

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց
Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Մտերձագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

796

L

ՃԷՆԱՊԸ ԱՇԳ

ՄԻԻԷԼԼԻՅ

ՔՍԱՎԻԷ ՏԸ ՄՕՆԹԵԲԷՆ

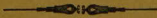
ՄԻԻԹԷՐՃԻՄ

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԹՕԼԱՅԵԱՆ

(ԹԷԷԼԻՅԻ ՍԷՆԷՍԻ 1881)

ՃԻԼՏԻ ՍԱՆԻ

ԹԱՊԻԱՆԷԻ ՄԷՃՄՈՒԱՅԻ ՀԱՎԱՏԻՍ

ՊԵՏՂԱՆԻ, ԵԻՇԷԻ ՊՕԳԱՂԸ, ՆՈՒՄԵՐՈ ԷՅ

1882

ՃԷՆԱՊԸ ԱՇԳ

ԳԸՍՄԸ ԷՎՎԷԼ

(Տեղւո՛ւ)

31

Լիւսիլ, մատամ՝ վերտիէնին, քէչի կիպի սե-
տասը յա մէղքիւր պէյիթի օգուտուղունու ի-
չիթտիկինտէ, գահգահա իլէ կիւլմէսէ պաշ-
լատը, վէ սօնրա տախի,

— Լաքին պէն ապա հէյ վա՛ն տիմէսէճէ-
յիմ, զիրա պէն, կէնճիլյիմունէն միւմքիւն մէր-
թէպէ խթիֆատէ իթմէքտէյիմ, տէաի . . . —
Համու օլտուն, հէք վաղըթ մէսէքքէթ իչինտէ-
յիմ, քէմալի իշիթիհա իլէ թաամ՝ իթմէքտէ-
յիմ, չալըմադ տաեըմ, շաքքը օգուտուղ տա-
եըմ, քէօյլէրի սէվտիկիմունէն, կէզմէսէ կիթ-
մէքտէյիմ, թէաթրօ վէ սայիլը պու կիպի մէն-
զարէլէրտէն խօշլանտըղլունան, անլէրտէ աա-
խի հալըր պուլունմադ տաեըմ . . . — Պու գա-
տար շէյլէր խտէ, պանա քեաֆի տիրէր, տի-

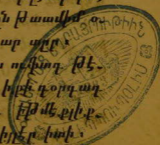
լարընտան , սայիրէրին ու ֆագ թէ ֆէք թագ-
սիրաթլարընա իղմագը այն իլէ նաղար իտէր
խտի :

Վագաս պու գատըն , ղտեթ համիյեթլի
վէ մերհամէթլի իտի իտէ տէ , բէք տէ ախ-
լէագը համիտէ իլէ միւթթասըֆ օլումագլէ ,
աչըգ իլէ ղէվճ արասընտաքի ֆարգա յէհէմ-
միեթ սիլէ վիրմէզ իտի , վէ տերունի գալպ-
լէրի ալէագա աթէշիլլէ սիւզան օլտուլու ճի-
հէթլէ , բէսմի իղաիվածը ղայիտ պիր շէյ տոտ
խտէն գատընլարըն սընրֆընտան պուլունմագ-
տա իտի : կերջի պու պիր պէտ ախլէագ իտէ
տէ , շիմտիլէրտէ , պու ախլէագըն թամաթ
լունմագտա օլտուլու տա տէրքեար պըր :

Մատամ վէրտիէ , ղէնտօթժճա ուֆիտգ թէ-
ֆէք տէսիսէլէրի սէվտիկի կիպի , իրէ գօրգ աչ-
աչըգլար արասընտա միանճըլըգ թմէրլիք
տէն տախի մահլուղիյեթլէ հիսս իլէր իտի :

Լիւսիլ , պու գատընըն ախլէագընը պիլաի-
կինսէն , պու եօլտա շէյլէրտէ , քէնտիսինին ,
պաչգասընըն թէհասիլի թահթընտա պուլուն-
մանարագ , հարէքէթ վէ մուամէլէ իթմէք
իսթէտիկինի , կիւլիւմսէ յիշլէրլէ մերգումէ գա-
տընա անլաթաըրըր իտի :

Մատամ վէրտիէ , կէնճ գըզը խալիսանէ սէ-
վէր , վէ հէր նէ գատար մերգումէնին հէր ճի-
հէթլէ գուսուրսուզ օլտուլունու պէեան իտէր
իտի իտէ տէ , աչգ ու սէվտա խուսուսունտա
գալպինին տալա միւթթէսսիր օլմագ տէրէճէ-
տէ սէրթ օլմասընա աֆիլ իտէմէզ իտի :

Հէր նէ հալ խսէ , գահվէ վէ թէրէ եազը իլէ
դըղսլովմըմըն է.բմէ.բ տիլիմէրի հազըր օլուպ ,
լիւսիլ պիր տիլիմ' է.բմէ.բ սլարագ , եէմէեէ
պաշլամըն ի.քէն , եագընտան , գուվվէթի պիր
սէսլէ շարդը շըղըլտըղը իշիտիլտի , վէ մա-
տամ վէրտիէ պաշընը դալտըրըպ , վէ կիւլէ-
րէ.ք .

— Տինլէ' , տինլէ' , տէտի , պիղիմ' մէշհուր -դ-
թիթ ուեանըեօր . . . — կէօրիւնիւր քի պու
կիւն հալա միւլայիմէշմիշ օլմայը :

— Նէ՞ տիմէ.ք խթէեօրսունուղ , մա'տամ
վէրտիէ , տէեու սիւալ իթտի Լիւսիլ :

— Շունու տիմէ.ք խթէրիմ' քի , մէրդու մուն
իւշ կիւնտէն պէրի սէսինի աօլա իշիթմէմիշ ի-
տիմ' . . . — Օ տալտի սիղին կիսլի շէն թապի-
աթլը օլտուղու հալաէ , զանն իտէրսինիղ քի
պիր դաշ կիւնտէն պէրու էվտէ տէյիլ խտի . . .

— Հաթթա էվվէլիտի կիւն , քէնտիտինէ թէ-
սատիւթ իթտիմ' , շէհրէսի պիր դարըն ասըլ-
մըն խտի :

— Պէսպէլլի թէաթրօտա իճրա իտէճէկի բօ-
լու տիւշիւնտիւ կիւնտէն , օ հալի քէսպ իթ-
միշ տիր :

— Պէլ.քի . . .

— Պիղիմ' իշին սլըդօյմասընը քէճա իթտի-
կիմ' եէրլէրի , աճտպա ալըդօյմա՞նշ մու տուր :

— Պիլմէմ' , Փագաթ քէնտիտինէ սիւալ խտէ-
պիլիթսինիղ . . . — քէնտիտինի շըղըրմամը իս-
թէրմիտինիղ :

— Էվվէթ , շիւն.քի գաթէն քէնտիտինէ պէ-

եան իտէճէք պիր սէօղիւմ տէ վար արր :

Տուլ դատըն , տէրհալ աեաղա գայղըպ , տի-
վարա իւչ տէօրթ տէֆա եումրուղլա վուրաու :
Մուճիպինճէ , թիւր.քի չըղըրմադ տա օլտուղու
իչիաիլէն սէս , սուս օլտու , վէ պիր դարու ա-
չըլըպ , թէքրար դարանարդ տան սօնրա , տուլ
դատընըն դարուսունա թըդ թըգ վուրուլտու :

— Կիրինիղ , միւսիւ Ֆէրնան , կիրինիղ , գօ-
ճամ պուրատա տէյիլ աիր , տէտի մատամ
վէրաիէ , գահգահալը պիր կիւլիւչ իլէ :

Հէր նէ գատար հէնուլ սապահ իտի իտէ տէ ,
պու ճիւմիլէ իլէ տաիսի Ֆէրնան վօլնէյ , իւս-
թիւ պաչը տիւղէլի օլտուղու հալտէ , իչէքի կի-
րիպ , վէ թէաթրօ շէնասընտա արը կիպի պիր
թապըր մախսուս իւղրէ աուրուպ ,

— Աֆիեէթլէ՛ր օլտուն , կիւղէլ դատընլար ,
տէտի քէմալի թէվաղու իլէ : — Մա՛տամ վէր-
աիէ , սիղի հիւրմէթ վէ բիաեէթէն սէլամը-
րըմ . . . Պիւլպիւլ , սիղէ տէ տօսթճա սէլամը-
մը թագաիմ իտէրիմ :

— Պէն տաիսի սիղէ , սապահընըղ խա՛յր օլ-
տուն , միւսիւ Ֆէրնան , տէեու իեատէյի սէ-
լամ իտէրիմ , տէտի կիւսիլ :

— Գօնչու , պէնի՞ մի չըղըրտընըղ :
— Էվվէթ , սիղին իլէ կէօրիւչմէք իսթէրիղ :
— Էմիրինիղէ միւնթաղըրըմ . . . — Ղալիպա
թէաթրօտա իսթէտիկինիղ եէրլէր իչին կէօ-
րիւչմէք իսթէեօրսունուղ , էօյլէ տէյիլ մի :

— Էվվէթ . . . պիլի՛րսինիղ քի , պու պապտէ
սիղէ էմնիյեէթ իթմիչիմ՝ տիր :

— Պէն տէ Էմիլիյեէթինիզ խիլաֆընտա պու-
լունմանեանաղըմ . . . — Չաթէն իսթէտիկիմ'
եէրլէր դայտ օլունմուշլար տըր . . . — Բրօվա-
տան սօնրա , պիլէթլէրի ալրպ ադշամա սիզէ
կէթիքէճէյիմ :

— Ա՛հ , տօ՛սթում , սիզ բէք ինսանլիյեէթիլի
պիր զաթսընըզ , Ֆադաթ շիմախտէն սիզէ սէօյ-
լէրիմ .քի , պիր իւշիւնճիւ պիլէթ տահա լա-
ղըմ տըր :

— Իշթէ օ՛ պէլա , տէտի Ֆէրնան , դուլաղը-
նը դաշընարադ :

— Պու պասպտէ միւշքիւլաթ մը վար տըր :

— Միւշքիւլաթ օլտուգտան պաշղա , առէ-
թա միւմքիւնսիւզ կիպի տիր . . . — Չիւնքի
քեաֆֆէյի պիլէթլէր սաթըլմըշ , վէ պաղէ-
թաճըլարա կէօնտերիլմիշ տիր . . . — Լաքին
սիզին իշին իւշ պիլէթէ իհթիեան պուլունմա-
մալը տըր :

— Իւշիւնճիւ պիլէթ պէնիմ իշին տէյիլ . . .
ամճազատէնիզ ժադ Սիւրօ իշին տիր :

— Ամճազատէ՞մ՝ մի , տէտի Ֆէրնան , սիզ
քէնտիսինի կէօրտիւնիւզ մի :

— Էվվէթ :

— Նէ՞ վագըթ :

— Պու կիճէ :

— Նէ՞րէտէ :

— վարան սօգաղընտա . . . Մէրդում պէնի
էօյլէ դօրդտ թաու քի , միւտտէթի մէտիտէ
խաթըրմտան չըզմանեանադ տըր :

Լիւսիլ , մէզքիւր հիքեանէյի նաղլ իթտի-

կինտէ, Ֆէրնան տիգղաթէ տինէտի, վէ պու
ղարիպ վուգուաթ հագղընտա կիւլմէսինի թու-
թամանարագ,

— Լաքին ծնուն օրատա նէ՞ իշի վար իտի,
տէեու սիւալ իթտի:

— Քէնտի սէօղիւնէ պագըլըր իսէ, խանէ-
սինէ տէօնիւեօրմուչ:

— Քի՞մ պիլիւր, պէլքի գարընըն պիրինի դօլ-
լանօրտու, տէեու իլավէ իթտի մատամ վէր-
տիէ:

— Իհթիմալ արը քի, մամղէլ Պիւլպիւլիւ
գօվալամագլա, քէնտի դօլլատըղը գարըեը
գօվալատըղընը զանն իթմէքտէ պուլունմուչ
սուր, տէեու տէվամ իթտի Ֆէրնան, Լաքին
նէմէ՞ լազըմ պէնիմ, պուրալարը պանա ֆարղ
չէյլէր տէյիլ տիրլէր, պէն քէնտիսի իշին թէա-
թրօտա պիր եէր թէտարիք իտէր, վէ կէլտի-
կինտէ, թէպիմ իյլէրիմ:

— Միւսիւ Ֆէրնան, հէր հալտէ եարըն ագ-
չամ իծրաի լուպիեաթ օլունաճագ մը արը,
տէեու սիւալ իթտի Լիւսիլ:

— Էվիլէթ, մատմուագէլ Պիւլպիւլ:

— Էմի՞նմիսինիզ:

— Էվիլէթ, զաթէն օեուն հագըր տըր: Պու
կիւն բրօվամըղ պիթտիքաէն սօնրա, թէա-
թրօնուն թէղեինինէ պաշլանըլըպ, եարըն էօյ-
լէեէ գատար տէվամ իտէճէք, վէ եարըն ագ-
չամ, բէրտէ աչըլաճագ արը:

— Նա՞սըլ, միւսիւ Ֆէրնան, բէք կիւզէլ օ-
լաճագ մը արը:

— Մալիւմիւնիւզ տիւր քի, օյնանըլաճագ
օեռնտա իշթիրաքը օլանլար, օ օեռնու մու,
հաքէմէ իտէմէղլէր, Ֆազաթ պիւյիւք մու,
վաֆֆազըյեէթ իւմիտինաէ պուլունուրըր:

— Եարըն աղչամքի օեռնտա, աչգ ու սէվ
տա Ֆըզրասը վա՞ր մը տըր:

— Հէմ բէք շէտիտ պիր աչգ ու սէվտա Ֆըզ-
րասը վար տըր:

— Գըլըճըա տուէլլօ տա օլաճա՞գ մը տըր:

— Հէր թարաֆտան օնար քիշի օլտուզու
թագտիրտէ, եիկիրմի քիշի միեանէվնտէ պիր
տուէլլօ վուգու պուլաճագ, Ֆազաթ սիզի
թէէմին իտէրիմ քի, պու տուէլլօ, բէք կիւ-
զէլ սուրէթտէ թէրթիպ իտիլմիշ օլմուղլէ, հա-
զըզաթէն շիք պիր շէյ օլաճագ տըր:

— Աղլամագ մէնզարէլէրի տէ վա՞ր մը տըր:

— Զիեատէսիյէ . . . Տույղուրու գատընլար,
պիրէր Ֆազլա մէնտիլ կէթիրսէլէր, Ֆէնա իթ-
մէղլէր:

— Պու մալիւմաթը արտըղլամա, գանէթլէ մէմ-
նուն օլտում, տէտի մատամ վէրտիէ:

— Կիւլէճէք մէնզարէլէր տէ վա՞ր մը տըր,
տէեու տէվամ իթտի Լիւսիլ:

— Պանըլմագ տէրէճէսինտէ կիւլմէք մէն-
զարէլէրի օլաճագ տըր . . . — Տօղրուսու, օեռ-
նուն քօփ գըսըր, բէք մուվաֆֆազըյեէթլէ
թէրթիպ օլունմուշ տուր:

— Էյ պու օեռնուն իամի նէ՞ տիր:

— Միի Հիւֆ Պոսէլէր տիր:

— Վա՞յ, տէտի մատամ վէրտիէ, Միւնլէր:

դասէն՝ զի, լաքին պու իսխմ ինսանա տէհչէթ վէրիճի պիր իսխմ տիր . . . Համա օլսուն քի, պու լուղէթլէր, միւէլլիֆին ույտուրմուչ օլաու- զու լուղէթլէր օլուպ, եօգսա հագըգաթէն մէգքիւր օեաւնտա միւհլիք պիր շէ, օլմամայր սըր . . . — Վուգուաթ, նէ՞ զէմանըն սըր :

— Իւչիւնճիւ Հանրի զէմանընըն վուգուաթը օլուպ, օլ վագթըն էլպիսէսի կիյլինիլիպ, շար- գասը գօնուլաճագ սըր :

— Իւչիւնճիւ Հանրի գրալ զէմանընըն էլպի- սէսի՞ մի, աէսի տուլ գատըն, ա՞հ, պէն պու էլպիսէյի բէք սէվէրիմ, վէ ասէթա կէօղի- միւն էօնիւնստէ կէօրիւեօրում տէեու զանն ի- սիեօրում . . . — Ղալիպա սիգ պու օեաւնտա, պաչըճա պիր բօլ ինրա իտէճէքսինիլ, տէ- յի՞լ մի :

Տէրնան վօլնէյ պէօպիւրլէնէրէք :

— Էվվէթ, պաչըճա բօլ պէնիմ՝ տիր, տէ- եու ճէվապ վիրաի . . . — Պէնիմ՝ բօլում, սէվ- տիկի իւչ գատընա իւչ պուսէ վիրէն շախսըն բօլու աուր :

— Այիի օեաւնուն իչինտէ, իւչ գալը սէվի- եօրսունուղ հա՞, տէսի Լիւսիլ թէպէսիւմ ի- տէրէք :

— Էվվէթ, վէ պունլարտան հէր հանիլըսընը պուս իտէճէք օլուր իսէմ, պուսէմ, անըն էօր- մէսինէ սէպէպ օլաճագ սըր :

— Պու բէք տէհչէթլի պիր մէնզարէ օլմագ- լա պէրապէր, շայեանը էհէմիլիէթ տախի պու- լունաճագ սըր, զիրա իւչ պուսէ իլէ իւչ հան

չէքիչմէք մէնզարէլէրի, հազըդաթէն, բէք
զարիպ շէյ տիր . . . — Նա՛նըլ, պու բօլունուզ-
տանն տօլաեր, քէսպի մաղրուրիեթ իտիեօր-
սունուղ եա՛ :

— Լազըրար պէյնիմիլտէ, զանն իտէրիմ
քի, պու օեունտա ֆէվգէլատէ մէհարէթ իպ-
րաղ իտէճէյիմ տիր . . . — Պու օեունտա, զա-
եթ շէտիտ աչգ ու սէվտա մէնզարէլէրի պու-
լունուպ, պու մէնզարէլէր իսէ, պէնիմ՝ բօլում
իչինտէ օլտուզլարընտան, էն պիւլիւ.ք մու-
վաֆֆազըյեթիմ, պու մէնզարէլէրտէ կէօ-
րիւլէճէք տիր :

— Տիմէք տիր քի, միւսիւ Ֆէրնան, սիզ
պէնի տիւշարը հէեթճան գըլաճագ սընըզ, տէ-
տի տուլ գատըն, պէնի առէթա աղլաթաճագ-
սընըզ . . . — Շու գատար քի, թէաթրօտա աղ-
լամագ, պէնիմ՝ իչին մուճիպի մահղուղիեթ
տիր . . . նէ՛ գատար աղլար իսէմ, օլ գատար
քէյֆ տուեարըմ . . . — Ա՛հ, էկէրչի մէհարէ-
թիմ օլսա իտի, պիր օեունճու գատըն օլմագ-
լըզը, զիեատէսիյլէ արգու իտէր իտիմ . . . —
էկէր Պիւլպիւլ իթարլարըմը տինլէմիչ օլսա
իտի, չօգտան պէրու տիքիշճիլիքտէն վաղ կէ-
լիպ, թէաթրօեա կիրէր իտի, վէ շունուն պու-
նուն ֆիսթանլարընը տիքմէքտէն իսէ, գօմէ-
տիա եախօտ օբէրէթ օյնար իտի . . . — Օ կիւ-
զէլ կէօղլէրի, շիրին լէհճէսի, վէ լաթիֆ սէ-
տասըլլա խայլի ազ չէ գազանաճաղընտա, շիւպ-
հէ օլունամագ իտի :

Լիւսիլին գալլարը, պու սէօղլէր իւզէրինէ

չաթըլտը , վէ կէօզլէրի տախի եաչարտը : Սօն-
րա տախի քէլամա պիլ իպթիտար :

— Պիչարէ վալիտէճիյիմին զարուրէթ վէ սէ-
ֆալէթ իչինատ վէֆաթ իթտիկինի , վէ ճէնազէ-
սինին պիլէ սատագա իլէ գալտրրըլաղընը ու-
նութտունո՞ղ մու , տէտի , պունունլա պէրա-
պէր , վալիտէմ տախի քէնտի մէհարէթի վէ
կիւղէլիկիլլէ մէշուրէ իտի :

Մատամ վէրտիէ , պու գատար սէօզ իլէ իս-
քեաթ օլմանեարագ :

— Ֆիրվագը , պու սէօյլէտիկինիզ սահիհ տիր
ամմա , տէեու ճէվապ վիրտի , վալիտէնիզ , էմ-
րի թասարրուֆա բիանէթ իթմէզ իտի . . . —
Էկէրչի մէզպուրէ իսթէսէ իտի , զէնկին վէ
մութլու օլապիլիւր իտի : Հալ պու քի , սիզ ,
Պիւլպիւլ , էկէր թէաթրօտա օյնար իտէնիզ ,
էմրի թասարրուֆա բիանէթ իտէրսինիզ :

— Լաքին թէաթրօճուլուզ , պէնիմ խօչլան-
մատըլլմ պիր սանաաթ տըր :

— Խօչլանմամանըզ , պիլմէտիկինիզ իչին տիր ,
մամզէլ Լիւսիլ , տէեու ճէվապ վիրտի Ֆէրնան :

— Պիլմէք իչին տէ արզում եօզ տուր , չիւն-
քի թէաթրօնուն շէնասընա չըգմազ հավէսին-
տէ տէյիլիմ :

— Տիմէք տիր քի , սիզ պիր թէաթրօ օ-
եունճուսու սէվմէեէճէքսինիզ :

— Շիւպհէ եօզ տուր քի , սէվմէք տէյի-
լիմ , տէտի Լիւսիլ :

— Նի՞լին :

— Ձիրա զէվճիմին , հէր քէսին նազարը տիզ .

գաթմընը ճէլը իտէրէք , պաղըսը թարաֆըն-
տան թահահն , վէ պաղըսը թարաֆընտան գը-
րիթիգ իտիլտիկինի կէօրտիւկիւմտէ , պունու ,
քէնտիմճէ պիր պէտպախթըր պտտ իտէճէ-
կիմտէ շիւպհէ եօգ տուր :

— Տիմէք օլուր քի , սիգ , զէվճիկիլի գըս-
գանահագսընըգ , տէտի մատամ վէրտիէ կիւ-
լէրէք :

— Հա՛յ հա՛յ , գըսգանահագըրմ . . . — վա-
գատ պէն թէաթրօ օեռուննուլուղու իթմիշ տէ-
յիլիմ ամնա , թէաթրօ էօմրիւնիւն նէ տիմէք
օլտուղունու պիլիլիմ . . . — թէաթրօլարտա
կէշիրիլէն ախէագըր մէղմումէ մալիւմիւմտիւր :

— Էօյլէ օլտուղու հալտէ , տէտի Ֆէրնան ,
նալիպ պիր սէտա իլէ վէ պիր նազարը աշրգի
իլէ Լիւսիլէ պագսարագ , պիր կիւն գոլգսամ ,
սիգէ : — Պէ՛ւլիւլ , դէն սիւլի սէլիւլի , ետեօր Կան-
տալըստտտ , սիւլիւն իւլիւն Ֆէրտ օլտըրտմ . . . Իսթի , ն-
ւլ + ի դէն սիւլիւն օլտմտտմ , սիւլ Կտիլի դիւլիմ օլտմտ
Բէրիւլիւլիւլ : — Պէնիմ իսթիլի Բէսթիե օլտմտտմ արզտ ի-
տիւլիւլիւլիւլ : Միւսթիւլիւլիւլի շիլիւլի -- իգայւլիւլի հիսթ-
Քիւր օլտմտտմ մտմտմտմտմ իւլիւլիւլիւլիւլ -- տիսէմ ,
պանտ նէ՞ ճէվապ վիրէճէքսինիլ :

— Ա՛հ , պէն անըն եէրինտէ օլտամ , տէլիլ
պիր տէֆա , հաթթա օն տէֆա , վէ ասլա տիւ-
շիւնմէեէրէք եվէլիւլ ճէվապը վէրիր իտիմ , տէ-
տի տուլ գատըն , տէլիգանընըն լաղըրտըսընը
գաթթ իտէրէք , վէ մէրդումուէն սէօլլէրին-
տէն վէ թէլէֆիլիւղիւնտէն միւթէտտիրէ օ-
լարտգ . . . — Ա՛հ , միտիւլ Ֆէրնան , սիլտէ

պու թաթը սէտա մէվճուտ օլտուզնա , սիզ ,
սուլթանարը պիլէ ճէլպ իթմէեէ մուղթէտիր
սինիզ :

Լիւսիլ պու արալըդ կիւլիւմսէեէրէք :

— Լաքին պէն , մուխթասարճա Խոյ ճէվա-
պը վէրիբիմ , տէտի : — Պունտան տա դաթի-
նաղար , պիլիբիմ քի , մուսիւ Ֆէրնան լաթիֆէ
խտիւօր , վէ եարըն ագչամ թէաթրօտա իճ-
րա խտէճէկի բօլուն պիր նիւմունէսինի պիզէ
կէօսթէրիւօր . . . — Պու հալտէ , քէնտիսի Խ-
չին պիւլիւք պիր մուվաֆիֆադըլիեթ թէմէն-
նի իտէրիմ :

— Հագըդաթէն սիզի սէվմէքտէ օլտուզու-
մա ինա՞նմանօրմուսունուզ , տէեու սիւալ իթ-
տի Ֆէրնան , նասըլ քի մատամ վէրտիէ տախի
մէրդումա կէօզ դըրբարադ , թէքլիֆիինի իլէ-
րի վարալլումսընը աչիքեարէն անլաթտըրմադ-
տա իտի :

— Զանն խտէրիմ քի , դաթընըզ շէնատա
դատընլար իլէ ճիլվէ իթմէլի խօշլանտըղընըլ
կիպի , թէաթրօնուն խարիճինտէ տախի օ եօլ-
տալ շադա վէ ճիլվէլէրտէ պուլունմագտան մէմ-
նուն օլտըրտունուզ , վէ սանաաթընըզ սէվաթի-
կինիզտէն , աչդ ու սէվտաեա տայիր սէօզլէրի
արթըրըրսընըլ , տէեու մուգապէլէ իթտի կէնճ
դըլ . . . — Հալ պու քի , պէն գալիէն զանն ի-
տէրիմ քի , սիզ , պէնիմ հագըլմտա սըրֆ
պիր տօթլուդ հիտս իթմէքտէսինիլ : Պունա
խտէ , պէն գիւտատէսիլլէ մէմնունում , զիրա ,
նասըլ քի պիր դաչ տէֆա սիզէ սէօլլէմիչիմ

տիր , պէնիմ գալպիմ հիւրը տիր , վէ հիւրը
գալմագ իսթէր :

— Լաքին էկէրչի պու սլապտէ եանըլմագ-
տա իսէնիզ , տէեու տէվամ իթտի Ֆէրնան վօլ-
նէյ շէտիտէն , եանի էկէրչի հագգընըղտա
հիսս էյլէտիկիմ մուհապպէթ , գապուլէ շայ-
եան կէօրիւլմէտիկի թագտիրտէ , օ մուհապ-
պէթ , ինսանըն ագլլընը զայ իթմէսէ սիլէ ,
թէլէֆ իտէն աչգ ու սէվտալարտան իսէ , պու-
նա նէ՞ տիեէճէքսինիզ :

31

Լիւսիւ , պու սօն սէօղլէրի գահգահա իլէ
կիւլէրէք , թէլագգը իթտի , վէ քէլամա տէ-
վամ իտէրէք :

— Իւղէրինիզտէ օլ մէրթէպէ աթէչի մու-
հապպէթ էսէրի կէօրիւլիւեօր քի , տէտի , պէ-
նիմ եէրիմտէ սիլը տիկէր գըղ օլսա իտի , շիւպ-
հէ եօղ տուր քի , սիղին , ֆիլհագըղտ տիւշա-
րը աչգ ու սէվտա օլմուշ օլտուղունուղու զանն
իտէճէք իտի . . . Լաքին , միւսիւ Ֆէրնան , սի-
ղին հէր հալտէ բէք մէշհուր պիր օեունճու օլա-
ճաղընըղը պէն պիլիլիմ , անճագ թէաթրօ խալ-
գընըն էօմրիւնիւ սէվմէտիկիմտէն , պիր թէա-
թրօ ատէմիլլէ իշթիրաք իտէմէմ . . . — Ձիրա
պիր թէաթրօ օեունճուսունուն գարչըսընտա ,
հէր վագըլթ զէվճէսինի ալտաթմագ ֆուրսաթ-

լարը չըդապիլիր . . . — Պէն իսէ , պանա զէվճ
օլաճագ օլան պիր թէաթրօ օեռնճուսու , պու
դապիլտէն օլմաեաճագ արր տէեու իտտաա
իտէմէմ , չիւնքի թէաթրօ օեռնճուլարը , զէվ-
ճէլէրինէ սատրգ օլամազլար :

— Օ՛հ , խա՛յր . . . տէտի Ֆէրնան , մէզպու-
րէնին լագըրաըսընը դաթթ իտէրէք , պու
պապտէ պազը իսթ իսնաիյիէթլէր օլապիլիր :

— Զանն իտէրիմ քի , բէք ալ իսթ իսնաիյ-
իէթ օլսուն . . . — Պունունլա պէրապէր տէ ,
սիղին տախի օ միւսի՛ւ Գէրնան օլաճաղը-
նըզ Վուհագդագ պիլինէմէզ . . . — Հա՛սըլլ ,
աս՛թում , պիզ պիրիպիրիմիզլէ էվլէնէմէյիզ ,
վէսսէլամ :

— Լաքին սիւպհա՞ն Ալլահ , տէեու պաղըր-
տը մատամ վէրտիէ , սիզ տէ միւտտէթի էօմ-
րիւնիւզտէ դըզ գալամազսընըզ :

— Պէն հէնուզ օն սէքիզ եաչընտաեըմ . . .
տիմէք տիր քի , օլ խուսուստա աիւչիւնմէք
իչին տահա վագթըմ վար արր . . . — Անճագ
չիստիքի լագըրաըլարըմըզ տա , սըրֆ լաթիֆէ
սիրլէր . . . իմտի , միւսի՛ւ Գէրնան , պիզ եինէ
տօսթլուղումուղտա վէ իյի գօնչուլուղումուղ-
տա պէրտէվամ օլայըմ , վէ սիզ տէ կէրէք պի-
ղիմ իչին վէ կէրէք ամճաղատէնիզ իչին թէ-
տարիք իտէճէք օլտուղունուղ թէաթրօ պի-
լէթլէրինի իսթըրտան չըգարմաեընըզ . . . —
Շիմաիլիք պէն մաղազաեա կիտիեօրում , —
Խօշճա՞ գալըն , մա՛տամ վէրտիէ , սիզ տախի
Խօշճա՞ գալըն , միւսի՛ւ Գէրնան :

Պատէհոու լիւսիւ, աիքաիկի իշի կէօթիւմէք իւզ-
րէ, քէնաի օտասընա կիրաի, Ֆէրնան, մէզ-
պուրէնին կիթ տիկիննի կէօրտիւկիւնաէ,

— Լաքին նէ՞ տիւլպէր գատըն օլաճագ տըր
շու պիղիմ Պիւլպիւլ, աէաի եալաշ սէտա իլէ:

— Եախօտ նէ՞ կիւղէլ մաշուգէ օլմաեա շա-
եէսթէ գըզ հէ՞, տէեու իլալէ իթաի օթճու
գարըսը, կէօզ գըրբարագ:

— Էվլէթ, Ֆագաթ օլ գատար տա նամուս-
լու քի, ինսան գարչըսընտա իսթէք իսթէմէզ
հիւրմէթ վէ բիաեթէթէ մէճպուր օլուեօր:

— Վագաա նամուսլու օլմասընա սէօզ եօգ
ամնա, զանն իաէրիմ քի, պիւլիւլիւք արզու-
սինաէ աիւ:

— Նէ՞ տիմէք իսթէեօրսունուզ:

— Տիմէք իսթէեօրում քի, զէնկին պիւր ու
աէմ իլէ էվլէնմէք խիւլեասընտա տըր:

— Հագգը տա վար տըր, վէ նասըլ քի կէօ-
րիւեօրսունուզ, պէն անըն իշինէ տալա կէլ-
մէմէքտէ յիմ:

— Ֆիլվագը սիզ օնա զէվճ օլամաղսընըզ, լա-
քին մաշուգու օլապիլիբսինիզ:

— Ա՛հ, էկէր մաշուգու օլապիլսէմ, ճոնը-
մա միննէթ օլուր, անճագ զանն իտէրիմ քի,
պու պապտէքի ճահա վէ իւմիաիմ, թէհի
եէրտէ վաղըթ զայը աիմէք օլտուպունտան,
պէնիմ էֆքեարըմճա, մուհալ գապիլինտէն օ-
լան պիւր շէյի գօլալամագտան իսէ, արդամ-
տան էօնիւմտէն տօլաշան պունճա գատըն վէ
գըզլարլա իքթիֆա իթմէք տահա էվլէա տըր:

— Ա՛հ, սիր բէք հայրազ պիր տէլիդանըսը-
նըդ . . . զալիպա դատընըսը հէր ճէլպ իտի-
եօրսունուզ :

— Օրասը էօյլէ, տէեու ճէվապ վիրաի Յէր-
նան պէօպիւրլէնէրէք, ֆադաթ էկէր քեաֆ-
ֆէսինէ գուլագ ասմագլըղըմ լաղըմ կէլսէ, ար-
գասը կէլմէզ . . . — Հէր նէ հալ իսէ, խօշճա՛
գաղըն, մաս՛ամ վէրտիէ :

— Պու գասար էրքէն, վէ պէօյլէ տիւզէն-
միշ օրարագ նէրէեէ կիտիեօրսունուզ,

— Էվիլէլա գահվալթը իթմէեէ, վէ սօնրա
տախի բրօվաեա կիտիեօրում . . . — Ջիեատէ
տուրմաեա վագթըմ եօզ տուր . . . — Ագշամա
պիլէթլէրինիզի կէթիրիբիմ :

Յէրնան վօլնէյին պահս իթտիկի Մէ-նէ-
Պո-եւէր, հէր նէ գատար Պէլվիլտէ օյնանըլա-
ճագ իաի իսէ տէ, պու ճիւմլէ իլէ տախի,
չէնտ կիւնտէն պէրու թէքմիլ Բարիս խալզը-
նըն տիհանընտա տէվէրան իթմէքտէ օլուպ,
պէհէմէհալ մէզքիւր խալզ, մէզքիւր օեունուն
իլք տէֆա օյնանըլտըղընտա հաղըր պուլունա-
ճագ իաի :

Պու օեունուն, պու գատար ֆաշ օլմասը ի-
սէ, շունուն իչին իտի քի, միւէլլիֆի, զաեէթ
ճալիպի թէվէճճիւհ պիր տէլիդանը վէ միւ-
թէպէր պիր զաղէթանըն ումուրը թահրիբի-
եէսինտէ միւսթախտէմ օլուպ, թէէլիֆ իթ-
տիկի օեունու, Բարիսին Բօրթ-Մէն-Մարթէն,
եախօտ Ամպիկիւ թէաթրօլարընտա գապուլ
օլունմատըղը ճիհէթլէ, Պէլվիլ թէաթրօսու

գումբանեասընա վիրմիչ, վէ զազէթալար իլէ
տէրքեար օլան միւնասէպաթը տաեէսինտէ,
թէէլիֆքէրտէսի հազգընտա պիր չօգ շէյլէր
եազտըրմըլ խտի, Շէօյլէ քի, հէր սապահ զա-
զէթալարտա, հէնուզ նամայիւմ օլան մէզքիւր
թէաթրօ էսէրի, վէ անը իճրա խտէճէք պու-
լունան օեուճուլար հազգընտա պիր չօգ մէտ-
հիեէլէր տէրճ օլունուպ, Ֆէրնան վօլնէյ նա-
մընտա կէնճ պիր օեուճուլուն տախի, մէզ-
քիւր լուպիաթըն իճրասընտա, Ֆէվգէլ ատէ
իպրազը մէհարէթ վէ լիեադաթ խտէճէկի ի-
լավէ իտիմէքտէ խտի:

Պու թանթանայը նէշրիեաթըն նէթիճէլի թա-
պլիյեէսի օլարագ, մէզքիւր թէաթրօ պիւրօ-
սու միւշթէրիլէր իլէ տօլուպ, պիրինճի մէվ-
զընըն հէման պիլճիւմլէ պիլէթլէրի սաթըլմըլ
խտի: Պու հալ միւնասէպէթիլլէ, մէզքիւր
թէաթրօնուն տիրէքթօրլարը տախի պիթթա-
պի զաեէթ մահզուզ օլտուզլարընտան, պուն-
տան տօլաեը, կէրէք թէաթրօ էսէրինի թէէ-
լիֆ խտէն տէլիզանլըբը, վէ կէրէք Ֆէրնան
վօլնէյի թալթիֆ իթմէքտէ խտիլէր:

Սթանիսլաս Բիգօլէ, Լիւսիլի տայիմա արա-
մագտա օլտուղու հալտէ, պալէատէ զիքր օ-
լունան լուպիաթըն իճրա օլունաճազընը քէն-
տիսի տախի իշիտէրէք, մէզքիւր թէաթրօ օ-
եուճուլտա քէնտիսինին տախի պուլունմասը
միւնասիպ օլամագ մը տէեու տիւշիւնաիւ: Մէր-
գում, քէնտի քէնտինէ,

— էօյլէ զանն իտիեօրում քի, արամագտա

օլտուղում սարը գըզ, Պէլվիլտէ սաքին օլմայը տըր, տիմէքտէ իտի: — Բրէնս Թօթօր, մէզ-պուրէյի թէաթրօտա կէօրմիւշ տիւր: Տիմէք օլուր.քի, պու գըզ, թէաթրօտան խօշլանմագ-տա տըր . . . — Պինապէրին իւք տէֆա օլա-րագ, պիղղաթ քէնտի մահէլլէսի թէաթրօ-տունտա օյնանըլաճագ պիր օեունտա հազըր պուլունմասը, թապիաթը մասըհաթճա մագ-նուն պուլունտուղունտան, պէն տախի մէզքիւր թէաթրօեա կիտէճէյիմ:

Մուճիպինճէ Սթա-Բի, պիր օմնիպիւս արու-պասընա րաքիպէն, Պէլվիլ թէաթրօտու եա-գընլարընտա արապատան աշաղըեա էնտի: Մէր-գում պիլէթ տայիրէսինէ կէլտիկի զէման, թէ-սատիւֆ պու եա՛, Ֆէրնան վօլնէյ տախի մէզ-քիւր տայիրէեէ կիրմէքտէ իտի: Շու գատար քի, թէաթրօ օեունճուսու պիլա ֆիթուր ի-չէրի կիրտիկի հալտէ, Սթա-Բի տիշարտա, գա-րունուն եանընտա տուրտու:

Մալրէրթիւի իտարէխանէսի մէմուրու, Ֆէր-նան վօլնէեէ տիղգաթլէ նազար իթտի: Մէր-գումուն քիսպէթի, Սթա-Բիէ մէճհուլ զանն օլունմատօրտու: Պինտէն ալէյհ, քէնտի քէն-տինէ, “պէն պու տէլիգանլըեը նէրէտէ կէօր-միւշիւմ տիւր, տիմէքտէ իտի, վէ պիրտէն պիրէ խաթըրնա կէլիպ, հա՛, տէեու իլավէ իթ-տի, պիղիմ իտարէխանէտէ կէօրտիւմ . . . — Մէրգում, պէնիմ կէլտիկիմ զէման տիշարը ջը-գընօրտու, հաթթա չէհրէսի տէ զաեթ մահ-զուն իտի, վէ հագգընտա մալիւմաթ ալար-

ըրմոտ , պու տէլիգանընըն , պիզիմ էֆէնտի
թարաֆընտան քէնտիսինէ եագըլմըլ օլան պիր
մէքթուպ իւզէրինէ , իտարէխանէեէ կէլմիշ
օլտուղունու թահգըզ իյլէտիմ :

Սթա-բի , զաթէն թապիաթը իզթիզասըն-
ճա , սայիրլէրին լագըրտըլարընա գուլագ վէ-
րիպ տինլէր օլտուղունտան , մէգքիւր պիլէթ
տայիրէսինէ պիր աղ տահա եագլաչըպ , իչէր-
տէ ճէրէեան իտէն մուհավէրէեէ գուլագ
վէրտի :

— Սապահլար խա՛յր օլտուն , մատա՛մ լամ-
պէր , տիմէքտէ իտի թէօաթրօ օեունճուտու ,
պիլէթ տայիրէսի մէմուրու օլան գուտընա , պէ-
նի քէօշէ ի խաթըրտան չըգարմատընըզ եա՛ :

— Խա՛յր , միւսի՛ւ Ֆէրնան . . . — Իշթէ սիզին
պիլէթլէր :

— Թէշէքքիւր իտէրիմ , ֆադաթ մատա՛մ
լամպէր , պանա պիր դօլթուգլու սանտալէէ
տահա պուլմայըսընըզ :

— Սիզի շէնատա կէօրմէքլէ , գալպի եանըպ
թութուշտուն տէեու պիր պիչարէյի տահա՞մը
կէթ իրէճէքսինիզ :

— Խա՛յր , պու իսթէտիկիմ պիլէթ , ամճա-
զատէմ իչին տիր :

— Պէն սիզի պիլմէ՞զմիյիմ . . . աճապա հա՞ն .
կը սախթէ ամճազատէնիզ իչին տիր պու պի-
լէթ :

— Լաքին մատա՛մ լամպէր , կէօրիւնիւր քի
սիզ տահա , պէնիմ , ագլըմը պաչըմա թօրլամըլ
օլտուղումու պիլմէեօրսունուզ , աէյի՛լ մի :

— Էկէրչի պու մասալարընըղա ինանըմասը-
նը իսթէր իսէնիղ , սւչիլըէրէ նագլ իտինիղ . . .

— Պէն սիղին ազիղլիքլէրինիղի զաթէն բէք ի-
յի պլիլիւմ . . . — Իսթէրմիսինիղ քի , պու
պիլէթլէրին տախի քիմլէր իչին օլտուգլարընը
սէօլէյիմ :

— Օ՛ , պու պապտէ աննըմ աչըգ տըր :

— Հսւյտէյին պագալըմ , թէքզիպէ իճթի-
սար իտէպիլի՞րմիսինիղ . . . — Պէնեուար պիլէ-
թի , էվ սահիպլինիղ իլէ իւչ նէֆէր գըզլարը իչին
տիր քի , պու գըզլարտան է՛ն քիւչիւկիւ , եա-
նի էսմէքճէսի կէօզիւնիւզիւ ըսըմըչ տըր . . .

— Նա՛սըլ , պուլուչում տօղրու տէյիլ՝ մի տիր :
Ֆէրնան թէպէսսիւմ իտէրէք ,

— Պուսու պիլմէք զաթէն կիւճ պիր շէյ տէ-
յիլ իտի . . . Հաթթա պէն հէր վաղըթ , պէ-
նիւմ օեուՆլարըմաս այնի պէնեուարը անլէրէ
թայեին իթմիչիւմ տիր :

— Լաքին օլ էսմէր գըզճըղաղ , էրէյիճէ պիր
բարչա տըր . . . Չանն իտէրիւմ քի , սիղին տէ
ագլընըղը շէլմիչ տիր , հէ՛ :

— Էյ նէ՞ զանն իտիեօրսունուղ , աճապա
մէզպուրէ իլէ էվլէնմէք թասալվուրունտա՞մը-
նըմ :

— Վալիտէսի բաղը օլտա , ճանընըղա՞ մին-
նէթ . . . — Հէր նէ հալ իտէ , կէլէլիւմ տիկէրլէ-
րինէ . . . — Պալգօնտաքի գօլթուգլարտան պի-
րի , օեուՆտան սօնրա , չօգ տէֆա սիղի պէք-
լէմէք իւզրէ , պիրախանէէէ կէլէն շու ուֆագ
գըրմըղը Էանպաղը իչին , վէ իքինճիտի , պիր

ազնամ օ գըրմըղը եանագըրնըն կէօղլէրինի չը-
 գարմագ իսթէեէն մահուտ գարը իչին, վէ իւ-
 չիւնծիւսիւ, շու Բարիս սօգազընըն տիլպէր
 թիւթիւնծիւ թածիրի իչին, վէ տէօրտիւնծիւ-
 սիւ տախի, բիւսուամթ մէմուրլարընտան օ-
 լուպ, իսմի մէճհուլում պուլունան պիր մէմու-
 բուն գարըսը իչին տիր . . . — Նա՞նըլ, պու պու-
 լուչլարըմ տախի տօղբու տէյի՞լ մի տիրլէր :

Թէաթրօ օեունճուսու կիւլիւմսէեէրէք :

— Էյվէթ, պունլար տա տօղբու տըրլար,
 տէեու ճէվասպ վիրախ :

— Շիմտի գալար օրքէսթրօ գօլթուգլարը-
 նըն քիմլէրէ՛ օլտուղունու անլամագ, տէյի՞լ մի :

— Իչթէ անլէրի անլաեամաեաճագ սընըղ, վէ
 էկէր անլաեապիլիրսէնիղ, սիղէ բէ՞ս տէրիմ :

— Պէն պահս իտէրիմ քի, էկէր . . .

— Նէեէ՞ սլահս իտէրսինիղ :

— Պիր պիրաեա :

— Բէ՛ք ալէա, պէն տախի գապուլ իտէրիմ :

— Էօյլէ իսէ, տո՛ւրուն սէօյլէյիմ, օրքէս-
 թրօտաքի գօլթուգլու սանտալեէլէր, սապըդ
 հիւսէնա օթճու գարըսը իլէ, Պէլվիլին է՞ն տիլ-
 բիւպա վէ մէղպուրէ գատընա նաֆագ սօր-
 նը թէտարիք իթտիրէն գըղ իչին տիր : Պի-
 վիրսինիղ եա՞, օ սարը գըղա, ախիրէն Բօրթ-
 Սէն-Մարթէն թէաթրօսունտա տախի իքի պի-
 լէթ վիրմիշ իտինիղ : Գըղըն իսմի իսէ, մատ-
 մուաղէլ Լիւսիլ տիր, էօյլէ տէյի՞լ մի :

Սուր Էւլ, — Բօրթ-Սէն-Մարթէն, — Լիւսիլ — Լու-
 դէթլէրի, պիրաէն պիրէ Սթա-Բինին գուլա-

զընա աքս իթտիկինատէ, մէրդում տիթրէտի,
զիրա քէնտիսինին արատըղը գըղ տախի սարը,
վէ իսմի Լիւսիլ օլուպ, բրէնս տը Գասթէլ-վի-
վան, մէրդումէյի Բօրթ-Սէն-Մարթէն թէա-
թրօսունտա կէօրմիւշ իտի:

Պու պապտէ արթըգ թէրէտտիւտէ մահէլլ
գալմաներպ, շիւպհէսիղ պիլէթ մէմուրու օլան
գատըն իլէ կէնճ մուսահիպի պէյնինտէ պահս
օլունան գըղ, Ֆօթօկրաֆ թասվիրի Սթա-Բի-
նին եէտինտէ օլան գըղ իտի:

Սթանիսլաս Բիդօլէ, պէօյլէ պիր Ֆէվգէլ
ատէ թէսատիւֆտէն տօլաներ, սէվինճինտէն
ատէթա նութղու թութուլմագ բատտէսինէ
կէլտի, զիրա բրէնս թօթօրուն վատ իթտիկի
միւքեաֆաթ, զանն իտէրսին քի կէօղլէրի էօ-
նիւնէ կէլտի: Պինապէրին զիեատէ տիգգաթ-
լէ, ճէրէեան իտէն միւքեալէմէեէ գուլազ
վէրտի:

— Նա՞սըլ, պիրաներ գազանտըմ եա՞, տէեու
սիւալ իթտի մատամ Լամպեր:

— Էվվէթ, գազանտընըղ . . . Շիմտի կիտիպ,
պիրախանէտէ պէտէլինի թէէտիեէ իտէրէք,
սիղէ պիր պիրա կէթիրիլմէսինի էմր իտէրիմ:

— Աճէլէսի եօգ տուր . . . — Լաքին սիղին,
մտամուաղէլ Լիւսիլ իլէ արանըղ նա՞սըլ արը:

— Բէ՞ք իյի տիր . . . — Անճագ միւնասէպա-
թըմըղ, սըրֆ տօսթանէ տիր:

— Սըրֆ տօսթանէ՞ մի տիր:

— Էվվէթ:

— Եալանճը՞ սէն տէ . . .

— Պու պապտէ սէօզիւմէ ինանմանըը թաւ սիեէ իտէրիմ . . . — Վադաա մէզպուրէ շէն մէշրէպ պիր դըղ իսէ տէ , դաեէթ ազըլը սըր , վէ կէօզիւ տախի պիւյիւքիւքտէ տիր :

— Կէօզիւ պիւյիւքիւքտէ՞ մի , տէեու թէք-րարլատը պիլէթնի դատըն , իսթիհզա իլէ : — Իհթիմալ տըր քի , պիր բրէնս իլէ էվլէնմէք նիյեէթինտէ պուլունմագտա տըր :

Սթա-Բի , պու սօն լազըրտըլարը իշիթտի-կինտէ , զարիպ պիր թարզտա թէսլէսսիւմ իթտի :

— Հազըգաթէն պիր բրէնսէս օլմաեա տա շաեէսթէ տիր , տէեու մուգապէլէ իթտի Ֆէր-նան , տօզըուսու նէ՞ քէթմ իտէյիմ , պէն մէզ-պուրէեէ ապլա լաեըգ տէյիլիմ :

— Ֆագաթ , էկէր սիզ միւրատ իտէրսէնիզ . . .

— Խա'յր , խա'յր , իհթիմալի եօգ տուր :

— Հալ պու քի , սիզ պիր թէաթրօնուն էն պաշ օեուենճուլարընտան պիրիսի օլտուղունուզ թագտիրտէ , պէօյլէ պիր սէօզ սէօյլէեէսինի'զ . . . Խիւտա՞ ալիմ , պանա ինանմագ կէլմէեօր . . . — Էկէրչի պէն էրքէք օլսա իտիմ , վէ սիւզին կիպի տախի հէմ կիւղէլ , վէ հէմ տէ կէնճ պուլունսա իտիմ , էօյլէ դանն իտէրիմ քի , քիմ-սէտէն բէտտ ճէվասպը ալմաղ իտիմ :

— Էօյլէ օլտուղու հալտէ , մտտա՞մ լամպէր , թէքլիֆիմի բէտտ իթմէյին : — Ամճաղատէմ իշին , օրքէսթրօտա պիր դօլթուգ սանտալեէ-սի հիմմէթ իտին :

Ֆէրնան , լազըրտըեը շագաեա թէպտիլ Ի-

տէրէք, պիլէթնի գատընը գտնադլատը, վէ
իքի եանադլարընտան պուս իթտի:

Մատամ Լամպէր, պու սրբատա մուգալէ-
մէթ իթմէ յիս, անճագ եիւզլէրի գըզարտը, վէ
զայիֆ կէօզլէրինի տէլիգանլըեա տօզրու չէ-
վիրիս, պօղուգ պիր սէսէ:

— Էօյլէ եա՞, տէտի, պէնի քէնսինիղէ էյ-
լէնճէ իթմիշսինիղ . . . Նէ իսէ, ալլըն շու իւշ
կիւնտէն պէրու գալմիշ օլան պիլէթի:

— Ա՞ն, սիղ պիր մէլէքէսինիղ . . . — Լաքին
սիղէ պօրճում նէ՞ դատար օլտու:

Պիլէթնի գատըն հիսապընը եարըպ, թագ-
տիս իթտիկինտէ, Ֆէրնան պէտէլինի թէէտի-
եէ իտէրէք, պիլէթլէրի ալար: Պատէհու մա-
տամ Լամպէր, մէրդ ում տէլիգանլըեա խիթա-
պէն:

— Օեունունուզու բրօվա՞ մը իտէճէքսինիղ,
տէյի սիւալ իթտի:

— Պու սասպահ սիլահ բրօվասը իտէճէք ի-
տիք, ֆագաթ սիլահ մուալլիմի, սասթ իւշ-
տէ կէլէճէկինի պա թէլէկրաֆ պիրտիրմիշ օլ-
տուղունտան, բրօվամըլ թէէխիր օլունտու . . .

— Շիմաի պիրախանէէէ կիտիս, վաղըթ կէ-
չիքէճէյիմ, վէ սիզին տէ պիրանըզը կէօնտէ-
րիրիմ:

— Բէ՛ք ալէա:

Պատէհու Ֆէրնան վօլնէյ, պիլէթ տայիրէ-
սինտէն տիշարը չըգտը: Պու արաղըդ Բիդօլէ,
տէրին միւլահաղաթա տալմիշ, վէ քէնտի քէն-
տինէ տախի:

— Էկէր շու տէլիգանյընեա հագըղաթը հա-
լի սօրսամ, վէ էկէր մէրգումա եէտիմտէքի
Ֆօթօկրաֆի թասվիրինի կէօսթէրսէմ, պահսը-
նը իթաիքլէրի Լիւսիլ, պէնիմ արամագտա յը
տուղում Լիւսիլ օլուպ օլմատըղընը գաթիէն
քէնտիսինտէն անլարըմ, տիմէքտէ իտի :

Սթա-Յինին Ֆիքրինտէն կէրչի պու թասավ-
վուր կէչտի իսէ տէ, մուախխարէն մէրգում,
եինէ քէնտի քէնտինէ :

— Խա'յր, խա'յր, տէտի, պու թէչէպպիւս
մուխաթարալը տըր . . . — Պու տէլիգանյը,
պուրնու գուլաղը քէսիք պիրինէ պէնգէեօր . . .
— Պինապէրին մէզպուրէյի արամագլըղըմ, քէն-
տի հիսապըմա օլմատըղընը անլաեարագ, Ֆիք-
րիմէ վագըֆ օլաճագ տըր . . . — Իմտի, շաշ-
գընյըզ լաղըմ տէյիլ, բլանտան շաշմաեայըմ . . .

Պիր միւտտէթճիք սիւքիւթաէն սօնրա, մէր-
գում, եինէ շու եօլտա միւլահաղա իթտի :

— Պու գըղըն, քէնտիսինէ մախսուս պաղը
թապիաթը վար իմիշ . . . ագըլը իմիշ, կէօ-
զիւ պիւյիւքտէ իմիշ . . . — Տիմէք քի, պու
գօլայճա էլտէ իտիլիր պիր մախսուգ տէյիլ
տիր, Ֆագաթ տահա նիչէ պու կիպի մախս-
լուգլարըն էլտէ իտիլտիքլէրի տէ, ինքեար գա-
պուլ իթմէզ պիր շէյ տիր :

Կիզլի բօլիսլիք իտէն շախս, Ֆէրնան վօլնէ-
յին թէաթբօտան խայլի իլէրլէմէսինէ պէքլէ-
տի : Պատէհու պիլէթ տայիրէսինէ տօղրու է-
յիլիպ, վէ քէնտիսինին օրատա պուլունմատըն-
տան խապէրտար օլմաեան պիլէթճի գատընա :

— Մա'տամ, Մի-հէլէ՛ Պո-տէլէր նամ' օեռունուն
իլք տէֆա իճրասը, եարըն մը տըր, տէեռ
սիւալ իթտի :

— Էվվէթ, միւսիւ, իլանընտան տախի ան-
լաչըլաճաղը վէճհ իւզրէ, հէր հալտէ եարըն
իճրա օլունաճաղ տըր :

— Պու օեռուն իչին, բէք կիւզէլ օլաճաղ տըր
տիեօրլար :

— Ահ, միւսիւ, բէք միւքէմմէլ շէյ տիր,
պիրիննի շէյ տիր, Բարխին էն պիրիննի թէա-
թրօլարը պիլէ, պու օեռունա ըդապէթ իտէ-
մէեէճէքլէր տիր . . . Էկէրչի իքի տազըդա էվ-
վէլ կէլմիշ օլսա իտինիզ, պիզիմ պիրիննի մա-
շուգ ըօլունու իճրա իտէն, օեռունճուեռու, եանի
Մ. Ֆէրնան վօնէյի կէօրիւր իտինիզ : Մէր-
գում, էսէֆլէ զիքը օլունան Մէլէնկին եէրի-
նի թութաճաղ տըր :

— Մահիհ մի :

— Պու պապտէ սիզի թէէմին իտէրիմ, միւ-
սիւ, վէ սէօղիւմէ իթիդասա իյլէմէնիզի տախի
թալսիեէ իյլէրիմ :

— Օրքէսթրօտաքի գօլթուգլուլարտան պի-
րիսինի իսթէրիմ :

— Օ գօլթուգլուլարտան հիշ գալմամըշ տըր :

— Մահիհ մի, տէտի Բիգօլէ ինանմադ իս-
թէմէեէրէք, պէօյլէ պիր պիւլիւք Պէլվիլ թէա-
րօտունտա, հիշ գօլթուգլու գալմամաը միւմ-
քին միւ տիւր :

— Էվվէթ, միւսիւ . . . հաթթա տահա իքի
միալի օլսա իտի, թութուլաճաղ իտի . . . —

Լաքին սիդէ տէօրտիւնճիւ սրբատո , դարու
եա եադըն 71 նիւմէրօլու սանտալեէյի վիրէ-
պլիւրիմ . . . — Իշինիդէ կէլիպ կէլմէեէճէկինի
անլամադ իշին , թէաթրօնուն խարիթատընը
կէօղաէն կէշիրինիզ , վէ շարուգ դարարընը
վէրինիզ , զիրա , հիշ շիւպհէ եօգ տուր քի ,
պէշ տագըգատան պունուն տախի միւշթէրի-
սի չըգաճադ տըր :

— Բէ'ք ալէա , մա'տամ , բէ'ք ալէա , վէ-
րինիզ :

33

— Շիմախ վէրիրիմ , էֆէ'նտիմ , աէտի պի-
լէթճի դատըն , վէ պատէհու դարչըսընտա պու-
լունան .քեաղըտ իւղէրինտէքի 71 նիւմէրօ իլէ
մուրագգամ իսկէմլէ դարչըսընա , իւրիւն-
դուր տէեու եաղտըգտան սօնրա , էլինէ եէշիլ
րէնկլի պիր .քեաղըտ ալտը , վէ պունուն իւղէ-
րինէ պագը շէյլէր եաղտըգտան սօնրա , իմղա
իթտի :

Պու արալըգ Սթանիսլաս Բիգօլէ , չիղտանընը
աչըպ , պիլէթ տայիրէսի էօնխանտէքի քիւշիւք
մասա իւղէրինէ գօյտու : Մուախխարէն տախի :

— Պօրճուճ' նէ' տիր , մա'տամ , տէեու սի-
ւալ իթտի :

— Պօրճունուղ պէշ ֆրանդ տըր , մի'ւսիւ :
Սթա-Բի , չիղտանըն պիր թարաֆընտան պիր

եիւղ ֆրանգլըդ պիլէթ չըդարըպ, պիլէթճի-
եէ թագաիմ իթաի, վէ մախսուս պիր նիյեէթ
վէ մէհարէթլէ, չիղտանընտան, պիլէթ մասա-
որնըն իւզէրինէ պիր դաչ մէթուպ տիւչիւր-
աիւ քի, պունլարըն իչինաէ, բրէնս թօթօր-
տան ալմըչ օլտուզու ֆօթօկրաֆ թասվիրի տա-
խի պուլունմագ տա խտի, վէ մատամ Լամպեր,
տիկէր քեաղըալար իլէ պիրլիքաէ, մէդքիւր
թասվիրի տախի կէօրտիւ :

— Աֆվ իտէրսինիղ, մա'տամ, տէաի Սթա-
բի, պիր աղ եիւքսէք սէսլէ, պէն տէ բէք
չօլքաղ պիր ատէմիմ . . . — Ահմադճա քեա-
ղըալարըմը մասանըղըն իւզէրինէ տիւչիւրաիւմ :

— Պիր տէ ֆօթօկրաֆ թասվիրի տիւչիւր-
աիւնիւղ, տէաի պիլէթճի գասըն :

— Հա՛, Բարխա թէաթրօլարընտան պիրիսին-
տէ օեուճուլուղ իտէն գատընըն թասվիրի
տիր :

Մատամ Լամպեր, պու լագըրտը իւզէրինէ
թասվիրի էլինէ ոլըպ, վէ տիդգաթլէ մուայ-
եէնէ իթաիքաէն սօնրա :

— Պիր օեուճուլ գատընը՞ մը, տէաի :

— Էվվէթ, մա'տամ :

— Պու թօհա՞ֆ :

— Նի՞չին :

— Չիւնքի պու գատըն, պիղ աղ էվվէլ լա-
գըրաըսընը իթմէքաէ օլտուղում Պէվվիլին կիւ-
ղէլ պիր դըղընա պէնգէեօր, հաթթա պու գըղ
արա սըրա պուրատան թէաթրօ պիլէթի տա-
խի սաթըն ալըր :

— Սահի՞հ մի :

— Էվվէթ , մի'ւսիւ , հաթթա օլ դասար պէնզէեօր քի , պէլքի իքի տամլա սու , պիրի-պիրլէրինէ պու տէրէճէ պէնզէմէզլէր : — Ան-ճադ , մի'ւսիւ , պու թասպիրին սահիպէսի օլան դատընըն , թէաթրօտա միւսթախտէմ' օլտու-ղունա էմի՞նմիսինիդ :

— Էվվէթ , միւսթախտէմ' պուլունտուղու թէաթրօ , Աթէնէ թէաթրօտու օլուպ , քէնտի իամի իսէ , մասամուաղէլ Ֆորմօզ տուր . . . — Իհ-թիմալ տըր քի , սիզին թանըտըղընըղ դըղ տըր :

— Օլամազ շէյ տիր , մի'ւսիւ . . . — Պէնիմ' թանըտըղմ' , օն սէքիզ եաշընտա կէնճ պիր դըղ օլուպ , Ֆիսթան տիքէր , վէ իամի Լիւսիլ , վէ լադասը տա Պի-ւի-ւ տիւր . . . — Տահա պիր ազ էվվէլ , քէնտիսի իչին իքի պիլէթ սա-թըն ալտըլար :

— Տէտիկինիզ դըղ Պէվիլտէ՞ մի սաքինէ տիր :

— Էվվէթ , զանն իտէրիմ' քի , թէաթրօտան տա եիրագ տէյիլ տիր :

— Տիմէք տիր քի , պէնիմ սէօյլէտիկիմ տէյիլ տիր , տէտի Սթա-բի եիւքսէք սէտա իլէ , վէ քէնտի քէնտինէ տախի , պէնիմ արատըղմ' դըղ տըր , տէեու իլավէ իթտի :

Պատէհու մէրգոււմ , թասպիրի վէ քեաղըտ-լարը ալըպ , չիղտանընա վաղ իթտի :

— Իշթէ , մի'ւսիւ , պիլէթ ինիզ , ազ շէնիզին դուսուրունու տախի շիմտի վէրիբիմ' , տէտի , պիլէթճի դատըն :

— Տո՛ւրուն , մա՛տամ , տէտի Սթանիսլաս ,
պիրտէն պիրէ Քիքրինէ պիր թասսավուր կէլ-
տիկլինտէն , մէզպուրէնին լագըրտըսընը դաթթ
խտէրէք , տօսթ լարըմտան պիրիսի իչին , պա-
նա պիր լօժ տախի վիրէպիրի՞րմիսինիզ :

— Էվվէթ , մի՛ւսիւ , էկէր շէնանըն եանըն-
տաքի լօժ լարտան իսթէրսէնիզ , վիրէպիրիլիմ
... — Պիրինճի դաթ լօժ լարը հէնուզ թութու-
մամըշ տըրլար , ալթ գաթտա իսէ , եալընըզ
պիր լօժ գալմըշ տըր :

— Անըն պիլէթինի վիրմէեէ միւսարաաթ ի-
տէ՞րմիսիզ :

— Շիմտի վէրիլիմ , մի՛ւսիւ :

Սթա-Բի , ալարզը պիլէթլէրին պէտէլինի
թէէտիեէ իթաիքտէն սօնտա , կիւլէր եիւզ ի-
լէ պիլէթ տայիրէսինտէն տիշարը չըգաը , վէ
տօղրուճա թէաթրօնուն պիրախանէսինէ կի-
տիպ , պիր գաշ սաթըր թէգքիրէ եազմագ նիլ-
եէթիլլէ , մէգքիւր պիրախանէտէ օթուրտու ,
վէ պիր պիրա ըամարլաեըպ , իշտիքտէն սօն-
րա , աթիտէքի թէգքիրէյի թահրիր իթտի :

«Սիզէ խայրը պիր խապէր վիրմէքլէ պախթիարըմ
... — Պու ագչամ , սաաթ պէշտէ , Վիդթուար սօ-
գաղընտաքի քիւչիւք մէխանէտէ պուլունաճաղըմ ,
վէ սաաթ ալթըեա դատար սիզի պէքլէեէճէյիմ :

«Հիւրմէթ վէ ուպուտիեէթիմի պէեան իտէրիմ :
«ՍթԱ-Բի»

Պատէհու մէրգում , պու թէգքիրէյի պիր
մահֆազա տէրունինէ վազ իլլէ , իւզէրինէ տա-

խի, “Պէրննճէ Թրմնսսսս ստուշնսս, բրնն Հէւրոյ ու
Գոնիւ վէլնննն իսնննննն,” տէեու եազրպ, պիրա-
խանէտէն չըգաը, վէ Բարիս սոգաղընա կի-
րիպ, օրատա պիր արապաեա օթ ուրաու :

— Շէհիլի, մէնգիլ իւղրէ՞ մի, եօդ սա սաաթ-
լա՞ մը կիթ մէք իսթ էրաինիզ, տէեու սիւալ իթ-
տի արապանը :

— Սաաթլա, տէտի Սթանիսլաս, զիրա նա-
սըլ քի կէօրիւլմէ քաէ տիր, մէրգ ում, հիչ պիր
մասրաֆը գըսդ անմաեօրտու :

Սթա-բի արապատա, պիւլիւք պիր զաթ
կիպի եասլանմըլ օլտուղու հալտէ, բրէնս Թօ-
թօրուն խանէսինէ կէլտի վէ մէքթ ուպու գա-
լուճուեա պրագտըգտան սօնրա, իտաբէխա-
նէեէ սովաէթ կլիէտի, վէ Մալբէրթիւինին պա-
զը սիրաըլլաբընըն նէթ իճէսինի պիլտիւրտի :

Օդուեան զաթլարա, պիզիմէ պիրլիքաէ,
օլ կիւնիւ, սապահըն սաաթ օն պիր բատտէ-
լէրինաէ, Միւրիլլօ սօգապընտա, մարքիզ տը
լա Թուր տիւ Բօեուն խանէսինէ կէլմէլէրինի
բէճա իտերիզ :

Լազարին, բէտերի ժիւլ Լըրու իլէ պիրլիք-
աէ, գահվալթըսընը հէնուղ իթմիշ խտի :

Քէնտի քէնտիսինի բէտերլէրին էն կլիսի
թէամիեէ իտէն ժիւլ Լըրու, պունտան պիր
գաչ սէնէ էվիլէլ, եանի գըզընըն զէվճի օլան
մարքինին վէֆաթընտան սօնրա, գըզընըն ի-
գամէթի իչին քիրա իլէ թութմուշ օլտուղու
խանէեէ, հէման հէր կիւն կէլիր խտի, վա-
գաա մէրգ ում սապըզ պանքէր, զէնտօսթճա

կէջիրմիչ օլտուղու էօմիւր եիւղիւնտէն խայլի-
ճէ իհթիեարլըգ հալի քէսպ իթմիչ իսէ տէ ,
պունունլա պէրապէր , հէնուզ գուվիլէթի եէ-
րինտէ օլուպ , հօվարտաճա թավր ու մէսլէքի-
նի գաթիէն թէրք իթմէմիչ իտի :

Մէրգում գըզը նէղտինտէ պուլունտուղու շու
սըրատա , սըրթընը սանտալեէսինին արգասը-
նա տաեաթմըչ , վէ պաղէն եան թարաֆա սար-
գըլմըչ օլտուղու հալտէ , սիկարասընը թիւթ-
տիւրմէքտէ , վէ պունուն պէեազ տիւմանլա-
ընըն թավանա տօղրու չըգմասընը սէյր իթ-
մէքտէ իտի :

Արալըգ արալըգ ժիւլ Լըրու , կէօղիւնիւ ,
տալկըն պիր հալտէ պուլունան Լաղարինէ տօղ-
րու չէվիրմէքտէ իտի : Մէղպուրէնին բէտէրի ,
գատէհինի թէքմիլէն պօշալտըպ , վէ բարմա-
ղընըն ուճույլա տա սիկարասընըն քիւլիւնիւ
տիւչիւրտիւքտէն սօնրա , պիրտէն պիրէ ,

— Պիլի՞րմիսին , մա՛րքիզ , պու սապահ սէն-
տէ պիր հալսիղլիք կէօրիւեօրում , տէտի :

Լաղարին , հալէա տալկըն օլուպ , բէտէրի-
նին լազըրարըլարընը տինլէմէեօրտու : Պու ա-
րալըգ ժիւլ Լըրու , պիր գատէհ տահա շարթ-
րէօղ տօլտուրուպ ,

— Գը՛ղըմ , պիր չէյ ճանընը սըղմը՞ մը տըր ,
տէեու տէվամ իթտի : — Հէր չէյ իսթէտիկին
կիպի օ՞լմաեօր մու : — Տէրտին հէր նէ իսէ ,
պանա սէօյլէ , պէն իճապընա պագարըմ ,

ժիւլ Լըրունուն սէսինտէն , կէնճ գատըն տալ-
կընըղընտան աեըլարազ , վագաա մէղքիւր սէ-

սի իշխութի իսէ տէ , լազըրտըլարը իշխութձէտի , վէ հէնուզ ույգուտան ուեանըեօր կիսի զանն օլունարագ ,

— Քիմի^ն իլէ լազըրտը իտիեօրսուն , պա՛ պաճըղըմ , տէեու սիւալ իթտի :

— Գը՛ղըմ , իքիմիզ եալընըզ օլուուղումուզ հալտէ , քիմի^ն իլէ լազըրտը իտէպիլերիմ :

— Տիմէք տիր քի , պէնիմիլէ լազըրտը իտի եօրտուն :

— Հա՛յ հա՛յ :

— Նէ^ն սէօյլէեօրտուն :

— Պու սապահ Նէ^ն իշին ճանըն սըգզըն տըր տիեօրտում . . . — Աճապա պիր շէյի^ն մի վար տըր :

— Ա՛հ , պա՛պաճըղըմ , հէր վազըթքի հալտէյիմ . . . — Ուճ տէրէճէ ճանըմ սըգըլըեօր , վէ պու սըգըլմագըլըզ , ազըլմա զիեան կէթիբէճէք տիր զանն իտիեօրում :

— Ֆագաթ պէն սէնի էյլէնտիրմէք իշին , էլիմտէն կէլէնի եարըեօրում :

— Էկէր կիւճէնմէզսէն , տօղրուսունու սէօյլէյիմ , պու պապտէ թագսիրաթ պէնտէ տէյիլ , սէնտէ տիր :

— Խա՛յր , սէվկիւլիւմ , անը գապուլ իթմէմ : Սէն էկէր հիշ պիր շէյ իլէ էյլէնէմէեօրսան , պէն Նէ^ն եարաեըմ : — Հա՛մա օլուուն , Նէյի^ն էքսիք տիր : — Եիկիրմի պէշ շաղընտասըն , զէնկինսին , սէրպէսթսին , աշգ ու սէվտա իլահէսի կիպի կիւզէլսին , վէ իհթիմալ տըր քի , էվվէբի կիւզէլիկինտէն տահա զիեատէ կիւզէլ

պիր հալտէ պուլունմագ տասըն , վէ քիմսէնին
պիր շէյ սէօյլէմէեէ հագգը օլմահարագ , հէր
քէյֆինի , հէր էյլէնճէնի , վէ հէր միւրատընը
իճրա իտիեօրսուն . . . — Բէտէրին , տէրսէն ,
բէտէրլէրին էն իյիսի տիր . . . — Սանա նազըր-
ըգ իտիեօրում , սէնի իսթէտիկին եէրէ կէօ-
թիւրիւեօրում : Պու հալտէ , գալգըպ եէնիտէն
ճան սըգըլմագ , ճայիզ վէ միւնասիւ պ մի տիր
. . . — Նէ^օ իչին սըգըլըեօրսուն . . . — Եօգաս
նամիզա^օ ճմըսըն :

— Էվիէթ , նամիզաճըմ , հէմ զիեատէսիյլէ
նամիզաճըմ , տէեու ճէվապ վիրտի Լազարին :

— Լաքին սէնտէ նամիզաճըրգ ալէամէթի
եօգ տուր . . . — Պունունլա պէրապէր տէ , է-
կէր իսթէրսէն , չարուգ պիր հէքիմ կէթիր-
տէլիմ :

— Պէնիմ նամիզաճըրգըմ , հիչ պիր հէքիմ
չարէ պուլամապ :

— Նիչին :

— Զիւնքի պէնիմ նամիզաճըրգըմ , ճանէվի
սուրէթտէ տիր . . . — Պէնի հէլաք իտէն , ճան
սըգընթըսը տըր :

Ժիւլ Լըրու ումուղլարընը սիւքինէրէք :

— Աթ մէյաանընտաքի պէյիկիլըլէր կիպի ,
տայլմա այնի տայիրէտէ տէօնիւեօրուգ , տէ-
տի , հալ պու քի , պու հալէ խիթամ վիրմէք-
լիկի մէնն իտէճէք հիչ պիր սէպէպ եօգ տուր
. . . — Մատամքի ճանըն սըգըլըեօր իտէ , էվ-
լէն քի , պու ճան սըգըլընըլըն կէչսին :

— Էվէնտիկիմտէ , ճանըմըն սըգըլընըլը կէ-

չէճէյինէ էմի^ոմիսին , տէեու սիւալ իթտի մարքիդ , շիւպհէլի պիր սէտա իլէ :

— Հիչ տէյիլ իսէ , հային թէպտիլ օլուր . . .

— Հէմ էօյլէ պիր զէվճ ա'լ քի , իւղէրինէ հիւքմ իտէպիլէսին , վէ քէնտիսինի իսթէտիկին կիւ պի գուլլանապիլէսին . . . — Չաթէն բրէնս տը Պրատա , աղլընը զայ իտէրճէսինէ սանա տիւ տատէ օլմուշ տուր : Մնընլա էվլէն , վէսսէլամ :

— Լաքին սէն տախի պիլիբսին քի , մէրգում , ֆէվգէլ ատէ օսանտըրըճը պիր քիմսէ տիր :

— Պէնճէ իսէ , բէք լաեքզը պիր ատէմ տիր : — Մէրգում , անասըլ բրէնս օլտուգտան պաշգա , կիւղէլ պիր տէլիգանլը , հէմ տախի զաեթլէ զէնկին տիր . . . հաթթա սէնտէն չօգ զէնկին տիր . . . — Պէն իսէ , իքի իւչ կիւնտէն պէրու , պու պապտէ գարարընը վլլրմիշսին տիր տէեու զանն իտիեօրտում :

— Պէն մէրգումու սէվմէմ , վէսսէլամ , տէ տի Լաղարին :

— Ֆադաթ պունտան նէ' նէթիճէ հասըլ օլուր , տէեու սիւալ իթտի ժիւլ Լըրու թէաճճիւպլէ , պանա էօյլէ կէօրիւնիւեօր քի , սէն , զէրրէ գատար մուհապպէթին օլմատըղը թագտիրտէ , միւթէվէֆա մարքի տը լա թուր տիւրօյ իլէ թէէհիւլ իթտին , վէ օլ պապտէ սանա բէք չօգ բէճա իթմէքլիկէ տէ լիւղում կէօրիւլմէտի , տէյիլ մի :

— Հա՛յ հա՛յ , լաքին օլ վագըթ հըրսը շանըմ վար իտի , վէ պու տա աշգ ու սէվտա եէրինի թուլթապիլիբ իտի . . . — Էվվէթ , օլ էսնատէ :

պէն , ճարճագէտ Լըրո - թէսմիեէ օլունմագտան , վէ վէրթ-Ֆէօյլտէ եաշամագտան , վէ իզհարը իՖլաս իթմիշ օլան պիր պանքէրին գըզը պուլունմագտան օսանմըշ իտիմ . . . — Ֆագաթ շիմտի օլ վագըթլար կէշտի . . .

— Տիմէք տիր քի , պու կիւն տէ , ալաճաղըն զէվճի սէվմէք իսթէեօրսուն :

— Շիւպհէսիզ , իշթէ պէնիմ պիւթիւն խէ եալիմ վէ թասավվուրում պու տուր , տէեու մուգապէլէ իթտի Լաղարին , եիւքսէք սէտա իլէ :

— Լագըրտը պէյնիմիղտէ , սէն սալա պիր քիմսէյի սէվմիշ տէյի՞միսին :

— Մ'օլա :

— Սապըգ Պէկուրտ , վէ շիմտի բրէնս տը Գասթէլ-վիվան թէսմիեէ օլունան բրէնսի , վէ միւլաղիմ Մարսէլ Լօթիէյի , պիր տէրէճէ օլսուն սէվմէմիշմիսին :

Լաղարին , պաշընըն գըրմըղը բէնքի սաշարընը սալաեարագ ,

— Խա'յր , խա'յր , վէ իւշ տէֆա խա'յր , տէեու ճէվասպ վիրաի , վագաա սէվիեօրում տէեու զանն իթտիմ ամմա , մուախաարէն եանըլմագտա օլտուղումու կէօրտիւմ : Պինասպէրին պունա աշգ ու մուհապպէթ իսմի վէրիլէմէզ :

— Էօյլէ իսէ , պու պապտէ պէնիմ էլիմտէն հիշ պիր շէյ կէլէմէզ . . . սէն , քէնտի պաշընըն չարէսինի կէօր . . . — Պէն նէ գատար միւլայիմ պիր բէտէր օլսամ , եինէ , պաղը էսասի սէպէպլէր , պու եօլտա ճան սըգըլմալարընա

միւտախնէլէ իթմէքլիկիմէ միւտատէ իթմէզ-
լէր . . . — Պունուն խարիճինտէ , հէր նէ միւ-
րատըն օլուր իսէ , իճրասընա հազըրըմ . . . —
Մէսէլա էկէր իսթէր իսէն , սէնի Օշլթա , եա-
խօտ Ասդաստէրէ կէօթիւրէյիմ :

— Պէն , սէնին շու գաֆէ-գօնսէրլէրինտէն
խօշլանմամ . . . — Տահա եէնի պիր շէյ իսթէ-
րիմ :

— Բարլագ շէյլէր , տէյլ՞ մի :

Մարքիզ , պաշը իլէ մուվաֆֆագաթ թար-
ղընտա պիր իշարէթ իթտիկինտէ , ժիւլ Լը-
րու , քէլամա տէվամլէ :

— Խաթըրմա պիր թասալվուր կէլտի , տէտի :

— Նէ՞ թասալվուր :

— Եարըն իլք տէֆա օլարագ . . .

— Պունլարտան խօշլանմամ տի՞մէտիմ մի ,
տէտի մարքիզ բէտէրինին լագըրտըսընը գաթթ
խտէրէք :

— Ֆագաթ պու սէօյլէեէճէկիմ , սէնին հէր
վագըթ կէօրտիւկիւն էյլէնճէլէրէ պէնղէմէ-
եէճէք տիր . . . — Միւրատըմ , Պէլվիլ թէա-
թրօսունտա իլք տէֆա օլարագ իճրա իտիլէճէք
պիւյիւք պիր լուպիաթտան պահա իթմէք տիր :
Լազարին կիւլմէեէ պաշլահըպ , ճէվապէն
տախի :

— Պէլվիլ թէաթրօսունտա , իլք տէֆա իճ-
րա օլունաճագ օեո՞ն մու , տէտի , իհթիմալ
տըր քի , կիւլէճէք պիր օեուն տուր . . . — Պու
օեունտա քի՞մլէր ըօլ իճրա իտէճէքլէր տիր :

— Պիր թագըմ ստի օեունճուլար , լաքին

նէ դատար ատի օլսալար , օեունուն օլ գատար դարիպ օլսաճաղը շիւպհէսիզ տիր . . . — Նա՞սըլ , շու թասաւվուրում , սանա տախի միւնասիպ կէօրիւնմէեօ՞ր մու :

— Էվվէթ , մատամքի պաշգա պիր էյէնն ճէմիզ եօգ իսէ , պունա բաղը օլմայրեղզ . . . վագաա քէօյ իշինտէ թասամ իթմէկէ , վէ ասի խալզ ճէմիյեէթինտէ պուլունմաեա մէճպուր օլսաճագ իսէք տէ , նէ՞ չարէ . . . — Հա՛յտէ , սէն կիթ պիր «վնն» լօժու ա՛լ :

— Բէ՛ք իյի , պիր տէ օրալարտա միւնասիպ պիր լօզանթա պուլաեըմ :

— Ս՛հ , սէն պուլունմազ պիր պապասըն :

— Բրէնսի տախի պիրլիքտէ կէօթիւրէճէ՞ք միյիզ :

— Ս՛պա . . . — Ձիրա մէրգումու պիրլիքտէ կէօթիւրիւր իսէք , պիղիմ ատի մահէլլէրէ կիթմէքտէ օլտուղումուղու կէօսթէրմիշ օլուրուղ . . . Պունտան տա պաշգա , մէրգում օրատա չէհրէսինի ասաճաղընտան , թապիաթիյէ քէյֆիմ պօղուլուր :

Պու արալըզ , էյին գաբուսու չընկըրաղը չալընմաղլէ , Լաղարին , ասըլը օլան սաաթա աթֆը նազար իթտի , վէ պատէհու ,

— Էօյլէյի եարըմ սաաթ կէչէրէք վիզիթա՞ . . . Պու նէ՞ աղըլսըզճա իշ տիր , տէտի , վէ ժիւլ Լըրու տախի ,

— Բրէնս օլմայր տըր , տէեու ճէվապ վէրտի , շիւպհէսիզ պու պիր ույղունսուղ վագըթ իսէ տէ , մէրգում , սէնին նիչանըն օլտուղունու

զանն իլէ կէլմիշ օլտուղու իշին , պու պապտէ
պիր տէրէճէեէ գատար մաաղուր թու թուլմա-
լլ տըր :

Այնի վագըթտա պիր խըզմէթ քեար իշերի
կիրիպ , վէ քէմալի թէվաղու իլէ ,

— Մ. բրէնս տը Պրատա սիւալ իտիեօր քի ,
մատամ քէնտիսինի գապուլ իտէպիլի՞ր մի ,
տէտի :

Մատամ տը լա թուր տիւ Բօյ , թէրէտտիւտ
իթմէքտէ օլտուղունտան ,

— Բրէնսի սալօնա կէօթիւրիւնիւզ , վէ բէ-
ճա իտինիզ քի , պիր ազ պէքլէսին , տէեու ճէ-
վապ վէրտի շէտիտէն ժիւլ Լըրու :

Խըզմէթ քեար տիշարը չրգ տըդտան սօնրա ,

— Պա՛պա , պէնիմ բիզամը թահսիլ իթմէք-
սիզլին , քէնտիլիկինտէն պէօյլէ պիր ճէվապը
նա՛սըլ վիրէպիլտին , տէտի :

— Գը՛զըմ , մէրգումու գապուլ էթ , վէ քէն-
տիսինի մէյեուս գըլմա . . . — Պիլֆարզ մէր-
գումուն , օսանտըրըճը պիր ատէմ օլտուղունու
պէն տախի թաստիգ իտէյիմ , լաքին տիւնեա-
տա զաթէն հա՞նկը զէվճտէն խօշլանըլլը . . .

— Հէմ պունտան տահա իյիսինի պուլաճաղընը
զանն իտէրմիտին . . . — Հէր նէ հալ իտէ , պէն
շիմտի կիտիպ , պիզիմ լօժու ալաեըմ :

Պու սէօզլէրտէն սօնրա , ժիւլ Լըրու պիլ
տէլիգանըլ կիպի շէվիքլիքլէ , մարքիզին նէզ-
տինտէն նապէտիտ օլտու :

34

Մատամ տը լա թուր տիւ րօյ, թաամ սա-
լասընտան չըգտըգտան սօնրա, թուալէթ օ-
տասընա կիթտի, վէ այնասընա պիր աթֆը
նիկեաճ իլէ, գըըմըը պագըը րէնկինտէ օլան
կիւմրաճ սաչլարընը ութալըգը թարգտա պիր
ազ տաղըթտը, վէ քէնտիսինին ճալիպ սիմա-
սը հագգընտա պիղզաթ մէմնուն օլարագ, բը-
րէնս տը Պրատանըն պէքլէմէքտէ օլտուղու
սալօնս տախիլ օլտու :

Բրէնսի մէրգում, թագրիպա օթուզ պէշ
չաղլարընտա, էսմէր, ուզուն պօյլու, տիւզ-
կին չէհրէլի, վէ պիշիմի եէրինտէ պիր քիմ-
սէ օլուպ, հէր նէ դատար գօեու մավի կէօզ-
լէրինին պագըշը, սահիպ իսթիգամէթ պիր
շախս օլտուղունա տէլալէթ իթմէքտէ իտիի-
սէ տէ, պու ճիւմլէ իլէ տախի վագարըր, վէ
սօղուգ պիր թավը ու հէյեթի օլմաղլէ, իւք
կէօրիւշտէ, քիմսէ, մէրգում հագգընտա իզ-
հարը թէվէճճիւհ իտէմէզ իտի :

Անճագ մէրգում բրէնսի, քէնտի հագըգի
տէեէրիլէ թագաիր իթմէք իշին, օլ պուզ կի-
պի կէօրիւնէն սուրէթի զահիրէսի ալթընտա,
աթէշ կիպի սըճագ պիր գալպէ մավիք, վէ հէր
կինա ուլուլը հիւմէթէ, ֆէտաքեարըրգլարա
վէ հէեէճանլարա միւսայիտ օլտուղունու պիւ-
մէք լագըմ իտի :

Բրէնս տը Պրատա, շու եա պու խուսուս-

տանն տօլաեր , տիւշարը հէեհճանն օլսա խտի ,
Թաւր ու հարէքէթի պիւսպիւթիւնն թէպտիլ
օլուրտու , վէ դանն իտէրսին քի , պուզ կիպի
հալի , թէպէտտիւլ իտէր , վէ կէօզ պէպէքէ-
րինտէ , պաշգա պիւր բարլագլըգ հուսուլէ կէ-
լիւր իտի :

Պու եէնի շախսը , օգուեան զաթլարա իրա-
եէ իթտիկիմիզ դէմանն , եիւզիւնտէ քէտէր վէ
իզթիրապ ալէամէթի միւշահէտէ օլունուեօր-
տու : Լաքին մէրգում , Լազարինին իշէրիեէ
կիրտիկինի կէօրտիւկիւնտէ , էսմէր եանագլա-
րընտա մուվագգաթ պիւր գըրմըզըզ հուսու-
լէ կէլտի , վէ մարքիզի իսթիզպալ իթմէք իւզ-
րէ , պիւր գաշ աաըմ ալըպ , մէզպուրէնին թէ-
պէսսիւմ իտէրէք , քէնտիսինէ ուզաթմագտա
օլտուդու ուֆաճըգ էլի թութտու , վէ քէմալի
հիւրմէթլէ տօտագլարընը մէրգումէնին աննը-
նա վազ էլլէտի :

— Ազի'զիմ բրէնա , տէտի ժիւլ Լըրունուն
գըզը , քէնտիսինէ մախսուս լիսան սէրպէսթի-
եէթէլլէ , շու էսնատէ սիզի գապուլ իթմէք-
լիկիմ , սիզ օլտուդունուզ իշին տիր : Ֆագաթ ,
շու սաաթտա վիզիթա վիւրմէնիզտէ , մութլա-
գա պանա սէօլլէեէճէք բէք մուհիմմ խուսու-
սաթընըզ օլմագ կէրէք տիր :

— Ֆիլվագը , մա'տամ , զաթընըզա սէօլլէեէ-
ճէք դաեէթ ճիտտի շէ յէրիմ վար տըր , տէ-
եու ճէվապ վիւրտի Մ. տը Պրատա , սէօլլէեէ-
ճէկիմ շէ յէր իսէ , հիշ տէ յիլ իսէ , պէնտէնիզ
իշին զաեէթ ճիտտի վէ էհէմմիեէթլի տիրէր :

զիրա միւսթագպէլիմ, շու էսնատէ լութֆէն
վուգուինէ միւսարաաթ պուեուրտուղունուզ
միւքեալէմէտէն մէրպութ տուր :

— Ֆագաթ սիզ պանա ատէթա դօրգու վէ-
րիեօրսունուզ, սիզտէքի հէյեթի վէ շէհրէ-
յի բէք պէեհէնէմէեօրում, տէտի Լազարին :

— Չաթէն տիւնեատէ սահիպ ըրդգաթ պիր
զաթըն թալէինտէն զայրի վէսիմ հալ օլա-
պիլիբ մի . . . — Իշթէ, պէնիմ թալէիմ տախի
սիզին էմրինիզ թահթընտա օլտուղունտան,
թապիաթիյլէ շու շիմտիքի հալի քէսպ իթմի-
շիմ տիր :

— Նէ՞ տիմէք իսթէեօրսունուզ :

— Աչքգտան աչքղա զաթընըղա իֆատէի հալ
իթմէքլիկիմէ միւսաստէ պուեուրո՞ւմուսու-
նուզ :

— Հաթթա օլ պապտէ սիզէ բէճա պիլէ ի-
տէրիմ . . . — Պէն, սերպէսթճէ իֆատէի հալ
իտիլմէսինի զաեթթլէ սէվէրիմ . . . — Հաթթա
օլ գատար սերպէսթճէ մէրամիլը իֆատէ ի-
տէրիմ քի, պազէն պու եիւզտէն սայիրլէրին
գալպինի տախի ինճիթիրիմ . . . — Լաքին զանն
իտէրիմ քի, թէաթրօ շէնասընտաքի օեուն-
ճուլար կիպի, աեազտա լազըրտը իտէճէք տէ-
յիլիզ . . . — Իմտի, աղի՛ղիմ բրէնս, օթո՛ւրու-
նուզ, վէ զաեթթ տիզգաթ վէ թէվէճճիւհլէ
զաթընըղը տինլէեթճէկիմէ էմին օ՛լունուզ :

Պու լագըրարլարը սէօյլէտիկի ղէման, Լա-
զարին, անլաչըլմազ պիր վաղիեթտէ պուլու-
նուեօրաու : Շէօյլէ քի, բրէնս, եա քէնաիսի-

նի իսթիհզա իտէն , վէ եախօտ մուխայիսէթ
 իւզրէ քէնտիսինի տինլէեէն պիր դատըն դար-
 շըսընտա պուլունմագտա իտի : Հալ պու քի ,
 պու իքի շրգգտան հա՞նկըսը օլտուղունու ան-
 լամագ միւմքիւն տէյիլ իտի : Պունունլա պէ-
 րապէր , Մ. տը Պրատա շու վէճհ իլէ քէլամա
 իպթիտար իյլէտի .

— Չաթընըզըն սապը ու թէհամմիլիւնիւ
 սուի իսթիմալ իթմէք , աֆիլ օլունմագ պիր խէ-
 թա օլաճաղընտան , իշպու խէթաեը իշլէմէմէք
 իչին , տօղրուտան տօղրուեա , վէ մուխթասա-
 րէն մագսէտիմի պէեան իտէճէյիմ տիր . . .

— Իւշ այտան պէրի տիր քի , սիղէ թագտիմ
 օլունմագ շէրէֆինէ նայիլ օլմուշ օլտուղում
 հալտէ , օլ վագըթտան պէրու սիղէ տիլտատէ
 օլմուշում տուր , վէ էօմրիւմիւն խէեալ վէ ար-
 զուսու իսէ , իսմիմի , սիղին իսմինիղէ իլավէ իթ-
 մէքտէն իպարէթ պուլունտուղու թագտիրտէ ,
 հէր տագըգամ իւմիա վէ մէյեուսիեէթ , մէ-
 սէրրէթ վէ տէհչէթ իչինտէ կէչմիշ տիր . . .

Լազարին , ճէվապ իթասընա դըեամէ իպ-
 թիտար իթմէք իսթէտի իսէ տէ , բրէնս , մէղ-
 պուրէեէ միւսաատէ իթմէեէրէք , շու եօլտա
 քէլամինա տէվամ իյլէտի .

— Իւշ այ էվվէլ , պէնիմ , սիղէ , բրէնսէս օլ-
 մագըղա մուվաֆֆագաթ իտէրմիսինիղ , վէ
 սիղի սաատէթի հալէ նայիլիեէթ իհթիմամընը
 պէնտէնիղէ իհալէ իյլէրմիսինիղ տէեու վագը
 օլան սիւալիմէ , սիղ , ճէվապէն , հէնուղ չօճուգ
 կիպի պիր սիննտէ պուլունտուղունուղ ղէման ,

վագաա քէնտիսի իհթիեարլլդ հալինտէ պու-
լունմուչ իսէ տէ , պու ճիւմլէ իլէ տախի , սի-
զի հէր վէճհ իլէ մէսուտ գըլմըչ օլան պիր զաթ-
տան տուլ գալմըչ օլտուղունուղտան , եէնի-
տէն պիր տիկէր քիմսէ իլէ էվլէնմէեէ սէօղ
վիրմէզտէն էվվէլ , տիւշիւնմէք իսթէտիկինի-
զի , Ֆագաթ հէր կիւն պէնտէնիզի գապուլէ
րազը օլտուղունուղու պէեան իթտինիլ :

— Չանն իտէրիմ քի , սիզ տէ պունտան տա-
հա ալէա պիր շէյ արղու իտէմէզ իտինիլ , տէ-
տի մարքիլ թէպէսսիւմ իտէրէք :

— Ֆիլվագը հագգը աճիղանէմտէ վուգու
պուլան շու լութֆ ու իհսանընըզ , բէք պիւյիւք
օլտուղունտան , պունու թագալիր իտէպիլիր
իտիմ , տէեու ճէվապ վիրտի բրէնս , Ֆագաթ
սիզին , պէնտէնիլ գարչըսընտա աչտըղընը
գարու , գուլունուղու ճէննէթ եօլունա սէվգ
իտէճէկինի զանն իտէրքէն . . .

— Մաթ հէրէ (քաւարան) եօլունա՞ մը սէվգ
իթտի . . . տէտի լազարին կիւլէրէք , վէ մու-
սահիպինին սէօղիւնիւ գաթթ իտէրէք :

— Խա՛յր , ճէհէննէմէ գատար սէվգ իթտի :

— Օ՛հ , աղիզիմ բրէնս , միւպալաղա իտի-
եօրսունուղ :

— Խա՛յր , մա՛տսմ , զաթընըղըն , պէնտէնի-
զէ շէքտիրտիկինիլ միհն ու մէշագգաթը , նէ՛
եօլտա թարիֆ իթսէմ , ազ տըր :

— Լաքին պէն սիզէ նէ՞ եաբտըմ . . . — Ա-
ճապա պիլմէեէրէք պիր ֆէնալը՞ մը իշէտիմ :

— Խա՛յր , սիզ հիչ պիր ֆէնալըգ իշէմէտի-

նիզ, անճաղ սիղին, քէյֆինիղէ թապի օլմա-
նըզ, պէնիմ պու հալիմէ սէպէպ օլտու... —
Պիլմէմ քի, թարաֆընըզտան պու պիր նազ վէ
ճիլվէ՞ մի տիր, ֆագաթ շունու պիլիրիմ քի,
սիզ, պիլա մէրհամէթ վէ պիլա ինսաֆ, քէն-
տիսինի ճան ու թէնիլէ սիղէ թէսլիմ իթմիշ օ-
լան պիր քիմսէ յի տիւշարը ճէվը ու ճէֆա իյ-
լէմէ քտէսինիզ, — Արալըզ արալըզ, սիղին մու-
հապպէթ վէ թէվէճիւհիւնիւղէ մաղհար օլ-
մագտա օլտուղումու զանն իլէ, քէմալի իւ-
միտիմտէն նաչի, ատէթա սէրխօշ կիպի, սիզ-
տէն այրըլըպ, ֆէրտասը կիւն պէնտէնիզի գա-
պուլ իթտիկինիզտէ իսէ, իզհար իյլէտիկինիզ
աշիքեար պիր տուրկունլուզ, իւք կիւնքի իւ-
միտիմտէ ալտանմըշ օլտուղումու կէօսթէրմէք-
տէ պուլունմուշ տուր... — Տահա իւշ կիւն
ագտէմ, պիւթիւն միւլահազալարընըզ խիթամ
պուլմուշ տուր կիպի զանն օլունմագտա, վէ
եագընտա ագտը իզտիվաճըմըզա մուվաֆֆա-
գաթ իթմէքլիկէ մէյեալ կիպի կէօրիւնմէքտէ
իքէն, տիւնքի կիւն տախի պէնտէնիզի, ատէ-
թա պիր եապանճը քիմսէ կիպի դապուլ իթ-
տինիզ, վէ սիղէ, եէնիտէն մուհապպէթի քէ-
սիրէմտէն պահս իթմէք իսթէտիկիմտէ, լէհ-
ճէնիզտէ միւշահէտէ իյլէտիկիմ իսթիհզաքեա-
րի հալ, լագըրտըմը տօտագլարըմտա պուլ
կիպի տօնտըրտու... — Պու խուսուս, եիւք-
սէքտէն աշաղը տիւշմէեէ պէնղէտիքտէն
պաշգա, պու միսիլու տիւշմէքլիքտէն, ինսա-
նըն պիր թարաֆը գըրըլահաղընտա շիւպհէ

եօգ տուր . . . — Իմտի , մա'տամ , գուլունուզ տա արթըդ թագաթ վէ ճէսարէթ դալմատը , վէ պու սապահ պուրաեա կէլմէքլիկիմին սէ պէպի , անճագ պունու սիղէ պէեան իթմէք իչին տիր :

Մ . ար Պրատա սիւքիւթ իթտի :

Լազարին պու արալըդ թէպէսսիւմ իթմէ եօրտու , վէ եայլնըդ գաշարը ճիւղիճէ չաթըմըչ իտի :

— Նիհաեէթ նէ* տիր միւրատընըդ , տէեու սիւալ իթտի մէղպուրէ քէսիք պիր սէտա իլէ :

— Միւրատըմ , շու հալիմէ պիր չարէ , վէ արթըդ թէհամիլիւնէ մէճալիմ դալմաեան իսքէնճէլէրիմէ պիր նէթիճէ վիրմէնիղի թէմէննի իթմէք տիր : Էվվէթ , մա'տամ , պէնտէնիղէ , բէսմի վէ գաթի սուրէթտէ պիր թէահիւտտէ պուլունմանըզը , վէ ագար իղտիվաճըմըդ իչին մուպեէն պիր վագըթ թախսիս իթմէնիղի , վէ պունու բէսմէն իճապ իտէնլէրէ իսապէր վիրմէքլիկիմէ միւսաատէ պուեուրմանըզը սիղտէն բէճա իլլէրիմ :

— Էյ շաեէտ բէտտ իտէր իսէմ , տէտի կէնճ գատըն :

— Օլ վագըթ , պէնտէնիղ տէ , իւմիտսիղ պիր հալտէ մաղլուպ օլտուղումու անլաեարագ , արթըդ իւմիտլէրիմտէն վագ կէչէճէ յիմ , վէ Բարիսի վէ Ֆրանսաեը թէրքլէ , պիր տախի ավտէթ գապիլ օլմաեան սէ յեահաթլարտան պիրիսինտէ , տէրաիմի ունութմագ եօլունա քէնտիմի սէվգ իաէճէ յիմ :

— Տիմէք օլուր քի, պէնի պիր տախի սէվ-
մէեէճէքսինիզ, տէեու տէվամ իթտի լագա-
րին :

— Հիչ օլմազ իսէ, սէվմէմէկէ շալըշաճաղըմ :

— Էյ, մուվաֆֆազ օլաճա՞ղմըսընըզ :

Բրէնս, պու սըրատա վիճուտինտէ պիր հա-
րէքէթ հիսս իթմէքլիքտէն քէնտիյի թութա-
մանարազ :

— Ա՛հ, մա՛տամ, գուլունուզու պիր աղ ա-
ճըեընըզ, վէ պու վէճհ իլէ ճէրիհատը իւզէ-
րինէ աթէշ դօյմանընըզ, վէ մատամքի գա-
տէր ու թալէիմին հաքիմի սիզ օլտու իսէ-
նիզ, պիր ան էվվէլ ճէվապ վէրինիզ . . . — Պու-
րատա դալմազլըղը՞մ մը, եօգսա կիթմէքլիկի՞մ
մի լազըմ տըր, տէտի :

Մատամ տը լա թուր տիւ րօյ, մուսահիպի-
նին եանընս եագլաշարազ, ճալիպ պիր սէտա
վէ պագըշ վէ թէպէսսիւմ իլէ :

— Պիր ազ քէնտինիզէ կէլին տէ, իքի իյի
տօսթ կիպի կէօրիւշէլիմ, տէտի :

— Յագաթ պէն սիզտէն պու ճէվապը իս-
թէմէեօրում :

— Պիր ազտան իսթէտիկինիզ ճէվապը տա-
խի վէրիբիմ . . . — Շիմտի սիզտէն պէշ տագը-
գա գատար էմնիյեթ վէ ինթիզար մէօհլէ-
թի իսթէեօրում . . . — Չանն իտէրիմ քի, պու
պիր պիւյիւք մէօհլէթ տէյիլ տիր . . . — Սիզէ
սէօյլէմիշ տէյի՛լմիյիմ քի, իքինճի տէֆա էվ-
լէնմէզտէն էվվէլ, զէվճիմ վէ սահիպիմ օլա-
ճազ զաթը թանըմազ իսթէրիմ տէյի :

— Խա՛յր , սիղ պանա էօյլէ պիր շէյ սէօյլէ-
մէտինիղ . . . Պունունլա պէրապէր , պու կիւն-
քի կիւն , սիղ պէնտէնիղի թանըրսընըղ , վէ
հազղըմտա էմնիյեէթինիղ վար աըր , տէյի՛լ մի :

— Օնա նէ՛ շիւպհէ :

— Էօյլէ օլտուղու հալտէ . . .

— Էօյլէ օլտուղու հալտէ , աղի՛ղիմ՝ բրէնս ,
հուրրիեէթիմի սիղին իչին ֆէտա իթմէեէ հա-
զըրըմ :

— Տիմէք տիր քի , պէնտէնիղի գապուլէ
շայեան կէօրմէքատսինիղ :

— Շի՛ւպհէսիղ :

Պու սէօղէր իւզէրինէ , բրէնսին եիւզիւն-
տէ ֆէվգէլ ատէ պիր մէսէրրէթ էսէրի հու-
սուլէ կէլտի , վէ եիւքսէք սէպէ :

— Բազը՛մըսընըղ , վէ օն պէշ կիւնէ գատար
պէնիմ՝ զէվճէմ՝ օլաճա՛գմըսընըղ , տէտի :

— Էվվէթ , բրէնսէս տը Պրատա օլմագըրդա
մուվաֆֆադաթ իտէրիմ , տէեու ճէվապ վիր-
տի լաղարին , էվվէթ , սիղին զէվճէնիղ օլաճա-
զըմ , պու պապտէ միւսթէրիհ՛ օլուն , վէ միւ-
սաատէ իտին քի , լազըրտըմա տէվամ իտէ-
յիմ . . . — Պիտտէֆաթ սիղէ , իքինճի տէֆա
օլարագ էվլէնմէղտէն էվվէլ , եէտիմտէն աշը-
րըլմըջ օլան չօճուղուն նէ՛ օլտուղունու պիլմէք
արղուլէտիկիմի սէօյլէմիշ , վէ պունուն սէպէ-
պինի տախի սիղէ անլաթմըշըմ տըր . . . — Պու
չօճուղ հաեաթտա իսէ , հէման թէքմիլէն քէն-
տիսինին օլան պիր վարիտաթըն համիլի օլտու-
ղում թագտիրտէ , դաեէթ աղըր պիր մէսուլի-
եէթ ալթընտա պուլունմագտաեըմ :

— Լաքին այժը սէնէտէն պէրի տիր քի, պու չօճուղու պուլմագ իչին, ինսանըն էլինտէն հէր նէ կէլիր իսէ, եարմըչտընըղ տըր, տէտի բը-րէնս, մէղպուրէնին լագըրտըսընը գաթթ ի-տէրէք, պունտան պաշգա, պիր մէսուլիեէթ, հէր նէ տախի օլսա, իլէլ էպէտ պիր ինսանը տուլուղա հիւքմ իտէմէղ . . . — Նէնիզէ՞ լա-ղըմ էվլատընըղըն վարիտաթը, էկէր վարիտա-թը մէղքիւրէ մէյտանտա իսէ, քէնտիսինէ ի-եատէ իտէրսինիղ, պունունլա պէրապէր տէ տսլա ֆագիր օլմագսընըղ, զիրա պէն, ֆէվգ-էլ ատէ սէրվէթ սահիպիլիմ, վէ պէնիմ քեաֆ-ֆէյի միլեօնլարըմ տա սիղին օլաճագլար տըր . . . — Պինապէրին պէնճէ էհէմմիեէթի օլմա-եան պիր սէպէպ իչին, սաատէթի հալիմի կէ-ճիքտիրմէյին :

Լաղարին, հագըգաթը հալի բրէնսէ պէեան իտէմէղ իտի, էկէրչի մարքիղ տը լա թուր տիւ-րօյ պու սըրատա թէրէտտիւտ իւզրէ պուլու-նուեօրտու իսէ, սէպէպի, էվլատընըն ասըլ բէտէրի օլան Մարուէլ Լօթիէտէն գօրգմասըն-տան իտի :

Հէր հանկը կիւն, մէղպուրէնին բրէնս իլէ ագտը իղտիվաճ իտէճէկի Բարիսաէ շայի օլսա իտի, միւլաղիմի սապըղ, էն սօն սաաթտա, պունտան ագտէմ Հէքթօր Պէկուրտ, եախօտ բրէնս տը Գասթէլ-վիվան իլէ վուգու պուլա-ճագ իղտիվաճը պօղմուշ օլտուղու կիպի, պու-նու տախի պօղմաեաճագ մը իտի :

Պունուն մուղայիրի, էկէր չօճուղ վէֆաթ

իթմիչ իտի իսէ, Մարսէլ Լօժիէնին եէտինտէ հիչ պիր սիլահ գալմամըչ օլաճաղընտան, մէր-գուճուն վիճուտի տէ օրթատան գաղգմամըչ օլսա, եինէ մարքիզ սէրպէսթճէ նէֆէսա ալա-պիլիր իտի :

Հալպու քի Մալբէրթիւի, օլ պապտէ, պիր այտան էվվէլ, մատամ տը լա թուր տիւ Բօեա մալիւմաթ վիրմէքլիկի գաթիէն թէահիւտ իթմիչ օլտուղունտան, վաղըթ գաղանմագ լա-ղըմ իտի :

Լաղարին պու շէյլէրի պիլաթիկինտէն, սիւ-քիւթ իտիեօրտու :

— Պու սիւքիւթիւն մանէասը նէ* տիր, տէ-եու սիւալ իթտի Մ. տը Պրատա, սէօյլէյին, իչպու եէնի թէրէտտիւտիւնիւղէ սէպէպ նէ* տիր . . . — Աճապա պու հալինիղտէն տէ, պէն-տէնիղի սէվմէեօր օլտուղունուղուն նէթիճէսի-նի* մի չըգարմագլըղըմ լաղըմ տըր :

— Սիղի սէվէրիմ, տէեու ճէվապ վիրաի կէնճ գատըն, էօյլէ պիր թաթլը սէտա իլէ քի, բը-րէնսին տամարլարընտաքի գան, շիտտէթլէ ճէ-վէլան իթմէկէ պաշլատը :

— Էօյլէ իսէ, թէքմիլէն պէնիմ օլտուղու-նուղու պէեան իտինիզ, վէ վաղըթ կէչիլմէ-եէրէք, քէնտինիղի պանա թէպիմ գըլընըզ :

— Եագընտա թէքմիլէն սիղին օլաճաղըմը շիտտիտէն վատ իտէրիմ :

— Լաքին նէ* վաղըթ պէնիմ օլաճագընըզ :

— Պու խուսուստա, տահա սիղտէն պիր այ մէօհլէթ իսթէրիմ :

— Պիր ա՞յ մը . . . — Տիմէք պէնտէն պիր ա-
սրը վատէ իսթէեօրսունուզ . . . Ա՛հ , պիլէնիզ
նէ՞ գատար միհն ու մէշագգաթ չէքտիկիմի . . .

— Պիլիրիմ , վէ զաթէն իւզէրինիզէ թահմիլ
իտիլմիշ օլան ֆէտաքեարլըզլարա , սօն պիր
ֆէտաքեարլըզ տահա իլավէ իթմէնիզի բէճա
կլէրիմ :

— Ֆագաթ նէ՞ իչին :

— Ղահէթ ֆէվզէլ ատէ պիր սէպէպ իչին . . .

— Անճագ ադտը իղտիվաճըմըզտան էվիէլ , պու
սէպէպի սիզէ պիլտիրէմէեէճէկիմէ միւսաատէ
իթմէնիզի տէ խասսէթէն բէճա իտէրիմ :

— Լաքին պանա եէմին իտէ՞րմիսինիզ քի . . .

— Վատըմը թութմագլըզմա , վէ տէյնիմի
էտաեէ հազըր պուլունմագլըզմա՛ մը . . . էվ-
վէթ , իտէրիմ :

— Էօյլէ իտէ , բէք ալէա , շու պիր այլըք
իսքէնճէեէ տախի գաթլանմագլըզմա՛ տըր՝
տէտի բրէնա :

— Խա՛յր , տէեու ճէվապ վիրտի Լաղարին
թէպէսսիւմ իտէրէք , սիզտէն մաթլուպ իթտի-
կիմ շէյ , օթուզ կիւն իւմիտ իչինտէ եաշա-
մագտան իպարէթ տիր :

Մ . տը Պրատա , չէնտ տագըգա տահա մէզ-
պուրէ եանընտա դալտըզտան սօնրա , քէմալ
մէսէրրէթլէ Միւրօյլա սօդաղընտաքի խանէ-
տէն մուֆարագաթ իյլէտի :

— Բէտէրիմին հագդըր վար տըր , տէեու միւ-
լահաղա իթտի մատամ՝ տը լա թուր տիւ րօյ՝
եալընըզ գալտըզնտա . . . պէն՝ պունտան տահա

կի պիւր զէվճ պուլամամ . . . — Պինապէրին
դարարըմ դարար տըր : Պիր սյտան բրէնսէս
օլաճաղըմ . . .

* * *

Նասըլ քի օգուեան զաթլարըն մալիւմիւ
տիւր , Սէղար տը Ֆօսարօ , իւք ադչամը , էն-
վայի շէյթանի թասավվուրլար գուրարագ , եա-
թաղընա եաթմըչ իտի :

Մէրգում , իրթէսի սապահ ուեանտըղընտա ,
հալէա թասավվուրաթընտա պիր տէրէճէ թէ-
րէտաիւտ պուլունմագտա իտի իսէ՛տէ , իշ-
պու թէրէտաիւտիւն եագընտա տէֆ ու իզալէ
օլունաճաղընը , թէճրիւպէ իլէ պիլիր իտի :

Սէղարըն , դօլայլըզլա օլմասա պիլէ , հու-
սուլի մուրատա գապիլ զանն իթտիկի մասլա-
հաթ , Հէքթօր տը Գասթէլ-Վիվանըն իշի ի-
տի : Մէրգում կէնճ բրէնս , վասիեթիինի ժէ-
նըվիէվին լէհինտէ եարմըչ օլուպ , պարօն պու
խուսուու իսպաթըլլա պիլիր իտի : Իմաի ժէ-
նըվիէվին միրասա գօնմասը իշին նէ՞ եարմագ-
լաղըմ իտի :

Պունա չարէ , բրէնսին , վասիեթիինի թէպ-
տիլ իթմէքլիկէ վագթը օլմագտան , եախօտ
թէպտիլ իթմէքլիկի տիւշիւնմէղտէն էվվէլ ,
վէֆաթ իթմէսի իտի :

Պինապէրին Սէղար տը Ֆօսարօ , բրէնսի ահ-
րէթէ եօլճու իթմէքլիք դարարընը վիրմիշ ի-
տի իսէ տէ , շու գատար քի , պունասան իս-
թիֆատէ իտէպիլմէք , վէ իշի հիւքիւմէթէ

տիւշիւրմէմէք իշին , մէրգու մուն վագթինտէն
էվվէլ վէֆաթընը , աաի ճինաեէթլէրլէ հուսու
լէ կէթիրմէք միւրատընտա օլմաերայ , ապա
շիւտհէեէ մահէլլ վիրմէեէճէք պիր սուրէթտէ
մէվգըի իճրաեէ կէթիրմէքլիկի տիւշիւնմէքաէ
խտի :

Հալ պու քի , բրէնսին վէֆաթընա շիւտհէ
վիրմէեէճէք հալէաթը թապիլյեէ նէ* օլապի
լիր խտի , վէ պունա նա*ըլ տէսթրէս օլմալը
խտի :

Պարօն , հալ ու թէսվիեէսի խայլի միւշքիւլ
օլան պու իքի մէսէլէյի մէյտանա դօեուպ ,
պունլարը հէր հալտէ թէսվիեէ իթմէքլիկի ,
եօգսա ֆիքրինի բահաթ տուրտուրմամաեր դա
րարլաշտըրտը , վէ թուալէթինի եաբըլայ , Մաւ
բէրթիւնին տայիրէսինէ կիտէրէք , մէրգում
իլէ ուղուն ուղատիեէ կէօրիւշտի :

Պատէհու եաեան օլարադ , տիշարը չըղըպ ,
րիշ գահվէխանէսինէ գահվալթը իթմէեէ կիթ
աի , վէ գահվալթըտան սօնրա , պիր սիկարա
եադըպ , պուլլարտա էնինէ պօեունա տօլաշ
մաեա պաշլատը :

Լաքին մէրգու մուն պու կէղինմէսի , սայիր
լէրին կէղինմէսի կիպի օլմաերայ , վագաա
տիւքքեանլարը սէյր ու թէմաշա լյլէմէքաէ ,
վէ տիւքքեանլարըն տերունինտէքի էշեանա
հայրան օլմագտա , վէ պաղը տիլպէր դատըն
լարա տախի թէպէսսիւմ լյլէմէքտէ խտի խտէ
տէ , հագըգաթը հալտէ , ագլ ու ֆիքրի , միւշ
քիւլիւնիւն հալլի իլէ մէշղուլ խտի :

Պարօն Սէղար տը Ֆօսարօնուն , քէնտի միւ-
լահաղաթընտան , քէնտի մէնաֆիի նօգթաի
նաղարըյլա պիր նէթիճէյի միւֆիտէ հուսուլէ
կէթիրմէմէսի , նատիրէն վուգու պուլան հալ-
լէր օլմաղլէ , մէրգում , պուլվարտա տօլաչտը-
ղը զէման , պիրտէն պիրէ տիթրէտի , զիրա
նակեահ Ֆիքրինտէ պիր թասապիվուր տօղտու ,
եանի պուլվար Սէն-Միչէլտէ սաքին օլտուղու
մալիւմ օլան , վէ զիքրի սէպգաթ իտէն սիլահ
մուալլիմի , վէ մահուտ ֆալճըբը տէրխաթըր
իյլէտի : Պատէհու սասաթընա պագտը քի , ի-
քիյի չէնտ տագըղա կէչմիչ իտի : Պինապէրին
պիր արապաեա բաքիպէն , Պէլվիլ թէաթրօ-
սունա կիտէճէկինի արապաճըբա պիլտիրտի ,
վէ սասաթըն իւչ օլմասընա պիր աղ վագըթ դալ-
մըչ օլտուղու հալտէ , մէգքիւր թէաթրօեա
մուվասըլէթ իյլէտի :

Սէղար , պիլլէթ տայիրէսինէ կիթմէք իւզրէ
իքէն , զաթէն մալիւմիւմիւզ օլան պիր շախսըն
օմնիպիւս արապասընտան աչաղը էնտիկինի
կէօրտիւկիւնտէ տուրտու , վէ քէնտի քէնտինէ ,

— Պրա՛վօ , պախթըմտան , թէսատիւֆ իթ-
մէք իսթէտիկիւմ ատամա բասթ կէլտիւմ , տէ-
տի , վէ սօնրա աչիքեարէն , սասպահլար խա՛յր
օլսուն , հօճա էֆէ՛նտի , տէեու իլավէ իթտի ,
էլինի մէրգում զաթա ուլաթարաղ , վէ մէր-
գում տախի թէաճճիւպանէ պիր հէյեթլէ :

— Օ՛ր, մի՛ւսիւ պարօն , սիղ պուրատա՞մբար-
նըզ , տէեու մուգապէլէ իթտի :

— Նի՞չին օլմաերմ :

— Աճա՛յիպ , Պէլվիլէ նէ՞ եաբմաեա կէլտի-
նիզ :

— Եարընքի թէաթրօ լուպիաթը իչին եէր
քիրալամաեա կէլտիմ :

— Ա՛ր, սի՞զ տէ մի պու գատար մէրագ իթ-
տինիզ :

— Էվվէթ , սիղին , Ֆէվգէլ ատէ մէտճ ու
սէնա իյլէտիկինիզ սիլաճ թալիմինի կէօրմէք-
լիկի , զիեատէսիյլէ պէն տախի մէրագ վէ սր-
ղու իթտիմ :

— Պէն տէ , պու թալիմ իչին պիւթիւն մէ-
հարէթիմի իպրագէ գարար վիրտիմ , տէտի
մուալիմի մէրգում կիւլէրէք :

— Շիմաի բրօվա՞մբ իտէճէքսինիզ :

— Էվվէթ : — Վագաա բրօվա՛մբզ պու սա-
պաճ օլաճագ իտի իսէ տէ , զաեթթ ճիտտի վէ
մէմուլին խարիճինտէ պիր իչ , պու բրօվաեը
իւչ սաաթ գատար թէէխիր իթմէքլիկէ պէն-
տէնիզի մէճպուր գըլտը . . . Պունուն իչին իսէ ,
էսէֆ իտէրիմ , չիւնքի թէաթրօ օեունճուլա-
ընը պէքլէթտիրմէյի սէվմէմ :

— Պու եօլտա պիր բրօվա , էլպէթթէ բէք
մուհիմմ տիր , տէտի Սէղար :

— Միւսիւ պարօն , տաճա սիղ պու եօլտա
պիր բրօվաեը էօմբիւնիւզտէ կէօրմիւչ տէյի՛ւ-
միսինիզ :

— Ասլա կէօրմէմիչիմ տիր . . . — Պունտան

պաշգամ, թէաթրօճա ահվալէ գաթան մալիւ-
մաթըմ եօգ տուր :

— Էօյլէ իսէ, շիմաի պուճուճն պիր մուգատ-
տէմէսինի իճրա իտէպիլիրօինիզ : — Տիմէք իս-
թէրիմ քի, վագք օլաճագ սիլահ թալիմինին
բրօվասընը կէօրմէք իթթէճմիսինիզ :

— Վագքըմըզ պիր զէմանտա, թէաթրօտա
պուլունուսգլըզմ, նէղաքէթ խիլաֆընտա տէ-
յիճ մի տիր :

— Ա՛սլա . . . — Պէնտէնիզ հէք քիմի ինթէր
իսէմ, թէաթրօճա կէօթիւրէպիլիրիմ :

— Էօյլէ իսէ, պէնճտէ, իշպու թէքլիֆինիզի
մա մէմուսնիյիէ վէ թէշէքքիւրէն գապուլ ի-
տէրիմ :

— Գըլըճլա իտիլէն տուլլօնու սէվէճմիսի-
նիզ :

— Հէմ ֆէվգէլ աստ սէվէրիմ, վէ համթա
պիր տէրէճէ օլ խուսուստա մալիւմաթըմ տա-
խի վար տըր :

— Էօյլէ օլտուղու թագտիրտէ, վասֆընը
իթաիկիմիմ տէլիգանը օնունճունուն, պու-
պապտէքի ինթիտատ վէ գապիլիյիէթի հագ-
գընտա ապլա միւսպալաղա իթմէմիշ օլտուղու-
մա, սուհուլէթլէ իսքեաթ օլապիլէճէքսինիզ :

— Ֆէրնան վօլնէյիճն մի :

— Էվլէթ . . . — Շիմաի սիզ պէնտէնիզլէ պիր-
լիքատէ կէլինիզ . . . — Քէսման օլմագ իշին,
սիզի շէնատան կէշիրէյիմ տէ, օրէճը գօլ-
թուգլարընտան պիրիսինտէ օթուրունուզ :

Սիլահ մուալլիմի, պու լագըրտըլարը սէօյ-

լէտիկի զէման , թէաթրօեա կիրտի , վէ սօլ
թարաֆտան տէօնիւպ , շէնանըն սալասընը ա-
երրան տէմիր գարուեա նազըր գարանլըգ պիր
սօֆաեա տախիլ օլտու :

Օրէ-Նընուճ գարուսու օլ էսնատէ աչըգ օլ-
մաղլէ , մուալլիմ տուրտու , վէ տիւշմէմէք եա-
խօտ պիր եէրէ չարբըլմամագ նիյեէթիյլէ , էլ-
լէրինի սօֆանըն տիվարընա տաեաթարագ ,
մէրգում մուալլիմին արգասընտան կիթմէքտէ
պուլունան պարօնա տօղրու տէօնիւպ ,

— Իշթէ գօլթուգլու սանտալեէլէր շունլար
տըր , տէտի , կիրինիզ , վէ պեեէնտիկինիզ եէր-
տէ օթճուրունուզ . . . — Շիմտի բրօվաեա պաշ-
լամագ իշարէթինի վիրէճէյիմ :

Սէզար տը Ֆօսարօ , կէօսթէրիլէն իսկէմլէ-
լէրտէն պիրիսինտէ օթուրտու , վէ ըէհպէրի
իսէ , նէզտինտէն մուֆարագաթ իյլէտի :

Թէաթրօնուճ սալասը , պիր միգտար թօզ
իլէ գարըլ օլուպ , մէզքիւր սալաեա , պիրին-
ճի վէ իքինճի կուրէլարըն աչըգ օլան գարու-
լարընտան կիրիլիր իտի :

Ֆօսարօնուճ իշերի կիրտիկի զէման , շէնա-
նըն իւթիւնտէ թարիֆի նագապիլ պիր ալ-
թիւսթիւք մէվճուտ օլուպ , մաքինիսթլէր կի-
տիպ կէլմէքտէ , վէ շէնանըն թէզեթինաթըլլա
մէշղուլ օլմագտա իտիլէր :

Պաշ մաքինիսթ , էլինտէ պիր չէքիճ պուլուն-
տուղու թագտիրտէ , սաղ վէ սօլ թարաֆլա-
րա չիվի մըխլամագտա , վէ էմըլէր վիրմէքաէ
իտի :

Թէաթրօնուն տիրէքթօրլարընտան պիրիսի ,
 ---ֆէօրիւն սանտըղը եանընտա , աեագտա վէ
 էլէրի ճէպլէրինտէ օլարագ տուրմուշ , վէ ար-
 գասընը սալաեա չէվիրմիշ օլտուղու հալտէ ,
 աճէլէթէն եարըլմագտա օլան ամէլիաթա նէ-
 զարէթ իթմէքտէ իտի :

Մէրգում , եանընտա ասըլը օլան պիր լամ-
 պա ըշըղըյլա սաաթընա պագըպ , թայֆէսինէ
 էմր իտէն պիր կէմի դաբտանը կիպի , սէրթ
 պիր սէտա իլէ ,

— Հա՛յտէ , հա՛յտէ , պիր աղ չաբուգ իտին ,
 տէեու պաղըրտը : — Սաաթ իւչէ պէշ վար
 աըր , վէ շիմտի սիլահ մուալլիմի կէլէճէք տիր :
 Պիլի'րսինիզ քի , մէրգում , շէնատա բաթըրտը
 կիւրիւթիւտէն խօշլանմագ : — Իմտի , չաբո'ւգ ,
 շէնաեը թէմիզլէյին . . .

Թամ պու էսնատէ , սիլահ մուալլիմի շէնա-
 նըն պիր թարաֆընտա զահիր օլարագ ,

— Նասըլ քի կէօրիւեօրսունուզ , իշթէ թամ
 վագըթտա կէլտիմ , տէտի , մէրգում տիրէք-
 թօրա տօղրու իլէրլէեէրէք , վէ տիրէքթօր տա-
 խի պունուն էլինի սըգարագ ,

— Հօճա' էֆէնտի , սիզ հագըգաթէն սէօ-
 զիւնիւզտէ սապիթ դատէմ պիր զաթսընըզ ,
 տէեու ճէվապ վէրտի . . . — Անճագ էլէմ իւզ-
 րէ օլմաեըն , շիմտի թէաթրօտա ֆաղլա քիմ-
 սէ դալմաեաճաղընտան , աղ պիր վագըթտան
 բրօվաեա պաշլարըզ . . . — Սկի'լսթ , տէեու
 տէվամ իթտի տիրէքթօր , տէօրտիւնճիւ սը-
 րատաքի դօլթուգլուլարը թէմիզլէմէքտէ օ-

լան պիր մէմուրա խիթապ իտէրէք, թէամթրօ
պօշանաճագ օլուր իսէ, հէման շընկըրաղը չա՛լ:

— Բէ՛ք իյի, էֆէ՛նտիմ:

— Էֆէ՛նտի, բրօվա իչին լաղըմ կէլէն թէղ-
եինաթ իճրա օլունաճագ մը տըր, տէեու օիւ-
ալ իթտի պաշ մաքինիթ, տիրէքթօրա եաղ-
լաշարագ:

— Պունա լիւզում վա՛ր մը տըր, տէտի տի-
րէքթօր, թէղեինաթ միւրէթ թիպինէ խիթապ
իտէրէք:

— Էվիլէթ, հաթթա պունա պէհէմէհալ լիւ-
զում վար տըր:

— Էօյլէ իսէ, չարո՛ւզ իտին, Օկի՛ւսթ, զի-
րա կէճիքիտօրուղ:

— Էֆէ՛նտիմ, օն տագըղաեա դատար հէր
չէ, հաղըր օլուր... — Չարո՛ւզ, չարո՛ւզ, սիւ
տէ պիր աղ թաճիլ իտին տէ, օրթալըլը թէ-
միղլէեէլիմ, վէ տէօրաիւնճիլ ֆասըլտաքի
թէղեինաթը տախի իճրա իտէլիմ:

— Գաեալարը՞ մը:

— Էվիլէթ...

Հէր իշ պիթտիքտէն սօնրա, Միւնլէ՛ր Պոն-
լէրին իճրա օլունաճագ օլտուղու տէօրաիւնճիլ
ֆաղըն թէղեինաթընա պաշանըլտը: Պու ֆաս-
լըն թէղեինաթը, չաեըր չիմէնլիք օլուպ, իշ-
պու չաեըր չիմէնլիք, պիւյիւք աղաճլարըն
կէօլկէսի պիթընտա պուլունտուղու կիպի, ա-
րա եերլէրտէ տախի ամէտչիւտ իչին եօլլար
միւշահէտէ օլունուեօրտու:

Շէնանըն իչէրի թարաֆընտա, եիւքսէք գա-

եալար եարբընը վէ մէգքիւր դաեալար , մա-
հիթապ ըջըը կիպի պիր ըջըլա թէնվիր ի-
տիլմիշ օլտուղլարը հալտէ , ախշապ պիր քէօբ-
րիւ իլէ պիրիպիրինէ ըապթ իտիլմիշ իտիլէր ,
վէ մէգքիւր քէօբրիւնիւն ալթընտաքի պէեազ
դապարալար իլէ միւղէ յեէն չաեըրլար , օրանը ,
չիտտէթլէ ճէրէեան իտէն պիր չաղլաղանա
պէնղէթիւօր իտիլէր : Իշպու չաղլաղան թադ-
լիտինին ագտըըը հէնտէեէ , սարբ պիր եօլտան
կիտիլիր իտի : Մէգքիւր հէնտէ յին աղընտա
տախի , թադլիտ օլարադ պիր սէօյիւտ աղա-
ճը պուլունուեօրտու :

Թէզեինաթըն եիրադլարընտա , տիք պիր
տաղըն թէբէլէրի կէօրիւլիւպ , պու տաղըն իւ-
ղէրինտէ իտէ , պիր քէօյ , գուլէ վէ գուլէճիք-
լէր , գալէ շահնիչինլէրի տէլիքլէրի , վէ քիւ-
չիւք գամըանալըլար վէ սայիրէ մէվճուտ իտի :

Պու արալըգ , սիլահ մուալլիմի իլէ թէաթրօ
աիրէթթօրու ալանսէնտէ կէօրիւլմէքտէ իտի-
լէր : Մէզար տը Ֆօսարօ տախի , գօլթուգլու
սանտալեէտէ օթուրմուշ օլուպ , քիմնէ մէր-
գումու կէօրմէեօրտու :

— Չանը չալաեըմ մը , տէեու սիւալ իթաի
թէաթրօնուն կարսօնու :

— Իւշ տաղըգա տահա պէքլէ , տէեու ճէ-
վապ վիրտի պաշ մաքինիթ :

— Խա՛յր , խա՛յր , էֆէնտիմ , բէճա իտէրիմ ,
պիր աղ տահա պէքլէ յին , տէտի շէտիտէն Օ-
կիւսթ , չիւնքի տահա պաղը եարբըլաճադ թէզ-
եինաթլար վար տըր . . . — Էկէրչի չան չալը-

նըր իսէ , -ըն-ընէր կէլիպ , իշիմիզ արասըն .
տա պիղէ մանի օլուրլար , վէ օ հալտէ հիչ պիր
շէյ եարամազ օլուրուզ . . . — Հէր նէ վագըթ
պիզ հազըր օլուր իսէք , էմը իտին , օլ վագըթ
չանը չալընլար :

— Բէ'ք էյի , բէ'ք էյի , սիզ իշինիղէ պագըն ,
ֆագաթ չարո'ւզ իտին :

Թէաթրօնուն թէղերինաթը պիր ազ սօնրա
պիթինճէ , չան չալընտը :

Օեունճուլար վէ սիլահ թալիմի վագթը հա-
ղըր պուլուննաճագ օլանլար , հազըրտա օլտուզ-
լարընտան , տէրհալ շէնաեա կիրտիլէր :

Թէաթրօնուն կարսօնու , իճրա իտիլէճէք
սախթէ մուհարէպէ իշին , պիր թագըմ' դըլըճ-
լար կէթիլիպ , պատէհու -ըն-ընէր վէ քըն-ը-
լէր թագսիմ օլունարազ , պիր դաչ կիւնտէն
պերու կէօրտիւ.քլէրի թալիմ իւզըէ , պիրէր
թարաֆա տիզիլտիլէր :

— Տահա ֆէրնան կէլմէտի մի , տէեու սիւ-
ալ իթտի տիրէքթօր :

— Պուրատա'երմ , էֆէ'նտիմ , տէեու ճէվապ
վիրտի քըն-ընտէն պիր սէս . . . — Իքի սաաթ-
տան ղիեատէ տիր քի , պիրախանէտէ պէքլէ-
եօրտում :

Ֆէրնան կէլիպ , մուալլիմիլլէ թօղալաշտը ,
Պատէհու մուալլիմ ,

— Թէքմիլմիլիլ , տէեու սօրտուղունտա ,

— Խա'յր , էֆէ'նտիմ , տէտի օեունճուլարըն
միւտիրի , ատամլարընը սաեարազ , Մ . վ. օլանթ
կէլմէմիշ տիր , վէ պէլքի տէ կէլմէեէճէք տիր :

— Կէլմէեէճէճք մի տիր , տէեու մուգապէ լէ իթտի եիւքսէք սէսլէ Ֆէրնան վօլնէյ , — պէնիմ իչիմ , հէման սօնունա դատար անընլա պիրլիքտէ տիր , վէ հաթթա պու բրովա տա անըն իչին օլուեօր :

— Մէրգում , տիւն դաեթթ եօրկուն օլտու ղունտան , օեուն ագչամընա հազրր օլմագ իչին , պու կիւն բահատ իտէճէկինի սէօյլէտի :

— Հա՛յ շէյթան հա՛յ , տէտի Ֆէրնան հիտտէթ ու ղազապընտան նաչի աեաղընը եէրէ վուրարագ , լաքին պու բէք եօլսուզճա շէյ տիր , վէ մութլագ սուրէթտէ պանա գարչը օլմագ իչին տիր :

— Խա՛յր , խա՛յր , պու իթիգատը պէր թարաֆ իտին , տէտի տիրէքթէօր , զիրա վօլանթ իյի պիր տէլիգանլը տըր , վէ արգատաչարընա ֆէնալըգ իթմէյի խաթըրընտան պիլէ կէչիրմէղ . . .

— Եարըն իճապընա պագարըղ , սիղ շիմտի օ օլմաեարագ բրովանըղա պաչաեընըղ :

— Լաքին նա՛սըլ պաչաեաճաղըղ քի , խասմիմ եօգ տուր :

— Պէն անըն եէրինէ կէչէրիմ , տէտի սիլահ մուալիմի :

— Սիղին , մէրգումուն եէրինէ կէչմէնիղ , անըն եէրինի թութամագ , չիւնքի եարըն ագչամ սիղ պուրատա օլաճագ տէյիլսինիղ :

Տիրէքթէօր , պու սըրատա ֆէվգէլ ատէ սապըրսըղըղ իչինտէ օլմաղլէ :

— Ա՛ , պաչաեաճագմըեըղ , տէտի , — չաբօւղ , Մարիանըն շէնատընա պաչաեընըղ . . .

— Մարիա նէ՞րէտէ տիր , պուրատա՞ մը տըր :

— Պուրատա՛ւերմ , տէեու ճէվապ վէրտի , խայլիճէ տիլպէր վէ սարը պիր դըզ քի , ուզուն պիր Ֆիւթան , վէ միւճէվէրաթ իլէ իւղէրի տօլու պիր դօրսաթ կիյինմիշ , վէ դուլագլաւրնա տախի պին բիալ դըյմէթինտէ քիւբէլէր թագմըշ իտի :

— Լօ՛րիէ , տէտի տիրէ քթօր , վօլանժըն բօլունու օգուեուենուզ , մուալլիմ՝ էֆէնտի մէրգումուն եէրինէ բօլ իճրա իտէճէք տիր :

Օեունճուլարըն միւտիրի , էլ եազըսը օլան քիթապըն տէօրտիւնճիւ սաճիֆէսինի աչտը , վէ ավանսէնտէ ասըլը լամպանըն եանընտա օթուրտու : Սիլահ մուալլիմի իտէ , պիր էլինտէ պիր դըլըճ պուլունտուղու հալտէ , թէաթբօնուն պաղչէ թարաֆընտա տուրան տօղուզ նէֆէր քօնէֆլէրին իշինտէ տուրուեօրտու :

Միւճէվէրաթլա միւղէյեէն օլան Մարիա , շէնանըն օրթասընա կէլտի : Տէրնան վօլնէմ տախի քիւչիւք քէօգրիւեէ կէօթիւրէն եօլտան չըգտը , վէ պիր գաեա արգապընտա նապէտիտ օլտու :

— Հա՛յտէ պաչլա՛ւերն , տէտի տիրէ քթօր :

Օեունճուլարըն միւտիրի , կէօղիւնէ պիր թէք կէօլլիւք դօեուպ , պիր սիեադտա չըգարմագտա օլտուղու պիր սէսլէ , թէաթբօտա հազըր պուլունմաեան վօլանժըն բօլունու , շու վէճէ իլէ օգումաեա իպթիաար կիլէտի :

“ — Տէ՛տէ տիրէ , մա՛րտ , պա՛կճէ սէյֆէեէնէն դազէնէնէն է՛նէնէն է՛նէնէն օլտուղունու պիւլէ պիլտիրէեէնէնէնէն ”

Էլ մնասլար թագըն մըչ օլան գատըն տախի ալ-
չագ սէսլէ, Ֆագաթ ճիւղիճէ գըզարարագ,
չէօյլէ ճէվապ վէրաի .

«— Պէնի պո եօլտո էնթիճվոյ էնթէ էլէն, պէնի
թահգիէր էնթէ էլէնիճիճի լաշլէ տըր : — Սէշէն պո էնթ-
լէրէնիչ պոնո հոգորէթ տէրլէր . . . — Սէշէ ճէվոյ Վէր-
թէ էնթ, պոնո լաշլէ օլտոգըչլէնոտն, էնթէնթ պոնո-
եշ թէրճիճ էտէրիճ : »

Օեռնննուլարըն միւտիբի, շու վէճն իլէ տէ-
վամ իթաի .

«— Մոտամ, էն պոնո ճէվոյ Վէրէճէնթիճիչ, է-
եօթոն : պէլտո ճէրհոթէթ Վէ պէլտո էնթոթ սիլի էօլտո-
թիճ : »

«— Էլիէր ճէտարէթիճիճիչ վար էնթ, վո-
թոնոնոնոն, էօլտո-
թիճիճիչ : »

Պու արայրդ Ֆէրման վօլնէյ, պուլտնատու-
ղու էօլտն իւղէրինտէ մէյտանա չըգարագ .

— Լաքին, ա՛րգատաչլար, տէաի էիւքսէք
սէտա իլէ, հէր վագըթքի կիպի սէսինիղլէ րօ-
լունուղու իճրա իթմէյինիղ, զիրա պու սէօյլէ-
յիչինիղ, պէնիմ գօլլարըմը վէ տիղլէրիմի ա-
տէթա գուվիլէթտէն տիւչիւրմէքտէ տիր .

— Պու կիւղէլ միւսիւ տէ քիմսէեէ պէեէն-
մէղ, տէեու մուգապէլէ իթաի Մարիա թահ-
գիր իլէ : — Քէնտիսինին խաթըր իչին, սէսի-
մի տէ յիլթիրմէեէ մէճպուրիեէթիմ եօգ տուր .

Պու խուսուստա շիտտէթլի պիր միւպահա-
սա պաչլամագ իւզրէ իքէն, տիրէթթօր, ա-
թիտէքի ամիրճէ լագըրարըլարըլա, միւճատէ-
լէնին էօնիւնիւ ալար .

— Մա՛րիա , եարրն նէ՛ եօլտա րօլուճուղու
 իճրա իտէճէքսէնիզ , շիմոի տէ էօյլէ իճրա ի-
 տինիզ . . . — Լօ՛րիէ , Ֆէրնանըն րօլուճու պաշ-
 ւամագ իւզրէ , պու Ֆըզրաեը չարո՛ւզ կէչին :
 Մարիա , պու տէֆա զիեատէ թաթլը պիր
 սէտա իլէ :

“— Էլիէր ճեւարեթինէ զ զու իսէ , զն՛րոննաւ , եօլտի՛-
 ըննիւն , տէեու րօլուճու թէքրարլատը :

Օեուճուլարըն միւտիրի տախի , սէսինէ պաշ-
 գա պիր սուրէթ քէսպ իթտիրէրէք :

“— Էլ զիէր , Նաւեբէ գորը , սենէ զարաճա՛ւը , սենէ
 եօլտիւրեճէյի՛ . . . Սենին գանըն , պենի՛մ նամասսոմա սիւ-
 ըննիւն լէտէյի իեօիւլիէեճէտ արբ . . . Ելեօն ինսթընթա պո-
 ւանան իմանըն իիեանեթ իիարին . . . Ալլաբճա՛ւընա , ելլիւն-
 արիլին իանեթ զինստեւըլըն ճեւարեթ իյիւրին , զէ պո-
 իննիւն ինն իսէ , ճինսեթիիէնէ իշիիւրտ իիսիւլ օլան ալա-
 զը գորթիւրաճ ինիեթտարին . . . — Տիւլ լէ՛օտ , ա՛լաւի՛ ,
 արիւլ լէ՛օտ , զիբո՛ եօլիճէտին . . . ”

Այնի վագըթտա Ֆէրնան վօլնէյ , պիր գա-
 եա թէքէսինտէ կէօրիւլիւպ , վէ աչըզ օլան
 գըլըճընը սալլաեարագ :

“— Խո՛յր , եօլիեեճէտ արբ , զէ սեն , էյ իֆիլիւրճը ,
 սեն ճեղա՛ իեօրեճէտին . . . ” տէեու պաղըրաը , վէ
 պիր սըչրաեըչտա շէնաեա կէլիպ , Մարիա իլէ
 րօլու օգուճամագտա օլան օեուճուճուճու եէրինէ
 գայիմ պուլուճան սիլաճ մուպլիմիսինն արալա-
 րընտա տուրտու :

“— Պանօ՛ւլ , — տէեու տէվամ իթտի օեուճ
 ճուլարըն միւտիրի , թէք կէօլլիւլիւնիւ եէնի-
 տէն պուրնուճա եէրլէչտիրէրէք , — Խո՛յր , ի՛ . . . ”

պոս երբեք տրեմ, վէ պոս գաորն, իշպոս քոտաւորոսն աւ-
լա հաւախոս օլարոտ րիշարը շըքոտեմոտ րըըլար :

Պիլծիւմիլէ քօրն-Նիլէր, շէհիլլի էլպիսէլէրինին,
եանի սիվիլ բալթօ եախօտ պլուզլարընըն քէ-
մէրինտէն ասըլմիշ օլան գըլըճլարընը շէքիպ,
պիր աարմ գատար իլէրլէտիլէր: Պու մէնզա-
րէ, հագըգաթէն բէք թօհաֆ պիր մէնզարէ
իտի:

Ֆէրնան իսէ, պուճլար իլէ Մարիանըն արա-
սընտա պիր մէթէրիս կիպի տուրտու:

36

Պու արալըգ սիլահ մուալլիմի, Ֆէրնան վօլ-
նէյին իւզէրինէ եիւրիւտիւկիւնտէն, մէրգում
տէլիգանլը, Մարիաեը քոս-Նէ տօղրու սիւր-
տիւ, վէ քէնտիսի գապա պիր սէսլէ,

“— Հոյոթէյն, քոտաւոր, երբեք քէնտէն” տէ-
եու պաղըրտը:

Պու տավէթ իւզէրինէ, քօրն-Նիլէրտէն տօգու-
ղու, էլլէրինտէ գըլըճլար պուլունտուղու հալ-
տէ, պիր թարաֆտան իլէրլէյիպ, շէնանըն օր-
թասընա կէլտիլէր, վէ տիկէր քօրն-Նիլէրին թա-
գարչսընտա տուրտուլար: Պուճլարըն թա պա-
շընտա տախի շէնա մէմուրու տուրուեօրտու:

“— Հոյոթէյն, իլէրն”, տէտի օեուճուլար միւ-
տիրի:

Պու իֆատէ իւզէրինէ, գաեթ միւնթաղամ

պիր սուրէթտէ ի քի թարաֆի պիրիպիրինէ չա-
թը շրայ , պիր ազ վագըթ պու մէնղարէ տէվամ
իթտի.քտէն սօնրա , պիրտէն պիրէ հէր պիր
խասիմ , սիլահլարընը եօգարըր գալարըրայ , միւ-
ճատէլէ յի թաթիլ իթտիլէր , վէ պատէհու պիր
սէօղ պիլէ թէլէֆֆիւղ իթմէքսիղին , ղաեթ
թապիի պիր հարէ.քէթլէ , մուհարիպլէրտէն Օն
նէֆէրի , սըրթլարընը -Է-Է-Է-տէ խալգա շէվի-
րէրէ.ք , սըրա իլէ տուրտուգլարըր հալտէ , տի-
կէր Օն նէֆէր մուհարիպ տախի , եինէ օ եօլ-
տա պիր հարէ.քէթլէ , ֆագաթ թէրս թարա-
ֆա տէօնէրէ.ք , պունլարըն գարշըսընտա պու-
լունտուլար :

Իշպու եիկիրմի նէֆէր էշխաս , պիր էյեամ
գըմլլտանմաեարագ տուրտուգլարըր սըրատա ,
տիրէ.քթօր , էլ վէ աեագլարը իլէ ալգըշլա-
մագտա , վէ պաօթօնու իլէ եէրէ վուրմագտա ,
վէ եիւ.քսէ.ք սէսլէ ,

— Բէ'ք ալէա , բէ'ք ալէա , տիմէ.քտէ իտի ,
հագըրգաթէն չու մէնղարէ ղաեթ կիւղէլ տիր ,
վէ օեունտա է'ն զիեատէ ճալիպը տիգգաթ վէ
թէհայիւր նօգթա պու տուր :

Պատէհու թագըմ' թագըմ' , եանի պիրէր վէ
Ի.քիշէր ի.քիշէր տուէլլօեա պաշլանըլլայ , բէ.ք
չօգլար արտ արտա մէյտանը միւճատէլէտէն
տիշարտա կէօրիւլիւպ տիւշտիւլէր , վէ տիկէր-
լէրի տախի սիլահլարընը չաթըշարըրապ ,
Է-Է-Է-լէրտէ ղայպ վէ նապէտիտ օլտուլար :

Հալ պու քի , սիլահ մուալլիմի իլէ Ֆէրնան
վ.օնէ.յ , հալէա շիտտէթլի պիր միւճատէլէտէ

պէրտէվամ՝ օլուպ , Գրեթիւր , Ֆէրնանա եար-
տրմա կիթմէք իսթէտիքլէրինտէ , մէրդում ,

“— Կերի՛ Վեթե՛ն , — Գրեթիւր , — Գրեթիւր Գրեթիւր
ԼԵ Գրեթիւր Ե-ԼԵՆԵԼ Գրեթիւր , Գրեթիւր Գրեթիւր Գրեթիւր
Գրեթիւր Գրեթիւր Գրեթիւր . . . ” տէտի :

Տէրհալ Գրեթիւր գլլըճլարընը էնտիրիպ , զի-
եատէսիլլէ մուճիպի իղթիրապ պիր բէնկ քէսպ
իթմիշ պուլունան միւճատէլէ յի սէյր ու թէ-
մաշա իթմէկէ պաշլատըլար : Օլ վագըթ պու
մէնղարէ , ուսթա իլէ շակիրտ ալատընտա թէա-
թրօճա պիր տուէլլօ հայինտէն չըգըպ , պիր
հարէքէթի թէճավուղիեէ հայինէ կիրտի քի ,
պունտա իքի մէշհուր նիշանճըլար , եէկտիկէ-
րինէ բէգապէթէն , իպրագըր մէհարէթ իթմէք-
տէ իտիլէր :

Ֆէրնան վօլնէյ , Ֆէվգէլ ատէ պիր մէհա-
րէթ վէ գարշը գօնուլմաղ պիր շիտտէթլէ չա-
թըլմագտա օլտուղու թագաիրտէ , գլլըճընը
իքի տէֆա խասմինէ իսապէթ իթտիրտի :

Մէղար տը Ֆօսարօ , հալէա , օրքէսթրօնուն
գօլթուղու սանտալիէլէրինին գարանըգ պիր
քէօշէսինտէ օթուրմուշ օլուպ , քէնտիսինին
օրատա պուլունմասընտան իսէ , քիմնէ շիւպ-
հէ պիլէ իթմէքտէ տէյիլ իտի : Մէրդում ,
մէնղարէնին , պալէատէ պէեան օլունան րատ-
տէեէ կէլմէսինէ սապըրօրղըլլա պէքլէմիշ օլ-
մաղլէ , վագըր օլան շու շիմտիքի հայինէ Ֆէվգ-
էլ ատէ տիգգաթ իթմէքտէ , վէ իքի թարա-
ֆըն տարպէլէրինի , էրպապ քիմնէլէր կիպի
մուհաքէմէ լյլէմէքտէ իտի :

— Ֆիլվագը , տիմէքտէ իտի մէրգումքէն տի քէնտինէ , շու թէաթրօ օեռունճուսու , հագըգաթէն բէք մահիր պիր քիմսէ տիր : — Շու շիմտիքի հարէքէթի իսէ , թէաթրօեա մախսուս օլմաեբպ , ատէթա լաեբգլը պիր գըլըճ տուէլլօսու տուր :

Տուէլլօ հալէա տէվամ իթմէքտէ օլուպ , Ֆէրնան վօլնէյ խասմինի քէնտի էօնիւնտէն ըլնճաթա մէճպուր գըլմաեա , վէ հէնտէյին քէնարընտաքի սէօյիւտ աղաճընա գատար սիւրմէեէ չալըչմագտա իտի :

Տուէլլօնուն պագիսինէ , իքի թարաֆտան զաեէթ մէհարէթլէ տէվամ իտիլիպ , աղըպէթ սիլահ մուալլիմի , մէգքիւր աղաճըն քէօքիւնէ գատար կէրի սիւրիւլէրէք , վէ օրատա կէօք սիւնտէն վուրուլարագ , գըլըճընը էլինտէն պըրագտը , վէ աղաճըն տալարը արասընտան սըրթը իւսթիւ տէվրիլիպ , հէնտէյին իշինէ թէքէրլէնէրէք եուվարլանտը :

Իչպու ֆէվգէլատէ շայեանը տիգգաթ մէնզարէ , նօգթասը նօգթասընա իճրա օլունմաղլէ , գօրիսթլէր վէ մաքինիսթլէր զաեէթ շիտտէթլէ ալգըչատըլար :

— Ալէա՛ , ալէա՛ , տէեու պաղըրմագտա իտի տիրէքթօր , ֆիլվագը պու մէնզարէ պիւյիւք պիր մուվաֆֆագըյեէթէ նայիլ օլաճագ տըր :

— Էվվէթ , տէեու մուգապլէլէ իթտի Ֆէրնան վօլնէյ , հաթթա էկէր եարըն տախի պուկիւնքի կիւն կիպի գարըրմտա պիր խասիմ պուլունուր իսէ , պու մէնզարէնին պիւյիւք մու-

վագագազը յեւէթ քէսպ իտէճէկինի պէն տախի
թէէմին իտէրիմ :

— Սիդ օլ պապտէ վէսվէսէ իթմէ յինիդ . . .

— պէն քէֆալէթ իտէրիմ քի , վ օլանժ , բօլու-
նու բէք կիւզէլ սուրէթտէ իճրա իյլէեէճէք
տիր :

Սիլահ թալիմի բրօվասը խիթամ պուլտու-
ղունտան , պաշ մաքինիսթ ատամլարը յլա պիր-
լիքտէ թէքրար շէնաեա կէլտի , վէ սիլահ մուալ-
լիմի տախի Ֆէրնան վ օլնէյ իլէ պէրապէր սա-
լաեա էնտի :

Սէզար , մուալլիմի մէրգումու , օրքէսթրօ-
նուն դ օլթուզլու սանտալեէլէրի դարուսունտա
պէքլէեօրտու , վէ կէլտիկինտէ , էլինի ուզա-
թըպ , եիւքսէք սէտա իլէ ,

— Պրա՛վօ , տէտի :

— Սահի՛հէն , միւսիւ պարօն , մէմնուն օլ-
տունն՞զ մու :

— Հայրան պիլէ օլտում . . . — կէրէք ուս-
թատընա վէ կէրէք շակիրտէ , խալիսանէ իլ-
թիֆաթըմը պէեանէ միւսարաաթ իյլէրիմ . . .

— Շու կէօրտիւկիւմ մէնզարէ , ֆիլվագը բէք
բարլագ պիր տուէլլօ իտի : Պինապէրին պէն
տախի , տիրէքթօրունուզ կիպի , եարըն ագ-
շամ Մ . Ֆէրնան վ օլնէյին ֆէվգէլ ատէ պիր
մուվաֆֆագը յեւէթ քէսպ իտէճէկինի քէշֆ
իթմէքտէյիմ :

Ֆէրնան , պէեանը թէվագու իյլէտի :

— Շիմտի պէն կիտիպ պիր լօթ քիրալաերմ ,
տէեու տէվամ իթտի պարօն , վէ սիդ տէ էֆէն .

տիւէր , իւշ տագըզ ա դատար պէնտէնիզէ պէք-
լէ յիպ , պիրլիքտէ Գսէրէս եախօտ Սգօչալ շա-
րապլարընտան նուշ իթմէքլիկէ մուվաֆֆա-
գաթ իտէրմիսինիզ :

— Մա թէէսսիւֆի աղիմ պէեան իտէրիմ
քի , պէնտէնիզէ պու թէքլիֆինիզէ մուվաֆ-
ֆադաթ իթմէք գապիլ տէյիլ տիր , գիրա
պէքլէեէնիմ վար քըր , տէտի մուալլիմ :

— Ֆադաթ միւսիւ վօլնէյ , զաթընըզ սէր-
պէսթսինիզ , տէյիլ մի :

— Էվվէթ , էֆէնտիմ , վէ թէքլիֆինիզի մա
մէմնունիյեէ գապուլ իտէրիմ :

— Բէք ալէա :

Գարանլըգ սօֆատա պու լադըրտըլար թաա-
թի իտիէրէք , թէաթրօնուն պիւյիւք սօֆա-
սընա կէլինմիշ իտի :

Սէզար տը Ֆօսարօ պիլէթ տայիրէսինէ կի-
տիպ :

— Եարըն իշին պօշ պիր «էն» լօթուսուզ
վա՞ր մը տըր , տէեու սիւալ իթտի պիլէթճի
գատընա :

— Էվվէթ , միւսիւ , իքի «էն» լօթումգալ-
մըշ տըր քի , պիրի սաղ վէ տիկէրի սօլ թա-
րաֆտա տըր . . . — Պօւնլարտան հա՞նկըսընը
իսթէրսինիզ :

— Հէր հանկըսը օլա , իշիմէ կէլիր :

— Էօյլէ իսէ , սիզէ սաղ թարաֆտաքի լօ-
թու վիրէյիմ :

Պարօն , ալտըղը պիլէթին պէտէլինի թէէ-
տիեէ իտիպ , պիլէթի տախի ճէպինէ գօյտու :

վէ Ծերնան վօշնէյին եանընա ավտէթ իյլէտի ,
վէ մէրգուամ խիթապէն ,

— Միւսիւ , սիզ պանա ըէհպէրլիք իտինիզ ,
պուրալարտա էն իյի մահէլլ նէրէսի տիր , տէ-
եու սիւալ իթտի :

— Թէաթրօնուէն պիրախանէսի տիր . . . —
Շիմտի սիզի օրաեա կէօթիւրիւրիւմ , տէեու
մուգապէլէ իթտի Ծերնան վօշնէյ :

Պիւյիւք սօֆանըն իթթիսալինտէ պուլունան
նէրտիվէն գատէմէլէրի իւզէրինտէ , Սէզար տը
Ֆօսարօ թանըտըզը պիր շախսա թէսատիւֆլէ ,
հայրէթտէ գալտը , վէ շախսը մէրգում տախի
եիւքսէք սէտա իլէ :

— Վա՛յ , միւսիւ պարօն , սի՞ղմիսինիզ , տէտի :

— Էվվէթ , ազի՛ղիմ միւսիւ Լըրու , պէնտէ-
նիզիմ :

— Պուրաեա նէ՞ եարմաեա կէլմիշսինիզ տիր :

— Սիզ նէ՛ եարմաեա կէլմիշ իսէնիզ , պէն-
տէնիզ տախի անը եարմաեա կէլմիշիմ տիր :

— Պէն , պիր լօժ քիրալամագ նիյեէթիլէ
կէլտիմ :

— Շիմտի պէնտէնիզ տէ պիր լօժ քիրալատըմ :

— Քիրալատըղընըզ լօժ , պէլքի էն սօնու
իտի :

— Իա՛յր , ֆագաթ պէնիմ ալտըղըմ լօժտան
պաշգա , եայընըզ պիր պօշ լօժ գալտը :

— Է՛հ , տիմէք տիր քի , թամ վագթինտէ
կէլտիմ :

— Թաթա եախօտ Նանա մատմուաղէլէր ,
եարըն ագշամքի օեուու կէօրմէ՞ք մի արզու
իթտիլէր :

— Եարըն ազչամքի օերունու կէօրմէք արզու
խտէն , նէ՛ Թաթա տըր , նէ՛ Նանա , պա՛րօն :

— Էկէրչի սիւալիմ՝ սիգճէ միւնասէպէթոիզ
կէօրիւնմէզ իսէ , սէօյէյի՛նիզ պագալըմ՝ եա
քի՞մ տիր :

— Քէնտի գըզըմ տըր :

Սէզար , պիր թէաճճիւպ հարէքէթի իպրա-
ղիյէ՛ :

— Մատամ՝ մարքիզ տը լա Թուր տիւ Բօյ՞ մը ,
տէտի :

— Էվվէթ . . . — Մալիւմիւնիւզ տիւր եա՞ ,
Լաղարին պիզ ազ մէրագլը օլտուղունտան ,
Պէլվիլտէ օյնանըբաճագ օերունու կէօրմէյի ար-
զու իթտի :

— Ինսանըն մէրագը , պիր թագսիրաթ տէ-
յիլ տիր , վէ պու պաստէ , մատամ ասլա միւ-
թէէսսիւֆ տախի օլմսեաճագ տըր , զիրա եա-
րըն ազչամքի օերուն , ղանէթլէ շայեանը տիզ-
գաթ տըր :

— Տահա իյի եա՛ , տահա իյի եա՛ . . . — Ֆա-
գաթ սիզ շիմտի Բարիսէ՞ մի ավտէթ իտիւօր-
սունուզ :

— Խա՛յր , հէնուզ Բարիսէ ավտէթ իթմէք
էֆքեարընտա տէյիլիմ :

— Տիմէք տիր քի՛ , աղի՛ղիմ Ֆօտթօ , եարըն
ազչամ ավտէթ իտէճէքսի՛նիզ :

— Էվվէթ , եարըն ավտէթ իտէճէյիմ՝ վէ
լաքին սիզ , քէրիմէնիզ մատամա , իլթիֆաթ
վէ սէլամըմը պէեան վէ թէպլիլ իթմէքլիլի
ունութմսեընըզ :

Ֆէրնան վօլնէյ , պու սրատա քէնտի քէն-
տինէ շու լաֆղլարը սէօյլէտի .

— Մարքիզ տը լա թուր տիւ Բօյ . . . պարօն
Ֆօսարօ . . . Տիմէք տիր քի , եարըն ազշամ
Թէքմիլ Սէն-ժէրմէն վարըչը , Պէլվիլտէ պու-
լունաճագ տըր :

Տիկէր Թարաֆտան Սէզար , շու եօլտա միւ
լահազա իթմէքտէ իտի .

— Լազարին եարըն պուրատա պուլունաճագ
հա . . . — Ա՛հ , մէմուլին շայրի շէյքէր կէօրէ-
ճէկիմի զանն իթտիկիմտէ , նէ՛ գատար հագդ-
լը իմիշիմ :

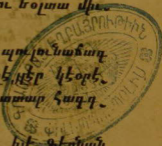
Պատէհու պարօն , եան կէօղ ին՛ Ֆէրնան
վօլնէյէ պագարագ ,

— Շիմտի շու հայլազը էլտէ իթմէքլիկիմ լա-
զըմ տըր , ֆագաթ պունտա ասլա կիւճիւք
եօգ տուր , տէտի քէնտի քէնտինէ :

— Պու Թարաֆտա՛ն , միւսիւ պարօն , տէ-
տի տէլիգանլը , պիրախանէնին գարուսունու
կէօսթէրէրէք :

Պէօյլէճէ իքիսի պիրլիքտէ , մէգքիւր պիրա-
խանէեէ կիրտիլէր , Մահէլի մէգքիւրտէ , մէր-
գու մանըն իչէրի կիրտիքլէրի զէման , խընճա-
խընճ ճէմիլեէթ պուլունուպ , մահէլլէնին ուֆագ
Թաճիրլէրի վէ գատըն վէ էրքէք - Ենի-Նիլէր , Է-
քիլէր , Իւչէր վէ տէօրտէր քիշի օլարագ , մա-
սալարըն էթրաֆընտա օթուրմուշ օլուպ , քի-
միսի պէզիկ , քիմիսի էմրէրիալ , քիմիսի բիքէ
վէ քիմիսի տախի ժագէ օյնամագտա իտիլէր :

Ֆօսարօ , իշպու գարմագարըլ խալգը կէօր-

տիւկիւնտէ , պիր թէրէտտիւտ հարէքէթի իպ-
րազ իլլէտի իսէ տէ , Ֆէրնան պու հարէքէթի
կէօրմէյիպ ,

— Միւսիւ պարօն , պիրախանէնին իչէրի-
սինտէ պիր քիւչիւք սալա վար տըր , օրատա
քիմսէ պուլունմազ վէ շամաթա տախի օլմազ ,
պուեո՛ւրուն օրաեա կիտէյիմ , տէտի , վէ Սէ-
զարը պիր ճամէքեան իլէ պիրախանէտէն այ-
րըլմըջ օլան պիր նէվի գապինէեէ կէօթիւրտիւ :

Պարօն , մահէյլի մէզքիւրտէ եէրլէշտիքտէն
սօնրա , պիր շիշէ Սգօչալ շարապը իսթէյիպ ,
քի գատէհ տօլտուրտու , վէ քէնտինին գա-
տէհինի տօտադլարընա կէօթիւրէրէք ,

— Մուվաֆֆադըյեէթինի՛զ աշգընա , միւ-
սիւ վօլնէյ . . . պու պապտէ իլթիֆաթը ճէ-
տիտէմի թէքրար գապուլ իտինիզ , տէտի . . .

— Հագըգաթէն սիզ , հօճանըզն տէրսլէրին-
տէն բէք զիեատէ իսթիֆատէ իթմիշսինիզ . . .

— Սիզի պիր քիմսէ շէնատա կէօրտիւկիւնտէ ,
սիլահ տուէլլօսունու քէնտինիզէ ատէթ իթմիշ
օլտուղունուզու զանն իտէճէկի տէրքեար տըր :

— Էֆէնտիմ , հէր քիմ պու զաննտա պու-
լունուր իսէ , եանըլմազ , զիրա պէնտէնիզ իքի
սէնէ տիր քի , սիլահ թալիմի իթմէքտէյիմ :

— Տիմէք տիր քի , հագըգաթէն սիզին մէ-
հարէթ վէ գուվլէթինիզ վար տըր :

— Հայ հայ . . . պէնտէնիզ հէր քիմ իլէ օ-
լուր իսէ օլսուն , տուէլլօեա հաղըրըմ :

— Հիշ տուէլլօ իթմիշսինիզ տիր ,

— Էվլէթ , միւսիւ պարօն , իքի տէֆա իթ-

միշիմ, վէ ի.քիսինտէ տախի խասիմէրիմի եա-
րալամադ իգպալինէ նայիլ օլմուշում տուր :

— Պէսպէլի խասիմէրինիզ, աչգ ու սէվտա
րաքիպէրինիզ օլմուշլար տըր :

— Էվվէթ, միւսի'ւ պարօն, իթտիկիմ տուէլ-
լօլար, գատընճա մէսէլէտէն տօլաեը վագը օլ-
մուշ տուր :

— Բաքիպէրինիզ տէ սիզին տէրէճէտէ գուվ-
վէթլի վէ մահիր պուլունմո'ւշ մու տըրլար :

— Պէլքի պէնտէն տահա զիեատէ գուվվէթ-
լի վէ մահիր պուլունմուշլար տըր, զիրա պէն-
տէնիզ պիր սէնէտէն պէրի տիր քի, խայլի ի-
լէրլէմիշ օլտուղում հալտէ, անլէր իսէ չօգտան
պէրու սիլահ թալիմինէ պաշլամըշլար տըր :

— Թէաթրօ շէնասընտա օլտուղու կիպի, խա-
րիճտէ տախի սօվուգ գանլըլըրնըզ միւքէմ-
մէ'լ մի տիր :

— Հաթթա զիեատէ պիլէ տիր :

— Պունուն սէպէպի նէ' տիր :

— Պունուն սէպէպի բէ.ք աշիքեար տըր . . .

— Շէօյլէ քի, շէնատա բօլումու իճրա իթմէք-
լիկի տիւշիւնէրէք, իճապ իտէն նօգթաեա նի-
շան ալըրում, հալ պու քի շէնանըն խարիճին-
տէ, վիճուտիմի մուհաֆազա իթմէքլիկի, վէ
գարչումտա պուլունան խասմիմին վիճուտինտէ
ճէրիհա աշմազլըլըր միւլահազա էյլէրիմ :

— Տիմէք տիր քի, սիզ, տարպէլէրինիզէ
էմինսինիզ :

— Հէման էմինիմ :

— Խիւտա' ալիմ, տէտի Սէզար կիւլէրէք :

բարլաշարրաճագ տըր . . . — Զիւնքի մէհարէթ վէ էհլիեէթինիզ , Բարիս թէաթրօլարը տիրէ.թթօրլարընը նազարը հայրէթտէ պրագանաղը շիւպհէսիզ տիր :

— Պու պապտէ , վազաս , Բարիս թէաթրօլարը տիրէ.թթօրլարընը տավէթ տախի իթմիշ իսէմ տէ , պիլմէմ քի կէլէճէ.քլէ՞ր մի տիր . . . Պու մէլիքլէրի , պիր եհրտէն ալըպ , տիկէր պիր եհրէ կէօթիւրմէ.ք գատար միւշ.քիւլ շէյ եօգ տուր :

— Պէնճէ , սիզին իշին պազը համիլէր (պաշտպան) լազըմ տըր :

— Ֆիլվազը , էֆէնտիմ , հեր իշտէ համի պուլունմասը լազըմէտէն օլտուղու կիպի , թէաթրօ իշլէրինտէ տախի համի պուլունմագ ֆարզարը , լաքին էսէֆ իտէրիմ քի , պէնտէնիզ քիմնէնին հիմանէթի թահթընտա տէյիլիմ :

— Աճա՛յիպ , հիշ պիր քիմնէ սիզէ համիլի.թ իթմէեօրմու :

— Խա՛յր , էֆէնտիմ , քիմնէ :

— Նէ էր.քէ.ք , վէ նէ տէ գատըն թայֆէսի թարաֆլարընտան , տահիհէն հիշ պիր համինիզ եօգ մու տուր :

Սէղարըն պու սիւալի իւղէրինէ , Յէրնան վօլնէյին եանագլարը , քէնտիսինէ բազմէն գըզարտը , վէ պարօն քէլամա տէվամիլէ ,

— Տօ՛սթուլմ , աէտի , մատամ.քի մէրտճէ կէօրիւշիւեօր իսէ.ք , հէր շէյի պիրիպիրիմիզէ սէրպէսթ սէօյլէեէպիլիլիլիզ . . . — Գատընլարըն իգթիտարընը , սիզ պէնտէն տահա իյի պիրիլսի-

նիզ . . . — Սահիհէն գատրն օլան պիր գատը-
նա մուխալիֆէթ իթմէք, միւմքիւնսիւզ տիւր
. . . Շէօյլէ քի, էրքէք թայֆէսինտէն օլան պիր
համիեէ ըէտտ օլունան պիր շէյ, գատրն
թայֆէսինտէն պուլունան պիր համիեէ ըէտտ
օլունամազ:

— Ֆիլվազը, միւսիւ պարօն, պունու պէն-
տէնիզ տախի թաստիզ իտէրիմ, ֆագաթ նէ'
պիր թարաֆտան, վէ նէ' տիկէր թարաֆտան
մոււալէնէթ կէօրմէքլիք իգպալիմ եօգ տուր:

— Պու խուսուսա զիեատէսիյլէ թէաճճիւպ
իթմէքտէյիմ:

— Նի՞չին:

— Աճա՞յիպ, սիզին կիպի կիւզէլ, էշքեալը
եէրինտէ, ազըիլ վէ սանաթ քեար պիր տէլի-
գանլընըն, գատրն թայֆէսինտէն նուֆուզու
պիր համիսի պուլունամամասը, շայեանը խթիզ-
րապ տէյիլ մի տիր . . . — Պէն իտէ, ագալի
եարըմ տուզինա գատրն համիլէրինիզ օլու-
զու զաննընտա իտիմ:

— Հէյ վա՞հ, միւսիւ պարօն, սէօյլէտիկի-
նիզ նուֆուզու գատրնլար, Պէլվիլ թէաթրօ-
սունտաքի օեունճուլարը թահթը հիմաեէլէրի-
նէ ալմազ իսթէմէզլէր:

— Վագաա ահվալը ումուսիեէճէ պու պէօյ-
լէ տիր, ֆագաթ պազը քէրրէ, շու եա պու
թէսատիւֆ տէ մազսէտէ իրտիրիր . . . — Էկէր-
չի թանըտըզըմ պիր գատրն, սիզի թահթը հի-
մաեէսինէ ալսա, պիր այ սիւրմէզ, Բարիսին
էն պիւյիւք թէաթրօսունտա, պիրինճի բօլու

իճրա իթմէք իւզրէ, դապուլ օլունուսունուզ,
Ֆէրնան վօլնէյ, պու արայլդ պարօն Սէ-
զար տը Ֆօսարօնուն, քէնտի հագգընտա մա-
նէաար անլաչըլմազ սուքէթտէ սէօյլէտիյի լա-
զըրարլարա գուլաղընը տիքմիչ տինլէեօրտու :

37

Մ. տը Ֆօսարօ, հաղըր սիկարա գութուսու-
նու չըգարըպ, թէաթրօ օեունճուսունա թագ-
տիմ իլէ :

— Պու հաղըր սիկարալարտան պիր թանէ ին-
թիխապ իտինիզ, Ֆէնա տէյիլ տիրլէր, տէտի :

Ֆէրնան վօլնէյ դապուլ իլէ, թէչէքքիւրիւ-
նիւ պէեան իթտի, վէ սիկարաեը եազըպ, իչ-
մէեէ պաչլատը : Պատէհու ղաեէթ շէտիա պիր
մէրագ քէնտիսինի թահրիք իթմէքտէ օլտու-
ղունտան, միւքեալէմէեէ տէվամ պիրլէ :

— Միւսիւ պարօն, տէտի, պիր աղ էվվէլ
պէեան իթտիկինիզ գատընըն քիմ օլտուղու-
նու սիւալ իթմէքլիկիմ, աճապա պիր միւնա-
սէպէթսիզլիք մի տիր :

— Նիչին միւնասէպէթսիզլիք օլտուն, տէ-
եու ճէվապ վիրտի Սէզար : — Սէօյլէտիկիմ
գատըն, պիւյիւք պիր գատըն օլուպ, Ֆէվգ-
էլ ատէ սէրվէթէ վէ հուրրիեէթի քեամիլէեէ
մալիքէ օլտուղու հալտէ, թէաթրօեու վէ ար-
թիսթլէրի ղաեէթլէ սէվէր, վէ էկէրչի թէ-

վէճճիւհիւնիւ ճէլպ իտէճէք օլուրսանըղ, սի-
ղին իչին պիւյիւք պիր եարտըմ օլաճաղը շիւպ-
հէսիղ տիր :

Ֆէրնան վօնէյ, տէրունէն պիր ա՛հ իտէ-
րէք :

— Էսէֆ իտէրիմ քի, պու կիւզէլ իղպալէ
նայիլ օլամաեաճաղըմ տըր, տէտի :

— Նի՛շին :

— Սանաաթլարըն վէ սանաաթ քեարլարըն
համիսի օլան պու պիւյիւք վէ տիրաեէթլի գա-
տըն, հէր քիմ իսէ, միւտտէթի էօմիիւնտէ
պէնտէնիղի կէօրէմէեէճէկի, բէք իհթիմալ
տէն տիր :

— Պունուն մուղայիրի, մէրգումէ եարըն աղ-
շամ սիղի կէօրէճէք տիր :

— Պուրատա՞ մը :

— Էվվէթ, պուրատա :

— Սճապա պու գատըն, պիր աղ էվվէլ պի-
լէթ տայիրէսինտէ իամինի իչիթտիկիմ գատը՞ն
մը տըր :

— Բէտէրի թարաֆընտա՞ն մը, էվվէթ . . .

— Սէօլէտիկիմ գատըն, մարքիղ տը լա թուր
տիւ րօյ տուր :

Ֆէրնանըն կէօղլէրի, սէվինճինտէն նայի
բարլաեարազ :

— Ա՛հ, միւսիւ պարօն, պիր մարքիղին, հէմ
սահիհ պիր մարքիղին, հազգըմտա իղհարը
թէվէճճիւհիւս իտէճէկինէ ինանը՛րմըսընըղ, տէ-
եու սիւալ իթտի :

— Նի՛շին ինանմաեըմ, աղիղիմ, տէեու ճէ-

վասյ վիրտի Գօսարօ , սյանա , թէաթրօ օհուն-
նուլարրնրն ալէլ ումում խօտրէսէնտ օլտուգ-
լարրնր թէէմին իթմիչէր իտի , հալ պու քի ,
պէն սիդի դանէթ մահճուպ , վէ էրքեար ու
էտէպլի կէօրիւեօրում . . . — Սիդ , էրէ յիճէ
պիր մէհարէթ սահիպի վէ կիւղէլ պիր տէլի-
գանլըսընըդ , վէ պու հալտէ , պիւյիւք պիր գա-
տընրն հագդընըդտա իզհարը թէվէճճիւհ իլէ ,
պու թէվէճճիւհիւ ֆիիլէն խսպաթ իյլէմէսի ,
միւմքիւնսիւզ պիր շէյ տէյիլ տիր . . . — Պիր
գատըն , մարքիզ օլտուղու իչին , գատընլարա
մախսուս օլան պիլճիւմլէ զաաֆէթլէրտէն խա-
լի օլմագ . . . — Տիւշէպէր վէ ֆընտըզճը գըզ-
լար , այնի գալպէ մալիքէ տիրլէր , վէ պիրի-
նին հիսս իթտիկի տույղուեու , այնի վագըթ-
տա տիկէրի տախի հիսս իտէպիլիր . . . — Մար-
քիզ տը լա թուր տիւ Բօյ տախի , էսասէն պիր
գատըն տըր , վէ նասըլ քի սիգէ սէօյլէտիմ ,
հիւրը տիւր , վէ պու հուրրիեթի տէ , տուլ
օլմասընտան իլէրի կէլմէքտէ տիր . . . — Պիլի-
րիմ քի , մէզպուրէնին գալպինի ճէլպ իթմէք ,
բէք գօլայ տըր , վէ հէր հանկը էրքէք , մէր-
գումէեէ խօշ կէօրիւնմէքլիք վասըթասընը պու-
լուր իտէ , անըն մաշուգու օլաճաղընտա շիւպ-
հէ տախի կօզ տուր , վէ մէզպուրէ տախի ,
քէնտիսինին տույղուլարընը վէ արղուլարընը
եէրինէ վարտըրան պիր աչըգըն հիւքմիւնէ ,
պիլա մուխալիֆէթ թապի օլաճագ տըր . . . —
Պու շէյլէր , սիգի թէաճճիւպտէ պրագընօր ,
տէյիլ մի , տէեու իլալէ իթտի Սէզար թէ-

պէսսիւմ իտէրէք, ՚իհթիմալ տըր քի, սիզ, պիւլիւք գատընլարըն կիւնահ իշլէմէզ օւ տուգլարը իթիգատընտասընըզ :

— Միւսիւ պարօն, պէնիմ պիլտիկիմ, պու նուն մուղայիրի տիր :

— Թէճըրիւպէ իլէ՞ մի պիլիրսինիզ :

— Խայր, վէ թէճըրիւպէ իլէ պիլմէտիկիմէ էսէֆ իտէրիմ, դիրա պէնտէնիզին սէօյլէտիկի գատըն, ղաեէթ կիւզէլ օլտուղու հալտէ, պէլքի . . . — Հէր նէ հալ իսէ, սէօյլէտիկիմ գատըն, մատամ տը լա թուր տիւ Բօյ կիպի մարքիզ օլմսերպ, գօնթէս տիր :

Պու տէֆա տա, պու լագըրտըլարա գուլագ վիրէն, պարօն օլտու : Մէրգում, տէրհալ Ֆերնանըն ամճաղատէսի օլան յագ Սիւրօեու, վէ գօնթ տը վէրթիեէ եաղըլմըշ օլան իմզատըլ մէքթուպու տէրխաթըր իթտի, վէ միւքեալէմէեէ տէվամ պիրլէ :

— Գօնթէ՞ս մի տիր, տէեու թէքրարլատը :

— Մատամքի մէզպուրէյի թանըբօրսանըզ, քէնտիսինի սիզէ պիր համի մագամընտա իթթիխաղ իտէ՞մէտինիզ մի :

— Պունուն իհթիմայի եօգ տուր . . . — Մէրգումէ պէնի թանըմազ, վէ թանըսա տալի, պիր թէաթրօ օեունճուսու օլտուղումու պիլտիկի հալտէ, հագգըմտա թահգիրամիզ պիր վաղիֆէսիզլիք իպրաղ իտէճէկինտէ շիւպհէ եօգ տուր . . . — Իշպու գօնթէս, կէնճ պիր գատըն օլուպ, պիր իխթիեար ատէմ իլէ էվլէնմիշ տիր, վէ ղէվճինի սէվմէտիկինտէն :

Թապիաթիյէ պիր տիկէրինի սէվմէքտէ տիր :
Ֆէրնանըն , պահարընը իթտիկի գատըն , մա-
տամ տը վէրթի օլտուղունա , Սէզարըն ար-
թըգ շիւպհէսի գալմաեարագ ,

— Մէրգոււմէնին , պիր տիկէրիյէ աչգ ու
սէվտատա պուլունտուղունու , վէ ասըլ զէվճի-
նէ սատագաթսըզըգ իպրագ իթտիկինի , իս-
պաթըյլա պիլի՞րմիսինիլ :

— Խա՛յր , պէնտէնիզ պիլմէմ :

— Եա քի՞մ պիլիր :

— Ագրապամտան պիրիսի պիլիր . . . — Պու
իսէ , ատէթա պիր տիվանէ օլուպ , մաեթին-
տէ խըզմէթ քեարըլըգ իթմէքտէ օլտուղու մէզ-
պուրէ կէնճ գատընա , ահմագճա վէ շիտտէթ-
լիճէ տիլտատէ օլմուշ տուր , վէ քէնտիսինի ,
ատէթա հէլաք իտէր տէրէճէսինտէ սէվմէք-
տէ տիր . . . — Հաթթա , մէրգոււմէնին գապա-
հաթըլ օլտուղունու պիլիպ , պու իսէ պէնճէ ,
քէնտիսինին մէրագընա պիր վասըթա օլապի-
լիր իքէն , մէրգում , հալէա պու վէսիլէտէն
իթիֆատէ իսլէ , աչգ ու սէվտասըյլա սիւզան
օլտուղունու , մէզպուրէեէ իթիրաֆ իտէմէ-
մէքտէ տիր :

— Տիմէք տիր քի , պու պիր ահմագ քիմ
սէ իմիլ :

— Հէմ տիվանէ վէ հէմ տախի ահմագ պիր
քիմնէ տիր . . . Պունունլա պէրապէր տէ , պէն
պիլէ , ճէսարէթլէ միւթթասըֆ պիր քիմնէ օլ-
տուղում հալտէ , պագալըմ մատամ տըլա թուր
տիւ րօյուն նէզտիննէ կիթմէքլիկէ ճէսարէթ ի-

տիպ , անը կէօրմէք իդպալինէ նայիլ օլանճա՞գ մը յըմ :

— Օ՛հ , պուննա հիշ շիւպհէ ճայիդ տէյիլ տիր . . . — Մարքիդ , պիր տէրէճէ թէվէճճիւհիւ պուլունտուղու քիմնէ իլէ բէք զիեատէ իւլֆէթ իտէր , վէ եագընլըդ կէօսթէրիր :

— Պագպըմ մէղպուրէնին պէնիմ հագգըմ տա թէվէճճիւհիւ օլանճա՞գ մը տըր :

— Օրասընը պիլմէմ , ֆագաթ նի՞չին օլմա սըն . . . — Պանա էօյլէ կէօրիւնիւեօր քի , սիզ , իլք կէօրիւնիւշտէ , խօշլաննաճագ պիր տէլիգանլըսընըդ :

— Ա՞հ , միւսիւ պարօն , պէնտէնիդի բէք զիեատէ վէ միւպալաղը սուրէթտէ թալթիֆ իւտիեօրսունուդ :

— Պէն տօղրու սէօյլէր պիր ատամըմ , վէ պիր պագըչտա , ինսանը մուհաքէմէ իտէրիմ :

— Ֆագաթ , ֆարզ իտէլիմ քի , մէղպուրէ պէնտէնիգտէն խօշլանսա պիլէ , քէնտիսիլէ իւլֆէթ իտէճէք վասըթալարըմ վա՞ր մը տըր :

— Շիւպհէսիդ վար տըր :

— Հա՞նկըլար տըր :

— Պու պապտէ սիդէ ֆայտէլի հիշ պիր նասիհաթ միրէմէմ , զիրա հէր շէյ պալթ վէ թէսատիւֆտէն պաղը տըր : — Պինապէրին մէմուլին զայրի վուգուաթլարը գօլլաեընըդ , վէ էկէրչի ֆուրսաթ տիւշէրսէ , պագըն քի , գայրմաեասընըդ . . . — Մատամ տըլա թուր տիւրօյ , եարըն ագչամ , պաշլըճա լօլու սիզին թարաֆընըղտան իճրա իտիլէճէք օլան պիր օեու :

նուն իւք տէֆաքի իճրասընտա հազրր պու-
լունմագ իւզրէ, պու թէաթբօտա պուլունա-
ճագ տըր . . . — Իշթէ պու պիր ֆուրսաթ օլ-
մաղէ, պունասան իսթիֆատէեէ չարճընը . . .
— Էկէրչի մարքիղին իւզէրինէ հիւքմ' իթմէք-
լիկինիզ լազրմ կէլիրսէ, եա եարընտան պաշ-
լտեապիլիրսինիզ, վէ եախօտ ասլա պաշլաեա-
մագսընը :

Ֆէրնան, պու արալրգ տէրեանը միւլահա-
ղաթա տալմըշ օլտուղունտան, պիր է յետմ սիւ-
քիւթտէն սօնրա, շու եօլտա իլալէի մէգալ
իյէտի .

— Մարքիզ կիւզէ՞ մի տիր :

— Ֆէվգէլ աատէ, վէ աօլա խաթըրտան չըգ-
մանաճագ տէրէճէտէ կիւզէլ տիր, վէ պու կիւ-
զէլիկիլյէ, ինսանը հայրէթտէ պրագաըզը մի-
սիլլու, ագլընը տախի ալթիւսթ իտէր :

— Կէ՞նճ մի տիր :

— Եիկիրմի պէշ իլէ եիկիրմի ալթը չաղարը
արասընտա տըր :

— Տուլ տուր տէտինիզ, տէյի՞ մի :

— Էվիլէթ, պիլմէմ' նէ՞ դատար միլիօն պը-
րագմըշ օլան պիր իսթիեար զէվճինտէն տուլ
գալմըշ տըր :

— Թէքրար էվէնմէքիկի տիւշիւնմէքտէ՞
մի տիր :

— Իհթիմալ տըր քի տիւշիւնմէքտէ տիր . . .
Հէր հալտէ, Էկէրչի էվէնմէք լագըրտըսը օլ-
տա պիլէ, բէք միւշէվիլէշ պիր թարղտա օլմա-
լը տըր, վէ պու պապտէ զալիպա հէնուզ հիշ

պիր դարար վերիլմէմիշ տիր . . . — Պիրտէն պի-
րէ պիր աշգ եախօտ պիր քէյֆ իւսթէ կէլ-
տիկի թագտիրտէ , հէր շէյին թէպտիլ օլու-
նաճաղը տէրքեար տըր . . . Իմտի չալը՛ընըզ
քի , մարքիզէ պու աշգը եախօտ պու քէյֆի
իլհամ իտէսինիզ :

— Մատամ տը լա թուր տիւ Բօյ եարըն
ագչամ նէ՞րէտէ օթուրաճագ տըր , տէեու սի-
ւալ իթտի ֆէրնան վօլնէյ , Սէզարա քի , պու
արալըգ կիթմէք իւզրէ աեաղա դալգմըշ իտի :

— Ավանսէնլէրտէն պիրիսինտէ օ օթուրա-
ճագ , տիկէրինտէ տախի պէն օթուրաճաղըմ
. . . — Մէզպուրէնին ֆէվգէլ ատէ կիւղէլիկի-
նի , վէ աթէշ կիպի բարլագ սաչլարընը կէօր-
տիւկիւնիւզտէ , գօլայճա քէնտիսինի թանը-
եապիլիրսինիզ :

— Տիմէք տիր քի , միւսիւ պարօն , արթըգ
եարըն կէօրիւշէճէյիզ :

— Էվվէթ , եարըն . . . — Փասըլլարըն թա-
թիլի էսնասընտա , սիզի լօթունուզտա , վէ եա-
խօտ գուլիալէրտէ կէօրէպիլի՞միյիմ :

— Հա՛յ հա՛յ , կէօրէպիլիլիրսինիզ , վէ բօլու-
մու լաեըգըյլա իճրա իտիպ իթմէտիկիմի տա-
խի պէնտէնիզէ էլպէթթէ պէեան իտէրսինիզ :

— Շիմտիտէն սիզէ խապէր վէրիլիմ քի , օլ
խուսուստա բէք տօղրու մուհաքէմէ իտէրիմ :

— Պէնտէնիզ տէ , պիր տէրէճէ աֆվընըզա
մաղհար օլմաեա չալըյբըմ :

— Շիմտիքի հալտէ , իշթէ սիզտէն մուֆա-
րադաթ իթմէքտէյիմ . . . — Անճագ շունու

սիզէ իխթար իտէրիմ քի , մարքի տը լա թուր
տիւ Բոյ հագդընտա շօգլուդ խէեալաթա զա
հիպ օլմաեընըդ :

— Պու պապտէ սիզէ սէօզ վիրմէ քլիկիմ դա
պիլ տէ յիլ տիր , տէեու ճէվապ վիրտի Ֆէր
նան թէպէսսիւմ իտէրէ ք , զիրա պէնտէնիզէ
սէօյլէտիկինիդ լադըրտըլար , Ֆիքրիմի զիեա
տէսիյլէ մէշղուլ գըլմագտա տըրլար . . . — Տօղ
րուսունու սիզէ սէօյլէ յիմ մի , մէզպուրէ յի
տահա թանըմատըղըմ հալտէ , շիմտիտէն , քէն
տիսինէ տիլտատէ օլմուշում տուր :

— Էօյլէ օլտուղու թագտիրտէ , աշդ ու սէվ
տանըլտա հիւսնիւ մուվաֆֆադըյեթ թէթ թէմէն
նի կյէրիմ :

— Թէշէքքիւր իտէրիմ , միւսիւ պարօն :

Պէօյլէճէ պու իքի շախսլար թօգալաչըպ ,
Փօսարօ պիրախանէտէն մուֆարապաթ իթտի ,
վէ Ֆէրնան վօլնէյ եալընըզ գալաըղնտա ,
վազը օլան զարիպ միւքեալէմէ իւզէրինէ տիւ
շիւնմէեէ պաշլատը :

Ֆէվգէլ տտէ հիւսնիւ իլէ մէշհուրէ օլան վէ
միլեօն սահիպէսի պուլունան մարքիզ տը լա
թուր տիւ Բոյ , շիմտիտէն մէրգում տէլիգան
լընըն ազլընը վէ Ֆիքրինի չէլմիշ օլմաղէ , Ֆէր
տասը կիւնիւնէ եթթիչմէք , վէ իգպալինին
պէլքի իլք դատէմէսի օլաճագ օլան պու գա
տընը կէօրմէք իչին , էկէր էօմրիւնիւն պիր
սէնէսինի Ֆէտա իթմէք լազըմ կէլսէ իտի ,
Ֆէրնան պիլա թէրէտաիւա բազը օլուրտու :

Պու տէրիգանլը , պարօնուն , քէնտիսինէ

մարքիզի իրաւէ խտիպ, Ֆադաթ պիր տիկէ-
րինի նի՞շին իրաւէ իթմէմիշ օլտուղունու ասլա
տիւշիւնմէ եօրտու, վէ օլ տէրէճէ տօզրու միւլա-
հաղա իթմէ.բլի.ք խասսէսինտէն պիպէհրէ ի-
տի քի, պիւշիւ.ք պիր զաթըն, եախօտ քէնտի
քէնտիսինի պիւշիւ.ք թանըթարմըշ օլան պիր
քիմնէնին, ութանաճագ պիր աշգ ու սէվտա
իհթիմալինէ, վէ եա պիր գատընըն, շէօլէ պիր
ատամա հէմ քիսէսինի վէ հէմ գալպինի ֆէ-
տա իթմէսի իհթիմալտէն պուլունմասընա պի-
լա նէֆրէթ րէյ վիրտիկինէ ասլա թէաճճիւպ
իթմէմէ.քտէ խտի: Հաթթա մէրգուսունն ախ-
լէագ ու թապիաթը օլ տէրէճէ խաֆիֆ մէշ-
րէպ խտի քի, պարօնուն պու սըբատա պիր
մագսէտի պուլունտուղունու տա ասլա ֆարղ
իտէմէեօրտու:

Ֆէրնան վօշնէ յին միւլահաղաթը, պիրախա-
նէնին էշիյինտէն եէնի պիր շախսըն կէշմէսի
իւղէրինէ գաթթ օլունտու: Ֆէրնան, մէրգու-
մու իաթիգպալ իթմէ.ք իւղրէ, աեաղա գալգ-
տը: Պու կէլէն շախս, ժագ Սիւքօ խտի:

— Պէնիմլէ թաամ իթմէեէ՞ մի կէլտին, տե-
կու սիւալ իթտի թէաթրօ օեունճուսու:

— Էվվէթ: — Պու կիւն պիզիմ գօնագտա
րէսի գապուլիյեթ օլտուղունտան, սէրպէս-
թիմ . . . — Եարըն ադշամ տախի սէրպէսթ օ-
լաճաղըմը զանն իտէրիմ, անըն իշին, Լիւսիլին,
պէնիմ իշին սէնտէն թալէպ իթտիկի պիլէթի
ալմաեա կէլտիմ:

— Հա՛, էվվէթ, էվվէթ . . . — Լաքին սէն

պու կիճէ մէղպուրէյի սօգազտա ըասթ կէլ-
միշտին , վէ էրէյիճէ աթէշլի իմիշտին :

— Շիմօի սանա վուգուի հալի նազլ իտէ-
րիմ . . . — Անճագ սէն շունու պանա սէօյլէ
քի , պէնիմ իշին սլիլէթ ալտը^ոն մը :

— Էվիլէթ :

— Պուրատա^ո մը թաամ իտէճէյիզ :

— Խա'յր , էլիզէեէ կիտէճէյիզ , օրատա սօ-
ղան չօրպասըլա , ալէա հաշլանմըշ լահանա
վար տըր :

— Էօյլէ իսէ , հա'յտէ կիտէլիմ :

Ֆէրնան վէ ժագ Սիւրօ , պու սուրէթլէ պի-
րախանէտէն չըգըպ , ժիւլիէն-լագրուա սօգա-
ղընա տօղրու րէվան օլտուլար , վէ էլիզէ-Մէ-
նիլմօնթանա մուվասըլէթ կյլէտիլէր :

Ֆէրնան վօշնէյ , արա սըրա մէզքիւր լօգան-
թաեա կէլիս , տէստէպէ սաթտըղը ճիհէթլէ ,
լօգանթա խատէմէսի թարաֆընտան թանըլ-
տըղընտան , պու քէրրէ տախի ամճաղատէսիյ-
լէ պիրլիքտէ կէլտիկինտէ , քէնտիլէրինէ այրը
պիր օտա թախտիս օլունտու , վէ պու օտատա
մէրգում թէաթրօ օեունճուսու , ժագ Սիւրօ-
նուն գարշըսընտա օթուրտուգտան սօնրա ,

— Պիլի'րմիսին քի , արթըգ հիշ մէյտանա
չըգմազ օլտուն , տէտի , հաթթա պահա իտէ-
րիմ քի , էկէրչի լիւսիլ չըգան կիճէ սանա թէ-
սատիւֆ իթմէմիշ օլսա իտի , պու կիւն պանա
վիդիթաեա կէլմէեէճէք իտին :

— Եանըլընօրսուն , տէեու մուգասլէլէ իթ-
տի ժագ Սիւրօ , հէր հալտէ պու կիւն սանա

կէլէճէք իտիմ, զիրա սէնինլէ կէօրիւշմէեէ իհ-
թիեաճըմ վար իտի :

— Տայիմա օ մատտէ իւղէրինէ՞ մի :

— Էվվէթ, տայիմա :

— Եինէ մէքթո՞ւպ մու եաղաճաղըմ :

— Խա՛յր :

— Հէլէ շի՛ւքիւր . . . իգրար իտէրիմ քի, իւք
տէֆա պու խուսուստա նէ՛ գատար նէֆրէթ
հիսս իյլէտիմ իսէ, էօյլէ պիր հալ իղթիղա իթ-
տիկինտէ, պու կիւն տահա զիեատէ նէֆրէթ
հիսս իտէճէք իտիմ . . . — Իքիմիզ տախի,
ֆայտէսիզ եէրէ պիր սուի հարէքէթտէ պու-
լունտուզ, սէն, թայեիպ իտէճէք հիչ պիր սէ-
պէպին օլմանան պիր ատէմին, իսթիբահաթ
վէ սաստէթինի իպթալ իթմէքլիկի տիւշիւն-
մէքլէ, պէն տախի սէնին արզունա մուվաֆ-
ֆագաթ իթմիչ օլմամլա . . .

— Հագդըն վար տըր . . . հարէքէթի վա-
զըամըղտան տօլանը, պէն տախի էսէֆ իթ-
մէքտէյիմ :

— Հէր նէ հալ իսէ, սէվիլէճէկինէ հալէա
իւմիտին վա՞ր մը տըր :

— Պունտան պիր այ էվվէլ նէ՛ գատար իւ-
միտիմ վար իտի իսէ, եինէ օլ գատար իւմի-
տիմ վար տըր :

— Հիչ պիր շէյէ միւֆիտ օլմանեաճագ օլան
շու աչգ ու սէվտա մատտէսինտէ իտրար իթտի-
կին իչին, հագըղաթէն սէն տիվանէսին :

— Ճիրվազը տիվանէ օլտուզումու պէն տէ
պիլիեօրում, տէտի ժագ Սիւրօ մէյուս պիր

հալ լիէ , լաքին սէվմէքլիկիմի վէ սէվիլմէքլիկիմի մէնն իտէմէմէքլիկիմ , պիր թագսիրա^թ ըմը տըր . . . — Շիտաէթի աչգ գանըմը գուրուտուեօր , թէնիմի եագըեօր , վէ աչգ ու սէվտա աթէչի , պէնի շաչգըն իտիեօր . . . — Էվվէթ , օլ գատըն պանա լտղըմ տըր . . . անը իսթէրիմ , վէ պէհէմէհալ էլոէ իտէճէյիմ , եօգսա պիր ֆէհալըգ իճրասընտա պուլունաճաղըմ :

— Մէղպուրէյի էօլաիւրէճէ^քմիսին :

— Օրասընը պիլմէմ , ֆագաթ մաշուղ ունու միւճէրրէտ թէլէֆ իտէճէյիմ :

— Պօլ լագըրաըլարտան վագ կէչ : — Էվվէլ էմիրտէ , մէղպուրէնին մաշուղու օլտուղունու մուհագգագ պիլի^թմիսին : — Պունտան պիր այ աղտէմ տաիսի սանա պու սիւալի արղ իթմիչիմտիր . . . — Օլ վագըթ սէն պանա պու պասպտէ գաթիէն էվվէթ ճէվապըյլա մուգասլէլէ իթմէտին . . . — Ձիրա շիւպհէ իտիեօրտուն , վէ եալընըղ պիր զաննա զահիպ օլմագտա իտին . . . Գրեաս իտիեօրտուն , հալ պու թի հիչ պիր իսպաթա մալիք պուլունմագտա աէյիլ իտին . . . — Մէղպուրէյի , սէնի սէվմէսի իչին իճպար իտէմէտիկինտէն , պիր տիկէրինի սէվմէսինի մէնն իթմէք իսթէեօրտուն . . . Պինապէրին զէվճինին գալպինտէ շիւպհէ Լսերի պըրագտըն . . . — Լաքին պունտան 'նէ' իսթիֆատէ իթտին . . . Հիչ պիր շէյ . . . — Շիմաի իտէ , հէր վագըթտան գիեատէ Լանըպ իթութուշուեօրտուն , վէ սալ ու Լասար օլմուսան պիր մատտէյի տիւչիւնմէքլէ , սղլընը գոյ ի-

տէրճէսինէ ուղրաշրպ , ըահաթընը պօղուեօր սուն :

— Ֆաղաթ , պու տէֆա էմինիմ . . .

— Գօնթէս տը վէրթինին , զէվճինի ալտաթմադտա օլտուղունա հազըղաթէն էմի^ոնմիսին :

— Էվվէթ :

— Իսպաթըն վա^որ մը տըր :

— Էվվէթ , վար տըր :

— Մաշուգու քիմ^ո օլտուղունու թանը^ոմըսըն :

— Խա^ոյր :

— Էօյլէ իսէ , շու սէնին էմին օլտուղուն նէ^ո էսաս իւզէրինէ միւպթէնի տիր . . . — Իյղահ էթ պագալըմ . . . — Պէն պու սէօղլէրտէն հիչ պիր շէյ անլաեամատըմ :

— Պէնի տինլէ :

— Պիւթիւն տիգգաթըմլա սէնի տինլէեօրում :

Ճագ Սիւրօ , Ֆէրնանա , գօնթէսին , գօնաղըն պաղչէսինտէն եարը կիճէլէյին չըգտըղընը նա'սըլ կէօրտիւկիւնիւ , վէ մէզպուրէյի Պէլլաս սօգաղընա դատար նա'սըլ թաագիպ իթաիկիւնի , վէ օրատա մէրգումէնին զայպ օլտուղունու , վէ նա'սըլ եանլըչըրլա Լիւսիլի գօլալա տըղընը , պէր թաֆսիլ հիքեաեէ իթաի :

Ֆէրնան , կէչիւրտիկի զարիպ էօմիւ իգթիլաօրնճա , աչգ ու սէվտա մատտէլէրինէ ճիատի էհէմմիեթ վիրէնլէրտէն օլմատըղընտան , տմճաղատէսինին մէզրիւր հիքեաեէսինտէն տօլաեը կիւլմէսինի թութամատը , վէ հիքեաեէ թէքմիլ օլտուղունտա ,

— Պէսպէլի , դօնթէսի զանն իթմէքտէ օլ-
տուղուն Լիւսիլի թանըտըղընտա , հէյ վա՛հ
իթմիչսին տիր , տէյի՛ւ մի , տէտի :

38

Ժագ Սիւրօ , Ֆէրնանըն հարէքէթի իւղէ-
րինէ , սիեա՛հ գաշլարընը չաթարագ վէ լէհչէ-
սինտէ պիր թէրպիք հասըլ օլարագ ,

— Պէ ինսաֆսը՛ղ հէրիֆ , տէտի շէտիտ պիր
սէտա իլէ , շիմտի անլսեօրու՛մ քի , սէն տիւն-
եատա քիմսէյի սէվմէղիմիչսին : Պագսա՛նա պիր
քէրրէ շու հալինէ , պէն պիր էսիր կիպի միհն
ու մէչագգաթ շէքտիկիմ թագտիրտէ , սէն
կիւլիւեօրսուն :

— Պէն սէնին իչին կիւլմէեօրու՛մ , աէեու ճէ-
վապ վիրտի Ֆէրնան , ֆագաթ ազի՛ղիմ , նէ՞
եարաեըմ , սէօյլէտիկին հիքեաեէ տէ , էրէ-
յիճէ զարիպ տիր , վէ շու կիճէքի եանըլարագ ,
գօնթէս եէրինէ սայիր պիր գատընը գօլալա-
մաղլըղ վուգուաթը , թէաթրօճա պիր հագը-
ղի մուվաֆիֆագըյեթթէ շաեէսթէ , վէ ատէ-
թա պիր գօմէտիա օեու՛նու օլմաեա սէզա տըր :

— Գօմէտիա , ֆաճիաեա թէպտիլ օլապիլիր :

— Պէն օլմամասընը արզու իտէրիմ . . . լա-
քին սէն , գօնթէսին կիրտիկի էվի պուլա՛մա-
տըն մը :

Ժողովուրդ, ճշմարտութեամբ մանկատանս
պաշտօնը սալարարգտան սօնբա,

— Պէն Լիւսիլի գօլարարգտան տուր օլ-
տուղում գէման, մատամ ար վէրժի գօնադա
ավակթ իթմիչ խաի, տէեու ճէվարս վիրաի,
պինապէրին մէրդումէ հադդընաա, պիր մա-
շուդու օլտուղունու պիլմէքտէն պաշղա պիր
շէյ պիլմէմ . . . Օլ պարատէ օլ վադըթ հէնուդ
շիւպէէ իթմէքտէ խաիմ, շիմաի խէ էմինիմ
. . . Եադընաա տախի պու աշղըլն քիմ օլտու-
ղունու թանըեաճադըմ . . . Օլ վադըթ գօնթէս
պէնիմ հիւքմու թէէսսիրիմ թաճթընաա պու-
լունաճադընաան, քէնտխինէ, “սէնի սէվէրիմ”
տէտիկիմ գէման, պէնի աինլէմէքլիկէ մէճ-
պուր գըլաճադըմ.

— Լաքին էկէր մէղպուրէ մուխալիֆէթ ի-
տիպ, սէնի գօլար խէ . . .

— Պու եօլտա պիր հարէքէթտէ պուլուն-
մաեա ճէսարէթ խտէմէեէճէկի տէրքեար տըր,

— Բէք ալէա, լաքին էկէր ճէսարէթ խտէր
խէ . . .

— Օլ վադըթ, իշթէ սանա թէքրար սէօլլէ-
րիմ քի, մաշուդունու գաթլու թէլէֆ խտէ-
ճէլիմ,

— Իրադաթ սէնի տէ իտամ խտէրլէր . . .

— Պաշղա պիր շէյ խտէմէղլէր եա . . . —
Պէօլլէ, գալպիմաէ պիր մանկալ աթէշ, վէ տա-
մարլարըմաա էրիմիչ գալպ մէվճուա տուր կի-
պի եաշամարգտան խտէ, էօլմէլի տահա մի-
րաճճաճ աաա իլլէրիմ.

— Շիմոսի անկանօրում քի , սէն պազըր ազըլ-
սըզնա թէշէպպիւսաթ տա պուլունանազ սըն , վէ
դ յորդարըմ քի , պաշընա պիր պէտպախթըր
կէթիրէնէ քսին , տէտի Ֆէրնան վօլնէ ,

— Շիմոսի քինտէն տահա դիեաաէ պէտպախթ
օլամամ ա' , պինապէրին պէննէ գօրգանազ
հիշ պիր մահէլլ հօզ տուր :

— Լաքին պու տէրէնէ շիտտէթիլի աշդ ու
ու սէվտա , պանա տէհշէթ վէրիեօր . . . —
Պու առէթա եապանիճէ պիր սէվտա տըր :

— Էվվէթ , տէտի Ժազ Սիւքօ , էօլլէ օլտու-
դունու պէն տախի թաստիզ խտէրիմ' :

— Օ հարտէ , զիհնինի ուեանտըրմազ իւզրէ ,
դօնթա պիր մէթթուպ եազմազ , զաթէն բէք
պիւլիւք պիր ազըրըզըրք խտի , տէեու տէփամ
իթտի Ֆէրնան , վադաա օլ վազըթ պէն , միւմ
քին մէրթէպէ սէնիլ , պու ազըլսըզնա եօրտան
ֆէրազաթ իթտիրմէեէ չալըչտըմ' իսէ տէ , սէ-
նին գըսգաննճա զազապ ու հիտտէթին օլ տէ-
րէնէեէ կէրիշ խտի քի , մազսէտիմէ պիր տիր-
լիւ մուվաֆֆազ օլամաարմ . . . — Չանն խտէր-
միսին քի , դօնթէսին , զէվնինէ վէրիլէն մէք
թուպտան մալիւմաթը պուլունտուն :

— Օլ պապաէ մէզպարէնին մալիւմաթը օլ-
մաար , իհթիմալտէն տէլիլ տիր :

— Նիշին :

— Ձիրա մատամ տը վէրթի , դօնթուն քէն-
տիսինի գօլլամազ տա օլտուդունտան խապէր-
տար օլտա խտի , պու կիճէ դօնազտան տիշա-
րը չըգմաեա ճէսարէթ խտէմէզ խտի :

Յէրնան ումուղլարընը սիւքինէրէք :

— Ահ, զէվալըր ամնազատէմ, տէտի, նէ՛
գատար սաֆտէրուն իմիշտին : Պէն իսէ, սէնի
գուրնազ զանն իտիեօրտում . . . — Պի՛մէեօր-
մուսուն քի, գատընլարըն քիւսթախըղը մու-
խաթարա իլէ պիրլիքտէ պիւլիւր . . . — Իհթի-
մալ տըր քի, մատամ տըր վէքթի, մուվագգա-
թէն միւնասէպաթլարընը թաթիլ իթմէքլիկի
իթթար իլլէմէք նիյեթթիլլէ, մաշուգունուն
պուլունտուղու մահէլլէ կիթմիշ տիր . . . — Պէն
գատըննա հիլլէլէրի վէ գուրնազըրգլարը պի-
լիրիմ, վէ մէզպուրէնին իշպու հարէքէթի տա-
խի, պիր գուրնազըրգ օլտուղունու սանա թէէ-
մին իլլէրիմ :

Ժագ Սիւրօ, պու լագըրտըլարըն օլտուղու
զէման, էլինտէ պիր գատէհ թութմագտա օլ-
տուղունտան, բարմագլարըլլա շիտտէթլէ սըգ-
մասըլլա, մէզքիւր գատէհի բարա բարչա իթ-
տի, վէ պունուն բարչալարըլլա, տէրունինտէ-
քի շարապ, հայընըն իւզէրինէ տէօքիւլտիւ :

Պատէհու ժագ, բարմագլարընտան ազան
զան տամլալարընը սիլիպ, քէսկին պիր սէս
իլէ տէ,

— Շու գատէհի գըրտըղըմ կիպի, մէզքիւր
գուրնազըրգլարը տախի զալէպէ իտէճէլիմ,
վէ պանա լագըմ օլան իսպաթը, պիր քէրրէ
էլտէ իթտիկիմ թագտիրատէ, ամիրճէ տալրա-
նանագըմ, վէ շանէթ գօնթէս պանա գարչը
կէլիր իսէ, վա՛յ օլ վագըթ անըն հալինէ . . . —
Պիր ազ էվվէլ, պէլքի թէրէտտիւտ իտէրիմ

տիւօրտում . . . — Լաքին խայր , խայր , թէ-
րէտտուտ իթմէեէճէ յիմ . . . -- Մէղպուրէ հա-
եաթտա օլտուգճա , պէնիմ օլաճագ տըր , լա-
քին էօլտուկիւ հալտէ , քիմին օլուր իսէ օլ-
տուն , տէտի :

Յէրնան վօլնէյ , ամճաղատէսինէ քէմալի իղ-
թիրապ վէ հէեէճան իլէ նազար իթտի : Մէր-
գումուն մուամէլէի շէտիտէ , վէ գաթլուճի-
նաեթ իճրասընտա պուլունմաղլըր քիքրի
գաթիսի , տէլիգանլը թէաթրօճունն հագը-
գաթէն տէհէթ վիրմէեէ պաչլամիլ իտի , նա-
սըլ քի ժագ Սիւրօճուն վահիանէ վէ թէհատի-
սապէր հէյեթի , լագըրտըլարընը տախի թաս-
տիգ էլլէմէքտէ իտի :

Օգուեանլարըմըղա պէեան էլլէտիկիմիգ միւ-
քեպէմէ էսնասընտա , շիշէլէր արտարտա տօ-
լուպ պօշլամագտա օլտուգլարընտան , ժագ
Սիւրօճուն սօլմուշ եանագլարը գըղարմանա
պաչլամըչար իտի :

Յէրնան , իշիլէճէք օլան տիկէր իշրէթլէր ,
րէֆիգիւնին պէյնինի տահա դիեատէ թահրիք
իտէճէք օլտուգումու հիսս իտէրէք , շու հալէ
արթըր իթթամ վիրմէք իւզրէ , բէշլիրինի
սուֆրանա աթտը , վէ աեաղա գալգըպ :

— Աֆվ իտէրսին , աղիզիմ ժագ , արթըր
պէն կիտէճէ յիմ , տէտի :

— Գու գատար անէլէ՞ մի :
— Էվլէթ . . . — Գու կիւն սլանա միդիթա
վիրէճէկիւնի մէմուլ իթմէտիկիմտէն , շոգրար
իլէ պուլուշմագ իւզրէ սէօղ վիրմիլ իտիմ :

Պունտան պաշգա, էսվապճըմըզը տախի կէօր-
մէքլիկիմ լազըմ տըր, զիրա քէնտիսինէ պազը
մուհիմ սիրարբըլար իտէճէյիմ տիր :

— էօյլէ իսէ, պանա միւսաատէ էթ քի կէ-
չէյիմ, ինչալլահ եարըն սէնի ալգըլամաեա
կէլիրիմ :

— ինչալլահ . . . — Ֆագաթ սէն տէ ազլընը
պաշընա թօրլա :

— Օլ պապտէ տիգգաթ իտէրիմ :

Ժագ, Ֆէրնանըն սուրէթա մուխայիֆէթինէ
րազմէն, լօգանթանըն իւճրէթինի թէէտիեէ
իթտի, վէ իքիսի պիրլիքտէ պուլվար Մէնիլ-
մօնթանա գատար էնիպ, օրատա պիրիպիրէ-
րինտէն այրըլտըլար :

* * *

Մալիւմիւմիւզ օլտուլու վէճհ իւզրէ, Սթա-
նիսլաս Բիգօլէ, բրէնս թօթօրուն խանէսի գա-
բուճուսունա շու մանլտէ պիր թէգքիրէ պը-
րագմըլ իտի .

«Սիգէ խայբըլը պիր խապէր վիրմէքլէ պախթի-
եարըմ . . . — Պու ազշամ, սաաթ պէշտէ, վիգ-
թուար սօգաղընտաքի քիւչիւք մէյխանէտէ պուլու-
նաճազըմ, վէ սաաթ ալթըեա գատար սիզլի պէքլէ-
եէճէյիմ :

«Հիւրմէթ վէ ուպուտիեէթիմի պէեան իտէրիմ :

ՍթԱ-ԲԻ»

Պատէհու խէֆի բօլիսիք իտէն պու շախս,
տէրհալ, Մալքէթիւի իտարէխանէսինէ ալ-
տէթ էյլէտի, զիրա հէր նէ գատար խարիճտէ

պազը կիզլի իչլէր տէրիւհտէ իտէր իտի իտէ տէ , տիկէր թարաֆտան տախի միւսթախտէմ պուլունտուղու տայիրէտէքի մէմուրիեթին՝ ճէ , ասլա գուսուրաա պուլունմամաեա տիգ- գաթ իտէր իտի :

Թէզքիրէնին թէսլիմ՝ օլունտուղու ղէման , Հէքթօր խանէսինտէ պուլունտուղունտան , մէզքիւր թէզքիրէ տէրհալ քէնտիսինէ իթա օլունտու , վէ մահֆազաեը երրթըպ , իլք լուղէթինի օգուր օգումազ , տօտազլարընտա պիր թէպէսսիւմ , վէ գալպինտէ պիր մէսէրրէթ տույղուսու հուսուլէ կէլտի :

Սթա-բինին , վէրէճէկի խաերրլը խաօլէր , շիւպհէսիզ կէնճ բրէնսին , Բօրթ-Սէն-Մարթէն թէաթրօսունտա կէօրմիւշ օլտուղու սարը գըղճըզաղըն , եանի լիւսիլին էսէրինի պուլմուշ օլմաըր իտի :

Պինապէրին Հէքթօր , սէվինճինտէն էվինտէ օթուրամատըղընտան , սաաթ տէօրթ պուշուդտա , Բէնի Ժ--ը--ւնամ ղաղէթանըն թէֆրիդասրնա հէր վազըթտան տահա զիեատէ տէրին՝ ճէ տալմը օլան մատամ Բալմիրին մէ յխանէօի էշիյինտէն կէլտի : Սթա-բի , հէնուղ մահէլլի մէզպուրէ կէլմէմիշ իտի :

Հէքթօր , վազըթ կէշիրմէք իչին պիր ապսէնթ կէթիրթտի , վէ պունուն , նիղամէն թէտարիքէլլէ մէշղուլ օլտու : Սաաթ պէշ վուրմադաա իքէն , մէ յխանէնին գարուսու ալլըպ , Բիգ օլէ կէօրիւնտի , վէ շարգատընը էլինտէ թութտուղու , վէ եիւղիւ կիւլէճ օլտու :

ղու հալտէ, կելիպ բրէնսին դարչըսընտա օ-
թուրտու: Մուախխարէն միւքեայլէմէեէ պաշ-
լանըլըպ:

— Պիր գաշ սաթըրտան իպարէթ օլան թէզ-
քիրէնիզ, պէնի զիեատէսիյլէ հէմ իւմիտվար,
վէ հէմ տախի ֆէվզէլ ատէ տիւչարը հէեե-
ճան գըլար: — Սէօյլէյին, մէզպուրէնին էսե-
րինի պուլտունուղ մու, տէտի Հէքթօր:

— Պուլտում տէեու զանն իտէրիմ, էֆէն-
տիմ:

Պու ճէվապ իւզէրինէ, Հէքթօրուն եիւզիւ
սօլարագ:

— Տիմէք տիր քի, տահա օլ պապտէ էմին
տէյիլսինիզ, տէեու մուգապէլէ իթտի:

— Արատըղըմըզ կէնճ գըղըն իգամէթ իթ-
տիկի սօգաղըն իսմինի, վէ խանէսի նիւմէրօ-
սունու հէնուզ պիլմէզ իսէմ տէ, զաթընըզա
վաա իտէպիլիլիմ քի, եարըն ազչամ, պիզ-
զաթ կէօզլէրինիզլէ օլ սարը գըզճըզազը կէօր-
մէքլիք շէրէֆինէ նայիլ օլաճագսընըզ տըր:

Բրէնսին կէօզ պէպէքլէրի, պու սըրատա
բարլատըզլարը կիպի, եանագլարը տախի եէ-
նիտէն գըզարարլար:

— Տիմէք տիր քի, մէզպուրէյի կէօրէճէ-
յիմ, տէեու թէքրարլատը բրէնս:

— Էվվէթ, էֆէնտիմ:

— Նէրէտէ:

— Պելվիլ թէաթրօսունաս, վէ պիրինճի տէ-
ֆա օլարագ իճրա օլունաճագ օլսն “Մուհլիք
Պուսէլէր” նամ լուպիաթ էսնասընտա:

— Միւսիւ Սթա-բի, բէճա խտերիմ, պու պասպտէ պազը իյզահաթ վիրինիզ :

— Մատմուլաղէլ Լիւսիլ տէնիլէն գըզ, թէաթրօ մէնղարէլէրինի սէվմէքտէ տիր, վէ պիր տէրէճէեէ գատար մէզպուրէեէ տիլտատէ օլմուշ օլտուղու մաղնուն օլան պիր տէլիգանլընրն ասարը զէնտօսթանէսինտէն օլարագ, եարըն ազչամ, մէզքիւր թէաթրօտա, օրքէսթրօ գօլթուգլարընտան պիրինատ օթուրմուշ օլտուղու հալտէ, հազրը պուլունաճագ արը :

— Պունու պիլիեօրսունուզ տա, մահէլլի իգամէթինի պիլմէեօրմուսունուզ, իշթէ պուրասը պանա բէք զարիպ կէօրիւնիւեօր, տէտի բրէնս թէաճճիւպլէ :

— Ֆիլվագը պու խուսուս, սիզլէրի թէաճճիւպտէ պրագմագտա օլտուղունու անլաեօրում, լաքին պունուն սէպէպի զաեթ տշիքեար տըր, տէեու մուգապլէ իթտի Բիգօլէ կիւլէրէք :

— Պու վէճճ իլէ Սթա-բի, թէաթրօնուն պիլէթ տայիրէսինտէ իշիթտիկի սէօզլէրի մուլթթասարէն բրէնսէ նագլ ու պէեան իթտի, վէ սօնրա տախի իլալէթէն :

— Եարըն պէն տախի թէաթրօտա պուլունաճագըմ, վէ մատմուլաղէլ Լիւսիլի ասլա վէ գաթա կէօզիւմտէն անըրմաեըպ, թէաթրօտան չրգըչընտա, խանէսինէ գատար արգասընտան կիտէճէյիմ, վէ պու վէճճ իլէ մէզպուրէնին մահէլլի իգամէթինի անլաեաճագըմ, տէտի :

— Թէ՛ մա՛մ, տէ՛ եռ մե՛ գապէլէ ի՞թ տի Հէ՛ք-
թօր մէսէրրէթլէ, պու թէրթիպ բէք կիւզէլ
տիր, լաքին պէն եարըն Լիւսիլի նա՛սըլ կէօ-
րէճէ յիմ: — Չարուգ թէաթրօեա կիտիպ, պիր
լօժ թութմայլերմ:

— Լիւզումի եօգ տուր, զաթէն պէնտէնիզ
անըն իճապընա պապմըչըմ արըր . . . — Իշթէ սի-
զէ ալթ դաթ — Է՛նէնլէրինտէն պիր պիլէթ . . .
— Չաթը ալիլէրի օրատա, պիրինճի դաթ լօժ-
լարընտան տաճա իյի պիր մէվգըտա պուլուն-
մուչ օլաճագլար արըր:

— Ա՛հ, պունո՛ւ տա մը տիւշիւնտիւնիւզ . . .

— Տիմէք սիզ հէր շէ յի տիւշիւնիւեօրունուզ:

— Պու պապտէ դիեատէ սէօղէ հաճաթ եօգ
տուր, շիւնքի իսպաթը մէյտանտա տուրուեօր:

— Ա՛ֆէրին, միւսիւ Բիզօլէ: — Նէ՛ իյի տիւ-
շիւնմիւշսիւնիւզ: — Տօղրուսու սիզէ էմնկեթ
իթմէքիլքտէ նէ՛ գատար հազգըմ վար իմիչ . . .

— Յիլվագը ազլ ու ֆիրասէթինիզ, զայրէթի-
նիզ վէ թէրթիպլէրինիզ, պիէմալ մերթէպե-
տէ տիրլէր . . . — Եարըն ազչամ՝ ա՛նէնտէ եա-
լընըզճա կիզլէնտիկիմ թագտիրտէ, մէնզարէնին
պիր պաշընտան խիթամընա գատար, տիւր-
պիւնիւմլէ Լիւսիլի սէյր ու թէմաշա իտէպիլէ-
ճէ յիմէ, բէք մէմնուն օլուեօրում:

— Ի՛նթիմալ արըր քի սարը գըզ, ֆատըլար
արատընտա տիշարը չրգտըղընտա, սիզ տէ պիր
գաշ չիֆթ սէօղ աթմաեա ֆուրսաթ պուլապի-
լէճէկինիզի հիշ հիսապ ի՞թմէեօրմուսունուզ:

— Միւսիւ Սթա-Բի, Նասհիհէն սիզ բէք

դուրնաս վէ աչըգ կէօզ պիր առամսընըզ . . .

— Պու խըտմէթինիղէ մուգապիւլ, շու ճիւզի հէտիեէմի, մէմնունիյեէթիմին պիր իսպաթը մագամընտա գապուլ իթմէնիղի րէճա իտէրիմ:

Բրէնս Հէքթօր պու լաֆիլարը սէօյլէրքէն, Սթա-բինին էլինէ պիր պին ֆրանգլըգ պիլէթ սըգըշարբար: Բիգօլէ, մէգքիւր պիլէթին էլինէ տօգունմասընտա, սէվինճինտէն պիր տիթ-րէմէ հիսս իտէրէք:

— Ա՛հ, էֆէ՛նտիմ . . . տէտի:

— Միւսիւ Սթա-բի, սիղէ պու վէրտիկիմ ճիւզի պիր պագշիշ տիր:

— Լաքին, էֆէ՛նտիմ, պիճէնապլըղընըզա, պէնտէնիղի հատտէն զիեատէ մահճուպ իտիւ-եօրսունուզ:

— Տահա պիճէնապլըղըմը թէքմիլէն սիղէ կէօսթէրմէտիմ . . . անճագ պիր խուսուս վար սըր քի, պէնի պիհուլուր իտիեօր, տէտի Հէք-թօր Պէկուրտ:

— Նէ՞ խուսուս:

— Վագաա կէթիրտիկինիզ խապէրին խա-երրը օլտուղունու անլաեօրում, ֆագաթ պու իշտէ պիր ճիւզի մանի կէօրմէքտէն տէ, քէն-տիմի թութամաեօրում:

— Նէ՞ կիպի մանի:

— Պիր ազ էվիլէլ, Պէլիլ թէաթրօսունուն պիր օեունճուսունտան, եանի կիւզէլ պիր տէ-լիգանլրտան պահս իտիեօրսունուզ:

— Էվիլէթ, էֆէ՛նտիմ, ֆէրնան վօլնէյ նա-մընտա պիր տէլիգանլրտան:

— Հաթիթա մէրգումունն, պիր տէրէճէ Ղիւսի-
լէ աիւտատէ օլտուղունու զանն իթտիկինիզի
տախի պիլտիրմէքատէ իտինիզ :

— Ֆիլվագը պէօյլէ պիր շէյ սէօյլէտիմ, լա-
քին պու սէօյլէտիկիմին էհէմմիեթի եօգ սուր,
զիրա հիոս օլունան աշգ ու սէվտաեա, թարա-
լաֆէ յնտէն իշթիրաք իտիլմէմէքատէ տիր :

— Էօյլէ օլտուղունու նէտէ^ն պիլիեօրսու-
նուզ :

— Իշիթտիկիմ միւքեալէմէտէն պիլիեօրում,
զիրա անլաչըլտըղնա կէօրէ, կէնճ գըղ, մեր-
գում տէլիգանըեա մէյեալ տէյիլ իմիշ :

Հէքթօր, պու սէօղէ մէմնուն օլուպ, վէլա-
գըրտըսընա տէվամ իլէ :

— Լաքին շու ալթուն սաչը մէլէքէ նէ^ն իշ
իլէ մէշգուլէ տիր, տէեու սիւալ իթտի :

— Մօտիսթրա մաղաղալարը իշին չալըչմագ-
տա տրր :

— Պունտան քէնտիսինէ նէ^ն քեար կէլէպիլիր
տէեու զանն իտէրսինիզ :

— Վագաա տօղրուճա նէ^ն քեար կէլտիկինի
պիլէմէմ, անճագ կիւնտէ գըրգ ստան իւշ
ֆրանգա գատար քեար հասըլ օլուր տէեու
զանն իտէրիմ :

— Եալընըղ մէղպուրէնին սաչլարը պիր միլ-
եօն ֆրանգ տէեէր օլտուգլարը հալտէ, կիւն-
տէ եալընըղ իւշ ֆրա^նգ մը գազանըեօր : —
Լաքին քէնտիսի ագըլը^ն մը տըր :

— Թէէմին իտիլտիկինէ կէօրէ, ֆէվգէլ ա-
տէ ագըլը իմիշ :

— Տիմէք տիր քի, թապիաթըն հէր կիւզէլ խաստէսի, մէզպուրէնին իւզէրինտէ մէվճոււտ պուլունմադտա տըր :

— Պունունլա պէրապէր, տէեու իլավէ իթ տի Բիգօլէ, պիւլիւքլիւկիւ տէ զանէթ սէվէր իմիշ տիեօրլար :

— Տահա իյի ես : — Մէզպուրէ, պիր թագըմ վարիտաթ Ֆայիզլէրինտէն պաշգա, գօնագլարա, աթլարա, արապալարա, վէ էն պիւլիւք գատըն էլպիսէլէրի իմալ իտէն պիր մազազանէզտինտէ զանէթ ազիմ պիր գրէտիեէ մալիքէ պուլունմադ տըր :

— Պու շէյլէրէ, մէրգումէնին գարշը տուրա մահըպ, զաթընըզա թէսլիմ օլաճաղը շիւպէսիղ տիր . . . Ֆագաթ, էֆէնտիմ, միւսաստէնիղլէ զաթընըզա պիր շէյ սիւպ իթմէք իսթէրիմ :

— Նէ՞ շէյ հազգընտա :

— Զաթընըզըն, պաշ պէլասը ատա իթ տիկի վէ զանէթ թաճիղլիք կէօսթերտիկի պիր գատըն հազգընտա . . . — իմտի, էֆէնտիմ, մէզպուրէ գատընըն, մէյտանը, զաթը ալինիզէ սերպէսթ պրագաճաղընա էմի^նմիսինիզ :

— Ժէնըվիէվտէ^ն մի պահս իտիեօրսունուլ . . . — Անըն ախէազը շիմտի պիւսպիւթիւն թէպտիլ օլմուշ աուր, վէ պանա էմնիյեէթ իւզրէ պուլունմադտա տըր . . . Պինապէրին հէր նէ եօլտա իսթէրսէմ, քէնտիսինի գուլանապիլիւրիմ, զիրա ժէնըվիէվ, գուլու կիպի միւլալիմէշմիշ տիր :

— Էֆֆքեարը ածիզանէմճէ, պունտա պիր տուզագ օլմալը տըր . . . — Իսթէր աչգ ու սէվտա իլէ, վէ Իսթէր սայիր սէպէպլէրլէ գըսգանճ օլան գատընլարըն գըսգանճըղը, զաթէն գանլարը վէ տամարլարը իչինտէ մէվճուտ օլմաղլէ, օլ պապտէ նէ՞ տէրէճէ քէսպի իթիտալ իտէրլէր իսէ, օլ գատար զիեաաէ մուխաթարալը օլուրլար . . . — Պինապէրին, էֆէ՛ն տիմ, սէօյլէտիկինիղ գուզուտան սագընմանըղը սիզլէրէ ածիզանէ իսթար իյլէրիմ:

— Պու իսթարընըղտան իսթիֆատէ իտէճէյիմէ թէէմին օլուն . . . — Ժէնըվիէվ հիչ պիր ճիհէթլէ շիւպհէեէ զահիպ օլմաեաճագ տըր:

— Չաթընըղըն եարըն Պէլլիլ թէաթրօսունտա պուլունաճաղընա տա, տէյի՛լ մի:

— Էվվէթ . . . — Եարըն աղչամ, պէն քէն տիսինէ, պիր ճէմիյեթէ կիտիեօր օլտուղումու սէօյլէեթէք, պու սուրէթլէ քէնտիսինսէն մուֆարագաթ իտէճէյիմ:

— Սէօղիւնիւղէ ինանը՞ր մը:

— Ինանմաեըս տա նէ՞ եարաճագ տըր:

— Լաքին էկէր զաթընըղը գօլլաթ տըրըրսա . . . Հէթթօր գուլաղընը գաչըեարագ:

— Պագալըմ՞ օ գատար տէրին տիւշիւնէպիլի՞ր մի, տէտի:

— Ա՛հ, էֆէ՛նտիմ, սագը՛նընըղ, սագը՛նընըղ, տէեու թէքրարլատը Բիգօլէ:

— Բէ՛ք ալէա, պէն տէ էվվէլճէ հէր կիւնտ թէտապիրի իհթիեաթ քեարանէյի իթթիխաղ իթմէքլիկէ միւսարաաթ իյլէրիմ: — Թէաթրօ-

հուն բերտէսի սաաթ դաչտա՞ աչըլաճագ տըր :

— Սաաթ սէքիզտէ :

— Պէն սաաթ եէտի սլուչուղ տա օրատա պու-
լունուրում . . . — Սիզ կէօզիւնիւղիւ պէնիմ
լօժտան տերբմաեընըզ քի , պիր իհթիեաճըմ
օլտուղունտա , սիզէ իշարէթ իտէյիմ :

— Օլ պապտէ զաթընըզ , պէնտէնիզէ էմին
օլունուզ :

Պու միւքեալէմէտէն սօնրա , բրէնս թօթօր ,
մատանըն իւզէրինէ պիր օն ֆրանգըզ աթըպ ,
մէյխանէտէն տիշարը չըգտը : Սթա-բի տախի
բարանըն դուսուրունու իսթէյիպ , ճէպինէ աթ-
տըգտան սօնրա , քէնտիսի տէ մէյխանէյի
թէրք իթաի :

39

Սէզար տը Ֆօսարօ , թէաթրօնուն պիրախա-
նէսինտէն չըգտըգտան սօնրա , արապաճըսը-
նա , քէնտիսինի պիրինճի Ֆրանսուա սօգաղը-
նա կէօթիւրմէսինի էմր իյլէմիշ իաի :

Էանայի բահտէ , մէրգում , էլլէրինի օվուչ-
տուրարագ , շու եօլտա միւլահազա իթմէքտէ
իաի :

— Ալտանմամըչըմ , շու Ֆէրնան վօլնէյ տէ-
նիլէն տէլիգանլը , հօլարտա պիր քիմսէ տիր ,
վէ սուի ախէագ իլէ հըրսը շան , տամարլարը
իչինտէ քէօքլէչմիշ կէօրիւնիւեօր . . . Պինապէ-

րին արդուլարընը վէ պէտ խուլլարընը մէվգըի
իճրատէ գօյմագ իչին , պիլճիւմէ վասայիթի
թէրճիճ իյլէեէճէկի տէրքեար տըր . . . — Շիւմ
տիտէն մէրգումուն աղղընա ճիւղի պիր թաթ
վիրտիկիմտէն , աչգ ու սէվտասը վէ աղչէսի ի
չինտէ քէնտիսինի զարգ իտէճէկինի զանն իյ
լէտիկի պիւյիւք վէ միլիօնլար սասիպէսի պիր
գատընըն մաշուգու օլաճաղընա ինանըեօր . . .
— Պինաէն ալէյճ , հէրնէ վաղըթ տախի միւնա
սիպ կէօրիւք իսէմ , էլինէ պիր սիլաճ վիրէճէ
յիմ . . . Պու պապտէ եալլընըղ պիր հատիսէ
զուհուրա կէթիլմէ քլիկիմ , պէնի մագսէտէ իր
տիրէճէք տիր , վէ պիրինճի մէրթէպէտէ սի
լաճ իսթիմալինէ միւղթէտիր օլմաղլէ , կէնճ
բրէնտին էօմրիւ , շու տագըղ ստան մուխաթա
րատա օլտուղունա շիւպհէմեօգ տուր . . . —
Ֆիլվաղը պու կիւնիւ լաերգըյլա կէչիրտիմ ,
հաթթա գօնթ տը վէրթիեէ եաղըլմըլ օլան
իմղասըղ մէքթուպուն էսրարընա տախի վաղըթ
օլտում : . . . Ժագ Սիւրօ , տիվանէ կիպի , եա
լսօտ պիր հայլան կիպի գօնթէսէ աչըղ օլմուշ
տուր , վէ մէքթուպուն միւնտէրիճաթընը քէն
տիսի սէօլլէտիկի հայտէ , թէաթրօ օեունճու
սու տախի թահրիր իյլէմիշ տիր . . . — Պու ի
սէ , թահգիր օլունան պիր աչըղըն ալաղճա
վէ զատտարճա ինթիգամը տիմէք տիր . . . —
Լաքին օլ կէնճ գատընըն , աղիղէ Մէրեէմ մի
սիլու պիր սիֆաթ վէհէյեէթէ մալիքէ օլմա
սըյլա պէրապէր , աճասպա պիր մաշուգու վաթ
մը տըր . . . Աճապա Սէն-Սիւլբիս քիլիսէսի ,

մէզպուրէ իշին պուլուշաճազ պիր մահէ՛լլ մի տիր . . . — Իշթէ պուրալարընը պիլմէմ, լաքին էլպէթթէ Ֆէրնան վօլնէյտէն խապէր ալաճաղըմ, չիւնքի օ տախի քէնտի ամճազաւէսինի օլ պապտէ իսթիճվապ իտէճէք տիր . . . — Շու Ֆէրնանըն իշիմիզէ եարաեաճաղընը Մալբէրթիւիեէ պէեան իթտիկիմտէ, նէ՞ գատար հագղըմ վար իմիշ . . . — Շիմտի մէրզում տէլիզանլը, պէնիմ հիւքմիւմ ալթընտա պուլունմագտա տըր, վէ քէնտիսինի պիլա միւշքիւլաթ պանա հէր վէճհ իլէ խըտմէթ իթմէկէ միւսայիտ պիր ալէթ իտէճէկիմ տէրքեար արը :

Պարօն պու թէֆէքքիւրաթընը հէնուզ իքմալ իթմիշ իքէն, արապասը բրէնս Հէքթօրուն գօնաղը գարուսու էօնիւնտէ տուրտու :

Սաաթ պէշ վուտուղու էսնատէ, արապա գարուսու աշլլար, Սէղար, մէզքիւր գարունուն էշիյինտէն կէչիպ, վէ քէմայի թէվազու իւզրէ քէնտիսինի սէլամլամագտա օլան գարուճուեա ,

— Բրէնս միւսաֆիր գապուլ իտի^օեօր մու, աէեու սիւալ իթտիկինտէ, գարուճու ճէվապէն ,

— Մ. բրէնս պուրատա տէյիլ տիր, տէտի, եարըմ սաաթ վար տըր քի, տիշարը չըգմըշարը, վէ կէլտիկինտէ իսէ, զաթընըզըն վիզիթաթընը գապուլ իտէմէտիկինտէն տօլաեը պէեանը էսէֆ իյլէեէճէք տիր :

— Թաամ վագթինտէ ավտէթ իտէճէյինի պիլի^օրմիսինիզ :

— Մ. բրէնսին խատէմէսի , մուղայիր էվա-
միր ախղ իթմիչ օլմատըգլարընտան , պէր մի-
թատ սաաթ եէտիտէ մէրգու.մու թաամա պէք.
լէմէ.քտէ տիրլէր :

— Թէչէ.ք.քիւր իտէրիմ :

— Միւսիւ պարօն , թէքըար կէլէճէճմիսի-
նիզ :

— Պէլքի կէլիրիմ :

Սէզար թէքըար տրապասընա բաքիպէն , ա-
րապաճըեա , քէնտիսինի պուլվար Մալէզհէրպ-
տէ , Ժէնըվիէվին խանէսինէ կէօթիւրմէսինի
էմր իյլէտի :

Պիր չարեէք սաաթ սօնրա , մահէլլի մէզ-
քիւրէ վասըլ օլուպ , կէնճ գատընըն նէզտինէ
չըգտը : Ժէնըվիէվ , մէրգու.մուն պօղաղընա սա-
րըլարադ ,

— Ա՛հ , պա՛րօն , սէ՞նմիսին , էկէրչի կէլմէ-
սէ իտին , բէք միւքէատէր օլաճագ իտիմ ,
տէտի :

— Ֆագաթ պէն սանա կէլիրիմ տէեու սէօզ
վիրմէմիչ իտիմ :

— Օրասը էզլէ ամմա , պէն եինէ սանա պէք-
լէեօրտում , չիւնքի Հէքթօրա վիրտիկին վիդի-
թատան սօնրա , էլպէթթէ պանա պէլտիրէճէք
պաղը մալիւմաթըն օլաճագ իտի . . . — Հաթ-
թա սէն կէլիրսին իւմիտիյլէ , տիչարը տախի
չըգմատըմ . . . — Նա՞սըլ , իյի եաբմըչըն ,

— Էվվէթ , բէք իյի եաբմըչըն , պէնիմ մի-
նիմինի գըղըմ , զիրա պէնիմ նիյեթթիմ տէ ,
սէնինլէ ճիտտէն կէօրիւչմէք տիր :

— ֆէտէր իտէճէք հիշ պիր շէյ եօզ տուր ա՛ :

— Պիլաքս . . .

— Էօյլէ իսէ , կէօրիւշէլիմ , տիգգաթը քեա-
միլէ իլէ սէնի տինլէմէքտէ յիմ :

— Տիւն Հէքթօրու կէօրտիւն միւ :

— Էվվէթ :

— Միւքեալէմէնիզ նա՞սըլ վագը օլտու :

— Բէք կիւզէլ . . . — Գուզու կիպի միւլայի-
մանէ տավրանտըմ , վէ հաթթա քէնտիսինտէն
աֆվըրգ տախի տիլէտիմ :

— Էյ բրէնս աֆվ իթտի՞ մի :

— Էվվէթ , հաթթա պու սապահ պանս պիր
շէք կէօնտէրէրէք , տիւնքի աֆվընը տախի
թաստիգ իթտի . . . — Հասըլը շիմտի արամըլ
բէք իյի տիր :

— Չէքին կէօնտէրիլմէսինտէն էօյլէ անլաեօ-
րումքի , պու կիւն Մ . տը Գասթէլ-վիվան սս-
լա պուրաեա կէլմէմիշ օլմալը :

— Էվվէթ , կէլմէտի :

— Աճապա մէրգումուն , եարըն աղշամ պիր
եէրէ կիթմէք նիյեթթինտէ օլտուզունս տայիր
մալիւմաթըն վա՞ր մը տըր :

— Խա՛յըր , ապլա մալիւմաթըմ եօզ տուր :

— Պունու անլամագ լազըմ տըր , վէ էկէր
էօյլէ պիր նիյեթթի վար իսէ , պէհէմէհալ ֆիք-
րինի թէպտիլ իթմէք միւգթէգիեթտան տըր :

— Իյի ամմա , Հէքթօր պէօյլէ պիր հարէ-
քէթ գարշըսընտա , եինէ տարըլաճագ տըր :

— Պու խուսուս միւհթէմէլ վէ հաթթա գա-
պիլ տիր , լաքին նիհաեթթ մէրգում մուվաֆ-

Ֆազաթի իտէճէք տիր, վէ պիզէ պաշրճա լազրմ
օլան խուսուս տա պու տուր :

— Եարըն իչին մէրգ ու մունն հազդընտա պիր
թասավ լուրոնն մու պու լունն մագ տա տրր :

— Էվվէթ :

— Նէ՞ կիպի :

— Եարըն քէնտիսինի, «Մուհլիք պուսէլէր»
նամըյլա, իւք տէֆա իճրա օլուննաճագ պիր
լուպիեաթա կէօթիւրմէք էֆքեարընտանըմ :

— Պու լուպիաթ նէ՞րէտէ իճրա օլուննաճագ
տըր : Բօրթ-Սէն-Մարթէն թէաթրօսունտա՞ մը,
եօգսա Սմպիկիլ, վէ եա Շաթօ-տ'Օ թէաթրօ-
լարընտա՞ մը :

— Պէլվիլ թէաթրօսունտա իճրա օլուննաճագ
տըր :

Ժէնրվիէվ, Սէզարա, աճապա սէօյլէտիկի
լաթիֆէ՞ մի տիր կիպի պիր հայրէթլէ նազար
իթտի : Ֆազաթ, նասըլ քի մալիւմիւմիւզ տուր,
Սէզարըն իֆատէսի ճիտտի իտի : Պինապէրին
կէնճ գատըն, ինանմաներագ :

— Սահիհէն Պէլվիլ թէաթրօսունտա՞ մը իճ-
րա օլուննաճագ տըր, տէեու մուգապէլէ իթտի :

— Էվվէթ, տէտի Ֆօսարօ :

— Պարօն, պէնի զէհքլէնի՞ եօրմուսուն :

— Ս'պա :

— Էյ բրէնս Հէքթօր, ալէմի մէտէնիտէն
ղանէթ ուղագ օլան մէդքիւր մահէլլատէ նէ՞
եարմանա կիտէճէք տիր :

— Նասըլ քի սէօյլէտիմ, «Մուհլիք պուսէ-
լէր» նամ լուպիաթը կէօրմէեէ կիտէճէք տիր :

— Եալընը զճա մը :

— Սէնինէ , ազի' զէմ' , հաթթա պէն տախի պիրլիքտէ պուլունաճաղըմ' :

— Լօթուսուզ վա՞ր մը տըր :

Սէզար չիղտանընը չըգարըպ աչտը , վէ տէրունինտէն պիր գըրմըզը քեաղըտ ալլապ , ժէնըվիէվէ թագտիմ' իթտի , վէ քէլամա տէվամ պիրլէ :

— Իվվէլինտէն լաղըմ կէլէն թէտարի քեաթ կէօրիւլմիւչ տիւր , իչթէ սանա պիր ավանսէն լօթու , տէտի :

— Պա'րօն , պունտա պիր պիլմէճէ օլմալը տըր :

— Պու պիլմէճէ յի անլամագ իսթէ՞րմիսին :

— Հա՛յ հա՛յ :

— Բրէնս պէր վասիեէթնամէ եաղմըչ տըր :

— Իմի'ն միսին :

— Կէօղիւմլէ կէօրտիւմ , հաթթա օգուտում պիլէ :

— Ֆագաթ տէտիկին վասիեէթնամէ . . .

— Սէնին լէհինտէ տիր , եալընըզ սէն վարիսէ պուլունմագ տաօըն :

Ժէնըվիէվ պիր սըչրաեըչտա աեաղա գալգալը , վէ կէօղլէրի բարլատըզը կիպի , հէեէճա նընտան նաչի պուրուն տէլիքլէրի տախի գըմըլտանարագ :

— Լաքին մէրգուսուն սէրվէթի նէ՞ գատար շէյ տիր , տէեու սիւալ իթտի քէսիք պիր սէտա իլէ :

— Նագա օլարագ օն իքի միլիօն ֆրանգ օլուպ , հիսապըզ տէեէրի օլարագ բէթրօլ կա-

զը մատենլէրի պու հիսապա տախիլ տէյիլ տիրլէր :

— Պու գատար սէրվէթ պէնիմ մի օլաճագ տըր :

— Պէնիմ հիսսէմտէն մաատա , էվվէթ , ճիւմլէսի սէնին օլաճագ տըր :

Պու սէօզլէր իւզէրինէ , կէնճ գատըն , սէվինճինտէն նաչի տիթրէեէրէ.ք , պիր իսկէմլէեէ օթուրտու , վէ նէֆէսի քէսիլէրէ.ք ,

— Օն իքի միլիօն նա՞գ.տ . . . օն իքի միլիօն . . . Բէթրօլ կազը մատենլէրի տէ պաչգ.ա . . . Ա՛հ , պա՛րօն , սադըն պէնի ալտաթմաեասըն . . . Սահիհէն պունլարըն հէրսի պէնիմ իչի՞ն մի , պիզիմ իչի՞ն մի տիր , տէտի :

— Էվվէթ , տէեու ճէվապ վիրտի պարօն տը Ծօսարօ :

Ժէնըվիէվ պու արալըդ սօլուգ գանլըլըդ հալինի քէսպ իլէ ,

— Տէվամ է՛թ , զիրա պու բէ.ք մուհի՛մմ շէյ տիր , տէեու պէեան իթտի :

— Բրէնս Հէ.քթօրուն , պիզի սահիպ սէրվէթ գըլաճագ օլան պու վասիեէթնամէյի մահվ , վէ եասուտ թատիլ իթմէեէ վագթը օլմամայը տըր , անլատը՞ն մը :

— Անլատըմ , լաքին պունուելա , Պէլվլլ թէաթրօսու արասընտա նէ՞ միւնասէպէթ վար տըր . . . — Զանն իտէրիմ քի , սօն նէֆէսինի մէրգում մէզքիւր թէաթրօտա վիրէճէ.ք տէյիլ տիր :

— Ազի՛ղէմ , սէնճէ պուրասընը անլամաեա

լիւզում եօգ տուր . . . — Սէն, եալընըզ պէնիմ սէօղիւմէ իթաաթ է'թ, վէ բրէնսի թէաթրօ-եա կէօթիւր: Գուսուրունուն իճրասընա պէն պագարըմ:

— Լաքին օլ պապտէ նէ* տիւշիւնիւեօրսուն:

— Մարքիզ աը լա թուր տիւ թօյ տախի եալըն ագչամ մէզքիւր թէաթրօտա պուլունա-ճագ տըր:

— Կիւզէլլէրին կիւզէլի* մի, վէ Հէքթօրուն սապըզ մահպուպէսի օլան մէզպուրէ դատըն տախի* մի օրատա պուլունաճագ տըր:

— Անլէր միեանընտաքի մուհապպէթ, չօգտան պէրու ատավէթ վէ զըտտիեթէ թէպտիլ օլմուշ տուր . . . — Բրէնս իլէ մարքիզ, պիրիպիրլէրինտէն նէֆրէթ իթմէքտէ տիրլէր: Պունուն սէպէպի, պէնճէ նամալիւմ օլտուղու կիպի, պիւյիւք պիր էհէմմիեթի տէ եօգ տուր . . . — Էլվէրիւր քի պու ատավէթ վէ զըտտիեթ, պիզիւմ իշիմիզէ միւֆիտ օլսուն, նա սըլ քի միւֆիտ տէ օլաճագ տըր:

— Նէ* կիպի:

— Հէքթօր թէաթրօտան, տուէլլօ իթմէքլիկէ մէճպուր օլտուղու հալտէ տիշարը չըգա-ճագ տըր, անլատը*ն մը:

— Լաքին պու տուէլլօ նէ* միւնասէպէթլէ վուզու պուլաճագ տըր:

— Մարքիզ միւնասէպէթիլլէ:

— Քիմի*ն իլէ:

— Պիր հօլարտա տէլիգանլը իլէ քի, բրէնսի թավուզ կիպի պօղաղլաեաճագ տըր:

— Պու հօւարտա տէլիգանլը քիմ օլուերօր,
Ֆօսարօ թէպէսսիւմ խտէրէք,

— Օ՞ աղի զէմ, սէն, էն պիւյիւք վալիտէն
Եւա կիպի, հազըգաթէն բէք մէրազլը խիշ-
սին, տէեու մուգապէլէ իթտի: — Վազաա
մէրազ տէնիլէն շէյ, պիւյիւք պիր թագսիրաթ
տըը, Ֆապաթ պէն եինէ սանա իշի պիլտիր-
մէք իսթէրիմ . . .

Պու էսնատէ, իշ օտանըն շանը չալընմասըյ-
լա, պարօնուն լաղըրտըսը գաթթ օլունտու:
Ժէնըվիէվ, ճանը սըգըլարագ,

— Ֆադաթ պէօյլէ պիր վազըլթտա պանա
կէլէն քիմ օլապիլիր, տէտի:

— Պէլքի բրէնս տիր:

— Էկէր օ իսէ, իյի եա՛, քէնտիսինի գան-
տըրմագ խուսուսունտա, էլպէթթէ սէն տախի
պանա եարտըմ խտէրսին:

Սալօն դարուսու աշըլտը, վէ Հէթթօր իշէրի
կիրտիկինտէ, Ժէնըվիէվ, եարըմ սաաթ գա-
տար էվվէլ Սէզարա եարտըղը կիպի, պունուն
տախի պօղաղընս սարըլտը:

Կէնճ բրէնս, մահպուպէսինտէն պլըլտըղ-
տան սօնրա, էլինի Մ. տը Ֆօսարօեա ուղաթ-
տը: Կէնճ գատըն իսէ, պու էսնատէ, խօշ
պիր սէտա իլէ,

— Պէնիմլէ պիրլիքտէ թաամ իթմէկէ կէլ-
տին, հէ՞ աղի զիմ, տէտի, վէ մատամքի պա-
րօն տախի պուրատա իսէ, իւչիւմիւղ պիրլիք-
տէ թաամ իտէճէյիղ, տէյլլ մի: — Սէն տա-
խի պիլիրսին քի, պուրատա բէք իյի թաամ

խորիւր . . . Հայտէ , չարուգ , կէօնլիւմիւ գըր-
մա տա , սէնին մինիմինիճիլինէ մուվաֆֆազաթ
ճէվապը վէր :

— Բէք իյի , պու կիւն թամատա պուրատա
պուլունմագլըղա մուվաֆֆազաթ իտէրիմ , տէ-
եու ճէվապ վէրտի Հէքթօր , վագաա խանէմ
տէ պէնի պէքլէեէճէքլէր իսէ տէ , պէյիս եօգ
տուր , զիրա եարըն ագչամ սէնի կէօրէմէեէ-
ճէկիմտէն , պու ագչամ մամէմնունիյեէ պու-
րատա գալմանեա ըազը օլուրում :

— Պէնի կէօրմէեէճէքմիսին , տէտի ժէնը-
վիէվ Ֆօսարօեա աթֆը նազար իտէրէք , նէ
իյին , եօգսա պաչգա պիր եէրտէ պուլունմագ
թասավլուրունտա մըսըն :

— Էվվէթ , թա քէնտիսի :

— Պէն տախի պիրլիքտէ պուլունմագմըբըմ :

— Խայր :

— Նիչին :

— Զիրա եայընըզ էրքէքլէրտէն միւրէթթէպ
օլան պիր զիեաֆէթտէ հագըր պուլունմագ-
ղըմ : Պու զիեաֆէթ դաեէթ ճիտտի օլտուղուն-
տան , կիւզէլ գատընլար հագըր պուլունմագ-
լար :

Սէզար տը Ֆօսարօ , պու արա լագըրտըեա
միւտախէլէ իտէրէք ,

— Իլթէ պու Քէնա , տէտի :

— Նիչին , պա'րօն :

— Պէն իսէ , ժէնըվիէվի վէ սիզի , դաեէթլէ
կիւլիւնէճէք պիր մէնղարէեէ կէօթիւրմէք էֆ-
քեարընտա իտիմ :

— Բէ՛ք իյի , պա՛րօն , Ֆազաթ իշպու կիւ-
լիւնէճէք մէնղարէտէ պաշգա , պիր ագշամ
պուլունսագ , օլամագ մը :

— Թէէսսիւֆ իտէրիմ քի , օլամագ , զիրա
մատտէ պիր թէաթրօ լուպիաթը հագգընտա
տըր :

Հէքթօր տիթրէեէրէք ,

— Ա՛հ , տէտի իղթիրապլէ , պու լուպիաթ
նէրէտէ իճրա օլունաճագ տըր :

— Պէլվիլ թէաթրօսունտա , տէեու մուգա-
պլէ իթտի ֆօսարօ :

Բրէնս , վագարընը զայպ իթմէքտէ օլտու-
ղունու հիսս իթտի : Սէզար տախի քէլամա տէ-
վամ իլէ ,

— Պիրինճի տէֆա իճրա օլունաճագ պիր լու-
պիաթ օլուպ , գըլըճլարլա պիր տուէլլօ մէն-
ղարէսի վուգու պուլաճագ տըր , վէ լուպիաթըն
իսմի տէ Մա՛հէ + Պա՛հէլէ տիր . . . — Պու լու-
պիաթըն , շէհրին հէվալիսի ա՛հէլէրի թարա-
ֆընտան սուրէթի իճրասը , բէք զարիպ օլա-
ճաղընը , զաթընըղ տախի տէրք իտէպիլիբսինիզ :

— Հաթթա , պարօն պիղիմ իչին պիր ա՛հէլէ
լօթու տախի քիրալամըլ տըր , տէեու իլավէ
իթտի ժէնըվիէվ : — Ա՛հ , օլ տէրէճէ կիւլմէեէ
շայեան պիր մէնղարէտէ պուլունմագըղը , պիլ-
սէնիղ նէ՛ գատար արգու իտիեօրում , լաքին
էկէր եալընըճա կիտէր իսէմ , բէք մահղուն
օլաճաղըմ , վէ ապլա էլլէնէմէեէճէ յիմ :

Հէքթօր , պու լագըրտըլար էանասընտա գան
թէր իչինէ պաթըեօրտու , զիրա պու սուրէթլէ

Թասավվուրաթընըն ճիւմէսի մահվ օլմագտա
 օլուպ, Պէլվիլէ կիթմէքլիքտէն եա վազ կէչ-
 մէլի իտի, վէ եախօտ կիթսէ տէ, Ժէնըվիէվ
 իլէ պիրլիքտէ կիթմէքլիկէ մուվաֆֆադաթ իյ-
 լէմէլի իտի, Պիրլիքտէ կիթտիկի հալտէ, վա-
 գաա Ղիւսիլ իլէ կէօրիւշէմէզ իտի իսէ տէ, հիշ
 տէյիլ իսէ մէզպուրէյի կէօրէպիլիբ իտի, վէ
 գուսուր իշի տէ Բիգօլէ իճրա իտէճէք օլտու-
 ղունտան, պու գատարը օլտուն, մէրգումուն
 միւրատընա մուվաֆըզ կէլէպիլիբ իտի :

Պինապէրին կէնճ բրէնս, օլ պապտէ գարա-
 րը գաթիի վէրիպ, վէ խահ նա խահ գահգա-
 հալը պիր կիւլիւշ գօբարարագ :

— Նա՛նըլ, պու բէք թօհաֆ շէյ տէյիլ մի
 տիր, տէտի :

— Նէ՞ շէյ, տէեու սիւալ իթտիլէր Հէքթօ-
 րա, Ժէնըվիէվ իլէ Սէզար :

— Եարըն վուգու պուլաճաղընը սէօյլէտիկիմ
 դիեաֆէթ սըրֆ ույաուրմա վէ լաթիֆէ նէվին-
 տէն պիր շէյ իտի, վէ պէն սիզի այնի մէնզա-
 րէեէ կէօթիւրէրէք, թէաճճիւպ վէ թէհայ-
 եիւրիւնիւզիւ մուճիպ օլմագլըղը միւրատ իտի-
 եօրտում . . . — Հաթթա շիմտի պէն Պէլվիլ
 թէաթրօումնտան կէլիեօրում, վէ օրաեա, եա-
 րըն ազչամ իճրա օլունաճագ օլան “Մահլէ
 Գահլէր” նամլուպիւթա սիզի կէօթիւրմէք իւզ-
 րէ, պիր լօթ քիրալամաեա կիթմիշ իտիմ . . .

— Տօղրուսու, թարաֆէյն թասավվուրաթը-
 նըն պիրիպիրինէ պէօյլէ մըթապըզ կէլմէսի,
 նէ՞ գատար ղարիպ կէօրիւնսէ, ազ տըր :

Պարօն իլէ կէնճ գատըն պու էսնատէ հայ-
րէթլէ պիրիպիրլէրինէ պագմագտա խտիլէր,
բրէնս իսէ ; քէլամընս տէվամ իլէ ;

— Ղալիպա սէօզիւմէ ինանմատօրսունուզ,
տէտի, հալ պու քի էկէր պիր իսպաթ լազըմ
իսէ, իշթէ սիզէ ալթ գաթ «ւնն» լօժլարըն-
տան պիր պիլէթ թագտիմ իթմէքլէ, իշպու
շիւպհէնիզի իպտէ իլլէմէքլիկէ միւսարաթ
իլլէրիմ . . .

— Պու հալտէ, տիմէք օլուր քի, պէյնի-
միզտէ ուզլաշարդ, տէտի ժէնըվիէվ կիւլէրէք
. . . — Ա՛հ, ազիլզիմ, սէն պէնի տիւշիւնիւեօր-
մուշսուն . . . իշթէ պունս րէք մէմնում օլուում,
վէ կէօրէճէքսին քի, պէն տէ սանս լաերդ
հարէքթթ տէ պուլունսճազըմ . . . — Պիզ պիր-
լիքտէ սէնին լօժունս կիտէրիզ, պարօն տալի
քէնտի լօժունս կիտէր, վէ քէյֆի իւզրէ լօ-
ժունու թէզեին գըլար . . . — Ա՛հ, թօթօր,
պիլսէն քի պէն սէնի նէ՝ տէրէճէ սէվմէքտէ-
յիմ . . . Պու հալտէ եինէ սանս սարըլմագ վէ
սէնի պուս իթմէք իսթէրիմ . . . — Պիլսէն քի,
ազիլզիմ, սալա խապէրիմ օլմատարագ, սէնին
հագգընտա նէ՝ պէյիթլէր տիւշիւնիւրիւմ :

Պու սէօզլէրի սէօյլէեէրէք, ժէնըվիէվ, կէնճ
բրէնսի պուս իթմէքտէ խտի իսէ տէ, մէզքիւր
պուսէլէր արասընտա, ֆիքրինտէն տէ ;

— Ա՛հ, շէյթան, շունու պիր քէրրէ պօզ-
սամ, տիմէքտէ խտի :

Նէ Սէզար վէ նէ ժէնըվիէվ, շէքթօրուն,
ֆէրտասը ազշամ քէնտիլէրինի թէաթրօես

կէօթիւրմէք նկյեէթինտէ պուլունմուշ օլտու-
 զունա պիր վէճճ իլէ ինանամամագտա իտիլէր :
 վագաա իքիսի տախի , բրէնսին եալան սէօյ-
 լէմէսինին սէպէպինի տիւշիւնմէքտէ իտիլէր ի-
 սէ տէ , հիշ պիր սէպէպ պուլամամագտա ի-
 տիլէր , շու գատար քի , Ֆօսարօնուն թասավ-
 վուրաթը մէվգըրի իճրաեէ վագ օլունապիլէճէ-
 կինտէն , քէնտիլէրինէ պունտան զիեատէ պիր
 շէյ լաղըմ տէ յիլ իտի :

Մարէրթիւնին կնգի շէթիքի վէ հիքեա-
 եէսինի իթմէքտէ օլտուլունուղ տէհշէթի Ֆա-
 ճիալարըն սահիպ իգթիտար միւրէթթիպի օլան
 պարօն Սէղար տը Ֆօսարօնուն , հագըգաթը
 հալտէ քիմ օլտուլունու , բաղպէթլու օղու-
 եանլարըմըղա պիլտիրմէքլիկին վագթը կէլտի
 զանն իտէրիղ :

1860 սէնէսինտէ , Պաթինեօլտա , րիւ տէ Տամ
 սօգաղընտա վագը պիր խանէնին իւշիւնճիւ
 գաթընտա , քիւշիւք պիր տայիրէտէ , Տանիէլ
 կէյեէ նամընտա վէ թագըրիպա օթուղ ալթը
 նաշընտա պիր ատէմ օթուրմագտա օլուպ , մէր-
 գում , միւտտէթի մէտիտէտէն պէրու տուլ օլ-
 աուլու թագտիրտէ , եալընըղ , օն պէշ օն ալ-
 թը շաղընտա վէ Գիէր կէյեէ նամընտա պիր
 Գըղը իլէ իգամէթ կըլէմէքտէ իտի :

Զաթէն Տանիէլ կէյեէ , օգուեանլարըմըա մալիւմ պիր զաթ տըր : Մէրգումուն , զապթի-
եէ նէզարէթի պէօլիւկիւնէ մէնսուպ օլտուղու-
նու , վէ վիգթուար սօգաղընտա վազը քիւ-
չիւք մէյխանէտէ Սթանիսլաս Բիգօլէ իլէ կէօ-
րիւշտիւկիւնիւ պիլիրիզ :

Եիկիրմի պիր եաշընտա վէ Բիէր Գարնօ նա-
մընտա պիր տէլիգանլը տախի , րիւ տէ Տամ
սօգաղընտաքի խանէտէ , տէօրտիւնծիւ գաթ-
տա , վէ Տանիէլին տայիրէսինին թա իւսթիւն-
տէքի տայիրէտէ իգամէթ իթմէքտէ իտի :

Բիէր Գարնօ հէնուզ պէշիքտէ իքէն , պիր
տէրէճէ մէշհուր պիր գալֆա օլան բէտէրի ,
պիր գազաեա թէսատիւֆլէ վէֆաթ իթմիշ ,
վէ տուլ գալան զէվճէսինէ պիր միգտար սէր-
վէթ պրագմիշ իտի քի , մէղպուրէ տախի պու-
սաեէտէ րահաթճա իմրարը էվգաթ լյլէտիկի
միսիլու , էվլատընա միւքէմմէլ թալիւմ ու թէր-
պիեէ տախի թահսիլ իթտիրէպիլմիշ իտի :

Բիէր , թա չօճուգլուղունտան , էմսալսիզ պիր
ադլ ու ֆիրասէթ սահիպի օլուպ , անճագ զէվգ
ու էյլէնճէեէ օլան ֆէվգէլ ատէ մէյլ վէ ար-
ղուսու , վէ իսթիգլալիեէթ հավվէսի , վէ զա-
աֆէթի մատերանէնին թէսքինինէ մուվաֆ-
ֆագ օլամատըղը տիկէր պազը պէտ խույլար ,
մէրգումուն միւսթագպէլի հագղընտա ազիմ
էնտիշէլէր իրաս իթմէկէ պաշլամըշ իտիլէր :

Բիէր , հէր նէ գատար էքսէր վազթընը չա-
լըշմագտան զիեատէ , էյլէնճէեէ ֆէտա իթ-
միշ իտի իսէ տէ , պու ճիւմէլէ իլէ տախի օն սէ-

քիզ եաշընտա, տէրսլէրինի մուվաֆֆագըյ-
եթէ իքմալ կյլէմիշ իտի : Օլ էսնատէ, վա-
լիտէսի տախի վէֆաթ իտիպ, բէտէրինտէն
գալմըշ օլան սէրվէթէ մէրգում միւթէսարըֆ
օլտու :

Պէօյլէճէ Բիէր Գարնօ եալընըզ վէ ֆսամիլ-
եաարզ, հաթթա պիր միւշավիր վէ խալիս պիր
տօսթտան տախի մահրում գալընճա, սէրպէսթ-
ճէ ղէվգ ու ճիւնպիւշ եօլունա կիրմիշ, վէ ղայ-
լէլի թարղտա էօմիւր կէշիրմէեէ պաշլամըշ ի-
տի : Անճագ պիր ալօգաթ եանընտա հայիզ օլ-
տուղու քիւշիւք պիր մէմուրիեթի տէ թէրք
իթմէ յիպ, վագաա պունտան պիւշիւք պիր
մաաշ ալմաղ իտի իսէ տէ, մահղա ալէմէ քէն-
տիսինի իշտէ կիւճտէ կէօսթէրմէք իշին, մէ-
մուրիեթի մէղքիւրէտէ սէպաթ իտէր իտի :
Շէօյլէ քի, շաեէտ պիրիսի պիր շէյ սէօյլէտի-
կինտէ, Ֆօսարօ շու եօլտա պիր ճէվապ վիր-
մէքլիկէ միւգթէտիր պուլունմագտա իտի :

— Հէր նէ գատար ասլա շալըշմաեաճագ գա-
տար ղէնկին իսէմ տէ, պունունլա պէրապէր,
թէնպէլ օլմամաեր տա շէրէֆ ատտ իտէրիմ :

Մէրգումուն իֆատէսինտէն, իլէրուտէ պիր
տայիրէյի ումուր ու մէսալիհ քիւշատիլէ, վագ-
թինի օլտուգճա իյի պիր իշ իլէ կէշիրմէճէյի
անլաշըլմագտա իտի :

Բիէր, ալօգաթ իտարէխանէսինտէ պուլուն-
տուղու հէնկեամտա, հաղիմ վէ ագըիլ օլան, վէ
ախլէադը մէրտուտէ վէ հարէքէթի ղայրը լա-
եըգէսինի միւրայիլիք իլէ կէշիրմէքտէ պու-

լունան իտարէխանէ պաշ քեաթիպի ժան Մալ-
բէրթիւի նամ պիր տելիգանլը իլէ գապիէն իր-
թիպաթ հասըլ իթտի :

Մալբէրթիւինին , պուլունտուղու մէմուրի-
եթտէ ալարղը ճիւղի մաաշտան պաշգա վա-
րիտաթը օլմաերպ , վէ Բիէր Գարնօնուն պիր
միգտար բարասը օլտուղունու պիլտիկինտէն ,
Բիէր Գարնօ իլէ ահպապլըգ իթմէսի պու սե-
պէպէ մէպնի իտի , վէ պունուն սաեէսինտէ
օլտուգճա իսթիֆատէ տախի իյլէր իտի , Բի-
էր Գարնօ , պու հալի պիլմէքտէ իտի իսէ տէ ,
էհէմմիեթ վիրմէյիպ , մէրգում տօսթունուն
քէնտիսինտէն իսթիֆատէ իթմէսինէ մուվաֆ-
ֆագաթ իտէր , շու գատար քի , եէտի սէքիզ
սինն պիւյիւք օլան մէրգում տօսթու իւզէրին-
տէ , իճրաի հիւքմ ու նուֆուզ իյլը իտի :

Մալբէրթիւի , Բիէր իլէ պիրլիքտէ միւսթախ-
սէմ պուլունտուղու իտարէխանէնին պաշ քեա-
թիպի վէ մէմուրու պուլունտուղու հասէպիլլէ ,
կէնճ արգատաշընըն սէֆիհլիլլէրինտէն պիւ-
յիւք գըսմընը ամիրինտէն կիզլէր , վէ Բիէրին
տայիմի ղայպուպէթլէրինի , պիր թապըմ էօղ-
րիւ շէրիլէր իլէ էօրթէր իտի :

Բիէր Գարնօ կիւզէլ պիր տելիգանլը օլուպ ,
հէր նէ գատար լէհճէսի պիր ազ սօլմուշ իտի
իսէ տէ , պու ճիւմլէ իլէ տախի իւք տէֆա մէր-
գումու կէօրէն , քէնտիսինտէն խօշանըր իտի ,
Մէրգումուն կէօղլէրի ղաեթթ կիւզէլ վէ հա-
գըգաթէն պիր գումվլէյի ճաղիպէեէ մալիք օ-
լուպ , լիսանը իսէ , բէք տիւզկիւն իտի , Պու

խաստէ , քէնտի թալիմ ու թէրպիեէսինտէն զի-
եատէ , թասպիաթըն պիր իսթիտատը իտի :

Բիէր , չօգ տէֆա ումուժի պալօլարա կիթ-
տիկինտէն , Շաթօ-Րուժ , Բէն-Պլանչ , էլիզէ-
Մօնմարթըր , Գատէթ վէ վալանթինօ կազի-
նօսու պալօլարընա կիտէն գատընլար նէզտին-
տէ ֆէվգէլատէ մուվաֆֆագըյեէթ քէսպ էյ-
լէյիպ , մէրգում , հէր նէ գատար քէմպի
չէվգ ու կէրմիեէթլէ , Ֆագաթ մուվագգաթ
պիր թարգտա , կէօրտիւկիւ գատըն վէ գըզլա-
րա իզհարը թէվէճճիւհ հիթմէքտէ իտի իտէ
տէ , հագըգաթը հալտէ աչգ ու սէվտա տէնի-
լէն շէյի պիլմէզ իտի :

Ժան Մայքէրթիւի տախի , Պաթիննօլտա ,
լէվի սօգաղընտա , Բիէր Գարնօեա եագըն քիւ-
չիւք պիր տայիրէտէ իգամէթ էյլէմէքտէ իտի :

Կէլէլիմ Տանիէլ Կէյեէեէ :

Իչպու բօյիս մէմուրու , ալտըղը զանիճէ մա-
աչ սահէսինտէ բահաթլըզլա իմբարը էվգաթ
իտիպ , գըզընա տախի զանէթ եիւքսէք թա-
լիմ ու թէրպիեէ թահսիլ իթտիրմիչ իտի :

Օն տէօրթ եաչընտա իքէն , կէնճ Գլէր , ու-
մուրը պէյթիեէ էլէ մէչղուլ օլմագ իւղրէ , բէ-
տէրի խանէսինէ ավտէթ իթմիչ իտի , վէ պէ-
եազ չամաչըր թագըմլարը տիքէն պիւլիւք պիր
մաղաղա հիսապընա չալըչմագտա իտի :

Գլէր , էքսէր վագըթ էվտէ եալընըզ գալ-
մագտա իտի , զիրա Տանիէլ Կէյեէ սապահլա-
րը էքքէն իչինէ կիտիպ , վէ էօյլէ թաամը ի-
չին սալա Պաթիննօլա ավտէթ իթմէեէրէք :

անճագ սաաթ ալթըտա ագչամ թաամընա խա-
նէսինէ կէլիր իտի :

Օն սէնէտէն պէրի իտի քի , Տանիէլ կէյեէ
այնի տայիրէտէ իդամէթ իտիպ , վէ թապիա-
թը իտէ , Ղաեէթ սաքինն վէ հաղիմ օլմաղլէ ,
էվին իչինտէ պուլունան քեաֆֆէյի քիրանը-
լարըն հիւրմէթ վէ իլթիֆաթընա մաղհար օլ-
մագտա իտի : Ֆիլվադը հէր քէս , մէրգումա
րիաեէթ իթմէքլէ պէրապէր , հազըդաթտէ
նէ իչ իլէ մէշղուլ օլտուղունու քիմսէ վաղիֆէ
իթմէքտէ տէյիլ իտի :

Պու միւնասէպէթլէ , Գլէր կէյեէ եալընըզ
դալմըշ օլտուղու հալտէ , տիւնեատա Ղաեէթ
էսէֆ օլունաճագ պիր սուրէթտէ իմրարը էվ-
գաթ իյլէր իտի : Մէզպուրէ , հէր կիւնա էյ-
լէնճէ վէ սէֆատան մահրում օլտուղունտան ,
ագլ ու ֆիքրի տայիմա միւլահագա իլէ մէշղուլ
օլուպ , սըզընթըսընտան պիր չօգ մայիխիւլ-
եալարտա պուլունուր իտի : Պու գըզըղազ ,
կէօրէնի հայրէթտէ պրագաճագ մէրթէպէտէ
կիւղէլ օլմասըյլա պէրապէր , եալընըղլըգտա
կէչիրտիկի էօմիւր իգթիղասընճա , ֆէվգէլ ա-
տէ էվճիմէն օլտուղունտան , Ղանն իտէրսինքի ,
օն տէօրթ եաշընտա իքէն , պիր գատըն հալին-
տէ պուլունմագտա իտի : Սըա սըրա պիլա սէ-
պէպ դալպի քէսպի հէեէճան իտիպ , գուլա-
ղընտան տախի պիրիսի , աշգ ու սէվտա իւզէ-
րինէ իլք լագըրտըլարը սէօյլէտիկինտէ , մէզ-
պուրէնին միւթէէսսիր օլաճաղը Ղանն օլու-
նուրտու :

Բիէր Գարնօ , Գլէրի եալընըզ կէօզ աչնայը-
ղըյա թանըր խտի , վէ հագգընտա մուգատ-
տէմ գէրրէ գատար էհէմմիեթ վիրմէեէրէք ,

— Պու քիւչիւք գըզ , բէք ալէա պիր մահ-
պուպէ (Դերէ) օլապիլիր տէմիչ խտի :

Պատէհու մէրգում տէլիգանլը , եալաչ եա-
վաչ մէրգումէ հագգընտա սըգճա , ուղունճա
վէ ճիտտէն տիւչիւնմէեէ պաչլաեըպ , պէօյլէ-
ճէ , օլ անէ տէկին ճիտտէն հիչ պիր գատըն
հագգընտա հիսս իյլէմէմիչ օլտուղու պիր տույ-
ղու , քէնտիսինին մալիւմաթը օլմաեարագ ,
տէրունինտէ պիւեիւմէեէ պաչլատը :

Պու ի.քի նէվճիվանլար , նէրտիվէնտէ վէ եա-
խօտ սօգագտա պիրիպիրլէրինէ բասթ կէլ-
տիքլէրինտէ , Գլէր , Բիէրէ սալթ պիր սէլամ
վէրիր , վէ մէրգումուն , թէրպիեէլի վէ պիչիմ-
լի , վէ թէմիգճէ կէլինմիչ պիր գօնչու օլմա-
սընտան զայրի , հագգընտա պիր շէյ տիւչիւն-
մէզ խտի : Այլարճա Գլէր կէյեէ իլէ Բիէր Գար-
նօ միեանէսինտէքի միւնասէպաթ , նագիքեա-
նէ պագըչլարտան , վէ մահճուպանէ սէլամլար-
տան էօթէեէ կէլմէտի , վէ արալարընտա պիր
լագըրտը պիլէ վագըր օլմատը :

Բիէր , միւնասէպէթ իթտիկի գատընլար ի-
լէ թէքլիֆսիգ , հաթթա զաեէթ սէրպէսթ օլ-
տուղու հալտէ , Գլէրին գարչըսընտա ֆէվգէլ
ատէ իհթիրագ վէ հիւրմէթ իւզրէ պուլունուր
խտի : Մէրգումու շու հալտէ կէօրէն , պէհէմէ-
հալ քէնտիսինի սաֆտէրուն պիր տէլիգանլը
զանն խտիպ , հալ պու քի հագըգաթը հալտէ ,

Գլէրին ճալիպ սիմասընտա միւշահէտէ օլունան
թազէլիք , սաֆտերունլուգ վէ պիքիրլիք իէ
Բիէրին ախլէագը մէզմումէսի արասընտա տաղ
գաստար ֆէրգ վար իտի :

Անճագ , նասըլ քի սէօյլէտիք , մէրգումուն
աթէշի աշգ ու սէվտասը , թէտրիճէն պիւյիւ.
մէքտէ օլտուղու միսիլլու , գօնչուսու թարա.
ֆընտան սէվիլմէտիքճէ , վէ անըն մաշուգու
օլմատրգճա , եաշամասը գապիլ օլմանեաճաղը
ֆիքրի տէ , թէմէլ թութ մանեա պաշլամըշ իտի :

Տիկէր թարաֆտան Գլէր տախի , օլ անէ տէ.
կին քիմնէեէ մէյլ վէ թէվէճճիւհ իթմէմէշ ի.
քէն , Բիէր Գարնօ , քէնտինին ագլընը վէ ֆիք.
րինի իսթիլաեէ պաշլատը : Հասըլլը իքի թա.
րաֆտան տախի պարութ ֆիթիլինին աթէշ ալ.
մասը վագթը եապլաշմըշ օլուպ , եալընը պիլը
միւնասիպ զէմանա պէքլէնիեօրտու :

Պիր ագշամ , եանի 1860 սէնէսինին յունիս
աեընտա , վէ ագշամ սաաթ եէտի բատտէլէ.
րինտէ , Տանիէլ կէյեէ թաամա կէլիպ , ֆա.
գաթ ֆազլա պիր խըզմէթի օլտուղունտան ,
թէքրար Չապթիեէ նէզարէթինէ կիտէճէք ի.
տի , Գլէր տախի , բէտէրինէ ըիֆագաթ իթ.
մէք իւզրէ , բուխսաթ իսթիհօալ իյլէտի :

Բէտէր վէ գըզը , պիրլիքտէ էվլէրի նէրտի.
վէնինտէն աշաղըեա ինմէքտէլէր իքէն , Բիէ.
րէ թէսատիւֆ իթտիլէր քի , մէրգում մէմա.
լի թէվազու իւզրէ սէլամ վիրտիկի կիպի Գլէ.
րէ տախի , պաշգաճա , ճալիպ պիր հէյեէթէ
աթֆը նազար իթտի , վէ պու պագըշ իւզէրի.

նէ , կէնճ գըզ , գըզարտը իսէ տէ , բէտէրի հիշ
պիր շէյ չազ մաեբլպ , հաթթա , տէլիգանլընըն
սէլամընա մուգ ապիլ , քէնտիսի տախի ասքէ-
րիճէ սէլամ վիրտի , վէ թէքրար գըզըյլա եօ-
լունա տէվամ իթտի : Պու արալըգ էվին գա-
բուճուսու տախի ,

— Միւսիւ Գարնօ , պու գատար թէլաշ իլէ
պուրատան կէչմէնին մանէասը նէ* օլուեօր . . .

— Սիղին իչին պիր մէքթուպ վար տըր , տէտի :

Տէլիգանլը կէրի տէօնիւպ , գարուճունուն ,
օտասը բէնչիբէսինտէն ուղաթտըղը մէքթուպու
ալտը , վէ միհըրինի երրթըպ , օգու մաեա պաշ-
լատը :

Այնի վագըթտա Տանիէլ կէյճէ տախի գը-
զընա ,

— Շիմտի պիզէ սէլամ վիրէն , տայիրէմիղին
իւսթ գաթընտա իգամէթ իտէն քիրաճը տէ-
յիլ մի տիր , տէեու սիւալ իթտի :

— Էվվէթ , էֆէնտի բէտէր , օ տուր , տէ-
եու ճէվապ վիրտի գըզ , եիւղիւնիւն գըրմըղը-
լըղ տահա զիեատէ արթարապ :

— Բէք թէրպիեէլի պիլ տէլիգանլըեա պէն-
զէեօր , տէյիլ մի :

— Էվվէթ , էֆէնտի բէտէր :

Գլէր , Տանիէլին պու իֆատէսինտէն մէմնուն
վէ մահզուղ օլտու իսէ տէ , վիրտիկի մուխթա-
սար ճէվապա պիր սէօղ պիլէ իլավէ իթմէեե-
րէք , սիւքիւթլէ եօլունա տէվամ իթտի : Բիէր
Գարնօեա կէլինճէ , մէրգում , գարուճուտան
ալտըղը մէքթուպու կաղ ըլըղըյլա օգու մագ-

տա խտի : Պու մէքթուպ , պիր գաչ սաթըր-
տան խպարէթ օլուպ , Բիէր , պու սաթըրլարը
օգուրքէն թէպէսսիւմ իթտի :

Էսնաֆ թագըմընտան օլանլարըն խքեան
իթտիքլէրի խանէլէրտէ , ալէսսէվիեէ վազը օլ-
տուղու իւղրէ , գաբուճու գատըն , քիրաճըլա-
րըյլա դաեէթ թէքլիֆսիզ օլտուղունտան ,

— Մէքթուպտա եազըլան ղալիպա ֆէնա պիր
խապէր օլմամայր , հէ՛ միւսիւ Գարնօ , տէտի
մէզպուրէ , կէօզիւնիւն պիրինի գըրբարագ :

— Խայր , մատամ Մէրժան :

— Քի՛մ պիլիր , պէլքի պիր միրաս մատտէ-
սի տիր :

— Էսէֆ իտէրիմ քի , տէյիլ տիր :

— Եօգսա պիր աչըզ մաչուզ մէքթուպո՛ւ
մու տուր :

— Խայր , մատամ Մէրժան , ատի պիր ք-
է-դ տրր :

Մէրգում տէլիգանլը պունտան ֆազլա պիր
չէյ սէօյլէմէյիպ , վէ գաբուճու գատըն իսէ ,
մէզքիւր սօն լուղէթտէն գաթի պիր մանէա
չըգարամատըղը հալտէ , Բիէր Գարնօ , մէզ-
պուրէնին նէղտինտէն մուֆարագաթ իթտի ,
վէ մէզքիւր մէքթուպու ճաքէթինին ճէպինէ
գօյմաեա չալըչտըղը սըրատա , սիւրաթլէ նէր-
տիվէնտէն եօգարը չըգմաեա պաչլատը :

Մէրգումուն ճէպի , քեաղըտ բարչալարըյլա
օլ տէրէճէ տօլու խտի քի , մէքթուպու գօյ-
մագ տէյիլ , բարմագլարընը իչինէ սօգմագ
պիլէ գապիլ օլմատըղընտան , Բիէր Գարնօ պու

քեաղըտլարտան պիր թագըմընը դարմագարը
 պիր հալտէ ալուճլաերայ , իքինճի դաթա վա-
 սըլ օլտու , վէ ատէթի վէճհ իւզրէ , օլ տէրէ-
 ճէ ֆէվգէլ ատէ պիր սիւրաթլէ , վէ հաթթա
 ներտիվէնլէրին . իւշ գատէմէսինի պիրլիքտէ
 աթլպեարագ , եօգարը չըգմագտա իտի քի ,
 պիր արալըգ տեագլարընտան պիրի գայտը ,
 վէ աղ գալտը քի տիւշէճէք իտի : Հաթթա էլ-
 լէրի իլէրիեէ տօզրու եաերլար իսէ տէ , տէր-
 հալ քէնտիսինի թօբլատը , վէ եինէ ներտիվէն
 գատէմէլէրինտէն չըգմասընա տէվամ իյլէտի ,
 վէ զիքրի սէսլգաթ իտէն մէքթուպուն , բար-
 մագլարը արասընտան տիւշտիւկիւ ֆարգընա
 վարամատը :

Բիէր , օտասընա կիրտիկինատէ , էլինտէքի
 քեաղըտլարը պիր մասա իւղէրինէ աթտը , վէ
 թուսլէթինի եարմագլա մէշղուլ օլտու :

Գլէր , պիր խայլի մէսաֆէ բէտէրի իլէ պիր-
 լիքտէ կիթտիքտէն սօնրա , խանէսինին տա-
 խիլի իլէրիլէ մէշղուլ օլմագ իւզրէ ալտէթ
 իլլէտի , վէ ահէսթէ ահէսթէ ներտիվէնտէն
 եօգարը չըգմագտա իքէն , իքինճի գաթա մու-
 վասէլէթինտէ , ներտիվէն գատէմէլէրի իւզէ-
 րինտէ կէօզիւնէ պիր մէքթուպ իլիշտի : Պու
 մէքթուպու եերտէն այլպ , իւղէրինտէքի շու
 -տրէն օգուտու .

Մի--նի-- Բիէր Գլէն :

Պ--նին օլտու .
 Բի--տի--Տ--ն .

Պու եազը նազիք պիր եազը օլմաղլէ , գա-
տըն էլինտէն չըգմըչ օլտուղու անլաչըլըերտու :

Կէնճ գըզ , քէնտի իսթէքլիկի իլէ տէ յիլ ի-
սէ տէ , ինսան թապիաթը իգ թիզասընճա , մօս-
մօր քէսիտի , վէ տիթրէմէեէ պաչլատը : Մէր-
գումէ պիր գաչ սանիյեէ գատար տիթրէեէ-
ըէք , վէ շաչըն կիպի պիր հալտէ պուլունա-
րագ , պիր մահէլլէ տանանըպ տուրտուգտան
սօնրա , պիրտէն պիրէ հէեէճանընը պիթթէս-
քին , իւչիւնճիւ գաթա գատար չըգտը , վէ
բէտէրի իլէ պիրլիքտէ իգամէթ իթտիկի տա-
յիրէնին գարուսունու աչըպ , իչէրի կիրտի , վէ
թաամ օտասը եէրինէ գուլլանըլան քիւչիւք
օտանա գատար կիտէպիլտի :

Սուֆրա թագըմը հէնուզ օրթատա տուրու-
երտու : Գլէր , հէման պիր իսկէմլէեէ օթու-
րուպ , գալպինին ղայրը միւնթաղամ թարղտա
չարբընթըսընը թէսքինէ չալըչտը , վէ ատէթա
եիւքսէք պիր սէտա իլէ ,

— Պիր ազ էվվէլ քէնտիսինէ վէրիլէն մէք-
թուպ տուր քի , ղայպ իթմիչ օլմալը , տէտի ...
հէմ տէ պիր գատըն , վէ սէվտիկի վէ սէվիլ-
տիկի պիր գատընըն մէքթուպու տուր ...

— Լվվէթ , սէվտիկի վէ սէվիտիկի պիր գա-
տընըն մէքթուպու տուր , տէեու թէքրարլա-
աը Տանիէլ կէյեէնին գըզը մահզունիյեէթլէ ,
վէ սոնրա տախի պաշընը էյիպ , տիլսիղ կիպի
տուրտուղու հալտէ , կէօզլէրի տայիմա , թահ-
գիր իթտիկի մէքթուպա աթֆ օլունմուշ , վէ
պազը կէօզ եաշլարը տախի , գըզարմըշ օլան
կէօզ գարագլարընը եաշարթմահա պաշլամըշ-
լար իտի :

Օլ էսնատէ , Գլէրին գալպինտէ վազը օլան
հալ , նա՞րլ թարիֆ օլունապիլիր :

Մէղքիւր քէտէր վէ մահզունիյեէթին , վէ օ
կէօզ եաշլարընըն սէպէպլէրի նէ՞ իտի , ֆէն-
տիսի պիլէ , գալպինտէ ճէվէլան իտէն շու քէշ-
մէքէշ միւլահաղաթը անլաեամահօրտու :

Բիէր Գարնօնուն միւնասէպաթընտան տօլա-
յը , մէրգումէ կէնճ գըզ նէ՞ հագգ իլէ իշթի-
զալ իտէպիլիր , վէ գօնշուսունուն շու եա պու
գատըն հագգընտա հիսս իյլէտիկի հիսսիեա-
թը թէվէճճիւհքեարանէտէն , քէնտիսինճէ նէ՞
թէէսսիր հուսուլէ կէլէպիլիր իտի :

Չիւնքի , մէրգում տէլիգանլը , մէզպուրէեէ
հիշ պիր լագըրաը սէօյլէմէմիշ օլտուղու թագ-
տիրտէ , մէրգումէեէ պիր էճնէպի քիմսէ օլ-
մագտան պաշգա պիր շէյ օլամաղ իտի :

Պիրտէն պիրէ , կէնճ գըզըն ֆիքրի ուեա-
նարագ ,

— Ա՛հ, պէն անը սէվէրիմ, էվվէթ, օնա մուհապպէթիմ վար տըր, տէեու բէբէլէտի, վէ մուգատտէմա թէսքին իթտիկի հընչգըրմա-լարըն շիտտէթինէ թէհամմիւլ իթմէկէ արթըգ իգթիտարը գալմաեարագ, հէօնկիւր հէօնկիւր աղլամաեա պաշլատը, վէ պիր աղ սօնրա տա-խի չու եօլտա տէվամը միւլահաղա իթտի:

— Յագաթ քիմ պիլիբ պունուն պիր գատըն օլտուղունու . . . — Պէլքի տէ եանըլմագտա-եըմ . . . — Ա՛հ, էկէր ճէսարէթ իթսէմ . . .

Պէօյլէ սէօյլէեէրէք, Գլէր, տէօրթ տիւ-րիւմ իւզրէ տիւրիւլմիւշ օլան մէքթուպու մահ-ֆաղաթընտան չըգարմաեա սայ իթտի իսէ տէ, պու հարէքէթինի իքմալ իթմէեէրէք,

— Խա՛յր, խա՛յր, տէտի, պու հարէքէթիմ իյի պիր շէյ տէյիւ տիր, զիրա մէքթուպ տէ-նիլէն շէյ մուգատտէս օլուպ, անըն հապի օլ-տուղու էսրարը նագղ իթմէք իսէ, շայեանը թայեիպ պիր մուամէլէ տիր քի, իճրատընա վիճտանըմ միւսաատէ իթմէղ . . . — Իմօի պէն պու մէքթուպու, եինէ Մ. Գարնօեա թէսլիմ օլունմագ իւզրէ, կէօթիւրիւպ գարուճուեա վէրիբիմ:

Վագաա Գլէր, իշպու հիւսնի գարարընը իճ-րա իթմէք իչին աեաղա գալգտըր իսէ տէ, նա սըլսա, քէնտի միւրատընտան տահա գիեատէ գուվվէթլի պիր տույղու, զանն իտէրսին քի ա-եաղլարընը եէրտէ մըխլամըշ օլտուղունտան, «էվվէթ, կիտէճէյիմ» տէտիկի հալտէ, տիկէր թարաֆտան, նիմ աչըգ օլան մէքթուպ մահ-

Ֆազասընս կէօղէրինի տիքմիչ պուլունտուղու
թագտիրտէ, եէրինտէն պիլէ գըմըլտանամա-
մագտա իտի :

Ագըպէթ, հէմ գըսգանճըզ վէ հէմ տախի
մէրագ տույղուլարը, մէզպուրէեէ ղալէպէ իթ-
տիքլէրինտէն, Գլէր, մէքթուպու, մահֆաղա-
սընտան չըգարըպ աչտըգտան սօնրա, աթիտէ-
քի ճիւմլէլէրի օգուտու :

“Աղի գիմ Բիէր, մութլագա սիղին կիպի կիւ-
“ղէլ տէլիգանլըլար, եա բէք պիվէֆա վէ եա-
“խօտ բէք ունութգան օլուեօրլար :

“Տահա օն պէշ կիւն մուգատտէմ, էօմրիւ-
“նիւզ օլտուգճա պէնի սէվէճէկինիղի, եէմին
“իլէ պէեան իտիեօրտունուզ . . . — Պու սէօ-
“ղիւնիւզ, բէք տէ պանս սահիհ կէօրիւնմէ-
“տիկինտէն, ինանմանեօրտում, հալ պու քի
“սիղ իսալիսանէ պէեանը իֆատէ իտիեօրտու-
“նուզ կիպի պիր հալտէ իտինիզ, Պունունլա
“պէրապէր, հէր ան սիղի պէքլէմէքտէ օլտու-
“ղումս մալիւմաթընըզ պուլունտուղու հալտէ,
“պիր հաֆթատան պէրի տիր քի, Բէն-Պլանշ
“պալօսունս աեագ պիլէ պասմանեօրտունուզ :

“Աճապա պու հարէքէթինիզ, պէնտէն գա-
“չընմագ մը տըր :

“Հէր նէ հալ իսէ, պու ագչամ եինէ, սաաթ
“տօգուղտա մէզքիւր պալօտա պուլունսճաղըմ :

“Էկէրչի պու ագչամ տա կէլմէղսէնիզ, սիղին
“պիր եալանճը, վէ պէնիմ տախի պիր ահմագ
“օլտուղումու, օլ վագըթ անլաեաճաղըմ :

“Լաքին էլպէթթէ կէլէճէքսինիզ, տէ յիւմի :

“Տիւնի”

Գլէր, պու մէքթուպու օգուտու գտան սօն-
րա, մէմնունիեէթլէ նէֆէս ալտը, դիրա մէք-
թուպու մէզպուր պիր գատըն թարաֆընտան
կէլմէքտէ օլուպ, վէ հէր նէ գատար պու գա-
տըն Բիէր Գարնօեու սէվմէքտէ իսէ տէ, ան-
լաշըրըղընա կէօրէ, մէրգում տէլիգանլը մէզ-
պուրէ յի սէվմէմէքտէ, վէ օ գատըն թարա-
ֆընտան իշար օլունան մահէլլէ տախի պուլուչ-
մագ իւզրէ կիթմէմէքտէ իտի:

Գլէրին գալպի միւսթէրիհ օլտուղու կիպի,
ֆիքրի տախի րահաթլանտը, վէ տօտագլարըն-
տա թէպէսսիւմ հուսուլէ կէլտի, Լաքին չու
մահզուլգլիեէթ Բէք աղ վագըթ իմթխտաա ի-
տիպ, Գլէրին աննը եէնիտէն պուրուչտու, չիւն-
քի ֆիքրինտէ չու միւլահազա հասըլ օլտու:

— Հալ պու քի, պու ազչամ պու գատըն
Գարնօեու եինէ տավէթ իտիեօր, վէ մէրգում
տէլիգանլը իսէ, պէլքի շիմտիեէ գատար պու-
լունտուղու հարէքէթին պու ազչամ խիլաֆըն-
տա պուլունապիլիը, վէ մէզպուրէ յի պուլմագ
իւզրէ, մէզքիւր պալօեա կիտէպիլիը:

Գլէր, պու սըրատա սինիր տիթրէմէսինէ
թութուլմուչ օլտուղու թագտիրտէ, քէսիք պիր
սէս իլէ:

— Շիւպհէսիղ օ գատըն կիւղէլ տիր, վէ պու
տէլիգանլըեա պու տերէճէ կէօնիւլ վիրմիչ օլ-
տուղու հալտէ, իհթիմալ տըր քի, Գարնօ տա
մէզպուրէ յի ազըպէթ սէվէճէք տիր, տէտի:

Պիր արա կէնճ գըղ, աուրուպ գուլագ վէր-
տի, չիւնքի իւսթ գաթտաքի տայիրէտէ պիր

պեազ սէսի իշխալիեօրառու : Պու սեազ սէսի ,
Բիէր Գարնօսուն , օտասընտա , էնինէ պօսունա
կէզինմէսինին սէսի իտի :

— Հէնուզ օտասընտա տըր , վէ վագաա սա-
հա տիշարը չըզ մամըշ իսէ տէ , զալիպա չըզ ա-
ճագ արը , տէեու միւլահաղա իթաի Գլէր , վէ
թաամ օտասը տիվարընա թաալիզ իտիվիշ օ-
լան սաաթա աթֆըր նագար իլէ , սէքիղի ան կե-
չիեօր զլտուղունու անլատը :

— Պուլուչահագ վագըթ սաաթ աօզուգաս
տըր , զալիպա կիթմէք իչին հաղըրըանրեօր ,
տէեու տէվամ իթաի Գլէր , վէ կէօյլերինտե
պիբ բարլագլըզ միւչահէտէ օլունարապ , պի-
մասը սաքին , վէ աննը տիբ պիբ հալտե աօզ-
րուլաու , վէ քէնտի քէնտինէ շու եօլաս քե-
լամա տէվամ էյլէտի .

— էյ նէմէ՞ լագըմ պէնիմ : Մ. Բիեր Գար-
նօսուն ահպապըզլարընա , վէ աշղ ու սեվաս-
սընա պէն նէ՞ գարըչըրըմ . . . — Պիբ ազ կվիկ
քէնտի քէնտիմէ , “պէն անը սեվերիմ” տիմե ք-
լիկիմ , առէթա՞ տիվանէլիք իտի , հաթիթու
պու պապտէ եալան սէօյլեօրառում . . . — Ին-
սաննա մէքազ , պէնի պիբ սաի հարեքեկտե
պուլունաուբաու . . . — Չաթեն պու մէքիթու
պու օզուտուղումտան տօլաեբ մահկուպ պու
եօրում . . . Շիմաի իտ , ներաթիվնտե պուլմիշ
զլտուղում պէեան իլէ , գարուհուեա վերե-
րիմ :

Պու սէպլէրի իրաս իտեքեք : Գլէր , մէպ
թուպու , հանթարապ տերունինէ վազ իտետի :

Պու արայրդ , իւսթտէքի օտաաա ատըմլար
սըգլաչմըչ օլուպ , իչպու ատըմլար , գաբուեա
տօղրու իլէրլէմէքտէ իտիլէր : կէնճ գըզ , օլ էս
նատէ պիր նիյեէթի մախսուսէ իլէ օլմաեա
րագ , իչ օտաեա կիտիպ , գուլագ վէրտի : Այ
նի վագըթտա Բիէր Գարնօնուն օտասը գաբու
սու գաբանըպ , նէրտիվէնտէն աչաղըեա պի
րիսի ինմէքտէ իտի :

Տանիէլ կէյեէնին գըզը , գարչը գօնուլմագ
պիր հիսսի թապիի իլէ , վէ նէ՛ եարտըղընը
տախի տիւչիւնմէեէրէք , քէնտի օտասը գա
բուսունու աչըպ , էչիյի կէչտի :

Պու տէլիգանլը , Գլէրի կէօրտիւկիւնտէ , հայ
րէթլէ վէ շաչըրարագ տուրտու : իչպու նէվ
ճիվանլար , իլք տէֆա օլարագ եիւղ պէ
եիւղ կէլմէքտէ իտիլէր : Բիէր , վագաա պիր
սէօղ սէօյլէմէք իսթէտի իսէ տէ , սէօյլէեէ
ճէք պիր սէօղ պիլէ պուլամատը , չիւնքի մէղ
պուրէ պաքիրէ գըզ գարչըսընտա հիսս իյլէ
տիկի թարիֆի նագապիլ հիւրմէթ վէ բիաեէթ ,
քէնտիսինի զապթ իյլէմէքտէ իտի :

Պինապէրին մէրգում տէլիգանլը , զաեէթ
միւթէէսսիր իւլ գալպ օլտուղու հալտէ , Գլէրի
սէլամլատը , վէ եօլունա տէվամ իթմէք իւզրէ
պուլունտու :

կէնճ գըզ իսէ , էօլիւ կիպի , եիւղիւնիւն րէն
կի աթմըչ օլտուղու թագտիվտէ , սօլ էլլյլէ
գաբունուն րէրվաղընա տաեանմըչ տուրուեօր
տու , վէ տէլիգանլընը կիթմէք իւզրէ օլտու
ղունու կէօրտիւկիւնտէ , աղընտան հիչ պիր

լագըրտը չըգարմաներայ, անճագ տիթրէեէրէք
սաղ էլիլէ, մալիւմիւմիւզ օլան մէքթուպու
ուզաթար :

Բիէր, հէր նէ գատար պու հարէքէթի կէօր-
տիւ իսէ տէ, ղայսլընտան ասլա խապէրտար օլ-
մատըղընտան, պիր շէյ անլաեամատը, վէքէ-
մալի իհթիրազ իւզրէ :

— Մա'տմուազէլ, պու նէ՞ մէքթուպու տուր,
տէեու սիւալ իթտի :

— Միւսիւ, տէեու ճէվապ վիրտի Գլէր եա-
վաչ վէ կիւճ իլէ անլաչըլըր պիր սէտա իլէ,
պիր ազ էվվէլ եօգարը չըգարքէն, նէրտիվէն-
տէ պուլտում, վէ իւզէրինտէքի ատրէստէն,
սիղին օլտուղունու անլատըղմտան, սիղէ թէս-
լիմ իթմէսինի ըէճա իտէրէք, գարուճուեա
պրագմագ իւզրէ, աչաղը էնիեօրտում... —
Հալ պու քի գարուեու աչտըղմտա, ղաթընըզ
գարչումա չըգտըղընըտան, տօղրուտան տօղ-
րուեա սիղէ թէսլիմ իտէրիմ :

Բիէր Գարնօնուն եիւզիւ տախի պու սըրա-
տա սօլտու, վէ բէբէլէեէրէք :

— Մա'տմուազէլ, պու մէքթուպու օգու-
տունո՞ւզ մու, տէեու սիւալ իթտի :

Գլէրին, ճէվապ վիրմէեէ թագաթը օլմա-
տը : Տէլիգանլը տախի մէրգումէնին սիւքիւթ
իթմէսինի, թաստիգ մանէասընտա գապուլ
իթտի, վէ էվվէլքի սիւալինի, ահէսթէ ահէս-
թէ, ֆագաթ պիր նէվի մահճուպիեէթլէ թէք-
րարլաեարագ :

— Օգուտունո՞ւզ մու, տէտի :

կենճ գըղ, բերելէ ետէքք,

— Խայր, միւսիւ, օգու մատըմ, տէ եու ճէ վաս պիրտի :

— Էլ պէթթէ օգու մուշտունուզ տուր . . . —
(Օգու մուշ օլտուղունուղա էմինիմ, տէ եու տէ վամ իթտի Բիէր :

— Էլ վէթ, միւսիւ, օգու տում, տէտի Գըլէր, հընչ գըրմալարընը պօղաղը տէ իկինտէ թէ սքին իթմէ կէ շարշարագ :

— Տիմէք տիր քի, շիմտե պէնտէնիղի թանգիր վէ թայեի պ իյէմէք տէ սինիղ, տէ յիլ մի :

— Պէն մի, էֆէնտիմ :

— Էլ վէթ, սիղ :

— Ֆագաթ նիչին :

— Իսմինի պիլէ ունութմուշ օլտուղում պիր գատըն թարաֆընտան իշար օլունան մահէլէ կիտէճէ կիմի զանն իյէտի կինիղ իչին :

— Միւսիւ, պու շէյէր ճէր սիղէ այիտ օլուպ, պանա բաճի տէ յիլ տիրէր, տէտի Գըլէր, օտասընա կիթմէք հարէքէթինտէ պուլունարագ :

Բիէր մէրգումէյի տուրտուրուպ,

— Ֆագաթ պէսպէլի իշպու եանլը զիւլումիւնիւղ, սիղի տիլկիր իթմիշ տիր, պունու ինքեար իթմէյինիղ, մատմուպէլ, վէ հաթթա անտէն տօլպը միւղտարըպ տախի օլմուշտունուզ տուր :

— Պէօյէ պիր զիւլումտէ պուլունմանըղա նէ սէպէպ վար տըր, միւսիւ :

— Եիւղիւնիւղիւն բէնկի աթմասը վէ հէեէ

ճանը դառնալինիդ, վէ իշպու մէ քթուպու պէն-
տէնիդէ վիրմէ քլինկինիդին թարզը, պու պապ-
տէ բէք պիւջիւք սէպէպ տիրէր:

Տէրիգանը, սերիան սօվուգ գանլըրըրնը վէ
Ֆիքրիննէ հէր վազըթ քի սիւ քիւննէթի հալինի
քէսպ իթտի, վէ ֆուրսաթ կէլմիշ օլտուդու
ճիհէթլէ, անտէն իսթիֆատէ իթմէ քլիկէ գա-
րար վիրտի: Պինապէրին եազար, ֆազաթ միւ-
էսիք պիր պէտա իլէ:

— Պազըրնը, մա'տմուազէլ Գլէր, պու կիւն-
քի կիւն բասթ կէլա եարուքըմա կէլէն թէտա-
տիւֆէ, չօգտան պէրը պէքլէ եօրտում, վէ նի-
հաեթ պիր կիւն էլտէ իտէճէկիմի իւմիս իւ-
տիեօրտում: Պու կիւն իսէ, պու թէսատիւֆ

գարչըմա չըգմըշ օլտուդունտան, սիղէ սէօյլէ-
եէճէկիմ սէօղիւ պէեաննէ միւտարաթ իլլէրիմ:

— Մա'տմուազէլ, պէնտէնիդ պու թէսատիւ-
ֆիւ, պիր իգպալ ատա իտէրիմ, վէ քէնտիմի,
ինտինիդտէ պիսուշ չըգարմադ իչին, եալընը
պիր տագըգաճըգ հուզուրունտղտա պուլուն-
մադլըղը քեաֆի սաեարըմ, տէտի:

— Յադաթ սիզին, քէնտինիդի պիսուշ չը-
գարաճագ հիշ պիր սէպէպինիդ եօք տուր:

— Բէճա իտէրիմ, մա'տմուազէլ, լութֆէն
պէնտէնիդի տինլէ յինիդ:

— Լաքին մի'ւսիւ . . .

— Բէճա իտէրիմ . . . եալվարըրըմ, պէնի
տինլէմէեէ հիմմէթ իտինիդ:

— Նիհաեթ, մի'ւսիւ, իֆատէնիդ հէր նէ
իսէ, սէօյլէ յինիդ:

— Էկէրչի պէնիմ սէպէպիմլէ միւղթարրպ օլմուչ իսէնիզ, օլ սլապտէ աֆվ իտէրէք, պէնտէնիզի թահգիւր իյլէմէմէնիզի, վէ դուլունուզու սէվմէնիզի իսթէրիմ:

Գլէր, պու արայլդ քէնտիսինի խէեալաթ իչինտէ զանն իտիւօրտու, վէ Բիէր Գարնօնուն սէսի, դուլաղընա թարիֆ օլունմազ պիւր միւղիգա սէսի կիպի աքս իյլէօրտու: Վաղաա մէզպուրէ, մէրգումուն լաղըրտըլարընը տինլէտիկինտէ, հիչ պիւր շէյ անլաեամաեօրտու իսէ տէ, քէնտի քէնտինի տէրեաեը սաատէթու իգպալտէ հիսս իյլէմէքտէն տէ տուր օլամաեօրտու:

Պինաէն ալէյհ, հէման ապա խապէրի օլմաեարադ, արգասընա տօղրու պիւր ատըմ ալտը, վէ թաամ օտասընա միւթթասըլ օլան իչ օտաեա կիրտի:

Բիէր Գարնօ տախի մէրգումէնին արգասընտան կիրիպ, վէ էչիյի կէչէր կէչմէզ, գարուեու արգասընտան գարատը:

Պու արայլդ, ճիտտի պիւր տէհչէթ վէ գօրգու, կէնճ գըղըն ֆիքրինի իսթիլա իթտիկինտէն, բէբէլէեէրէք:

— Միւսիւ, տէտի, շաեէտ բէտէրիմ կէլիպ սիզի պուրատա կէօրիւր իսէ . . .

— Սիզ օլ սլապտէ միւսթէրիհ օլուն, մա'տմուլաղէլ, պէն, բէտէրինիզէ իյզահը մաատէ իտէրիմ:

— Նա'սըլ:

— Բէք սատէ, եանի վուգուի հալի քէնտի-

սինէ անլաթարբայ , սիղին նազարընդատա քէն ,
տիմի պիտուչ չըգարմագ , վէ սուի զաննլարա
գարչը բրօթէսթօ իթմէք իսթէտիկիմի սէօյ-
լէրիմ :

— Լաքին , բէտէրիմ տախի սիղէ , սյնի պե-
նիմ կիպի , սիղին սէրպէսթ օլտուղունուղու ,
վէ հարէքէթինիղին շու եա պու եօլտա օլմա-
սը , պիղէ բաճի օլմատըղը ճէվապընը վիրէճէք
տիր , զիրա սիղի մուհաքէմէեէ , պիղիմ ալա
հազգըմըղ եօգ տուր :

— Հալ պու քի , հազգը աճիղիտէ սուի զանն-
տա պուլունմամանըղը թալէպ իթմէեէ պէնտե-
նիղին հազգը վար տըր . . . — Էվիլէթ , էմնիլ-
եէթինիգի թէմէննի իյլէմէկէ , հէմ հազգըմ ,
վէ հէմ տէ արգում վար տըր :

Տանիէլ կէյեէնին գըղը եավաշ եավաշ քէն-
տինի պուլմագտա իտի :

Բիէր Գարնօնուն սէսի իտէ , ճալիպ վէ միս-
քիթ պիր սէտա օլտուղու կիպի , լաղըրտըլա-
րը տախի լաթիֆ , վէ խալիսէթի իտէ , զահիրէն
օլտուն գաթի զանն օլունուեօր իտի :

Գլէր , աթէյի աշգ , գալպինի սի գան իյլէտի-
կի , վէ աճաթըլարընտաքի գանա շիտաէթ քէսպ
իթտիրտիկի հալտէ , թաամ սալարընն գա-
բունունու աշտը , վէ օրաեա կիրտիկիմուէ , Բի-
էր տախի մէզգուքէնին արգտարնամն ֆիլաթ :

— Յիրլադը , միւսի , տետի մէզպուքէ թէ-
պէսաիւմէ , պիղիմ , պիրիպիրիմիպի թամբ-
մագըղըմըղ , բէք զարիպ պիր իտարգտա վա-
դը օլտու :

— Մա՛տմու աղէլ, պէ՛նտէնիդ պու թանճմագ-
լըդը եախօտ պու միւլագաթը, էզճան ու տիլ
թէմէննի իթմէքտէ իտիմ:

— Նի՛շին . . .

— Նիշին օլտուղունու անլա՛մայեօրմուսունուզ,
Գլէր կէօղլէրինի էնտիրիպ, վէ ֆէվգէլ ատէ
գըզարարագ,

— Խա՛յր, մի՛ւսիւ, տէեու ճէվապ վէրտի:

— Շունուն իշին քի, մա՛տմու աղէլ, պու էվ-
տէ իսքեան իթտիկիմ, վէ սիզի կէօրմէք իգ-
պալինէ նայիլ օլտուղում կիւնտէն պէրու, սի-
զի սէվմիշիմ տիր, վէ սիզի սէվէրիմ:

Կէնճ գըզ, եիւզիւնիւ իքի էլլէրի արասընտա
կիղլէյիպ, վէ բէբէլէեէբէք,

— Մի՛ւսիւ . . . մի՛ւսիւ . . . բէճա իտէրիմ,
սիւքիւթ իտինիզ, տէտի:

Հալ պու քի, Բիէր Գարնօ սիւքիւթ իթմէք
շէօյլէ տուրսուն, տահա զիեատէ շէվգ իլէ,
շէօյլէ տէվամ իթտի.

— Նասըլ քի պիր ինսան միւտտէթի էօմրիւն-
տէ եալընըզ պիր տէֆա պիրիսինի սէվէր իսէ,
պէն տախի սիզի էօյլէ, պիւթիւն գալպիմլէ,
պիւթիւն բուհոււլա վէ պիւթիւն գուվլէթիմ-
լէ սէվէրիմ . . . պունտան պէօյլէ պէնիմ թէք-
միլ սատտէթի հալիմ սիզտէ տիր, նասըլ քի
պիւթիւն միւլահազամ տախի թէքմիլէն սիզէ
հասը օլունմուշ տուր . . . Պէն սիզտէն պաշգա
քիմնէյի սէվմէմիշիմ տիր:

Գլէր, պիրտէն պիրէ պաշընը գալտըրտը,
վէ հիշ պիր լաղըրտը պիլէ սէօյլէմէեէբէք, տէ-

լիգանընըն եիւղիւնէ աթֆը նիկեաճ էյէտի :
Տէլիգանը իսէ , իշպու աթֆը նիկեաճըն մա-
նէասընը անլաերպ , վէ պիր տէրէճէ հէեէճա-
նը գալպլէ ,

— Մա'տմուտղէլ , պու սէօղլէրիմէ ինա'նմա-
եօրսունուղ , տէեու սիւալ իթտի :

— Խա'յր , մի'ւսիւ , ինանմաեօրում , տէեու
ճէվապ վէրտի Գլէր :

42

Բիէր Գարնօ , պէօլլէ պիր գաթի ըէտա ճէ-
վապընտան տօլայը , պիր գաչ սանիյեէ գա-
տար թէհայեիւրտէ գալտըգտան սօնրա ,

— Տիմէք տիր քի , պէնիմ սէօղլումէ շիւպհէ
իտիեօրսունուղ , ֆագաթ շիւպհէ իթմէնիզին
սէպէպի նէ' տիր , տէտի :

Գլէր , պիր աղ էվիլէլ տէլիգանըեա վիրմիշ
օլսուզու մէքթուպու իշարէթլէ կէօսթէրտի
քի , պու մէքթուպ Բիէրին էլինաէ իտի :

— Պու մէքթո'ւպ . . . պու մէ'էլուն մէքթո'ւպ
մու տուր սիզին շիւպհէլէրինիզէ սէպէպ , տէ-
եու սիւալ իթտի մէրգում տէլիգանը :

Տանիէլ կէյեէնին գըղը , իշպու իֆատէյի
թաստիգ մանէասընտա պաշընը սալատըղընտա ,

— Սիզէ եէմին իտէրիմ քի , պու մէքթու-
պու պանա կազան գարըեը , պէն ապա սէվմիշ
տէյիլիմ , տէեու տէվամ իթտի Բիէր :

— Ասլա՞ մը :

— Էվվէթ , ա՛սլա :

— Լաքին պունտան օն պէշ կիւն էվվէլ , քէն-
ախինէ , էօմրիւնիւղ օլտուղ ճա մուհապպէթ
վատ իթմէքտէ իմիշսինիղ . . . Պու իֆատէ ,
պիղզաթ մէրգումէնին իգրարը տըր :

— Է՛հ , մատմուշաղէլ , էրքէքլէրին պիլծիւմ
լէ գատընլարլա կէօրիւշտիւքլէրի սըրատա ,
ճէօմէրտճէ ֆագաթ սամիմի օլմաեարագ , ի-
րատ իթտիքլէրի զէնտօթանէ թապիրլէրի ,
պիր տիվանէնին սուրէթի ճիտտիեէտէ թէլագ-
գը իյլէմէսինի մէնն իտէպիլի՞րմիյիմ . . . — Մատ-
մուշաղէլ , գալպիմտէ սիղին իշին մուհապպէթ
տույղուսու հիսս օլունմաեա պաշլատըղընտա ,
գալպիմ սէրպէսթ իտի . . . Շիմտի իտէ , սիղէ
վիրմիշ օլտուղում օ՞ գալպի , պիր տախի կէրի
ալմամ , վէ պունուն իշին աեագլարընըզա գա-
բանարագ , սիղէ եէմին իտէրիմ քի . . .

Բիէր Գարնօնուն վիրտիկի ճէվապ , զաեթթ
շօլքաղճա իտի : Գլէր տախի մահղունէն , վէ
մէրգում տէլիգանլընըն գուլանտըղը լուղէթ-
լէրի գուլանարագ ,

— Միւսիւ , տէտի , սիղին սաեէնիղաէ , — Էր-
տէլէրէն պիլէն-մէ քարընլարլա կէօրէ-շտէ-վէրէ «ըրտտ» ,
ճէօմէրտճէ ֆագաթ սամիմի օլմաեարագ իրտտ իլիտիվէրէ տրէ
զէնտօթանէ իտալիքլէրին նէ՛ տէրէճէ տէեէրի օլտու-
ղունու անլատըղըմա բէք մէմուն օլտում . . . —
Իմտի , պէնիմ հագգըմտա տախի պու միտիլու-
թապիրլէր իսթիմալինաէն ոաղընմանըղը իլս-
թար , վէ պու աղչամ պուլուշմագ իւղրէ , սէօղ-

լիւ օլտուղունուղտան, անը ունութմամանըրը
թալսիտէ իյլէրիմ, զիրա կիտէճէկինիզ վագըթ
կէլմիշ տիր :

Ֆիլվագը պու արալըգ, սասթ տօգուզ վուր-
մագտա իտի :

— Ա՛հ, տէտի Բիէր, հագըգի պիր էսէֆ ի-
լէ, ա՛հ, մա՛տմուաղէլ, պէնտէնիզէ վիրտիկի-
նիզ ճէվաղ, բէք զալիմճէ տիր :

— Նէ՞ իչին զալիմճէ օլուեօր . . . պիր մահէլլ-
տէ պուլուշմագ իւղրէ սէօղլիւ օլմանըրը խա-
թըրա սրագմագըրգ, պիր գապահա՞թ մը տըր,
տէեու մուգապէլէ իթտի կէնճ գըզ :

— Կէօրիւնիւր քի պանա գարշը հիտտէթլէն-
միշսինիզ տիր, մա՛տմուաղէլ :

Գլէր, պու սէօղէ մուգապիլ գահգահա իլէ
կիւլէրէք :

— Սիղէ գարշը հիտտէթլէնմէ՞ք մի, տէտի
եիւքսէք սէտա իլէ . . . — Պէ՞ն մի սիղէ գար-
շը հիտտէթլէնէճէյիմ . . . Սիւպհա՞ն Սլլահ,
լաքին սիղէ գարշը հիտտէթլէնմէեէ նէ՞ սէպէ-
պիմ վար տըր :

— Էկէր սիղ պիլմէեօրսանըգ, սիղէ անլաթ-
տըրաեըմ . . . — Էվլէթ, սիղ, պու մէքթուպ,
մուճիպի քէտէրինիզ օլտուղու, վէ հալէա եա-
նագլարընըղտա էսէրլէրի կէօրիւլէն կէօղ եաշ-
լարընըրը ադըթտըրը իչին, հիտտէթլէնմիշսի-
նիզ տիր . . . — Ֆագաթ պու քէտէրին վէ պու
կէօղ եաշլարընըն սէպէպի նէ՞ օլտուղունու տա-
լսի անլամագ իսթէրսէնիզ, անը տալսի սիղէ
սէօլէյիմ : — Ճէնասըր հագգ, պիղիմ սլագըշ-

լարըմըզըն , եէկտիկէրի մանէասընը անլամասը-
նը , վէ բուհլարըմըզըն պիրլիքտէ հարէքէթ
իթմէսինի , վէ գալպլէրիմիզին պիր սիեագտա
տարպ իյէմէսինի միւրատ պուեուրմուշ տուր
... Ձիրա , պէն սիզի նէ՛ գատար սէվէր իսէմ ,
սիզ տախի պէնի օլ գատար սէվէրսինիզ :

Բիէր , պու արալըգ , վագը օլան ճիւզիճէ
մուգավէմէթէ բազմէն , կէնճ գըզըն էլլէրին ,
տէն պիրինի թութուպ , վէ շիտտէթի աշգ իլէ ,

— Գլէ՛ր , սէվկիւլիւմ Գլէ՛ր , նէ՞ իչին սէօյ-
լէտիկիմ սէօզլէրին խէթա օլտուզունու պէեան
իթմէեօրսունուզ , տէտի , վէ անինտէ տիզ չէօ-
քիւպ , քէնտի էլլէրի իչինտէ թութմագտա օլ-
տուզու մէզպուրէնին էլինի պուս իտէրէք ,

— Ա՛հ , Ֆիքրինիզի անլամըշ , վէ քէշֆ իթ-
միշ օլտուզումու , վէ պէն նա՛սըլ սիզին իսէմ ,
սիզին տախի պէնիմ օլտուզունուզու , վէ պէն
նա՛սըլ միւտտէթի էօմրիւմտէ եալլենըզ սիզի
սէվէճէք իսէմ , սիզին տախի միւտտէթի էօմ-
րիւնիւզտէ , պէնտէն զայրի քիմսէնիզ օլմանե-
ճաղընը պիլա թէրէտտիւտ պէեան իտինիզ :

— Բէճա իտէրիմ , սո՛ւս օլուն , սո՛ւս օլուն ,
տէտի Գլէր թագաթսըզ պիր հալտէ պուլու-
նարագ , պու լագըրտըլարընըզ մէվթիմէ սէ-
պէպ օլապիլիրլէր :

— Սէօյլէ՛րինիզ , պէնի սէվէ՞րմիսինիզ :

— Թա եանըմտա վէ աեագլարըմտա պուլու-
նուպ , էլլէրիմի էօքտիւկիւնիւզ հալտէ , հալէա
սիզի սէվէ՞րմիյիմ տէեու սօրմանըզ , հազըգա-
թէն քէք զարիպ տիր :

— Ա՛հ , նէ՛ գատար պախթիեարըմ . . .

Բիէր Գարնօ , պու սօն սէօղլէրի օլ տէրէճէ շիտտէթի աշգ ու սէվտա իլէ սէօյլէտի քի , կէնճ գըղըն գալպինի Ֆէվգէլ ատէ միւթէէս սիր գըլտը , վէ եաշարմագտա օլան կէօղլէրինի , մաշուգունա պագմագտան չէվիրիպ , վէ էլլէրինի տախի , անըն էլլէրինտէն տերըրպ , պատէհու սօլուեարադ .

— Արթըղ կիտինիզ , տէտի :

— Պու գատար չարօճ մու կիտէճէյիմ ,

— Բէճա իտէրիմ , կիտինիզ :

— Բէ՛ք էյի , իշթէ սիղէ իթաաթ իտիեօրում , լաքին կիթմէղտէն էվվէլ , պէնի սէվմէքտէ օլտուղունուղու պիր տէֆա տահա սէօյլէյինիզ :

Գլէրին տօտագլարընտան պիր ճիւզի սէս , եախօա պիր նէֆէօ չըգտը , վէ պու նէֆէս , եախօա ճիւզի սէօ իսէ ,

— Սիղէ սէվէրիմ , մանէատընտա իտի :

Պատէհու կէնճ գըղ , եխքսէք սէտա իլէ ,

— Պէնիմ եանըմտան տյըրլընըղ , հալ պու քի պու աղչամ սօղաղա չըղ միսերնըղ . . . պունու սիղէ բէճա մագամընտա արղ վէ ինէքլիֆի իտէրիմ :

— Մէքթուպտա իշար պունան մահէլլէ կիտէրիմ տէքի՛ մի վէաֆիսէ իտիեօրսունուղ :

Գլէր գըղարտը , վէ ճէվապէն :

— Իս՛ջը , հիշ պիր չէյտէն վէաֆիսէ իթմէ եօրում , վէ լաքին տիշարը չըղ մամանըրք բէճա իտէրիմ :

— Օլ պապտէ միւսթէրիհ օլուն , տիշարը չըգմաեըպ , օտամա չըգաճաղըմ , Ֆազաթ սիղ տէ բէնչիրէտէ օթուրաճաղսընըղ , տէյի՛՛ մի , չիւնքի գարանլըգտա սիղին կէօլկէնիղի կէօրմէքլէ , քէնտիմի , սիղին եանընըղտա զանն ի տէճէյիմ :

— Պէն տախի պու արզունուզա թէվֆիգ հարէքէթ իթմէքլիկի սիղէ վաա իտէրիմ , հա՛յտէ արթըգ կիտինիղ :

— Իշթէ կիտիեօրում , լաքին շունու պանա սէօյլէյին քի , պիրիպիրիմիղի թէքրար նէ՞ վագըթ կէօրէճէյիղ :

— Ձանն իտէրիմ քի , հէր կիւն կէօրիւեօրուղ :

— Եանի լագըրաը իտէմէեքէք , պիրիպիրիմիղէ թէսատիւֆ իտիեօրուղ , Ֆազաթ պունտան պէօյլէ պիր թէսատիւֆէ պէքլէմէեք , նէ՛ գուվլէթիմ վէ նէ՛ ճէսարէթիմ գալմըշ տըր :

— Էկէր պու ազչամ սիղին իլէ կէօրիւշտիւկիւմտէն բէտէրիմին մալիւմաթը օլուր իտէ . . .

— Նէրէտէն մալիւմաթը օլաճաղ տըր :

— Պաղէն բէտէրիմ պաղթէթէն էվէ կէլիր . . . — Էկէր կէլիր իտէ , միւէպպէտէն պիրիպիրիմիղտէն այրըլմըշ օլուրուղ , անըն իչին թէքրար բէճա իտիեօրում , պիր ան էվլէլ պուրատան մուֆարազաթ իտինիղ :

Բիէր , էլան Գլէրին էլինի թութմագտա իտի Մէրդում , կէնճ գըղա սարըլմագ իսթէտի իտէ տէ , մէզպուրէ պու տէֆա քէնտի քէնտիլի միւտաֆաա իյլէտի , վէ բիւճաթ իտէրէք :

— Խա՛յր , խա՛յր , տէտի , սիղէ թէքրար ի տիեօրում՝ քի , գօրգուեօրում՝ , չարո՛ւգ կիտի նիղ :

Պու վէճճ իլէ կէնճ գըզ , Բիէր Գարնօեու գարուեա դատար կէօթիւրտիւքտէն սօնրա , դարուեու խարգասընտան գարատը , վէ մէրգում՝ տէլիգանլը , աչգ ու մուհապպէթ աթէշնլէ սիւզան օլան պիր աչրգ կիպի , մաշուգէսի էմրինէ իթաաթլա տայիրէսինէ չըգտը :

Գլէր , մէրգումուն , ահէսթէ ահէսթէ նէրտիվէն դատէմէլէրինտէն չըգտըղընա գուլագ վէրտի , վէ տէօրտիւնճիւ գաթ օտասը գաբուսունուն , մէրգումուն արգասընտան գարանտըղընը իշիթտիկինտէ , քէնտիսի տէ թաամ սալասընա կէլտի , վէ վագը օլան միւլագաթըն հէեէճանընտան թագաթը գալմամըջ օլտուղու հալտէ , պիր իսկէմէեէ եասլանտը , վէ եավաշ պիր սէտա իլէ տախի ,

— Էվվէթ , պէն մէրգումու սէվէրիմ , տէտի :

Իշթէ պու վէճճ իլէ Գլէր , մուղիրր պիր թարիգտէ իւք ատըմը ալտը , վէ էկէր բէտէրինէ իշի ճիւղիճէ անլաթտըրմըջ օլսա իտի , պիչարէ գըզըղղագըն սահլիլի սէլամէթէ չըգմասը գապիլ իտի , լաքին մէղպուրէ , բէտէրինէ օլ պապտէ հիշ պիր սէօզ պիլէ աշմատը :

Պու գըզ , մահճուպ , հէմ զանէթ մահճուպ պիր գըզ օլուպ , Տանիէլ կէյեէնին թապիաթտան օլան սօվուգ հալի , վէ մահզուն վէ սէրթ թապր ու մէսլէքի , մէղպուրէեէ օլ պապտէ գօրգու վիրմէքտէ իտիլէր :

Գլէր , բէտէրինին , Բիէր Գարնօեա մուհապ-
պէթ վիրմէսինի քէնտիսինէ մէնն իտէճէկինի ,
վէ հաթթա մէրգումտան եիրազլաթմագ նիյ-
եէթիյլէ , քէնտիսինի էվտէն տախի չըգարա-
ճաղընը զանն իյլէմէքտէ օլտուղունան , պու եօլ-
տա պիր հալէ տիւչար օլմագտան իսէ , հէր
չէյէ գաթլանմաներ թէրճիհ իթմէքտէ , վէ պի-
նապէրին սիւքիւթ իւզրէ տուրմագտա իտի :

Իչպու աչըգ վէ մաշուգլար , պիթթապի չօգ-
տէֆա պիրիպիրլէրինէ թէսատիւֆ իթմէքտէ
օլուպ , եան պէ եան կէլտիքլէրինտէ , եա պիր
աթֆը նազար իթմէքտէ , եա պիր սէօլ սէօյ-
լէմէքտէ , վէ եախօտ եէկտիկէրլէրի էլլէրինի
սըգմագտա իտիլէր :

Օգուեանլարըմըգա պէեան իթմիչ օլտուղու-
մուզ մէնզարէտէն սօնրա , իքի սյ գատար ,
Բիէր Գարնօ իլէ Գլէր միեանէսինտէքի միւնա-
սէպաթ , պունտան էօթէեէ կէչմէտի : Պունլար
պիր տէֆա օլտուն եալընըզ պուլուչուպ , էֆ-
քեարլարընը վէ եէմինլէրինի սէրպէսթճէ թաա-
թիեէ պիր չարէ պիլէ պուլամասալլար :

Պունուն սէպէպի իտէ , շունտան իպարէթ իտի
Շէօյլէ քի , Տանիէլ կէյեէ , Չապթիեէ նէ-
զարէթի թարաֆընտան մուհիմմ պիր ըսթա-
թիսթիգ թանղիմինէ մէմուր օլմուչ օլտուղուն-
տան , խանէսինտէն նատիրէն տիչարը չըգմագ-
տա իտի , վէ պունտան տօլաեը իքի մաշուգ-
լարըն , խուսուսիյլէ միւչքիւլաթ ու մէվանի
արթտըգճա , աչգ ու սէվտասը աթէչի տէ տա-
հա զիեատէ շիտտէթ քէսպ իթմէքտէ պուլու-

նան Գլէր , տիւշարը քէտէրի ազիմ՝ օլմագ տա
խտիլէր :

Նասըլ քի սէօյլէտի.ք , հէր նէ գատար Տա-
նիէլ , զահիրէն բէք հիտտէթմիղաճ զանն օլու-
նուր խտի իսէ աէ , հագըղաթտէ գըզընը տէ-
րէճէի նիհաբէտէ սէվէր իտի :

Պու զաթ , Գլէրին ախլէագըր թէպտիլ օլմա-
եա պաշլատըղընը , եանի մէրգումէնին , արա
սըրա վէ պիլա սէպէպ զաեէթ մահզուն վէ թա-
սայը , վէ պրա սըրա տախի ֆէվգէլ ատէ մէս-
րուր իաուկինի կէօրմէքտէ իտի իսէ աէ , պու
հալլէրէ հիշ պիր մանէա վիրէմէեօրտու :

Պու իխթիեար բօլիս մէմուրու , պիր նամուս-
սուղուն էսէրինի արամագ տա տէր.քեար օլան
մէհարէթի գատար , պիր կէնճ գըզըն գալպի-
նի թէֆթիշ վէ թէհարրի իթմէ.քլիկէ մէհարէ-
թի եօգ իտի : Վագաա մէզպուրէ յի պազը սը-
րալարտա , ֆագաթ չօլբաղճա իսթիճվապ իյ-
լէտի իսէ տէ , Գլէր , էմրի պասիրէթ իւզրէ
տավրանարագ , վուգուի հալի բէտէրինտէն
կիղլէտի :

Տանիէլ կէյեէ , պաշգա հիշ պիր մալիւմաթ
ալամատըղընտան , գըզընըն պաղէն մէսրուր վէ
պաղէն տախի միւքէտտէր օլան հալ ու թավ-
րընա , թապիաթըն իճապաթը մանէասընը վիր-
մէքտէ իտի :

Քիէր Գարնօ իսէ , իլք տէֆա օլարագ աթէ-
շի աշգ ու սէվտա իլէ սիւզան օլմագ տա օլ-
տուղունտան , տէրէճէյի մուհապպէթի , հա-
զըղաթէն հատտինի թէճավուղ իլլէմէքտէ ի-

տի : Շէօյլէ քի , մէրգումուն էվվէլա գալպի
 թահրիք օլունմուշ իքէն , շիմտի տէ տոյղու-
 լարը , հէմ բէք շիտտէթլի սուրէթտէ թահրիք
 օլունմաեա պաշլամըշլար իտի : Գլէրին կէնճի-
 կի վէ կիւզէլլիկի , մէրգումուն գալպինի վէ
 ֆիքրինի ատէթա ալէվլէնտիրմէքտէ օլուպ ,
 հաթթա օլ ախլէագը պօղուգ միւֆսիտ , մէզ
 պուրէնին սաֆտէրունլուղու վէ պիքրի գար-
 շըսընտա , մուգատտէմ մահճուպիյեթ իւզրէ
 պուլունմագտա իքէն , շիմտի մէզպուրէնին
 կիւզէլ խասսէլէրի , զանն իտէրսին քի աթէշէ
 զէյթ պրագմագտա իտիլէր :

Պինապէրին , Բիէր Գարնօնուն սէվտասը , իւք
 շէքլինի թէպտիլ իթմէքտէ օլուպ , մանէվի
 արզուլէր եէրինէ , հազըզի տոյղուլար գայլմ
 օլմագտա , վէ հիսսիեաթը վահշիանէսինի իճ-
 րա իթմէք իշին , սապըրսըզըզլա միւնասիպ
 վագթա պէքլէմէքտէ իտի :

Պէօյլէճէ իքի այ գատար կէշտի , վէ Տանի-
 էլ կէյնէ ըսթաթիսթիզ իշինի իքմալ իտիպ ,
 Զապթիեթ նէզարէթինէ կիթտիկի կիւն , խա-
 նէսինէ ավտէթինտէ , թասալը վէ տիւշիւնճէ-
 լի կէօրիւնիւեօրտու :

Գլէր , բէտէրինին պու հայինի կէօրտիւկիւն-
 տէ , տիւշարը իզթիրապ օլտու , զիրա քէնտի-
 սինին , Բիէր Գարնօ իլէ օլան մուհասպալէթինէ
 տայիր , բէտէրի եա պիր իշարէթ կէօրմիւշ ,
 վէ եախօտ պիր խապէր ալմըշ տըր տէյի վէս-
 վէսէ իթմէկէ պաշլատը :

Տիւնեանըն պիլճիւմէ մէշագգաթը իշինտէ ,

էն ֆէնասը , շիւպհէ տիր : կէնճ գըզ պու մէ-
շաղգտան գ ուրթուլմագ իսթէտիկինտէն , թէհ-
լիքէյի տախի կէօզէ ալարագ ,

— Էֆէնտի բէտէր , նէ^ա իչին պու կիւն միւ-
քէտտէրսինիզ , աճապա ճանընըզը սըգաճագ
պիր շէյ մի վագը օլտու , տէեու սիւալ իթտի
Տանիէլէ սարըլարագ :

Բօյիս մէմուրու , պու սէօզիւ թաստիգ մա-
նէասընտա սլաշընը սալլաեարագ ,

— Ֆիլվագը , միւքէտտէրիմ , վէ սէպէպի տէ
սէն սին , տէեու ճէվապ վիրտի :

Պու լագըրտըլար , Գլէրին տէհշէթինի տա-
հա զիեատէ արթըրտըգլարընտան ,

— Սէպէպի պէ^անմիյիմ , տէեու սիւալ իթ-
տի տիթրէեէրէք :

— Էվվէթ :

— Նի^աչին :

— Պիր խայլի կիւն սէնի եալընըզ պրագ մա-
եա մէճպուր օլաճաղըմ , անըն իչին :

Մէզպուրէ կէնճ գըզ , վագաա բէտէրինին
իֆատէսինտէն պիր շէյ անլաեամատը իտէ տէ ,
տէրհալ միւսթէրիհ օլտու , զիրա մատտէ քէն-
տի աշգ ու սէվտասը իւզէրինէ օլմատըզը թագ-
տիրտէ , բէտէրինին տիւշիւնճէլէրի սէպէպի ,
քէնտիսինճէ պիւյիւք էհէմիեթի հայիղ տէ-
յիլ իտի : Պինտէն ալէյհ թէքրար իտէրէք ,

— Պիր խայլի կիւն պէնի եալընըզ մը պրա-
գաճագ սընըզ , տէտի :

— Էսէֆլէ պէեան իտէրիմ քի , էվվէթ :

— Պու նէ^ա տիմէք տիր :

— Շու տիմէք տիր քի, Պէլճիգաեա կիթմէք իւզըէ էմի ալարմ:

— Պէլճիգաեա նէ՞ եարմաեա կիտէճէքսինիզ:

— Բարիս բիացալարընա մալ կէթիրթմէք իչին, մալիւմաթ իսթիհնալ իտէճէ յիմ:

Տանիէլին վիրտիկի իշպու ճէվապտան, շիւպհէսիզ օգուեան զաթլար, մերգումուն, քէնտի գըզընտան, մէմուրիեթիինին սէպէպի հազըզիսինի կիզլէմէքտէ օլտուղունու անլամըլար տըր: Վագաա մերգումէ, բէտէրինին Զապթիեթ նէզարէթիինտէ միւսթալտէմ օլտուղունու սիլիլր իտի իսէ տէ, նէզարէթի մէզքիւրէնին սգլամընտա մէշղուլ իտուկինի զանն իյլէլէմէքտէ, վէ զապթիեթ միւֆրիզէսինէ մէնսուպ պուլունտուղունա շիւպհէ պիլէ իթմէմէքտէ իտի:

— Թապլիաթիյլէ, տէեու տէվամ իթտի Տանիէլ կէ յեէ, սէնին սիննինտէ օլան պիր գըզըն, եալընըզ գալմասընտան վէ սըզընթը տույմասընտան վէսվէսէ իտէրիմ. . . — Պինապէրին, սէնի եալընըզ պրագմագլըզ, բէք կիւճիւմէ կիտիեօր, վէ պէնիմ զայպուպէթիմ էսնասընտա սըզըլմաեաճաղընա էմին օլմագլըզը ֆէվզէլ աաէ արզու իտիեօրում:

Գլէք, բէտէրինին պօղազընա աթլաեարագ, մերգումա սէպէպինի անլաեամաեաճաղը սուրէթտէ, ֆէվզէլ աաէ պիր շէվզ իլէ սարըլտը, վէ սօնրա տախի ճէվապէն,

— Էֆէնտի բէտէր, տէտի, միւսթէրիհ օ-

լուն, պէն հէր վագըթ քի էօմրիւմիւ ասլա
թէպտիլ իթմէեէճէ, յիմ . . . Սիզին օլմատըղը-
նըզ զէման, պօշ վագըթ լարըմը չալըչարագ կէ-
չիրէճէ յիմ, վէ սիզի կէօրմէմէ քլիկիմտէն տօ-
լաեը հիսս իյլէտիկիմ քէտէրտէն մաատա, սա-
յիր ճիհէթլէ եալընըզըղա ալըչարըմտան տօ-
լաեը մէմնուն օլաճաղըմ:

— Միւմքիւն մէրթէպէ ազ տիշարը չըգա-
ճագսըն, տէյիլ մի:

— Սալթ նաֆագամը թէտարիք իչին, տի-
շարը չըգըպ, սայիր վագըթ լար էվտէ օթու-
րաճաղըմ:

— Քիրաճըլար իլէ տախի գօնչուլուգ իթմէ-
եէճէ քսին, անլատըն մը, զիրա պիլիբսին եա՞,
պու եօլտա կէօրիւշմէ քլիքլէրտէն խօշլանմամ:

Գլէրին եիւզիւ գըղարտը իսէ տէ, Տանիէլին
Ֆիբրի մէշղուլ օլտուղունտան, պու հալի կէօ-
րէմէտի, վէ մէզպուրէ տախի ճէվապէն,

— Զաթէն սիզ պանա, գօնչուլար իլէ միւ-
նասէպէթ իթմէ քլիկի մէնն իթմիշսինիզ տիր,
տէտի, վէ պէն տախի տայիմա էմրինիզէ ի-
թաաթ իթմէքտէյէմ . . . — Պունտան գաթի-
նազար, էվտէ քիմնէյի թանըմատըղըմը տա-
խի պիլիբսինիզ:

— Սէնին սէօղիւնէ էմնիյեթ իտէրիմ:

— Օլ պապտէ գաթիէն էմին օլապիլիբսինիզ:

— Պէն տախի, պիր ան էվիլէլ ալտէթէ չա-
լըչաճաղըմ:

— Էֆէնտի բէտէր, դայպուպէթինիզ նէ՞ գտ-
տար վագըթ իմթիտաա իտէճէք տիր:

— Պէն տէ պիլմէմ, լաքին պէլքի սէքիլ օն կին իմթիտատ իտէր :

— Բէք չօգ վագըթ տէմէք տիր, ֆագաթ մատամքի պաչգա չարէ եօգ իսէ, նէ՞ եարմալը :

— Վագաա պուհուն եէրինէ, պաչգա պիր խըտմէթէ թայերին օլունմագ իչին, չօգ չալըտըմ իսէ տէ, մուվաֆֆագ օլամատըմ :

— Պէլճիգատա նէ՞ վագըթ պուլունաճագսընը :

— Եարըն սապահ Պրիւսէլտէ պէքլէնիլմէքտէ յիմ :

— Տիմէք օլուր քի, պու աղչամտան եօլա չըգաճագսընը :

— Էվվէթ, սաաթ սէքիլի օն պէչ կէչէրէք հարէքէթ իտէն թրէնէ ըաքիպ օլաճաղըմ :

43

— Սաաթ սէքիլի օն պէչ կէչէրէք հարէքէթ իտէն թրէնէ՞ մի, տէեու թէքըրլատը Գլէր, լաքին շիմոի սաաթ ալթըեր չարեք կէչիեօր . . . Պու հալտէ, պուրատա է՞ն չօլու պիր սաաթ գալմանըլ լաղըմ կէլիր . . . Մէմնունում քի, պարէ թաամ հաղըր տըր :

— Աճ տէ յիլիմ, տէեու մուգապէլէ իթտի Տանիէլ, սալթ պիր չօրպա իչէրսէմ, վէ պիր գաչ բարչա նաֆագա եէր իսէմ, քեաֆի տիր :

վէ էկէր պու կիճէ աճըգաճագ օլուրսամ, քի-
էվրէն պուֆէսինէ ինէրիմ: — Հա՛յտէ սէն սուֆ-
րանը թէտարիք էթ տէ, պէն տախի կիճէլիք
չանթամա, լաղըմ՝ օլան էլպիսէլէրի վէ չա-
մաշըր թագըմլարըմը վաղ իտէ յիմ:

— Բէ՛ք էյի, էֆէ՛նտի բէտէր, պէշ տաղը-
դանա գատար թատմընըդ հաղըրլարըմ:

Գլէր, սուֆրանը հաղըրլատըղընտա, Տանի-
էլ տէ, հէմ եաթագ օտասը վէ հէմ իշ օտասը
եէրինէ գուլանըլան տայիրէեէ կիթտի, վէ մէյ-
տանտա պրագմագ իսթէմէտիկի քեաֆֆէյի
քեաղըտլարը քիլիտ ալթընա վաղ իտիպ, քիւ-
շիւք հէյպէսի լէվաղիմաթընը տիւղտիւ, վէ
պիր չէքմէճէտէն խայլի բարա ալտը:

Կէնճ գըղ գարուեու աքըպ,

— Էֆէ՛նտի բէտէր, կէլէպիլիլիսինիղ, զիրա
թապմ հաղըր տըր, աէտի:

Տանիէլ կէյեէ սուֆրանա օթուրտու: Պու
սըրատա Գլէր, նէ՛ բէք սէվինճլի, վէ նէ՛ տէ
բէք քէտէրլի կէօրիւնիւեօրտու: Վաղաա լէհ-
չէսինտէ պիր սիւքիւնէթի գաթիեէ մէվճուտ
իտի իսէ տէ, իշպու զահիրի սիւքիւնէթ, սախ-
թէ օլուպ, տէրունէն ֆէվգէլ առտէ սէվինճ ի-
շինտէ պուլունուեօրտու:

Ֆիլվաղը Տանիէլին աղիմէթի, Գլէրէ միւս-
թագիլ պիր սէրպէսիեէթ իթա իթմէքտէ օ-
լուպ, խայլի կիւն, Բիէր Գարնօեու պիլա միւշ-
քիւլաթ կէօրէպիլէճէք իտի:

Իշպու միւլահաղա իլէ, կէնճ գըղըն գալպի
ֆէվգէլ առտէ շիտտէթլէ վուրմագտա, վէ տա-

մարլարընսաքի աթէշի մուհապպէթ , զիեա-
տէսկլէ քէսպի իշթիտատ կլէմէքտէ իտի :
Հաթթա էկէր գապիլ օլսա , պու կիւզէլ խա-
պէրի օ սաաթտա մաշուգուհա պիլտիրի իտի :
Հասըլը Գլէր , ասըլը օլան սաաթ իւզէրինտէն
կէօղէրինի աերմաներպ , տագըգալարը վէ սա-
նիյեէլէրի պիլէ հիսապ իթմէքտէ , վէ քէնտի-
սինէ , սաաթըն պիւյիւք ագրէպի զանէթ եա-
վաշ եէօրիւեօր տէեու զանն օլունմագտա իտի :

Թապիաթը վէ ատէթի իգթիզասընճա , Տա-
նիէլ էհլի տիգգաթ պիր քիմնէ իտի , վէ շիւպ-
հէսիզ էկէր սայիր պիր վագըթտա օլսա իտի ,
Գլէրին Ֆիթուրսուզճա հալինին Ֆէրգինէ վա-
րաճագ իտի , շիւնքի մէրգում , պունտան ագ-
տէմ եալընըզ գըրգ սէքիզ սաաթ իշին , խանէ-
սինտէն մուֆարագաթ իթտիկինտէ , գըզը ,
քէնտիսինին մահզունիյեէթինի սէթը իտէմէզ ,
վէ կէօղ եաշլարը տէօքմէքտէն տուր օլամազ
իտի :

Յագաթ թէքրար սէօյլէրիզ քի , մէրգում
բօլիս մէմուրունուն , Պէլճիգատա մէմուր օլտու-
զու միւշքիւլ խըտմէթ , պիւսպիւթիւն Ֆիքրի-
նի իշղալ իթտիկինտէն , սայիր պիր միւլահա-
զանա Ֆիքրի միւսայիտ տէյիլ իտի :

Սաաթ եէտի չալար , վէ արթըզ կիթմէք
վագթը կէլմիշ օլտուզունտան , Գլէր ,

— էֆէնտի բէտէր , չըմէնարֆէր մէվգիֆի-
նէ գատար սիզէ ըիֆագաթ իթմէքլիկիմէ միւ-
սաատէ իտէրմիսինիզ , տէեու սիւալ իթտի :

— Խա'յը , գը'զըմ :

— Նիշին :

— Սօնրա , օնտան պուրաեա եայլընըզճա կէլ-
մէքլիկին լաղըմ տըր , հալ պու քի պէօյլէ պիր
կէճ վաղըթտա սէնին տիշարտա գալմագլըզը-
նը իսթէմէմ :

Գլէր իսրար իթմէտի , վէ Տանիէլ տախի շու
եօլտա քէլամա տէվամ իյլէտի .

— Գը'զըմ , սանա իքի եիւզ Ֆրանգ պրագա-
ճաղըմ . . . — Էմրի թասարրուֆա բիաեթ իթ-
մէքլիկի թավսիեթ իթմէք , պիհուտէ տիր զանն
իտէրիմ :

— Էֆէհտի բէտէր , պիլիրսինիզ քի . . .

— Ալ սանա օն լուի ալթունու . . . վէլէվ
ղայպուպէթիմ օն պէշ կիւն տախի իմթիտատ
իթսէ , պու մէպլաղ սանա քիֆաեթ իտէր :

— Պու ագչէնին նրսֆընը պիլէ սարֆ իթմէ-
եթճէլիմ . . .

— Եարըն բազար տըր , գը'զըմ . . . սէօյլէ'
պագաեըմ , եարընը նա'սըլ կէշիրէճէքսին :

— Հէր բազարը նա'սըլ կէշիրիրսէմ , եինէ
էօյլէ կէշիրէճէլիմ : Շէօյլէ քի , երքէն քիլի-
սէեթ կիտէճէլիմ , սօնրա էվին իշլէրինի սըրա-
եա գօեաճաղըմ , վէ օնտան սօնրա տախի ,
քիւթիւպխանէնիղտէն պիր քիթապ ալըպ , օ .
գուեաճաղըմ :

— Մէղարլըղա գաղար կիտէճէզմիսին . . .

— Վալիտէմին մէղարընտա տուա իթմէք ի-
չին , տէլիլ մի . . . վատ իտէրիմ քի , կիտէրիմ :

— Հա՛յտէ , գը'զըմ , էօբ պէնի , վէ բէտէ-
րինի խաթրընտան չըգարմա :

— Հէր կիւն վէ հէր սաաթ սիզի խաթըր-
տան չըդարմաեաճաղըմ . . . Լաքին էլպէթթէ
պանա մէքթուպ եազաճագսընըզ :

— Էվվէթ , հագգըմտա խապէրէր կէօնտէր-
մէք , վէ ավտէթիմի պիլտիրմէք իւզրէ , սանա
մէքթուպ եազաճաղըմ :

Տանիէլ , գըզընը էօբիւպ , մէզպուրէյի , հագ-
գընտա հիսս իյլէտիկի մուհապպէթի շէտիտէ
իլէ գալպինտէ սըդտը , վէ սօնրա կէօղէրի
եաշարմըջ օլտուղու հալտէ , խանէսինտէն մու-
ֆարագաթ իյլէտի :

Գլէր , եալընըզ գալտըզընտա , բէնչիրէնին
էօնիւնէ կէլտի , վէ բէտէրինին եիրագլանմա-
սընը գօլլատը :

Տանիէլ , չօգտան պէրու կէօղիւքմէզ օլմուչ
իքէն , կէնճ գըզ բէնչիրէնին էօնիւնտէն այ-
րըլմատը , վէ զանն խտէրսին քի , պիր շէյ պէք-
լէեօրտու :

Գլէրին բէնչիրէտէ պուլունտուղու սաաթ , Բի-
էր Գարնօնուն հէր ագչամ խանէսինէ ավտէթ
իթտիկի սաաթ իտի : Սայիր ագչամլար , մէր-
գում տէլիգանը խանէսինէ ավտէթ իթտիկին-
տէ , իքի աշըգ վէ մաշուգլար , պիրիպիրլէրի-
նէ եալընըզ պիր պագըջ աթֆի իտէրլէր իտի խտէ
տէ , լագըրտը իթմէկէ իգթիտարլարը պուլուն-
մատըզընտան , տօտագլարը եէրինէ , մէգքիւր
աթֆը նիկեահլարը մէրամլարընը իյմա իյլէր
իտի : Հալ պու քի , պու ագչամ կէնճ գըզ ,
սէվիլիւլիւսիլէ , կէօղէրիլէ տէյիլ , իլլա տօ-
տագլարըլա կէօրիւշէպիլէճէք , վէ մաշու-

գունա սէրպէսիժ օլտուղունու սէօյլէտէպիլէճէք
խտի :

Վագրթ կէլմէքտէ օլուպ , ստաթ սէքիզ
չալար , վէ Գլէր , բէնչիբէնին հօնլունտէն սյ .
ըլմամըլ օլտուղու հալտէ , Յիէր Գարնօ խտէ ,
հէնուզ կէօրիւնմէերսու :

Պիչարէ գըզըղազ , պու հալտէն զտէթ սը .
գըլմագտա օլուպ , սօգագ պիւսպիւթիւն գա .
րարմըլ օլտուղու թագաթրտէ , մաչուգունուն
ղայպուպէթի , քէնաթիւնի տիւչարը իղթիրապ
իթտիքտէն պաչգա , գըսգանճըլգ սույզուսու .
նու տաթի թահրիք իթմէտէ պաչլամըլ խտի ,
վէ քէնաթի քէնաթինէ , աճապա Յիէրին պաչլմա
պիր գաղա՞ մը կէլմիչ տիր , եօզօա իթտիկի
տէմիւլէրի ունուտարագ , տիկէր պիր գասու .
նըն եանընտա՞ մը պուլունմագտա տըր , տէ .
եու միւլահաղա իթմէքտէ խտի :

Պու արալըզ , ճիւլարտաքի մապապար սրա
արտա գաքանըպ , սօգագտա սէս սէտա գազ .
մաար , վէ եարը կիճէ օլմուչ իքէն , Գլէր հա .
լէա պէքլէմէքտէ , վէ ճիւղի պիր սէս պար .
ղընտա , գուլագ զիրմէքտէ , վէ օլ գատար
տալմըլ խտի քի , կէօլլէրիմտէն սոգան իրի
կէօզ եաչլարընը պիլէ ֆէրզ խտէմէքտէ խտի :

Նիհաեթթ գէվալը գըլգըղազ , քէնաթի քէն .
տինէ շու լագըրարըլ սեղլիտի :

— Ես՞ բէպիմ՞ , ահապա նէ՞ ետըրեք . . .
նէրէտէ տիր . . . ահապա պու կիճէ կէլմէք . . .
ճէ՞ք մէ տիր . . . — Յիտէրիմն գայլուպէթի
միւնատէպէթիլլէ , սերպէսի կէպիլլէպիլլէ :

կիմիզ, վէ պիրիպիրիմիզի սէվտիկիմիզի իգրա-
րէ վագրթ պուլաճաղըմըզ պիր դէմանտա, ա-
ճապա պանա խայինլի՞ք մի խտիեօր . . . — Ա՛հ,
էկէր էօյլէ իսէ, պու բէք տէհչէթլի պիր շէյ
տիր, վէ պէօյլէ պիր սրբատա, էօլմէք պէնճէ
տսհա էվլէա տրր :

Տանիէլ կէյեէնին գըզը, պու միսիլու գար-
մագարըզ վէ շայեանը թէէսսիւֆ միւլահաղաթ
տէրեասընա տալմըզ օլտուղու հալտէ, նակեահ
տիթրէտի, վէ էօմրիւնիւ թէհլիքէեէ վազ ի-
տէրճէսինէ, եարը պէլինէ գատար բէնչիրէ-
տէն տիշարըեա սարգըլտը, վէ գարանըգտա
սօգաղը թէտգիդէ պաշլատը, շիւնքի գալտըրըմ-
տա պիր աեագ սէսի իշիթմիշ օլտուղունտան,
պու աեագ սէսի, Բիէր Գարնօնուն սիւրաթլէ
եէօրիւեիւշիւ օլտուղունու զանն իթմէքտէ խտի :

Ճիլվագը, տէրհալ գարանլըգտա պիր կէօյ-
կէ զահիր օլուպ, պու կէօյլէ ինսան շէքլի
քէսպ իթտի, վէ Գլէր, քէնտլիյի թուլթամա-
եարագ, ուֆագ պիր նիտա աքս իթտի, վէ
էլինի կէօքսիւնէ գօյտուղու կիպի, զանն ի-
տէրսին քի, տիզլէրի տէ թուլթուլտու :

Մէգքիւր կէօլկէնին ապը, Բիէր Գարնօ իտի :
Պատէհու էվին գարուսու աշըլըպ, թէքրար
գարանար, Գլէր, բէնչիրէտէն այրըլըպ, տա-
յիրէսի գարուսունա գօշտու, վէ նէրտիվէն-
տէն կէլէն աեագ սէսի, մէղպուրէնին գուլ-
ղընա գատար աքս իթտի : Սօնրա մէղպուրէ,
եավաշճա օտասընըն գարուսունու նըսըֆ տէ-
րէճէտէ աշըպ պէքլէտի :

Բիէր գարանըգտա , նէրտիվէն բարմագլը-
ղընը թութմագլա եօգարը չըգմագտա իտի ,
Մէրգում , իւչիւննծիւ գաթա մուվասըլէթ ի-
տիպ , օնտան տահա եօգարլեա չըգմանեա հա-
ղըրլանտըղընտան , Գլէր , մէրգումուն , քէնտի-
սինի կէօրմէմիչ օլտուղունու անլատը , վէ ճիւ-
զի պիր սէս իլէ ,

— Բիէր . . . տէտի :

Տէլիգանը շաչըրըպ տուրտու , վէ մէգքիւր
ճալիպ սէստէն , վիճուտի սարսըլարագ ,

— Ա՛հ , սէվկիւլիւմ Գլէր , սի՞գմիսինիզ , տէ-
եու սիւալ իթտի , կէնն գըզա տօղրու եագլա-
չըպ , գարանըգտա մէզպուրէնին էլինի արա-
եարագ :

— Էվվէթ , պէն իմ :

— Շու սաաթտա օրատա նէ՞ իչինիզ վար
տըր : Էկէր բէտէրինիզ ուեանըպ տա , սէսի-
նիզի իչիտիրսէ . . .

— Բէտէրիմ պուրատա տէյիլ տիր ,

— Բէտէրինիզ պուրատա տէյիլ մի աիր , տէ-
եու թէքրարլատը Բիէր , մէզպուրէնին իֆա-
տէսինէ ինանմաեարագ :

— Էվվէթ , տէեու թէէքիտ իթտի կէն գըզ :

— Եայլնըզ պու կիճէ իչի՞ն մի պուրատա
տէյիլ տիր :

— Խա՛յր , պիր խսըլի կիւն իչին . . . — Ալա՛հ
պիլիր քի , պու խապէրի սիզէ պիլտիրմէք իւզ-
րէ , նէ՞ գատար սապըրսըղըրգլա սիզի պէքլէ-
եօրտում :

Իքի այ էվվէլ , իլք տէֆա վուգու պուլան

միւլագաթտա վագը օլտուղու կիպի , Գլէր պիր
ատըմ՝ բիւճաթ իթտի : Բիէր իսէ , զաթէն կէօզ-
լէրի գարանլըղա ալըյմըչ օլտուղունտան , գա-
բուեու աչըգ պուլարագ , տօղբուճա իչ օտա-
եա կիրտի , վէ արգատան տախի դաբատը :
Մէրգումուն տամարլարընտաքի գան , եիւրէ-
կինէ , վէ եիւրէկինտէն տէ պէ յնինէ աքս իթ-
մէքտէ իտի :

— Ա՛հ , սէվկիւլիւմ , տէտի մէրգում , ան-
ճագ սուրէթի զահիրէտէ մուգավէմէթ իթ-
մէքտէ օլան կէնճ գըղա սարըլարագ , տիմէք
տիր քի , սիզի նէ՞ տէրէճէլէրտէ սէվմէքտէ օլ-
տուղումու , սիզէ սէրպէսթճէ պէեան , վէ եիւղ
տէֆա վէ պին տէֆա թէքրար իտէպիլէճէյիմ :

— Սահիհէն սիւզ պէնի սէվէ՞րմիսինիզ , տէ-
եու բէրէլէտի Գլէր :

— Օլ պապտէ հէնուզ շիւպհէ՞ մի իտիեօր-
սունուզ :

— Էօյլէ իսէ , պու կիւն էվինիզէ պու գա-
տար կէճ ավտէթ իթմէնիզին մանէտար նէ՞ տիր :

— Պիթէճէք միւսթաճէլ պիր իչ օլտուղուն-
տան , թաճթը էմրինտէ չալըյմագտա օլտու-
ղում զաթ , մէզքիւր իչի պիթիրմէք իւզրէ
հիւանի միւրատըմըղա միւրաճաաթ իթմիչ օլ-
տուղու իչին , պու կիւն պու գատար կէճիքտիմ :

— Տիմէք տիր քի , շիսոիեէ գատար իտա-
րէխանէտէ իտինիզ :

— Էվվէթ , հաթթա պունու , սիզէ նամու-
սում իւզէրինէ սէօյլէեօրում :

— Պէնի ալտաթմանեօրսունուզ , տէյիլ մի :

— Իսթեքսէնիզ , սիզէ եւէմին տախի խտէրիմ :

— Սայիր պիր գատըն նէզաինսէ տէ յիլ ի-
տինիզ եա՞ :

— Պէնիմ իչին սիզտէն զայրի գատըն վա՞ր
մը տըր :

Գլէր , պու լաղըրտըլար օլտուղու զէման ,
Բիէրի թատմ օտասընա գատար կէօթիւրմիւշ
իտի , վէ հաթթա պիր ըջըգ եազմաեը պիլէ
տիւշինսմէ եօրտու :

Տէլիգանը իսէ , մէզպուրէյի , քէնտի պօ-
ղազընա սարըլմըշ օլարագ , թութմադտա օ-
լուպ , անըն կէօթիւրտիւկիւ եէրէ կիտիեօր-
տու : Պիրտէն պիրէ Տանիէլ կէյեէնին գըզը ,
մաշուգունտան այրըլարագ :

— Ա՛հ , պու հարէքէթիմ շայեանը թայեիպ
տիր , վէ կիճէ վագթը սիզի բէտէրիմին տայի-
րէսինէ գապուլ իթմէքլիկիմ , պիր գապահաթ
սաեըլսա , սէզա տըր , տէտի :

— Գապահաթ՞թ մը , տէյի թէքրարլատը Բի-
էր Գարնօ , նի՛չին գապահաթ սաեըլաճագ տըր
. . . — Պիզ , պիրիպիրիմիզի սէվէրիզ , վէ իքի
այտան պէրի տիր , անճագ պիր գաշ սէօզ սէօյ-
լէմէքլիկիմիզ , պիւյիւք պիր շէ՞ մի տիր , վէ-
իգպալիմիզին գարշըմըզա չըգարտըղը իքֆուր-
սաթտան իսթիֆատէ իթմէքլիկիմիզ , պիր գա-
պահաթ՞թ մը տըր :

— Հիշ տէյիլ իսէ , պիր ըջըգ եազաեըմ :

— Նէ՞ լիւզումու վար տըր . . . — Զաթէն սի-
զին սիմանըզ , պէնիմ գալպիմաէ էօյլէ պիր կիւ-
զէլ սուրէթտէ հէքք օլունմուշ տուր քի , սիզի

կէօրմէք իշին , գալպիմտէքի թասսիրի կէօղիւ-
միւն էօնիւնէ կէթիւրմէքիկիւմ քեաֆի տիր :

Պու էսնատէ , աչըգ օլան բէնչիբէտէն , տի-
շարընըն ըշըղը ճիւղիճէ իշերի կիրմէքտէ օլ-
տուղունտան , տայիրէնին տէրունի պիւսպիւ-
թիւն գարանյըգ տէյիլ իտի : Բիէր Գարնօ ,
պու գատարճըգ պիր ըշըգ սաեէսինտէ , պիւ-
յիւք պիր գանարէնին տիւլարա տաեաթըլմըշ
օլտուղունու կէօրտիւ , վէ մէգքիւր գանարէ-
եէ եանաչրպ , քէնտիսի օթուրտուղու կիպի ,
Գլէրի տախի օթուրթտու :

Գարանյըգտա մէրգումուն կէօղ պէպէքլէրի
բարլամագտա , վէ տէրին սուսըւզ իշինտէ ,
եիւրէկինին շիտտէթլի շարբընթըսը իշիաիւ-
մէքտէ իտի : Սօլ գօլույլա Գլէրին պէլինէ սա-
րըլմըշ օլտուղու հալտէ , մէղպուրէնին պաչընը
տախի քէնտի ումուղու իւղէրինէ չէքտի , վէ
պիր էյեամ սիւքիւթ իւղրէ տուրտու :

Պունլարըն սաչլարը պիրիպիրինէ տօղունտու-
ղու միսիլու , նէֆէսլէրի տախի եէկտիկէրի նէ-
ֆէսինէ գարըչմագտա իտի : Գլէր , պու արա-
լըգ ագլընա մալիքէ տէյիլ իտի , վէ աֆիօն ի-
չէնլէր կիպի , խեեալաթ իշինտէ եաչամագտա
օլուպ , քէնտիսի իշին , ալէմի խարիճինին վի-
ճուտի գալմամըշ իտի :

— Ս.Ն , պիլսէն սէնի նա'սըլ սէվէրիմ : . . տէ-
տի պիրտէն պիրէ Բիէր Գարնօ , Ֆագաթ Գլէր
իշիթմէտի :

Պատէհու Բիէր , կէնճ դըղըն , արգասընա
տէվրիւմիշ օլան պաչընա տօղրու էյիլիպ , տօ-

տապալարընը պուս իթտի , վէ պու պուսէտէն
սօնրա , պայկըն օլան պաքիրէ գըզ , տէրունէն
պիր ա՛հ իախպ , պունուն ի զէրինէ թէքրար
սիւքիւթ հասըլ օլտու :

Արասը չօգ կէչմէքսիզին , Տանիէլ կէյեէնին
գըզընըն ագըլը պաշընա կէլտի , վէ հէր շէյի
անլատըղը կիպի , պիլա միւլահազա , տիւշտիւ-
կիւ աղիմ վէ տէրին չուգուրտան տօլաեը տա-
խի տիւշարը տէհշէթ օլարադ , կէօզլէրինտէն
աճը աճը եաշլար ագմանեա պաշլատը , վէ հէր
նէ գատար Բիէր Գարնօնուն պուսէլէրի , մէզ-
քիւր եաշլարը գուրութտուլար իսէ տէ , պու-
նունլա պէրապէր մէրգումէ , քէնտի քէնտիսին-
տէն ութանըեօրտու :

Բիէր Գարնօ , բիւշիմանըզ վագթը կէչմիշ
օլտուղունու մէրգումէեէ սէեան , վէ Եւանըն
պիլծիւմէ գըզլարընըն , քէնտիսի կիպի , տէր-
քեար օլան էլմաեը գօբարմագ արղուսինէ տիւշ-
միւշ օլտուղլարը խուսուսունտա , պիշարէյի
խքեաթ իթտի , Գլէր իսէ , Ֆիլվագը մէրգու-
մուն լադըրտըլարընա գանտըգտան պաշգա ,
միւսթագպէլտէ մէտէրրէթլէրէ , իւմիտլէրէ , վէ
թէպէսսիւմլէրէ նայիլ օլաճաղընը մէմուլ պիլէ
իթմէկէ պաշլատը :

Ոլ ախլէագը պօզուգ տէլիզանըլ իսէ , Տա-
նիէլ կէյեէնին զայպուպէթինտէն պիլ իսթի-
ֆատէ , Գլէրէ , բէտէրի կէլտիկի զէման , գա-
պահաթընը միւրայիլիքլէ կիղլէմէսի թէտպի-
րինի էջրէթտի , վէ բօլիս մէմուրու ալտէթին-

տէ, հագըգաթէն գըղը մէրդումու, հիշ պիր շէ, պէլլի իթմէեէրէք, վէ տօտագլարընտա թէպէտսիւմ ալէամէթի կէօսթէրէրէք, իսթիգ պալ իթտի, շէօյլէ քի, պիշարէ բէտէր, քէն տիսինին զայպուպէթի էսնասընտա, գըղընըն մէլայիքէ մախսուս օլան եիւզիւնտէ հուսուլէ կէլմիշ օլան նամուսուղուգ լէքէսինին ֆար, գընա պիլէ վարամատը :

44

Տանիէլ կէյեէնին ալտէթինտէն սօնրա, Բիէր Գարնօ իլէ Գլէր, նատիրէն պիրիպիրլէրինի կէօրմէքտէ իտիլէր, վէ միւքեալէմէլէրի իսէ, նէրաիվէն իւզէրինտէ պիր նէպլէճիք եէքտի կէրլէրիլլէ պուլուշմագտան, պիր գաշ չիֆթ լագըրտը սէօյլէմէքտէն, վէ պիրէր պուսէ միւ պատէլէսինտէն էօթէեէ կէչմէմէքտէ իտի :

Մէզպուրէ, բէտէրինին պաղթէթէն էվէ կէլ մէսի իհթիմայինէ մէպնի, մաշուգունու նէ օտասընա գասպուլ իտէպիլիր իտի, վէ նէ տախի քէնախի անըն օտասընա կիրէպիլիր իտի :

Աշգ ու սէվտա խուսուսաթընտա, մէճպուրէն իհթիրազ իթմէքլիք, վէ ուզագ տուրմագլլգ, մուշուգ վէ մաշուգէյի էն զիեատէ թահրիգ իթմէկէ պիր սէպէպ օլսուղու ճիհէթլէ, Բիէրին աթէշի աշգ ու սէվտասը տախի, օ սէպէպլէ, տէրէճէյի նիհաեէսինէ վարմագտա իտի :

Պէտքէ՛նք տէօրթ այ գատար կէշտի :

Պիր ագշամ Գլէր , պէնդի պէթի աթմը վէ կէօղէրի գան գըրմըզը քէսիմիշ օլտուղու թագտիրտէ , պիր արալըգ եալընըգ գալմա սընտան ֆուրսաթ պուլարագ , առէթա մէճ նունէ միսիլլու իւսթ գաթա չըգար , վէ Բիէր Գարնօնուն տայիրէսի էշիյինտէն կէշտի , վէ պիր իսկէմլէ իւզէրինէ օթուրուպ , հէօնկիւր հէօնկիւր աղլամաեա պաշլատը :

— Սիւպհա՛ն Ալլահ , նէյի՛ն վար տըր , նէ՛ օլտու , տէեու սիւալ իթտի տէլիգանը շաշըրարագ :

— Նէ՛ օլաճաղըմ , պէն արթըգ ղա՛յպ օլտում :

— Բէտէրին հէր շէյի պիլի՛ եօր մու :

— Խա՛յր , հիշ պիր շէյ պիլմէեօր , ֆագաթ պիլէճէք տիր :

— Քի՛մ պիղիմ՝ էսրարըմըզը մէյտանա չըգարաճագ տըր :

Գլէր , անճագ պիր իշարէթլէ ճէվապ վէրտիկինաէ , մաշուգու նէ՛ տիմէք իսթէտիկինի անլատը , Պիշարէ գասընճըղագ , սինէսինտէ գապահաթընըն տէլիլի հաեաթիսինին հարէքթի իթմէքտէ օլտուղունու հիսս էթմիշ իտի :

— Բէտէրիմ պանա աֆիլ իթմէյիպ , իլլա պէնի էօլաիւրէճէք տիր , տէեու տէվամ՝ իթտի մէղպուրէ :

— Աղի՛ղէմ , սէն միւսթէրիհ օլ , պէն սէնի անըն էլինտէն գուրթարըրըմ՝ , տէեու մուգապէլէ իթտի Բիէր :

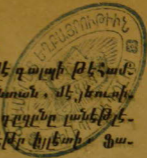
— Նա՛սըլ :

— Պիղ, պիբիպիբիմիզտէն ասլա այրըմանեա-
ճաղըզ, ֆագաթ սէն եարըն բէտէրինին խա-
նէսինի գաթիէն թէրք խտէճէքսին :

Բիէր Գարնօ, մէզպուրէեէ շիտտէթլէ տիւ-
տատէ օլմուշ օլուպ, հաթթա Գլէրին տիւն-
եաեա պիր չօճուգ կէթիրէճէկի միւլահազասը,
քէնտիսինի ֆէվզ էլ տտէ սէվինտիրմէքտէ խտի:
Պէօյլէճէ, ֆէրտասը կիւն, մէզքիւր խանէտէն
ազիմէթ իչին, իգթիզա խտէն թէտարիքեաթ
կէօրիւլմէկէ պաշլանըլար :

Բիէր Գարնօնուն, վալիտէսինին միրասընտան
գալմա հէնուզ պիր միգտար ագչէսի պուլուն-
տուղունտան, մէրգում, ուզագ պիր մահէլլէ-
տէ պիր տայիրէ քիրալատը, վէ օլտուգճա,
ֆագաթ զահէթ սատէ սուրէթտէ մէզքիւր տա-
յիրէ յի թէֆրիշ իթտիրիպ, ադշամըսը տախի,
Գլէր, մահզունէն վէ միւքէտտէրէն բէտէրի
խանէսինտէն չըգըպ, սօգագ քէօչէսինտէ պիր
արապա իչինտէ քէնտիսինէ պէքլէեէն մահու-
գունու պուլտու, վէ պունտան պէօյլէ սաքին
օլաճաղը խանէեէ, մէրգում իլէ պիրլիքտէ
կիթտի :

Տանիէլ կէյեէ, օլ կիւնիւ խանէսինէ ալ-
տէթինտէ, թաամ օտասը սուֆրասը խզէրին-
տէ իւշ սաթըրտան իպարէթ պիր թէզքիրէ
պուլտու քի, պունտա Գլէր, հագըգաթը հա-
լի բէտէրինէ թէքմիլէն իգրար վէ պէեան իյ-
լէմիշ խտի: Պիչարէ բէտէր, իշպու մէմուլին
ղայրի խապէրտէն տօլաեը օլ աերէճէ միւթէ-
էսսիր օլտու քի, ազ գալտը տիւշիւպ էօլէճէք

իտի իսէ տէ , վիճուտի սազ վէ գալլի թէ համ-
միւլլիւ պիր քիմնէ օլտուղունտան , մէ յեուտի
եէթիննէ զալէպէ իթտի , վէ գըզընը լանէթէ-
յիպ , մահճուպիյեէթիննի սէթը իյլէտի . Տա-
գաթ քէնտի քէնտիննէ :

— Տիմէք տիր քի , տէտի , պու գըզըն պա-
նա մուհապպէթի եօգ իմիչ , էկէրչի մուհապ-
պէթի օլտա իտի , քէնտիսիննէ աֆվ իտէճէկի-
մի բէք ալէա անլար իտի . . . — Պիր բէտէր ,
հէր վագըթ էվլատընըն թագսիրաթլարընա
աֆվ իտէր . . . — Լաքին պունտան պէօյլէ պէ-
նիմ գըզըմ եօգ տուր , օ գըզ , պէնիմ իչին
էօրմիւչ տիմէք տիր . . . — Հաթթա շիմտէն սօն-
րա , անըն եասընը թութաճաղըմ տըր :

Գլէր , մաշուգույլա պիրլիքտէ կէչիրտիկի
էօմրիւն իլք մէսէրրէթլէրի արասընտա , բէտէ-
րիննի ունութտու : Մէզպուրէ հէմ սէվիեօր վէ
հէմ տախի սէվիլիեօր իթիգատընտա օլտու-
ղունտան , քէնտի քէնտիյի մէսուտ ատտ իթ-
մէքտէ իտի : Պիր էյեամ սօնրա , մէրգումէ
տիւնեաեա պիր գըզ էվլատ կէթիրիպ , պու
մասումու քէնտիսի պէսլէմէք իսթէտի :

Իչպու վէլատէթ , իբի մաշուգլարըն ըսպը-
թալարընը տահա զիեատէ գավիլէշտիրիեօր
տէեու էվվէլ էմիրտէ զանն օլունտու իսէ տէ ,
մուղայիրի օլարագ , իլէրուտէ կէլէճէք պէտ-
պախթ կիւնլէրին մուգատտէմէսի օլտու :

Գլէր , վագը համլինտէն սօնրա իսաթալա-
նըպ , կէրչի պու իսաթալըգ բէք տէ մուխա-
թարալը օլմատը իսէ տէ , ուղուն սիրտիւ :

Բիէր Գարնօ իսէ , էվնէ իշլէրէ տալմըչ օլ-
տուղու պիր զէմանտա , միւսթախտէմ պու-
լունտուղու ավօգաթ իտարէխանէսինի չօգ-
տան պէրու թէրք իթմիշ իտի , ֆագաթ միւ-
րայի վէ հօվարտա րէֆիգի օլան Մալքէրթիւի
իլէ տօսթլուղունու դաթթ իթմիշ օլմսերպ ,
մէրգումու արա սըրա կէօրիւր իտի , Հաթթա
մահպուպէսինին խասթալըղը հասէպիլլէ , խա-
նէսի քէնտիսինէ նախօշ կէօրիւնմէեէ պաշլա-
տըղնտան , Բիէր , Մալքէրթիւի իլէ պուլուշ-
տու , վէ անընլա պիրլիքսէ կիճէ կիւնտիւղ
հօվարտաճա վէ գումար օյնաեարագ , վէ ղէն-
տօսթլուղլար իտէրէք էօմիւր կէչիրմէեէ պաշ-
լաար :

Գլէր իսէ , տիկէր թարաֆտան , կէօղ եաշ-
լարը տէօքմէեէ պաշլաար , շիւնքի զէվնինին
բարալարը թիւքէնմիշ օլուպ , իսթիգրապ իլէ
կէչինմէքսէ իտիլէր , վէ եաղըն վագրթտա
ֆէվգէլ տտէ պիր զարուրէթ վէ սէֆալէթի հա-
լէ տիւշար օլաճաղլարը , մահագգապ կէօրիւն-
մէքսէ իտի :

Պլանշ թէսմիեէ օլունան չօճուգ իսէ , պիւ-
սիւմէքսէ , վէ դաեէթ հիւսէնա պիր մախ-
լուղ օլաճաղը զանն օլունմագտա իտի :

Պիր կիւն Մալքէրթիւի պիր հարէքէթի նա-
պէճատա պուլունուպ , վէ պու հարէքէթի ,
խըտմէթինտէ պուլունտուղու էֆէնտիսի թա-
րաֆընտան կէօրիւլտիւկիւնտէն , մէրգում տա-
խի խըտմէթինտէն չըգարըլար , վէ պու միւ-
նառէպէթլէ , էֆէնտիսի մէրգումա :

— Սիրդ պիր ախլէագը պօղուգ առէմ իսէ-
նիզ տէ, պէն երնէ սիզէ պիւսպիւթիւն բէզիլ
վէ պէտնամ իթմէք իսթէմէմ, տէտի . . . —
Իմտի, իշտէն շէքիլտիկիւնիզի արգատաշլարը-
նըզա հէր նէ եօլտա անլատըրսանըզ անլատըն,
Ֆագաթ սիզէ արթըգ պուրատա պիր իշ գալ-
մատը . . . — Թարաֆըմտան իսէ, քիմնէեէ սի-
զին իշին պիր շէյ սէօյլէեէճէք տէյիլիմ, ան-
ճապ էկէր Բարիստէ տիկէր պիր ալօղաթ եա-
նընա կիրմէք թէշէպպիւտաթընտա պուլուն-
տուղունուղու խապէր ալաճագ օլուր իսէմ,
վիճտանըմ, օլ պապտէ իգթիզա իտէն շէհա-
տէթի իթմէքլիկէ պէնի մէճպուր գըլաճագ տըր:

Մալքէրթիւի, պու գատարլա գուրթուլու-
ղունտան տօլաեր մէմնուն օլուպ, օնտան սօն-
րա, կէշինմէսի իշին, նամուս վէ իթիպար ճի-
հէթլէրի միւսթէսնա օլտուղու հալտէ, հէր
կիւնա թէտապիրէ թէշէպպիւս իթտի:

Բիէր Գարնօ տախի պունա արգատաշլըգ
իթմէքտէ իտի:

Տանիէլ կէյեէնին գըզըյլա մէրգումէյի պաշ-
տան չըգարան զատտարըն սաքին օլտուգլարը
խանէտէ, երկիրմի պիր երկիրմի իքի եաշըն-
տա, պօեալը քեաղլտ իմալ իտէն Ֆապրիգա
ամէլէսինտէն Բօլ Ժուպէր նամընտա պիր տէ-
լիգանլը տախի իգամէթ իթմէքտէ իտի:

Պու տէլիգանլը, էվվէլ էմիրտէ Գարնօ վէ
Մալքէրթիւի իլէ ահպապլըգ բէյտա իթտի,
Ֆագաթ քէնտիսի հիւսնի ախլէագ սահիպի
պիր քիմնէ օլտուղու ճիհէթլէ, պու իքի տօսթ-

լարը յլա իւրֆէթ իթմէօինտէն իլէրուտէ զարար-
 ւը չըգաճաղընը անլաեարագ , գաթը միւնասէ-
 պաթ իթտի , լաքին պիշարէ Գլէր հագգընտա
 հիւսնի թէվէճճիւհիւ պուլունտուղունտան, մէր-
 գումէնին աճ օլտուղու կիւնլէր , կիզլիճէ նա-
 ֆագա վէրիր իտի : Հալ պու քի Բիէր Գարնօ ,
 պու խուսուսու գըսգանճըրգ տույղուսույլա իյի
 կէօրմէտիկինտէն , զէվճէօինէ , մէրգում տէլի-
 գանլը իլէ միւնասէպաթտա պուլունտամասընը
 գաթիէն թէնպիհ իթտի , վէ պու վէճհ իլէ ,
 պիշարէնին իւմիտ իտէպիլէճէկի եէկեանէ սա-
 խավէթ գարուսունու տախի գաբամըչ օլտու :

“Պէր -իւրդ- օն վէ սոմն պուլունտուղիւտ , գէպիւր-
 վէր տէօլէ-լէ-րլէր” տէեու աթիգ պիր տարպը մէ-
 սէլ վար տըր : Պու գապիլտէն օլարագ , իքի
 մաշուգլար պէյնինտէ տախի , զարուրէթ վէ
 սէֆալէթ արթտըրգճա , շիտտէթլի միւնաղա-
 ւար , վէ թարաֆէյնտէն թաղիր վէ թէքտիր-
 լէր տէ չօղալմագտա իտի : Հաթթա արա սը-
 րա Բիէր Գարնօ , Գլէրի տէօյմէեէ պիլէ գալ-
 գըչըրտը իսէ տէ , Մաղբէրթիւի արաեա կի-
 րիս , իքի թարաֆը պարըչտըրըր , վէ սօնրա
 քէնտի այրըմագ րէֆիգինի ալըպ պիրլիքտէ
 կիտէրլէր , վէ կիւնլէրճէ պուլվարլարտա էսկի
 պիւսկիւ էլպիսէլէրիյլէ տօլաշարագ , տօլապա
 գօյմագ իչին , պիր շաչըն արարլար իտի , հալ
 պու քի , էօթէտէ , վալիտէ վէ գըղը սօվուգտան
 թիր թիր տիթրէրլէր , վէ հէօնկիւր հէօնկիւր
 սղլարլար իտի :

Բիէր , արա սըրա պու մէնզարէտէն տօլա-

եր տիւշարը իզթիրապ օլտուզունտան, էվվէ-
 լա պաշտան չըգարըպ, սօնրա տախի քէնտի-
 սիլլէ պիրլիքտէ կիրտապա տիւշիւրմիւշ օլտու-
 զու պիշարէ գատընճըզաղը տիւշիւնտիւքէ,
 հարէքէթի վագընտան նաչի քէնտի քէն-
 տիլի թայեիպ իտէր, խուսուսիլլէ, քէնտի իս-
 մինի պիլէ վիրմիշ օլմաւորը պիշարէ մասուժու
 խաթըրլատըգճա, հագգընտա տիւշարը քէ-
 տէրի աղիմ օլուրտու, վէ պու սըրալարտա է-
 վէ կէլիս, եա գումար, եա տօլանտըրճըլըգ
 վէ եախօա խըրսըղըգ մահսուլու օլարագ, պիր
 միգտար ագչէ կէթիրիր իտի, չիւնքի շունու
 տախի պէեանէ միւսարաաթ իտէլիմ քի, մէր-
 գում, խըրսըղըգ տախի իթմէեէ պաշամըշ ի-
 տի: Շէօլլէ քի, Մալքէրթիւի իլէ պիւլ իթթի-
 ֆագ էն ատի գօլթուղլարա, վէ խըրսըղ մա-
 հէլլէրինէ կիտիպ, բօլիս էֆրատընըն թահար-
 րիեաթընտան եաղանը գուրթարմագ իւզրէ,
 հայտուալարըն վէ խըրսըղլարըն գուլլանտըգ-
 լարը թէտապիրլէրի անլէրտէն էօյրէնիր իտի:
 Պունտան գաթինաղար, մէրգում, աաը շանը
 պօզուգ գատընլարլա տախի իւնսիեէթի ար-
 թըրըպ, անլէրի կիւեա իլթիզամ վէ թասա-
 հուպ իտէր, վէ մահպէսլէրտէն գուրթուլմուշ
 օլան հայտուա վէ խըրսըղլար իլէ տախի ահ-
 պապըգ իտիպ, անլէրտէն տէրս վէ թալլիմաթ
 ալըր, վէ անլէրլէ պիրլիքտէ շարապ վէ ապ-
 սէնթ իւէրէք մէսթ օլուր իտի:

Մէրգում, պու նօլտա կէչիրատիկի էօմիւր-
 տէն իօյլանըպ, էվլատընը վէ անըն վալիտէ-

սինի ունութուր , վէ հաեաթտա՞ մը եօգսա
էօլմի՞նչ միւ տիրէր տէյի խաթրընա պիլէ կէ-
թիրմէզ իտի :

Պիր կիւն Բիէր էվէ ավտէթ իթտի , Ֆազաթ
եինէ էլէրի պօշ իտի , վէ կէլմէսի իսէ , ա՞ճա-
պա սաթըլտըղը հալտէ , պիր միգտար թէմէթ-
թիւ իտէր պաղը էշեա պուլունուպ պուլուն-
մատըղընը անլամագ իշին իտի , Ֆազաթ իւ-
միտի պօշա չըգտը , զիրա զաթէն էվտէ պու-
լունան էշեա , եաթագլարըն եիւնիւնէ վարըն-
ճաեա գատար , արտ արտա սաթըլպ թիւ-
քէնմիշ իտի :

— Բիէր , տէտի մէրպումուն գուրպանը օլ-
մուշ օլան գատըն , գըրգ սէքիզ սաաթտան
պէրի տիր քի , նէ՛ գըղըն վէ նէ՛ պէն աղղը-
մըգա ասլա նաֆագա գօյմամըչըղ տըր . . . —
Պէն , քէնտիմ՝ իշին հիշ պիր շէյ իսթէմէմ՝
չիւնքի զաթէն քէնտի պէլամը պուլմուշում
տուր , վէ պանա վէրիլէն ճէղա , նէ՞ գատար
զալիմանէ տախի օլսա , հագգըղ տըր : իմտի ,
պէնիմ սէնտէն իսթէտիկիմ՝ , քէնտի նաֆագամ
տէյիլ , իլլա շու մասումուն նաֆագատըղ տըր :

— Պէնիմ սիղէ վիրէճէք պիր շէյիմ եօգ տուր ,
տէտի Բիէր :

— Աճա՞յիպ , օն բարա՞ն տա մը եօգ տուր :

— Խա՞յր , օն բարամ պիլէ եօգ տուր :

— Էօյլէ իսէ Պլանշ էօլէճէք տիր :

Բիէր Գարնօ պաշընը էյաի , վէ հիշ պիր ճէ-
վապ վիրմէեէրէք , սավուշուպ կիթտի :

Պուլունտուգլարը հալ քէք տէհշէթլի օլտու-

ղունտան, Գլէր, Բօլ Ժուպէրի խաթըրլատը, վէ հէր հալտէ Պլանչը էօլիւմտէն գուրթարմադ նիյեէթլյէ, մէրգում տէլիգանլըտան սատադա խաթէմէք իչին, օտասընա չըդտը, Ֆագաթ Ժուպէր տահա կէլմէմիչ իտի, վէ կէլմէսի տահա խայլը վագըթ կէճիքէճէք իտի:

Պու սըրատա, մէզպուրէլէր իչին հիչ պլը մէնպա գալմատը, եանի նէ' էքմէք վար իտի, վէ նէ' տէ իւմիտ:

Պինաէն ալէյհ Գլէր, բէտէրի Տանիէլ կէյ-եէյի խաթըրլատը, զիրա եալընըզ մէրգում բէտէր, մէզպուրէյի աճըեապլիլիր իտի:

Պիչարէ գատընճըղազըն տօտագլարը, բէտէրինին իսմինի թէլէֆֆիւզ իթտիքլէրի անտէ, վիճուտինտէ պիր տիթրէմէ հասըլ օլտու, շիւնքի քէնտիսի, պիչարէ ատէմի խայլի վագըթտան պէրու թէրք իթմիչ օլտուղու հալտէ, պագալըմ մէրգում հէնուղ հաեաթտա՞մը իտի, վէ հաեաթտա օլտա պիլէ, սօն տէֆա վէտալաչմաեարագ, վէ անճագ նամուսսուղլուգ, քէտէր վէ եալընըղըզ իչինտէ պրագարագ, եիւղ իւսթիւնէ թէրք իթտիկի զէվալը ատէմ, գըղընը պագալըմ նէ' եօլտա գասուլ իտէճէք իտի:

Գլէր, պիր էյեամ պու միւլահազաթա տալարգտան սօնրա, օլ պասպտէ շու եօլտա գարար վէրտի:

— Է՞ն, նէ՞ եաբաեըմ, ազըպէթ Պլանչ մէրգումուն թօրնու տուր, վէ պիչարէ մասում, պէնիմ գասպահաթըմտան տօլաեը սուչու տէ:

յիւ տիր . . . Պինասպերին կիտիպ բէտերիմտէն սաստագա իսթէեեճէ յիմ . . . Հիչ շիւպհէմ եօգ տուր քի , պու մնասում իչին , պիր ազ նափագա վիրմէ քլիքտէն իսթին քեափ իթմէեեճէ ք տիր :

Պէօյլէճէ Գլէր , չօճուղունու գուճաղընա , վէ քէնտի ումուղունա տախի , եիւղ եէրինտէն եամալը պիր քիւրք պլլայ , Բիւ տէ Տամ նամ սօգաղա տօղրու եօլա ըէվան օլտու :

Գարանլըգ պասմըշ իտի , վէ կիտիլէճէ ք մէ-
նափէ տէ խայլի ուղուն իտի :

Չէվալը վալիտէնին եօլա չըգաղըր զէման , Բիէր Գարնօ , սիւրաթլէ խանէսի սօգաղընտան էնիպ , Սէնթ-Մնթօան սօգաղընա տօղրու ի-
լէրլէմէքտէ , վէ քէնտի քէնախնէ ,

— Պիչարէ մասում էօլէճէ ք տիր , հէր հալ տէ էքմէք թէտարիք իթմէք լազըմ տըր , տի-
մէքտէ իտի :

Մէրգումուն կիթմէքտէ օլտուղու ճատաէ-
նին պիր քէօշէսինտէ , օլ թարիխտէ պիր մէյ-
խանէ պուլունուպ , պու մէյխանէեէ , եէրսիզ
եուրտուղ , վէ սապրգալը թագըմընտան օլան
տաէմլէր կիտէր իտէլէր :

Բիէր պու մէյխանէյէ կիւրիպ , պիր թա-
րափտա , տիրտէքլէրինի եաղըր մաստեա տա-
եաթմըշ օլարագ , պիր ըագը գատէհի գարըշ-
չընտա օթուրմուշ օլան Մալբէրթիւիեէ տօղրու
իլէրլէտի : Պու արալըգ , Մալբէրթիւի պաշը-
նը էյմիշ օլտուղու թագաթիրտէ , էլէմպախշ
թէփէքքիւրաթա տալմըշ օլտուղու զանն օլու-
նուեօրտու :

Բիէր, էլիյլէ ըէֆիգինին ումուզունա սո.
ւ ունմասընտա, Մալբէրթիւի տիթրէտի, վէ
պաչընը եօգարը գալտըրըպ, արգասաչընը
թանըտըղընտա, եանընտա օթուրաճագ պիր
մահէլլ կէօթէրէրէք,

— Օթո՛ւր վէ իչ պագայլըմ, տէտի:

— Խա՛յր, տէեու մուգապէլէ իթաի Բիէր,
սէն իչտիկին իչրէթին բարասընը վէ՛ր տէ, պէ-
նիմիէ կէ՛լ, չիւնքի սէնինլէ գօնուչմագ իսթէ-
րիմ:

— Պուրտտա գօնուչամա՞ղմըսըն:

— Խա՛յր, սէն կէ՛լ վէ չարուգ է՛թ, զիրա
լագըրաըմըզ միւսթաճէլ տիր:

Մալիւմիւմիւզ տիւր քի, Բիէր Գարնօ, Մալ-
բէրթիւինին իւզէրինտէ իճրաի նուֆուզ սիւրէր
իտի: Պինապէրին հէր նէ գատար Մալբէր-
թիւի, չաթմագտա օլտուղու քէյֆինին իխլալ
իտիլմէսինտէն տօլաեր բէք տէ խօչլանմատը
իսէ տէ, պու ճիւմիէ իլէ իչտիկի իչրէթին իւճ-
րէթինի վէրիպ, մէյխանէտէն տիչարը չըգտը,
վէ գալտըրըմ իւզէրինտէ տուրուպ,

— Սէօյլէ պագայլըմ՝նէ՞ վար տըր, տէտի:

— Շիմտի սէօյլէրիմ... — էվվէլ էմիրտէ,
սէն պէնիմիէ կէ՛լ:

Պունլար լագըրաը իթմէեէրէք, Պասթիլլ
մէյտանընա վասըլ օլտուլար: Բիէր, Սէն-Մար-
թէն գանալը հավուզունա կէօթիւրէն նէրտի-
վէնլէրտէն պիրիսինէ տօղրու իլէրլէյիպ, մէզ-
քիւր նէրտիվէնտէն աչաղը ինմէկէ պաչլատը:

Մալբէրթիւի, տիւչարը տէհչէթ օլարագ

Թէքրար տուրառու, վէ սիւալէ գըեամ' իլէ,

— Ֆագաթ նէ՞րէեէ կիտիեօրուզ, տէտի,

— Շուրատա եագըն պիր եէրէ կիտիեօրուզ

... — Լաքին նի՞չին թէրէտտիւա իտիեօրսուն

... — Չանն իտէրիմ' քի պէնտէն գօրգ մագսըն :

Պու ի.քի բէֆիգլէր, պիրլի.քտէ սահիլէ էն. տիլէր : Բիէր Գարնօ, արգատայընըն էլինտէն թուժուպ, քէմէրին ալթընա կէօթիւրտիւ, վէ օրատա տուրուպ, անագլարընը ուզաթարագ օթուրտու, վէ սօնրա տախի,

— Պուրասը բէք միւնասիպ տիր, տէտի, չիւն.քի քիմնէ պուրատա պիղի պիհուղուր իթմէզ, վէ լագըրտըլարըմըզը տախի իշիթմէզ :

— Սէնի տինլէեօրում, տէեու մուգապէլէ իթտի Մայրէրթիւի, Ֆագաթ իտէճէ.ք մուհավէրէմիզ իչին, բէ.ք ղարիպ պիր մահէլլ ինթիխապ իթտին . . . — Հէյեթթին տախի բէք ղարիպ կէօրիւնիւեօր . . . — Հաթթա էկէր տօղրու սուրէթտէ եէօրիւտիւկիւնիւ կէօրմէսէ իտիմ, սէնի սէրխօշ զանն իտէճէ.ք իտիմ : — Ֆագաթ սէօյլէ պագալլում, մատտէ նէ՞ իւղէրինէ տիր :

— Մատտէ նէ՞ իւղէրինէ մի տիր, տէեու ճէվապ վիրտի Բիէր պօղուգ պիր սէտա իլէ, մատտէ շու տուր .քի, կէչիրմէքտէ օլտուղումուզ իշպու նէֆրէթամիզ էօմիւր, պանա կիւրան կէթիրմէեէ պաշլատը . . . Սէֆալէթ վէ ղարուրէթ պէնի պօղմագ տէրէճէսինէ կէլտի . . . Պու եօլտա սէֆիլճէ կէչիրիլէն էօմիւր, արթըգ քեաֆի տիր : — Պու սիննտէ վէ պու տէրէճէ

ագլ ու ֆեթանէթտէ պուլունուպ տա , կիւղէլ
պիր մէվգը իհրազ իթմէմէք , վէ շու սէֆիլ
հալտէն իգպալ հալինէ տէօնմէմէք , հագըգա-
թէն ահմագըրգ վէ շաշգընըրգ ալէամէթի տիր :

— Յագաթ պունու շարէ նէ՞ տիր , տէտի Մալ-
բէրթիւի հիւղնէնկիզ պիր սէտա իլէ : — Պէ-
նիմ նէ՞ ճէսարէթիմ դալմըշ տըր , վէ նէ՞ սէ-
պաթըմ : — Պիզ , շիմտիքի հալտէ , եօլունու
շաշըրմըշ ատամլար սընրֆընտանըզ , պիզիմ հա-
լիմիզ մալիւմ տիւր . . . — Պիզ , տիւշէ դալգա ,
վէ աճ վէ պիլիւաճ վէ իւսթիւմիւզ պաշըմըզ բէր
ու բէրուշան պիր սուրէթտէ իմրարը էվգաթ
իտիպ , նիհաեէթ քէնտի շուգ ուրումուզու տօլ-
տուրաճաղըզ :

— Վա՛յ թտալուգ եիւրէքլի հէրիֆ վա՛յ , տէ-
տի թիէր Գարնօ թահգիրամիզ պիր սէտա իլէ
. . . — Պէսպէլլի պու սէօյլէրի սէօյլէմէքլիկին ,
հէր թէհլիքէլի կէօղէ ալմագըրգա ճէսարէթին
օլմամասընտան տըր . . . — Սէն հալէա , բօլի-
սին թահարրիեաթ վէ թտաղիպաթընա տիւ-
շար օլմագտան դաշընմագըրը իսրար իթմէք-
տէսին , վէ ճէղա մահքէմէլէրինտէն դօրգմագ-
տասըն . . . — Պու սապահ պէն տաթի սէնին
կիպի տիւշիւնիւեօրտում , լաքին շու սաաթտա
էֆքեարըմը թէպտիլ իթտիմ :

— Աճա՛յիպ :

— Պիզէ բարա՛ լազըմ՝ տըր , բարա՛ , անլա-
տը՛ն մը , տէեու տէվամ իթտի Գլէրին մտու-
դու . . . — էվվէթ , իւսթիւմիւզտէքի շու էսկի
պիւսկիւ էլպլտէլէրի արթըզ շըգարմագ իշին ,

պիղէ ազնէ լազըմ տըր . . . — Իգպայէ գարըը պիր թէճրիւպէ իթմէք, վէ պիր թագըմ շաշգընլար կիպի, քէնտիմիղի սուեա աթմանեա մէճպուր օլմամագ, վէ իքի կիւնտէն պէրու աղղընա նաֆագա գօյմամըշ օլտուղու ճիհէթլէ, աճըրգտան էօլմէքտէ օլան մասուճու գուրթարմագ իչին, պիր միգտար սէրմանէեէ իհթիեաճըմըզ վար տըր :

45

Ճան Մալբէրթիւի պու լագըրտըլարը իչիթտիկինտէ, պաշտան աեաղա գատար տիթրէտի, զիրա Բիէրին պօղուգ սէսի, վէ էլէմպախշ լագըրտըլարը, մէրգուճուն գալպինի տիւշարը իղթիրապ իթմէկէ պաշլամըշլար իտի : Պինապէրին մէրգում :

— Պլանշ աճըրգտան էօլիւեօր մու, տէեու թէքրարլատըղընտա,

— Էվվէթ, հէմ Պլանշ վէ հէմ տէ վալիտէսի աճըրգտան էօլիւեօրլար, տէտի Բիէր :

— Պէն իսէ, պու ագշամ իշրէթէ բարա վիրտիմ, ալիմ Ալլահ, էկէր պիլսէ իտիմ . . .

— Սանա թէքրար սէօյլէեօրում, տէեու տէվամ իթտի Բիէր Գարնօ, պիղէ բարա լազըմ տըր, հէմ պու ագշամ, հաթթա շիմտի լազըմ տըր, անլա՞եօրմուսուն :

— Ֆագաթ բարաեը նէրէտէն պուլաճաղըլ :

— Եիւզ պին ֆրանգ իլէ պիր ազ հալիմիզի տիւզէլթէպիլէճէ յիմիզի զանն իտէ՞րմիսին :

— Եիւզ պին ֆրա՞նգ մը , — տէտի սապրգ գասէմ քեաթիպի , եիւզ պին ֆրանգ իլէ զէն կին սլիլէ օլուրուզ . . . — Պիլիրսին քի , սապրգ ամիրիմիզ վէֆաթ իթտի , վէ պէնիմ հագգըմ տա քիմսէեէ պիր շէյ սէօյլէմէեէրէք էօլտիւ , տիմէք տիր քի , սանաթճա իթիպարըմա ասլա սէքթէ կէլմէմիշ տիր , վէ օ ճիհէթլէ իւզէրիմտէ հիշ պիր լէքէ եօզ տուր . . . — Պինաէն ալէյհ մէզքիւր մէպլաղ իլէ , քէնտի նամըմա պիր ալօգաթ իտարէխանէսի քիւշատ իտէպիլիրիմ , հիշ օլմազ իսէ , աչքտան պազը իշլէր կէօրէպիլիրիմ , զիրա խասսէթէն իտարէխանէ քիւշատ իթմէք պահալը տիւշէր . . . — Պէնտէ պու շալըշգանլըգ օլտուգճա , վէ իշլէրէ վուգուֆիեէթիմ պուլունտուգճա , պիր սէնէ զարֆընտա բէք չօգ միւշթէրի էլտէ իտէպիլիրիմ . . . — Սէն կիւեա պանա սէրմաեէ գօյմուշ , վէ պինապէրին պէնիմ օրթաղըմ օլմուշ օլուրսուն , վէ իքիմիզ տախի քեարըմըր թագսիմ իտէրիզ . . . — Հալ պու քի մատտէ , եիւզ պին ֆրանգը պուլմագտա տըր , սէնին օնտան խապէրին վա՞ր մը տըր :

— Էվիլէթ , վար տըր :

— Նէրէտէ տիր :

— Ամսթէրտամ սօգաղընտա քեային պիր պինանըն ալթ գաթընտա տըր , վէ օլ պինանըն արտ թարաֆը , գօլայճա իշլէրի կիրէպիլէճէք պիւյիւք պաղչէլէրէ նազըր տըր :

— Հա՛, հա՛, տէտի ժան Մալրէրթիւի, ալթ
գաթ . . . պիւլիւք պաղչէլէր . . .

— Պիր աղ սապըրլը օլ, տահա հէր շէյի սէօյ-
լէմէտիմ, տէեռ տէվամ իթտի Բիէր: — Մէզ
քիւր եիւզ պին ֆրանգ, պիր տայիրէ սանտը-
ղընտա օլուպ, իշպու տայիրէնին անախթարը
իսէ, իշթէ շու տուր:

Պունու սէօյլէեէրէք, Բիէր, ճէպինտէն պիր
տէմէթ անախթար չըգարտը:

— Պունլար նէ՞ անախթարլարը արըլար, տէ-
եռ մուգապէլէ իթտի սապըգ Կասէմ քեա-
թիպի պիւսպիւթիւն շաշըրարագ:

— Պիրիսի, տայիրէ Կարուսունուն, վէ տի-
կէրի տախի, սանտըղըն անախթարը տըր:

— Պու շէյլէրտէն սէնին նա՞րլ մալիւմաթըն
վար տըր, վէ պու անախթարլար նա՞րլ սէնին
եէտինէ կէշմիշ աիր:

— Թէսատիւֆ Կապիլինտէն օլարագ կէշմիշ
տիր, Շէօյլէ քի, Հավը ըսթասիօնունա կիթ-
միշ տօլաշըեօրտում, վէ պիր կիճէ շանթատը
եախօտ հէյպէսի աշըրմագ իւղրէ, ֆուրսաթը
գօյլաեօրտում, — չիւնքի, մալիւմ եա՞, նամուս-
լու տէլիդանլըլար, վէ միւթէպէր ֆամիլեա
էվլատլարը օլտուղումուղ հալտէ, իշիմիզ օրա-
լարա գալմըշ տըր, — հէր նէ հալ իսէ, նիյեէ-
թիմի իճրաեէ հիշ պիր ֆուրսաթ պուլամա-
տըմ:

“Պիր արալըգ, թա եանըմտա վագը օլան
պաղը լագըրտըլարա գուլագ վիրտիմ, վէ պի-
րի ալթմըշ պէշ, վէ տիկէրի եիկիրմի պէշ եա-

չընտա զանն օլունան իքի քիչինին միւքեալէ մէսինի տինլէտիմ :

“Տէլիպանլը , զալիպա իհթիեարըն տամատը իտի : Մէրգուսուն գայլմ բէտէրի շէօյլէ սէօյլէ եօրտու :

“— Իյիճէ անլատընը՞ մը , ազի՛զիմ Մօրիս , ալթ գաթտա պէնիմ եազը օտամտա հըֆը իթմիշ օլտուղում պինէր ֆրանգըրգ պիլէթլէրտէն միւրէթթէպ օլան եիւզ պին ֆրանգը , եարըն սոպահ պանգաեա կէօթիւրիւրսիւնիւզ : Մէզքիւր տայիրէնին անախթարըսը իսէ , պէնտէ մէվճուտ օլտուղու կիպի , սիզտէ տախի մէվճուտ տուր :

“Իհթիեար պու լագըրարըսը սէօյլէրքէն , էլինտէ թութմադտա օլտուղու պիր տէմէթ անախթարը բարտըսիւսիւ ճէպինէ գօյտու :

“Պէն իսէ , պու արալըգ , Հավըր իչին պիլէթ վէրիլէն շըմէնտըֆէր տայիրէսի եագընընտա , վէ իհթիեարտան իքի ատըմ ուզագտա իտիմ , վէ նազարը տիգգաթըմտան , մէզքիւր ճէպի սալա անըրմանօրտում :

“— Սիզ միւսթէրիհ օլուն , տէեու ճէվապ վէրտի մէրգում տամատ , պէն թաւսիեէնիդի լանըգըլա իճրա իտէրիմ :

“— Օլ պապտէ զաթէն սիղէ էմնիյեթթիմ վար տըր . . . — Արթըգ պիրիպիրիմիղտէն մուֆարագաթ իտէճէք վագըթ տա կէլտի , կիտիպ պիլէթիմի ալաեըմ :

“Պատէհու իհթիեար , տէլիգանլը իլէ թօղալաշըպ , պիլէթ տայիրէսինէ եագըլաշար : Գա-

լապալըդ բէք չօգ իտի : Իհթիեար , թէնէֆ-
ֆիւս սալասընա կիթմէք իւզրէ , նէրտիվէնտէն
եօգարը չըգմաեա պաշլատը : Թամ պու էսնա-
տէ , պէն անախթարլարը պիր թագրիպ աշըր-
տըմ : »

— Ա՛ֆէրին , տէտի Մալբէրթիւի , հագըգա-
թէն սէն ղաեէթ ուսթա պիր եանքէսիծիսին :
Բիէր Գարնօ իսէ , լագըրտըսընա շու վէճհ
իլէ տէվամ իթտի .

— Տէլիգանլը տամատ , գայըմ բէտէրիլլէ սօն
տէֆա իշարէթլէ պիր տահա վէտալաշտըգ-
տան սօնրա , ըսթասիօնտան հարէքէթ իթտի :

« Թապիաթիլլէ , պէն տախի , զիքը օլունան
պինաեը , իհթիեարըն տայիրէսինի , վէ եազը օ-
տասընըն նէրէտէ պուլունտուլունու անլամագ
իւզրէ , մէրգումուն արգասընտան կիթտիմ :

« Կիթտիկիմիզ եօլ չօգ սիւրմէտի :

« Տէլիգանլը , Ամսթէրտամ սօգաղընա կիր-
տի , վէ Լօնտրա սօգաղընըն պիր ազ եօգարը-
սընտա , պիր բարմագլըդ իլէ գարալը օլան
պիր քէրէսթէ մաղազասընա տախիլ օլտու :

« Սանտըգ վէ եազը օտասը , պինանըն պիւ-
յիւք գըսմը եանընտա , վէ պաղչէնին արտ
թարաֆընտա վազը պիր նէվի սէյֆիեէ թէշ-
քիլ իթմիշ տիրէր :

« Պու գատարճըգ մալիւմաթ , վէ հէր շէյի
կէօրմէք իչին , պինաեա եալընըզ պիր աթֆը
նաղար , մագսէտէ քեաֆի իտի :

« Պինապէրին զիքը իթտիկիմ եիւզ պին ֆը-
րանգ , քէրէսթէ թիւճճարը Մ . Բուվընայըն

եազը օտասընըն պիր չէքմէճէսինտէ տիրլէր ,
ֆագաթ էկէր սէն պանա սիւլիւք իտէր իսէն ,
եարըն սապահ օրատա էսէրլէրի պիլէ գալմա-
եաճագ տըր :

— Խչէրի կիրմէք իչին , ճամ գըրմագ իգթի-
ղա իտէճէք մի տիր , տէեու սիւալ իթտի Մալ-
բէրթիւի :

— Խա'յր , նէրտիվէն իլէ իչ կէօրմէքլիկիմիդ
լագըմ կէլէճէք տիր :

— Վագաա եագաեը էլէ վէրիրսէք , սօնու-
մուզ քիւրէք տիր ամմա , թէհլիքէյի կէօզէ
ալմաեան տա պիր չէյ եաբամագ տէրլէր :

— Տիմէք տիր քի , պէնիմլէ կէլէճէքսին :

— Էվիլէթ , լաքին նէք վագըթ կիտէճէյիդ :

— Շիմտի :

— Ֆագաթ պէօլէ պիր թէչէպպիւս իչին ,
հէնուզ վագըթ էրքէն տէյի'լ մի տիր :

— Շիւպհէսիդ , էրքէն տիր , լաքին պինա-
նըն ըշրգլարը նէ վագըթ սէօնտիւրիւլաիւկիւ-
նիւ , վէ տայիրէեէ պիթիչիք օլան եազը օտա-
սընտա պէքճի եաթըպ եաթմատըղընը պիլմէք-
լիկիմիդ ֆարդ տըր :

— Պու տա թէմամ տըր . . . — Հայտէ , էօյ-
լէ իսէ , եօլա չըգալըմ :

Պէօլէճէ Մալբէրթիւի իլէ Բիէր Գարնօ ,
գանալըն սահիլինտէն մուֆարագաթ իթտիլէր :
Օլ էսնատէ սաաթ ագչամըն տօգուղու վուրու-
եօրտու :

Իչպու իքի հայտուտլար , Մատլէն նամ մա-
հէլէ գատար շամաթալը վէ գալապալըդը

պուրվարլարտան կէջիպ, Ամսթէրտամ ոօդաղըն-
տան Հավրը մէյտանընա մուվասըլէթ իթտիլէր :

Պունլար, քէրէսթէ մաղազասը բարմագլըղը
էօնիւնէ կէլտիքլէրինտէ, թագրիպա սաաթօն
իտի, վէ սանտըգ վէ եազը տայիրէլէրինին բէն-
չիրէլէրի գանատլարը դարանմըչ, Ֆագաթ պու
գանատլարըն արալարընտան ըչըգ կէօրիւնիւ-
եօրտու :

— Իշթէ շուրասը տըր, լաքին իչէրտէ ատէմ
օլմալը տըր, տէտի Բիէր :

— Պէսպէլլի տամատ եախօտ սանտըգ քէար
օրատա պուլունուպ, հիսապ կէօրմէքտէ տիրլէր :

— Էկէր եազը տայիրէսինտէ պիրի եաթըեօր
իսէ, պախթըմըգ եավէր օլմաեաճագ տըր, տէ-
տի Գլէրին մաշուգու պօղուգ պիր սէաա իլէ :

— Էօյլէ օլտուզու հալտէ, պըչաղըմըգ սաղ
օլտուն, տէեու իլավէ իթտի Մալքէրթիւի, ամ-
մա քիւրէք եէրինէ, գաթըկեահա կիտիլէճէք
իմիչ, նէ^օ եաբալըմ, գայըմ բէտէր օլան շախս,
եէտինտէքի սնախթարլարըն չալընտըղընտան
խապէրտար օլարագ, վուգուի հալի տամատը-
նա պիլտիրմիչ իսէ, պիզ տէ թասալուրու-
մուզու վէ թէրթիպիմիղի թէպաիլ իտէրիգ :

— Իճապընա պադարըգ, Ֆագաթ շիմտի պի-
ղիմ իշիմիզ պէքլէմէք տիր, տէեու մուգապէ-
լէ իթտի Բիէր :

Պու սէօղէրտէն սօնրա, իքի արգատաչար
սէսսիզճէ բարմագլըղըն էօնիւնտէ տօլաչմաեա
պաշատըլար, հալ պու քի, ապա կէօղէրինի
եվտէն սերմաեօր իտիլէր :

Պիրտէն պիրէ , մալիւմ՝ օլան տայիրէնին դա-
րուսու աչըլըպ , էլինտէ պիր մոււմ թու թարագ ,
էշիքտէ պիր տէլիգանլը կէօրիւնտիւ , Ռիէր ,
մէզքիւր մուճուն ըշըղըյլա , մէզքիւր տէլի-
գանլըբը թանըեարագ , բէֆիգինին գուլաղըն-
տան ,

— Տամատ տըր , տէտի :

— Սուս օլ , վէ տիգգաթ էթ , տէեու ճէ-
վապ վիրտի Մալբէրթիւի :

Քէրէսթէ թաճիրինին տամատը Մօրիս , եա-
ղը օտասընըն գաբուսունու գարատը , վէ սօն-
րա անախթարը ճէպինէ գօեուպ , պինանըն
պաչըճա թարաֆընա տօղրու կիթտի , վէ իշէ-
րի կիրիպ նապէտիտ օլտու : Մէրգուման իշէ-
րի կիրիպ , գաբու սիւրկիւսիւնիւ գօյմասըն-
տան պիր գաչ սանիյեէ սօնրա , եօգարքի գա-
թըն պիր բէնշիրէսինտէն ըշըգ կէօրիւնտիւ :

Մալբէրթիւի եավաչճա Ռիէրէ :

— Եաթաճագ տըր , տէտի :

— Ինթիմալ տըր . . . — Իմտի հա՛յտէ , էվիճ
եիւզ թարաֆընտաքի գալտըրըմա կիտիպ , ը-
շըգ կէօրիւնէն բէնշիրէյի աօլա կէօղիւմիւգ-
տէն զայոյ իթմէեէլիմ :

Իչպու հէքեաեէ իթտիկիմիղ վուդուսթըտ-
ըն վուգու պուլտուղու դիման , Ամեթեքտամ
սօգաղընըն եօգարքի գըսմինտա , պու կիւնքի
կիւն օլտուղու գատար , չօղ պինալար հօգու-
տու : Շէօլլէ քի , շիմտիլէրտէ միւքէլլէֆ էվիէր
պուլունան մաճէլլտէ , բէք չօղ քերեսթէ մու-
ղաղալարը վէ քիւլիւք սէվիլեկեր , վէ պուճ-

լարըն արգալարընտա քիւչիւք վէ պիւյիւք
պաղչէլէր պուլունմագտա խտի :

Բիէր իլէ Մայրէրթիւի , բէնչիրէյի գօլլա-
տըգլարը սըրատա , նակեան ըչըգ սէօնտիւ :

— Ուեուտո՞ւ , ուեուտո՞ւ . . . տէտի սապըգ
գասէմ քեաթիպի :

— Խա՛յր , տահա ուեումատը , ֆագաթ եա-
գընտա ուեուեաճագ տըր . . . — Պիղ շիմտի է-
վին արտ թարաֆընա կիտէլիմ :

— Եօլու պիլի՞րմիտին :

— Էվվէթ , պէն հէր շէյի մուայեէնէ իթ-
թիմ . . . — Սէն պէնիմլէ կէ՛լ :

Բիէր Գարնօ , հէման ճիւմլէթէն քերէսթէ
մաղաղալարընը հապի օլան Պէրլին վէ թուրին
նամ սօգագլարտան կէչիպ , իքի պուչուգ մէթ-
րօ եիւքսէքլիկինտէ օլան վէ պազը իհթիեար
աղաճլարըն կէօլկէսի ալթընտա պուլունան պիր
տիվարըն գարչըսընտա տուրտու :

— Պուրատան եօգարը՞ մը չըգըլաճագ տըր ,
տէեու սիւալ իթտի Մայրէրթիւի :

— Էվվէթ , ֆագաթ պիր աղ տահա պէքլէ-
սէք նասը՞լ օլուր :

— Նէ՞ լիւզումու վար տըր : — Զաթէն քիմնէ
կէչմէեօր . . . Հէմ՞ օլ պիր թարաֆտա պէքլէ-
սէք , նէ՞ լազըմ՞ կէլիր . . . — Վագթիլլէ սէն
Ժիմնասթիգ թալիմի տէ իթմիշտին , տէյի՞լ մի :

— Օլ պապտէ ֆէվգէլ ատէ մէհարէթիմ տա-
խի վար տըր :

— Բէք ալէա , շիմտի պէն սանա ումուղ վէ-
րերիմ , վէ սէն տէ տիվարըն իւղէրինէ չըգտը-

ղընտա , էլինի սլանա ուղաթըրըն . . . ֆաղա
պիր շէյէ լիւզում գալմազ , անլատըն մը :

Մալբէրթիւի պու լադըրտըլարը սէօյէեէ-
րէք , տիվարա տաեանտը : Բիէր , էվվէլա մէր-
գուսնն էլլէրինէ վէ սօնրա տախի ուսնուզա-
րընա պասըպ , տիվարըն իւսթիւնէ չըդտը , վէ
պիր քէրրէ օրատա գալիէն եէրլէշինճէ , էլլէ-
րինի աշաղը ուղաթտը , վէ Մալբէրթիւի տա-
խի արգատաշընըն էլլէրինի թութուպ , անըն
եանընա վասըլ օլտու : Անտէն պիրլիքտէ , չա-
եբըր չիմէնտէն իպարէթ օլան տիւզ պիր մահէլ-
լէ աթլատըլար քի , թօբրաղը թագէ օլտու-
ղունտան , աեագլարընըն սէսի պիլէ չըգմատը :

Պաղլէ , աղաճլարլա իհաթա օլունմուշ օլմաղ-
լէ , պիր եըղըն ֆիտանլարըն արասընա կիրտի-
լէր , վէ օրատա սապր վէ թէհամմիւլ իլէ տուր-
տուլար :

Պու արալըգ , Հալը քսթասիօնու սաաթը
օն իքի վուրտու :

— Իշթէ թամ վագըթ տըր , տէտի սապըգ
գասէմ քեաթիպի :

— Հա՛յ շէյթան հա՛յ , տէեու մուգապէլէ
իթտի Բիէր Գարնօ , է՛ն էլգէմ շէյի տիւշիւնէ-
մէտիք , եանի ըչըղմըղ եօգ տուր :

— Պէնիմ ճէպիմտէ պիր գութու քիպրիթ
վար աըր . . . — Էլպէթթէ պիր թարաֆտա պիր
մուս պուլուրուզ , լաքին էկէր գարանըգտա
իշ կէօրմէքլիկիմիղ լաղըմ կէլիքսէ , օ տահա ա-
լէա՛ . . . — Հա՛յտէ , ա՛րշ իլէրի :

Մալբէրթիւի պիր գաշատըմ պըպ , տուր-

տու , վէ էլիլէ , գուլաղընը գաշըեարագ ,
— Ֆագաթ իշէրտէ քէօբէք ֆալան օլմա-
սըն , տէտի :

— Օլմատըղընա պէն թէէմին օլմուշումտըր :

— Տիմէք տիր քի , հէր շէյ սըրասընտա տըր:
Իմտի , տիւշ էօնիւմէ պագալըմ :

— Էլպէթթէ պաղչէտէն օտունլուղա կիտէր
պիր գարու վար տըր :

— Հանկը թարաֆտա ,

— Սաղ թարաֆտա օլմալը :

— Տիւլարը պուլալըմ , վէ անըն եանընտան
եէօրիւեէլիմ :

Իշպու իքի հայլաղլար , պաղչէնին աղանըղ-
լը վէ ֆիտանլը թարաֆընը թէրքլէ , տիվարա
կէօթիւրէն պիր եօլա տախիլ օլտուլար :

— Գումլար սէս չըգարըեօր , թարլա քէնար-
լարընտան եէօրիւեէլիմ , տէտի Մալքէթթիւի :

Պիր էյեամ սօնրա , մէրգումլար , գարալը
օլմաեան պիր գարունուն գարչըսընտա պուլուն-
տուլար , վէ քէրէսթէլիկին իշինէ կիրիպ , վէ
նէֆէսլէրինի միւմքիւն մէրթէպէ թէսքին ի-
տէրէք , գուլագ վէրտիլէր :

Օրթալըգ պիւսպիւթիւն սուսլուգ իշինտէ
իտի :

— Շու քէրէսթէ երղընլարընըն արգասընա
կէչէլիմ , տէտի ղաեթթեալա սէտա իլէ՛ Բի-
էր , օ հալտէ հիշ կէօղէ կէօրիւնմէեէրէք , սան-
ալըգ տայիրէսինէ վասլը օլուրուղ . . . — Սա-
գընմագլըղմըլը լաղըմ տըր , զիրա պու կիճէ
օրթալըգ բէք գարանլըգ տէյիլ տիր :

Բիէր վէ արգատաշը , տայիրէ յի մէղպուրէ-
եէ ծն ատըմ գալարագ տուրտուլար :

Մալրէրթիւի ըէֆիգինէ տողրու է յիլիպ ,
դուլաղընտան աշաղը շու լագըրալարը սէօյ-
լէտի :

— Սէն եալընըղծա կէչ , վէ անախթարլարը
թէճրիւպէ է'թ . . . — Գաբու աչըլարղընտա ,
պէն տէ սէնին արգանտան կէլիրիմ :

Բիէր Գարնօ , անախթարլարը հաղըրլատը ,
վէ բարմագլարընըն ուճունա պասարագ , ղա-
եէթ իհթիրաղէ պիր միգտար մէսաֆէ յի կէչ-
տի , վէ պիր անախթար չըգարըպ , գաբունուն
քիլիտինէ վաղ իթտիկինտէ , գաբու տուր ա-
չըլտը : Մալրէրթիւի , տէրհալ , կիղէնմիշ օլ-
տուլու քէրէսթ էլէրին արգասընտան չըգըպ ,
Բիէրին եանընա կիթտի , վէ իքիսի պիրլիքտէ
իչէրի կիրտիքլէրինտէ , սապըգ գասէմ քեա-
թիպի գաբուեու եիթտի , ֆագաթ պիւսպիւ-
թիւն գաբամատը : Սօնրա տախի արգատաշը-
նա խիթապէն ,

— Գարանլըգտա իչինի պէճէրէպիլի՞րմիսին ,
տէեու սիւալ իթտի :

— Միւմքիւն տէ յիլ տիր , պիր քիպրիթ թու-
թուշտուր , տէեու ճէվապ վէրտի Բիէր :

Մալրէրթիւի պու էմրէ իթաաթ իթտի , վէ
եագտըղը քիպրիթին ըչըղըլա , պիր գաբու
կէօրիւլաիւ քի , պունուն իւղէրինտէքի պա-
գըրտան պիր թախթա իւսթիւնտէ , հէքք ի-
տիլմիշ օլան շու լուղէթլէր օգունմագտա իտի :

ԳԱՊԻՆԷ ՎԷ ՍԱՆՏԸԳ

— Իշխէ պուրասը տըր . . . — Քիպրիթի սէօն-
տիւր , տէտի Բիէր , վէ կէտինսէքի իւշ ասէտ
անախթարը թէճրիւսէ իթտի իսէ տէ , պիր
նէթիճէէ մուվաֆֆադ օլամատը : Ֆագաթ
տէօրտիւնճիւ անախթարտա դարու աչըլտը ,
վէ դարանյըգտա պիր օտաեա կիրիլտի :

— Չարուգ պիր ի.քինճի քիպրիթ տահա
թութուշտուր , տէտի Բիէր :

Պու քիպրիթին ըշըղըյլա , կիրտիքլէրի օտա-
նըն օրթասընտա պիւյիւ.ք պիր սանարդ վէ եա-
ղըխանէ կէօրիւնտիւ քի , պունուն իւթիւնտէ
տէ պիր շամատան մէվճուտ իտի :

— Գարանյըգտա իշ կէօրմէ.ք գապիլ տէյիլ
տիր , շու մումու եագ պագալըմ , տէեու տէ-
վամ իթտի Բիէր :

— Իշխէ եագալըմ . . . սէն տէ շարուգ սան-
տըլը աշ քի , իշինի կէօրէլիմ . . . — Ֆիլվադը ,
եարըմ տագըգա դարֆընտա զէնկին օլաճաղը-
մըգ խաթըրմա կէլտիքճէ , պիլսէն , ագլըմա
ատէթա զիեան կէլիեօր :

Պու արալըգ Բիէր Գարնօ իշ կէօրմէեէ պաշ-
լամըլ իտի : Մէրգուճ , սանտըգ մագամընտա
գուլանըլան չէքմէճէյէ պիր անախթար վաղ իթ-
մէսիյլէ , չէքմէճէ աչըլտը , իշպու չէքմէճէ տէ-

րունինտէ եիւզ դատար լուի ակթունու իլէ պիր
միգտար ուֆագ ազչէ բարլատօրտու :

— Հիչ պիր շէյ դայպ իթմէեէ կէլմէզ . . .
տէտի Բիէր , վէ տէրհալ մէզքիւր ակթունլարը
վէ մէսքիւքեաթը սայիրէյի ճէպլէրինէ տօլ-
տուրտու , վէ սօնրա տախի սանաղղը տիպլի
պուճագլը եօղլամանեա պաչլատըղընտան , էլ-
լէրինէ պիւյիւճէք պիր շիղտան թէսատիւֆ իթ-
տի : Մէրգում , իչպու շիղտանը աչըպ , պան-
գա պիլէթլէրինի կէօրտիւկիւնտէ , սէվինճին-
տէն տիթրէտի , վէ մէսէրրէթլէ :

— Իշթէ ասըլ արատըղըմըղը պուլտուգ , տէ-
յինճէ , արգատաչը տախի :

— Էօյլէ օլտուղու հալտէ , հէր շէյի սրբա-
տընա դօեուպ , արթըգ սավուշուպ կիտէլիմ ,
տէեու մուգապէլէ իթտի :

Պու վէճհ իլէ Բիէր Գարնօ , շէքմէճէյի թէք-
րար անախթարլա գաբայըպ , վէ Մալբէրթիւի
տախի շամուանը եէրինէ գօյտուգտան սօնրա ,
սէօնտիւրտի :

Մուախխարէն գապինէ վէ տայիրէ գաբու-
տունու տիգգաթլէ գաբանարագ , օն տագը-
գա սօնրա տախի , պու իքի հայտուտլար , թէք-
բար տիվարը ակթլատըլար , վէ սահիլի սէլամէ-
թէ վասըլ օլտուլար :

Բիէր , սաղ էլինի , եէլէյի վէ տիւյմէլի բալ-
թօսու ակթընտա , կէօմլէյի իլէ թէնի արա-
սընտա պուլունան շիղտանըն իւղէրինէ գօյ-
մուշ իտի :

Իչպու իքի արգատաչլար , պիր խայլի մէսա-

Ֆէյի սիւրաթլէ դաթթ իթտիքտէն սօնրա ,
Մալքէրթիւի տուրտու , վէ քէլամա աղաղլէ ,

— Պիր աղ նէֆէս ալալլամ , վէ սօնրա տախի
նէ՛ եաքաճաղըմըղը գարարլաշտըրալլամ , տէտի :

— Պէնիմ էվիմէ կիտէճէյիղ , տէեու մուգա-

պէլէ իթտի Բիէր Գարնօ , վէ էսնաի բահտէ

հէնուղ աչըգ օլարագ , էլպէթթէ պաղը շա-

րապ թամհիրլէրի պուլուր , վէ պիղիմ եավրուճըգ

իչին պիր միդտար նաֆագա սաթըն ալըրըղ :

— Լաքին չիդտանտա եիւղ պին Ֆրանդ օ-

լուպ օլմատըղընը անլամագ իսթէր իտիմ :

— Էվտէ սաեարըղ :

— Գլէրին էօնիւնտէ՞ մի :

— Գլէրի քի՞մ սաեար . . . — Պիղիմ բարամըղ

վար ա՛ , պաչըճա լաղըմը շէյ օ տուր . . . —

Գլէր թէֆէրուաթա կիրիշմէղ պիլէ :

— Էյլէ օլտուղու հալտէ , պիր քիրա արա-

պասընա օթուրալլամ . . . — վարըչա գատար ա-

նընլա կիտէր , վէ անտէն տախի Բէյլի սօգա-

ղընտա սէնին էվինէ վասըլ օլուրուղ :

— Հագըն վար տըր . . . եաեան կիթտիկի-

միդտէ , չօգ վագըթ եէօրիւմէքիկիմիղ իգթի-

ղա իտէր :

Պէյլէճէ իքի սարիղլէր , պիր արապա պուլ-

մագ իւղրէ , սինօրա տօղրու եօլա բէվան օլ-

տուլար :

Պըրագալլամ անլէր եօլարընա տէվամ իթսին-

լէր , պիղ կէլէլիմ Գլէր կէյեէ իլէ գըղընը պու-

լալլամ :

Նասըլ քի պէեան իթտիք , պիչարէ գատըն-

ճրդազ , բէտէրինին մէրհամէթինի խթիրհամ
կլէմէք իւզրէ , Պլանշը գուճադլաւերպ , խա-
նէօինտէն տիշարը չըգաւըզը զէման , օրթալըգ
գարարմըչ խտի : Մէզպուրէ , ուզուն միւտտէթ
գալմըչ օլտուղու աճըգտան վէ սայիր մահրու-
միւնէթլէրտէն , թապ ու թագաթը գալմամըչ
օլտուղու ճիհէթլէ , կիւճ հալ իլէ եէօրիւեէ-
պիլմէքաէ խտի իսէ տէ , միւրատ վէ սէպաթը
քէնտիսինէ գուվլէթ պախշ իթտիքլէրինտէն ,
քէնտիսինի թութմագտա խտի :

Եօլտա կիտէրքէն , Գլէր , Ֆիքրինի իշղալ ի-
տէն մէ յեուսիեթպախշ միւլահաղաթ վէ թէ-
ֆէքքիւրաթը պէրթարաֆ իթմէկէ չալըմագ-
տա խտի իսէ տէ , Ֆիքրինտէ հասըլ օլան ա-
թիտէքի տէհէթլի սիւալլէրի իղալէեէ մու-
վաֆֆագ օլամամագտա խտի : Շէօլլէ քի , ա-
ճապա մէրգուճէ , բէտէրինի պուլահաճ մի ի-
տի , աճապա բէտէրի էվլէլքի էվտէ՞ մի օթու-
րուեօրտու , վէ պագալըմ տէրտ վէ արընտան
մէրգուճուն էօմիւ թէնէզզիւլ պուլարագ , գա-
թը հայեաթ ի՞թմէմիշ խտի :

Թամ , Բիէր Գարնօ իլէ Մալբէրթիւնինն ,
Ամթէրտամ սօգաղընտա , Մ . Բուվընայըն քէ-
րէսթէ մազազասը գարչըսընտա տուրուպ , թա-
սավուր իթտիքլէրի սիրգաթըն սուրէթի ին-
րասը իչին թէտպիր աիւշիւնտիւքլէրի էսնա-
տէ , Գլէր , Պլանշ իլէ պիլլիքաէ , Բիւ տէ Տամ
սօգաղընտա , պիւեիւտիւկիւ վէ Բիէր Գարնօ-
նու թանըտըղը , վէ լանէթլի օլարագ , թէրք
իթտիկի էվին գարչըսընա վասըլ օլտու :

Մէջգլուրէ պու էվի կէօրտիւկիւնտէ , վիճու-
տինի պիր տիթրէմէ իսթիլա իթտի , վէ կէօզ-
լէրինտէն սէլ կիպի եաշլար ագտը : Պատէհու
պիր վագըթ բէտէրիլէ պիրլիքտէ օթուրտու-
ղու իւշիւնճիւ տայիրէնին բէնշիրէլէրինէ աթ-
ֆը նազար իյլէտի քի , գանատլարընտան ասլա
ըշրգ կէօրիւնմէեօրտու :

Գլէր , ֆէվգէլ ատէ պիր ճահտ իպրազըյա ,
վէ օլանճա ճէսարէթինի եարտըմընա տավէթ
իտէրէք , եօլունա տէվամ իթտի , վէ ֆիքրին-
տէն տախի ,

— վագըթ խայլի կէճ տիր , տէտի , էկէր բէ-
տէրիմ հալէա պու էվտէ սաքին օլմագտա ի-
սէ , շիմտի կէլմիշ օլմալը տըր . . . — էլպէթթէ
գարուսունու վուրուրսամ , աշաճագ տըր :

Պէօյլէ սէօյլէեէրէք , ղէվալը գատընճըղազ
էվին գարուսունա եադլաշտը : իշպու գարու-
նուն իւսթ թարաֆը ճամէքեան օլուպ , տէ-
միր պիր բարմագլըգ տախի , մէգքիւր ճամը
մուհաֆաղա իյլէմէքտէ իտի :

Գլէր , մէգքիւր բարմագլըղըն արասընտան ,
կէրէք գարուճունուն օտասընտա վէ կէրէք նէր-
տիվէնտէ ըշրգ եանտըղընը կէօրտիւ : Գարու-
ճու հէնուզ կաղընը սէօնտիւրմէմիշ , վէ պինա-
պէրին եաթմամիշ իտի :

Կէնճ գատըն , չօճուղունու եէրէ օթուրտուպ ,
տիթրէմէքտէ օլան էլիլէ գարունուն չանընը
չալտը : Գարու աշըլարագ , մէրգումէ իշէրի
կիրտի , վէ գարուճունուն օտասընա տօղրու ի-
լէրլէտի :

Գաբուճու, պիր տիքիչ իշիյլէ մէշղուլէ իտի,
Պիր էյեամ պիչարէ Գլէր, գաբուճու գատըն
քէնտիսինի թանըեաճագ տըր վէսլէսէսիյլէ ար
ու հիճապընտան նաշի թէրէտտիւտ իւզրէ պու-
լունտու իսէ տէ, եապանճը պիր գատըն կէօր-
տիւկիւնտէ, միւթէսէլլի օլտու :

Մէզպուրէ գաբուճու գատըն, օ էվին գա-
բուճուլուղունա, Գլէրին ֆիրարընտան սօնրա
կիրմիչ օլտուղունտան, կէնճ գատընը թանը-
մագ իտի : Գլէր, պունտան ճէսարէթ ալարագ
իլէրլէտի : Գաբուճու գատըն, մէճհուլէ կէն-
ճին պէնղի պէթի աթմըչ, վէ կիւճ հալ իլէ ա-
եագտա տուրապիլմէքտէ օլտուղունու կէօրիւն-
ճէ, բիգգաթամիզ պիր նազարլա պագըպ,

— Մա'տամ, նէ^օ իսթէեօրսունուզ, տէեու
սիւալ իթտի :

— Մ. Տանիէլ կէյեէնին հալէա պու էվտէ
սաքին օլուպ օլմատըղընը անլամագ իսթէրիմ,
տէտի Գլէր :

— Էվլէթ, մա'տամ, հալէա պու էվտէ սա-
քին տիր :

Գլէր, բէտէրինին հաեաթտա օլտուղունու
անլաեընճա, Պլանչը էօլիւմտէն գուրթարաճա-
ղընա շիւսիհէսի գալմաեարագ, գալպինտէ պիր
իւմիտ զիեասը հուսուլէ կէլտի, վէ քէլամա
տէվամ պիրլէ :

— Մ. կէյեէ աճապա շու էսնասէ օտասըն-
տա^օ մը տըր, տէեու սիւալ իթտի :

— Խա'յր, մա'տամ, տահա կէլմէտի . . . —
Հէր հալտէ քէնտիսիյլէ պու ագչամ կէօրիւչ-

եր միւթէէսօիր օլտու իսէ տէ , պիր եապան ,
ճը գատըն գարչըսընտա բէտէրիյլէ եիւզ պէ
եիւզ կէլմէ.քլիկէ ճէսարէթ իտէմէտիկինտէն ,
վազը օլան թէ.քլիֆի գապուլ իթմէմէ.քլիկի
լազըմէտէն ատտ իթտի : Պինապէրին ,

— Թէչէ.ք.քիւր իտէրիմ , մա'տամ , էղճան ու
տիլ սիզէ թէչէ.ք.քիւր իտէրիմ , տէ յինճէ , գա-
տըն տախի ,

— Թէ.քլիֆիմի գապուլ իտիեօ՞րմուսունուզ ,
տէեու սիւալ իթտի :

— Խա'յր . . . — Պիր էյեամ սօգագտա տօ-
լայմագլըղը թէրճիհ իտէրիմ , զաթէն հավա
ալմանա իհթիեանճըմ վար տըր , տէեու ճէվապ
վէրտի Գլէր :

— Ֆագաթ մա'տամ , հէմ սիզ , վէ հէմ տա-
խի գըզընըզ եօրկուն կէօրիւնիւեօրսունուզ :

— Պէյիս եօգ տուր :

— Էօյլէ իսէ , բահաթընըզա պագըն . . . —
Լաքին թէ.քրար կէլմէ.ք էֆ.քեարընտա՞մըսընըզ :

— Էվվէթ , մա'տամ :

— Ֆագաթ էկէր Մ. կէյեէ կէճիքիր իսէ , պէն
եաթմըլ վէ կաղլարը սէճնտիւրմիւլ օլուրում :

— Մա'տամ , զաթէն սիզի պիհուղուր իթմէ-
եէ լիւզում եօգ տուր . . . — Մ. կէյեէ իւչին-
ճիւ գաթտա օթուրուր , վէ պէնի տախի թա-
նըր . . . պէն եօգարը չըղըպ , անըն գաբուսու-
նու չալարըմ :

Գարուճու գատըն , ֆէվգէլ ատէ պիր հայ-
րէթլէ մուսահիպէսինէ նազար իտիպ ,

— Լաքին սիզին թէ.քրար կէլէճէկինիղի Մ.

եր միւթէէսօիր օլտու իսէ տէ , պիր եապան ,
ճը գատըն գարչըսընտա բէտէրիյլէ եիւզ պէ
եիւզ կէլմէ.քլիկէ ճէսարէթ իտէմէտիկինտէն ,
վազը օլան թէ.քլիֆի գապուլ իթմէմէ.քլիկի
լազըմէտէն ատտ իթտի : Պինապէրին ,

— Թէչէ.ք.քիւր իտէրիմ , մա'տամ , էղճան ու
տիլ սիզէ թէչէ.ք.քիւր իտէրիմ , տէ յինճէ , գա-
տըն տախի ,

— Թէ.քլիֆիմի գապուլ իտիեօ՞րմուսունուզ ,
տէեու սիւալ իթտի :

— Խա'յր . . . — Պիր էյեամ սօգագտա տօ-
լայմագլըղը թէրճիհ իտէրիմ , զաթէն հավա
ալմանա իհթիեանճըմ վար տըր , տէեու ճէվապ
վէրտի Գլէր :

— Ֆագաթ մա'տամ , հէմ սիզ , վէ հէմ տա-
խի գըզընըզ եօրկուն կէօրիւնիւեօրսունուզ :

— Պէյիս եօգ տուր :

— Էօյլէ իսէ , բահաթընըզա պագըն . . . —
Լաքին թէ.քրար կէլմէ.ք էֆ.քեարընտա՞մըսընըզ :

— Էվվէթ , մա'տամ :

— Ֆագաթ էկէր Մ. կէյեէ կէճիքիր իսէ , պէն
եաթմըլ վէ կաղլարը սէճնտիւրմիւլ օլուրում :

— Մա'տամ , զաթէն սիզի պիհուղուր իթմէ-
եէ լիւզում եօգ տուր . . . — Մ. կէյեէ իւչին-
ճիւ գաթտա օթուրուր , վէ պէնի տախի թա-
նըր . . . պէն եօգարը չըղըպ , անըն գաբուսու-
նու չալարըմ :

Գարուճու գատըն , ֆէվգէլ ատէ պիր հայ-
րէթլէ մուսահիպէսինէ նազար իտիպ ,

— Լաքին սիզին թէ.քրար կէլէճէկինիղի Մ.

կէ, յեէեէ խապէր վիրմէք իգթիզա՞ մը տըր ,
տէեու սիւալ իթտի :

— Էվվէթ , էկէր սիգէ զահմէթ օլմազ իսէ :

— Էօյլէ իսէ , իսմինիզին նէ՛ օլտուղունու պա-
նա սէօյլէ յին :

— Օ՛հ , խա՛յր , մա՛տամ , իսմիսի պիլմէսինի
իսթէմէմ , տէտի Գլէր շիտտէթէ : — Եալլընըզ
պիրինին քէնտիսիյլէ կէօրիւշմէեէ կէլէճէկինի
սէօյլէրտէնիզ , մէմնուն օլուրում :

Կէնճ գատըն իշպու սօն սէօզլէրտէն սօնրա ,
գարուճունուն օտասընտան , սօնրա տախի էվ-
տէն տիշարը չըգըպ , գարուեու արգասընտան
գարատը :

Գարուճու գարը , մէղքիւր զարիպ վիզիթա-
տան , վէ խուսուսիյլէ կէնճ գատընըն զարիպ
հալլէրինտէն մէրագտա գալարագ ,

— Պու էսրար գապիլինտէն պիր շէյ տիր ,
տէտի քէնտի քէնտինէ : — Պու գատընըն հա-
լի նէ՞ օլապիլիր : — Միւճէրրէտ , պէնդի պէ-
թի սօլմուշ օլան եալրուսույլա ուզագլարտան
կէլիշ օլմալը տըր , դիրա իքիսի տախի եօր-
կունլուգտան էօլմէք բատտէսինէ կէլիշլէր
տիր . . . — Պուրատա օթուրմասընը թէքլիֆի
իթտիմ , բէտտ իթտի . . . — Քիրաճըմա քէն-
տիսինին կէլէճէկինի խապէր վէրիպ վիրմէմէք-
լիկի սիւալ իթտիմ , մուվաֆագաթ իթտի , ֆա-
գաթ իսմինի սէօյլէմէք իսթէմէտի : — Պուն-
տան պաշղա , քիրաճըմըն իւշիւնճիւ գաթտա
օթուրտուղունու տա պիլիեօր , տիմէք տիր քի ,
ադտէմճէ պու էվէ կէլիշ տիր : — Հագըգա-

թէն պու բէք զարիպ շէյ տիր : — Աճապա , ազլը պաշընտա վէ քեամիլ պիր զաթ տէեու զանն օլունան Մ. կէյեէ , վագթիյլէ պիր ճահիլիք իճրասընտա՞ մը պուլունմուշ տուր : — Լաքին մէրգում պու գատար ինսաֆսըզ վէ զամիրսիզ պիր քիմսէ՞ մի տիր : — Հասըլը , պու մախլուգլար , քեաղըտ կիպի աշընմըշ օլան եիւզլէրիյլէ , պէնիմ՝ ըիգգաթըմը թահրիք իթտիլէր . . . — Պունլար , պիւյիւք եօլլարտաքի չագըլ թաշլարը կիպի , պէտպախթ մախլուգլար օլմալը տըրլար . . .

Պատէհու գարուճու գատըն եինէ իշինէ տէվամ իթտի :

Շու սըրատա թէքրարէ լիւզում կէօրիւրիւզ քի , Տանիէլ կէյեէ , Գլէրին ֆիրարը խապէրի էսէֆիշթիմալինի ալտըղընտա , գըղընը Լանէթլէմիշ , վէ քէնտի աերպընը կիղլէմիշ իտի : Մէրգում , պէօյլէ պիր մէմուլին զայրի վէ տէհշէթլի պիր ֆէլաքէթէ տիւշար օլմասը իւզէրիւնէ , էվվէլ էմիրտէ զազապ վէ մէյեուսիեէթէ տիւշաիւ , վէ իլք հիտտէթ վէ զազապը թէէսսիրաթըլլա , ամիրլէրինէ պէեանը շիքեաեէթ իտիպ , գըղընը վէ պիշարէյի պաշտան չըգարան հայլաղը թէքրար պուլմագ իւզրէ , եարտըմլարընը թալէպ իթմէքլիկի տիւշիւնտիւ իսէ տէ , պիր կիճէ միւլահազատան սօնրա , իշպու թասապվուրունու մէվգըի իճրանէ գօյմագտան ֆարիզ կէլտի : Մէրգում տիւշիւնտիւ քի , Գլէր , օլ տագըրգատան քէնտիտի իշին զայպ օլմուշ օլուպ , հաթթա մէրգումէյի թէքրար

կէ, յեկեէ խապէր վիրմէք ի գթիզա՞ մը արը ,
տէեու սիւալ իթտի :

— Էվվէթ , էկէր սիղէ զահմէթ օլմազ իսէ :

— Էօյլէ իսէ , իսմինիզին նէ՛ օլտուղունու պա-
նա սէօյլէ յին :

— Օ՛հ , խա՛յր , մա՛տամ , իսմիմի պիլմէսինի
իսթէմէմ , տէտի Գլէր շիտտէթլէ : — Եալլընըզ
պիրինին քէնտիսիյլէ կէօրիւշմէեէ կէլէճէկինի
սէօյլէրսէնիզ , մէմնուն օլուրում :

Կէնճ գատըն իշպու սօն սէօզլէրտէն սօնրա ,
գաբուճունուն օտասընտան , սօնրա տախի էվ-
տէն տիշարը չըգըպ , գաբուեու արգասընտան
գաբատը :

Գաբուճու գարը , մէգքիւր զարիպ վիզիթա-
տան , վէ խուսուսիյլէ կէնճ գատընըն զարիպ
հալլէրինտէն մերագտա գալարագ ,

— Պու էսրար գապիլինտէն պիր շէյ տիր ,
տէտի քէնտի քէնտինէ : — Պու գատընըն հա-
լի նէ՞ օլապիլիր : — Միւճէրրէա , պէնզի պէ-
թի սօլմուշ օլան եավրուսույլա ուղագլարտան
կէլմիշ օլմալը արը , զիրա իքիսի տախի եօր-
կունլուգտան էօլմէք բատտէսինէ կէլմիշլէր
տիր . . . — Պուրատա օթուրմասընը թէքիֆ
իթտիմ , բէտա իթտի . . . — Քիրաճըմա քէն-
տիսինին կէլէճէկինի խապէր վէրիպ վիրմէմէք-
լիկի սիւալ իթտիմ , մուվաֆագաթ իթտի , ֆա-
ղաթ իսմինի սէօյլէմէք իսթէմէտի : — Պուն-
տան պաշղա , քիրաճըմըն իւշիւնճիւ գաթտա
օթուրտուղունու տա պիլիեօր , տիմէք տիր քի ,
ադտէմճէ պու էվէ կէլմիշ տիր : — Հագըգա-

թէն պու բէք զարիպ շէյ տիր : — Աճապա , ագլը պաշընտա վէ քեամիլ պիր զաթ տէեու զանն օլունան Մ. կէյեէ , վագթիլլէ պիր ճահիլիք իճրասընտա՞ մը պուլունմուշ տուր : — Լաքին մէրգում պու դատար ինսաֆօրղ վէ զամիրսիզ պիր քիմսէ՞ մի տիր : — Հասըլը , պու մախլուգլար , քեաղըտ կիպի աշընմըշ օլան եիւզլէրիլլէ , պէնիմ՝ բիգգաթըմը թահրիք իթտիլէր . . . — Պունլար , պիւլիւք եօլլարտաքի շագըլ թաշլարը կիպի , պէտպախթ մախլուգլար օլմալը տըրլար . . .

Պատէհու գարուճու գատըն եինէ իշինէ տէվամ իթտի :

Շու սըրատա թէքրարէ լիւզում կէօրիւրիւզ քի , Տանիէլ կէյեէ , Գլէրին Ֆիրարը խապէրի էսէֆիշթիմալինի ալտըղընտա , գըզընը լանէթլէմիշ , վէ քէնտի աեղպընը կիղլէմիշ խտի : Մէրգում , պէօլլէ պիր մէմուլին զայրի վէ տէհշէթլի պիր Ֆէլաքէթէ տիւշար օլմասը իւզէրինէ , էվվէլ էմիրտէ զազապ վէ մէյեուսիեէթէ տիւշտիւ , վէ իւք հիտտէթ վէ զազապը թէէսսիրաթըլլա , ամիրլէրինէ պէեանը շիքեաեէթ խտիպ , գըզընը վէ պիշարէյի պաշտան չըգարան հայլաղը թէքրար պուլմագ իւզրէ , եարտըմլարընը թալէպ իթմէքլիկի տիւշիւնտիւ իսէ տէ , պիր կիճէ միւլահազատան սօնրա , իշպու թասավլուրունու մէվգըլի իճրանէ գօյմագտան ֆարիզ կէլտի : Մէրգում տիւշիւնտիւ քի , Գլէր , օլ տագըրգատան քէնտիսի իշին զայպ օլմուշ օլուպ , հաթթա մէրգումէյի թէքրար

պուլսա պիլէ , նամուսունու ասլա իեատէ իտէ-
մէտիքտէն պաչգա , վուգուլի հալի ֆաչ իտէ-
րէք , պիզզաթ քէնտի իսմինի տախի լէքէլէթ-
միչ օլաճագ իտի : Պինապէրին քէնտի քէնտի-
նէ , պէնիմ պունտան պէօյլէ էվլատրմ եօգ
տուր , տէտիկի կիպի , պիր հիքեաեէ տախի
իճատ իտէրէք , վագը օլան պիր թագըմ սիւ-
ալէրին տախի էօնիւնիւ ալտը : Մէսէլա , կիւ-
եա գըզընըն , ղաեէթ միւսիննէ օլան ագրա-
պասընտան պիրի նէղտինտէ եաչամագ իւզրէ ,
ֆիլանճա քէօյէ կիթմիչ օլտուղունու , էօթէ-
տէ պէրիտէ , վէ իգթիզաի հալտէ սէօյլէմէք-
տէ իտի :

Վագասա , պաղըլար , պու հիքեաեէէ խալի-
սէթլէ ինանտըլար իսէ տէ , տիկէրլէրի շիւպհէ
իթտիլէր , ֆագաթ պիչարէ ատէմին եիւզիւն-
տէ կէօրիւլէն էսէրի մահղունիյեէթէ հիւրմէ-
թէն , սիւքիւթի իթթիեար իյլէտիլէր : Տանիէլ
կէյեէ , հէր նէ գատար աիւնեատա քէնտիսի-
նին պիր գըզը պուլունտուղունու ունութմա-
եա չօգ չալըշար իսէ տէ , մուվաֆֆագ օլա-
մատը , վէ մէրգումէյի թէքրար խանէօինէ կէ-
թիրմէք տէյիլ , իլլա նէ՛ օլտուղունու անլա-
մագ էչէտտի արղուսու , մէրգումուն ֆիքրի-
նի իսթիլա իթտի :

Պինապէրին մէրգում , ղաթէն մահիր պիր
բօլիս մէմուրու օլտուղու ճիհէթլէ , հիչ պիր
քիմսէեէ պիր շէյ սէօյլէմէեէրէք , եալընըզ
պաչընա թահգըգաթա իպթիտար իյլէտի , վէ
Գլէրին , էվին տէօրտիւնճիւ գաթընտա օթու-

րան վէ Բիէր Գարնօ թէսմիեէ օլունան տէլի-
գանլը իլէ պիրլի.քտէ կիթմիշ օլտուղունու թահ-
գըգ իյլէտի :

Պունուն իւզէրինէ , Բիէր Գարնօեու արամա-
եա պաշլատը իսէ տէ , պուլամատը , վէ պիր
գաշ այ սօնրա , իշպու պիհուտէ թէշէպպիւ-
սաթընը գաթթ իտիպ , պունտան պէօյլէ Գը-
լէրի տիւ շիւնմէ.քի.ք ճայիզ օլմատըղընա իս-
քեաթ օլտու :

Հալ պու.քի պու իթիգատը , եա պիր խէ-
եալաթ , վէ եախօտ զայրը սահիհ իտի , զիրա
մէրգուսուն տէրին վէ տէրտլի օլան եարէսի ,
գանամագտան ասլա տուր օլմաեօրտու :

Կէլէլիմ , եինէ Բիւ տէ Տամ սօգաղընտա Գը-
լէրի պուլայրմ :

Մէզպուրէ գատըն , Պլանշ իսմինտէ.քի.քիւ-
շիւ.ք գըղը գուճաղընտա օլտուղու հալտէ ,
գուվվէթ վէ թաղաթտան մահրում օլարագ ,
գալտըրըմ իւզէրինտէ ահէսթէ ահէսթէ եէօ-
րիւմէ.քտէ , վէ վագը օլաճագ միւլագաթը.քէ-
մալի տէհշէթլէ միւլահագա իյլէմէ.քտէ իտի :

— Վա'լիտէճիլիմ , — տէեու բէբէլէտի պիր-
տէն պիրէ շօճուգ տիթրէր պիր սէտա իլէ , —
շու թարաֆըմ ֆէնա սուրէթտէ աղրըեօր :

Պլանշ , պու սէօղլէրի սէօյլէտիկի զէման ,
նաղի.ք էլինի , զայիֆ կէօ.քսիւնէ տօգունտուր-
մագտա իտի ,

Գլէր սիւ.քիւթ իթտի , լա.քին չէհրէսի սօ-
ղուլտու վէ եանաղընտան աշաղրեա պիր կէօղ
եաշը տանէսի տիւշտիւ :

— վա՛լիտեճիյիմ, պանա ճէվապ վի՛րմէեօր,
սուն, տէեռ տէվամ իթտի Պլանչ :

— Գը՛ղըմ, միւսթէրիճ օլ, պիր ազտան պի-
հուզուրլուղուն կէչէճէք աիր :

Չօճուգ, պաչընը, վալիտէօինին սօլուեան
կէօքսինէ տաեաթտը :

Նակեահ Գլէրին գուլաղընա պիր սէս կէլտի,
Մէզպուրէ արգատընա տէօնտիւկիւնտէ, կաղ
ըչըղըլա, գարչը թարաֆտան քէնտիօինէ տօղ-
րու պիր ատէմ կէլտիկինի կէօրաիւ :

Չէվալլը դատընճըղաղըն եանընտա պիր գա-
բու պուլունուեօրտու : Պինաէն ալէյճ քէնտի-
սինի կիւճ իլէ թութապիլտիկի, վէ ագլընա
տախի մալիքէ օլմատըղը պիր հալտէ, վիճու-
տինի գարանլըգտա կիղլէմէք իչին, մէգքիւր
գաբունուն իչէրիսինէ տօղրու իլէրլէտի, զիրա
չախսը մէճհուլուն, բէտէրի Տանիէլ կէյեէ օլ-
տուղունու թանըմըչ իտի :

47

— Օ՛ տուր . . . — տէտի Գլէր քէնտի քէնտի-
նէ, վէ մահզունիյեէթլէ, — ֆագաթ քէնտի-
սինի գարչըլամաեա նէ՛ ճէսարէթիմ վար տըր,
վէ նէ՛ տէ պիր շէյ սէօյլէմէեէ գուվվէթիմ :

Տանիէլ, կէօրմէեէրէք գըղընըն էօնիւնտէն
կէչիպ, մէրգումէտէն պիր գաչ ատըմ ուզագ-
տա տուրտու, վէ էվինին գաբուտու շանընը

չալտը : Մէզքիւր դարու աչըլտըդ տան սօնրա ,
թէքրար դարանտը : Գարուճու իսէ , պու ա-
րալըդ , նէրտիվէնտէքի կազը սէօնտիւրմէք ի-
չին , եօգարը չըգմադ տա օլտուղունտան , բօլիս
մէմուրունու թանրեարագ :

— Սի՞ղ միսինիզ , միւսի՛ւ կէյեէ , տէտի :

— Էվվէթ , մա՛տամ , պէն իմ . . . Պու կիւն
պիր ալ կէճ գալտըմ , վէ սիզի պէքլէթտիմ :

— Պէյիս եօգ տուր , միւսի՛ւ կէյեէ , ֆա-
գաթ սիզ սօգագտա պիր քիմսէեէ թէսատիւֆ
իթտինի՞ղ մի :

— Պիր քիմսէեէ՞ մի . . . տէեու թէքրարլա-
տը Տանիէլ , պու սիւալտէն տօլաեը թէաճճիւպ-
տէ գալարագ :

— Էվվէթ , թա եազընլարտա . . .

— Խա՛յր , քիմսէյի կէօրմէտիմ : Լաքին պու
սիւալտէն մագսէտ նէ՞ տիր : Պիր քիմսէեէ՞ մի
թէսատիւֆ իտէճէք իտիմ :

— Էվվէթ :

— Քիմէ՞ :

— Գուճաղընտա քիւչիւք պիր գըզը օլան ,
վէ պիր ալ էվվէլ սիզի սօրմաեա կէլէն կէնճ
պիր գատընա :

— Պէնի՞ մի , մէղպուրէնին պէնիմվէ պիր ի-
չի օլտուղունա էմի՞նմիսինիզ :

— Էվվէթ , քեամիլէն էմինիմ , միւսիւ կէյ-
եէ : Մէղպուրէ սիզի բէք էյի թանրեօր : Ու-
ղագտան կէլմիշ տիր , վէ հաթթա պու ազչամ
ղաեթ էլղէմ պիր իչտէն տօլաեը սիզին իլէ
կէօրիւչէճէք տիր :

— Իսմի նէ՞ տիր :

— Իսմինի սէօյլէմէք իսթէմէտի . . . Պիշարէ գատըն , աճագտա տուրամանեաճագ պիր հալտէ եօրկուն կէօրիւնմէքտէ իտի . . . Պուրատա պէքլէմէսինի քէնտիսինէ թէքլիֆի իթտիմ , ֆագաթ քէնտիսի , սօգաղըն հավասընը տահա զիեատէ թէրճիհ իթտի :

Տանիէլ , իշպու կիճէ միւսաֆիրինին քիմ օլտուղունու թէհի եէրտէ տիւշիւնիւպ , պիր տիրլիւ անլաեամատըղընտան ,

— Մէզպուրէ կէլէլի նէ՞ գատար վաղըթ օլտու , տէեու սիւալ իթտի :

— Պէլքի երկիրմի երկիրմի պէշ տագըգա օլտու :

— Ֆագաթ պանա էօյլէ կէլիեօր քի , սօգագտա քիմսէ եօղուտու :

— Օրասընը պիլմէմ , լաքին մէզպուրէ պու կիճէ սիգի կէօրմէք աբղուսինտէ իտի :

— Իհթիմալ աըր քի , ֆիքրինի թէպտիլ իթմիշ օլտուն , վէ եարըն թէքրար կէլսին , հալպու քի պէնիմլէ կէօրիւշմէք իսթէմէսինին նէսէպէպէ մէպնի օլտուղունա տայիր սիգէ պիր շէյ անլաթտը՞ մը :

— Խայր , օլպապտէ հիշ պիր շէյ սէօյլէմէտի :

— Հասըլը քիմ օլտուղունու անլաեամանեօրում . . . — Հէր նէ հալ իսէ , աղի՛ղէմ մատամ , շիմտիլիք կիճէնիղ խայր օլտուն :

Տանիէլ պէօյլէ սէօյլէնէրէք , նէրտիվէնատէն չըգմագտա իտի : Գարուճու գատըն իսէ , քէլամա տէվամ պիրլէ ,

— Էկէր պու գատրն թէքրար կէլիրսէ , եօգարը պրրագաեըմ մը , տէեու սիւալ իթտի :

— Էվվէթ , ֆագաթ եարը կիծէ վագթը կէլտիկինտէ , գապուլ իթմէյին , չիւնքի օնտան սօնրա նիյեէթիմ եաթմագ տըր :

— Բէ'ք կյի , միւսի'ւ կէյեէ :

Գարուճու գատրն տախի իւսթ գաթտաքի կաղ ըրդլարընը սէօնտիւրմէք իչին , բօլիս մէմուրունուն արգասընտան եօգարը չըգտը :

Տանիէլ , քէնտի օտասընտա կիրտի : Մէրգումուն ֆիքրինի պիր իզտիրապը տէրուն իհաթա իթմիլ իաի : Պինապէրին եալընըղ գալընճա ,

— Շու սաաթտա պանա կէլէն կէնճ պիր գատրն վէ քիւչիւք պիր դըղ քիմ օլապիլիր , տիմէքտէ իաի : — Աճապա պաղը թէհարրիեաթը մախսուսէ նիյեէթիյէ Չապթիեէ նէզարէթինտէն կէօնտէրիլմիլ օլմասընլար : — Պունուն էմալի եօգ տէյիլ տիր . . . — Հէր նէ իսէ , էլպէթթէ անլարըղ . . . — Սաաթ հէնուզ օն պիր օլմաեըպ , պէնիմ տախի եաղըլաճագ պաղը շէյէրիմ վար տըր . . . — Պու հալտէ , եարը կիծէ օլմադտան , եաթաղա կիրմէեէճէյիմտիր :

Պու վէճհ իլէ կէյեէ , լամպասընը եագըպ , չարգա վէ բարտըսիւսիւնիւ չըգարտըգտան սօնրա , իչ օտասը էչիլինտէն կէչտի , վէ եաղըլանէսի գարչըսընտա օթուրտու :

Գըղընըն ֆիրարընտան պէրու , պիչարէ տէմ տէհչէթլի վէ հէման ինանըլմաեաճագ պիր սուրէթտէ իհթիեարլանմըղ , վէ սաչարը ա-

ղարմըջ օլուպ, աննընըն տէրին չըղըղլարը ի-
տէ, նիչէ՛ մէշագգաթ վէ նիչէ՛ կիճէլէր ույ-
գուսուղ կէշիրմիշ օլտուղունու իմա իթմէքատ
իաիլէր :

Գլէր, պունճա միհն ու մէշագգաթ չէքմիշ
օլան բէտէրինի կէօրաիւկիւնտէ, վիճուտին-
տէ պիր աիթրէմէ հիսս իթմիշ, վէ տօտագլա-
րընտան տախի շու սէօղլէր չըղմըջ իտի :

— Ա՛հ, քէնտիսինի գարչըլամանա վէ պիր
լագըրտը սէօյլէմէեէ ապա ճէսարէթիմ հօդ
տուր :

Մէղպուրէ, թէքրար քէնտի խանէսի եօլու-
նա բէվան օլմագ իւզրէ իքէն, Պլանշ, անճագ
պիր նէֆէս կիպի իշիտիլէն սէտա իլէ :

— Վա՛րիտէճիյիմ . . . վա՛րիտէճիյիմ . . . գար-
նըմ աճ տըր, տէտի :

Գլէր, էվլատընըն պու նիւտաղընը իշիթաի-
կինտէ, թա դալալինէ դատար միւթէէստիր օլ-
տու, վէ վալիտէլիք մուհապպէթի, քէնտիսի-
նէ պիր գուվիլէթ վէ ճէսարէթ վիրէրէք, ու-
թանմանը վէ գօրգ ուեու պէր թարաֆ իթաի,
զիրա Պլանշ, աճ օլտուղու ճիհէթլէ, իհթիմալ
տըր քի, պիր բարչա էքմէք օլմատըղընտան,
էօլէճէք իտի : Պինսպէրին պունտան պէօյլէ
բէտէրինին հագգըլ հլատէթ վէ թագիրլէրի-
նին * Գլէր իշին նէ՞ էհէմմիեէթի օլապիլիր ի-
տի : Պլանշըն աճըղը, մէղպուրէ իշին հէր շէյ-
տէն էվիլէլ իտի : Պու հալտէ, Գլէր, քէնտի
քէնտինէ :

— Բէտէրիմ պէնի էօլտիւրսէ տէ, վագիֆէմ՛

տէյիլ տիր, էլվէրիբ քի գըղըմ գուրթուլսուն,
տէեու միւլահազա իթտի:

Պատէհու զէվալլը գատընճըղազ, ֆէվգէլ
ատէ պիր մուհապպէթլէ էվատընը կէօքսին-
տէ սըգըպ, եինէ պէօյլէ պիր գարանլըգ կի-
ճէտէ թէրք իթմիշ օլտուղու էվէ տօղրու ի-
լէրլէտի, վէ գարուեու իքլննճի տէֆա չալտը:
Գարուճու իսէ, աշաղըեա ինմիշ օլուպ, վէ պիլ
ճիւմէ քիրահըլարը կէլմիշ օլտուգլարընտան,
եաթաղընա կիրմէք իւզրէ իքէն, գարունուն
չանընը իշիտէրէք, իբի չէքտի:

Գլէր, գարուտան իշէրի կիրինճէ,
— Ա՛, սի՞ղմիսինիզ, մա՛տամ, պէն իսէ, ար-
թըգ պու ագչամ՛ կէլմէզսինիզ, տէեու զանն
իտիեօրտում, տէաի գարուճու գատըն:

— Մ. կէյեէ կէլտի, տէյի՛լմի, տէեու սիւ-
ալ իթտի կէնճ վալիտէ տիթրէր պիր սէտա իլէ:

— Էվլէթ, մա՛տամ . . . կէլէլի պէշ տազը-
գա օլտու:

— Քէնտիսինի կէօրմէք իշին պիրիսի կէլմիշ
օլտուղունու, վէ թէքրար կէլէճէկինի սէօյլէ-
տինի՞զ մի:

- Էվլէթ, սէօյլէտիմ:
- Նէ՞ ճէվապ վիրտի:
- Սիգի պէքլէեօր, մա՛տամ:
- Թէչէքքիւր իտէրիմ, շիմտի եօգարը չը-
գարըմ:

— Պիր ազ պէքլէյինիզ, քէնտիսինէ խապէր
վիրէյիմ:

— Լիւզումու եօգ տուր . . . — Տայիրէսի իւ-

չիւնծիւ գաթտա վէ գարուսու գարչըտա օլ-
տուղունու պիլիրիմ :

Գլէր , պիրատէն պիրէ թարիֆ օլունմազ պիր
ճէսարէթ վէ գուվիվէթ քէսպ խտէրէք , սէրիան
նէրաիվէնտէն եօգարը չըգաը , վէ իւչիւնծիւ
գաթտա կէլտիկինտէ , տուրտու : Պիչարէյի եէ-
նիտէն պիր տէհչէթ իսթիլա իթմիշ օլտուղուն-
տան , գարունուն չանընը չէքմէեէ էլի թէ-
րէտտիւտ իտիւօրտու : Պու արալըգ , Պլանշ ,

— Աճըմ , վա՛լիտէճիլիմ , աճըմ , — տէեու
թէքրարլատը :

Գլէր , էվլատընըն պու իֆատէսինտէն ֆէվգ-
էլ ատէ միւթէէսսիր օլարագ , թէրէտտիւտիւ
պէր թարաֆ իթտի , վէ գարունուն չընկըրագ
սէսի , կիճէնին սուսլուղու իչինտէ , էլէմպախշ
պիր սուրէթտէ իշիտիլտի : Օլ էսնատէ պիչա-
րէ գատընըն պիւթիւն ազալարը տիթրէեօր-
տու : Մէրգումէ պիր աեագ սէսի իշիթտի , վէ
նակեահ գարու տուր աչըլըպ , բէտէրի , էլին-
տէ պիր մում թութտուղու հալտէ , գըղընըն
գարչըսընա չըգաը :

Անի վագըթտա , Տանիէլ կէյեէ գըղընը
թանընըպ , պօղուգ պիր սէտա բէֆ իթտի , վէ
սէրլօշ ատէմլէր կիպի տիթրէեէրէք , պիր գաշ
ատըմ բիւճաթ իյլէտի :

Գլէր , պու արալըգ օտտա իլէրլէտի , վէ
գարուեու արգասընտան գարատը , վէ սօնրա
Պլանշը պաչընտան եօգարըեա գալտըրարագ ,
իքի տիգ իւզէրինէ տիւչիւպ , հէօնկիւր հէօն-
կիւր աղլամաեա պաչատը : Բօլիս մէմուրու ի-

սէ, տիւշմէմէք իշին տիվարա տաեանմըշ իտի :
Մէրգումուն կէօղէրի տակըն, սաչարը տի-
քիլի, տօտագլարը սարարմըշ վէ տիթրէր պիր
հալտէ պուլունուպ, պիր դաչ սանիյեէ գա-
տար, տամլաեա թութուլուպ, վէֆաթ իտէ-
ճէք տիր տէեու զանն օլունտու :

Իչպու մէնպարէ, Տանիէլ իշին բէք տէհշէթ-
լի օլուպ, թէքմիլ կէշմիշ զէման, մէրգումուն
կէօղիւ էօնիւնէ կէլտի, վէ գալպինի զաեէթ
շիտտէթլի պիր հիտտէթ վէ զաղապ իսթիլա
իթմիշ իտի :

Պաղթէթէն պու հիտտէթ, տահա զիեատէ
տէհշէթլի օլան պիր սիւքիւնէթի հալ քէսպ
իյլէտի : Շէօյլէ քի, գըղարմըշ օլան պէնզի ամ-
տը, վէ կէօղէրինին տակընըղը վէ տօտագ-
լարըն տախի տիթրէմէսի կէշտի : Պատէհու
քէսքին վէ սէրթ պիր սէտա իլէ :

— Սի՞գմիսինիզ, տէտի : — Եալընըղըզ, մէյ-
եուսիեէթ վէ բէզալէթ էսէրլէրինի պըրագա-
րագ, թէքք իթմիշ օլտուղունուզ պու էվտէ,
սիզին նէ՞ իշինիզ վար տըր :

Գլէր, սօլումագտա իտի, վէ ագան կէօղ
եաչարը թէնինէ տօղունտուգլարընտա, բէ-
տէրինին սէսի իլիքլէրինէ գատար թէէսսիր
իլէ, տէրհալ գուրումագտա իտիլէր :

Մէրգումմէ բէբէլէեէրէք շու լաֆղլարը սէօյ-
լէտի :

— Իքի կիւնտէն պէրու աճ օլան գըղըմ իշին
էքմէք իսթէմէեէ կէլտիմ :

Պլանշ տախի պու սըրատա վալիաէօինին էլ-

լէրինտէն այրուլըս , տիզ չէօքմիւշ իտի , վէ բէ-
նա իտէրէք ,

— Աճըմ... հէմ ղաեէթ աճըմ , տիմէքտէ իտի ,
Տանիէլ կէ յեէ , պու արալըգ , գըզարմըշ պիր
տէմիր , գալպինտէն կէչիեօր ղանն իթտի : —
Մէգքիւր իքի սէսլէր , քէնտիսինէ բէք ֆէնա
թէէսսիր իթմէքտէ իտիլէր , ֆազաթ չէքտի-
կի մէշագգաթը տէրխաթըր իտէրէք , վէ պու
պապտէ իպրագը մէրհամէթ իյլէմէսի , ազամէ-
թի բէտէրանէեէ ուեամանեաճաղընը միւլահա-
զա իյլէեէրէք , չէֆգաթ ու մէրհամէթի պէր
թարաֆի իթմէքլիկէ գարար վէրտի : Պինապէ-
րին քէլամա աղաղ պիրլէ ,

— Գըզընըզ աճըմըշ , — տէտի , — լաքին պէ-
նիմնէմէ՞ լսզըմ սիզին գըզընըզըն աճ օլմասը
. . . — Կիտին վէ բէտէրինտէն էքմէք իսթէ-
յին քի , տօեուրասընըզ : — Պանա նի՛չին կէլի-
եօրսունուզ , պէն սիզիմ քիմ օլտուղունուզու-
թանըմամ :

Գլէր ճէվապ վիրմէք իսթէտի իսէ տէ , միւգ-
թէտիր օլամատը : Տանիէլ իսէ , շու վէճհ իլէ
քէլամա տէվամ իյլէտի .

— Պէնիմ պիր գըզըմ վար իտի քի , վալիտէ-
սի , եանի ազիզէ վալիտէսի պապա պըրագմըշ
իտի . . . — Պէն պու գըզըն , հազիմ , միւթի վէ
պիքիրճէ պիւեիւտիւկիւնիւ կէօրտիւքճէ , հէ-
նուզ կէօղ եաչարը տէօքմէքտէ օլտուղում
զէվճէմին քեաֆֆէյի ֆաղիլէթլէրի քէնտիսին-
տէ մէվճուտ տըր տէեու ղանն իտիեօրտում . . .
— Իչպու պիր թանէճիք էվլատըմըն մութլու

օլմասը իշին , քէնտիսինէ հիշ պիր շէ , Եքսիլմէ-
եօրտու , զիրա մէզպուրէ դաեէթլէ սէվիլմէքտէ ,
հուրրիեէթի քեամիլէեէ մալիք օլմագտա , վէ
թէքմիլ էմնիլեէթիմէ մաղհար պուլունմագտա
խաի . . . — Պէն իսէ , պու ճիհէթլէ քէնտիմի
մէսուտ պիր բէտէր զանն իթմէքտէ իաիմ , լա-
քին էսէֆ իտէրիմ քի , ալտանմագտա իմիշիմ ,
չիւնքի պիր մէլէքէ զանն իթտիկիւմ էվլատըմ ,
պէնի ալտաթմագտա իմիշ , չիւնքի հէնուղ օն
ալթը եաշընտա իքէն , նամուսսուզլուգ ճիհէ-
թիլլէ , էն բէղիլ վէ էն ըրսվայ գըզլարը տա-
խի կէշմիշ տիր , զիրա վալիտէսինին , սէվէրէք
տէրունինտէ եաշամըշ , վէ տուտ իտէրէք էօլ-
միւշ օլտուղու էվի լէքէլէմիշ , վէ պու գա-
տարլա իքթիֆա իթմէյիպ , պանա թէրճիհ իյ-
լէտիկի պիր հայլաղըն գօլթուղունա կիրէրէք ,
բէտէրի խանէսինտէն ֆիրար տախի իլլէմիշ
տիր . . . — Էվիլէթ , բէտէրինէ սօն պիր պուսէ
տախի վիրմէեէրէք , սավուշուպ կիթմիշ տիր
. . . Սնտան սօնրա մէզպուրէնին նէ՝ օլմուշ օլ-
տուղունտան մալիւմաթըմ եօգ տուր : — Չանն
վէ մէմուլ իտէրիմ քի , էօլմիւշ տիւր , զիրա
հաեաթտա օլարագ ֆահիշէլիք հալինտէ եա-
շամագտան իսէ , մէզարտա եաթմասը , պէնճէ
տահա էվլէա տըր . . . — Էկէր սիղ պէնիմ գը-
զըմը թանըրսանըղ , սիղէ սէյլէտիքլէրիմին
քեաֆֆէսի սահիհ օլտուղունու պիլմէլիսինիլ
. . . — Պինաէն ալէյհ նէ՞ իշին պանա միւրա-
ճաաթ իաիեօրսունուղ , վէ պիղիմ միեանէմիլզ-
տէ նէ՞ միւնասէպէթ վար տըր :

Գլէր, էլլէրինի պիրիպիրինէ դավուշտու-
րուպ, տէհչէթլի պիր սէսա իլէ,

— Մէրհամէթ իտին . . . մէրհամէթ իտին . . .
պէնի տէ յիլ, իլլա շու գըզըմը ածըերն, տէտի :

Պլանչ պու արալըդ չէօմէլմիշ օլուպ, վազը
օլան մէնզարէտէն պիր շէյ անլամաերարագ պա-
դըեօրտու, վէ աղլամագտա իտի :

Տանիէլ կէյեէ ումուղլարընը սիլքինէրէք,

— Թէքրար սէօյլէեօրում, տէտի գաթի պիր
սէսա իլէ, պանա^ն նէ սիզին գըզընըզըն ած օ-
լուպ օլմամասը : Պէն իսիմնիղ էվլատ թանըմամ,
էվվէթ, թանըմամ օ վէլէտի զինալարը քի, վէ-
լատէթլէրի պիր լէքէ, վէ պագալարը մուճի-
պի բէզալէթ տիր . . . — Էկէրչի սիղ պէնիմ գը-
զըմ օլսա իտինիղ, սիղէ շէօյլէ սէօյլէր իտիմ :

— Պէն տէնն — Լաբլըշըշըշ ասրասըն — կէնպէն տէ-
նն տէնիլէտիտի տիր . . . Հաթթա իլլավէթէն — Հալ-
շէտի տիտի, կերտ տէնն վէ կերտ տէննիլէն մահու-
նու — Լաբլըշիտի . . . Չըտըշը գորտորտի, վէ պիր տիտի
կէլէյիլէնն : Սըլա, ալապընըն իլ — իլ — տէր իտիմ :
Էվվէթ, էկէր սիղ պէնիմ գըզըմ օլսա իտինիղ,
պու սէօյլէրի սիղէ սէօյլէր իտիմ . . . Ֆագաթ
պէնիմ աալա գըզըմ եօդ տուր :

— Ահ, պիր աղ էքմէք վէրին . . . Պէնիմ ի-
չին տէ յիլ, իլլա շու մասում իչին, տէտի Գլէր :

— Պէնիմ էքմէյիմ եօդ տուր, նէ սիզին ի-
չին, վէ նէ տէ անըն իչին, տէեու ճէվապ վիր-
տի Տանիէլ կէյեէ : — Պէն սիզի թանըմամ,
տիշարը չը գըն տիրօրում :

Տանիէլ պու բագըրտըլարը սէօյլէտիկի զէ-

ման, էլիյլէ տէ գարուեու կէօսթէրմէքտէ ի-
տի: Գլէր պու արալրգ էօլիւ կիպի պիր հալ-
տէ պուլունուպ, աղալարը տիթրէմէքտէ, վէ
տիչլէրի կըծըրտամագտա իտի: Պինապէրին հէ-
ման պայկըն պիր հալտէ պուլունուան Պլանչը գու-
ճաղընա ալրպ, վէ բէտէրինին տէհչէթի հարէ-
քէթի վէ թէհտիտլէրի գարչըսընտա, պաչընը
էնէրէք, տիչարը չըգտը, Զէվալը, պու արա-
լրգ, քէնտիսինտէն պիխապէր օլմաղլէ, զանն
խտէրսին քի կիծէլէրի ույգուլարը արասընտա
տօլաչանլար կիպի եէօրիւեօրտու: Մէրգոււմէ
նէ՛ հընչգըրտը, նէ՛ պաղըրտը, նէ՛ ֆիղան ու
ֆէրեատ իթտի, վէ նէ՛ տախի կէօլ եաչը
տէօքտիւ: կէօղլէրի գուրու վէ բարլադ իտի,
նէֆէսինի աճէլէթէնալրեօրտու, կէօքսիւ չարբ-
մագտա իտի, վէ հարէքէթլէրի տէ մաքինա-
վարի սուրէթտէ պուլունմագտա իտի:

Մէզպուրէ, բէտէրինին օտասը էչիյինտէն
կէչէր կէչմէզ, գարու արգասընտան գարան-
ար, վէ սօնրա սօֆատան կէչիպ, նէրտիվէնի
տախի, ասլա բարմագլըղը թութմանարագ,
վէ եանլըչ պիր աաըմ տախի ալմանարագ էն-
տիկինտէ, գարուճունուն բէնչիրէլէրինի չալ-
տը, վէ տէրհալ գարու աչըլմասըլլա, էվտէն
տիչարը չըգտը:

Մէրգոււմէ, պիր քէրրէ սօգաղա մուվասըլէ-
թինտէ, մուվագգաթ օլան գուվլէթի զայիլ օ-
լարագ, գալտըրըմըն իւզէրինտէ տիւչէգալտը:

— Ա՛հ, եա՛ թէպպ, — տէտի քէնտի քէն-
տինէ, տօտագլարընտան իսէ, գալպինտէն

սէօյլէեէրէք , վէ կէօզլէրինի գուպպէի աօիւ-
մանէ տօղրու գալտըրարագ , — Եա՛ Րէպպ , սէն
բէք մէրհամէթսիզ իմիշսին , լաքին հազգըմ-
տա վազը օլան շու հալ տէ , միւզթէզաի ա-
տալէթ տիր . . . — Չիւնքի բէտէրիմի եիւզ
իւսթիւ թէրք իթմէմլէ , պիշարէյի իհթիեար
սիննինտէ , տիւչարը մէյեուսիեէթ իյլէմիշիմ
տիր . . . — Չէվալլը ատէմ պէնիմ սէպէպիմտէն
տէրեանը միհն ու մէշագգաթա զարգ օլմուշ
տուր . . . Եա՛ թանղըր թէալա , գըզըմա մէշագ-
գաթ չէքտիրմէքլէ , պանա ճէվր ու ճէֆա չէք-
տիրիեօրտուն . . . Պլանշ աճլըգտան գուճաղըմ-
տա էօլէճէք տիր :

Գլէր , պու սօն սէօզլէրի սէօյլէրքէն , տիվա-
նէ կիպի աեաղա գալգաթը , վէ հէման եիւք-
սէք պիր սէտա իլէ ,

— Խա՛յր , Պլանշ էօլմէեէճէք տիր , պէն ա-
նըն էօլմէսինի իսթէմէմ . . . — Անըն իչին տի-
լէնէճէյիմ . . . վէ իգթիզաի հալտէ , քէնտի-
մի անըն ուղրունա գուրպան իտէճէյիմ , տէտի :

48

Գլէր , ազիմ պիր ճահտ իլէ գըզընը գուճագ-
լաեըպ , թիւ տէ Տամ սօգաղընտան Գլիշի կէ-
չիտինէ գատար կիթտի : Էսնաի բահտէ քիմ-
սէեէ թէսատիւֆ իթմէտի քի , տիլէնէպիլսին :
Մուախսարէն սիւրաթլէ պիր աեագ սէսի ի-
շիթտի , վէ պիր ատէմին քէնտի թարաֆընա
տօղրու կէլտիկինի կէօրտիւկիւնտէ , տուրուպ ,

— Ա՛հ , եա՛ ըէպպիմ , սէն պանա գուվվէթ
վէ՛ր , տիեէրէք , Պլանչը եիւրէկի իւզէրինտէ
սըգտը :

Պատէհու մէրգում ատէմ եագլաչմագտա
օլտուղունտան , Գլէր էլինի ուզաթարագ , վէ
քէսիք վէ կիւճ իլէ անլաչըլըր պիր սէտա իլէ ,

— Ալլա՛հ աչգընա օլտուն , մէրհամէ՛թ իտին ,
տէտի :

Շախար մէճհուլ , կէնճ գատընըն թա գար-
չըսընտա պուլունուեօրտու , վէ անճագ իւչ
տէօրթ ատըմ գատար պիրիպիրլէրինտէն այրը
իտիլէր :

Գլէրին սէսի , հէր նէ գատար զայիֆճէ իտի
իսէ տէ , պու ճիւմլէ իլէ տախի շախար մէր-
գում մէգքիւր սէսի իշիթտիկինտէ , տուրտու ,
վէ կէնճ գատընա տիգպաթլէ աթֆը նազար
իտիպ ,

— Միւմքի՛ն միւ տիւր : — Աճապա կէօղլէ-
րի՛մ մի գամաչմըչ տըր : — Պու ատէթա տիվա-
նէլիք տիր , ֆագաթ պէնիմ տէ ազլմ պա-

չըմտա տըր . . . Սի՞զմիսինիզ , մատա՛մ Գարնօ , սի՞զ մի , պուրատա , վէ պու սաաթտա Պլանշ իլէ տիլէնիեօրսունուզ . . . տէտի :

Գլէր , պաշընը եօգարը դալարըմըջ օլտուղունտան , մուսահիպինի թանըտը , վէ մէսէր. բէթլէ :

— Վա՛յ միւսիւ Ժուպէր , տէեռ մուգասպէլէ իթտի : — Շու սաաթտա սիզի պէնիմ դարչըմա չըգարան , միւճէրրէտ ճէնասպը Բիպրիեա տըր . . . Պու ազչամ՝ աճըլդտան էօլմէքտէ օլան շու մասու՛մ իչին , սիզտէն պիր ազ նափագա թէմէննի իթմէք իւզրէ օտանըղա կէլտիմ՝ ֆագաթ . . .

— Հայֆա՛քի պէն օրատա տէյիլ իտիմ . . . Ա՛հ , պիչարէ մասու՛մ , տէտի Գլէրին էվինտէքի գօնչուսու , վէ Բիէր Գարնօնուն տա գըսգանմագտա օլտուղու շախա . . . — Կէլինիզ , կէլինիզ , մատա՛մ Գլէր . . . — Շարապ թաճիրլէրի ճիւմլէթէն տիւքքեանըարընը գարամամըչար տըր , պիր սոլ էքմէք իլէ պիր ազ սօվուզ հաչլամա սաթըն ալալըմ . . . — Շիմտի չօճուզ քէնտիսինի պուլուր . . . — Սիզ պէնիմ գօլումու թութուպ , լաերդըլլա տաեանընըզ զիրա կիւճ հալ իլէ աեագտա տուրապիլիեօրսունուզ . . . — Ձէ՛վալլը մասու՛մ . . . — Յագաթ Բիէր նէրէտէ տիր . . . Սիզին աճ օլտուղունուղու պի՛մէեօրմու :

— Պիլիր . . . տէտի Գլէր : — Իքի կիւնտէն պէրու մէյտանտա տէյիլ իքէն , պու ազչամ էվէ կէլտի , պէն տէ քէնտիսինէ , Պլանշըն ի-

քի կիւնտէն պէրու պիր շէ, եւ մէտիյինի, վէ
աճլըգտան էօլմէքտէ օլտուղունու սէօյլէտիմ:

— է, յնէ՞ ճէվապ վիրտի:

— Հիչ պիր ճէվապ վիրմէեէրէք, պըրագըպ
կիթտի:

— Ա՞հ, ալլա՛ գ հէրիֆ, տէտի Բօլ խըրս իլէ
վէ եումրուգլարընը սըղաքագ... — Պու կի-
պի հայլաղլարըն քիւրէեէ կէօճտէրիլմէմէլէրի
խաթընա կէլտիքճէ...

— Օ՛, միւսիւ ինչ...

— Պիլիրիմ՝ քի շու սաաթտա պիլէ մէրգու-
մու թասահուպ իթմէքտէսինիզ... Պու իսէ,
սիզին իյլիկինիզ տիր, հալ պու քի մէրգում,
ալլաղըն վէ դատտարըն պիրի տիր... — Պէն,
քէնտիսինի բէք իյի թանըրմ, վէ հէր ֆէնա-
լըղը իճրանէ միւգթէտիր օլտուղունու տա պի-
լիրիմ... — Հէր նէ հալ իսէ, մատամ Գարնօ,
սիզ չօճուղու սյանա վէրինիզ, զիրա էլէյիճէ
աղըր տըր, վէ սիզէ խայլիճէ եօրկունլուգ վիր-
մէքտէ տիր:

Բօլ Ժուպէր չօճուղու գուճաղընա սլըպ, շու
վէճհ իլէ քէլամա տէվամ իթտի:

— Իլթէ էգպալիմիզտէն, ալըգ պիր տիւք-
քեան պուլտուգ... Հա՛յտէյին կիրէլիմ... Օ-
րատա իգթիզա իտէնի ալըրըղ... Չօճուգ ի-
չին պիր շէ, ըսըթտըղլարը հալտէ, սիզ տէ
պիր աղ շէ, եէրսինիզ: Մասում՝ եարըմ՝ դա-
տէհ շէքէրլի սըճագ շարապ իչէճէք օլուր ի-
սէ, քէնտիսինի պուլուր, հէմ միտէ իւզէրին-
տէ պունտան տահա իյի շէ, օլմապ, Մօնրա

տախի պիր արապա թուլթարըզ , վէ պէն սիզի
էվէ գատար կէօթիւրիւրիւմ : — Պու ազշամ ,
համո օլտուն եէտիմոէ բարամ վար տըր . . .
Գլիշիտէ ազրապամտան պիր քիմէնին պանա
եիւզ ֆրանգ գատար պօրճու վար իտի . . .
շիմոի օրատան կէլիեօրում . . . պօրճունու վէր-
տի . . . Հաթթա պէնի թաամա տախի ալըգօյ-
տուղունտան , պու գատար կէճիքտիմ , լաքին
պու պապտէ քէնտիմի պախթիեար ատտ ի-
տէրիմ , զիրա տահա էրքէն օրատան չըգսա ի-
տիմ , սիզէ թէսատիւֆ իթմէեէճէք իտիմ :

Պէօյլէճէ մէրգումլար շարապճը տիւքքեա-
նընա վասըլ օլտուլար : Բօլ ժուպէր , տայիմա
Պլանչը գուճաղընտա թուլթամագտա օլտուղու
հալտէ , Գլէրի իչէրի կիրտիրտի :

Կէնճ գատըն պիր մասա եանընտա օթուր-
տու վէ եախօտ տահա տօղրուսու տիւշէգալ-
տը , վէ չօճուղունու քէնտի գուճաղընա ալտը :

— Էթ սուեունուզ վա՞ր մը տըր , տէեու սիւ-
ալ իթտի , ժուպէր տիւքքեանճըեա :

— Վար տըր , էֆէնտիմ , անճագ սօվուգ օլ-
տուղունտան , պիր ազ ըսըթմագ իսթէր , պու
իսէ , կազըր օճաղա գօնուլտուղու հալտէ , շիմ-
տի օլուր պիթէր :

— Չարուզ իքի թապագ էթ սուեու իլէ պիր
շիշէ էն ալէա պօրտօ շարապը , շէքէր , էք-
մէք , վէ պիր ազ սօվուգ էթ թէտարիք իտիմ :

Շարապճը , իգթիզաի հալի անլաեան ատէմ-
լէրտէն օլտուղունտան , տէրհալ լազըմ կէլէն
շէյլէրի թէտարիք իթտի , վէ պէշ տազըգա

սօնրա , Գլէր թաամ իթմէքտէ , վէ Բօլ Ժու-
պէր տախի Պլանչա էթ սուկու իչիրմէքտէ ի-
տի , վէ մէղքիւր էթ սուեունտան սօնրա տա-
խի պիչարէ մասուամա պիր գատէհ շէքէրլի շա-
րապ իչիրտի :

Վալիտէ վէ էվլատ , գուվվէթլէրինի պուլ-
տուլար : Գլէր , տէլիգանլըեա թէշէքքիւրիւ-
նիւ պեեան իտէրէք , օլ պապտէ ճէնապը Հագ-
գա աուա իթտիկի հալտէ , Պլանչ տախի քէն-
տի գարնընը տօեուրան զաթըն եիւզիւնիւ վէ
էլլէրինի էօքմէքտէ իտի :

Հալ պու քի , վագըթ կէշմէքտէ օլտուղուն-
տան , էվլէրինէ ավտէթ իթմէք լաղըմ իտի :

Բօլ Ժուպէր , շարապճընըն բարասընը վիր-
տի , վէ չօճուղու թէքրար գուճագլաեըպ , պիր
արապա պուլմագ իւզրէ էթրաֆա կէօզ կէզ-
տիրտի , վէ պունա տախի մուվաֆֆագ օլտու :
Մէրգում պիրլիքտէ եարըմ էքմէք , պիր ազ
էթ , պիր շիշէ շարապ , վէ պիր ազ շէքէր տա-
խի կէօթիւրիւեօրտու :

Արապա , Գարնօ իլէ տէլիգանլընըն սաքին
օլտուգլարը խանէնին գաբուսունա վասըլ օլ-
տուղունտա , սաաթ սապահըն ալաֆրանկա պի-
րի վուրմագտա իտի :

Պու էվ , իւշ տայիրէտէն իպարէթ օլուպ ,
պիր տայիրէտի սօգաղա նաղըր , վէ իքի տայի-
րէտի տախի իքի դանատլարը մէսապէտինտէ օ-
լարագ , պիր տիվար իլէ գաբալը պուլունան
խայլիճէ վասի պիր պաղչէեէ գատար թէմտիտ
օլունմագտա իտի :

Բօլ, վալիտէսիյէ պիրլիքտէ, էվին սօգաղա նազըր օլան իւչիւնճիւ գաթընտա պիր տայիրէ թութմուշ օլուպ, Բիէր Գարնօնուն տայիրէսի իսէ, հէր նէ գատար իւչիւնճիւ գաթտա իտի իսէ տէ, էվին սաղ թարաֆընտա պուլունմագտա իտի :

— Իշթէ, մա'տամ Գլէր, էվինիղէ կէլտինիղ, տէտի տէլիգանլը ժուպէր կէնճ գատընա, աւրապատան աշաղը էնէրքէն եարտըմ' իտէրէք . . . — Եաթմաղտան էվվէլ, չօճուղա պիր գատէհ շարապ տահա իչիրին : — Եարըն իչին տէ շու վէրտիկիմ քեաֆի տիր :

Բօլ պու լագըրտըլարը սէօյլէեէրէք, էրղագ չըգընընը Գլէրէ վէրտիկի սըրատա, էլինէ տախի պիր ալթուն սիքքէ սըգըշտըրմագտա իտի :

— Օհ . . . խա'յր . . . խա'յր, պու արթըգ զիեատէ շէյ տիր, միւսիւ Բօլ, տէտի կէնճ գատըն րէքէլէեէրէք :

— Հիչ պիր շէյ տէյիլ տիր . . . — Էկէր զէնկին օլտա իտիմ . . . լաքին նէ' շարէ, էլիմտէն պունտան զիեատէ պիր շէյ կէլմէղ . . . Մատամ Գարնօ, պանա օլան տօսթլուղունուզ նամընա, պու վէրտիկիմ գապուլ իթմէնիղի, վէիքի իւչ կիւնտէն կէլլպ վալիտէմի կէօրմէնիղի րէճա իտէրիմ . . . — Նէ' սիղին վէ նէ' մասումունուղուն աճ գալմանըղը իսթէմէմ :

Գլէր, պու տէրէճէ խալիսանէ օլան պիր իւրարա մուխալիֆէթ իտէմէտիկինտէն, մէգքիւր ալթունու ալար, վէ գալպինին շիւքրանիյեթ տույլուտույլա, քէնտիսինէ, “ Իօշմէ-է-ուլէ, Գէն

եինէ յիշէ «անտրամ» տիմէքտէ օլան տէլիգանլը-
նըն էլլէրինի սըգըպ , Պլանչը գուճագլատը , վէ
անտէն տօղբուճա քէնտի օտասընա կիթտի :

Սէֆիլ օտա , չիւնքի հէր թարաֆընտա զա-
բուրէթ կէօրիւկիւեօրտու :

Նէ՛ էչեա . . . ատի պիր սանտըգ , իւշ թօ-
բալ սանտալեէ , թախթատան պիր մասա , սէ-
տիրսիղ պիր գարեօլա , սալթ պիր սաման
տէօշէք , գուլանըլմագլա տէլիք տէչիք օլ-
մուշ եունտան պիր եօրկան , իշթէ հէք մէղ-
քիւր օտանըն էչեասը պունլար խտիլէր :

Պլանչ , պիր պէչիքտէ եաթմըջ օլուպ , մէղ-
քիւր պէչիքտէ պիր պէղ բարչասը , չարչաֆ
եհերինէ գուլանըլմագլա խտի :

Կէնճ գատըն , օտասընա կիրտիկինտէ , թէ-
նէքէ շամտան իւղէրինտէ մէվղու օլան պիր
մուժ բարչասընը եագտը , վէ սօնրա տախի ,
եարըմ գատէհ շէքէրլի շարապ հաղբըլաեըպ ,
մատումունա իչիրտի , վէ պիշարէ չօճուգ պու-
նու իչմէսինտէն պիր աղ սօնրա , ույգուեա
տալար :

Պէտպախթ Գլէր , մէղքիւր սէֆիլ օտատա
վէ խալի տիվարլար գարչըսընտա եալընըղ գա-
լընճա , վագըր օլան հալէաթը , եանի բէտէ-
րի թարաֆընտան կէօրտիւկիւ գապուլիյեէթի ,
վէ պուլունտուղու տէհչէթլի վէ չըգմագ եօլու
տիւչիւնմէեէ պաշլատը , վէ սօնրա տախի քէն-
տինի զապթ խտմէեէքէք , վէ հէօնկիւր հէօն-
կիւր աղլաեարագ , կէօղ եաշլարը տէօքախ :

Իչպու հիւզնէնկիղ հալ պիր աղ թէսքին օ-

լուսւյ , անըն եւերինէ տէհչէթլի պիր խըրս ու հիտտէթ գայիմ օլարագ , մուգատտէմքի կիւն- լէրինի , եանի ըրզ վէ նամուսլու իքէն , բահաթ պիր էօմիւր կէչիրմէքտէ օլտուղունու , վէ քէն- տի թէլէֆինէ սէպէսլ օլմուշ օլան շախսս , իւք տէֆա օլարագ թէսատիւֆ իթտիկի կիւնէ գա- տար մութլուլու պուլունտուղունու , վէ օլ կիւն- տէն պէրու ագան պիլճիւմիէ կէօզ եաշլարընը վէ Բիէր Գարնօնուն եիւղիւնտէն չէքտիկի միւ- թէատտիս մէշագղաթը , վէ կէօրտիւկիւ սուի մուամէլաթ վէ հարաքեաթը , տէրխաթըր իյ- լէտի :

Խայինի մէրգում , սալթ քէնտի թէնպէլիկի վէ սէֆիհիկի իլէ պիշարէ գատընճըղազը , պու- լունտուղու շու հալը էսէֆիշթիմալէ տիւշար , վէ բէնչէի զարուրէթտէ էսիրէ գըլմըշ իտի :

Գլէրին կէօղլէրի , պու արալըգ ուեումագտա օլան Պլանչըն ճալիպ սիմատընա աթֆ օլուն- տուղունտան , Տանիէլ կէյեէնին լագըրտըլարը ֆէքրինէ կէլտի : Մէրգում , հիտտէթ վէ զա- զապը էսնասընտա ,

— Նէմէ՞ լագըմ պէնիմ իսիմսիղ պիր էվլատ , վէ պիր վէլէտի զինա , տէմիշ իտի :

Պու սէօզ , սահիհ իտի , զիրա Բիէր Գարնօ , Պլանչըր ասլա էվլատ մագամընտա թաստիղ իթ- մէքիկի տիւշիւնմիւշ օլմատըղընտան , պիշա- րէ չօճուգ վէլէտի զինա սասըլըր իտի :

Պու ֆիքր Գլէրի բիւր զազապ իտէրէք ,

— Պէն , քէնտի գըզը իչին տիլէնմէեէ կիթ- տիկիմ հալտէ , տէտի , քէնտիսի աճապա շու

էսնատէ նէ՞ եարբեօր : Քի՞մ պիլիր օ ալչագ ,
զամիրսիզ , վէ վիճտանսըզ հէրիֆ հա՞նկը մէյ-
խանէտէ օթուրմուչ , չալտըղը բարալար իլէ իչ-
րէթ իտիեօր : Էվվէթ , չալտըղը բարալար իլէ ,
ղիրա չալըչմնտըղը հալտէ , պիր շէյ գաղանա-
մաեաճաղը թապիի տիւր : — Ա՛հ , բէտէրիմին
պէնի բէտա վէ ինքեար իթմէսինտէ հագգը
վար տըր . . . — Պէ՛ն , պիր ալչագ քիմնէյիմ . . .
էվվէթ , նամուսլու գըղլարա մախսուս օլան վա-
զայիֆի ունութմուչ օլտուղում իչին , ալչա՞ղըմ
. . . էվվէթ , պու հէրիֆին արգասընտան սիւ-
լիւք իթմիչ օլտուղում իչին , ալչա՞ղըմ . . . էվ-
վէթ , անըն էտնա հիւքմիւ ալթընտա պաշ էյ-
միչ պուլունտուղում իչին , ալչա՞ղըմ . . . հասը-
լը , անըն պէտ խույլարընը անլատըգտան սօն-
րա , եինէ քէնտիսինի թէրք իթմէտիկիմ իչին ,
ալչա՞ղըմ : — Ա՛հ , պու առէ՛մ . . . պու հայտո՛ւտ
. . . պու զատտա՛ր , պէնի . . .

Օլ էսնատէ դարու պիրտէն պիրէ չալընտը-
ղընտան , պէտպախթ գատըն տիթրէտի , վէ
տիթրէեէրէք , աեաղա գալգըպ ,

— Քի՞մ տիր օ , տէեու սիւալ իթտի :

— Պէ՛ն իմ . . . գարուեու ա՛չ , տէեու էմր
իթտի մէզպուրէնին թանըտըղը պիր սէտա :

Գլէր , սիւրկիւեիւ շէքինճէ , թիէր իչէրի կիր-
տի , արգասընտան տախի Մալբէրթիւի , էլինտէ
էքմէք , շարապ , վէ եարըմ գօեուն պուտու
օլտուղու հալտէ , կէլմէքտէ իտի :

— Գարուեու գարա՛ , վէ էլինտէքի շէյլէրի
սուֆրանըն իւզէրինէ տի՛զ տէ , պիր ազ շէյ եէ-

եէլիմ, տէեու էմր իթտի Բիէր, Մալբէրթիւիէ, Բիէր, պու լագըրտըլարը սէօյլէեէրէք, կէօզլէրինի գի.քր իթտիկի մասաեա չէվիրտի քի, իւզէրինտէ, Գլիչի սօգաղընտա.քի շարապճը տիւ.ք.քեանընտան սաթըն ալընմըչ օլան էրզագ պուլունուեօրտու : Մէրգում, էչեաեը մէզքիւրէյի կէօրտիւկինտէ, գաչլարը չաթըլտը, վէ չէհրէսի սէրթ վէ թէհատամիզ պիր սուրէթ քէսպ իտէրէք :

— Պունլար նէ՞ տիրլէր, տիմէք տիր քի չօճուգ աճ տըր տէտիկինտէ, եալան սէօյլէեօրտուն, տէտի :

Պիչարէ գաաընըն աճը աճը միւլահազաթընըն նէթիճէսի օլան խըրս ու հիտտէթի, հէնուզ դայիլ օլմամըչ իտի : Պինապէրին քէնտի թապիի միւլայիմէթինտէն պիւսպիւթիւն ֆարգըլը օլան պիր շիտտէթլէ :

— Եալան սէօյլէ՞մէյօրտում . . . ա՛սլա եալան սէօյլէ՞մէյօրտում, անլատը՞ն մը, տէեու ճէվսպ վէրտի :

Բիէր թէաճճիւպլէ մէզպուրէեէ պագ մաօընտա, Գլէր ասլա կէօզլէրինի աչաղըեա էյմէտի, վէ քէնտիսինէ աթֆ իտիրմիչ օլան նազարը տիգգաթա քիւսթախճա մուգապլէլէ իթտի : Բիէր քէլամա տէվումէն :

— Սանա պիր տէֆա տահա սէօյլէեօրում, ողունլար նէ՞րէտէն կէլտի . . . — Սէնին ճն բարան պիլէ եօղուտու, սէօյլէեէճէ՞քմիսին, տէտի :

— Սէն տաթի պիլիւօին քի, սէօյլէտիկիւմ հագըզաթը հալ իտի :

— Էօյլէ իսէ բարաեը նէ՞րէտէն պուլտուն ,
— նէրէտէն մի . . . — նէրէտէն պուլտու-
ղումու սէօյլէմէքլիկիմի իսթէեօ՞րմուսուն , տէ-
եու պաղըրտը Տանիէլ կէյեէնին գըղը , կէօզ
պէպէքլէրի աթէշ կիպի բարլաեարագ :

— Էվվէթ :

— Տիլէնտիմ . . . անլատըն մը շիմաի :

— Տիլէնտիմ մի , տէեու բէբէլէտի Բիէր
հայրէթլէ . . . — Սէն մի տիլէնտին :

— Էվվէթ , պէն : — Էվվէլա , Պլանշ իլէ պիր-
լիքտէ բէտէրիմի պուլմաեա կիթտիմ . . . քէն-
տիտինտէն աֆիլըդ մէմուլ իթմէեօրաում , գի-
րա պանա աֆիլ իթմէեէճէկինի բէք ալէա պի-
լիր իտիմ , իլլա տիւնեաեա կէլմէսինտէ ճիշ
պիր սուշու վէ ճիւնհասը պուլունմաեան շու պի-
չարէ չօճուղու աճըր վէ մէրհամէթ իտէր իւ-
միտինտէ իտիմ . . . — Ֆադաթ բէտէրիմ պանա
եարտըմ իթմէք , վէ պէնի թանըմագ իսթէ-
մէտի . . . հաթթա քէնտի գըղը օլմատըղըմը ,
վէ քէնտի գըղընը թարա իթմիշ իտու կինի սէօյ-
լէտի :

— Սահիհէն մէրգում պու հարեքէթտէն մի
պուլունտու , տէեու պաղըրտը Բիէր Գարնօ
խըքս իլէ :

— Քէնտի հագգընը իճրա իթմիշ օլտուղուն ,
տան , պէն պու պապտէ բէտէրիմի ապլա իմպ ,
եիպ իթմէմ , հաթթա օնա գարչը հագարեթթ
օլունմասընը տա մէնն իտէրիմ :

— Էյ սօնրա . . . — տէեու սիւալ իթմի իսա-
պիսի մէրգում , տիշլէրինի սըղըպ , սէսինի տա :

խի քէսկին պիր թարգտա չըգարարագ :

— Սօնրասը նէ՞ օլաճագ . . . — Զանն իտէրիմ քի , պունուն սօնրասը նէ օլաճաղընը անլա մագլըդտա կիւճիւք եօգ տուր : . . . — Զօճուգ աճըրգտան էօլիւեօրտու , պէն տէ էօլմէսինի իսթէմէտիկիմտէն , ալուճ աչտըմ . . . տիէն տիմ , անլատը՞ն մը :

— Եալան սէօյլէեօրտուն :

— Խա՛յր , սահիհ սէօյլէեօրում :

— Էյ շու էքմէյի , շարասլը , շէքէրի վէ էթի սատագա բարասըյլա՞ մը սաթըն ալտըն :

— Էվվէթ , սատագա բարասըյլա սաթըն ալտըմ :

Բիէր զիքը իթտիկի շէյլէրի պիրէր պիրէր էլինէ ալըպ , շիտտէթլէ մասանըն իւղէրինէ ֆըրլաթմագտա իտի : Պու սըրասա մէրգում երկիրմի ֆրանգլըղը կէօրիւնճէ :

— Պու ալթուն նէ՞ օլուեօր , պո՞ւ տա մը սատագա տըր , տէեու սիւալ իթտի :

— Էվվէթ , օ տախի սատագա տըր , տէեու ճէվապ վէրտի Գլէր պարիտ պիր մուամէլէ իլէ :

— Եալա՞ն սէօյլէեօրտուն , տէեու մուգապէլէ իթտի Բիէր , խըրսընտան մօսմօր քէսիլէրէք : — Պու ալթունու սանա վիրէն Բօլ ժուպէր տիր , օ Բօլ ժուպէր քի , քէնտիսիլլէ կէօրիւշմէքլիկինի մէնն իթտիմ , հալպու քի , սէն քէնտինի օնա ատէթա սաթմըշսըն տըր :

Մալբէրթիւի , արգատաչընըն քէօր քէօրունա հիտտէթինի , վէ ղէվճէսինի մէրդում տէլիգ անլրտան գըսգանտըղընը պիլտիկինտէն :

— Բիէր ... Բիէր ... սա՛գըն քէնտինի , տէտի :

— Սէն սո՛ւս օլ , տէեու էմր իթտի Գլէրին մաշուգու , չիւնքի պէնիմ էվիմտէ վագը օլան հալէաթ , սանա ըաճի տէյիլ տիր :

Պատէհու մէրգում տէլիգանլը , մահպու պէսինէ խիթապ իտէրէք , վէ ղաեէթ հիտտէթամիզ պիր սէտա իլէ :

— Պիր խայլի վագըթտան պէրու , Բօլ Ժուպէր իլէ միւնասէպէթին օլտուղունու , վէ պու աղչամ տախի քէնտինի մէրգումա թէպիմ իտէրէք , իւճրէթինի ալմըչ իտուկինի ինքեար կէլէպիլի՞ր մի սին , տէեու տէվամ իտի :

Գլէր , իչպու հագարէթէ թէհամիւլ իտէմէեէրէք , պիրտէն պիրէ օթուրտուղու եէրտէն աեաղա գալգտը , վէ տիթրէեէրէք վէ ֆէվգէլատէ թահգիրամիզ պիր թավը իլէ :

— Օ՛հ , պէն սէնին ղաեէթ ալագ վէ ղատտար պիր մախլուգ օլտուղունու պիլիեօրտում , լաքին սէն , պէնիմ ղաննըմտան տահա պիեա տէ ալչա՛գ վէ ղատտա՛ր իմիչսին ... տէտի :

49

— Սուս օլաճա՞գ մըսըն , տէալի Բիէր հիտտէթու ղաղապը արթարագ :

— Խա՛յր , տէյու ճէվապ վիրտի Տանիէլ կէյեէնին գըզը , խա՛յր , սուս օ՛լմաեաճաղըմ ...

— Սաեէնտէ կէչիրմիչ օլտուղում էօմիւր , ար-

Թըզ քեաֆի տիր : — Սիւքիւթ իտէրէք , չէք-
տիկիմ միհն ու մէշագգաթա պունտան պէօլէ
թէհամիւլիւմ գայմատը ... — Էվվէթ , հէք պու
չէյլէրի պանա վիրէն Բօլ Ժուպէր տիր ... օ
Բօլ Ժուպէր քի , ինտանլարըն էն իյիսի տիր ...
— Մէրգում , ածըրգտան էօլմէքտէ օլան պու
չօճուղու ածըտը ... վէ անըն եաշամատը իչին ,
պանա նաֆադա վէ բարա վիրտի , զիրա պիչա-
րէ մասուճուն ասըլ բէտէրի , օլ գատար ալչագ
պիր քիմնէ տիր քի , քէնտի էվլատը իչին բա-
րա գազանմագ իսթէմէմէքտէ տիր ...

Պու էսնատէ Մալքէրթիւ ինին բէֆիգինի կէօր-
մէք պիլէ , ինտանա տէհչէթ վէրիր իտի :

Մէրդում շու հայինտէ ,

— Ահ , ալչագ գարը , պու իթտիկին հադա-
րէթլէրի , եինէ սէնին պօղազընտան կէրի եօլ-
լաեաճազըմ , տէեու հայգըրտը , վէ մասանըն
իւղէրինտէն պիր պըչագ ալըպ , ասլա գըմըլ-
տանմաեարագ վէ վազիֆէսիղճէ գարչըսընտա
տուրան Գլէրէ տօղրու հիւճում իթտի , վէ պէտ-
պախթ գատըն իսէ , իքի գօլլարընը կէօքսիւ
իւղէրինտէ գավուշաուրարագ ,

— Վո՛ւր պէնի վէ նա՛օրը քի նամուսումու վէ
ճանըմը էօլտիւրտիւն իսէ , վիճուտիմի տախի
էօլտիւր ... — Էվվէթ , պէն էօլէճէյիմ , լաքին
էօլտիւլիւմ սըրատա տախի , սէնին ալչա՞գ օլ-
տուղունու սօն նէֆէսիմտէ տախի պէեան իտէ-
ճէյիմ , հաթթա Բօլ Ժապէր նէ՞ գատար մէր-
համէթլի իսէ , պիլաքս սէն տէ օլ գատար ալ-
չա՞գսըն , տէտի :

Բիէր Գարնօ վահչի պիր ճանվէր միտլլու ի-
նիլէեէրէք, անինտէ էլինտէքի պըչաղը Գլէրին
կէօքսիւնէ սարլատը, վէ պիչարէնին տօտազ-
լարընտան եալընըզ պիր ա՛հ սէտասը չըգըպ,
գանը, վազը օլան մէնզարէ սէպէպիլլէ շաչըր-
մըչ օլմասընտան տօլաեը ուեռումագտա օլմա-
եան Պլաչըն պէչիլինէ գատար Ֆըչըրըտը, վէ
սօնրա տախի տէօչէմէեէ եաեըլտը :

— Խա՛յին, նէ՞ եարտըն . . . տէտի Մալբէր-
թիւի տէհչէթլէ թիւճաթ իտէրէք :

Բիէր, քէնտի քէնտինէ տիւչարը իզթիրասլ
օլարազ, պաչտան աեազլարընա գատար տիթ-
րէմէքաէ իտի : Մէրգուճ գանը կէօրիւր կէօր-
մէզ, պիրտէն պիրէ խըրս ու հիտտէթի թէս-
քին օլտու :

Պլնապէրին էլլինի, թէր իլէ ըսլանմըչ օլան
աննլնա կէօթիւրիւպ, վէ պիր իսկէմլէ իւզէ-
րինէ տիւչէրէք, շու լաֆղլարը բէբէլէտի :

— Պէն նէ՞ հայլան իմիչիմ . . . շու դարընը
էօլտիւրտիւճ . . . վէ քէնտիմին տախի մահվը-
նա սէպէպ օլտուճ . . . Պիչարէ՞ գատըն . . . —
Սէն շու պըչաղը պանա վէր . . . Գաթըլկեահտա
էօլմէքտէն իսէ, քէնտի քէնտիմի էօլտիւրմէք
տահա էվլէա տըր . . .

Մէրգուճ, ազլընա մալիք օլմաեան ստէմլէ-
րէ մախտուն հալ ու հարէքէթտէ պուլունտու-
ղունտան, Մալբէրթիւի :

— Վա՛ղ կէչ, վա՛ղ կէչ, տէտի ազլընը գայ
իթմէկէ հիչ պիր սէպէպ եօզ տուր . . . — Իհ-
թիմալ տըր քի Գլէր սաթթ եալալանմըչ տըր . . .

Էկէր էօյլէ իսէ , գուրթուլմասը շիւսհէսիզ տիր . . . — Սէվմէտիկին , վէ լաքին շայեանը թայեիպ պիր էօզիւր կէօրմէտիկին պիր գատըն հադգընտա տէրքեար օլան ագըլսըզճա գըսգանճլլըրն , սէնի վահշիճէ պիր գաթիլ սըրտսընա գօեւամազ :

Պու սէօզլէրի սէօյլէեէրէք , սասլըգ գասէմ քեաթիպի , Գլէրին ճէսէտի եանընա եագլաշտը , վէ էյիլիպ , էլինի մէզպուրէնին կէօքսիւնիւն սօլ թարաֆընա գօյտուգտան սօնրա , պէնդի պէթի սօլմուշ օլարագ աեաղա գալդտը , վէ աըգատաչընա խիթապէն ,

— Գալպի տրթըգ վուրմաեօր . . . պըչաղը տտէթա պիր գասապ կիպի էնտիրմիշտին . . . — Պէտպասթ գատըն թէպիմի բուհ իթմիշ , տէտի Գաթիլ թէքրար տիթրէեէրէք ,

— Ա՛հ , զայպ ու մահվ օլտում . . . — տէտի քէսիք պիր սէտա իլէ . . . — Շիմտի պէնի զամմազլաեաճագլար , թութտուրաճագլար , վէ մահքիւմ գըլաճագլար տըր . . . — Հէմ պու տա , թամ պիգիմ զէնկին , վէ մութլու օլաճաղըմըզ պիր զէմանտա . . . — Չօճուղու տա ալլպ կէօթիւրէճէքլէր . . . — Աճապա պու մասում նէ՞ օլաճագ տըր :

Բիէրին պիւսպիւթիւն մէյեուսիյեէթ վէ մահըուհիյեէթ հալի , զանն իտէրսին քի Մալբէրթիւինին տէ պիւթիւն գուվիլէթի վէ ճէսարէթինի իեատէ իթմիշ իտի : Պինաէն ալէյն մէրգում ,

— Ագըլսըզճա մէյեուսիեէթ լաղըմ՝ տէյիլ

տիր, տէտի, — Էկէր միւմքին իսէ, չաբուգ պուրատան չրգմայրսըն, եօգսա մէյեուսիյեէթէ տիւշիւպ գալըրսան, պուրատան չրգամագսըն : — Վագաա օլան շէյ, շայեանը թէէսիւֆ տիւր, լաքին նէ՞ չարէ, օլմուշ շէյէ չարէ պուլունմազ : Սէն տախի պիլիբսին քի, խըրսըն մուխաթարայլ տըր : Պա՛գ քի, պուլտան պէօյլէ պու եօլտա խըրսլարտան քէնտինի սագընասըն, հէմ արթըգ պու խուսուս իւզէրինէ կէօրիւշմէեէլիմ . . . — Իշ կէօրմէք լաղըմ տըր . . . — Շիւպհէ եօգ տուր քի, սէնի դամմազլաեաճազլար, արաեաճագլար, ֆագաթ Գլէրին վէֆաթը տուեուլմազտան էվվէլ, սէն պուրատան երազլանապիլիբսին, վէ սախթէ պիր իսմլէ պիր էճնէպի մէմլէքէթինտէ կիզլէնէրէք, վուգուաթլարըն րէվիշի հալինէ պէքլէեէպիլիբսին . . . — Հէր նէ հալ իսէ, էն միւսթաճէլ վէ էլզէմ շէյ, պուրատան կիթմէք տիր :

— Էվվէթ, կիտէճէյիմ, ֆագաթ շու շօճուղու նէ՞ եարաճաղըմ, տէտի Բիէր Գարնօ :

— Չօճուղու նէ եարաճա՞գ մը սըն :

— Էվվէթ, զիրա անը պիրլիքտէ կէօթիւրմէք գապիլ տէյիլ տիր . . . — Վալիտէսինի իսթէտիկի անտէ, պէնի էլէ վէրիր :

— Թամա՛մ տըր . . . — տէտի Մալըէրթիւի Ս՛ն մէլուն, շիմտի պունա նէ՞ չարէ պուլմայր :

Պիրտէն պիրէ Բիէրին ֆիքրինտէ պիր թասավիուր հասըլ օլարագ :

— Պիր ազ տուր, տէտի րէֆիգինէ :

— Պիր չարէ պուլտուն մու :

— Էվվէթ , Ֆապաթ Էվվէլ Էմիրտե քերես-
թէ թաճիրինին շիղտանընաա նէ՛ դատար բա-
րա պուլունտուզունու թահգըզ Խտելիմ :

Տէրհալ , կէօմլէյի իլէ թէնի արասընտա օլ-
տուղու մարիւմիւմիւզ օլան շիղտանը աչըպ , ի-
ջինտէ պուլունանլարը մասանըն իւզէրինէ վազ
իթտի : Մէզքիւբ շիղտանտան չըգարըլան , պիր
տէմէթ պանդա պիլէթլէրի օլտուղու հպտե ,
Մ . Բուվընայըն տէտիկի կիպի , ճէման եիւզ
պին Ֆրանգ միգտարընտա իտի :

Բիէրին պիր ճէպինտէ տէ , պինէր Ֆրանգ
չըզ օլարազ , եէտի պիլէթ տահա պուլունմագ-
տա իտի : Մէրգում , Մալթերթիւիեե ,

— Սէն պու ազչամ պանս , եիւզ պին Ֆրանգ
իլէ , պիր ումուբ ու մէսալիհի ումումիեեե տա-
յիր պիր իտարէխանէ թէետիս վէ իջթիրա ի-
տիլէպիլիր , վէ պու գատար պիր մէպլաղըն
սէրմաեե օլապիլիր օլտուղունու թէեմին իտի-
եօրտուն , տէտի :

— Էվվէթ , վէ եինէ թէեմին իտերիմ :

— Պլանչըն իւզէրինէ նէգարթէթ իտեճէկինէ ,
վէ պէն մէրգումէյի ալմաեա կէլէպիլէճէկիմ
կիւնէ գատար , սէն պու չօճուղու գաեըրա-
ճաղընա եէմին իտերմիսին :

— Էվվէթ , — տէեու ճէվապ վիրաի Մալթեր-
թիւի պիր տերէճէ հէեէճան իլէ , — պիզզաթ
քէնտի գըզըմ կիպի Պլանչըն իւզէրինէ նէգա-
րէթ իթմէքլիկէ եէմին իտերիմ , վէ պունու
պիւյիւբ պիր Էհլիեթթ աուա իթմէմ , շիւնքի
զաթէն պէն պու չօճուզու սէվէրիմ :

— Պու չօճուղունն նէ՛ օլտուղունու , ի.քիմիղ-
տէն պաշգա քիմսէ պիլմէեէճէք տիր, տէյի՞լ մի:

— Էվվէթ , քիմսէ պիլմէեէճէք տիր :

— Սանա էմնիյեէթիմ վար տրր , վէ պունու
խսպաթըյլա տախի կէօսթէրէճէյիմ : — Պու
բարանըն եարըսը պէնիմ տիր , տէյի՞լ մի :

— Հա՛յ հա՛յ :

— Էօյլէ օլտուղու հալտէ , պէն քէնտիմ իչին
եալընըզ շու եէտի պին ֆրանգը ալըգօեուպ ,
չէքմէճէտէ պուլունան էճնաս իլէ եիւզ պին
ֆրանգը սանա թէր.ք իտէրիմ . . . — Չարուգ
քէնտինէ պիր իչ թէտարիք էթ , վէ պիղիմ
ի.քիմիղ , վէ եախօտ տահա տօղրուսու իւչիւ-
միւզ իչին չալը՛չ . . . չօճուղու ա՛լ , պիրլի.քտէ
կէօթի՛ւր , վէ լաեըզըյլա հըֆզ էթ , անլա-
տը՞ն մը :

— Սէն միւսթէրի՛հ օ՛լ :

— Պէն տախի կիտէճէյիմ :

— Նէրէեէ :

— Էն եագըն հուտուտա :

— Տիմէ.ք քի Պէլճիգաեա կիտէճէքսին :

— Էվվէթ :

— Նէրէ իչին սանա մէքթուպ եաղաճաղըմ :

— Իլ.ք տէֆա պէն սանա քէնտի հազգըմտա
մալիւմաթ վէրիրիմ :

— Բէ.ք իյի , ֆազաթ նէ՞ ատրէս իլէ . . . չիւն-
քի ալէսասպահս պէն էվիմի թէր.ք իտէճէք ի-
սէմ տէ , նէրէեէ կիտէճէյիմի պիլմէմ :

— Իչթէ պու ֆէնա . . . լաքին պունուն տա-
խի չարէսի վար տրր , սանա եաղաճաղըմ մէ.ք :

թուայու, բօսթատա գալմագ իւզրէ եազարըմ:

— Պու տա իյի . . . — Անճագ մէքթուպլարըն իւղէրինէ եազաճաղըն ատրէսի, եալընըզ Ա. Չ. . . հարփլարըյլա իշար իտէրսին . . . — Եարընտան իթիպարէն, հէր իքի կիւնտէ պիր տէֆա Ժան-Ժագ-Սիւրօ սօգաղընա կիտիպ, բօսթատա մէքթուպ արաեաճագըմ:

— Բէք ալէա, գարարլարըմըզ վէրիլտի . . . — Շիմտի սէն, եիւզ պին ֆրանզը ճէպլէրինէ աօլտուր . . . — Չօճուզ իսէ, եէնիտէն ուեումուշ օլտուղունտան, ուեանաըրմամագ իչին, եալաշճա էլպիսէսինի կկիինտիրէլիմ, վէ պուրատան սալուշուպ կիտէլիմ:

Պէշ տագըգա սօնրա, Բիէր Գարնօ, մահպուպէսինին նաչընա սօն տէֆա պիր աթֆը նաղար տահա իտիպ, վէ եաշարմըշ օլան կէօզլէրինի սիլտիքտէն, վէ ըշրղը տախի սէօնտիւրտիւքտէն սօնրա, Պլանշը գուճագլամըշ օլան Մալրէրթիւի իլէ պիրլիքտէ աշաղը էնտի:

Բիէր, օտասընըն գարուսուենու իւսթիւնտէն գարատըգտան սօնրա, անախթարը պիրլիքտէ ալմըշ իտի: Մէրգում սօգագտա, վէ էվտէն եիւզ ատըմ ուզագտա տուրուպ,

— Չօճուղու գաեըրաճաղընա եէմին իթտին, խաթրընտա՞ մը տրր, տէտի արգատաչընա:

— Էվիլէթ, խաթրըմտա տրր, վէ ապլա ունութմանեաճագըմ, վէ օլ պապտէ թէքրար սանա, միւսթէրի՛ն օլմանը իխթար իտէրիմ:

— Չաթէն միւսթէրի՛նիմ . . . — Արթըգ պիրիպիրիմիզտէն այրըլալըմ:

Պու սէօղլէրատէն սօնրա , Գլէրին գաթիլի ,
Մալբէլթիւինին դուճաղընտա ըահաթճա ու
եռուճագ տա օլան Պլանչա տօղրու է յիլիպ , իքի
իւչ տէֆա պուս իթտի :

Պատէհու , միւսթագպէլտէ օրթաղը օլաճաղ
օլան շախս իլէ տէ թօգալաչըպ , վէ պաչընը
արտընա տախի չէվիրմէ քսիզին եիրագլանտը :

Մալբէրթիւի , թրալէրսիէր սօգաղընտա սէ-
ֆիլճէ պիր օտատա իսքեան իթտիկինտէն ,
տօղրուճա օրաեա կիթտի , վէ չօճուղու քէն-
տի եաթաղընա եաթըրտըգտան սօնրա , քէն-
տիսի տէ , ուեռուճագ իչին տէ յիլ , իլլա տիւ-
չիւնմէք իւզրէ , էսկի պիր գօլթուղլու սան-
տալեէեէ օթուրտու :

Շէֆֆագ աթտըղը զէման , մէրգում գարա-
րընը վիրմիչ օլմաղլէ , սապահլաեըն էրքէն , չօ-
ճուղու օտաօընտա ուեռուճուչ օլարագ պըրա-
գըպ , քէնտիսի տիչարը չըգտը , վէ պիր ազ
սօնրա , կէրէք քէնտիսի վէ կէրէք չօճուգ իչին
եէնի էլպիսէլէր համիլ օլարագ ալտէթ իլլէտի :

Պլանչ ույգուսունտան ուեանաղընտա , վա-
լիտէսինի իսթէտի , վէ կէլմէտիկինի կէօրիւն-
ճէ , աղլամաեա պաչլատը :

Մալբէրթիւի , անըն իչին սաթըն ալտըղը էլ-
պիսէլէրի վէ չօճուգ օեռուճաղարընը կէօս-
թէրէրէք , մէղպուրէնին կէօզ եաչարընը գու-
րութտու , վէ սօնրա տախի հէմ անը կիլինտի-
րիպ , վէ հէմ տախի քէնտիսի , էրպապը դա-
նունտան միւհթէրէմ պիր զաթ կիպի պիր գը-
եաֆէթէ կիրիպ , վէ պիրթիքտէ պազը միւլի-

Թէլիֆ էվրագ ալարագ , Պլանչ իլէ տիշարը չըգտար , վէ մէղպուրէնէ , պիր գայմագճը տիւքքեանընտա գահվալթը իթ տիրտիքտէն սօնրա , Բարի-Լիօն-Մէտիթէրանէ շրմէնտըֆէրի ըսթասիօնունա վասըլ օլտու :

Օլ էսնատէ , պիր թրէն եօլա չըգմագ իւղէ իտի :

Մայրէրթիւի , Ժուանեի իչին իքի պիլէթ ալըպ , իւչ սաաթ սօնրա մահէլլի մէղքիւրէ վասըլ օլտուղունտա , հէման այնի վագըթ Բիէր Գարնօ տախի , հիւչ պիր թարաֆտա միւչքիւլաթա թէսատիւֆ իթմէեէրէք , Պրիւսէլէ մուվասըլէթ իթտի :

Օլ ագչամը Մայրէրթիւի , Ժուանեի ճիվարլարընտա պիր քէօյտէ , թանըտըղը պիր գատընա Պլանչը իհալէ իթտիքտէն սօնրա , Բարիսէ ավտէթ իյլէտի : Մէրգում , մէղպուրէ գատընա բէշինէն ալթը այլըղ թէէտիեէ իթմիլ , վէ ալթըլ այտան սօնրա , մէղպուրէ գատընըն վաղիֆէսինի միւնսիֆանէ իֆա իթմիլ օլտուղունու թասատիղ իթտիկի հալտէ , քէնտիսինէ ճէօմէրտճէ պիր պախշիլ տախի վիրէճէկինի վատ իյլէմիլ իտի :

Գաթիլին աղիմէթինտէն սօնրա , խանէսինտէ վագըլ օլան հալէաթը , օգուեանլարըմըլա Կիլտիրմէղտէն էվվէլ , Պաթինեօլտա , Բիւ աէ Տամ սօգաղընտա Տանիէլ կէյեէնին տայիրէսինէ ավտէթ իթմէքլիկիմիղ լաղըմ տըր :

Մէրգում բօլիս մէմուրու , գըզը հագգընտա
բէք շէտիտ , հաթթա զալիմլիք տէրէճէսինտէ
սէրթ մուամէլէ իթմիշ իտի , լաքին պէտպախթ
բէտէրին թէսքին օլունմազ սուրէթտէքի խըրս
ու զազապընըն սէպէպլէրի , հաթթա , հէյվա՛հ
քի , բէք հագգը սէպէպլէրի վար իտի :

Օգուեանլարըմըզ պիլիրլէր քի , Տանիէլ կէյ-
եէ , պիլա ըիգգաթ Գլէրի գօլտուգտան սօն-
րա , օտասընըն գարուսունու տախի արգասըն-
տան գարամըշ , վէ պիր տախի էշիյինէ աեագ
պասմասընը գըզընա մէնն իթմիշ իտի , չիւն-
քի մէրգում , միւթթէհիմէ օլան գըզընը կէօր-
մէսիյլէ , տէօրթ սէնէտէն պէրու քէնախսինի
թաղերիգ իթմէքտէ օլան քեաֆֆէյի քէտէր
վէ աճըլարը , գալպինտէ թէքրար վիճուտէ կէլ-
տիքլէրինտէն , թապիաթիյլէ ըիգգաթ վէ մէր-
համէթ անտէ մէյտան պուլամազ իտիլէր :

Հալպու քի , մէրգում բօլիս մէմուրու եա-
լընըզ գալընճա , պիրտէն պիրէ , էվվէլքի թէէս-
սիրինին աքսի , շիտտէթլէ հուսուլէ կէլիպ գուվ-
վէթ վէ թագաթը օլմաեարագ , պիր իսկէմլէեէ
օթուրտու , վէ պաշընը իքի էլլէրի իշինէ ալըս
աղամաեա պաշլատը :

Ագան կէօզ եաշլարը , մէրգումուն գալպինի
միւլայիմլէթտիքլէրինտէն , աֆվ իթմէքլիք
թասավվուրու , էվվէլքի շիտտէթի եէրինէ գա-
յիմ օլտու , վէ Գլէրին , պէնզի պէթի սօլմուշ ,
եանագլարընտա միհն ու մէշագգաթ էսէրլէրի
հէքք իտիլմիշ վէ չուգուրլաշմըշ , կէօզլէրի տալ-
կըն պիր հալ քէսպ իթմիշ , վէ աթէշ կիպի

եանմագտա պուլունմուշ օլարագ , տիզ չէօք-
միւշ , վէ բէճա վէ նիւաղ իլէ էյլէրինի քէնտի-
սինէ մօղրու ուղաորպ ; վալիւհսի օլաուղու
պիլարէ վէ պիկիւնաճ մասում իշին սատաղա
տիլէնմէք իւզրէ պուլունմուշ օլաուղու թէքրար
կէօղիւնիւն էօնիւնէ կէլտի , վէ օտանըն աքսի
սէտալարը , զանն իտէրսին քի լաէնգաթի մէր-
գու մուն գուլագլարընա , “մէրհամէթ իտին ,
էֆէնտի բէտէր , մէրհամէթ իտին աճլըգտան
էօլմէքտէ օլան չու չօճուղա” սէօղլէրինի թէք-
րարլամագտա իտիլէր :

Պէօյլէ պիր բէճա վէ նիւաղա իսէ , քէնտիսի
չու եօլտա ճէվապ վիրմիչ իտի . — Երդըլ շու-
րատան , պէն սէնի թանը մաեօրում :

Պու միւլահագա իւզէրինէ , Տանիէլ Կէյնէ-
նին վիճուտինտէ պաչտան աեաղա գատար պիր
տիթրէմէ հասըլ օլաու , վէ շաչքըն պիր հալ-
տէ աեաղա գալգըպ , քէնտի քէնտինէ շու
լաֆղարը իրատ իթտի :

— Գըզըմըն սէօինի իշիթտիկիմ հալտէ , քէն-
տիսինէ մէրհամէթ ի թմէտիմ . . . աճը մատըմ
Յ պէնտէն էքմէք իթթէեօրաու , հալ պու քի
պէն , սօգագտա թէսատիւֆ օլունան պիր տի-
լէնճիսէ պիլէ վէրիլմէսի ճայիզ օլան պիր սա-
տագտեը , քէնտի գանըմըն գանը , վէ թէնիմին
թէնի պուլունան պիր մախլուղա վիրմէք իթթէ-
մէտիմ . . . — Տիմէք տիր քի , պէն տիվանէ ի-
տիմ . . . լաքին , լսայր , լսայր , ինթիմայլի եօգ
տուր , պէն պէօյլէ պիր շէյ եաբմատըմ . . . էվ-
վէթ , պէն պէօլէ պիր շէյ եաբամալ իտիմ . . .

Տանիէլ պաշտօնը է յաի , վէ շու վէճճ կլէ կլա-
վէի մեդալ իյլէաի .

— Էվվէ'թ , էզվէ'թ , պէն իաիմ պու իօլտա
հարէ քէթ իսէն . . . Ա՛ճ , խայի՛ն բէտէր , պէն
պու ճինաեէթի իշլէաիմ . . . կէրչի Գլէր գապա-
հաթլը իտի , լաքին , նէմէ՛լազըմ իտի պէնիմ
անըն գապահաթ մէ թագսիրաթը , Պիշարէ մէ-
շագգաթ իշինաէ իտի . . . աճ իտի . . . պէն իսէ
անը գօվտոււմ . . . Քի՛մ պիլիբ , պէլքի շու սա-
աթտա , էօլիւժ բատաէսինաէ օլարագ , վէ շո-
ճուղու տախի քէզալիք ճան չէքիշմէք հալին-
աէ դուճաղընտա պուլունարագ , սօգագտա ,
գալտրըրմին իւղէրինաէ սէրիլմիշ տիբ . . . Է՛ճ ,
պու բէք տէհչէթի շէյ տիբ . . .

Բօլիս մէմուրունուն չէհրէսի պու էսնաաէ
Ֆէվգէլատէ մահղուն վէ միւքէտաէր օլուպ ,
Ֆագաթ կէօզլէրի բարլամագտա պուլունտու-
ղու թագտիրաէ , հէմանտէմ շարգատընը գա-
բըպ , սիւրաթլէ նէրաիվէնտէն աշաղրեա էնաի,
վէ սօգաղա չըգըպ , աաէթա պիբ մէճնուն մի-
սիլու ,

— Գլէ՛ր , գը՛ղըմ , սէսիմի իշիտի՛յօրմուսուն ,
պանա՛ կէ՛լ . . . ա՛ֆիլիթտիմ սանա , տէյու պա-
ղըրմաեա պաշլատը :

Վէ լաքին կէնճ գատըն զաթէն շօգտան պէ-
րու օ թարաֆլարտան եիրագլանմիշ օլտուղու-
էճիլտէն , պիթթապի բէտէրինին սէսինի իշի-
տէմէղ իտի :

Տանիէլ կէյեէ իսէ , գըղըքէնաի իանէսին-
տէն տիշարը չըգտըգտան սօնրա , հանկը թա-

րաֆա կիթմիշ օլտուղունու պիլմէտիկինտէն , մէզպուրէյի նէ'րէտէ արաեաճաղընը պիլմէզ իտի : Պիր իքի սօգաղը պօյլատը իսէ տէ , քիմ սէյի պուլամաեընճա , միւքէտտէր սուրէթտէ ալտէթ իթտի , պաշգա պիր թարաֆա միւթէ-վէճճիհ օլտու , վէ նէֆօսի Բարիսէ կիրիպ , սս-պահա գատար տօլաշտը , ֆագաթ , հիշ պիր նէթիճէյի միւֆիտէեէ մուվաֆֆագ օլամաեա-րագ , մէյեուս , թագաթսըզ վէ տէրմանսըզ պիր հալ իլէ , եինէ խանէսի եօլունա ըէվան օլտու :

Մէրգում , մէմուրիեէթի իգթիզասընճա , սապահըն սաաթ օնունտա զապթիեէ նէզարէ-թինէ կիթմէլի իտի , վէ էլէմ ու քէտէրի նէ գատար շիտտէթլի տախի օլսա , վազիֆէսինի ունուտամազ իտի : Պինապէրին զէվալլը բէտէր , չարնաչար գալգըպ , մահէլլի մէմուրիեէթինէ աղիմէթ իյլէտի :

Օ սսպահ , սաաթ թամտօգուղտա , բէօյի սօ-գաղընտա , Բիէր Գարնօնուն մահպուպէսիյլէ պիրլիքտէ սաքին օլտուղու էվին էօնիւնտէ խըն-ճախընճ գալտապըզ թօբլանմըշ իտի : Պու գա-լապալըզ , թագըմ' թագըմ' պիրլիքմիշ օլուպ , օ կիճէսի , մէզքիւր էվտէ պիր կէնճ գատըն գաթլ ու թէլէֆ իտիլմիշ , վէ գըղը աշրբըլմըշ օլտուղու նագլ վէ ըիվաեէթ իտիլիեօրոու :

էֆքեարը ումումիէեէ կէօրէ , գաթիլ , հէր քէս նէղտինտէ մագթուլէնին զէվճի զանն օ-լունան Բիէր Գարնօ իտի :

Շէհիր էմանէթի չավուշարը իսէ , պիր թա-

գլխով մերագլուխարըն էլէ կիրմէլէրինի մէնն խտի-
եօրլար խտի :

Իշպու ճինաեէթին , նասրլ օլուպ տա պու
գատար չաբուգ տուեուլտուղունու օգուեան ,
լարըմըգա պիր ազտան անլաթաճաղըլ :

Բօլ ժուպէր , առէթի վէճհ իւզրէ , սապահ-
լանըն էրքէն գալգըպ , իւք ագչամը , Գլէրէ ,
Պլանչ իլէ պիրլիքտէ Պաթինեօլտա , խարիճի
պուլլարլար եագընընտա տիլէնմէքտէ օլարագ
նասրլ թէսատիւֆի իթմիչ օլտուղունու , վէ պու
իքի պէտպալսթ մախլուգլար հագգընտա իթ-
տիկի մուամէլէյի , վալխտէսինէ պէեան վէ հի-
քեանէ իթտի , վէ սօնրա տախի ,

— Վալխտէ , տէտի , սէն տայիմա իյի պիր
գատըն օլտուղուն հալտէ , պու իյիլիկինտէ
պէրտէվամ օլմագլըղը իսթէրսին , տէյիլ մի :

— Հա՛յ հա՛յ , օղլում , պունտան պաչգա նէ՞
իսթէեէպիլիլիլիմ , տէեու ճէվապ վիրաի իհթի-
եարէ գատըն :

— Էօյլէ իսէ , պէն Ֆապրիգանա կիթմէղ-
տէն էվիլէլ , սէն պիր քէրրէ մատամ Գարնօ-
նուն օտասընա չըգ , վէ մեղպուրէ իլէ էվլատը
հագգընտա պանա մալիւմաթ կէթիր :

— Օղլում , պիզլաթ սէն նի՞չին չըգ մաեօր-
տուն :

— Տահա բէք էր քէն տիր վա՛լիտէ . . . — է-
կէր ալչազ գօճասը օրատա պուլունուր իսէ ,
պէնիմ՝ վիզիթամա սուի մանէա վէրիր , հալ պու
քի սէն կիթտիկինտէ , հիչ պիր մանէա վէրի-
լէմէզ :

— Բէ՛ք էյի , իշթէ կիտիեօրում :

Մատամ՝ ժուպէր , սայիր հիչ պիր քէլիմէ ի-
լավէ իթմէքսիզին , իւչ գաթտան աշաղըեա
էնտի , վէ էվին տիկէր պիր թարաֆընտա պու-
լունան Գլէրին օտասընա կիթմէք իւզրէ , նէր-
տիվէնտէն եօգարը չըգտը :

Իւչիւնճիւ գաթտա Գլէրին օտասընա մուվա-
սըլէթինտէ , մէզպուրէ գատըն էվլէլա եա-
վաշճա , սօնրա շիտտէթլիճէ , վէ տահա սօնրա
զիեատէ շիտտէթլիճէ գարուեու չալտը իսէ
տէ , հիչ պիր նէթիճէեէ մուվաֆֆազ օլամա-
տը : Իհթիեարէ գատըն , քէնտիսինէ զարիպ
կէօրիւնէն մէզքիւր սիւքիւթտէն տօլաեը միւզ-
տարըպ օլարագ , օրատան չէքիլմէք իւզրէ ի-
քէն , այնի գաթտա տիկէր պիր գարու աչը-
լարագ , գօնչու պիր գատըն , էլինտէ սիւտ
գապը թութտուղու հալտէ , տիշարը չըգտը ,
վէ իհթիեարէ գատընա խիթապէն ,

— Օ՛ մատամ՝ ժուպէր , սի՞ղմիսինիզ , տէտի :

— էվլէթ . . . — Մատամ՝ Գարնօնուն վէ գը-
զընըն պիր ազ քէյֆսիզ օլտուգլարընը պիլտի-
կիմտէն , խապէր ալմաեա կէլտիմ :

— Զանն իտէրիմ քի , ալաճաղընըզ խապէր-
լէր բէք էյի օլմամալը տըրլար :

— Նի՛չին ,

— Զիւնքի պու կիճէ օտալարընտա ֆէվզէլ
ատէ շամաթա վէ արպէտա վար իտի . . . —
Ա՛հ, աղի՛ զէմ՝ մատամ, իշիթ մէլի իտինիզ նէ՛
կիւրիւլթիւ իտի . . . Գարը դօճա դավկա իտի-
եօրլարտը . . . — Գօճասը օլաճագ ալլագ Մ. Գար-
նօ, տիվարլարը էօթտիւրմէք տէրէճէսինտէ
պաղըրբօրտու . . . — Ա՛հ, օ զալիմ հէրիֆ, է-
տէսսիզ վէ դատտարըն պիրի տիր :

— Սահի՞հ մի սէօյլէեօրսունուզ :

— Էվվէթ, էվվէթ, սիղի թէէմին տախի ի-
տէրիմ . . . Զէվալլը գարըսըյա չօճուղունու
աճըդտան էօլմէք հալինտէ պըրագըպ, քէն-
տիսի հօլարտալըդտա վէ չարգընլըդտա տօլա-
լըր . . . — Հէր նէ իսէ, պու կիճէքի կիւրիւլ-
թիւ վէ արպէտատան սօնրա, նէրտիվէնլէրտէ
աեագ սէսլէրի իշիթտիմ, ֆագաթ օնտան սօն-
րա հիչ սիր սէս ալմատըմ . . . — Լաքին սիզ
գարուեու չալտընը՞մ մը :

— Էվվէթ . . . հէմ՝ բէք չօգ տէֆա չալտըմ,
աչան օլմատը . . . — Աճապա մատամ Գարնօ
տիշարը՞ մը չըգմըշ տըր :

— Պու իուսուս պէնի թէաճճիւպտէ պըրա-
գըրօր . . . — Լաքին . . . սիւպհա՞ն Ալլահ . . .
սիւպհա՞ն Ալլահ . . . — տէեու բէբէլէտի պիր-
տէն պիրէ Գլէրին գօնչուսու, պէնդի պէթի
աթըպ, քէմալ տէհչէթինտէն նաշի, կէօլլէրի
պիւլիւեէրէք :

— Նէ՞ վար տըր, նէ՞ օլտունուզ, տէեու սի-
ւալ իթտի մատամ Ժուպէր :

— Պա՛ գընըզ . . . պա՛ գընըզ . . .

— Նէ՛րէեէ :

— Շուրաեա՛ . . . էօնիւնիւղէ՛ . . . աեադլա-
րընրզա՛ . . .

Մատամ խուպէր կէօղէրինի աշաղը էյտի ,
վէ գաթըճա պիր գան լէքէսի կէօրտու քի ,
գարունուն արալըղընտան սօփաեա տօղրու ագ-
մաեա պաշլամը խտի :

— Հաֆը՛ղ Ալլահ . . . — տէեու պաղըրտը իհ-
թիեարէ գատըն տիթրէեէրէք , — պու նէ՛ տիր :

— Գա՛ն տրր , գա՛ն :

— Տիմէք տիր քի , մութլագա պիր ֆէնա-
լըգ վագը օլմուշ տուր :

— Պիր ֆէնալը՛գ սը . . . պէլքի տէ պիր ճի-
նաեէթ վագը օլմուշ տուր . . . — Գօմիսէրէ
կիթմէլի . . . — Մէրգուճուն էվի պուրատան
պիր գաշ աարմ ուղագտա տրր . . . շիմտի պէն
կիտէր խապէր վէրիբիմ , տէտի գօնչու գա-
տըն , վէ սերիան նէրտիվէնլէրտէն աշաղըեա
ինմէեէ պաշլատը :

Մէղպուրէ , գարունունուն օտասը էօնիւն-
տէն կէչէրքէն ,

— Մատամ Գարնօ պու կիճէ գաթլ օլուն-
մուշ տուր . . . — Գան , գարուսու ալթընա ա-
գըեօր . . . Պէն գօմիսէրի արամաեա կիտիեօ-
րում , տէեու պաղըրտը :

Տէրհալ մէգքիւր էլէմպախշ խապէր , էլէք-
թրիգ զիեասը կիպի սիւրաթլէ էվին իչինտէ
նաերլտը :

Օն տագըգա սօնրա , գօմիսէր , իքի նէֆէր
շավուշ , վէ պեր շիլինկիւր իլէ պիպիքտէ կէլ-

տիկինտէ, ներտիվէն խրնճախընճ խալգ իլէ տօլմուշ խտի : Նէրտիվէնին իլք գատեմէսինտէ, մահզուն պիր հալտե օլարագ, ԲՅՈԼ ԺՈՒ պէր պուլունուեօրտու :

Գաբու, չիլինկիր վասըթասըյլա աշտըրըյտը : Պու սրրատա թէսատիւֆ օլունան մէնզարէ, ղաթէն օգուեանլարըմըզա մալիւմ օլտուզունտան, թէքրարընա լիւզում կէօրվէյիլ :

Գօմիսէր, սօֆատա պուլունան խալգը տաղըթըպ, անճագ պագը մալիւմաթը միւֆիտէ ալապիլմէք իւմիտիյլէ, եանընտա եալընըզ ԲՅՈԼ ԺՈՒպէրի, անըն վալիտէսինի վէ գօնչու գատընը ալըգօյտու : Պատէհու, ղապթնամէեէ պաշլամալտան էվվէլ, վուգուի հալի պիլաիրմէք իւզրէ, ղապթիեէ նէզարէթիւնէ պիր մէմուր կէօնտէրտի :

Պու մէմուր, սասթ տօգուղ պուչուգ բատրէլէրինտէ, ղապթիեէ նէզարէթի տայիրէսինէ կիտիպ, մէմուրիեէթինի իֆա իթտի, վէ ղապթիեէ նագըրը տախի, տէրհալ, միւտտաի ումումինին, մէհաքիմ գօմիսէրինին վէ ղապթթաթապիպլէրինտէն պիրիսինին պուլունուպ, իրզամ գըլընմասընը, վէ վուգուի հալին էթրաֆըյլա խապէր վէրիլմէսինի էմր իթտի : Պատէհու բօլիս նագըրը :

— Հագըրտա պուլունան միւֆէթթիլէր ջիւմլէ՞ր տիրլէր, տէեու սիւալ իթտի :

— Թէֆէր վէ Տանիէլ կէյեէ էմրէ միւնթաղըր աըրլար :

— Տանիէլ կէյեէյի պանա կէօնտէրին . . .

— Թէֆէրին պու սապահ պուրատա գալմասը
լազըմ տըր :

Տէրագապ իրի արապա թութուլտու , վէ եա-
րըմ սաաթ սօնրա , մէզքիւր արապալար մահ-
քէմէ մէմուրլարըյլա մաեէթլէրինի թէօյեի սօ-
գաղընա կէօթիւրմէքտէ իտիլէր :

Շէհիր էմանէթի չավուչարընտան միւթէ-
շէքրիւլ պիր գօրտօն , ճինաեէթին խապէ-
րի իւղէրինէ թօբլանմըջ օլան խապըր ուղագ-
տա տուրտուրմագտա օլուպ , էֆրեարըր ումու-
միեէնին , Բիէր Գարնօեու գաթիլ մագամըն-
տա իրաեէ իթմէքտէ իտուկի իսէ , զաթէն օ-
գուեանլարըմըզըն մալիւմիւ տիւր :

Գարուճու , եէնի կէլէնլէրի , էվին իւչիւնճիւ
գաթտաքի օտասընա չըգարտը :

— Միւտտաիի ումումի էֆէնտի , տէտի թէօյ-
եի մահէլլէսի գօմիսէրի , զաթընըզըն մուվա-
սըլէթինտէն էվիլէլ , շու պէտպախթ գատընըն
ճէսէտինէ էլ պիլէ աօգուճտուրմագ իսթէմէ-
տիմ . . . — Եալընըլ թա' կէօքսիւնտէն վու-
րուլմուչ օլտուղունու թահգըգ իյլէտիմ : —
Պէնճէ , պիչարէ , անը վահիտտէ էօլմիւչ օլմա-
լը տըր ,

Օլ էսնատէ Տանիէլ կէյեէ , ամիրլէրի ար-
գասընտան , մագթուլէնին պուլուճտուղու օ-
տանըն էյիլինտէն կէչմէքտէ իտի : Մէրգում ,
մէզքիւր նաչըն սօլմուչ օլան եիւղիւնիւ կէօ-
րիւր կէօրմէղ , պօղուգ պիր սէտա իլէ պաղը-
րըպ , վէ գալապալըրըր եարարագ , իւչ տէֆա
տէհչէթլի պիր սէտա իլէ ,

— Գլէ՛ր, Գլէ՛ր, Գլէ՛ր տիր, տէեռու նիտա
իթտի, վէ նայըն իւզէրինէ տիւշտիւ :

Իշպու մէնզարէյի սէյր իտէնլէր, տէհչէթ
վէ թէհանճիւպլէ Տանիէլէ պագմագտու օլուպ,
պու ատէմին տէհչէթլի սէտասը, պիլճիւմլէ
գալպլէրի տիւշարը էլէմ ու քէտէր իյլէտի :

Բօլիս մէմուրու, եիւզիւնիւն բէնկի սօլմուշ,
վէ վիճուտի տիթրէմէքտէ պուլունմուշ օլտու-
ղու թագտիրտէ, նէ պիր սէօզ սէօյլէմէքտէ,
վէ նէ՛ կէօզ եաշը տէօքմէքտէ իտի, անճագ
չաշգըն կիպի, եէրտէքի նաշա տիգգաթ իտի-
եօրտու, վէ մէրգում, տիվանէ, եախօտ տի-
վանէ օլմագ հալինտէ զանն օլունուեօրտու :

Միւտտաիի ումումի, Տանիէլէ եագլաշըպ,

— Սիզ պու կէնճ գատընը թանըրմըսընըզ,
տէեռու սիւալ իթտի :

Պիւարէ բէտէր, շիւպհէսիզ մէգքիւր սէսի
իչիթ մէտիկինտէն, հայրէթինտէն վէ շաշգըն-
ճա տուրուշունտան խալի օլամատը : Պունուն
իւզէրինէ միւտտաիի ումումի էլինի Տանիէլին
ումուղունա տաեթըպ, սիւալինի թէքրարլա-
մասընտա, բօլիս մէմուրու, մէգքիւր էլին տօ-
գունմասընտան տիթրէտի, վէ պաշընը եօգա-
րը գալտըրմասըյլա, իքի պիւյիւք կէօզ եաշը
տանէլէրինին եանագլարընտան տօտագլարը
իւզէրինէ տիւշտիւկիւ կէօրիւլտիւ :

Պիր ինսանըն եիւրէկինին զաեթլէ եարէլի
օլմասը, պունտան տահա զիեատէ ըիգգաթա-
միզ պիր սուրէթտէ իզհար օլունամագ, Պինա-
պէրին զէվալը բէտէրին օ իքի կէօզ եաշը :

կէօրէնլէրի տիթրէթ տիրտի , վէ միւտտաիի ումու մի տախի , զանէթլէ միւթէհասիր օլմուչ օլտուղու հալտէ , իւչիւննիւ տէֆա օլարագ :

— Սիզ պու կէնն գատընը թանըրմըսընըզ , տէեու սիւալ իթտի :

Տանիէլ ճէվապ վիրմէտի , Փագաթ պաչը իլէ էվվէթ մանէասընտա պիր հարէքէթտէ պուլունտու :

— Պինաէն ալէյհ , տէեու տէվամ իթտի միւտտաիի ումու մի , անլաչըլարղընա կէօրէ , մէզպուրէ հազգընտա սիզ պիզէ մալիւմաթ վիրէպիլիրսինիզ , տէյիլ մի :

Տանիէլ , եինէ պաչը իլէ էվվէթ ճէվապը վիրիննէ , միւտտաիի ումու մի :

— Էօյլէ իսէ , հէեհճանընըղը թէսքին , դուվվէթինիզի իթիսապ , վէ պիլտիկինիզի պիզէ պէեան իտինիզ , տէտի :

Քօլիս մէմուրու աղլամագ իւզրէ իքէն , պաչընը էլէրի իչինտէ կիզլէտի :

Պիր իքի սանիյեէ , ազիմ պիր սուսլուզ օրթալըղը գարլաեըպ , պատէհու պիրտէն պիրէ պիչարէ ատէմ , պիր էյեամ պիւոպիւթիւն թանըլմազ պիր հալէ կէլմիչ օլան եիւզիւնիւ աչաը , վէ ճէվապէն :

— Պու պէնիմ գըզմ տըր . . . տէեու մուգապէլէ իթտի :

Իչպու պիր դաչ սէօզ , թարիֆի նագապիլ պիր թէհասիր հուսուլէ կէթիրիպ , պու իչտէ , Բարիս էօմրիւնիւն տէհչէթլի էսրարընտան պիրի մէսթուը օլաուղունու հէր քէս անլատը , վէ

միւտտախի սւմոււմի տախի , հէման ինանըլմա-
եաճագ մէրթէպէտէ պուլունարագ , վէ իշիթ-
տիկի մէգքիւր սէօղլէրտէն տօլաեը հայրէթ-
տէ գալարագ ,

— Գըզընը՞ղ մը տըր , տէեու թէքրարլատը :

— Էվվէթ . . . պիր ալչագ քիմսէ մարիֆէթի
իլէ պաշտան չըգարըլմըչ . . . էվինտէն աչըրըլ-
մըչ օլան . . . պէնիմ գըզը՞մ . . . պէնիմ պէտ-
պախիթ Գլէրի՞մ տիր , տէտի :

Միւտտախի ումոււմի , տէրհալ պու ճինաեէ-
թին սէպէպի , աչգ ու սէվտա օլտուղունու միւ-
լահագա իտէրէք ,

— Էօյլէ իտէ , տէտի , թահգըղաթ վէ թէտ-
գըղաթըմըլտա , սիղ պիղէ ըհհպէր օլաճագ-
սընըլ . . . — Գաթիլի պիղէ կէօսթէրէճէքսի-
նիղ : — Գաթիլ , սէօյլէտիկինիղ ալչագ հէրիֆ
օլմայը տըր :

— Անը պէն տախի պիլմէմ , տէեու ճէվապ
վիրտի Տանիէլ : — Էվվէթ , տէօրթ սէնէ ագ-
տէմ , պիր առէմ մէրգուճէ յի աեարթտը . . . —
Մնտան սօնրա օ առէմ , մէգպուրէ յի թէրք իթ-
տի՞ մի , իթմէտի՞ մի , գըզըմ օնտան պէրու նէ՞
եարտը . . . — Իշթէ պուրալարընը պիլմէմ , Պէն
գըզըմը լանէթլէմիչ իտիմ , վէ հաթթա էօլիւ
վէ եա հաեաթտա օլտուղունու տախի պիլմէք
լաթէմէեօրտում . . . պինապէրին պիլմէմ քի ,
գըզըմ , իլք իսթասընտան սօնրա , տիկէր իսէ-
թալարտա տա պուլունմն՞չ մու տուր , եօգսա
պուլունմամըչ մը տըր . . . — Ա՛հ , էկէր նա-
մուսուղլուղա տիւշիւրմէք իշին գըզըմը աչըր-

մը՛ օրան ղատտարըն , հագըգաթէն մէզպուրէնին գաթիլի օլտուղունու պիլսէմ . . .

Պու սէօզլէրի իրատ իթտիկի զէման , Տանիէլ կէյեէնին կէօզ պէպէքլէրի աթէշ կիպի բարլամագտա իտի :

— Գըզընըզը աեարթանըն իսմի նէ՞ տիր , տեեու սիւալ իթտի միւտտաիի ումումի :

— Բիէր Գարնօ տուր :

Օլ վագթա գատար , Բօլ Ժուպէր հիշ պիր շէյ սէօյլէմէեէրէք տինլէեօրտու : Հալ պու քի մէզքիւր իսմի իշիտինճէ ,

— Բիէր Գարնօ՞ մու տուր . . . տէեու պաղրտար . . . — Լաքին պու պէտպախթ գատըն իլէ եաշաեան օ հէրիֆ իտի . . . վէ հէր քէս քէն տիղէրինի միւթէէհիւլ զանն իտիեօրտու : Պունունլա պէրապէր սիզի թէէմին իտէրիմ քի , օ հէրիֆ , հայլազըն վէ ալշազըն պիրի իտի . . . — վալիտէսինի վէ չօճուղունու աճլըգտան էօլմէք հալինտէ օլըրագըր կիտէր իտի . . . — Հաթթա թէէմին իտէրիմ քի , մէրգումէնին գաթիլի տէ քէնտիսի տիր :

Տանիէլ աղլաեարագ :

— Պու կիւնէ գատար աեըպըմը եանի գըզըմըն աեըպըմը կիզլէմիշ իտիմ , — տէտի . . .

— հալ պու քի , պու կիւն քի կիւն պիշարէ թէսլիմի բուհ իթմիշ օլտուղու հալտէ , ինթիգամընը ալմագ լազըմ տըր . . . — Էկէր Բիէր Գարնօ գաթիլ իսէ , գըզըմըն գանընը քէնտի գանըյլա էօտէմէսի իգթիզա իտէր :

— Օթուըունուզ , կէյեէ , — տէտի միւտ .

տախի ու մուսի պիր սուրէթի խայրխահանէտէ ,
— պիզ տախի սիզին քէտէրինիզէ իշթիրաք
իթմէքատ յիզ , սիզի աճըմագտաեղզ , վէ սիզէ
պու տէրէճէ եագըն օլան մագթուլէնին ինթի-
գամընը ալմագ իւզրէ , էլտէն կէլէնի տիրիզ
իթմէեէճէ յիզ , Քադաթ սիզ պիզէ մուավէնէթ
իտին , վէ իճրաի հիւքմիւ ատալէթէ րէհպէր
օլուն :

Տանիէլ կէյեէ , օգուեանլարըմըզա մպիւմ
օլան լուգուաթլարը մուխթասարէն հիքեաեէ
իթտի , վէ մէրգում հիքեաեէսինի իքմալ ի-
տինճէ , միւտաաիի ումումի , Բօլ Ժուպէրէ պու-
զը շէյլէր սօրտու : Մէրգում տէլիզանլը տա-
խի , րէօյեի սօգազընտաքի էվէ նագլը մէքեան
իթտիքլէրինտէ , Բիէր Գարնօ իլէ Գլէրի նա-
սըլ կէօրիւպ թանըմըջ օլտուղունու , վէ Բիէ-
րին ազըլըզճա գըսգանճըրընը , վէ միւնասէ-
պաթը տօսթանէլէրինի նա'սըլ իխլալ իթմիշ ի-
տուկինի , վէ պիշարէ կէնճ գատընըն հագիմ
վէ հալիմ թտալիաթընա րազմէն , ալչագ մա-
շուգունուն իպրէթի մէնգուհէյի մուճիպ հա-
րէքէթինի , վէ վահշիճէ հարաքեաթընը , վէ
Էլք կիճէքի հիքեաեէյի պէեան , վէ Բիէրին
գըսգանճըրգ հիտաէթ ու զազապըյլա մահպու-
պէսինի էօլտիւրիւպ , վէ գըզընը ալարագ ,
պիրլիքտէ սավուչմուշ օլտուղունա իսքեաթ օլ-
մուշ իտուկինի իՔատէ իթտի : Գօնշու օլան գա-
տըն տախի , Էլք կիճէսի , Բիէր Գարնօ իլէ Գը-
լէրին իսքեան իթտիքլէրի օտատա , շամաթա
վէ պաղըրջ սէտալարը իշիթտիկինի սէօյէտի :

իչպու քեաֆֆէյի վուգուաթլարտան, հիւ-
քիւմէթ մէմուրլարը, Բօլ ժուպէրին պէեան
իթտիկի նէթիճէյի, մուվաֆլղը հագըգաթ
պուլտուլար, եանի վագը օլան ճինաեթի,
գըսգանճլղա համլ իթտիլէր : Թասլիաթիլլէ
պու սըրատա Մայրէրթիւիտէն ասլա պահս օ-
լունմահաճաղնտան, մէրգումուն իամի պիլէ
սէօյլէնիլմէտի :

— Զասլըթա մէմուրու էֆէ'նտի, տէեու պէ-
եան իթտի միւտտաիի ումումի, պիր ան էվվէլ
գաթիլի պուլմագ լաղըմ տըր . . . — Իմտի դասլ-
թիեէլէրինիղի պու ուղուրտա զիեատէսիլլէ չա-
լըշտըրընը :

Տանիէլ կէյեէ, աղլամասընը գաթթ իթմիշ
օլտուղունտան, ղանէթ սաքին պիր հալտէ
անաղա գալգարագ :

— Զասլըթա մէմուրու էֆէնտիտէն պիւլիւք
պիր լութֆ թէմէննի իտէրիմ . . . տէտի :

— Նէ^օ տիր :

— Թէմէննի իտէճէյիմ լութֆ, իճրաի թա-
հարրիեաթա պէնտէնիղին մէմուր վէ թայեին
օլունմասը տըր . . . — Օլ էտէպսիղին եագա-
սընտան թուլմագ, վէ վալիտէսինի էօլտիւլ-
տիւքտէն սօնրա, գըլընը նէ' եագաղընը պիւ-
մէք, պանա այիտ տըր :

— Հալ պու քի պու մէմուրիեթ, սիղի տա-
հա զիեատէ տիւչարը էլէմ ու քէտէր գըլմագ-
լըղա սէպէպ օլմա'ղ մը :

— Հիսս իտէճէլիմ հէեէճան, նէ' տէրէճէ
միւքէտտէր վէ էլէմպախշ օլսա, գուվվէթ վէ

ճէսարէթիմ տախի օլ նիսպէթտէ զիւրտէ օլ
լաճագ տըր . . . — Պինապէրին , էֆէնտիմ , բէ-
ճամը բէտտ իթմէմէնիզի թէմէննի իյլէրիմ :

— Բէք ալէա , պիզ տէ պու մէմուրիեթի
սիզէ իհալէ իտէրիզ :

— Թէշէքքիւր իտէրիմ , էֆէնտիմ :

Պատէհու Տանիէլ , եէրտէն գալտըրըլըպ ,
եաթաղը իւղէրինէ վազ իտիլմիշ օլան նաչըն
եանընտա տիզ չէօքիւպ , միւքէտտէր սուրէթ-
տէ միւչահազա տէրեասընա տալտը , վէ էթ-
րաֆընտա վազը օլան հալէաթ հագդընտա ,
պիր էյեամ պիւսպիւթիւն պիզայտ պուլունտու :

Թէտզըգաթ վէ թահգըգաթը էվիլէլիեէնին
իճրասընտան սօնրա , հիւքիւմէթ մէմուրլարը
մահէլլի մէգքիւրտէն չէքիլտիլէր :

Պիր դաչ սանիյեէ գատար Տանիէլ սէսսիզճէ
տուա իտիպ , սօնրա աեազա գալգտը , վէ գան-
լարա միւլէմիմ օլան նաչ հւլէրինէ էլինի ու-
ղատըպ ,

— Մհ , էվլա՛տըմ , պէն սէնի լանէթլէմիշ , վէ
էվիմաէն գօլմուշ օլտուղում իչին , պանա ա՛ֆիվ
էթ : — Պէն սէնի հաեաթտա օլարագ հըֆիզ ի-
տէմէտիմ իսէ , էօլմիւշ օլտուղուն հալտէ , ին-
թիգամընը ալաճաղըմ , տէտի :

Մէրգում եէնիտէն տիզինի էյտի , վէ տօ-
տագլարընը , մագթուլէնին տօնմուշ օլան ան-
նընա տաեաթըգտան սօնրա , նիմ աչըգ օլան
գարուեա տօղրու իլէրլէտի :

Սօֆատա Բօլ Ժուպէր , վալիտէսի վէ գօն-
չու գատըն պուլունմագտա իտիլէր : Տէլիգան-

լընըն երւզիւ զանէթ սօլմուշ , վէ կէօզլէրի եաւ
շարմըշ օլարագ , Տանիէլ կէյեյեյե խիթապէն ,

— Մի'սիւ , պիզ նէզարէթ իտէրիզ , — տէ-
տի մագթուլէյի կէօաթէրէրէք . . . — վէ
պէտպախթ գատընըն եանընտան ապա այրըւ
մանըզ :

Տանիէլ , իզհարը թէշէքքիւր իտէմէտի , վէ
տէլիգանլընըն իքի էլլէրինի թութուպ , քէն-
տի էլլէրի իշինտէ սըգտը , վէ պազը իֆատա-
թընը արզու պէեան իթմէքիւզրէ , զապթիեէ
նէզարէթի տայրէսինէ միւթէվէճճիհէն հարէ-
քէթ իյլէտի :

51

Պիշարէ Տանիէլ , գըզընըն ինթիգամընը ալ-
մագ իւզրէ , եէմին իթմիշ օլուպ , եէմինինի
թութմագ միւրատընտա իտի : Պինապէրին մագ-
թուլէնին բէտէրի օլմասըյլա միւթթասըֆ օլ-
տուզու հիսսիեաթը միւքէտտէրէյի թէրքլէ ,
զապթիեէլիք վաղիֆէսինի իճրաեէ գարար վիր-
տի : Մէրգում քէնտի քէնտինէ շուլագըրտը-
լարը սէօյլէտի .

— Բիէր Գարնօ տահա տիւնքի կիւն ֆէվգէլ
ատէ սէֆալէթ իշինտէ պուլունմագտա իմիշ :
Տիմէք տիր քի Բարիսի թէրք իթմիշ օլամա-
եըպ , էլէրչի իքինճի պիր ճինաեէթլէ , եա-
գանը գուրթարաճագ գատար ագչէ թէտա-

րիք խտեմէմիչ իսէ , հէր հալտէ , իշպու շէհրի
քէպիրին կիզլի մահէլլէրինտէն պիրիսինտէ հըֆզ
օլունմուշ տուր : . . . — Պու իքի ֆարդիեաթ
տախի շայեանը գապուլ տուր . . . Պինաէն ալէյհ
հէր իքի չըգգ իչին տախի թէտապիրի լազըմէ
իթթիխազ իթմէք լազըմ տըր :

Մէրգում պու մուխթասար սէօզլէրտէն սօն-
րա , զապթիեէ նէզարէթինէ կիտէրէք , զապը-
թա միւտիրինտէն վէ գօմիսէրտէն աչըգ պիր
էմինամէ ալտը , վէ թէքմիլ զապթիեէ պէօ-
լիւյիւ քէնտի էմրի թահթընա վազ օլունտու :

Մէզքիւր պէօլիւք էֆրատընըն մէմուրիեէ-
թինի թէվզի վէ թագսիմ իթտիքտէն սօնրա ,
քէնտիսի , գաթիլին Ֆրանսատան չըգապիլմէ-
սինէ միւսայիտ օլան պազը ըթաաթիօնլարա կիթ-
տի , վէ Բիէր Գարնօեա պէնգէր պիր շախսըն ,
սապահըն իւք թըէնիյլէ Պէլճիգաեա տօղրու
կիթմիչ օլտուղունու հէման մուհագգագ սու-
րէթտէ խապէր ալտը :

Վագըթ կէչմիչ օլտուղունտան , մէզքիւր շիւպ-
հէլի սէյեահըն հուտուտա ախղ ու կիրիֆթ
իթտիրիլմէսի գապիլ տէյիլ իտի :

— Քէնտիսիյլէ Պրիւսէլ շէհրինտէ պուլուշա-
ճաղըմ , — տէյու միւլահազա իթտի Տանիէլ կէյ-
եէ , — եօգսա տիւնեանըն ուճունա գատար
արգասընտան գօվալաեաճաղըմ . . . — Եարըն
գըզըմը գապրիսթանա կէօթիւրիւպ , օնտան
սօնրա տախի ինթիգամ ալաճաղըմ :

Ֆիլ վագը Ֆէրտասը կիւն Տանիէլ գապրիս-
թանա գատար էվլատընըն ճէնաղէսինէ բիֆա-

գաթ իթտիքտէն սօնրա , Պէճիգաեա կիտէն շրմէնարժէր գաթարընա օթուրուպ , օ կիճէսի Պրիւսէլէ մուվասէլէթ իթտի :

Բիէր Գարնօ , Պրիւսէլտէ շրմէնարժէրտէն ինտիքտէն սօնրա , թէվգըֆ վէ թարտ ու թէպիտի գօլայ օլան պիր մէմլէքէթտէ իդամէթ իթմէմէքլիկէ գարար վէրտի : Մէրգում Սմէրիգաեա կիտիպ , պախթ վէ իդպպլինի օրատա արամագ միւրատընտա իտի :

Բիէր , պիր սաաթտա Անվերէ կիտէպիլիպ , անտէն ինկիլթէրրաեա կէչէճէք , վէ պատէհու Սմէրիգաեա կիտէն պիր վաբօրա բաքիպ օլաճագ իտի :

Մէրգում Պրիւսէլտէ , Օթէլ տը Սագսա ինիպ , վէ իսմինի թիւլ Գուրթուա վէ թիճարէթ սէյեաչը տէեու գայա իթտիքտիքտէն սօնրա , բօլթա վարօրլարընըն հարէքէթլէրի հադգընտա քէսպի մալիւմաթ իյլէտի :

Բիէր Գարնօնուն , Պրիւսէլտէն կիթմէսի իչին , տահա գըրգ սէքիզ սաաթ վագթը պուլունտուլունտան , միւտտէթի մէգքիւրէ զարֆընտա , պաղը իհթիեաճաթը զարուրիեէսինէ տալիր էչեա սաթըն ալտը , վէ ֆիբրինտէն տախի ,

— Եարըն ադչամ Անվերէ կիտիպ , բօլթա վաբօրունա բաքիպ օլաճաղըմ , տէտի :

Տանիէլ կէյեէ ալէսսապահ , նիղամընտա պիր թէղքիրէյի բէսմիեէ համիլ օլտուլու հալտէ , Պրիւսէլ բօլխի տայիրէսինէ կիթտի , վէ շէհրի մէգքիւր զապըթասընըն մուալէնէթինի իսթիրհամ իյլէտի , Չաթէն մէրգում , մէգքիւր տա .

յիրէսէ կիթմէզտէն էվվէլ, Բարիս զապթիսէ
նէզարէթի թարաֆընտան Պրիւսէլ զապըթա-
սընա, Տանիէլ կէյեէնին մատտէսինտէն սո-
լաեր թէլէկրաֆ շէքիլմիշ իտի :

Պէլճիգա բօլիս նազըրը, տէրհալ Տանիէլին
էմրինէ էն միւսթայիտ զապըթա մէմուրլարը-
նը թէսլիմ իտիպ, սէրիան վէքէմալ մէհա-
րէթլէ իճրա իտիլէն թահգըգաթտան, Տանի-
էլին թարիֆ իթտիկի վէճհ իւզրէ, Քիլվազը
պիր կիւն էվվէլ, պիր Ֆրանսըզըն, Ժիւլ Գար-
թուա նամըլա Օթէլ տը Սագաս ինտիկի, վէ
մէրգուսուն, քիպարճա պիր էլպիսէ կիլինմիշ
օլտուղու հալտէ, պազը պէտազ շամաշըր վէ
էլպիսէ սաթըն ալմագ իւզրէ տիշարը չըգըպ
կէլտիկի, վէ հէման Անվէր շէհրինէ կիթմէք
իւզրէ սլուլունտուղու խապէր ալընտը :

Գաթիլին իքթիսապ իթմիշ օլտուղու սախթէ
քիսվէ վէ նամ, Տանիէլ կէյեէյի ապլա շա-
շըրթմանըպ, պիր սէվգի թապի իլէ, գաթի-
լի էլտէ իթմիշ իտուկիինի քէնտիսինէ հիսս իթ-
տիրմէքտէ իտի, Պինապէրին պիշարէ բէտէր,
ազշամըն սաաթ ալթը ըատտէլէրինտէ, տէօրթ
նէֆէր Պէլճիգա զապթիսէսիլլէ Օթէլ տը Սագ-
սա կիթտի, վէ օթէլին էշիլինտէն կէլմէզտէն
էվվէլ տուրուպ, բէֆիգլէրինէ խիթապէն :

— Էֆէնտիլէր, տէտի, ախզ ու թէվգըֆը-
նա մէմուր օլտուղում շախսըն եանընա գատար
պանա ըիֆագաթ իթմէմէնիզի բէճա իտէրիմ
... — Էկէրշի պու առէմ, արատըզըմ միւֆսիտ
իսէ, պէն եալընըզճա քէնտիսինէ թագտիմ օլ-

մագլըղը արգու իյլէրիմ . . . — Իմտի սիզ պէնի ,
օթէլին տէհլիզինտէ պէքլէյինիզ , էկէր սիզին
եարաըմընըզա լիւզում կէօրիւլիւր իսէ , պէն
սիզէ պիլտիրիբիմ :

Պէլճիգալը զապթիեէլէր մուվաֆֆագաթ
իթտիլէր , վէ իյլէրինտէն օն պաշըլարը , Տա-
նիէլէ ճէվապէն ,

— Սիզ նա'արլ թէնսիպ իտէրսինիզ , օլ վէճհ
իլէ հարէքէթ իտինիզ , ֆագաթ էֆէ'նտի , պի-
լիրսինիզ քի , թէտապիրի իհթիեաթիեէյի իթ-
թիխազ իթմէքլիկինիզ տէ լաղըմ' տըր , տէտի :

— Պէն զաթէն հիչ պիր շէյտէն գօրգմամ :

— Եէտինիզտէ սիլահընըզ վա'ր մը տըր :

— Էվվէթ , վար տըր :

— Էօյլէ օլտուղու հալտէ , վէսվէսէեէ սէպէ-
պիմիզ եօգ աուր , մի'ւօիւ :

Տանիէլ , արգասընտան Պէլճիգալը զապթի-
եէլէր կէլմէքտէ օլտուգլարը հալտէ , օթէլէ
կիրտի , վէ օթէլին սահիպի իսէ , եէրլի զապ-
թիէլէր օն պաշըսընըզօգտան պէրու թանըմագ-
տա օլտուղունտան , տէրհալ մէրգումու իսթիգ-
պալ իտէրէք :

— Մի'ւօիւ վօկ , միւրատընըզ նէ'տիր , տէտի :
Օն պաշը , Տանիէլի կէօսթէրէրէք :

— Միւրատըմըզըն նէ' օլտուղունու էֆէ'նտի
սիզէ պիլտիրէճէք տիր , տէեու ճէվապ վիր-
տի . . . — Մատտէ իսէ , պիր Ֆրանսըզըն ախ
ու կիրիֆթինտէն իպարէթ տիր :

— Զապթիեէ նէզարէթինին էմրլէրինէ միւն-
թաղըրըմ' , տէեու մուգապէլէ իթտի օթէլ սա-

հիպի չէհրէսինի էքշիթէրէք . . . — Ֆագաթ ,
օթէլիմին նամուսունա խալէլ կէլմէմէսի իչին ,
չօգլուդ շամաթա չըգարըլմաեաճաղընը մէմուլ
իտէրիմ :

— Օլ պապտէ սիզ միւսթէրիհ օլուն , տէեու
ճէվապ իթտի Տանիէլ , պէն , քէնտի թարա-
ֆըմտան իպրէթի մէնգուհէի մուճիպ պիր հա-
րէքէթտէ պուլունմագտան սագընաճաղըմը
վատ իյլէրիմ . . . — Լաքին , մի'ւսիւ , շունու
սէօյլէյին քի , գըրգ սէքիզ սաաթտան պէրու
պուրաեա պիր Ֆրանսըզ կէլտի* մի :

— Էվվէթ , էֆէ'նտիմ , կէլտի :

— Տէֆթէրինիզտէ իամինի ժիւլ Գուրթուա
տէյի գայա իթտիրտի , տէյի'լ մի :

— Էվվէթ , էֆէ'նտիմ :

— Քէնտի իամինի մուսատտագ օլարագ , սի-
զէ պազը էվրագ իրաեէ իթտի* մի :

— Իւզէրինտէ Ինճ-բէնճ Եյե-հը իշարէթինի հավի
օլարագ , սալթ պիր մէքթուպ մահֆաղասը վիր-
տի : Մէրգում բասթօրթունու ղայպ իթմիշ օլ-
տուղունու սէօյլէեօրտու . . . Պէն տէ , Պրիւսէլ-
տէ գիեատէ գալմաեաճաղը միւնասէպէթիյլէ ,
քէնտիսինտէն , պունտան գիեատէ մալիւմաթ
թալէպ իթմէտիմ : Հաթթա պու ագշամ կի-
տէճէյինի տախի պանա սէօյլէտի :

— Պու ժիւլ Գուրթուա շիմաի օթէլտէ* մի
տիր :

— Պիր ազ էվվէլ օտասընա չըգտը :

— Օտասը գա'շ նիւմէրօլու տուր :

— Իքինճի գաթտա 7 նիւմէրօլու օտա տըր :

Մէզքիւր գաթա կէօթիւրէն նէրտիվէն տէ շուտուր :

— Թէչէքքիւր իտէրիմ , միււսիւ . . . Շիմտի պէն եօգարը չըգարըմ , վէ պու էֆէնտիլէրէ տէ , թէքրար րէճա իտէրիմ քի , պէնի պուրատա պէքլէսինլէր , վէ շաեէտ արատըղըմըղ միւֆսիտ էլիմտէն ֆիրար իթտիկինտէ , քէնտիսինի տէրտէսթ իթմէք իւզրէ , նէրտիվէնէ նէզարէթ իթսինլէր :

— Պէ'քլէրիզ , սիզ պիղէ էմին օլուն , տէ յու մուգապէլէ իթտի Պէլճիգա ասքէրլէրինին օն պաշրսը :

Տանիէլ կէյեէ , նէրտիվէնտէն եօգարը չըգարը սըրատա , ճէպինտէն պիր րէվօլլըր չըգարըպ , տիգգաթլէ մէզքիւր սիլահը մուայեէնէ իթտի , վէ հէր հաղըրլըղընը կէօրտիւքտէն սօնրա , բալթօսունուն արգասընտա կիզլէտի :

Մէրգում դապթիեէ մէմուրու , ալէսսէվիեէ աղըր պաշըր պիր ատէմ իքէն , շու սըրատա զիհնինտէ աղիմ պիր հէեէճան մէվճուտ իտի : Մէրգում իքինճի գաթա մուվասըլէթինտէ , գարուլարա նազար իթտի , վէ պունլարտան պիրիսինին իւզէրինտէ 7 նիւմէրօեու օգուտու : Տանիէլ պու գարուեա եաղլաշտըղ զէման , Բիէր Գարնօ իչէրտէ , սաթըն ալմըլ օլտուղու պէեաղ շամաշըրլարը վէ էլպիտէլէրի , պիր շանթա տէրունինտէ սըրատընա գօյմագտա իտի :

Գաթիլի մէրգում , պու վէճհ իլէ , օթէլտէ

Թաամ իթմէկէ , վէ սօնրա տախի Սնվէրէ միւ-
թէվէճճիհէն շըմէնտըֆէրէ կիթմէկէ հաղըրլան-
մագտա իտի , վէ իշինի պիթիրիպ , շաբգասընը
պաշընա գօեարագ , գարուեա տօղրու իլէրլէ-
մէքտէ վէ եագլաշմագտա իքէն , նակեահ գա-
բու տուր աշըլըպ , Տանիէլ կէյեէ զահիր օլտու :

Բիէր Գարնօ , իլք տէֆա աթֆը նաղար իթ-
մէսինտէ , գաթլ ու թէլէֆ իլէտիկի պիշարէ-
նին բէտէրինի թանըտը , վէ տէրհալ եիւղիւնին
րէնկի քիւլ րէնկի օլուպ , Ֆագաթ հայրէթին-
տէն նաշի պիր նէվի քէօթրիւմիլք քէսպ իթ-
միշ տիր կիպի , նէ՛ պաղըրապիլտի , վէ նէ՛ տա-
խի պիր սէօղ սէօյլէեէպիլտի , վէ անճագ բէն-
չիրէեէ գատար ըիւճաթ իթտի :

Տանիէլ , րէվօրվըրընը շըգարըպ , գաթիլին
եիւղիւնէ տօղրու թութարագ , եավաշ , Ֆա-
գաթ սէրթ պիր սէտա իլէ ,

— Էկէր գաշմաեը թէճրիւպէ իտէրսէնիզ ,
քէօրէք կիպի սիզի էօլտիւրիւրիւմ , տէտի :

Բիէր եէրինտէն պիլէ գըմըլտանմատը , վէ
չէհրէսինին հալի պիւսպիւթիւն թէպտիլ օլ-
մուշ օլտուղու հալտէ ,

— Պէն սիզին գըղընըղը էօլտիւրտիւմ , վօւ-
րունուղ պէնի , զիրա պէնի էօլտիւրմէք սիզին
հագգընըղ տըր , տէտի :

— Հա՛յ հա՛յ , սիզի վուրմագ պէնիմ հագ-
գըմ տըր , —տէեու մուգապէլէ իթտի Տանիէլ
սօվուգ պիր մուամէլէ իլէ : — Էվվէթ , թահ-
գիր օլունմուշ , նամուսու բայիմալ իտիլմիշ ,
վէ տիւշարը եէյիս գըլընմըշ օլան պիր բէտէ-

րին հազգը սիզի վուրմագ տըր . . . — Եա պա-
շընըզա , եախօտ գարնընըզա պիր գուրչուն
սըգարագ , աեագլարըմըն ալթընտա սիզի տէ-
պէլէթմէք վէ կէպէրթմէքլէ , անճագ քէնտի
ատիլ ինթիգամըմը եէրինէ վարտըրըշ օլուր
խէմ տէ , մուհաֆագասընա մէմուր օլտուղում
գանուն խիլաֆընտա հարէքէթ իթմիշ օլաճա-
ղըմտան , պու եօլտա մուամէլէտէն սարֆընա-
ղար խէրիմ . . . — Լաքին գըղըմըն գաթիլի
օլան աղչագ , գաթըլկեահ սիզի պէքլէեօր , վէ
պէն սիզի գաթըլկեահա թէսլիմ իթմէկէ մէ-
մուրում . . . — Բիէ'ր Գարնօ , գանուն նամընա
սիզի տէրտէսթ խէրիմ . . .

Չապըթա մէմուրու , պէեան իթտիկիմիլ սէօզ-
լէրի իրատ իթտիկի սըրատա , Գլէրին գաթի-
լի , պուլունտուղու վաղիեէթի տիւշիւնիւեօր-
տու : Մէրգում իչին ֆիրար վէ մուխալիֆէթ
իթմէք , միւմքիւնսիւղ իտի , զիրա իլք շիւր-
հէլի հարէքէթտէ , Տանիէլ կէյեէ , պիլա թէ-
րէտտիւտ քէնտի իւղէրինէ աթէշ իտիպ , իսա-
պէթ իթտիրէճէք իտի :

Վաղաա մէրգում թութուլմուշ օլտուղունու
վէ մահքիւմ օլաճաղընը անլաեօրտու խէ տէ ,
իտամ ճէղտսընտան գուրթուլմագ իչին , իւ-
միտի պուլունմագտա իտի : Չիւնքի ճինաեէ-
թինէ սէպէպ , գըսգանճըգ հիտտէթ ու զա-
ղապը օլտուղունտան , շիւպհէսիլ պու իուսուս
մէրգումուն ճէղասընը թախֆիֆ իթտիրէճէք
իտի , վէ օ հալաէ գաթըլկեահ եէրինէ , քիւ-
րէք ճէղասը գայիմ օլաճագ , վէ քիւրէքտէն

չբզմազ իտէ , թապիի իտի : Պինապէրին Բիէր
պու միւլահազատան սօնրա ,

— Միւլսիւ , իշթէ էմրի գանուճա թէպիմ
օլուեօրում , տէտի , հազգըմուս նէ՛ մուամէլէ
իտէճէքսէնիզ , իտէպիլիւրսինիզ :

Տանիէլ րէվօլվրընը աշաղը էնտիրտի , ֆա-
գաթ իգթիզաի հալ իչին , եինէ տիզգաթլը
պուլունարագ :

— Բէ՛ք էյի , տէեու ճէվապ վիրտի , անճազ
սիզէ պիր շէյ տահա սօրուպ , անտէն սօնրա ,
սիզի , Ֆրանսաեա կէճնտէրիլէճէկինիզ վազթա
գատար , Պէլճիգա բօլիսի նէգտինտէ գալմապ
իւզրէ , մէզքիւր բօլիտէ թէպիմ իտէճէյիմ :

— Սօ՛րունուզ , միւլսիւ , էմրինիզէ միւնթա-
զըրըմ :

— Էօլտիւրտիւկիւնիւզ պիշարէնին ճէսէտի
եանընտա պօշ պիր պէշիք պուլունմապ տա ի-
տի . . . — Գէլթին շօճուղունու նէ՞ եարտընրզ :

Տանիէլին պու սիւալինտէն , Բիէր , Մայրէր-
թիւինին նէ՛ թութուլմուշ , վէ նէ՛ տախի շիւպ-
հէ թահթընտա պուլունմուշ օլտուղունու սն-
լատը :

— Պէնտէնիզ գըզըմը , պէլքի պիր սէվապ
սահիպի , աճըեբպ տա ալրբ իւմիտիլլի , պէշիք
տէ պրագտըմ , տէեու ճէվապ վիրտի :

— Եալան սէօյլէեօրսունուզ , — տէեու պա-
ղըրտը զապըթա մէմուրու , — սիզ , վալիտէ-
սինի էօլտիւրտիւկիւնիւզ կիպի : գըզընը տախի
էօլտիւրմիւշօնիւզ տիւր :

— Նէ՛շին էօլտիւրէճէյիմ , հաթթա սիզէ եէ

մին իտէրիմ քի , սէօյլէտիկիմ հազըգաթը հալ
տըր . . . — Ֆիլվագը , էկէր տէտիկինիզ կիպի ,
չօճուգ զայս օլմուչ իսէ , պու զայսըն սէպէ-
պինի պէն տախի անլաեամանօրում :

Տանիէլ , հիտտէթլէ՛կեումրուգլարընը սըգա-
րագ :

— Տիմէք տիր քի , պանա ճէվապ վիրմէք
իսթէմէեօրսունուզ , տէտի :

— Հիչ պիր շէյ պիլմէտիկիմտէն , հիչ պիր
շէյ սէօյլէեէմէմ , տէեու մուգապէլէ իթտի
Գլէրին գաթիլի :

— Հիւքիւմէթ թահգըգ իտէճէք տիր . . . —
Հա՛յտէ , էօնիւմէ տիւշիւպ , պու օտատան տի-
շարը չը՛գընըզ , վէ սօֆանըն պօեունա կիտիպ ,
նէրտիվէնտէն է՛նինիզ :

Բիէր , ապա մուխալիֆէթ իթմէեէրէք , ի-
թաաթ իթտի : Տանիէլ իսէ , էլինտէ ըէվօլվըր
օլարագ , մէրգումուն արգասընտան ինմէքտէ
իտի :

Տէհլիզտէ , օն պաշը վօկ իլէ իւչ նէֆէր զապ-
թիեէ պէքլէեօրլար իտի : Մէրգումլար , Բիէ-
րին էթրաֆընը իհաթա իտիպ , պիլէքլէրինէ
քէլէպճէ վազ իթտիլէր :

Եիկիրմի տազըգա սօնրա , Գլէրին գաթիլի ,
շէհրին հապսխանէսինէ վազ իտիլիպ , կէյեէ
տախի Բարիս զապլթա նազըրընա շու մէալտէ
պիր թէլէկրաֆ քէշիտէ իլլէտի :

“ Բիէր Գուրնօ տիւ — կերէֆլ օլանգու : — Ճէն-եէթէ-
նէ էէրու էլէտէ : — Թուրու — Բեպէտինէ տերտան Ռալտէ
Գեթէթի էտին : ”

Սէքիզ կիւն սօնրա , գաթիլի մէրգոււմ , Պէլ-
 ճիգատան Յրանսա հուտուտունու կէչիպ , Մա-
 զաս հապսխանէսինէ իրգա իտիլտի : Մէրգու-
 մուն իսթիւնթագը , սուհուլէթլէ վէ սէրիան
 խիթամ պուլտու :

Բիէր , գըսգանճըրգ սէպէպիլլէ հուտուլէ կէ-
 լէն քէօր քէօրունա պիր խըրս ու զազապ ա-
 րասընտա , մահպուպէսինէ պըչագլա վուրմուչ
 օլտուղունու ինքնար կէլմէյիպ , Ֆադաթ անը
 էօլտիւրմէք նիյեթթինտէ պուլունմատըղընը
 պէեան իթտի : Չօճուղա կէլինճէ , մէրգոււմ ,
 պունուն նէ՛ օլտուղունտան խապէրտար օրմա-
 տըղընը թէէմին իթմէքտէ , վէ հէր նէ գատար
 պու իֆատէ , իհթիմալին խարիճինտէ զանն օ-
 լունուեօրտու իսէ տէ , եալան օլտուղունու իս-
 պաթ իտէճէք քիմսէ եօղուտու :

Միւսթէնթիգ , մատտէյի , իճապ իտէն մահ-
 քէմէեէ հէվալէ իտիպ , մուհաքէմէյի լաղըմէ-
 նին իճրասը պիր այ թէէխիր օլունտու :

Մալքերթիւիտէն ասլա պահս օլունմաներպ ,
 հիւքիւմէթ , Ամթէրտամ սօգաղընտաքի սիր-
 գաթ իլէ րէօյեի սօգաղընտաքի ճինաեթ ա-
 րասընտա միւնասէպաթ մէվճուտ օլտուղունա
 շիւպհէ պիլլէ իթմէեօրտու :

Պու շէյլէր վուգու պուլտուղու զէման , Մալ-
 բէրթիւի , Բիէր Գարնօեա իթտիկի վատ իւզ-
 րէ , ուզագտան Պլանչա նէղարէթ իթմէքտէ ,
 չալըչմագտա , վէ պիր թագրիպ , հէման ասլա
 միւշթէրիսի պուլունման պիր ալօգաթ նէզ-
 տինտէ պաշ քեաթիպ մագամընտա գապուլ

օլունարագ, ամիրինին իտարէխանէսինի սա-
թըն ավագ նիյեթիլէ, մերգում իլէ մուխա-
պէրաթա տախի կիրիշմիշ իտի :

Մարէրթիւի տախի, հէր քէս կիպի, Բիէր
Գարնօնուն ախզ ու կիրիֆթ օլունտուղունու,
ղաղէթալար վասըթասըյլա խապէր ավմըշ իտի :

Մուհաքէմէ կիւնիւ կէլիպ եէթիշտի : Տավա
շայեանը տիգգաթ օլաճաղը ճիհէթլէ, բէք չօգ
խալգ տինլէմէեէ կէլմիշ իտի : Ժան Մարէր-
թիւի տախի պունլարըն իշինտէ պուլունուեօր-
տու : Մէրգում, մէմուրիյնի ատիեէ իլէ տէր-
քեար օլան միւնասէպաթը սաեէսինտէ : մահ-
քէմէնին տայիրէյի մախսուսէսինէ տախիլ օլ-
տու, վէ շէրիքինին տուրաճաղը մահէլլ եա-
նընտա օթուրտու : Մագսէտի, շու սուրէթլէ
արգատաշընա, ֆէվգէլատէ ուպուտիյեթի վէ
սատագաթընը կէօսթէրմէք իտի :

Մուխաթարանըն է'ն միւշքիւլ վագթինտէ,
պու եօլտա ագտը իթթիֆաշ իտիլմէսի, էր-
պապը մէֆսէտէթ ինտինտէ բէք նատիր վու-
գու պուլան շէյլէրտէն տէյիլ տիր :

Բիէր Գարնօ, իքինէֆէր ժանտարմանըն էմ-
րի մուհաֆաղասը թահթընտա պուլունտուղու
թագտիրտէ, սալօնտան իշէրի կիրտի Մէրգում
օլ էսնատէ թագրիպա եիկիրմի պէշ եաշընտա
օլուպ, նասըլ քի մալիւմիւմիւղ տիւր, կիւզէլ
պիր տէլիգանը իտի, վէ իշէրի կիրտիկի սը-
րատա, եիւզիւնտէ աղիմ պիր քէտէր վէ բէ-
շիմանըգ էսէրի միւշահէտէ օլունուեօրտու :

Քէէննի մէրգումուն ճինսեթի վագրասընա

սէպէս , տույղու օլտուղու ճիհէթլէ , պիթ թա-
պի գատընլար նէղտինտէ բէք տէ նազարը թէ-
վէճճիւհտէն տիւշմէմիշ իտի :

Գլէրին գաթիլի , Մալբէրթիւկի կէօրտիւ , վէ
տէրհալ իքի արգատաշլար պիրիպիրլէրինէ աթ-
ֆը նազար իտէրէք , պու սուրէթլէ ահտը իթ-
թիֆագլարը թէճտիտ օլունտու :

52

Իթթիհամնամէնին օգունմասընտան սօնրա ,
իթիճվապա պաշլանըլտը :

Բիէր Գարնօ , իսթինթագընտա վագը օլտու-
ղու կիպի , գասպահաթընը իգրար իթտի , ֆա-
գաթ գըսգանճճա պիր հիտտէթ ու զազապ
տույղուսունուն քէնտիսինի քէօրլէթմիշ օլտու-
ղունու , վէ մագթուլէ յի ասլա էօլտիւրմէք նիյ-
եթինաէ պուլունմուշ օլմատըղընը , վէ իսթէ-
մէեթրէք ճիւրէթ իյլէտիկի մէզքիւր ճինաեթ-
թինտէն տօլաեը քէնտի քէնտիսինի ասլա թէ-
սէլլի իտէմէեթէկինի , հէր վագըթտան սահա
զիեատէ միւսիրըանէ սուրէթտէ իլթիղամ վէ
պէեան իյլէտի :

Տանիէլ կէյեէ , ղաեթթ սաքին պիր սուրէթ-
տէ , գըղընըն , օն ալթը եաշընտա պուլունտու-
ղու պիր զէմանտա , պաշտան չըգարըլմըշ , վէ
սօնրա տախի շու հալէ կէթիլիլմիշ օլտուղունու
հիքեայէ իթտի : Պու իֆատաթ , սատէլիկի ի-

լէ պերապէր, ճինաբէթ ֆախլինի տիւշարը բէրիչանի իտէճէք մերթէպէտէ պուլունտուղունտան, իֆատաթը մէզպուրէյի իշիտէնլէր, Բիէր Գարնօնուն հէր հալտէ իտամ ճէզասընա մահքիւմ օլաճաղընա իսքեաթ օլտուլար:

Պատէհու Բօլ ժուպէր, մաղնունը ալէյհին, հագգօրղ եէրտէ գարըսընը քէնտիսինտէն գըսգանտըղընը պէեան, վէ հաթթա մալիւմ օլան պաղը ահվալ սէպէպիյլէ թահրիք օլունմուշ օլան գըսգանճըղգ տույղուսույլա, մէզքիւր ճինաբէթի իճրաբէ միւթէճասըր օլտուղունու, պիլա թէրէտտիւտ իֆատէ իյլէտի

Հասըլը միւտտաիի ումումինին վէ միւտաֆաա վէքիլինին իֆատէլէրինտէն սօնրա, ժիւրի մահքէմէսի, ասլ ու էսասը օլմանան գըսգանճըղգ հիտտէթ ու զաղապըյլա, պիր գատընըն գաթլ ու թէլէֆինի ասլա ճայիղ կէօրմէեբէրէք, մաղնունը ալէյհին, իճրաի ճինաբէթլէ մահքիւմ օլմասը գարարընը վէրտի, ֆագաթ էվվէլճէ ճինաբէթի թասմիւմ իթմիշ օլմատըղը, վէ պաղը խուսուսաթ, գասպահաթընըն տէրէճէսինի թախֆիֆի իթտիքլէրի ճիհէթլէ, Բիէր Գարնօ պէշ սէնէ քիւրէք, վէ օն սէնէ տախի զապըթանըն էմրի նէզարէթի թահթընտա գալմագըղգ ճէզասընա մահքիւմ օլտու:

Տանիէլ կէյեէ, քէնտիսի իչին ատէթա պիր հաւարէթ սաեըլան պէօյլէ պիր մահքիւմիյեթ իլամընըն իթասընը իշիթտիկլինտէ, գալպինէ պիր խանչէր սարլամըշլար տըր տէյի զանն իթտի, վէ ֆիքրինտէն:

— Պաննա , պու ալչաղըն իտամը լազըմ իտի ,
եօգսա պու սուրէթլէ , գըզըմըն ինթիգամը ա-
լլնմամըչ օլտու , լաքին սապր . . . տէտի :

Մուհաքէմէտէն սօնրա , գաթիլ Բիէր Գար-
նօ , օլ թարիխտէ մէվճուտ օլան քիւրէք մա-
հէլլէրինտէն պիրիսինէ կէօնտէրիլմէք իւզրէ ,
մուվաղգաթէն պիր հապսխանէտէ , չուխա քէ-
նարլարընտան թէրլիք իմալ իտիլէն Ֆապրիգա-
եա վաղ իտիլտի : Պու եօլտա մէշղուլ օլան մահ-
պուսլարըն , մէզքիւր թէրլիքլէր իմալինտէ գուլ-
լանըմագ իւզրէ , տէմիրտէն սլազը ալէթլէրի
սլուլունուր իտի :

Բիէր , պիրտէն պիրէ բիւր զազապ քէսլլմէք-
լիք աիլէտազընը ասլա թէպտիլ իթմիշ օլմա-
տըղը ճիհէթլէ , մէզքիւր Ֆապրիգատա պու-
լունտուղու սըրատա , պիր կիւն էհէմմիեթթիզ
պիր սէպէպլէ , րէֆիզլէրինտէն պիրիօղլէ շիտ-
տէթլիպիր միւճատէլէեթ թութուշտու , վէ հա-
գարէթ վէ քիւֆրտէն սօնրա , սըրա արպէտա-
եա կէլտի , վէ հէր նէ գատար հապսխանէ մէ-
մուրլարը , մէզքիւր արպէտաեը մէննէ չօգ չա-
լըշտըլար իսէ տէ , մուվաֆֆագ օլամատըլար ,
վէ ագըպէթ , Բիէր Գարնօ իլէ գամկա իտէն
մահպուս , եէտինտէքի տէմիր ալէթ իլէ , խաս-
մինին եիւզիւնէ վուրմասըյլա , Գլէրին գաթի-
լինին սաղ կէօղիւ տիշարը ֆըրլատը , վէ պու-
նուն տէհէթլի աղըսընտան , Բիէր միւթէես-
սիրէն մաղլուպ օլարագ , պանըլագալար : Պա-
տէհու մէրգում , գանլարա միւլէմմա օլարագ
խասթախանէեթ կէօթիւրիլիւպ , տէօրթ ալ

սօճրա , պիր կէօղիւ քէօր օլտուղու , վէ հէման
ասլա թանըլմազ պիր հալտէ պուլունտուղու
թագաիրտէ , մէզքիւր խասթաթանէտէն տի-
շարը չըգտը :

Չէնտ կիւն կէչինճէ , Բիէր , Թուլօն քիւրէ-
յինէ կէօնտէրիլտի քի , պիզ տախի օգուեան-
լարըմըզ իլէ պիրլիքտէ արգասընտան կիթմէք-
լիկի միւնասիպ ատտ իտէրիզ :

Մահ.քիւմը մէրգում , կէօղիւնիւն քէօր օլ-
մասը միւնասէպէթիլլէ , կէչիրտիկի ուզուն խաս-
թալըզ միւտտէթինտէ , միւսթագպէլտէ , խըրս-
լը թապիաթընը միւլայիմլէթմէյի Փիքրինէ
գօյտու , վէ օնտան սօճրա ագլընը պաչընա
թօբլաեըպ , միւսթագպէլի տիւչիւնմէեէ պաչ-
լատը :

Չաթէն մալիւմիւմիւզ օլտուղու վէճհ իւզ-
րէ , Բիէր Գարնօ , վալիտէօինին ճիւզի վարի-
տաթը սաեէսինտէ , զաեէթ միւքէմմէլ սու-
րէթտէ թալիմ ու թէրպիեէ կէօրմիւշ իտի , վէ
Ֆրանսըղճատան պաչգա , ինկիլիզճէ , իսբան-
եօլճա վէ պիր ազ տախի իթալեանճա թէքէլ-
լիւմէ միւզթէտիր իտի :

Մէրգում քիւրէեէ կիրտիկինտէ , քեաթիպ-
լիք մէմուրիեէթինի իճրա իթմէքլիկի գապուլ ,
վէ եախօտ տահա տօղրուսու թէմէննի իլլէտի ,
վէ բրանկապէնտլէրին մէքթուպլարընը մէճճա-
նէն եազմադլըզը տէրիւհտէ իտիպ , պու սա-
եէտէ անլէրին տօթու , մահրէմի էսրարը վէ
միւշավիրի օլտու :

Մէրգումուն խըտմէթլէրինէ մուգապիլ , ար-

գատաշլարը տախի քէնտիսինի , էն ուսթա էր պապը խապասէթին պիլ ճիւմլէ սրըրլարընա ակեահ իթտիլէր :

Բիէր Գարնօ , պիրինճի տէրէճէ միւրայի վէ հիլլէպազ օլտուղունտան , քիւրէյէ կիրտիկի կիւնտէն իթխպարէն , թավր ու մէսլէքինի թէպտիլ իթտի , վէ հապսխանէ իտարէսի նաղաւրընտա թապխաթիլլէ քէնտիսինի սէվտիրէրէք , միւքեաֆաթէն քէնտիսինէ , քիւրէք խասթախանէսինտէ խասթալարա նէզարէթ իթմէքլիք մէմուրիեթի իհալէ օլունտու :

Պու իսէ , պուլունտուղու հալ իգթիզասընճա , Բիէր Գարնօ իչին պիր հիւսնիւ մուամէլէ տիմէք օլուպ , պու սուրէթյէ պազը տէհչէթլի , վէ չօգ տէֆա մուխաթարալը անկարեալարտան տախի խալի վէ մասուն պուլունմագտա իտի : խասթախանէտէ , Բիէր Գարնօնուն միւսթախտէմ պուլունտուղու սալատա , պիր բրանկալը պուլունմագտա իտի քի , մէրգում շիֆա դապուլ իթմէեէն պիր խասթալըղա տիւչար օլմուշ օլտուղու հալտէ , ուզուն միւտտէթ չէքտիկի միհն ու մէչադգաթլարտան սօնրա , ահրէթէ եօլճու օլաճաղը շիւպհէսիդ իտի : Պու շախս , վիճուտճա քէօթրիւմ իլլէթինէ տիւչար օլմուշ օլուպ , իլլէթի մէզքիւրէ թէտրիճէն կէօքսիւնէ տօղրու եիւրիւմէքտէ , վէ գալլինէ տէյտիկինտէ , խասթանըն տա սօնու կէլմիշ օլաճագ իտի :

Անասըլ իթալեան օլան պու բրանկալընըն իսմի , Ժիւլիօ Պալտինօ օլուպ , նիւմ շէհրինտէ

միւսթախտէմ պուլունտուղու պիր պանգանըն զարարընը մուճիպ օլաճագ սուրէթտէ պազը սուի հարաքեաթա ճիւրաթ իյլէմիշ օլմագ թէօհմէթ իյլէ , մուվագգաթէն քիւրէք ճէզասընա մահքիւմ օլմուշ , վէ թուլօնա կէօնտէրիւմիշ օլտուղու հալտէ , քիւրէեէ կիրմէսինտէն իւջ սէնէ սօնրա , զիքը իթտիկիմիզ խասթալըղա իւք տէֆա տիւչար օլմուշ , վէ օլ վագըթտան , քէնտիսինին գուրթուլմասընա արթըզ իւմիտ գալմամը իտուկինի հիսս իյլէմիշ իտի :

Ժիւլիօ Պարտինօ , Բիէր Գարնօտան պիր ազ եաշըճա վէ անըն կիպի բէք շօղ լիսանլարտա թէքէլլիւմէ միւգթէտիր օլուպ , Ֆրանսաեա կէլմէզտէն էվվէլ , ճէնօվատա իգամէթ իթմիշ իտի :

Գլէր կէյեէնին գաթիլի , ագլ ու ֆիրատէթի , քէնտի ագլ ու ֆիրասէթինտէն իւսթիւն օլան մէրգում բրանկալըեա պիր նէվի թէվէճճիւհ բէյտա իթմիշ օլուպ , մէրգում իլէ կէօրիւշիւր իտի :

Պիր կիւն Բիէր , մէրգումնու էյլէնտիրմէք նիյեէթ իյլէ , քիւթիւպիսանէտէն պիր քիթապ ալարագ , եիւքսէք սէս իլէ օգումաեա պաշլատը :

Պու արալըգ իթալիայը , հէր վագըթտան տահա զիեատէ խասթալըղընըն ազրըսընը չէքմէքտէ օլտուղունտան , կիւճ պէլա մէրգումնու տինլէեօրաու :

— Ա՛հ , տէտի Ժիւլիօ Պարտինօ պիրտէն պիւրէ , տիշլէրինի սըգարագ , վէ Բիէրին օգումասընը գաթթ իտէրէք , ինթիգամ ալմագսը-

զրն , վէ պու տերէճէ աղըր սուրէթտէ պէտէլի
էօտէնմիջ օլան պիր ճիւնհանըն քէ յֆինի սիւր-
մէ քսիզին , թէ սլիմի ըուհ իթմէքիք , հագը-
գաթէն ագլէ զիւան կէթիրիճի պիր շէյ տիր :

Բիէր Գարնօ քիթապընը գաբաեբպ , խաս-
թաեա շու սէօզլէրի սէօյլէտի :

— Ժիւլիօ , ֆիքրինիզի այթիւսթ իթմէ յին ,
Պիլիրսինիզ քի պու եօլտա խըրս ու հիտտէթ ,
սինիրլէրինիզի թահըիք իտէճէկինաէն , խաս-
թալըղընըզն տահա զիւատէ ազըրլանմասընա
սէպէպ օլուրլար :

— Ա՛հ , տէեու մուգապէլէ իթտի իթալիալը ,
էկէրչի եալընըղ սէրպէսթ օլմագ , վէ թասալ-
վուրումու իճրա իթմէք իւզրէ եաշաեապիլսէ
խիմ . . . նէ՛ կիւզէլ ըիւեա . . .

— Շիւպհէսիզ , լաքին նիհաեթտէ պիր ըիւ-
եա տըր :

— Էվվէթ , ֆագաթ պու ըիւեա սահիհիկէ
թէպաիլ օլաճագ խտի , էկէր . . .

— Ժիւլիօ , ֆիքրինիզի պանա իյզահ իտինիզ :

— Մատամքի ֆիքրիմի սիզէ իյզահ իթմէք-
իկիմի իսթէեօրսունուզ , էօյլէ իսէ պէնի տին-
լէ յին , վէ սէօյլէտի.քէրիմի իյիճէ անլամաեա
չալըշըն . . . — Սիզ եիկիրմի պէշ եաշընտաեը-
նըզ , պէն տախի եիկիրմի եէտի եաշընտաեըմ
. . . — Սիզ ազըրլսինիզ , պէն տախի ազըրիմ
. . . — Պինապէրին իքիմիզին տախի , իգպալ
վէ միւսթագպէլի մէմուլ իթմէկէ հագըղմըզ
վար տըր . . . — Սիզ տէ պու մէմուլտէ պուլումն
մագտասընըզ , տէյիլ մի :

Բիէր Գարնօ , էվվէթ մանէասընը միւշիր օւ
լարագ պաշընը սալլատըղընտա , Պալտօնի շու
եօլտա տէվամ իթտի .

— Հալ պու քի , պիզ պու կիւնքի կիւննէ՞
յիզ . . . — Պիշ թագըմ բրանկալըլար վէ սէֆիւ
լէրիզ քի , սէպիլիմիզ թախիեէ օլունտուղու
կիւն տախի , բօլիա , իգամէթիմիզ իշին պիրէր
մահէլլ թախսիա իտէճէք տիր , վէ մուզիրը հայ
վանլար կիպի , պիր տայիրէյի մախսուսէեէ
վազ օլունուպ , իւզէրիմիզտէն իսէ , նէզարէթ
ասլա էքսիք օլմանեաճագ տրր , ֆիւրէք եաֆ
թասը հէր թարաֆտա պիզիմ իլէ պիրլիքտէ
պուլունաճագ տրր , վէ պու վէճհ իլէ էօնիւ
միւզտէ , քեաֆֆէյի գարուլար , էզ ճիւմէ չա
լըշմագլըզ գարուլարը տախի , գարալը գալա
ճագլար տրր . . . — Պու տախի սահիհ տիր , տէ
յիլ մի :

— Էվվէթ , օ տախի սահիհ տիր :

— Պու հալտէ նէ՞ եաբմագ լաղըմ տրր , — տէ
յու տէվամ իթտի իթալեալը , — եա սէֆալէթ
վէ սահճուպիյեէթ կիրտապընըն քիւհնիւնտէ
չէօմէլիպ գալմալը , վէ եախօտ ալէմէ գարըշըպ ,
պիր թագըմ շաշգընլարը ալտաթարագ , քեար
վէ մէնֆաաթըմըզ եօլունտա հէր վէճհ իլէ չա
լըշըլմալը տրր :

— Էօյլէ ամմա , տէյու մուգապէլէ իթտի Բիէր
պուլունուն տա իհթիմալի վա՞ր մը տրր , զիրա Բէէր
Գարնօ վէ Ժէ-Էօ Պալտնօ իսիմլէրի , — Պանլար Էօ
բէտէն Գարնօ-Էօ-Է Բրանկալընպլէր Գիր , պանլար
Էօ-Է-Է-Է — տէրլէր իսէ , ալէմի վէ պիր թագըմ՝

չաղբընլարը արտաթմանըն եօլու նա՞սըլ պու-
լունապիլիր :

Իթալիայը թէպէսսիւմ իտէրէք ,

— Նիմ շէհրինտէ օլտուղում զէման , կիւ-
նիւն պիրինտէ տէրտէսթ օլունարագ , մուհա-
քէմէ օլունաճաղըմը , վէ մահքիւմ իտիլէճէկի-
մի տիւշիւնիւպ , պու խուսուս իւզէրինէ բէք
չօգ միւթալաա իթտիմ , տէտի :

— Աճա՛յիպ , տէեու մուգասպէլէ իթտի Բիէր ,
սիղ օլ թարիխտէ մուհաքէմէ իտիլիպ , մահ-
քիւմ օլաճաղընըղը պիլի՞եօրմու իտինիզ :

— Մնա նէ՞ շիւպհէ , զիրա սախթէքեարլըգ
իթտիկիւմ , վէ ասլա պէնիւմ օլմաեան ագչէլէրի
զապթըմա կէշիրտիկիւմ հալտէ , էլպէթթէ պիր
կիւն տէյիլ իսէ , տիկէր պիր կիւն էլէ կէշէ-
ճէք իտիմ . . . — Պու պապտէ ասլա քէնտիմի
արտաթմազ իտիմ :

— Պու խուսուս սիզի գօրգուլթմա՞ղ մը իտի :

— Ա՛սլա . . . — Հաթթա էվվէլքի Ֆիւթուր-
սուղուգլա , սախթէքեարլըղմա տէվամ ի-
տէր իտիմ :

— Նի՞շին :

— Բէք ատի պիր սէպէպ իշին , եանի պէնիւմ
հիշ պիր շէյիմ եօղուտու , օլմասընը իթթէր ի-
տիմ , իշթէ անըն իշին . . . — Սէնէվի պին սէ-
քիղ եիւղ Ֆրանգ իւճրէթ օլան ատի պիր մէ-
մուր օլտուղում հալտէ , էր եա կիճ , նամու-
սումլա գազանմըշ օլարագ եիւղ էլլի պին Ֆը-
րանգ սահպի օլապիլմէքիլիլի իւմիտ իտէպի-
լի՞ր մի իտիմ — ա՛սլա . . . — Պինաէն ալէյի

մէզքիւր եիւզ էլլի պին ֆրանդա մալիք օլմադ
էֆքեարընտա պուլունտուղում ճիհէթլէ , մէպ-
լաղը մէզպուրու սիրգաթ իթմէլի իտիմ . . . —
Տօղրու տէյի՛լ մի տիր . . .

— Հէմ բէք տօղրաւ տուր :

— Պունտան պաշգա , մէպլաղը մէզքիւրու
սիրգաթ իթմէքլէ , կէօղէ ալտըղլմ մուխաթա-
րա նէ՛ իտի :

— Չանն իտէրիմ քի , քիւրէք իտի :

— Հայ հայ . . . — Լաքին անըն տախի նէ՛
տէեերի օլտուղունա վադըֆ իտիմ . . . շէօյլէ
քի , ճէզա գանուննամէսինի միւթալաա իթմիշ
օլուպ , վէ մէզքիւր սիրգաթը իճրա իլէ , էլէ
կէչտիկիմտէ , է՛ն շօղու օն սէնէ , վէ է՛ն աղը
պէշ սէնէ քիւրէեէ մահքիւմ օլաճաղըմը պի-
լիր իտիմ . . . — Հալպու քի թիճարէթտէ , աօ-
լա սերմաեէ գօյմաեարադ , պէշ սէնէ , հաթ-
թա օն սէնէ զարֆընտա եէտի պին պէշ եիւզ
ֆրանդըդ իրաւ գաղանապիլի՛ր մի իտիմ : —
Շիւպհէսիզ քի գաղանամաղ իտիմ . . . — Պի-
նապէրին ասլա թէրէտտիւտ իտէճէք սէպէպիմ
օլմատըղընտան , հէր կիւնա թէրէտտիւտիւ պեր
թարաֆ իթտիմ . . . — Հիսապըմ տօղրու տէ-
յի՛լ մի տիր :

— Էվվէթ , ֆագաթ էվվէլ պէ էվվէլ եիւզ
էլլի պին ֆրանդը էլտէ իթմէք , վէ սօնրա տա-
խի մուհաֆաղա իյլէմէք շարթըլլա :

Պալտօնի եէնիտէն թէպէսսիւմ իտէրէք :

— Էլտէ իթտիմ , վէ մուհաֆաղա իյլէտիմ ,
տէեու մուգապէլէ իթտի :

— Շիմտի սիզ օ գատար մէպլադա մալի՞քմի-
սինիզ, տէտի Բիէր Գարնօ հայրէթտէ գալա-
րագ վէ թամաը թահրիք օլունարագ :

— Էվվէթ, վէ էկէր պուրատան տիշարը հա-
եաթտա չըգար իսէմ, մէպլաղը մէգքիւրու պու-
լաճաղըմ, վէ անըն ստեէօինտէ տիւնեաեր ալ-
տաթըպ, միլիօնլար գաղանճաղըմ :

— Էլպէթթէ պուրատան հաեաթտա վէ քէս-
պի շիֆա իթմիշ օլարագ չըգաճագ սանըղ, տէ-
եու մուգապէլէ իթտի, խասթախանէ մէմուր-
լուղու իտէն Բիէր :

Իթալիալը, պու սէօղիւ րէտտ իտէր թարզ-
տա պիր ալէամէթ իճրասըյլա :

— Պու պապտէ պէնիմ իւմիտիմ եօգ սուր,
տէտի, զիրա վիճուտիմտէքի իլլէթ, կիթտիք-
ճէ արթըրօր . . . — Պինտպէրին ալթը աեա վէ
պիր սէնէեէ, վէ է՛ն չօղու իքի սէնէեէ գատար,
պէնիմ իշիմ պիթիպ, ահրէթէ եօլճու օլաճա-
ղըմ տըր . . . — Յագաթ սէպիլիմին թախլիեէ-
սի սասթընա գատար պէքլէմէքլիկլիմ տախի
լաղըմ կէլսէ, պունտան տօլաեր, պուրատաքի
եաթաղըմը, տիկէր պիր խասթախանէ եաթա-
ղըյլա թէպտիլտէն պաշգա մէնֆաաթ կէօրմէ-
եէճէյիմ, վէ սիզի տախի եանըմտա կէօրմէք
իգպաղինտէն մահրում գալաճաղըմ . . . տիմէք
օլուր քի, իշպու թէպէտտիւլտէն պէն զարար-
լը չըգաճաղըմ . . . — Խասթալըգ, պէնիմ իշին,
թիւրի մահքէմէսինտէն տահա դիետտէ ինտաֆ-
սըզճա մուամէլէ իթմիշ . . . վէ պէնի միւէպպէ-
տէն մահքիւմ գըլմըշ տըր . . . — Գէնտիմի շու

հալտէ կէօրմէքլէ, տօղտուղում կիւնիւ լանէթ,
լէմէկէ, վէ թալէիմէ գարչը հադարէթ իթմէկէ
հազգըմ եօգ մու տուր :

— Հազգընը վար տըր, տէտի Բիէր Գար-
նօ միւէսսիր պիր սէտա իլէ :

Պիր գաչ տազըդա սիւքիւթտէն սօնրա, Պալ-
տօնի շու եօլտա տէվամ իթտի :

— Տահա սիզ նէ՞ գատար վադըթ պուրատա
գալաճագ սընըզ :

— Եիկիրմի պիր այ :

— Տիմէք իքի սէնէ՞ տէ տէյիլ :

— Էվվէթ :

— Մազհարը աֆիլ օլմագըղը իւմիտ իտի՞
եօրմուսունուզ :

— Խա՛յր :

— Նի՛չին, չիւնքի սիզին գայտընըզ իյի տիր :

— Բարիստէ պէնի տիւչիւնիւր քիմսէմ եօզ
տուր : Պու հալտէ, պէն անճագ միւտտէթի
մահպէսիեթիմին է՞ն սօն տազըդասընտա
գուրթուլապիլէճէյիմ :

— Քիւրէքտէն չըգտըղընըդտանէ՞ եարաճագ-
սընըզ :

— Քի՞մ պիլիր, — տէեու ճէվապ վիրտի Բի-
էր, Ֆէվգէլատէ պիր մէյեուսիեթ հարէքէ-
թիլլէ, — բօլիսին պանա թախսիս իտէճէկի մա-
հէլտէ գալմաեա մէճպուր օլարագ, պագալըմ
նաֆագամը չըգարապիլէճէ՞քմիլիմ, վէ իհիթի-
մալ տըր քի աճըղգտան տա թէլէֆ օլաճաղըմ :

— Հի՛չ պիր իւմիտինիզ եօ՞գ մու տուր :

Բիէր ճէվապ վիրմէզտէն էվվէլ թէրէտտիւտ

ի թտի : Կիզլի պիր սէվգի թապի , Մալքէրթիւի
հազգընտա մալիւմաթ վիրմէմէսինի մէրգումա
ի թտար ի թտի կինտէն , Գլէրին գաթիլի ,

— Աւլա , տէեու ճէվապ վիրտի :

— Է՛յ , տէեու տէվամ ի թտի ի թալիալը ,
քիւրէեէ կիրտի կինիզտէն պէրու , ճէմլիեթի
պէշէրիեէ ալէյսինտէ գուլլանըմագ իւզրէ ,
պազը սիլահլար արամատընըզ մը :

— Արատըմ , Ֆագաթ պուլամատըմ . . . —
վագաա պիւյիւք բլանլար գուրտում իսէ տէ ,
ասլա բարամ օլմատըղընտան , պու բլանլարըն
գում իւզէրինտէ միւէսսէս օլուպ , մահլ օլ
տուգլարընը կէօրտիւմ :

— Օրասընը անլաեօրում , Ֆագաթ հէր նէ
տախի օլա , սիզ ագըլը պիր քիմնէ օլտուղու
նուղտան , էլպէթթէ պիր թէշէպպիւսէ էլ
աթմաեա գարար վիրմիշսինիզ տիր :

Բիէր , Պալտօնինին պու սիւալլէրի նէթիճէ-
սի նէրէեէ գարար գըլաճաղընը քէնտի քէնտի-
նէ սիւալ ի թմէքտէ , վէ ի թալիալընըն քէնտի-
սինէ թէվէճճիւհիւ օլտուղունու անլամագտա
իտի : Պունունլա պէրապէր , Բիէր , միւսթագ-
պէլտէքի թասավվուրլարընը մէրգումա պէեան
ի թմէքտէն սագընտը , վէ ճէվապէն ,

— Հէր նէ օլուր իսէ օլտուն , գարչըմա չը-
գան իւք ֆուրսաթտան իսթիֆատէ ի թմէքիկէ
գարար վէրտիմ . . . — Էկէրչի մուվաֆֆագ օ-
լուր իսէմ , հիշ տէյիլ իսէ , պիր միւտտէթ իչին
սէլամէթէ չըգմըջ օլաճաղըմ . . . — Էկէր մու-
վաֆֆագ օլամազ իսէմ , օլ վագըթտա թա-

պանծա իլէ քէնտիմի թէլէֆ իտէճէ յիմ, տէտի:

Պալտօնի ումուզլարընը սիւքէրէք, — թէսա-
տիւֆէ վէ ֆուքսաթա կիւվէնմէք, տէտի, —
կէօզ կէօրէ մուվաֆֆազը յետթ սիզլիկէ տօղու
կիթմէք տիր, վէ սիզին կիպի գուվլէթի եէ-
րինտէ օլան պիր քիմնէնին, քէնտի քէնտիսի-
նի էօլտիւրմէսի իսէ, շաչընըզ ալէամէթի
տիր: — Սիզ պու խասթախանէեէ մէմուր օլ-
տուղունուզտան պէրու, պէն սիզի մուայեէնէ
իտիեօրում, վէ զանն իտէրիմ քի, սիզի բէք
ալէա տաանլատըմ . . . — Սիզ, պիւլիւք վէ մա-
հիր պիր ատէմ օլմագ իչին եարատըլըչընըզ
տըր, ֆագաթ սիզտէ սօղուգ գանլըլըզ, միւ-
լահաղա, վէ մուհաքէմէ քէմալիյեէթլէրի եօզ
տուր . . . — Էկէրչի պիր ազ միււտէթ տահա
եաշար իսէմ, քէնտի մալիւմաթըմը սիզէ էօլ-
րէթէճէ յիմ, վէ ալէմէ վէ հաթթա քէնտինի-
զէ գարչը իհթիեաթլը տապրանմանըզ սիզէ իթ-
թար իտէճէ յիմ: Հիչ պիր իւմիտինիզ օլմայան
պէն կիպի պիր սէֆիլէ, սիզ իհթիմամ վէ տիգ-
գաթընըզը տիրիզ իթմէտինիզ: Սիզ պանա
տօսթլուգ կէօսթէրտինիզ: Պունու պէն սալա
խաթըրմտան չըգարմամ, վէ հէր վագըթ սիզէ
միւթէչէքքիւր օլտուղում կիպի, պունու իս-
պաթըլլա տալսի կէօսթէրէճէ յիմ . . . — Իմտի,
եաթաղըմա տօղրու է յիլինիզ, վէ տիրսէ յինիզի
չիլթէմէ տաեաթընըզ, քի, եալաչ սէսլէ կէօ-
րիւչէլիմ:

Բիէր է յիլտի, վէ իթալիալը պօղուգ պիր
սէսլէ:

— Իչթէ պէօյլէ իյի տիր , շիմտի պէնի տին .
լէ յինիզ , տէտի :

— Տինպէեօրում :

53

— Սըհհէթիմ հագգընտա քէնտի քէնտիմի
ասլա ալտաթմագտա օլմատըղըմը զաթէն սիզէ
պէեան իթտիմ , տէեու մուհավէրէեէ պաչլա-
տը Պալտօնի . — Էճէլ , էր եա կիճ սուրէթտէ
քէնտիսինի պէքլէտէպիլիր , ֆագաթ շուրասը
սահիհ տիր քի , պէն պուրատան հաեաթտա
չըգաճագ տէ յիլիմ , վէ պունու հէքիմլէր պէն-
տէն տահա իյի պիլիրլէր :

“ Պինապէրին , պէնիմ , նէ՛ շիմտի , վէնէ՛ ի-
լէրուտէ հիչ պիր շէյէ իհթիեաճըմ եօգ տուր ,
վէ թէքրար սիզէ սէօյլէրիմ՝ քի , պէն , եիւզ
էլլի պին ֆրանգա մալլիք պուլունմագտաեըմ :

“ Պու ֆրանգլար , պէնիմ , էվվէթ պէնիմ
տիրլէր , չիւնքի անլէրէ օլան տէյնիմի , եայլը
նըզ քէնտի հուրրիեթիմ իլէ տէյիլ , իլլա հա-
եաթըմլա տախի էօտէտիմ , զիրա պէնիմ մէվ-
թիմէ սէպէպ՝ քիւրէք տիր :

“ Պինաէն ալէյհ օ ֆրանգլարըն զայպ օլմա-
սընը իսթէմէմ , վէ անլէրի սանա վասիեթի է-
տէրիմ :

— Պանա՞ մը , տէտի Բիէր Գարնօ , հէեէճա-
նընտան նաշի տիթրէեէրէք , օ գատար սէրվէթ
պանա՞ մը օլաճագ տըր :

— Էվվէթ , սիրէ՛ օլաճադ տըր , վէ սիզէ օլան շիւքրանիյեթ տէ յնիմի պու վէճհ իլէ թէսվիեէ իթմէք իսթէրիմ . . . — Պուճտան պաշգա , պու պապտէ պանա թէշէքքիւր իթմէ յինիզ , զիրա պանա Ֆայտէսի օլմաեան պիր շէյի , պիր տիկէր քիմսէեէ իթա իթմէք , պիւյիւք պիր շէյ սաեըլմազ . . . — Շիւստի մատտէ պու բարանըն նէրէտէ օլտուղունու պիլաիրմէք տիր . . . — Նիմ շէհրինի պիլիւրմիսինիզ :

— Խա՛յր , տէեու ճէվապ վիրտի թէք կէօզ :

— Իշթէ օ՛ Ֆէնա , լաքին էսասէն պուճտա հիշ պիր պէյիս եօզ տուր . . . — Սիզէ իտէճէկիմ թարիֆի , օլ գատար գաթի սուրէթտէ իտէճէյիմ քի , հուրրիեէթինիզէ մազհար օլարագ , սէրվէթինիզի արամաեա կիթտիկինիզտէ , ասլա թէրէտտիւտ իթմէեէսինիզ . . . — Իշպու սէրվէթ , պանգա պիլէթլէրիլէ ալթուն սիքքէլէրտէն միւրէթթէպ տիր . . . — Ալթուն սիքքէլէր բէք շօգ օլմաեըպ , եալընըզ եիկիրմի պին ֆրանգ տըր :

“ Պուճարըն հէբսինի , զանն իտէրիմ քի վազթիլլէ միւճէվէրաթ մուհաֆաղասընա մախսուս օլան քիւշիւք պիր սանտըգճըղազտա սագլամըչըմ տըր . . . — Մէղքիւր սանտըգճըղազը էլտէ իտէրսէնիզ , քիլիտինի գըրմաեա մէճպուր օլաճազսընըզ , զիրա պէնի տէրտէսթ իթտիքլէրի զէման , անախթարը պէնտէն ալտըլար :

— Պու սանտըգճըղազ նէրէտէ տիր :

— Նիմ շէհրինտէ տիր :

— Նիմ շէհրինին հա՞նկը թարաֆընտա տըր :

— Պէնի տիգ գաթլէ տինլէ, յիպ, սիգէ սէօյլէ եէճէքլէրիմի ասլա ունութմատըղընըղ հալտէ, գօլայճա պուլապիլէճէկինիզ պիր մահէլլտէ տիր :

— Սիզ օլ պապտէ թէէմին օլուն, պէն, իֆատէլէրինիզտէն հիչ պիրիսինի խաթըրմտան չըգարմամ :

— Նիմ շէհրինտէ պիր թէաթրօ պուլունուպ, պու թէաթրօնուն արգասընտա, վէ օեունճուլարըն գարուսունուն թարաֆընտա, պաղչէ օրթասընտա քիւչիւք պիր քէօջք մէվճուտ տուր :

“ Պէն, շէհրը մէգքիւրտէ միւթախտէմ իքէն, խարապ օլմասընտան նաչի եիւզ իւսթիւնէ պըրազըլմըլ օլան պու քէօջքտէ իգամէթ իթտիկիմտէն, մէգքիւր սանտըգճըղազը, քէօջքիւն մախղէնինտէ կէօմտիւմ, վէ պու սուրէթլէ զապըթանըն թէհարրիեաթընտան գուրթարալմ :

— Ֆագաթ, տէտի Բիէր Գարնօ, մէգքիւր մախղէնէ նասըլ կիրմէլի : — Շիւպհէսիզ քէօջքտէ ատէմ սաքին օլուր, վէ պէն իսէ, իճրասընա միւհթամ օլտուղում թահգըղգաթ վէ թէհարրիեաթը, քէօջքիւն սէքէնէսինէ իհալէ իտէմէմ :

— Մախղէնին գարուսու, քէօջքիւն իչէրիսինտէ օլմաեըպ, նասըլ քի սէօյլէտիմ, պիգ պաղչէ օրթասընտա վաղը օլան պինանըն արտթարաֆընտա տըր :

“ Պու պաղչէնին տիվարլարը իսէ, օլ գասարալադ տըրլար քի, հաֆիֆ վիճուտ վէ ճէսուր պիր ատէմ, սուհուլէթլէ օ տիվարլարտան կէ-

չէպիւիւր, վէ պու տիվարլար, գըսմէն, ալէս-
 սէվիեէ խալի օլան պիր քիւչիւք սօդագ իչին-
 տէ տիրլէր . . . — Ա՛հ, պէն հիսապըմը բէք
 տօղրու իթմիչ իտիմ . . . — Սանտրգճըղազ,
 մախզէնին թա օրթասընտա, վէ սըրթընըզը
 գաբուեա չէվիրտիկինիզտէ, սօլ էլինիզէ տիւ-
 շէն քէօշտէ տիր, վէ ալթմըչ սանթիմէթրօ
 տէրինլիքտէ կէօմլուլմիւշ տիւր: Իւղէրլնտէքի
 թօրրագ իսէ, խայլիճէ չըղնանըլմըչ վէ լաեը-
 գըյլա պասըլմըչ օլտուղունտան, բէք սէրթ
 օլմագ կէրէք տիր:

— Պու մահզէն պէլքի տէ գաբալը տըր, տէ-
 տի Բիէր:

— Օ տախի իհթիմալտէն վէ միւմքիւն տիւր:

— Լաքին քիլիտի գըրարքէն չըգաճագ շա-
 մաթա, տիգգաթը ումուլիեէյի ճէլպ իթ-
 մէ՛ղ մի:

— Պիր քիլիտի սէսիզճէ գըրաճագ գատար
 տա՞ մը մէհարէթին եօգ տուր:

— Էլիմտէն կէլէնի տիրիղ իթմէնէճէք իսէմ
 տէ, եալընըզ պիր խուսուս ֆիքրիմի մէչուլ
 գըլմագտա տըր:

— Նէ՞ խուսուս:

— Սիղ քիւրէքտէ օլտուղունուղտան պէրու,
 պու քէօշք եըգըլմամը՛չ մը տըր:

— Խայր:

— Էմի՞նմիսինիղ:

— Գաթիէն էմինիմ, դիրա պէն օ քէօշքտէ,
 հէնուղ սէքիղ սէնէ իչին գօնթրաթ միւտտէ-
 թի օլան պիր շախսըն քիրաճըսը իտիմ: — Իմ-

տի, նասրը քի սէօյլէտում, սիզ, եիւզ էլլի պին
ֆրանդա միւթէսարրըֆ օլաճագ սընըզ, Ֆագաթ
էկէր պու ազչէյի ֆայտէյի սուրէթտէ գուլ-
լանմազ իսէնիզ, սիզին իշթիեագլարընըզ, տույ-
ղուլարընըզ վէ սէվգի թապիլէրինիզ իշին, պիր
տամլա սու տիմէք օլաճագ տըր : — Պէնիմ էլ-
լէրիմտէ, պիր գաչ ատէտ պանդա պիլէթլէ-
րի, միլիօնլար հուսուլէ կէթիրէճէք իտի : Ա՜հ,
պէնիմ բէք պիւշիւք բլանլարըմ վար իտի : Պի-
նաէն ալէյհ սէրվէթիմի նասրը սիզէ վասիեթ
իտիեօրսամ, էֆքեար վէ թասավլուրլարըմը
տախի սիզէ վասիեթ իթմէք իսթէրթիմ, զիրա
վասիեթիմ իլէ թասավլուրլարըմ, պիրիպիր-
լէրինի պիւշիւթմէք խուսուսուսա եէկտիկէ-
րէ եարտըմ իտէճէքլէր տիր : — էֆքեար
վէ թասավլուրաթըմ, բէք մազպութ վէ Ֆիի-
լի օլտուղունտան, էլլի եայընա վասըլ օլտու-
ղումտա, պիլմէմ գաչ միլիօն սահիպի օլաճագ
իտիմ :

— Նասրը օլաճագ իտինիզ :

— Օլ պապտէ իթտիկիմ խէեալաթ, շունտան
իպարէթ իտի : — Պիր քէրրէ քիւրէքտէն չըզ-
տըզտան վէ սէրվէթիմէ միւթէսարրըֆ օլտուգ-
տան սօնրա, Բարիսէ կիտէճէք իտիմ :

— Բարիսէ՞ մի, տէեու թէքրարլատը Բիէր
Գարնօ :

— Շիւպհէսիզ :

— Բօլիսին թահթը նէզարէթինտէ պուլուն-
տուղունուզ հալտէ, Սէն էեալէթի տախիլին-
տէ իգամէթինիզ մէմնու օլտուղունու ունու :

տո՛ւեօրմուսունուզ . . . — Ձիրա օ հալտէ , եի-
կիրմի տէօրթ սաաթ զարֆընտա , մահպուսի-
եէթտէն ֆիրար իթմիչ օլմագ թէօհմէթիլէ ,
թէքրար ախզ ու կիրիֆթ օլունաճաղընը շիւպ-
հէսիզ իտի :

— Բարիսէ , հէր կիւնա մահքիւմիյեթտէն
արի վէ միւնթաղամ վէ միւթէպէր պիր շէհա-
տէթնամէ իլէ վասըլ օլաճագ իտիմ , տէեու
ճէվասպ վիրտի իթալիայը . . . — Պունուն իւզէ-
րինէ պիր ազտան գօնուշուրուզ , շիմտիլիք պը-
րագըն քի լագըրտըմա տէվամ իտէյիմ . . . —
Բարիստէ պախթ վէ թալէինտէն կիւլմէմիչ օ-
լան , եանի միւշթէրիսի , բարասը , իւմիտի օլ-
մաեան , ֆագաթ իլմի հուգուգտա մէհարէթի
պուլունան պիր ավօգաթ իլէ իսթիշարէ իտէ-
ճէք իտիմ . . .

Պալտօնի լագըրտըսընը գաթթ իտինճէ , Բի-
էր , մէրգումուն սէօղլէրինտէն ֆէվգէլ աաէ
միւթէէսսիր օլտուղու ճիհէթիլէ ,

— Սօնրա՞ , տէեու սիւալ իթտի :

— Սօնրա տախի , սէֆիլ օրթաղըմը օլտուգ-
ճա պէսլէյիպ , իւսթիւնիւ պաշընը կիլինտի-
րէճէք իտիմ , վէ անըն իամի թահթընտա , պիր
ումուր ու մէսալիհ տայիրէսի , եանի զայպ օլ-
մուշ միրասըարըն թահգըգ վէ թէհարրիսի ի-
չին պիր իտարէ , վէ խուսուսիլլէ հէր կիւնա
էսրար վէ մուճիպի ըէզալէթ ահվալի թէֆթիշ
վէ շէրիքիմէ բաբօրթօլարընը հէր կիւն թագ-
տիմէ միւգթէտիր մէմուրլար իլէ պիր նէվի
զապթիեէ նէզարէթի շիւպէսի թէէսսիս իտէ-

ճէք իտիմ . . . Պու տայիրէ յի , պու իտարէ յի վէ պու շիւպէ յի , հէր կիւնա մալիւմաթ թալէպինտէ պուլունանլար մէրճիի հալինէ դօեաճագաւրմ , շէօյլէ քի , հէր քէս ալթուն պէտէլիլէ , ինսան էօմրիւնէ , սէրվէթ ու իգպալինէ , նամուս եախօտ աշգ ու սէվտաեա միւթաալլիգօլան սրրըլարա օրատան վաղըֆ օլապիլէճէք իտի . . . — Պէն հէր շէ յի կէօրէճէք իտիմ , հէր շէ յի իշիտէճէք իտիմ , հէր շէ յի դայա իլլէեէճէք իտիմ , վէ սօնրա տախի , ապա շէրի.քիմին մալիւմաթը վէ ալէազասը օլմաեարադ , մալի.ք օլտուղում վասայիթի քէսիրէ յի իսթիմալ իտէրէ.ք , պէնի պիննէֆս թանըմաեան վէ պիր ֆէլաքէթ վէ մուսիպէթ վուգուինմէ , շէրի.քիմի իթհամ իտէճէք օլանլարըն վարարըլա քէսպի սէրվէթ իլլէեէճէք իտիմ :

“ Պէնիմ , նէ իտարէ վէ նէ միւշթէրիլէր նէզաինտէ վիճուտիմ օլմաեաճագ իտի :

“ Ալէմ մուվաճճէհէսինտէ , էօյլէ պիր քիւպարզատէ կիպի էօմիւր կէշիրէճէք իտիմ քի , էն մահիր բօլիս մէմուրլարը պիլէ հագգըմտա շիւպհէ իթմէեէճէք իտիլէր :

“ Ագչէ , վէ բէք չօգ ագչէ սարֆ իտէճէք , վէ ասըլգատէկեան իսմինի թաշրեղպ , հիսապսըլ ալթուն սարֆ իտէնլէրին էօնիւնտէ աշըլտըլը կիպի , պէնիմ տախի կիթտիկիմ եէրտէ էօնիւմէ գարուլաբ աշըլաճագ իտի :

Բիէր Գարնօ , պու լագըրտըլարը ֆէվգէլ աւտէ տիգգաթլէ տինլէեօրտու :

Իթալիալընըն լագըրտըլարը , Գլէրին գաթի .

լինէ , Ամսթէրտամ սօգաղընտաքի քէրէսթէ մաղազասընտան եիւզ էլլի պին Ֆրանգ սիր գաթ իթտիքլէրի կիճէ , Մալբէրթիւնին թա սապլուրաթընը խաթընա պրագմագտա խոի :

Մալբէրթիւի օ կիճէ սալթ պիր ալօգաթ ի տարէխանէսինտէն պահա խտեօրտու խտէ տէ , Պալտօնինին թասապլուրու տահա զիեատէ մու վաֆըզը մասլահաթ խոի , զիրա ումումա տա յիր պիր ումուր ու մէսալիճ տայիրէսի թէէսի սի տահա զիեատէ Փայտէլի խոի :

— Շիմտի էֆքեարըմը անլատընը՞ղ մը , տէ եու սիւալ իթտի իթալիալը :

— Էվվէթ , շու դատար քի սիղին իչին միւմ քիւն վէ դապիլ օլան շէյ , պէնիմ իչին տէյիլ տիր , վէ օլամագ :

— Նի՞չին :

— Ձիւնքի պէն , հէր կիւնա մահքիւմիյեթ տէն արի վէ միւնթաղամ պիր շէհատէթնամէ իլէ Բարխտէ ալտէթ իթմէքլիլին հիչ պիր շարէսինի կէօրէմէօրում :

— Պու խուսուս , սիղի տիւշարը իղթիրա՞պ մը խտեօր :

— Էվվէթ , հաթթա զանն խտերիմ քի , պուն տա կիւճիւք տախի վար տըր :

— Սիղին զաննընըզ , իյի պիր զանն տէյիլ տիր , տէեու մուգապէլէ իթտի Պալտօնի , մու սահիպլինին սէօղիւնիւ դաթթ խտերէք . . . — Էկէրչի քիմնէ թարաֆընտան րէտա ու ճէրհի դապիլ օլմաեան սուրէթեէ պիր ասըլգատէլիք իմ ու լագապընա սահիպ օլուր խտենիզ , օլ

վագըթ պու պապտէ նէ՞ կիւնա միւլահազա ի տէրսինիզ :

— Շիմտիչիք միւլահազամ շու տուր քի , նէ՞ օ իսմէ վէ նէ՞ օ լագապա ասլա վէ գաթան սահիպ օլամանեանաղըմ տրր :

— Պէն սիզէ կէրէք օ իսմի վէ կէրէք օ լագապը տախի պախշ իտէճէ յիմ :

— Ճիտտի սուրէթտէ՞ մի սէօյլէեօրսունուզ :

— Էվվէթ , ճիտտի սուրէթտէ սէօյլէեօրսում :

— Պէն , Բարխէ վասըլ օլտուղումտա , Ճիւլի Պլուծի տէ յի թէսմիեէ օլունմաներպ , Սեւը , Գուրն յի Գուրն տէեու թէսմիեէ օլունանագտըմ . . . — Սիզ , պէնիմ եէրիմէ կէչինճէ , պարօն վէ թէքրար սէօյլէրիմ քի , սահիհ վէ ասըլ պարօն սիզ օլանագտընըզ , վէ պու պապտէ քիմ սէ սիզին պու իւնվանլարընըզը թէքզիպ իտէ . մէեէճէք տիր :

— Կերչի սիզի տինլէեօր իսէմ տէ , նէ՞ տիմէք իսթէտիկինիզի անլանամանեօրում :

— Պիր ազ սապը իտին , շիմտի սիզէ իյզահը մատտէ իտէրիմ : — Պէն , իթալիատա , պարօն Սէզար տը Գուսարօ իսմ վէ լագապըյլա , ճէնօվալը կէնճ պիր ասըլգատէ թանըր իտիմ , վէ պէն քէնտիսինտէն իքի եաշ քիւչիւք իտիմ . . .

— Մէրգումլա պիրլիքտէ մէքթէպէ կիթմիշ իտիք : — Պէն , Գրանսանա կէլիպ , իգամէթիմի օրատա թէէսօիս իթտիկիմտէ , պիրիպիրիմիզէ մէքթուպլաշմագտա իտիք :

“ Պիր կիւն , մէրգում պանա , բէտէրի Ֆէվգէլ ատէ զարուրէթ իչինտէ օլարագ եօլմիւշ օլ

առաջունու ետզար, վէ անապա քէնտիսինէ, քրանսատա նաֆագասընը չըգարանագ գատար պիր խըտմէթ պուլապիլի՞րմիլիմ տէեու սիւալ իթտի:

“Օլ էսնատէ պէն տէ, իլէրուտէ պիւսպիւթիւն եէնի պիր առէմ հէ յեէթինէ կիլմէքլիկի տիւշիւնիւեօրտում:

“Պինապէրին Սէզարա եազտըղըմ ճէվապնամէտէ, Նիմտէ, միւսթախտէմ պուլունտուղում պանդատա, քէնտիսի իչին պիր խըտմէթ պուլունտուղունու, վէ պինաէն ալէյհ ասլա վագըթ կէչիրմէեէրէք, ֆամիլեասընա միւթէալլիգ օլան քեաֆֆէյի էվրագը վէ ըասթօրթունու ալըպ, օրաեա կէլմէսինի պիլտիրտիմ . . . — Պունտան պաչգա, քէնտիսինի մուվագգաթէն միւսաֆիր մագամընտա գապուլ իտէճէկիմտէն, պու եիւզտէն քէնտիսինէ ասլա մասընաֆ տախի իթտիրմէեէճէկիմի իլալթէթէն սէեան իյլէտիմ:

“Բօսթանըն ավտէթինտէ, ղաեէթ եազըն վէ մուսյեէն պիր վագըթտա կէլէճէկինի, մէրգում տախի պանա թէպիլիլ իթտի:

“Մուսյեէն կիւն վէ սաաթտա, Սէզար աը քօսարօ, պէնիմ իգամէթ իթտիկիմ էվէ կէտի, ֆագաթ պիր տախի տիշարը չըգմսեանագ իտի:

իթալիալընըն սէսի հէրնէ գատար պու սէօլէրի սէյլէտիկի զէման, պօղուգ չըգըեօրտու իսէ տէ, շէհրէսինտէ տալա հէեէճան էսէրի

կէօրլուլմէ եօրտու : Հալ պու քի Բիէր Գարնօ ,
անըն գատար սէրթ թապիաթլը օլմատըղը էծիլ-
տէն , մէրգումու տէհչէթլէ տինլէմէքտէ իտի :

Պիր աղ սօնրա , Պալտօնի շու եօլտա քէլա-
մա տէվամ իյլէաի :

— Քիմսէ Նիմ շէհրինտէ Սէղարը թանըմաղ
իտի . . . — Քիմսէ , մէրգումուն պէնիմ էվիմէ
նիւզուլ իթմիշ օլտուղունու պիլմէզ իտի . . . —
Քիմսէ , նէ՛ Յրանաստա վէնէ՛ իթալիատա մէր-
գումուն զայպընը իշ եէրինէ գօյմաղ իտի ,
չիւնքի ապլա ֆամիլեասը եօղուտու :

“ Պիր թատամ հազըր իթմիշ իտիմ : — Պու
թատամտա Սէղարա , սէրխօշ իտիծի շարապլար
իչիրաիմ : Պու միւնասէպէթլէ մէրգում , տէ-
րին պիր ույգուեա տալարընտա , քէնտիսինի
եաթաղըմա կէօթիւրաիմ , վէ ուեուտուզու
զէման , շանթասընընը եօղլատըմ , վէ պունտա
մէրգումուն բասթօրթունու , վէ Յօսարօ նամ
աթիգ ֆամիլեանըն ասըլգատէլիք էվրագընը
պուլտում :

“ Պու հալտէ թասավլուրաթընն էն քիււ-
թախճասընըն իծրատը միւմքիւն օլապիլտի : Չի-
րա պէն , մէրգում ճէնօվալլ կիպի պիր իթա-
լիալը օլտուղում , վէ հէման անըն սիննինտէ
պուլունտուղում թագտիրտէ , վագթը միւնա-
սիպ կէլտիկինտէ , գաթիէն անըն եէրինէ կէչ-
մէրլիկիմ գօլայ օլապիլէծէք իտի :

“ Պիր շէյ հազըրնտա գարար վէրաիքտէն
սօնրա , օլ սլասպտէ արթըգ թէրէասաիւա իթ-
մէք , պէնիմ իչին տէյլէ աիլ :

« Պինաէն ալէյհ Սէզար տը Ֆոսարօ , պիր տախի ույգուսուճնտան ուեանմատը :

« Մախզէնէ կէօթիւրէն նէրտիվէնին ալթընտա տէրին պիր չուգուր աչմագ իչին , թամամ իւչ ոսաթ ուղրաչտրմ , վէ մագթուլուն նաչընը օրատա տէֆն իթտիմ . . . — Պատէհու քեաղըտլարը , սէրվէթիմի համիլ օլան սանտըգըղազա վաղ իլէ , իչպու սանտըգըղազը տախի օրատա կէօմտիւմ , վէ չանթաեը եագըպ , միւսթագ պէլիմտէն տօլաեը դալպիմ ըահաթ օլարագ , պէքլէմէեէ պաչլատրմ :

Պու արալըգ Գլէրին դաթիլի Բիէր Գարնօ , էլինի , թէր իլէ միւլէմմա օլան աննընա կէօթիւրաիւ , զիրա ժիւլիօ Պալտօնինին հիքեաեէսի , մէրգումա տէհչէթ վիրիեօրտու : Պատէհու ժիւլիօ շէօյլէ տէվամ իթտի :

— Իմտի , սիգ , թարիֆ իթտիկիմ մահէլլտէ եիւղ էլլի պին ֆրանգ իլէ պիրլիքտէ քեաղըտլարը պուլաճագսընըգ , թալէինիղին միւսայիտ օլմասընտան , պիրաղ իթայիանճա տախի թէքէլլիւմ իտիեօրսունուղ , պէն սիգէ պու լիսանը իքմալ իթտիրիրիմ : Պինապէրին Սէզար տը Ֆոսարօ նամըյլա , ալէմ մուվաճճէհէսինէ չըգմանըղա հիչ պիր մանի գալմաղ :

— Ունուտուեօրմուսուճուղ քի , տէեու մուգապէլէ իթտի մէյեուսիեէթլէ Բիէր , պէնիմ եիւղիւմտէ , կիղլէնմէսի նագապիլ պիր էսէր վար տըր . . . — Տիմէք իսթէրիմ քի , սօլ կէօղիւմիւն քէօր օլմասը , պէնի հէր քէսէ թանըթտըրաճագ , վէ պիլ ճիւմլէ ժանտարմա պէօ-

լիւքլէրինէ , պէնիմ քիսվէթիմին շէքլի պըլտի-
րիլէճէք տիր :

— Պէն պունու տախի տիւշիւնտիւմ , վէ սի-
զին կէօղիւնիւղիւն քէօր օլմասը իսէ , սիղէ զա-
րարլը օլմատըգտան պաշգա , իսթէտիկինիզ կի-
պի իքի քիսվէթ թաշըմանըզա միւսայիտ օլա-
րադ , սիղի ապլա թուլթուլմազ վէ թանըլմազ
պիր հէյեթէթէ գօեաճաղընը տախի միւլահազա
իթտիմ :

— Նէ՞ կիպի :

— Պու միւլահազամ բէք ատի շէյ տիր . . .

— Չանն իտէրիմ քի , բէտէրինիղին իսմինի թու-
շըեօրսունուզ , տէյիլ մի :

— Էվվէթ :

— Վալիտէնիղին իոմի նէ՞ իտի :

— Հանրիէթ րէտօն :

— Էօյլէ օլտուղու հալտէ , Բարիսլիլէր իշին
թէք կէօզ Բիէր րէտօն իսմինի թաշըեապիլիր-
սինիզ , զիրա անլէր սիպի կիւղէլ պիր չօճուգ
հալինտէ թանըմըջ օլտուգլարընտան , կէօղիւ-
նիւղիւն պիրի քէօր օլարադ կէօրտիւքլէրին-
տէ , սիղի թանըմաեաճաղլար տըր : Պունտան
պաշգա , ինսանըն քիսվէթի պէշ սէնէտէ թէպ-
տիլ օլուր , վէ հիւնէր ու սանաթ սաեէսինտէ ,
քէօր օլան կէօղիւնիւղ սիղէ իեատէ օլունտու-
ղու թագտիրտէ , պարօն Սէզար աը Ծօսարօ օ-
լաճազսընըզ : Անլաեօրմուսունսղ :

— Մէրճանտան կէօզ իմալ իտիլտիկինի պի-
լիր իսէմ տէ , պունուն իշին է՞ն էրպապ ատէմ-
լէրէ միւրաճաաթ իթմէքլիկիմ լազըմ կէլիր :

— Զանն իտէրիմ քի , սիզ սէրպէսթճէ շէճ-
րէ չըգապիլմէքտէսինիզ :

— Էվվէթ :

— Տիշարը չըգտըղընըզտա , հազսխանէնին
հիշ պիր մէմուրու սիզին իլէ պիրլիքտէ կէլմէ-
եօր , տէ յի՞ մի :

— Ասլա , չիւնքի պահա էմնիյեէթլէրի վար
տըր . . . — Պունտան տա գաթինաղար , սէպի-
լիմին թախլիեէսի վազ թը եագլաշարըը հալտէ ,
Ֆիրար իթմէքլիքտէ նէ՞ մէնֆաաթըմ՝ օլապիլիբ :

— Թէմա՛մ՝ տըր . . . — Պիր միգտար ագչէնիզ
վա՞ր մը տըր :

— Կիզլիտէ պին գատար Ֆրանգըմ՝ վար տըր :

— Պու գատար ագչէ , լիւզումունտան զի-
եաաէ պիլէ տիր . . . — Իմտի , եարըն ըրթթը-
մըն իւզէրինէ կիտէրսինիզ , վէ օրատա , հայ-
վանլարը սաման իլէ տօլտուրմադ սանաթըլա
մէշղուլ օլան պիր տիւքքեան կէօրիւրսինիզ
. . . — Պու տիւքքեանըն արմասը , զէ յթին եա-
ղը իլէ պօեանմըչ պիր արսլան օլուպ , պու արս-
լան թասպիրի սլթընտա , Ս-հը- հը-լը լէվհատը
եազըլմըչ տըր :

— Մէզքիւր տիւքքեանը պիլիրիմ՝ :

— Իշթէ օ տիւքքեանա կիրէրսինիզ , վէ իւր-
պէն Սրէրօնիյի սիւալ իտիպ , Ժիւլիօ Պալաօնի
թարաֆընտան քէնաիսինի կէօրմէեէ կէլմիշ օլ-
աուղունուզու սէօլլէրսինիզ . . . — Իւրպէն ,
Ֆէվգէլ ատէ մէհարէթլի պիր իթալիան օլուպ ,
մէհարէթի մախսուսէսի իսէ , մէրճանտան կէօղ-
լէր իմալ իթմէքտէն իպարէթ տիր . . . — Սի-

բարըշընըզը մէրգու մնա իտէրսինիզ , վէ բէշինէն
պէտէլինի տախի թէէտիտէ իյլէրսինիզ . . . —
Անճագ շունու տախի սիզէ շիմտիտէն սէօյլէ-
րիմ քի , պունուն մալի սիզէ չօղա օլաճագ արը ,
զիրա մէզքիւր կէօզիւ իմալ իթմէքլէ պէրա-
պէր , անը գուլլանմանըն սրբընը տախի սիզէ
պիլտիրէճէք տիր :

54

— Ա՛հ , տէտի բիէր Գարնօ , պէն օլ պապ-
տէ մէրգու մուն իսթէտիկի իւճրէթի վիրմէտէ
հազրըմ :

— Պու սէօյլէտիկիմ շէյլէրտէն հիշ պիր շէյ
ունու թմազսընըզ եա՛ , տէեու տէվամ իթտի
Պալտօնի :

— Սիղին լագըրտըլարընըզ Ֆիքրիմտէ հէքք
խալմիշ տիրլէր :

— Արթըզ սիզէ պէեան իտէճէք հիշ պիր
թափսիտէմ գալմատը : — Էկէրչի պու շէյլէր-
տէն տօլտեր պանա միւթէշէքքիւր օլմագ իս-
թէր իտէնիզ , պու կիւնէ տէկին պէնիմ իչին
հէր նէ իտինիզ իտէ , եինէ էօյլէ , եանի տօսթ
մադամընտա գալմանըզը բէճա իտէրիմ :

— Տօսթլուղում , շիւքրանիյեէթիմի արթը-
րաճագ արը :

— Էօյլէ օլմասընը թէմէննի իտէրիմ . . . —
Սիզ շիմտի իթալիանճա պիր սարֆ (քերակա-

նութիւն) , վէ պիր լուղաթ քիթապը թէտա-
րիք իտինիզ տէ , եարընտան իթիպարէն , պիր-
լիքտէ չալըչմանա պաչլանալըմ :

Թաամ վագթը կէլմիշ օլտուղունտան , Բիէր ,
սուֆրանա կիթմէք իւզրէ անաղա գալգտը :

Մէրգումուն ֆիքրինտէ ազիմ պիր պլթիւսթ-
լիւք մէվճուտ օլուպ , Պալտօնինին կէօսթէր-
տիկի մէմուլին զայրի միւսթագպէլ , զիհնինի
ղանէթլէ թէշվիշ իտիւօրտու :

Բիէր , վագաա իշիթտիկի շէյլէրէ կիւճ իլէ
ինանըօրտու , Ֆագաթ շիւպհէեէ տէ ասլա
իհթիմալ եօգ իտի :

Իրթէսի կիւնիւ , Գլէր կէյեհնին գաթիլի ,
մագհար օլտուղու պիր տէրէճէ հուրրիեէթտէն
պիլ իսթիֆատէ , ըրլսթըմ իւզէրինտէքի սա-
նաաթ քեարա կիթտի , վէ ժիւլիօ Պալտօնի թա-
րաֆընտան կէլտիկինի իւրպէն Սբէրօնիեէ սէօյ-
լէտիքտէն սօնրա , օրանա կիթմէսի մագսէտի-
նի տախի պիլտիրտի :

Սբէրօնի , պու իշ իշին պէշ եիւզ ֆրանգ թա-
լէպ իտիպ , բէշինէն պու բարանը ախը կյլէ-
տի , վէ ազ պիր զէմանտա , մէրգումա մէր-
ճանտան պիր կէօզ թէսլիմ իտէճէկինի , վէ պու
կէօզ , իսթէնիլտիկի վագըթ պէլլիտիզ սուրէթ-
տէ դուլլանըլըպ , իսթէնիլտիկի վագըթ տախի
զայպ վէ նապէտիտ օլանաղընը վատ իթտի :

Պատէհու Բիէր , իթալիանճա սարֆ վէ լու-
ղսթ քիթապլարընը սաթըն ալտրգտան սօն-
րա , թէքրար իասթախանէեէ կէլտի , վէ իլք
տէրսի Պալտօնիտէն ալտը :

Յոգուեան զաթլարա արդ իթտիկիմիզ միւլա-
գաթտան սօնրա , պիր սէնէ կէշտի , վէ միււա-
տէթի մէզքիւրէ նիհաեէթինտէ , Բիէր Գարնօ
անասըլ ճէնօվայը կիպի իթալիանճա թէքէլ-
լիւմ իթմէքտէ օլուպ , վէ Ժիւլիօ Պալտօնի-
նին շէ յթանիճէ էֆքեար վէ բլանլարընա մա-
լիք օլտուղու հալտէ , եէնի պիր շէքլտէ ճե-
միյեէթ իչինէ տախիլ օլաճաղը կիւնաէն , մէզ-
քիւր ճէմիյեէթէ տէհշէթլի պիր տիւշմէն օլ-
մաղլըղա հաղըրլանմագտա , վէ կիւեա առլի-
եէ նէղարէթինին հիմաեէսինի , հազգըճա
թալէպ իյլէմէսի պէհանէսիյլէ , Մալքէրթիւ-
իլէ սըգ սըգ մուխապէրէ իթմէքտէ իտի :

Մալքէրթիւի , աթիզ շէրիքինէ եազարըթ
մէքթուպլարտա , Պլանշըն պիւեիւմէքտէ , ա-
զըլանըպ կիւզէլլէնմէքտէ , Փագաթ ախէա-
զը , թէսքինի զայրը դապիլ պիր սուրէթտէ
սէրթ պուլունմագտա , օլտուղունու պիլտիր-
մէքտէ իտի :

Բիէր Գարնօնուն թախիեէյի սէպիլի վագ-
թընա հէնուղ իէտի այ միւտտէթ գալմըշ օ-
լուպ , ճանիի մէրգում , մէզքիւր վագթա , տա-
լիմա արթմագտա օլան պիր ոապըրօըղըղա
պէքլէմէքտէ իտի :

Պու արալըգ Ժիւլիօ Պալտօնինին սըհհէթի
իսէ , հէյեէթի ապիեէսի իւզրէ պուլունուպ ,
պունտան տօլաեը խասթախանէ հէքիմէրի ,
զիւեատէսիյլէ իզհարը թէաճծիւպ իթմէքտէ ի-
տիլէր :

Կէրչի մէրգումուն վիճուտինտէ հիշ պիր ի-

յիլիք էմարէսի կէօրիւմէեօրտու իսէ տէ ,
քէօթրիւմ իլլէթի տէ ասլա արթմագտա տէ-
յիլ իտի , վէ շու թարիֆի զայրը միւմքիւն օ-
լան թէպտիլ օլմամագլըգ հալի , տահա պիր
խայլի վագըթ թէմտիտ օլունսպիլիր իտի :

Իթալիայընըն սէպիլինին թախլիէէսի վագթը
տախի եագլաշմագտա օլուպ , սլու սէպէսլէ ,
իլէրուտէ մէրգումուն վարիսի օլաճագ օլան
չախսըն ֆիքրինտէ , էքէյիճէ թէրէտտիւտ վէ
իզթիրապ հուսուլէ կէլմէքտէ իտի :

Պալտօնի , պէշ աեա գատար մահպուսիէթի
միւտտէթինի իքմալ իթմիշ օլաճագ իտի , վէ
մէրգում քիւրէքտէն չըգտըգտան սօնրա , Բիէր
Գարնօնուն տահա ալթմըշ կիւն մահպէստէ գալ-
մասը լագըմ կէլիր իտի :

Քի՞մ պիլիր , պէլքի հուրրիէթ հալասը ,
մէրգում խասթանըն իւզէրինտէ , միւմքիւն-
սիւղ զանն օլունան պիր իֆագաթը հուսուլէ
կէթիրէճէք իտի :

Քի՞մ պիլիր , պէլքի Պալտօնի , հէր իւմիտ
րաղմէն , քէսպի շիֆա իթտիկինտէ , վէ քէն-
տի հարաքեաթ վէ մուամէլաթընսա սէրպէսթ
օլտուզընսա , սէրվէթինի միւնֆէրիտէն էլտէ
իթմէքլիկի , վէ միւսթագպէլտէքի թասապլու-
րաթընը եալընըզճա իճրա իլլէմէքլիկի տիւշիւ-
նէճէք իտի :

Հասըլը , հաֆթալար վէ այլար կէշտիքճէ ,
Բիէրին իզթիրապ վէ թէլաշլարը տախի օնիս-
պէթտէ արթմագտա իտի :

Իւրպէն Սքէրօնի , իմալ իտէճէք օլտուզու

կէօզիւ պիթիւրմիչ օլտուղունտան, բիէր պու կէօզիւ, մէրգումուն տիւքքեանընտա թէճրիւ պէ իթտի: Իշպու թագլիտ օլան կէօզ, ղաեթթ ուսթա իշի օլուպ, վէ բարլագլըղը վէ շէֆֆաֆլըղը ճիհէթիլէ, ասըլ ինսան կէօզիւնէ բէգա պէթ իտէճէք սուրէթտէ պուլունուեօրտու, էլհասըլ պու կէօզիւն սահիհ կէօզտէն եայընըղ գըմլլտանմամագլըղը ֆարգը օլուպ, պու իսէ, թապիաթըն ղարայիպ նէվինտէն պիր հայի աուտ օլունապիլիր իտի:

Հիքեանէ իթտիկիմիզ պու էսնատէ, օգոստուս աեը իշինտէ պուլունուլուպ, հէր սէնէ մահը մէղքիւրուն ԱՅ ի եագլաշտըղընտա, քիւրէքտէ պուլունանլար, պիր իւմիտ իլէ բէրվէրտէ օլուրլար իտի, զիրա իմբէրաթօր, քէնտի եէվ մի մախսուսունու իճրա իլլէեէճէկի միւնասէ պէթիլլէ, քիւրէքտէ մահպուս օլան էֆրատ տան պաղըլարընա աֆվ իտէր, վէ պունլար իշին մախսուս աֆվլըղ գարարնամէլէրի իմլա իլլէր իտի:

Օ սէնէ տախի օգոստոսուն ԱՅ ինտէ, ղընտան միւտիրի, իլք կիւնիւ, պաղը մահպուսլարըն աֆվընա, վէ պաղըլարընըն տախի թախֆիֆի ճէզալարընա տայիր մալիւմաթ ալմըլ օլտուղու ճիհէթիլէ, սասլահլաեըն քիւրէք խաս թախանէսինէ կիթտի:

Օ արալըղ, խասթախանէ թապիպինին խաս թալարը զիւարէթ իթտիկի վագըթ օլտուղունտան, թապիպի մէրգում, շակիրալէրի վէ խասթախանէ մէմուրլարը արգասընտան կէլ

մէքտէ օլտուդլարը հայտէ , հէր խասթանըն
եանընա կիթմէքտէ , հալինի իթիֆսար իյլէ-
մէքտէ , վէ մուալիճէսինէ եա տէվամ իթմէսի-
նի , վէ եախօտ թատիլ իյլէմէսինի , հէր պիր
խասթաեա այրը այրը սէօյլէմէքտէ իտի :

Գօմիսէրին , քէնտի քեաթիպիյլէ պիրլիքտէ
խասթախանէ տայիրէսինէ կիրմէսի իւզէրինէ ,
թապիպին վիզիթասը գաթթ օլունտու :

Խասթա օլան բրանկալլար , հիւքիւմէթ մէ-
մուրունուն իչէրի կիրմէսինին մանէասընը ան-
լաեարագ , քեաֆֆէսինին գալպլէրի զաեթլէ
միւթէէսսիր օլտու :

Հէր պիրի , քէնտիսի իչին իւմիտ իթմէքտէ
իտի : Եալընըղ իթալիայը պու սապտէ միւթէ-
էսսիր օլմատը , չիւնքի քէնտիսինին քիմսէսի ,
վէ հիչ պիր համիսի պուլունմատըղընը պիլտի-
կինտէն , խիթամը միւտտէթի եաղլաչմըչ օլան
չու սէֆիլ վէ քէտէրնագ էօմրիւ իչինտէ , քէն-
տիսինէ պիր սէլամէթ զիեասը կէօրիւնէճէկի-
նի ասլա իւմիտ իթմէեօրտու :

Գօմիսէր , իլք սալանըն օրթատընտա տու-
րուպ , վէ քեաթիպինին էլինտէն պիր քեա-
ղլտ ալարագ , եիւքսէք սէտա իլէ ,

— Ժիւլիօ Պալտօնի , տէտի :

Իթալիայը քէնտի իամինին թէլէֆֆիւզ իտիլ-
տիկինի իչիթտիկինտէ , տիթրէտի , վէ տէր-
մանտան տիւչմիւչ օլան աղալարընտա պիրտէն
պիրէ պիր տիթրէմէ հուսուլէ կէլտիկի կիպի ,
տէհչէթլի պիր հէեէճան աալսի թէքմիլ վիճու-
տինի գաբլաար :

Տիմէք տիր քի, էթրաֆընը գուշամագտա
պուլունան գարանլըզ, նակեա՛հ, ըըմագտա
խտի :

Պինաէն ալէյհ, էճէլտէն պաշգա սէլամէթ
պէքլէմէեէն պու աաէմ, պիր սանիյեէ զար-
ֆընտա թէքրար իւմիտ իթմէկէ պաշլատը, վէ
հաեաթտա օլտուղու, վէ քէնտիսինէ աֆվը
հիւքմտարի էրզան պույրուլտուղու հալտէ,
կէյմիշի վէ հազըրը, վէ ասլա շիֆա գապուլ
իթմէեէն խասթայրղընը, վէ եագընտա ահրէ-
թէ եօլճու օլմասը իհթիմալինի, ճիւմիէթէն
ունութտու, վէ միւսթագպէլ քէնտիսինէ բար-
լագ կէօրիւնտիւ, վէ պիրտէն պիրէ, քիմսէ-
նին մէմուլ իթմէտիկի պիր գուվվէթլէ, եա-
թաղը իւզէրինտէ գալգըպ օթուրարագ :

— Ժիւլիօ Պալտօնի, պէնտէնիղիմ, տէեու
ճէվապ վիրտի :

Խասթալարը պագմանեա մէմուր օլան էշխաս-
տան պիրինին եիւղիւնիւն բէնկի պու արալըզ
սօլտու, էլլէրի գըվըրլտը, վէ կէօքսիւնտէն
պօղուզ պիր ա՛հ սէտասը յըդտը :

Պու մէմուր, Բիէր Գարնօ իտի : Մէրգու-
մուն պիւթիւն խէեալաթը պէր հալա օլմագ-
տա, մէհարէթլէ թէրթիպ էյլէտիկի պինա եը-
ղըմագտա, վէ հէյ վա՛հ, իգպալ, սէրվէթ,
էօմրիւ ճէտիտ, հէք սլունլար էլտէն պիւսպիւ-
թիւն չըգմագտա իտիլէք, վէ պունլարըն եէ-
րինէ իսէ, քիւքէքտէն գուրթուլանլարա մախ-
սուս օլան սարը բասթօթ, բօլիսին նէզարէթի,
սէֆալէթ վէ բէզալէթ գայիմ օլմագտա իտի :

Նէ՛ աղիմ պէտպախթլըդ

Հէր նէ հալ իսէ , գօմիսէր , իսմինի օգու-
տուղու բրանկապէնտին եաթաղընա եագլա-
շարագ ,

— Սիղին իսմինիզ ժիւլիօ Պալտօնի՞ մի տիր ,
տէեու սիւալ իթտի :

— Էվվէթ , գօմիսէր էֆէնտի :

— Ումուրը թիւճճարիեէտէ սախթէ մէք-
թուպլար եաղմըջ օլմագ թէօհմէթիյլէ , կար
էեալէթի մահ.քէմէսի թարաֆընտան եէտի սէ-
նէ միւտտէթլէ քիւրէեէ հիւքմ՝ օլունան , վէ
1317 նիւմէրօ իլէ թուլօն զընտանընա իլգա ի-
տիլէն շախս , սի՞զմիսինիզ :

— Էվվէթ , գօմիսէր էֆէնտի , տէեու թէք-
րարլատը իթալիալլ :

— Էօյլէ իսէ , սիղէ խաեըրը պիր խապէր
կէթիրտիմ . . . — Հիւքիւմտարլմըզ սիղի մագ-
հարը աֆիլ գըլմըջ տըր :

Պալտօնի , իլք մէսէրրէթ հարէքէթինտէն
սօնրա , պիր աղ տիւշիւնմիւշ իտի : Պինապէ-
րին , գօմիսէրին իֆատէսի իւզէրինէ , տօտագ-
լարընտա պիր էսէրի մահզունիյեէթ միւշահէ-
տէ օլունարագ ,

— Պու խուսուստա , վաճիպ օլտուղում՝ վէճհ
իւզրէ , թէչէքքիւրիւմիւ պէեանէ միւսարաաթ
իյլէրիմ , տէտի , լաքին հայֆա՞քի , իմքերա-
թօրուն աֆիլ ու մէրհամէթի բէք կէճ եէթիշ-
միշ տիր , զիրա աղա շիֆա վէ աֆիեէթ պուլ-
մահա իւմիտիմ օլմաեարագ , իքի տիղլէրիմ
քէօթրիւմ օլմուշ տուր . . . — Պինաէն ալէյհ ,

պէնտէնիզ պու զընտանը , վէ տէրունինտէ բա-
հաթճա վէֆաթ խտէճէկիմի մէմուլ էյլէտիկիմ
իչպու խասթախանէ յի , հուրրիեէթէ թէրճիհ
էյլէրիմ :

Գօմիտէր , խասթախանէ թապիպինէ տօղրու
տէճնէրէք :

— Տօգթօր , տէտի , պու ատէմին սըհհէթի ,
քէնտիսինին իֆատէսի վէճհ իւզրէ մուխաթա-
րալը՞ մը տըր :

— Շիւպհէսիզ մուխաթարալը տըր , տէեու
էէվապ վիրտի թապիպ , ֆազաթ պիր վազըթ-
տան պէրի տիր , մէմուլիմ խիլաֆընտա օլա-
րագ , իւզէրինտէ այնի հալի կէօրիւեօրում . . .

— Պու ատէմին նայիլի հուրրիեէթ օլմասըյլա ,
սըհհէթինտէ պիր էյիլիք հուսուլէ կէլմէսի , վէ
իլմին շիֆա իթմէքլիկէ միւզթէտիր օլմատը-
զը իլէթէ , սէրպէսթիեէթին պիր մէտար օլա-
պիլմէսի գապիլ օլտուղունու տա զանն խտէրիմ :

— Հասըլը , տիմէք տիր քի իւմիտ վար տըր ,
տէ յի՞լ մի :

— Հայ հայ , չիւնքի կէնճ պիր ատէմ վի-
ճուտինտէ թապիաթըն ֆէվգէլ ատէ հալէրի
րէք չօգ տէֆա վուգու պուլմուշ տուր :

— Իչիթտինի՞զ մի , տէտի գօմիտէր ժիւլիօ-
եա խիթապ խտէրէք , հէնուզ էօմիսինիւզճէ
գաթը իւմիտ օլաճագ հիշ պիր սէպէպինիզ
եօգ տուր . . . — Իմտի , սիզ , հիւքմտարըմըզըն
լութֆ ու մէրհամէթինտէն իսթիֆատէ խտէ-
ճէքսինիզ , զիրա ճէզանըզըն պագիեէսի , սի-
զէ աֆիլ օլունմուշ տուր . . . — Շու սաաթտա

սիզ հիւրըստունիւզ , վէ պու ազշամ իշպու խաս-
թախանէտէն չըգաճագսընըզ :

— Ֆագաթ , էֆէ'նտիմ , պէնտէնիզ պուրա-
տան չըգտըգտան սօնրա նէ'րէեէ կիտէճէյիմ ,
զիրա նէ' ելուրիւեէպիլիլիմ , վէ նէ' տախի տա-
եանապիլիլիմ , տէտի Պալտօնի տէհչէթլէ :

— Սիզի , թուլօնուն միլքիեէ խասթախանէ-
սինէ կէօթիւրէճէքլէր . . . քէսպի շիֆա ու ա-
ֆիեէթ իտինճէեէ գատար օրատա պէքլէեէ-
ճէքսինիզ :

— Պէլքի էօլիւմիւմէ գատար օրատա պէք-
լէեէճէյիմ , տէեու մուգապէլէ իթտի իթա-
լիալը , քէտէրի ազիմլէ . . . — Պու հալտէ , է-
ֆէ'նտիմ , պէնտէնիզի պուրատա ալըգօյմալը
իտինիզ :

— Պու պապտէ պէնիմ մէէղունիյեէթիմ եօգ
տուր , անլաեօ'րմուսունուզ :

— Անլաեօրում , հալ պու քի պէնտէնիզի մազ-
հարը աֆիլ գըլմագըգ , եէնի պիր ճէղաեա
տահա տիւչար գըլմագ տըր , շիւնքի հուրրի-
եէթ , պէնիմ իշին պիր իշքէնճէ տիմէք օլաճագ
տըր :

— Հիշ պիր ագրապանըզ եօ'գ մու տուր :

— Ասլա եօգ տուր :

— Մէմլէքէթինիզէ նագլ օլունմաեը արզու
իտէ'րմիտինիզ :

— Խա'յր , գօմիսէր էֆէ'նտի , ֆագաթ մա-
տամքի հէր հալտէ պուրատան կիթմէքլիկիմ
լազըմ կէլիեօր իսէ , իսթէտիկիմ մահէլի ին-
թիխապ իտէպլիլի'րմլիմ :

— Շի՛ւ ահէսիզ , էլ վէրիւր քի ինթիխապ իտէ-
ճէկինիզ մահէլլ , քիւրէքտէն գուրթուլան , վէ
բօլխին էմրի նէզարէթինտէ պուլունան էշխա-
սըն իգամէթինէ միւսայիտ պիր մահէլլ օլսուն
... — Սէօյլէ՛յին , նէ՛րէեէ կիթմէք իսթէեօր-
սունուզ :

— Նիմ շէհրինէ ,

Բիէր Գարնօ , իսթէմէեէրէք սարսըլտը , Գօ-
միսէր իտէ , ճէվապէն ,

— Մէգքիւր շէհրէ կիթմէնիզէ հիշ պիր մա-
նի Եօգ տուր , տէտի , լաքին սիզ օրատա նա՞-
սըլ եաշաեաճագ սընըզ :

— Պիր գաշ այ ինթիեաճաթըմա քիֆայէթ
իտէճէք գատար , զընտան սանտըգքեարը եա-
նընտա հըֆզ իտիլմիշ օլարագ պիր ազ ազ չէմ
վար տըր . . . — Նիմ շէհրինտէ սահիպ ըիգգաթ
պիր հէքիմ թանըրըմ , վէ մէրգումուն պէն-
տէնիզի թէտալի իտէճէկինի մէմուլ իտէրիմ ,
վէ նասըլ քի տօգթօր էֆէնտի սէօյլէտի , պէլ-
քի իսթիհասալ իյլէեէճէկիմ հուրրիեէթ , պիլ
ճիւմլէ մուալիճէլէրտէն տահա զիեատէ շիֆա-
լը օլուր տա , պէն տէ իյի օլուրում . . . — Շէհ-
րի մէգքիւրէ կիտէնէ գատար , պանա ըիֆա-
գաթ իտէճէք օլան շախսըն իւճրէթինի տախի
վէրիրիմ , վէ պու շախսը , զաթը ալինիզ թայ-
եին իթմէնիզի ըէճա իյլէրիմ . . . — Պիր քէրրէ
օրաեա վասըլ օլուր իտէմ , արթըգ վէսվէսէ ի-
տէճէք մահէլլիմ գալմազ :

Ժիւլիօ Պալտօնի , սէօյլէեէճէք սայիր լա-
զըրտըլարը վաք իքէն , նակէհան քելափընը

դաթի իթտի, վէ սօլմուշ օրան եանագլարը
գըղարըպ, կէօղէրի տախի աթէշ կիպի բար-
լատը, վէ տօտագլարընտան տէհէթի պիր սէս
չըգարագ, իքի էլէրինի, էվվէլա աննընա վէ
սօնրա տախի կէօքսիւնէ կէօթիւրէրէք, եա-
թաղընտա սըրթ իւսթիւ տիւշտիւ, վէ պիր էյ-
եամ բուհսուղ կիպի զանն օլունտու :

Խասթախանէ թապիպի, մէրգում խասթա-
եա տօղրու տէօնտիւկիւնտէ, դօմիսէր շէտիտէր,

— Տօգթօր, աճապա նէ՞ վագը օլտու, տէ-
եու սիւալ իթտի :

— Շու վագը օլտու քի, հէեէճանը պիշա-
րէյի էօլտիւրիւեօր, տէեու ճէվապ վիրտի
թապիպ, սէրիան իճրա իյէտիկի պիր թէտգիդ
ու թէֆթիշտէն սօնրա : — Ձէվալը առէմին
դանը պիր եէրէ պիրիքմիշ տիր քի, պու խու-
սուս քէնտիսի իչին միւհիք օլտալիլը :

Պատէհու ըիֆագաթընտա պուլունան շա-
կիրտէրէ խիթապ իտէրէք,

— Էֆէնտիլէր, պիր սանիյեէ պիլէ ֆէվթ
իթմէեէրէք, դան ալաճաղըմ, տէտի :

— Սիղ արթըգ իճապընա պագըն, պէն իշի-
մէ տէվամ իտէյիմ, տէտի դօմիսէր, շու դա-
տար քի, պու առէմին պուրատան հաեաթտա
օլարագ տիշարը չըգմասընա սայ իտինիդ :

Խասթախանէ թապիպի, ճէվապ վիրմէքսի-
դին մուվաֆֆագաթ ալէամէթի իպրաղ իթտի,
վէ սօնրա իթալիալընըն քօլլարընտան պիրինի
աչըպ, սարղըլար սարտը, վէ նէշթէրիլէ տա-
մարընը եարմասընտա, դանը ֆըշգըլտը :

Բիէր Գարնօ իսէ , պու արայլդ ֆէվզէլ ատէ
հէեհճան վէ իզթիրայ իշինտէ պուլունաուղու
թագտիրտէ , Պալտօնիեէ խախէն մուամէլէի
ճէրրահիեհնին նէթիճէսիննէ պէքլէմէքտէ խախ :

Պիրտէն պիրէ իթալիայլ ճանլանաը , վէ տէ-
րին պիր ա՛հ իաէրէք , էթրաֆրնա կէօղ կէղ-
տիրաի , վէ սօնրա տախի պօղուլմուշ օլան պիր
սէս իլէ :

— Ս՛հ , էօլէճէ յիմ տէեու զանն խախօրտում ,
տէաի :

— Գուրթուլտունուզ , — տէեու մուգապէլէ
իթաի թապիպ , — անճագ հիշ քիմօէ իլէ լագրր-
աը իթմէեէրէք , վէ լագրրաը սէօլէեհնէ տէ
ճէվապ վիրմէեէրէք , պիր ազ վադըթ իսթի-
րահաթ իթաիկինիզ հալտէ , սաաթտա պիր
տէ , իշար իաէճէկիմ մուալիճէաէն պիրէր գա-
լլդ ալըրսանըզ , քեամիլէն քեսպի շիֆա իտէր-
սինիզ :

Թապիպ , մէգքիւր մուալիճէ յի թէրթիպ իթ-
աիքաէն զօնրա ,

— Պու խասթանըն խըզմէթինէ մէմուր քիմ
աիր , տէեու սիւալ իթաի :

— Պէնտէնիղիմ , միւսիւ տօգթօթ , տէեու
ճէվապ վիրաի Բիէր Գարնօ :

— Սիղին , աիգգաթլը հարէքէթինիլէ էմ-
նիյեէթ օլունապիլիր , տէ յի՛լ մի :

— Էվլէթ , միւսիւ տօգթօթ , հէմ աիգգաթ-
լը հարէքէթ իաէճէկիմէ , վէ հէմ տախի զայ-
րէթտէ գուսուր իթմէեհէճէկիմէ էմին օլապի-
թիսինիզ :

— Շիմտի մուալիճէ թէտարիք օլունուպ , սի-
ղէ կէթիրիւրլէր . . . — Սաաթտա պիր , պիրէր
գաշըգ օ մուալիճէտէն պու խասթաեա վիրէ-
ճէկինիղի ունութմաեընըղ . . . — Պիշարէնին
էօմրիւ , անտէն մէրպութ տուր , անլատընըղ մլւ
— Սիղ օլ պապտէ էլէմ իւղրէ օլմաեըն , միւ-
սիւ տօգթօր :

Շակիրտլէրտէն պիրի , բէշաթաեը էճղախա-
նէեէ կէօթիւրմէք իւղրէ , բէֆիղլէրի նէղտին-
տէն այրըտը , վէ թապիպ տախի վիղիթասը-
նա տէվամ իթտի :

Բիէր Գարնօնուն թէք կէօղիւ պէպէ յինտէ
վահշիճէ պիր բարլաղլըգ միւշահէտէ օլուն-
տուղու կիպի , տօտաղլարընտա տախի զարիպ
պիր թէպէսսիւմ հուսուլէ կէլտի :

Ժիւլիօ Պալտօնի , հիսս իտէկէլտիկի շիտ-
տէթլի սարսըլմատան սօնրա , պիւսպիւթին
գուվվէթտէն տիւշմիւշ իտի , վադաա կէօղէ-
րի աշըգ իտի ամմա , կէօրմէեօրտու , վէ զանն
իտէրսին քի մէրգում ույգու իշինտէ պուլուն-
մագտա իտի :

Բէշէթաեը եարտըրմաեա կիտէն շակիրտ ,
պիր ուֆազ շիշէ իլէ էճղախանէտէն ավտէթ-
լէ , շիշէնին իշինտէքի մուալիճէտէն պիրինճի
գաշըղը խասթաեա քէնտիսի վէրտի , վէ Բիէր
Գարնօեա տախի ,

— Վիրէճէկինիղ հէր պիր գաշըգ , աղղընա
գատար տօլու օլմալը տըր , վէ թէրթիպլէր ,
հէր պիր սաաթտա իճրա իտիլմէլի տիր . . . —
Ունութմաեընըղ քի , պու պապտէ զաեէթ աիգ-

գաթ վէ իհթիմամ իւզրէ պուլունմանըզ , հէր հալտէ լազըմ տըր . . . — Էկէրչի պիչարէ ուեուր իսէ , ուեանարըրընըզ . . . — Պիլմիչ օլուսուզքի , էօմրիւ սիզին եէտինիզտէ տիր , տէտի :

— Ուեանարըրըմ , տէեու մուգապէլէ իթտի Բիէր , վէ հէր պիր ալթմըչ տագըզանըն միրուրինտէ , թէրթիպինի վէրիրիմ . . . — Շաեէտ վէֆաթ իտէր իսէ , պէնճէ պիր թագսիրաթ գալմազ :

Պու սէօզլէրտէն սօնրա , Գլէրին գաթիլի , խասթանըն եաթաղը պաչընա կէչիպ օթուրտու :

55

Ժիւլիօ Պալտօնի , իզթիրապլը պիր ույգուեա տալմըչ օլուպ , պազէն մուճիպի էսէֆ ըիւեալար կէօրմէքտէ , վէ Բիէր , նիզամէն , հէր պիր սաաթտա մէրգումու ուեանարըրպ , պիրէր գաչըզ մուալիճէ վիրմէքտէ , վէ սօնրա իթալիալը թէքրար ույգուեա տալմագտա իտի :

Ազչամ րատտէլէրինտէ , ժիւլիօ Պալտօնի քէսպի սիւքիւնէթ իտիպ , ֆիքրինտէ եէնիտէն իւմիա զիեասը հասըլ օլտու , վէ եաթաղընտա գալգըպ օթուրարագ , պիր տիրսէլինէ տաեանտը , վէ պիր բարմաղըլլա Բիէր Գարնօնուն ումուզունա տօգունուպ , եավաչ , ֆագաթ անլաչըլըր պիր սէտա իլէ ,

— Շիմտի պէն հիւրրիւմ , տէտի , վէ էօյլէ

հիսս խտիեօրումքի, եարըն տահա իյի օլա-
ճաղըմ, վէ պուրաօտան կիտէճէ յիմ, վէ նիմ
չէհրինէ մուվաարլէթիմտէ, սիզի պէքլէեէճէ-
յիմ . . . — Պինապէրին միւտտէթի մահքիւմիյ-
եէթինիզ խիթամ պուլուր պուլմազ, կէլիպ
պէնի օրատա պուլաճազսընըզ, զիրա դարա-
րըմըզ եինէ դարաբ տըր, շու դատար քի, սեր-
վէթիօհիզի դարտաչճա բայլաչաճաղըզ, վէ սիզ
պու պապտէ հիչ պիր շէ, ղայպ իթմէեէճէք-
սինիզ, զիրա պէն, սիզին մուալէնէթինիպէ,
իքիմիզի տախի միլիօն սահիպի դըլաբըմազը-
ղը թէահիւտ իտէրիմ . . . — Պունուն իչին իսէ,
եաչամազըղըմ լաղըմ տըր . . . — Եաչաեաճա-
ղըմ, տէյի՞ մի :

— Էվվէթ, շիւպհէ եօգ տուր քի, եաչաեա-
ճազսընըզ, տէեու մուգապէլէ իթտի Գլէր կէյ-
եէնին գաթիլի :

Կիճէ գարանըղը պասթըղընտա, Ժիւլիօ Պալ-
տօնինին պիր էյեամ իզպլէ օլմուչ օլան թա-
դաթ սըզըղը թէքըար վագը օլտու :

Խաթթախանէ միւտիրի, մէրգում խասթանըն
եաթաղը եանընտա տուրուպ, սապահլաեըն
խասթախանէ թապիպի թարաֆընտան իտիլէն
թալսիեէյի, Բիէր Գարնօնուն իաթըրընա սը-
րազտը :

— Սիզ օլ պապտէ էլէմ իւզրէ օլմաեըն, տէ-
տի Բիէր :

— Սաղըն ուեումաեասընըզ :

— Պէնիմ միւրատըմ, ույգու մտան տահա զի-
եատէ դուվվէթի տիր . . . — Աւյգուսուզ գալ-

մագ լազրմ կէշտիկինտէ , ապա ուեռումամ :

Եարբ կիճէ վագթը , խասթախանէ թէֆթիշ-
լէրի էթրաֆը տօլաշտըգլարընտա , Բիէր Գար-
նօ աեադտա օլուպ , խըզմէթինի կէօրիւեօր-
տու , վէ եաթօտ խըզմէթինի կէօրիւեօր կլպի
պուլունուեօրտու , դիրա մէրգում ի.քի.սաաթ-
տան պէրի իաի քի , իթալիալբեր ուեանտըր-
մամըշ իտի :

Տագաթ ճանիի մէրգում , շիշտէն ի.քի.գա-
շըգ մուալիճէ ալարագ , խասթախանէ սօպա-
սընըն սօվուգ քիւլլէրի իւզէրինէ աթմըշ իտի :

Պալտօնինին ույգուսու աղըրլաշմաեա , վէ
նէֆէսինի կիւճ իլէ ալըպ վիրմէկէ պաշլատը ,
Պրա սըրա միճուտճա տիթրէմէլէր տախի ու-
մուզլարընը վէ կէօքսիանիւ գըմըլտաթմագտա
խիլէր :

Պիր սաաթ տաճա կէշտի , Բիէր մուալիճէ-
տէն պիր գաշըգ տաճա սօպաեա աթտը : Նա-
կէճան խասթա , ուզուն պիր աճը տէրուն չէ-
քիպ , պաշընը գալտըրտը , վէ պու էսնատէ
կէօյլէրի տալկըն պիր հալ քէսպ իթտիկի կի-
պի , աղալարը տախի պիւքիւլտիլ :

Պիշարէ , էթրաֆընա շիւպհէլի պիր թարգ-
տա կէօղ կէզտիրտի , վէ տայիրէնին օրթասըն-
տա ստըլմըշ օլան ֆէնէր ըրըրլա , Բիէրին ,
քէնտիսինտէն տէօրթ աեադ ուզադտա օթուր-
մուշ օլտուղունու , վէ պիր սիւ.քիւնէթի մախ-
տուսէ իլէ քէնտիսինէ պագմագտա պուլուն-
տուղունու կէօրաիլ :

Թիւլիօ , գօլլարընը մէրգումա տօղրու ու-

զաթտը իսէ տէ , խասթա մէմուրու եէրինտէն պիլէ գըմըտանմատըգտան պաշգա , թէպէս սիւմ տախի իթտի :

Իթալիալը , մէրգուսու չըղըրմագ իսթէտի , ֆագաթ տիհանընտան պիր սէս պիլէ չըգարմանեա միւգթէտիր օլամատը , վէ ազըը էօլլիսսիւղ պիր սուրէթտէ աչըլըպ , իքի էլլէրինի գուլագ թօղարընա տօղրու կէօթիւրտիւ , պատէհու պաշը վէ սօնրա տախի վիճուտի սըրթիւսթիւ տիւչէրէք , ասլա գըմըտանմանեարագ էօլլէճէ գալտը :

Բիէր Գարնօ իսէ , տայիմա օթուրմուչ օլտուղու հալտէ , մէղքիւր տէհչէթլի մէնզարէ գարչըսընտա , պիւսպիւթիւն վաղլիֆէսիզճէ վէ ֆիւթուրսուզճա տուրուեօրատու :

Մն տագըգա գատար մէրգում , կէօլլէրինի , ասլա հայեաթ էսէրի կէօսթէրմէքտէ օլմանան իթալիալընըն իւզէրինտէն աերըմատը : Մօնրա եաթաղա եագլաչըպ , վէ շարչաֆլարը գալտըրարագ , էլինի , Պալտօնինին եիւրէկի իւզէրինէ գօյտու , վէ մէրգուսուն եիւրէկի վուրմասընըն տուրմուչ օլտուղունու անլատը , եիւղիւնիւ իսէ , մէնէֆչէ ըէնկինտէ պիր սիւեահլըգ գարլամըչ իտի :

Բիէր , մուալիճէտէն պիր գաշըգ տահա սօպանա տէօքտիւ , վէ պիր սասաթ տահա պէքլէյիպ , պատէհու խասթախանէ միւտիրինի ուեանտըրտը , վէ խասթասընա պիր թէրթիպ վիւրմէք իւզրէ իքէն , էօլմիւչ պուլտուղունու պէեան իթտի : Խասթախանէ միւտիրի տախի ,

— Իօլմէսի, հագգընտա տահա խանըրը, վէ գաթ պէ գաթ գուրթուլմուշ օլտու, տէ-
նու մուգապէլէ իթաի, վէ թէքրար ույգուեա
տալար :

Բիէր, պունտան պէօյլէ Նիմ շէհրինտէքի
տէֆինէյի, քիմսէնին քէնաիսինտէն տալա ի-
տէմէեէճէկինէ թէէմին օլտուղու հալտէ, միւ-
թէվէֆանըն եաթաղը եանընա ավտէթ իյլէաի :

Օնտան սօնրա հաֆթալար վէ այլար, մէյ-
եուսիեէթալսչ պիր եալաչըղլա պիրիպիրի-
նի թաագիպ իթաիլէր :

Ագըպէթ, Բիէր Գարնօնուն սապըրսըղըղլա
պէքլէաիկի կիւն կէլիպ եէթիշաի, Մէրդում,
պիր կիւն էվվէլ, զընտան քեաթիպի իլէ ագ-
չէճէ հիսապընը կէօրիւպ, վէ մահպուսիյեէթ
գայաընա տայիր մուամէլաթը լաղըմէյի տախի
իճրա իյլէաի :

Բիէր, քիւրէքաէն չըգարդտան սօնրա, ավ-
տէթ իտէպիլմէք իշին, քեաթիպին եէտինտէ
պիր խալի ագչէսի գալմըշ օլտուգտան պաշ-
գա, կիղլիտէ տախի պիր միգաար ագչէսի պու-
լունմագաա իաի :

— Սիզ քիւրէքաէն չըգարդտան սօնրա, տա-
հա օն սէնէ բօլխին նէզարէթի թահիքընտա
օլանաղաընըղ, տէաի զընտան քեաթիպի, պի-
նապէրին զընտան իտարէսի, իգամէթմնիգ ի-
շին պիր շէհր ինթիխապընա մէմուր տուր :

— Պիլիբիմ, էֆէնաիմ, տէնու մուգապէլի
իթաի Բիէր, վէ պէնալնիպէ վերիլէնէք էվա,
միքէ իթաաթ իթմէեէ հաղըրըմ :

— Սիրդին հարեքէթ վէ մէսլէքինիզ, սու-
րէթի հասէնէտէ ճերէեան իթտիկի ճիհէթլէ,
պու սրաստէ սիզէ պիր միւքեաֆաթ օլմազ
իւզրէ, իտարէ, քիւրէքտէն չըգանլարըն ի-
գամէթինէ մախոուս օլան շէհիրլէրտէն պի-
րիսինի ինթիթապէ սիզի սէրպէսթ պրապըր :

Գլէր կէյեէնին գաթիլի, պու իֆատէ իւզէ-
րինէ սէվինճինտէն տիթրէտի, ֆազաթ սէվին-
ճինի զահիրէն կէօսթէրմէյիպ, զանէթ սիւ-
քիւնէթ իւզրէ,

— Նիմ շէհրի տախի, սէօյլէտիկինիզ շէհիր-
լէրտէն մատո՛ւտ մու տուք, տէեու սիւալ իթտի-

— Էփվէթ, — Արզունուզ Նիմ շէհրինէ՞ մի
կիթմէք տիր :

— Էփվէթ, էֆէ՛նտիմ :

— Եարըն բասքօրթունուզու ախզ իտէճէքսի-
նիզ, վէ կար էեալէթի զապթիեէ նէզարէթի-
նէ մուվասըլէթինիզտէ, մէզքիւք բասքօրթու-
թաստիզ իթտիրիպ, օրատան իգամէթինիզ ի-
չին պիր իզիննամէ ալաճագսընըզ :

— Բէ՛ք իյի, էֆէ՛նտիմ :

Ֆերտասը կիւն Բիէր Գարնօ, հուրրիեէթի-
նէ մազհար օլտու :

Մէրգումուն սէպիլի թախլիեէ օլունմաղտան
դըրդ սէքիզ սասաթ էփվէլ, քիւրէք մէմուք-
լարընտան պիրի, Բիէրին իւճրէթիլլէ օլմազ
իւզրէ, իտարէնին բուխասաթըլա պիր տմէլէ
էլպիսէսի սաթըն ալար, Պունտան պաշգա,
պիր վազըթտան պերու, մէրգումուն սազալ
վէ սաչարընըն պիւյիւմէսինէ միւսաատէ օլուն-

մուշ օլտուղու ճիհէթլէ , հէյեթիթինտէ , բրտն , կապէնտիւք հալի հէման հիւ գարմամը կիպի իտի :

Բիէր Գարնօ քիւրէքտէն չրգտըղը կիւն , աօղ-
րուճա պիր էլպիսէ մաղաղասընա կիտէքէք ,
քէնտիսի իչին պաղը էտվապ վէ չամաչրր թա-
գըմը սաթըն ալտը , վէ էշեաեը մէղքիւրէյի
պիր չանթաեա վաղ իլէ , վէ սախթէ պիր ի-
սիմէ կիճէյի օրատա կէչիրիպ , Ֆէրտապը կիւն
ալէսասպահ շըմէնտըֆէրէ պինիպ , Մարսիլեա-
եա , վէ անտէն աախի նիմ շէհրինէ ազիմէթ
իլլէտի :

Օրատա , չանթասընը պիր մահէլլի մախաուս-
տա պրագտըգտան սօնրա , եաեան օլտըրազ ,
չէհրի տախի աօլաչտը : Պատէհօւ դարնը դա-
եթ աճ օլտուղունտան , ալէա պիր թաամ
իթտի , վէ պիր շիշէ Լամալկ շարապը իչիպ ,
պիր տէ սիկարա եադաը , վէ լօգանթամըեա ,
թէաթրօ մէյտանընըն նէրէտէ պուլունտուղու-
նու սիւալ իլէ , թարիֆ ալաըգտան պէշ տա-
ղըգա սօնրա , պէլէաիեէ իտարէսինին մալի օ-
լան թէաթրօ գարչըսընտա տուրտու :

Տիվարլարտաքի իլաննամէլէրտէն , օ ագչա-
մըսը պիր կիւղէլ թէաթրօ լուպիաթը իճրա օ-
լունաճաղը , եանի Բարիսին Օբէրա թէաթրօ-
սունուն պիր խանէնաէսի մուալէնէթիլլէ Փէ-Նէ
նամ լուպիաթ իճրա իտիլէճէկի անլաչըմագ-
տա իտի :

Բիէր , թէաթրօնուն եիւզ թարաֆընա վա-
ղիֆէսիզճէ պիր աթֆը նազար իթտիքտէն սօն-

րա, էթրաֆընը տօլաշար, վէ քիւչիւք պիր
գարու եանընտա պուլունան պիր շէրչիվէ ի-
չինտէքի իլաննամէտէն, մէգքիւր գարունուն,
թէաթրօ սեուննուլարընա մախսուս օլտուղու-
նա շիւպհէսի գալմատը:

Ժիւլիօ Պալտօնինին սէօյլէտիկի քէօշք, է-
լան մէվճուտ օլուպ, պաղչէսինին տիվարը իւ-
զէրինտէն չաթըսը կէօրիւլմէքտէ իտի:

— Հէր շէյ սըրասընտա տըր, — տէեու միւ-
լահաղա իթտի Բիէր Գարնօ, տիվարլար եիւք-
սէք տէյիլ տիրլէր . . . — Պու տիվարլարտան
եօգարը չըգմագլըգտա, Ամսթէրտամ սօգա-
ղընտաքի տիվարտան չըգմագ գատար կիւճ-
լիւք եօգ տուր . . . — Պու իսէ, պէնիմ իչին
չայեանը մէմնունիյեթ պիր հալ տիր, չիւնքի
պուրատա եալընըղըմ, հալ պու քի օրատա Մալ-
բէրթիւի վար իտի . . . — Շիմտի մատտէ, քէօշք-
տէ ատէմ իսքեան իտիպ իթմէտիկինի անլա-
մագտա տըր:

Պու սրա գատընըն պիրի, թէաթրօնուն պիր
սօֆասընտան տիշարը չըգմագտա օլտուղուն-
տան, Բիէր, մէզպուրէյի սէլամլաեարագ:

— Մա'տամ, տէտի, պէնտէնիզ պու շէհրին
էճնէպիսիյիմ, վէ զանն իտէրիմ քի, պանա վէ-
րիլէն մալիւմաթ տա տօղրու տէյիլ տիր . . . —
Մագսէտիմ պիր էվէ կիթմէք տիր քի, ալտը-
ղըմ մալիւմաթա կէօրէ, թէաթրօնուն սեուն-
նուլարը գարուսունուն թա գարչըսընտա պու-
լունմասը կէրէք տիր, հալ պու քի, պուրա-
տա եալընըզ պիր տիվար կէօրիւպ, էվէ պէն-

ղէր պաշտօնահանգ պիտի շէյ կէօրէմէեօրում :

— Միւսիւ , տիվարըն արգասընտա պիտի
քէօչք վար տըր , տէեու ճէվասպ վիրտի գա-
տըն , Ֆադաթ պու էսնատէ իշպու քէօչքտէ
քիմնէ սաքինն օլմաղ . . . — Միւսթէճիբի , ալ-
թըր այտան պէրի տիր սէյեահաթ իթմէքտէ
տիր :

— Իշինտէ քիմնէյի պրագմամըշ մը տըր :

— Խա՛յր , քիմնէյի պրագմամըշ տըր . . . —

Անճագ տէրունիստէ իհթիեար պիտի խըղմէթ-
քեար վար տըր , օ տախի , միւսիւ , ատէթա
հայվան կիպի եէպանի պիտի հէրիֆ տիր :

— Թէշէքքիւր իտէրիմ , մա՛տամ : — Անլա-
շըրտըղընա կէօրէ , շիւպհէսիղ պիտի նիյեթի
մախսուսէ իլէ օլմաեարագ , պէնտէնիղէ եան-
լըշ մալիւմաթ վիրիլմիշ տիր :

Բիէր Գարնօ , մէղպուրէյի թէքրար սէլամ-
լաեարագ , եօլունա տէվամ իթտի : Մէրդում ,
շիմտի , պիլմէեէ իհթիեաճը պուլունտուղու
խուսուսու պիլմէքտէ , վէ ալտըղը մալիւմաթ ,
խօջնուտ օլունաճագ հալտէ իաի :

Յունվար աեընտա , կիւն , ազշամըն ալաֆը-
րանկա սաաթ պէշինտէ խիթամ պուլուր , վէ
կիճէ դարանըղը օրթալըղը գարլատըղընտա ,
շէհրինն սօգագլարը կաղ ըշըղըյա թէնվիր ի-
տիլիր իտի :

Բիէր Գարնօ , զիբը իթտիկիլմիղ գատընտան
մալիւմաթը լաղըմէյի իսթիսհալ իթտիքտէն
սօնրա , շըմէնտըֆէր ըսթասիօնունա ալտէթ
իթտի , վէ ըսթասիօն միւտիրինէ ,

— Բարիսէ կիտէճէք իւք թրէն սաաթ գաշտա՞ գալգաճաճադ տըր , տէեու սիւալ իթտի :

— Սաաթ եէտիյի երկիրմի տադըգա կէչէրէք , տէեու ճէվապ վէրտի միւտիր :

— Կիճէ թրէնի եօ՞գ մու տուր :

— Խա՛յր , միւսիւ :

— Եարըն սապահ սաաթ գաշտա՞ իւք թրէն հարէքէթ իտէճէք տիր :

— Սաաթ պէշի պէշ տադըգա կէչէրէք :

Բիէր , մէյեուսիեէթլէ ըսթասիօնտան երրադլանտը : Մէրգում , քէնտի քէնտինէ :

— Իշթէ պու խուսուս , թասաճվուրաթըմը պիր ազ պօղուեօր , — տէեու միւլահապա իթմէքտէ խտի . . . — Պէն , կիճէյի պուրատա կէչիրմէք իսթէմէեօրտում , լաքին նէ՛ եաբմալը , պաշգա չարէ եօգ տուր . . . Էլպէթթէ քէօշքիւն մախգէնինտէ սըղընաճադ պիր եէր պուլուրում , վէ պաղչէտէն չըգարղըմ ղէման , սապահ օլմուշ օլուր . . . — Տիմէք տիր քի , պէնի կէօրիւրլէր տէեու գօրգաճադ հիշ պիր սէպէպիմ եօգ տուր . . . — Շիմտի մատտէ , իճապ իտէն թէտապիրի իթթիխազ լյլէմէքտէ տիր :

Բիէր Գարնօ , օլ էսնատէ պիր պըչագճը տիւքքեանը էօնիւնտէն կէչիեօրտու : Կազըն բըղըլ իտէ , տիւքքեանտաքի հէր նէվ պըչագլարըլ թէնվիր իթմիշ խտի :

Գլէր կէյեէնին գաթիլի , պու տիւքքեանա կիրտի , վէ կիւեա քէնտիտինի , պաղչէպանըղգասան խօշլանըր պիր ատէմ կիպի կէօսթէրէրէք , քիւշիւք պիր տէսթէրէյի համիլ օլարագ պիր

չազը սաթըն ալոր : Պիր ազ էօթէտէ վազը պիր սլազգալ տիւքքեանընտան տախի , իքի մում իլէ պիր գութու քիպրիթ , վէ տիկէր պիր տիւքքեանտան պիր պուրղու , վէ չիչէքթարլալարընտաքի ֆէնա օթլարը չրգարմաեա մախսուս պիր տէ ուֆազ գաղմա մուպաեաա իթտի : Պու շէ յլէրին հէքսի պիր բաքէթ իտիլտիկի հալտէ , պլւլիւք պիր եիւք օլմաղ իտի :

Մասթ ալաֆրանկա օն բատտէլէրինտէ , Բիէր Գարնօ թէաթրօնուն թարաֆլարընա կիթտի : Մէրգումուն օրաեա մուվասըլէթինտէ , թէաթրօնուն եիւզ թարաֆընտա կազլար վէ ֆէնէրլէր եազըլմիչլար իտի : Հալ պու քի , թէաթրօնուն արա թարաֆը զաեէթ գարանլըգ իչինտէ պուլունուեօրտու :

Օլ կիճէ , օրթալըգ պիւսպիւթիւն գարանլըգ վէ հալա տախի սօվուգ օլտուղու էճիլտէն , պաղչէ տիվարընըն պօեունս միւմթէտ օլան տար սօղազ , պաչգաճա պիր մահզունլուգ հալի քէսպ իլլէմիշ իտի :

Բիէր , էթրաֆընտա քիմսէ օլմատըղընա թէէմին օլտուգտան սօնրա , տիվարը կէչտի , վէ իթալիալըտան ալմբշ օլտուղու մալիւմաթ սաեէսինտէ , մահզէնին գարուսունու գօլայճա սլուլտու :

Գարունուն գուվվէթսիղլիկինէ պազըլըրսա , աչըլմասը իչին նէ պուրղուեա վէ նէ թէսթէրէեէ լիւզում օլմատըղընտան , Բիէր , գուվվէթլի աեազլարընը տէսթէք իթթիխազ իտէրէք , վէ սըրթընը գարունուն գանատընա տաեա :

Թարադ , պիւթիւն գուժվէթիյլէ եիթիվէրտի , վէ հէման պիր շաթըրտը իշիտիլմէքլէ , քիլտ գըրըլտը , վէ գաբունուն գանատը տախի ա չըլտըղընտան , Բիէր , սըրթ իւսթիւ տիւշէճէք իտի իսէ տէ , մուվագէնէսինի զայպ իթմէյիպ , տիւշմէքտէն գուրթուլտու , վէ սօնրա իշէրի կիրիպ , գաբուեու արգասընտան գաբատը , վէ եէտինտէքի մուվարտան պիրինի եադտը :

Մախղէն էբէյիճէ վասի օլուպ , տէրունին , տէ եալընըղ եիւղ դատար պօշ շիշէ վէ պիր Ֆըշը պուլունմագտա իտի : Պիր քէօշէտէ տախի պիր երղըն եէր էլմասը պուլունուպ , պունուն իւղէրի խայլիճէ սաման իլէ էօրթիւլմիւշ իտի :

Իշպու քէօշէ , Ժիւլիօ Պալտօնինին թարիֆ իթտիկի քէօշէ օլուպ , Բիէր Գարնօ , քէնտի քէնտինէ ,

— Էկէրշի իթալիալը պէնի ալտաթմամըշի սէ , իշթէ պէնիմ իգպալ ու սէրվէթիմ շուրատա տըր , պինապէրին իշէ պաշլամագ լաղըմ տըր , տէտի :

Պէօյլէճէ մէրգում , էվվէլա սամանը վէ սօնրա տախի եէր էլմալարընը դալտըրտը , Օլանէ տէկին ճանիի մէրգում սիւքիւնէթի հալ իւղրէ իքէն , պիրտէն պիրէ ալալարընտա պիր տիթրէմէ զուհուրա կէլէրէք , զարիպ պիր Ֆէնալըգ տույտու , վէ դուլագ թօղլարը տախի սօվուգ պիր թէր իլէ ըսլանտը , զիրա շիւպհէ վէ պինապէրին իղթիրապ տույղուլարը , Ֆիքըրինի իսթիւա իթմէեէ պաշլամըշլար իտի :

— Էկէրչի պիր շէյ պուլամագ իսէմ, — տէտի քէնտի քէնտինէ — պէնիմ իչին նէ՞ պիւլիւք մէյ-
 եուսինէթ օլաճագ տըր : — Էկէրչի վիճուտիմի
 վէ իսմիմի թէպտիլ իթմէղ, վէ պիւսպիւթիւն
 պաշգա պիր հալ քէսպ էյլէմէղ իսէմ, Մալբէր-
 թիւի պուլմագ իւղրէ Բարիսէ կիթմէք, վէ
 եէնի պիր էօմրէ պաշլամագ դապիլ օլամանեա-
 ճագ, վէ օ հալտէ պիլ ճիւմլէ կիւղէլ թասավ-
 վուրլարըմ մահվ վէ զայիլ օլաճագլար տըր . . .
 — Էվվէթ, օ հալտէ, պուրատա բօյիսին նէ-
 զարէթի թահթընտա, օլտուդճա կէչինմէքի-
 կիմ, վէ եախօտ թէքրար թութուլուպ, քիւ-
 րէեէ տթըլմագ լըղըմ իղթիլա իտէճէք տիր . . .
 — Պէնճէ, պէօյլէ պիր էօմիւրտէն իսէ, էօլմէք
 տահա էվլէա տըր . . . — Լաքին նէ՞ իչին ժիւ-
 լիօ պանա եալան սէօյլէեէճէք տիր . . . — Իմ-
 տի, ճէսարէթ վէ իւմիտի էլտէն պրագմամագ
 իղթիլա տըր :

Պատէհու քիւլիւք գաղմասընը էլինէ ալըպ,
 թօրաղը տիգգաթլէ արամանեա պաշլատը :
 Մէգքիւր թօրագ զանէթ սէրթ օլտուղուն-
 տան, գաղըլմասը, հէմ վաղըթ սիւրտիւրմէք-
 տէ, վէ հէմ տախի կիւճ օլմագտա իտի :

Ժիւլիօ Պալտօնի, թագրիպա ալթմըշ սան-
 թիմէթրօ տէրինլիքտէն պահս իթմիլ իտի : Բի-
 էր, կէրմիսէթլէ շալըշմագտա օլուպ, գաղմա-
 եր հէր պիր վուրուշունտա, սէրթ պիր մատ-
 տէեէ թէօատիւֆի իտէրէք, շիւպհէ վէ վէս-
 վէսէսի գաթիէն զայիլ օլաճաղընը մէմուլ իթ-
 մէքտէ իտի իսէ տէ, հէր տէֆասընտա տախի

իւմիտի պօշա չըգ մագտա , լաքին սաղա մէյ,
եռւս օլմամագտա իտի :

Նիհաեէթ իւմիտ իթտիկի թարգտա պիր սէս
ալմասր իւղէրինէ ,

— Իչթէ պու տուր , տէտի Բիէր քէնտի քէն-
տինէ վէ սէվինճինտէն ագլը պաչընտան կի-
տէրէք :

Աղըպինտէ գաղմաեր էլինտէն պրագարագ ,
թօբրաղըն իւղէրինէ սերիլտի , վէ արպըղա տող-
բու էյիլէրէք , սանտըգ ճըղաղըն էլլէրինէ թէ-
սատիւֆ իթտիկինի հիսս իթտի , վէ եէրտէն չը-
գարմագ իսթէտի իսէ տէ , մէգքիւր սանտըգ-
ճըղաղ , նիչէ սէնէլէրտէն պէրու օրատա գալ-
մագլա , ասէթա թօբրաղըն իչինտէ կէօմիւլ-
միւշ օլտուղունտան , Բիէր , գաղմաեր թէք-
բար էլինէ ալլապ , արպըղը պիւյիւթմէեէ մէճ-
պուր օլտու :

Պատէհու մէրգում , իքինճի տէֆա եէրէ է-
յիլմէսինտէ , սանտըգ ճըղաղը չըգարտպիլտի :

56

— Իչթէ թա՛ քէնտիտի , տէտի Բիէր սէվին-
ճինտէն տիթրէեէրէք . . . — Ժիւլիօ Պալտօնի-
նին իֆատէսինտէ խէթա եօգ իմիշ . . . Պու
հալտէ արթըգ գուրթուլտում , վէ սահիպ սէր-
վէթ օլտում , չիւնքի լէքէսիդ պիր իամէ , վէ
հէյեէթի իճթխմաիէեէ լաերգ պիր վաղիեէթէ

մալիք պաւլունմազ տաներմ : Պունտան պէօյլէ
միւթազպէլ պէնիմ իշին տիր :

Պատէհա մուսուսն ըջղրնա եազլարչալ , սան-
տըզ ճըղաղը՝ մուայեէնէ իթտի : Պունտան հէթ
Թարաֆը բասըամսը , օլտուղունտան , դարսու
ղընըն չըղըլարը պիւէ կէօթիւնմէեթոթ իտի : Ան-
ճազ զիլիթաթմիմ արալըղը կէօթիւնմէեթոէ օլ-
տուղու ճիւէթիւէ , Բիէթ , Ֆիզըթիւնտէն :

— Շիւնիթաթէմ պէմ պաւ տանտըզ ճըղաղը ալ-
ճազ իսթիէթիմ : աէտի , վէ էկէթ պունա տիտի-
րէս օլմազ իշին , եթըլ բարչա իթմէթ լաղըմ
կէլէն , իտէնէ լիմ . . . — Փէօշթ : սօզազտան
խոյլի ուղալտա աղը . վէ մախլէն տիթիս օլ-
ճաղէ , չըլաճազ աէպէթիմ ճիւ պիթի տիլար .
տան իշիտիլմէլ :

Մուսիթիարէմ դարլուսը աղալ , պունտան օթի-
րի ունտու . միւթիմ մէթիմէպէ թիթիտիս ու-
բալըլմա աղալ . վէ աւտըլըզ դարչաղը տա-
եաթարազ . դարլուսըզ դափթիթիս աղլաղը :
Ճազաթիմ ճիւ պիթ աէմէթիւնէ մախլիթալ օլը-
մանալ իւթիթիւն . աթի իշի թէ ճարչ պալըլը-
ճազ իսթիտի իտէ տէ , դարլուսըն օթիթի ու-
նտու աղլաղը չըլաղաւտալ :

Պունտէն աէլիս : պիթ սաուն եարչիւրչալ : օրոյ-
թ աղլուսն ունտու պիթ մէլի աթուրչ թաղըլը-
տմա տանտիթաղալ . ճիւ նէ եարչալ իտէ , թի-
էր տաթի տանտըլիւրչալ ճաղղիւտա աթիլի կա-
լէլիթի թիւա թիտի . ետիլի դարլուսը եօզալ-
ըլը դարչաղալ . ճառաթիլի թէլիլի կալալալ . վէ
պաւ աղլաղալ . ճաղալալ թիլիլի թիտի աղլաղալ

խոյն տէ , սանտրգճըղաղըն բասըը եայլարը տա-
ղըլտը , վէ սանտրգճըղաղ տախի աչըլտը :

Իչպու սանտրգճըղաղըն տէրունինտէ , մու-
գավատան պիր գութու , պարօնլուգ թանընը
հավի վէ շիֆրէլի գըրմըղը սախթիեանտէն էս-
կի պիր շիղտան , վէ գըր բէնկլի պէղտէն
տէօրթ ատէտ քիւչիւք թօրպա պուլունմագ-
տա իտի :

Բիէր , էվվէլ էմիրտէ պու թօրպալարըն տէ-
րունինի թէտգիգ իյլէտի : Պունլարըն հէր ի-
քիսինտէ , ալթուն օլարագ պէշէր պին ֆրանգ
մէվճուտ իտի : Սանտրգճըղաղ իտէ , պէհէրի
պինէր ֆրանգըղ օլմագ իւղրէ , պանգա պի-
լէթլէրիյլէ տօլու իտի : Քիւրէքտէն գուրթու-
լան պու շախս , պու պիլէթլէրի էլինէ ալլա ,
եիւղ օթուղ ատէտ օլտուղունու սայաը , վէ եի-
կիրմի պին ատէտ ալթուն ֆրանգ տախի , Պալ-
տօնինին սէօյլէտիկի եիւղ էլլի պին ֆրանգը
իքմալ իթմէքտէ իտի :

Չիղտանտա տախի ֆամիլեանճա պաղը քեա-
ղըտլար , մէքթուպլար , պիր բասթօրթ , պարօն
Սէղար տը ֆօսարօնուն վէլատէթ քեաղըտլար ,
բէտէր վէ վալխոէսինին վէֆաթ քեաղըտլարը ,
սիլիլէլէրինի իմա իտէր պիր աղան թասալիրի ,
վէ ճէնօլա շէհրի գուրպինտէ տէեէրսիղ քիւ-
չիւք պիր սէյֆիեէնին թասարբուֆունա միւ-
թէալլիգ էվրագ պուլունմագտա իտի :

Պունլարտան սլաչգա , միւթէվէֆա պարօն
Սէղարըն եաղըսընըն միւսթէատտալտ միւսվէտ-
տէլէրի , վէ մէրգում պարօնուն կէչիրտիլի էօմ

րիւ հազդընտա մալիւմաթ իսթիհասալինէ պիր սուհուլէթ օլմագ իւղրէ , պաղը եաղըլընը նօթալար մէվճուտ իտի :

Խապիսի մէրդ ումուն սէվինճի , քէշֆ իթտիկի հէր պիր մատտէտէ արթարագ , ատէթա աղընը , զայ իթմէք տէրէճէսինէ կէթիրմէքտէ իտի : Պինապէրին Բիէր , պիր տէրէճէ քէսպի սիւքիւնէթ իթմէքլիկէ չալըչարագ , մուգալա գուլթուեու , պէղ թօրպալարը , վէ չիղտանը , սանտրգճըղաղ տէրունինէ վաղ իյլէտի :

Սասըգ գալէպէնտ , պու իշլէրի կէօրմէք իչին , խայլի վագըլթ սարֆ իթմիշ իտի , Ֆագաթ սասաթըն գա՛չ օլտուղունու պիլմէեօրտու :

Մէրդ ում , աննընըն թէրինի սիլիպ , տիչարընա պագմագ վէ գուլագ վիրմէք իւղրէ , մախգէնին դաբուսունու աշտը : Պու էսնատէ , օրթալըղը պիւսպիւթիւն գարանլըգ վէ սիւքիւթ գարլամըշ իտի :

Բիէր տիվարտան կէչտիկի զէման , եաղընտա պիր սասաթըն օն պիր վուրմուշ օլտուղունու իշիթտիկինի տէրխաթըր իյլէտի , վէ պու տէֆատախի տիգգաթըր թամմէ իլէ ինթիղար իթմէք իւղրէ օլտու : Սրասը չօգ կէչմէյիպ , ուղաղտան այնի սասաթըն տէօրթ վուրտուղու իշիտիլտի :

— Սասաթ տէօրթ տիւր , տէտի Բիէր քէնտիքէնտինէ , իմտի կիթմէք լաղըմ տըր : Թրէնին հարէքէթինտէն պիր աղ էվվէլ , շրմէնտըֆէրըսթասիօնունա եէթիշմէք իշին , հէնուղ վագթիւմ վար տըր :

Պէօյլէճէ մէրգում, սանտըճըղաղը գօլթ ու զու ալթընա ալըս, մախզէնի տախի գարատը, վէ սօնրա պաղչէտէն կէչտի :

Բիէր Գարնօ, տիվարըն ալթընա կէտիկին-տէ տուրտու : Մէգըիւր սանտըգճըղաղ, տիվարտան աթլամագ իչին, մէրգումա էբէ յիճէ պիր միւշքիւլաթ իտի :

— իչպու թէհլիքէլի մատտէտէն տօլաեը տիւչարը թէլաչ օլմագ տա մանէա նէ՞ տիր, տէտի ճանիի մէղպուր ֆիքրինտէն, հաթթա պունու պիրլիքատէ կէօթ իւրմէքլիկիմ տախի պիհուտէ շէյ տիր :

Պու սէօղլէրտէն սօնրա, Գլէր կէյեհնէն գաթիլի, պանգա պիլէթլէրինի, ալթունլարը վէ չիզտանը, էլպիսէսինին ճէպլէրինէ տօլտուրուս, վէ սանտըգճըղաղը տախի պիր թարաֆա ֆրրլաթտըգտան սօնրա, տիվարը աթլատը, վէ քէմալի իսթիրահաթլէ, վէ միւսթագ պէլինտէն էմին օլարագ չըմէնտըֆէր ըսթասիօնունա մուվասըլէթինտէ, պիլէթ տայիրէսի հէնուղ աչըմագտա իտի :

Սասահըն օլ վաղթինտէ, եօլճուլար զաեթ աղ օլուս, Բիէր, Լիօնա կիթմէք իւզրէ, պիրինճի մէվզըտէն պիր պիլէթ ալտը, վէ շանթասընը, օթուրահաղը վակօնտա եէրլէչտիրտիլի կիպի, քէնտիսի տախի օթուրտու, վէ պու վակօնա քէնտիսինտէն մաատա քիմէ կէլմէտի : Բիէր, պու եալընըղըգտան զիեատէսիյլէ մէմնուն օլտու :

Թրէն եօլա չըգտը : Պու թրէն իւք մէվզըլէ

ուղրամագտան , գրքից սէքից քիլօմէթրօ մէ-
սաֆէ եօլ եիւրիւեհէճէք իտի :

Պու հիսապճա , Բիէր Գարնօնուն խալի պիր
սասթը պուլունտուղունտան , պիր տագըղա
պիլէ ֆէվթ իթմէքսիզին , շանթասընը աչտը ,
վէ ճէպլէրինտէքի էշեաեը պունուն տէրունի-
նէ տիղիպ , եալընըղ պիր էլ այնասը , վէ պիր
տէ աթլաս գարագլը պիր քիւչիւք գութուեու
եհտինէ ալտը :

Իչպու գութու տէրունինտէ , թուլօնտա պիր
իթալեանա իմալ իթտիրմիչ օլտուղու սախթէ
կէօղ պուլունմագտա իտի : Պատէհու այնաեը
գարչըսընա գօեուպ , վակօնտաքի լամպանըն
ճիւղի ըշըղըյլա , քէօր կէօղիւնիւն գարաղընը
աչտը , վէ իւրպէն Սրէրօնինին թալօիեհէսի մու-
ճիպինճէ , մէղքիւր սախթէ կէօղիւ , կէօղիւ-
նիւն չուգուրունա վաղ իյլէտի :

Պու մուամէլէտէն սօնրա , մէրգումուն տօ-
տագլարընտա պիր մէսէրրէթ թէպէսսիւմիւ
հուսուլէ կէլտի , զիրա պունտան պէօյլէ քիւ-
րէք արգատաչլարընտան հիչ պիրիսինին քէն-
տիսինի թանըեամաեաճաղընա , հաթթա քէն-
տի քէնտիօինի պիլէ թանըեամամագտա օլտու-
ղունա իսքեաթ օլտու : Մուախսարէն եիւք-
սէք սէտա վէ պիր ազամէթի մախսուսէ իլէ ,
վակօնուն պիր քէօչէսինէ եասլանարագ :

— Պու տագըղատան իթիպարէն , Բիէր Գար-
նօ էօլմիւչ վէ կէօմիւլմիւչ տիւր , վէ անըն եհ-
րինէ պարօն Սէղար տը Ֆօսարօ կէչմիչ տիր . . .
Եաչտսըն պարօն Սէղար , տէտի :

Թրէն , աղչամըն սաաթ իւշիւնտէ Լիօնա վա-
սըլ օլտու :

Բիէր , շրմէնտըֆէրտէն էնտի.քտէն սօնրա ,
կրանտ օթէլ Պէլզուր նամ լօզանթաւա կիթ-
տի , վէ օրատան Մայրէրթիւիսէ շու մուխ-
թայսար թէղքիւրէ յի եազտը .

“ Եւրոպայի Կենտրոն , վէ էն է Եւրոպայի Կենտրոն ” :

“ Բիէր ”

Սապըզ գալէպէնտ , սէքիզ կիւն Լիօն շէհ-
րինտէ գալտըղընտա , հէր կիւն էօյլէտէն սօն ,
րա խայլի սաաթ օտասընտա վազըթ կէշիւրի
իտի :

Մէրզում , պու սաաթլարը միւշքիւլ պիր
մէշղուլիսէթէ հասը իթմէքտէ իտի : Շէօյլէ քի ,
պարօն Սէղար տը Ծօսարօնուն բասըթթունուն
վազթը կէշմիշ օլմաղլէ , պունուն թարիխլէրի-
նի թէպտիլ իթմէք լաղըմ իտի :

Ժիւլիօ Պալտօնի , մէքթուպ վէ սայիրէնին
այնէն սուրէթլէրինի ալմաղտա դանէթ մահիր
օլտուղու ճիհէթլէ , պու հիւնէր վէ մէհարէ-
թինի Բիէրէ տախի էօյրէթմիշ իտի : Պինաէն
ալէյհ Բիէր պու պապտէքի նազարիաթընը
ֆիլիլիաթա թէպտիլ պիրլէ , վէ ատի քեաղըտ-
լար իւղէրինէ խայլի թէճրիւպլէր իճրատըն-
տան սօնրա , էվլէլքի բասըթթ եէրինէ միւ-
ճէտտէտէն պիր բասըթթ եաբտը , վէ պու-
նունլա Բարիսէ կիտիպ , պարօն տը Ծօսարօ նա-
մլլէ Օրէլ Մեօրէ նամ լօզանթաւա էնտի , վէ

տօղորուճա Մայրէրթիւնին խաարէխանէսինէ կիթաի :

Մայրէրթիւի իսէ , հէր նէ գատար շէրիքի- նին Բարիսէ կէլէճէկինտէն խապէրտար իտի իսէ տէ , մէրգուսուն պէշ սէնէ քիւրէքտէ կէ- շիրտիկի միւտտէթ զարֆընտա հէյտէթի վէ թապր ու հարէքէթի օլ տէրէճէ թէպտիլ օլ- մուշ իտի քի , իլք տէֆա կէօրտիւկիւնտէ , խայ- լիճէ կիւճիւքլէ թանըտը , վէ թանըմասըյլա , շէրիքինէ սարըլմագ իւզրէ գօլլարընը աշտը :

Իւշ այ սօնրա , Մայրէրթիւի , իլք տէֆա օ- գուեանլարըմըզա թագտիմ իթմիշ օլտուղու- մուզ վիգթուար սօգաղընտաքի խաարէխանէ- յի քիւշատ իյլէյիպ , Սէղար տը Ֆօսարօ տա- խի Բրօվանս սօգաղընտաքի տայիրէսինի քիրա իլէ թութտու , վէ իքի էպնիսէ արասընտաքի կիղլի մուխապէրէ գարուսունու աչպ , քէն- տիսինին իշ օտասըյլա շէրիքինին իշ օտասը պէյնինտէ պիր թէլէֆօն վազ իյլէտի :

Հէնուզ գարանըգտա գալմըշ օլան տիկէր պազը թաֆսիլաթը տախի , վագթը կէլտիկին- տէ պիլտիրմէք իւզրէ , շիմտիլիք , Բիէր Գար- նօնուն կէշմիշ զէմանտաքի էօմրիւնիւ իյղահ իթմէք իւզրէ պրագմըշ օլտուղումուզ հիքեա- եէյի թէքրար էլէ ալայըմ :

Մէմուլ իտէրիզ քի , օգուեան զաթլարա մա- լիւմ օլան պազը սէպէպլէրաէն տօլաեը , հի- քեանէմիզ իշինտէ զիքրլէրի սէպգաթ իտէն էշխաստան էքսէրիսի , ֆէրտասը կիւն , Պէլ- վիլ թէաթրօսունտա , պիր Բարիսի զաղէթա-

ճընըն թէէլիֆի օլտուղու հալտէ , իւք տէֆա
օլարագ իճրա օլունաճագ թէաթրօ լուպիա-
թընաս հազըր պուլունաճագ իտիլէր :

Քէզալիք մալիւմիւմիւղ տիւր քի , եէվմի մէզ-
պուր սապահըսը , Յիէր Գարնօնուն վէ Գլէր
Կէ յեէնին գըղը Պլանշ , Աարիէն իսմիլէ տիւշէս
Ճան տը Շապէնին նէզտինէ մատմուաղէլիք
խըսմէթիլլէ կիբէճէք իտի , վէ բրէնս թօթօր
հիսապընա օլարնագ , Սթա-Բի թարաֆընտան
նէրէտէ պուլունտուղու թահգըղ իտիլմիշ օ-
լան Լիւսիլ Կօնթիէ նամ սարը վէ տիլպէր գը-
զը թէրք իթտիկիմիզտէ , մէզպուրէ աախի ,
տիքաիկի իշի մազազաեա կէօթիւրմէք , վէ սօն-
րա տախի Սալբէթրիէր խայրաթխանէսինտէ
պուլունան իհթիեարէ թէ յղէսինի կէօրմէք իւզ-
րէ , Պէլվիտէքի օտաճըղընը թէրք իլլէմիշ իտի :

Լիւսիլին թէ յղէսի օլան ղէվալլը եէթմիլլիք
վէ ալիլէ դատըն , կէշինէճէք հիշ պիր վասը-
թասը օլմատըղը , վէ ագրապատը եէկեանէսի
օլան եէկէնինին տէ , իքի քիշիլի պէսլէեէճէք
իգթիտարը պուլունմատըղը ճիհէթիէ , մէզքիւր
խայրաթխանէեէ գապուլ օլունմատընը , շէֆա-
գաթ ճէմիլլեթի ումումիեէսինտէն իսթիտա
իլլէմիշ իտի :

Ճիրվագը պու ղայլէ , Լիւսիլ իշին բէք ազըր
իտի իսէ տէ , պունունլա պէրապէր մէզպուրէ
հէր հաֆթա թէ յղէսինի կէօրմէեէ կիտէր , վէ
հէր կիթտիկինտէ , ուֆագ թէֆէք մասրաֆըր ի-
շին պիր ալ բարա , վէ եախօտ ալիլէ գասը-
նըն խօշլանսարըղը եէմիլլէրտէն պիր միգտար ա-

լըպ պիւրլիքտէ կէօթիւրմէյի ատէթ իթմիչ իտի :

Էվրօբանըն էն կիւզէլ վէ միւքէմիէլ խայրաթ խանէլէրինտէն պիւրի օլան Սայրէթրիէր խայրաթխանէսի , օն տէօրտիւննիւ լուի դէմանըն տա եարըլըչ օլուպ , օլ վադըթ խայրաթխանէի ումումի տէնիլիք իտի :

Էպնիեէյի մէգքիւրէնին նիզամ ու ինթիզամը , վէ տէրունինտէ եիւզ եըլլըգ աղաճլար տիքիւմիչ օլան պաղչէլէրի վէ կէզիլէճէք մահէլլէրի , հագըգաթէն տիկէրլէրէ նիւմունէ օլմատա շայեան տըրլար :

Պու կիւնքի կիւն մէգքիւր խայրաթխանէ , իբի տիւրլիւ խըտմէթէ միւնհատըր օլուպ , հէմ ագալլի եէթմիչ եաշընտաքի պիքէս գատընլար իլէ սիննլէրի քիւչիւք ֆագաթ ալիլէ վէ ֆագիրէ օլան գատընլարա մէլճա , վէ հէմ տախի ազլընա մալիքէ օլմատան վէ սարայը վէ սայիր իլլէթլի պուլունան գատընլարա իգամէթ կեան օլմագըլըգ խըտմէթլէրինի կէօրմէքտէ տիր :

Պու վէճհ իլէ այնի էպնիեէտէ այրը պըրը իքի տայիրէ պուլունուպ , իքիսի տախի միւխթէլիֆ նիզամաթ թահթընտա իտարէ օլուն մագտա տըրլար :

Պու տայիրէլէրտէ պուլունան պիչարէկեանը , միւթէալլիւգաթը հաֆթատա իքի տէֆա , եանի բէնչէնպիհ վէ բազար կիւնլէրի , էօլլէտէն ազշամըն սաաթ տէօրտիւնէ գատար գիարէթ իտէպիլիպ , իլուսիլ կօնթիէ տախի թէյդէտինի կէօրմէք իչին , մէգքիւր իքի կիւնլէրտէն պիքիսինի ինթիխապ իլէ , հիչ պիք հաֆ-

Թա , թէ յգէսիննէ զհարէթէ կիթմէմէզլի.ք իթմէզ իտի :

Պիր կիւն , եանի պիր բէնչէնպիհ կիւնիւ , թամ էոյլէն վազթը , սարը Պէ-ւն-ւ , խայրաթ-խանէնին էշիլինտէն կէշիպ , Սէնթ-Ան սալասընա կիթտի : Իքի սըրա պօեռունա գօնուլմուշ պէեազ վէ զանէթ թէմիզ եաթագլարտան ի պարէթ օլան մէզքիւր ուղուն սալանըն նագշ ու թարիֆինտէն տարֆը նազարէ , տօղրուճա 32 նիւմէրօլու եաթազըն եանընա կիտէլիմ :

Իշպու եաթագ իլէ բէնչիրէ արասընտա , իհթիեարէ պիր խաթուն , հասըրտան պիր իսկէմլէ իւզէրինտէ , սանէմ կիպի գըմըլտանմա եարագ օթուլմուշ օլուպ , այնա միսիլու բարլամագտա օլան տէօշէմէ իւզէրինտէ իշիտիլէն սէպէրէ գուլագ վիրմէքտէ իտի :

Լիւսիլ , Սէնթ-Ան տալասընա կէրէր կիրմէզ , ալիլէ խաթուն տիթրէտի , վէ կէօրմէք խասսէսինտէն մահրում օլանլարա հէման տայիմա ճէնասըր Հագգ թարաֆընտան վէրիլմիշ օլան պիր հիսսի թապիի իլէ , պաշընը , կէնճ գըզըն կէլմէքտէ օլտուղու թարաֆա չէվիրտի , վէ մէզպուրէ յի կէօրմէեօրտու իսէ տէ , Լիւսիլ օլտուղունու քէշֆ իթմէքտէ իտի , վէ ալտանմագտա օլմատըղընա թէէմին օլարագ , էլինի , կէնճ գըզա տօղրու ուզաթտը :

Լիւսիլ տախի ատըմլարընը սիւրաթլէ ալարագ , թէ յգէսինին գուճազընա տիւշաիւ , Ավիլէ խաթուն , մէզպուրէ յի էվիլէա կէօքսիւնտէ սըգտը , վէ սօնրա տախի տիթրէեէն էլլէրիլէ :

եիւզիւնիւ վէ սաչլարընը օգչատը , վէ սիմասը-
նը , քէնտի տօտագլարընըն հիպասընա տօղրու
կէօթիւրիւպ , աննընը պիր շօգ տէֆա էօբաիւ :

— Սէվկիւլիւ թէ յգէմ , տէտի Ղիւսիլ , իհթի .
եարէ խաթունուն էլլէրինի քէնտի էլլէրի իչին-
տէ սըգարապ , վէ մէղպուրէ գատընըն եանըն-
տա օթուրարագ , պու կիւն բէնչէնպիհ տիր ,
էլպէթթէ պէնի պէքէեօրտունուզ , տէ յի^ոլ մի :

— Էվվէթ , գը'ղըմ , հաթթա հէր վազըթ-
տան տահա զիեատէ սապըրսըղըղլա սէնի պէք-
էեօրտում :

— Նի^ոչին :

— Իւչ սէպէպ իչին :

— Իւչ սէպէպ իչի^ոն մի . . . — Պիրինճէ սէ-
պէպին նէ՝ օլտուղունու պիլիրիմ , եանի պէնի
գուճագլամագ վէ էօբմէք իաթէեօրտունուզ ,
անըն իչին , տէ յի^ոլ մի : — Ֆագաթ տիկէր իքի
սէպէպի պիլէմէեօրում . . . — Աճապա պիր շէ-
յինիզ էքսիլմի^ոն մի տիր :

— Ա'սլա , գը'ղըմ . . . — Պուրատա իհթիեա-
ճըմ իչին , հէք շէ յ մէվճուա տուր , հաթթա
սէնին սաեէնտէ , պաղը քէ յիլլէրիմ իչին բա-
րամ տախի վար տըր :

— Էօյլէ իսէ , տիկէր իքի սէպէպ նէ՝ օլուեօր :

— Սէնի կէօրմէք իչին իթտիկիմ թէլաչըմլին
սէպէպի , պանա իթտիկին վաար ունուտուպ
ունութմամըչ օլտուղունու սանա սօրմագտան
իպարէթ տիր :

— Օն պէչ կիւն գատար պէնիմլէ գալմագ
իւղրէ , սիդի ալմագ խուսուսունտա իթտիկիմ :

վատը՞ մը . . . — Պօ՛ւ մու տուր , սէվկիւլի՛ւ թէյ-
զէ՛մ , պէնի կէօրմէք իշին հէք վաղըթտան տա-
հա զիեատէ սապըրըղըղա պէքլէտիկինիզին
իքինճի սէպէպի :

— Էվվէթ , գը՛ղըմ . . . զիրա սապահտան ազ-
շամա գատար սէնին լագըրտը իթտիկինի , վէ
շարգը օդուաուղունու իշիթտիկիմտէ , վէ բար-
մադ լարըմըն ուճունտա կէօղլէրիմ վար տըր կի-
պի , էլլէրիմլէ սէնին կիւղէլ եանագ լարընա էլ-
լէրիմի տօղունաուրտուղումտա , նէ՞ տէրէճէ
մէսէրրէթ հիտս իտէճէկիմի թարիֆ իտէմէմ : —
Գը՛ղըմ , պէն արթըգ իհթիեարլանտըմ , պուն-
տան պէօյլէ պէնիմ իշին եաշաեաճագ վաղըթ
դալմատը , վէ պէլքի պու արղում տա , է՛ն սօն
իգպալ ու սաատէթիմ օլտճագ տըր :

— Սէվկիւլի՛ւ թէյըլէ՛մ , պէնիմ գուվվէյի հա-
ֆըղամ միւքէմմէլ տիր , տէեու մուգապէլէ իթ-
տի Լիւսիլ , պինապէրին սիղտէն մուֆարագաթ
իտիպ , թէքլիֆիմի արղ իտէճէյիմ : Պունտան
գաթինաղար , սիղի էվիմէ կէօթիւրմէզաէն էվ-
վէլ , պաղը հաղըրըղտա պուլունմալըեքմ :

— Նէ՞ հաղըրըղը , գը՛ղըմ :

— Թէքմիլ պիր եաթագ թէտարիք իթմէլիյիմ :

— Էվվէթ , էվվէթ , պէն օրասընը տիւշիւն-
մէեօրտում : — Տիմէք տիր քի , պէնիմ սէպէ-
պիմ իլէ մասրաֆ իտէճէքսին :

— Իգթիղա իտէն մասրաֆտան պէն գաշն-
մամ . . . — Պէն սիղի տիւշիւնէրէք , էղ ճանու-
տիլ շալըշմըշ , վէ պիր աղ տա բտրա թօթլամը-
ղըմ տըր :

- Ա՛հ , գը՛ղըմ՛ , սէն պիր մէլէ քէսին ,
- է՛յ իւչիւնճիւ սէպէպ նէ՞ օլաւօր , տէեուօ
օիւալ իթաի և իւսիլ կիւլէրէք :
- իւչիւնճիւ սէպէպ , պիր բիւեա մատտէ ,
օի աիր :

57

- Պիր բիւեա՞ մը , տէեու թէ քրարլատը կէնճ
գըղ հայրէթլէ . . . — Աճա՛յիպ , սէվկիւլիւ թէյ ,
ղէմ՛ , սիզ բիւեալարա ինանը՛րմըսընըզ :
- Պաղէն ինանըրըմ՛ , տէեու մուդապէլէ իթ-
աի ալիլէ խաթուն :
- Ֆադաթ , “չի-է- իէե-ւ գըր” տարպը մէսէ-
լինի պիլմէզ տէյ յիլսինիզ :
- Հէր վազըթ իչին պու տարպը մէսէլին
հիւքմիւ եօգ տուր , գը՛ղըմ՛ , վէ չօգ տէֆա ,
պէն էօմբիւմտէ էօյլէ տիւեալար կէօրմիւչիւմ
տիւր քի , մուախաարէն տօղրու չըզ մըչլար տրր :
- Հէր նէ հալ իսէ , կէօրտիւկիւնիւզ բիւեա
խաեըրլը՞ մը իտի :
- Օլ գատար պէտպախթ վէ էսէֆամիղ ի-
տի քի , պունտան տօլաեը հիսս իթաիկիւմ ֆէ-
նալըգ տան հալէա քէնաիմի պուլամատըմ :
- կէօրտիւկիւնիւզ բիւեա պանա տայլի՞ր մի
իտի :
- էվվէթ :
- Սէվկիւլիւ թէյ յղէմ՛ , շարուգ հիքեայէ ի-

տինիզ , զիրա պու բիւեանըզ պէնի զիւատէ-
սիյլէ մէրագտա պրագլեօր :

— Գը'զըմ' , սէնին հագգընտա կէօրտիւկիւմ
բիւեա , շու տուր քի , բրէնս կիպի պիւյիւ.ք պիր
զաթ սէնի կէօրիւր , վէ կիւզէլիկինէ հայրան
օլարագ , ադլընը զայսլ իտէրճէսինէ սանա տիւ-
տատէ օլուր , վէ սէնինլէ թէէհհիւլ իթմէք
իսթէր :

Լիւսիլ կիւլէրէ.ք ,

— Լաքին պու բիւեանըզ , ատէթա մասալ-
լարտա իշիթտիկիմիզ գրալլարըն քէօյլիւ գըզ-
լարըյլա էվէնմէլէրի հիքեանէսինէ պէնզէօր ,
տէտի :

— Գը'զըմ' , սէնի թէէմին իտէրիմ' քի , պու
պիր մասալ օլմանըպ , բիւեա տըր :

— Յագաթ էկէր պու իսէ , աօլա էսէֆամիզ
տէյիլ տիր , վէ սիզին իշին , սեվկիւլիւլէ թէյ-
զէմ' , պու բիւեանըզըն ֆիիլէ կէլմէսինի պիզ-
զաթ թէմէննի իտէրիմ' . . . — Միւլահագա ի-
տինիզ պիր քէրրէ քի , էկէր պէն պիր բրէնս
զէվճէսի օլաճագ օլուր իսէմ' , բրէնսէս օլմուշ
օլուրում' :

— Թապիաթիյլէ :

— Հէմ տէ վարիտաթ , վէ հէմ բէք չօդ վա-
րիտաթ սահիպէսի պուլունուրում' . . . — Պինա-
էն ալէյհ սիզի պուրատան չըդարըպ , քէնտի
եանըմտա սագլաեապիլիրիմ' , — Օլ վագըթ սիզ
տէ , հէր նէ գատար շիմտի մէմնուն իսէնիզ
իսէ տէ , պու ճիւմլէ իլէ տախի ինսանըն ճանընը
սըգմասը թապիի օլան խայրաթխանէ էօմրիւն-

տէն , վէ անըն ճիւղիճէ նափագասընտան գուր-
թուլմուշ օլուրսուռնուղ . . . — Սիզին իչին եայը-
նըզճա վէ հալլըլը պիր կիւզէլ օտա , վէ եայը-
նըզ սիզին էմրինիզ թահթընտա պուլունմագ
իւզրէ պիր պէսլէմէ , վէ սէվտիկինիզ թաամ-
լար վէ մէյվէլէր իլէ միւքէմմէլ պիր սուֆրա ,
նէֆիր Պօրտօ շարապը , գահվէնիզտէն սօնրա
քիւչիւք պիր գատէհ ամպէրիա , կէզինմէք ի-
չին պիր արապա , վէլհասսլ հէր կիւնա էսպա-
պը սաատէթ ու իսթիրահաթը սիզէ թախսիս
իտէրիմ . . . — Պու սէօյլէտիկիմ շէյլէր , շայ-
եանը մահղուղիյեթ շէյլէր տիրլէր , հէ՛ :

— Լաքին սէն , միւսաատէ իթմէտին քի ,
լագըրտըմը իքմալ իտէյիմ , — տէեու տէվամ
իթտի ալիլէ գատըն , — բիւեանըն նիհաեթթի
շայեանը թէէսսիւֆ սուրէթտէ տիր : — Շէօյ-
լէ քի , մուզիրը պիր ատէմ , զարաղ ու ատա-
վէթինտէն նաչի սիզի , եանի հէմ սէնի վէ հէմ
բրէնսի թաագիպ իտիպ , իքինիզի տախի գաթլ
ու թէլէֆ իթմէքտէ տիր :

Լիւսիլ , սուրաթընը էքչիթէրէք ,

— Հագըգաթէն բիւեանըզըն սօնու իյի տէ-
յիլ իմիշ , տէտի , ֆագաթ սէվկիւլիւ թէյ-
զէմ , պու պապտէ ասլա տիւչարը թէլաշ օլմա-
եընըզ . . . Պէն հիչ պիր բրէնս թանըմամ քի ,
պանա տիլտատէ օլմուշ օլուպ , պէնիմլէ թէէ-
հիւլ իթմէք իսթէսինս Հաթթա պունտան պէօյ-
լէ թանըմաեաճաղըմ տա մուհագգագ սըր ,
Պէնիմ օթուրտուղում եէր , քիւչիւք պիր օտա
օլուպ , սէրաեա պէնզէր հիչ պիր ճիհէթի եօգ

տուր : Թանըտըղըմ՝ քիմսէլէր իսէ , հէք պէնիմ
տօսթլարըմ տըրլար : Տիւնեատա քիմսէ պէնի
Թահգիր իտէմէզ , վէ վէֆաթըմը արղուլէեէ-
մէզ : Պինսէն ալէյհ , սէվկիւլիւ Թէյղէմ , սի-
ղի սէվմէք իչին , տահա խայլի միւտտէթ եա-
շահաճաղըմը մէմուլ իտէրիմ :

— Ա՛հ , պէն տախի մէմուլ իտէրիմ , Փագաթ
տայիմա սէն քէնտինի սագըն :

— Քիմտէ՞ն , պէնի սէվէն վէ պէնիմլէ էվ-
լէնմէք իսթէեէն բրէնստէ՞ն մի :

— Խա՛յր , գը՛ղըմ , իքինիղի տախի Թէհտիտ
իտէն մուղիրը ատէմտէն :

— Բէ՛ք լյի , սէվկիւլիւ Թէյղէմ , բրէնսի
տախի Թանըր Թանըմազ , օ ատէմտէն սագըն-
մասը իչին քէնտիսինէ նասիհաթ վիրէճէյիմ :

— Գը՛ղըմ , պէնի զէհքլէնիեօ՞րմուսուն :

— Ա՛սլա , Փագաթ սահիհի շու տուր քի , պէն
պէօյլէ շէյլէրտէն գօրգանլարտան տէյիլիմ . . .

— Հէր նէ հալ իսէ , պու լաղըրարըրը շիմօի-
լիք պրագայըմ տա , սիղին հագգընըղտա կէօ-
րիւշէլիմ : — Իշթիհանըղ տայիմա լյի՞ մի տիր :

— Էվվէթ :

— Ույգուենո՞ւզ :

— Կէնճ գըղլար կիպի ուեումագտտեըմ :

— Օ տա լյի . . . — Թիւթիւնիւնիւզ թիւքէն-
տի՞ մի :

— Խա՛յր . . . — Տահա նըաֆը տուրուեօր , քէ-
ղապիք պիսքիւլէրիմ իլէ շէքէրլէրիմ տէ տու-
րուեօրլար :

— Գահվէնի՞զ :

— Ա՛հ, գահ՛վէ՛մ բէք չարուգ թիւ քէնիւն
... — Բէք չօգ ի՛նձէ՛մէկէ չայքընոր իսէ՛մ տէ,
գապիլ օլմանօր, վէ սապահ՛ վէ ագչամ պիլըն
տէֆա ի՛նձէ քտէն քէնտիմի մէնն իտէ՛մէնօրում
... — Ա՛հ, նէ՛ ֆէնա ատէթ իմիչ գահ՛վէ ի՛նձէք:

— Պիլաքս բէք իյի ատէթ տիր, սէ վկիւլիւ
թէյղէ՛մ... — Ա՛լըն սիզէ գահ՛վէ բարասը վի-
րէյիմ:

Լիւսիլ, ալիլէ խաթունուն էլինէ պէեազ պիր
սիքքէ սըգըշտըրտը: Ինթիեարէ գատըն, մէզ
քիւր պէեազ սիքքէ բարմագլարը տրասընտա
բարլատըղը հալտէ:

— Լաքին պու, պիր պէշ ֆրանգլըգ տըր,
տէտի:

— Էվվէթ, սէ վկիւլիւ թէյղէ՛մ, տէեու ճէ-
վապ վիրտի Լիւսիլ:

— Ֆագաթ, գը՛ղըմ, պու բէք չօգ տուր...

— Տիմէք սէն քէնտինի չօգ շէյտէն մահրում
իտէրէք, պունու պանա վէրիեօրսուն, հալ
պու քի պէնիմ իչին գըրգ սու քեաֆի վէ վա-
ֆի տիր:

— Խայր, սէ վկիւլիւ թէյղէ՛մ, պու բարաեը
սիզէ վիրմէքլէ, պէն հիչ պիլ շէյտէն քէնտի-
մի մահրում իթմիչ օլմամ, զիրա թօրլատըղըմ
բարա գօլայճա թիւ քէնմէզ... Իմտի, ընճա
իտէրիմ, էմնիյեթթի գալպ իւզրէ պու ագչէյի
եէտինիզտէ սագլանընըզ:

Պու լագըրտըլարտան, ալիլէ գատընըն ան-
նը պիր տէրէճէ պուրուչտու, վէ պիրտէն պի-
րէ սէսինի թէպաիլ իտէրէք:

— Տիմէք տիրքի, սէն բէք չօդ բարա գա-
զանը եօրսուն, տէտի :

— Էվվէթ, թէյդէ, տէեու ճէվապ վիրտի
Պիւլպիւլ, պէն իշիմտէ միւսթայիտիմ, վէ սա-
յիրլէրին իքի կիւնտէ կէօրտիւքլէրի իշի, պէն
պիր կիւնտէ կէօրիւրիւմ :

Իհթիեարէ գատըն, Լիւսիլին Ֆիսթանընը
օդչանեարագ :

— Էյ սէնին շարշմագլղըն պէօյլէ գոււմաշ-
լար կիլինմէքլիկինէ միւսաատէ իտիեօ՞ր մու,
ղիրա կիլիճէ պիլմէեօրոււմ ամմա, պու Ֆիսթա-
նըն գոււմաշը, եա գաշմիր տիր, վէ եախօտ
տահա նաղիք պիր գոււմաշ աըր, տէեու տէ-
վամ իթտի :

Կէնճ գըզ, թէյդէսինին Ֆիքրինի անլաեա-
րագ, եիւղիւ գըզարտը, վէ բէբէլէեէրէք :

— Սէվկիւլիւ թէյդէմ, նէ՞ իշին պոււնու պա-
նա սօրուեօրսունուղ, տէտի :

— Հիշ պիր շէյ իշին, գըղըմ . . . Եաշը ա-
տէմլէր մէրագլղ օլուրլար, պիլմէեօրմուսուն :

Պու արալըգ Լիւսիլին կէօզլէրինտէն, եա-
նագլարընա իրի տանէլի կէօզ եաշլարը ագտը,
վէ իքի էլլէրինի պիրիպիրինէ գալուշտուրուպ :

— Ա՛հ, թէյդէմ, թէյդէմ, տէտի, Ֆիքրի-
նիղտէն ֆէնա պիր միւլահաղա՞մը կէշտի, հագ-
գըմտա Ֆէնա պիր էֆքեարա՞մը զահիպ օլ-
տունուղ :

— Խա՛յր, գըղըմ, խա՛յր . . . Ֆագաթ պէն,
հէր վագըթ պէօյլէ ալիլէ օլմամըշըմ աըր, վէ
տիւնեաեը եագընէն կէօրմիւշիւմ տիր . . . պի-

լիւրիմ քի , տիւնեատա նէլէ՛ր նէլէ՛ր օլուր . . .
— Սէն տահա կէնճսին . . . կիւզէլսին . . . վէ եա-
լընըզըն . . . — Բարիստէ իսէ , ինսանը ճէլպ
խտիճի էօյլէ շէյլէր , վէ էօյլէ ատէմէլը վար
տըր քի , պուճլարա գարշը գօյմագ , էրէյիճէ
կիւճ տիւր . . .

— Թէյլէ , տէտի Լիւսիլ , իհթիեարէ գատը-
նըն լագըրտըսընը գաթթ իտէրէք , չալըչմագ-
տան խօշլանմաեանլար , տիւնեանըն պու ալ-
տատըճը հալլէրինէ գարըլըրլար , հալ պու քի
պէն չալըչմաեը սէվէրիմ , վէ ա՛սլա , անլատը-
նը՛գ մը , ա՛սլա չալըչմագտան պաշգա պիր շէյ
գապուլ իթմէմ :

Սլլիլէ խաթ ուն , դաեէթ միւթէէսսիրէ օլտու-
ղու հալտէ , եէկէնինի կէօքսիւնտէ սըգար , վէ
եիւղիւնիւ պիր չօդ տէֆա էօբտիւ , վէ սօնրա
տախի քէմալի հէեէճան իլէ ,

— Ա՛հ , աղի՛ղէմ , աֆիլ էթ պանա , աֆիլ էթ
պանա , տէտի շէտիտէն կէնճ գըզա սարըլա-
րագ , ճէնապը Սլլահ տախի շահիտ տիր քի ,
պէն ասլա սանա քէտէր իրաս իթմէք իսթէ-
մէեօրտում . . . ա՛հ , պիլսէն , պէն սէնի նէ՛
գատար սէվէրիմ , վէ հաթթա սէնի տէրէճէի
ֆէվգէլ դաեէտէ սէվտիկիմտէն տիր քի , հագ-
գընտա պու տէրէճէ գօրգուեօրում :

— Սէ՛վկիւլիւ թէյլէմ , սիղ պէնիմ հագգըմ-
տա ասլա գօրգմաեընըղ , չիւնքի պէն իյի մու-
հաֆաղա օլունմուշում տուր :

— Քի՞մ տիր սէնի մուհաֆաղա իտէն :
— Քէնտի միւրատըմ . . . — Էվիլէթ , միւրա-

տըմ նամուսըու գալմագ տըր , վէ տիւնեատէ հիշ պիր շէյ , հաթթա իհթիեաճ պիլէ պէնի նամուսուզ գըլամաղ . . . — Էվվէթ , իգթիզա իթտիկի հալտէ , աճըդտան էօլէճէ յիմ , Ֆա գաթ նամուսըու սուրէթտէ էօլէճէ յիմ :

— Պու պապտէ սանա ինանըրըմ , վէ պու սէօղլէրինի , քէնտիմճէ մուճիպի մէֆիտէրէթ ատտ իտէրիմ :

Կէնճ գըղ աեազա գալգըպ , կիթմէեէ հա զըրլանտըղընտա ,

— Գը'զըմ , կիտիեօ'րմուսուն , աէեու սիւալ իթտի ալիլէ գատըն :

— Էվվէթ , սէվկիւլիւ թէյդէմ , նէ' շարէ , կիթմէքիկիմ լազըմ տըր :

— Պու գատար աճէլէ' մի :

— Միւսթաճէլ իշիմ վար տըր , վէ պուճտան պաշգա սիղին իշին միւսաատէ թալէպ խտէճէ յիմ :

— Օն կիւնլիւք պիր միւսաատէ , տէյիլ' մի , գը'զըմ :

— Էկէր մուվաֆֆագաթ իտէրլէր իսէ , պիլ այ իշին միւսաատէ իսթէեէճէ յիմ :

— Ա'հ , պիր այ սէնին եանընտա գալաճաղըմ հա' . . . պէնիմ իշին նէ' պիւյիւք մէսէրրէթ . . . — Վէ'ր շու պասթօնումու պանա պագա եըմ , իտարէխանէեէ գատար սանա ըիֆագաթ իթմէք իսթէրիմ . . . — Հէմ պու սուրէթլէ պիլ աղ տա հարէքէթ իթմիշ օլուրում' :

Լիւսիլ , եաթաղըն պաշընտա պուլունան սէրթ պիլ տէյնէյի ալըպ , թէյդէսինին սօլ էլինէ

վերտի , վէ սօնրա մէրգուժէ եէթմիչիք գա-
տըն , սաղ գօլունու , կէնճ գըղըն սօլ գօլունա
թագըպ , իքիսի պիրլիքտէ խասթախանէ սա-
լասընտան տիշարը չըգտըլար :

Իտարէխանէեէ մուվասըլէթլէրինտէ , Պիւլ-
պիւլ թէքլիֆինի արգ իթտի , վէ տէրհալ պու
թէքլիֆ գայտ օլունուպ , իրթէօի հաֆթա պու
պապտէ ճէվապ վիրիլէճէկի վատ օլունտու ,
հաթթա վէրիլէճէք ճէվապըն միւսայիտ օլա-
ճաղընտ տայիր իւմիտ տախի վէրիլտի :

Ալիլէ գատըն , պու ճէվապտան տօլաեր Ֆէվգ
էլ տտէ մէսէրրէթ իչինտէ օլտուղու հալաէ ,
սօն տէֆա եէկէնինի գուճագլատը , վէ պա-
տէհու խասթախանէ մէմուրլարընտան պիր գա-
տընըն եարտըմըլա , քէնտի եաթաղընա տվ-
տէթ , վէ Լիւսիլ տաթի մէսէրրէթլէ , Պէլվիլ-
տէքի խանէօի եօլունա միւթէվէճճիհէն հա-
րէքէթ էլլէտի :

Սէզար տը Ֆօսարօ , Ժիւլ Լըրու , Սթանիս-
լաս Բիգօլէ վէ Ֆէրնան վօլնէյ , Միւնլէր Պօստ-
էրին իլք լուպիաթը իչին , Պէլվիլ թէաթրօսուն-
տա եէրլէք քիրալատըղլարը կիւնիւն իլք կիւ-
նիւ , Պլանչ , տօգթէօր Անթօնէն Ֆրէպօ վա-
սըթաօըլա , վէ Ատրիէն իամիլէ , Շասիէն ֆա-
միլեատը գօնաղընա թագաթիմ օլունմուչ օլուպ ,

— Եարըն , մա'տամ , էմրինիղէ միւնթաղրր
պուլունաճաղրմ , աէմիչ իտի տիւչէսէ :

Գլէք Նէյեէնին գըղը , օլ կիւնիւ Գօմբանս

սօղաղընտաքի խանէսինէ ավտէթինտէ , քէնտիսի իչինն Բիէր Բէտօն օլան շախսըն վիղիթաւընը վէ թալիմաթընը ախղ իթմիշ իտի :

Թէք կէօղլունիւն աղիմէթինտէն սօնրա , Պըլանշ եաթաղա կիրտի , վէ օ կիճէյի բէք հէհէճան իչինտէ կէչիրտի , չիւնքի մէրգումէ տաշիմա իճրա իտէճէկի խըտմէթի տիւշիւնմէքտէ իտի : Պու խըտմէթ իսէ , կէրչի տէհչէթլի իտի իսէ տէ , քէնտիսինէ պիր իւնվան , պիւշիւք պիր սէրվէթ , վէ եիւքսէք պիր վաղիտէթ վիրտիրէճէք իտի :

Մէրգումէ , անճագ իքի սաաթ ուեումուշ իքէն , ալէսսապահ եաթաղտան դալգտը , վէ էլպիսէլէրինտէն , մէվգըլի ճէտիտինէ էն զիեատէ միւնասիպ պիր թագըմ աեըրտը , վէ սօնրա շամաշըրլարընը , վէ էշեայի սայիրէսինի պիր սանտըգ տէրունինէ տիղիպ , քէնտիսինէ պիր արապա պուլմասընը , Մարկրիթ վէրնօեա բէճա իյլէտի :

Պիր սաաթ կէչինճէ , արապա , Սէնթ-(նօրէ վարըշընտաքի միւքէլլէֆի դօնագ դարշըսընտա տուրտու : Մէգքիւր դօնագտա , հարհարէլ Արբէն , — չիւնքի պունտան պէօյլէ մէղպուրէեէ պու իսմի վիրէճէյիզ , — սապըրսըղըրլա պէքլէնիլմէքտէ իտի :

Տիւշէս Ժան , խթիրահաթը քեամիլէ իւզրէ վագըթ կէչիրմէսի խուսուսունտա քէնտիսինէ վագը օլան էմրին խիլաֆընտա օլարագ , միւթատընտան էրքէն դալգմըշ , վէ բիֆագաթընտա մատմուաղէլիք իտէճէք օլան դըղըն էմրի

խոթիրահաթը իշին, էմբլէր վիրմիշ խաի: Մէր-
 գումէ միւթէրէմէ գատըն, քէնտի տայիրէ,
 սինին թա իւսթիւնտէ, մէզպուրէ կէնճ գըզա
 թախսիս խաիլէն տայիրէ, յի կէօզաէն կէչիրիպ,
 տայիրէ, յի մէզքիւրէնին պիր կիւնա գուսուրու
 օլուպ օլմատըղընը թահգըգ իթաի, վէ խըզ-
 մէթ, քեարլար իսէ, վագաա պու սըրատա զի-
 եատէսիլէ չայըչմագ տա խաիլէր իսէ տէ, Ֆի-
 քիրլէրինտէն տէ, քէնտիլէրի կիպի մատալը օ-
 լան պիր գըզ հագգընտա, քէնտի էֆքեարլա-
 ընճա, միւսթմահագգ օլմաեաճագ վէ պէլքի
 պիր կիւն սուի իսթիմալ իտէճէք սուրէթտէ
 էհէմիիեթ վիրիլմէսինտէն տօլաեը հիտտէթ
 տույմագ տա խաիլէր:

Մատամ տը Շասլէնին օտա խըզմէթքեարլը-
 զընը իտէկէլէն իհթ իեարէ խաթուն տախի, ու-
 մուսի խօշնուտուզլուզա տէրունէն իշթիրաք
 իթմէքաէ օլուպ, մատամըն պու մէճհուլէ գըզ
 հագգընտա իզհար իլէտիկի թարիֆի նագա-
 պիլ թէվէճճիւհիւ, իյի պիր նագարլա կէօր-
 մէքաէ տէ, յիլ խաի, վէ հաթթա Շասլէն ֆա-
 միլեատընա օլ տէրէճէ ուպուտիեթի վար ի-
 աի քի, մէզքիւր տույու իլէ, մէզպուրէ գըզ
 քէնտիսինէ ատէթա մուխաթարալը պիր մախ-
 լուզ զանն օլունմագ տա խաի:

Օթուզ սէնէտէն պէրու Շասլէն ֆամիլեատը
 նէզտինտէ միւսթախտէմ օլուպ, տիւզ Հանրի-
 նին միւթէվէֆա պիր արապաճըսընտան տուլ
 դաւըլջ օլան Մարիան ժիլպէր, մալիւմիւմիւզ
 օլտուղու իւղրէ, էլէնէ սիւտանալըգ իթմիշ խաի:

Մէզ պարէ , կերէ .ք մէզ քիւր սիւտանայլդ վա-
զիֆէսինի , վէ կերէ .ք քիմահնին շխւպհէ իտէ-
մէեէճէկի սուրէթտէ միւթթասըֆի օլտուղու ու-
պուաիեէթի քեամիլէսի իլէ , գօնագտա խու-
սուսի պիր մէվգը իհրապ իթմիլ օլուպ , կէրչի
սէրպէսթճէ պէեանը էֆ .քեար իտէպիլիր իտի
իսէ տէ , պու սէրպէսթիեէթինի նաաիրէն իս-
թիմալ իլէր իտի :

Անճագ պագէն էօյլէ թասպիրլէր իսթիմալ ի-
տէր իտի քի , վագթիլլէ պունլար իպահ իտիլ-
մէմիլ օլմասը ճիհէթլէ , ատէթ հիւ .քմիւնէ կիր-
միլլէր իտի :

Արա սըրա տիւշէս , պու խաթունուն ֆէվգ-
էլ աոէ օլան , ֆագաթ տայիմա հիւրմէթ իւզ-
րէ պուլունան թէ .քլիֆիղլի .քլէրինէ միւսապտէ
իտէր , վէ եախօտ տահա տօղրուսու , կէօրմէ-
մէղլիեէ կէլիր իտի :

Մարիան ժիլպէր , իլէնի քէնտի էւլլէ թէսի-
եէ իթմէ .քտէ օլուպ , էկէր իճապ իթսէ , պի-
լա թէրէտաիւտ անըն իչին գանընը ֆէտա ի-
տէր իտի :

Սախթէ Արիէն , մատամտը Շասլէնին մատ-
մուտղէլի օլմասընտան սօնրա , պիր արալըդ ,
Մարիան , էֆէնտիսի օլան մատամա , “Մ-
+էնթէնէլէ — էլլէլլէլլէ , շէր — պէն պս — էվթէ մաթ-
իօրէ-իօր — ” տիմէ .քլիկի տիւշիւնաիւ , ֆագաթ
շխւպհէսինի իսպաթ իթմէ .քլի .ք միւմ .քիւն օլա-
մաեամաղընը , վէ եախօտ պիր իսպաթը մա-
գուլ իւղէրինէ պէեանը էֆ .քեար իտէմէեէճէ-
կինի տիւշիւնէրէ .ք , սիւ .քիւթ իւզրէ տուրմագ-

ըրբ տահա զիեառտէ միւրածնահ առա իյլէմիշ
իտի :

Տիւշէս տը Շասլէն նէզտինտէ մուգատտէմա
մասամուազէլլիք խըտմէթիյլէ միւսթախտէմ օւ
լան կէնճ ինկիլիզ գըզընըն մուֆարագաթը էօւ
նասընասա , Մարիան ժիլպէր ֆէվգէլ առէ պիր
մէսէրրէթ հիսս իթմիշ իտի , զիրա մէրգումէ
ինկիլիզ գըզը , էվ գատընը կիպի կլյինիպ գու
շանաըզը , վէ էֆէնտիլէրիյլէ թէքլիֆօսիլդէ իւլ
ֆէթ իթտիկի հալտէ , քէնտիսինին տէրունի խա
նէտէ հայիզ օլտուղու թէէսսիր վէ նուֆուզուն
պիր միդատարընը եէտինտէն ալըեօր տէեու զանն
իթմէքտէ , վէ պինապէրին օ գըզ , մէմլէքէթէ
կիթմէսիլլէ , Մարիան եինէ քէսպի նուֆուզ վէ
թէէսսիր իթտիկինտէն տօլանը սէվինմէքտէ
իտի :

Հալպու քի Մարիան ժիլպէր , (քէնտի թա
պիրինճէ) տիկէր պիր հէյէտէրն , պիրինճիտի եէ
րինէ գայիմ օլտուղունու խապէր ալընճա , ֆէվգ
էլ առէ միւթէէսսիր օլտու , վէ եէնի կէլէն
գըզ , քէնտիսինէ , կիտէնտէն տահա զիեառտէ
շայեանը թահգիր կէօրիւնտիւկիւնտէն , մէզ
պուրէ խուսումէթինի սէթը իթմէմէկէ գարար
վիրտի :

Պունտան ագտէմ , Պլանշ-Ստրիէն իլէ Մու
րիան ժիլպէրին , գօնաղըն սալասընտա իլք տէ
ֆա պիրիպիրիլէրինէ թէսատիւֆ իթտիքլէրի
նի , վէ կէնճ գըզը կէօրմէսինտէն տօլանը , մէզ
պուրէ գատընըն իւզէրինտէ հուսուլէ կէլէն
թէէսսիրի կէօրտիք :

Տիւգ Հանրի, տախթէ Ատրիէնի կէօրտիւկիւ կիւնիւն կիճէսի, բէք աղ ուեուամուշ խտի, վէ արա սըրա տալարղը ույգուտա, տայիմա կէօղիւնիւն էօնիւնէ պիր թասովիր կէլիւպ, մէրգումու պիհուղուր իթմէքտէ, վէ օ թասովիր սախթէ Ատրիէնին թասովիրի օլտուղու հալտէ, մէղպուրէնին Ֆէվգէլ ատէ կիւղէլիկի, տիւղիւն կէօղլէրինի դամաշտրտրգտան պաշղա, զանն խտէրսին քի վիճուտինի տախի երադմադտա խտի

Պինապէրին մէրգում տիւգ, սապահլաերն էրքէն երթաղընտան դալգըպ, վէ աննընը սօգագ թարաֆընա նաղըր օլան երթագ օտասընըն պիր բէնչիրէսի ճամընա տաեթմըշ օլտուղու հալտէ, սապըրսըղըլա պէքլէմէքտէ խտի :

Մէրգում, խայլի միւտտէթ պէքլէմիշ իքէն, նիհաեթ սասթ օնտան պիր աղ էվվէլ, գօնաղըն իքի պիւյիւք դարուլարընտան պիրիսինին էօնիւնտէ, պիր արապանըն տուրտուղու սէսինի իշխտէրէք, տիթրէտի :

Արատան պիր ճիւղի միւտտէթ կէչինճէ, գաբունուն չանը չալընտը, վէ գարու աչըլպ, Պլանշ, — օղուեանլարըմըղ իշին, մէղպուրէյի պու խտմտէ թէսմիեէ իտէճէյիղ, — պիր կիւն էվվէլ կիլինմիշ օլտուղու էլպիսէ կիպի պիր էլպիսէ կիլինմիշ օլտուղու, վէ եիւղիւնէ տախի պիր վէլօ թագմըշ պուլունտուղու հալտէ, սօգագ գարուսունուն էշիլինտէն կէչտի, վէ պումիւնասէպէթլէ Հանրի տը Շասլէն, պիր սանիյեէ գատար, գալպինին չարընթըսը, քէն

տիտինի պողածապ տըր տէյի զանն իթտի :

Տիւգ , տէրհալ պուլունտուղու մահէլլի թէրքլէ , աճէլէթէն աշաղբեա էնտի , վէ կէնճ գըղ , նէրտիվէնին գատէմէլէրինի չըգտըղը ղէման , մէրգում , տէհլիղին էշիյինտէ պուլունտու :

Պատէհու թէսքինինէ միւղթէտիր օլամատըղը աշիքեար պիր հէեհճան վէ իղթիրապը տերուն իլէ , մէրգումէնէ պաղը խօշամէտի սէօղլէր խիթապ , վէ քէնտիտինի տիւշէսին նէղտինէ կէօթիւրմէք իւզրէ , գօլունու թագտիմ իյլէտի :

Ճան տը Շասլէն , Պլանշ-Ատրիէնի , իհթիմալ տըր քի իլք կիւնտէն տահա զիւտտէ իլթիֆաթլէ գապուլ իտիպ , մէղպուրէյի , տայիրէյի մախսուսունա կէօթիւրտիւ , վէ աննընտան պուս իտէրէք :

— Գըղըմ , մուհապպէթ վէ թէվէճճիւհիւմէ հէր հալտէ մաղհար օլածաղընըղը մէմուլ իթտիկիմտէն , պու էվտէ վէ պու տայիրէտէ քէքրահաթ իտէճէկիինիզի իւմիտ իտէրիմ , տէտի :

Կէնճ գըղ , հիւրմէթի ֆէվգէլ ատէ ալէամէթի օլմագ իւզրէ , մէրգումէ միւհթէրէմէ գատըն հուղուբունտա տիղ չէօքիւպ :

— Վալիտէյի ազիղէմին պու տիւնեանը թէրք իթտիկի զէման , հիսս իյլէտիկի էն պիւյիւք քէտէր , պէնի էօքսիւզ պրագմասը իտի , տէտի . . . — Շիմտի իսէ , մատա՛մ տիւշէս , էլպէթթէ վալիտէմ , քէնտի էվլատընա կէօթէրտիկինիլ հիւսնի գապուլիյեթի ճէննէթտէն կէօրէրէք , միւթէսէլլի օլմագտա տըր , վէ պէն իսէ սիզէ միւթէշէքքիւրէյիմ :

Մատամ տը Շասլէն , պու լագըրտըլարը տին .
լէ յիպ , վէ եէնի բէֆիգէսինին մէլէ քէլէրէ
մախսուս օլան սիմասընը կէօրտիւկիւ , վէ թաթ .
լը սէտասընը իշիթտիկի հալտէ , նէ՞ օլտուղու .
նու պիլմէնօրտու :

Գահվալթը սասաթը չալընտը : Տիւչէս , Պլան .
չը քէնտի եանընա ալմագ իսթէտի : Պու իսէ ,
կէնճ ինկիլիզ գըզը իշին ասլա էմսալի վուգու
պուլմամըլ պիր իլթիֆաթ իտի , զիրա օ գըզըն
թաամը , օլ վագըթ այրընա օտատընա կէօթիւ .
րիւլաիւկիւ թագաիրաէ , Պլանչա վագըլ օլան
մէգըիւր իլթիֆաթ , հագըգաթէն բէք պիւ .
յիւք տէրէնէտէ իտի :

Սապահ գահվալթըսը խուսուսի օլուպ , հիշ
պիր եապանճը քիմսէ պուլունմամագտա իտի :

Մարիան ժիլպէր , նէղաքէթէ գարչը օլտու .
ղու հալտէ , իքի տէֆա պիրէր վէսիլէ իլէ
թաամ սալատընտան կէչտի , վէ Մ . տը Շասլէ .
նին կիլլիճէ աթֆը նապար իթմէքտէ օլտուղու
էճնէպի գըզա , ատավէթլէ պագաը :

Մէզպուրէ գատընըն աշիքեար խուսումէթի .
նի , Պլանչ անլատը իսէ տէ , ասլա նէ՞ թէան .
ճիւպ իթտի , վէ նէ՞ տէ գօրգտու , վէ հաթ .
թա քէնտի քէնտինէ ,

— Պիր պէսլէմէնին պէնի գըսպանմասընըն
պէնճէ նէ՞ էհէմիսէթի օլապիլիւր , էլվէրիւր քի
պէնիմ նուֆուղում տահա զիւետէ տիր , տի .
մէքտէ իտի :

Գահվալթըտան սօնրա , տիւչէս , Պլանչ ար .
գասընտան կէլմէքտէ օլտուղու հալտէ , քէն .

տի տայիրէսինէ չըզտը , վէ օրատա , մատամ
տը Շասլէնին պիր արղուսու իւղէրինէ , կէնճ
զըզ , բիանօնուն էօնիւնտէ օթուրուպ , մէհա-
րէթի քեամիլէ իլէ բիանօ չալմանա պաչա-
տը , վէ սօնրա տախի էօյլէ պիր լէթաֆէթլէ
պիր նաղմէ օգուսու քի , ճալիպ սէսինին թէ-
էսսիրիլէ , տիւչէսին եանագլարընտան եաչար
ագտը :

Միւղիգատան սօնրա , մուհավէրէեէ պաչա-
նըլըպ , Պլանչ , պու սրբատա տախի դանէթ
միւքէմմէլ թալիմ ու թէրպիեէսի օլտուղունու
խսպաթ իթտի :

Պու շէյլէր , մատամ տը Շասլէնին հէեէճա-
նընը արթըրմագտա օլուպ , հաթթա քէմալ
հէեէճանընը օլ կիւնիւ ազչամըսը , զէվճինէ
թէպլիղ իթմիչ օլտուղունու պէեան իտէր ի-
սէք , զանն իտէրիզ քի , օգուեանլարըմըզը
թէաճճիւպտէ պրագմըչ օլմանըզ :

Տիւղ Հանրի տախի , տերունէն Ֆէվղէլ ա-
տէ պիր հէեէճան հիսս իյլէմէքտէ իտի : Մէր-
գում , կէրչի հիսս իյլէտիկի տույղունուն նէ'
ճինս շէյ օլտուղունու գաթիէն անլանամա-
մագտա իտի իսէ տէ , լաքին թայֆէյի նիս-
վանտէն հիչ պիրխսինին , Պլանչ գատար քէնտի
իւղէրինէ պիր թէէսսիր իճրա իթմէմիչ իտու-
կինի սէթը իտէմէմէքտէ իտի :

Պլանչ-Ստրիէն , տիւչէս եաթաղընա կիրին-
ճէեէ գատար եանընտա գալտըգտան սօնրա ,
քէնտի տայիրէսինէ կէլտի , վէ օրատա , օլ
կիւնիւ սապահտան պէրու , գօնագտա վուգու

պուլան հալլերի կէօզլունիւնն էօնիւնէ կէթիր-
տի , վէ Բիէր Բէտօնուն քէնտիտինէ իթմիշ օւ-
տուղու թաւսիտէ մուճիպլինճէ , պու հալլերի
հալլ , վէ նէթիճէլէրինի իսթիխրաճ , վէ սօնրա
տախի ֆի.քրինին պիր քէօշէսինէ գայտ էյլէտի ,
իշպու թահգըգ վէ թէֆթիշին նէթիճէլէրի
շունլար օլտու քի , մատամ տը Շատլէն , կէնճ
գըգը տէրէճէի նիհատէտէ սէվիւօրտու , վէ
տիւգ մէրգուճէյի սէվմէք իւզրէ իտի , հալ
պու քի Մարիան ժիլպէր , կէնճ գըգը թահ-
գիր էյլէմէքտէ իտի :

Պինապէրին պունտան պէօյլէ մատտէ , տիւ-
շէսին կէօզլերինի մանէն տահա գիւտտէ քէօր-
լաթմագտան , տիւգիւն աթէշի աշգ ու սէվ-
տասընը թահրիք իթմէքտէն , վէ Մարիանը ,
էֆէնտիլէրի նազարընտան տիւշիւրմէքտէն ի-
պարէթ իտի :

— Էվվէթ , պու շէյլերին քեաֆֆիէսի տախի
իճրա օլունաճագլար տըր , տէկու միւլահալա
իթտի Պլանշ :

Պատէհու , քէնտի ֆէվգէլ ստէ կիւղէլիկի-
նի պիր տէֆա տահա կէօրմէք նիյիէթ էյլէ ,
խայլի միւտտէթ պիր վէնէտիկ այնասը գար-
շըրընտա տուրուպ , սօնրա կաթաղա կիրաի ,
վէ քէմալի սիւքիւնէթլէ ույգուեա տալար :

Ագշասըն սասաթ եէտիտի վուրմուշ իտի , վէ
պու էօնատէ պիր խայլի գալրապալըգ , չօգտան
պէրու Պէլվիլ թէաթրօու էթրաֆընը գուշաթ-

մըչ իտիլէր , իշպու գալապալըգ , ուճու ար-
 գասը կէլմէզ սուրէթտէ իքի թագըմ՝ օլուպ ,
 պիր ուճու , թէաթրօնուն դօնթրօլ տայիրէսի
 ալթընտան պաշլաեարագ , երլանդավի կիթ-
 մէքտէ , վէ թէաթրօնուն եիւզ վէ եան թա-
 րաֆլարընա եաեըլմագտա իտի : իշպու գալա-
 պալըգ իչինտէ , շամաթա վէ կիւրիւլթիւտէն
 մաատա , գահգահալը կիւլիւշէր , թիւրքի վէ
 շարգիլէր , պաղըրշար , վէ աճայիպ թապի-
 րաթլէր տախի էքսիքսիզ իշիտիլմէքտէ իտի :

Վագաա , անճագ պէշ եիւզ քիշիյի իսթիապ
 իտէպիլէն , վէ պիլէթլէրինին պիւյիւք գըամը
 սաթըլմըշ , եախօտ էօթէեէ պէրիեէ վէրիլմիշ
 օլան թէաթրօ սալասընա պու գատար խալգըն
 կիրէպիլմէսի պիթթապի միւմքին տէյիլ իտի
 իսէ տէ , խալգ , նասըլսա պուրալարընը տիւ-
 շիւնմէյիպ , վէ իճրա իտիլէճէք լուպիաթը
 կէօրմէք արգուի շէախիինտէ օլտուղունտան ,
 հէր հալտէ պիրէր պիլէթ սաթըն ալմագ իտ-
 տաասընտա պուլունուեօրտու :

Իլաննամէլէրտէ , թէաթրօ բէրտէօինին սա-
 աթ ալաֆրանկա սէքիզտէ աչըլաճագղ մուհար-
 րէր օլուպ , տիմէք օլուր քի , սաաթ սէքիզ
 պուշուգտա տէյիլ իսէ , գաթիէն սաաթ սէ-
 քիզի շարեէք կէշէրէք , մէքքիւր բէրտէ աչը-
 լաճագ իտի :

Սաաթ սէքիզտէ , քիւչիւք մէվգըլէրին տա-
 յիրէսի գարանըպ , սէյիլըճիլէր , ֆըչը իչինտէ-
 քի սարտէլա պալըգլարը կիպի , պիրիպիր իւ-
 ղէրինէ իսթիֆ իտիլմիշ իտիլէր : Էն չօղու օն

քիչի տուրապիլէն մահէլլտէ , օն պէշ քիչի տու-
րուեօրտու :

Պէշ տագըդա սօնրա , ի քիննի պիլէթ տայի-
րէսի տախի գարանտը , վէ ի քի իւշ եիւզ քի-
չի , խայլի միւտտէթ ք-ռ-ռէ գարուսունտա պէք-
լէտիքտէն սօնրա , մէյեուսանէ ավտէթէ մէճ-
պուր օլտուլար : Պունլար իսէ , նէ' եաբաճագ-
լարընը պիլմէտիքլէրի ճիհէթլէ , վագըթլարընը
կէչիբմէք իւզրէ , ճիվար գահվէխանէլէրէ վէ
պիրախանէլէրէ եանըլտըլար :

Արապալար պիրիպիրինի թաագիպ իտէրէք ,
պագը ղաղէթաճըլարը կէթիբմէքտէ իտիլէր ,
զիրա պունլար , բէֆիգլէրի օլան կէնճ միւէլ-
լիֆ հագգընտա տէրքեար օլան թէվէճճիւհլէ-
րինտէն նաչի , Բարխտէն Պէլլիլէ գատար ի-
տիլէճէք ուզուն սէյեահաթա գաթլանարագ ,
մէգքիւր թէաթրօեա կէլիշ իտիլէր :

Քիրա արապալարը իչինտէ պագը գօնագ ա-
րապալարը տախի պուլունմագտա իտի :

Թէաթրօնուն էթրաֆընտա , վէ սալատա ա-
ղիմ շամաթա վէ կիւրիւլաիւ մէվճուտ օլտուղու
կիպի , բէրտէնին արգասընտա տախի պագը
սէսլէր իչիտիլիեօրտու : Շէօյլէ քի , մաքինիթ-
լէր , իւք ֆասլըն թէղեինաթլընը իքմալ իթմէք-
տէ , թէղեինաթ միւտիրի եիւքսէք սէսլէ էմի-
լէր վիրմէքտէ , վէ -ռի-իլէր տախի , պագըօը
էլպիսէ մէմուրունու , վէ պագըօը տախի բէրու-
քէրի չըղըրմագտա իտիլէր :

Փէրնան վօլնէյ իսէ , քէնտի տայիրէսինտէ
եալընըղճա օթուրմուշ օլուպ , բէրուքէրէ սաչ

լարընը տիւզէթ տիրմէք տէ իտի : Պու արալըգ մէրգում, հէմ սիկարա իլմէք տէ, վէ հէմ տալսի տալկըն տալկըն տիւշիւնմէք տէ իտի : Տիւշիւնտիւկիւ շէյ աճապա նէ* իտի, քէնտի : Եւ մու իտի :

Ասլա, իլլա պարոն տը Ծոսարօեու, վէ մարքիլ* տը լա թուր տիւ րօեու տիւշիւնիւկօրտու, վէ բէրտէնին տէլիյինտէն սալաեա աթֆը նա. զար իլլէմէք իւզրէ, պիր ան էվվէլ էլպիսէսինի կիյինմէք արզուսինտէ իտի :

Մէրգումուն գալպի, պարօնուն պիր սուրէթի զարիպէտէ նագչ ու թարիֆինտէն Ֆիքրինի իսթիլլա իթմիշ օլան, վէ աշգ ու սէվտանըն շիէքլի եօլլարընտան, պէլքի քէնտիսինի սէրվէթ վէ պիւլիւքլիւկէ կէօթիւրէճէկի մազնուն պուլունան զէնկին վէ ճալիպէ գատընը կէօրմէք հավվէսիլլէ վուրմագտա օլուպ, նիհաեթ սիկարասընը եէրէ աթարագ, բէրուքէրէ խիթապէն :

— Չարո՛ւգ իտին, Լո՛ւի, զիրա իքինճի ֆասրլտա պէն չըգաճաղըմ, տէտի :

— Միւսի՛ւ Ֆէրնան, հէման պիթմիշ կիպիյիմ, տէեու մուգապէլէ իթտի բէրուքէր :

Մուճիպինճէ Լուի, Ֆէրնանըն սաչլարընը ալէթի մախսուսէ իլէ տէրհալ ֆրիղէ իտիպ պիթիրինճէ, թէաթրօ օեունճուսու :

— Պիր ազտան պու սաչը տաղըթմագ իւզրէ, սիղի թէքրար չըղըրմանա մէճպուր օլաճաղըմ, տէտի :

— Միւսի՛ւ Ֆէրնան, պէնի չըղըրմանըլա լիւ-

ղում եօգ տուր , պէշ տագըգա կէշմէղտէն , պէն եիսէ կէլիրիմ :

Պատէհու բէրուքէր տիկէր տայիրէհէ կիթտի նիւմէրօլու պիլէթ սահիպլէրի , եաւաշ եաւաշ կէլմէեէ պաշլամըջ օլտուգլարընտան , սաւլա տօլմագտա իտի : Ֆագաթ օրքէսթրօնուն գօլթուգլուլարընտան պաղըլարը հէնուպ պօշ իտիլէր : Ալթ գաթ ալանսէնլէրինտէն պիրիսինտէ , պաղը մէճհուլ քիմսէլէր օթուրմուշ օլուպ , հալ պու քի տիկէրլէրինտէ տահա քիմսէ եօգ իտի :

Սթանիսլաս Բիդօլէ , օրքէսթրօ տայիրէսի գարուսունտա աեագտա տուրմուշ , վէ սաթըն ալմըջ օլտուղու պիր տիւրպիւնիւ կէօղիւնէ գօլմուշ պուլունտուղու հալտէ , թասպիրի ճէպինտէ օլան սարը գըղըն , սէյիրճիլէր միեանընտա օլուպ օլմատըղընը գօլլամագտա իտի :

Նակէհան մէրգում , օրքէսթրօնուն գօլթուգլու սանտալէլէրինին պէշինճի սըրասընտա , մէղպուրէյի , զահիրէն միւհթէրէմէ զանն օլունան պիր գատընըն , եանի սապըգ օթճունուն գարըսը մատամ վէրտիէնին եանընտա կէօրիւնճէ , պունտան տօլաեը զաեէրլէ մէմուն օլուպ , կիտիպ քէնտի եէրինէ օթուրտու , վէ վագըթ կէշիրմէք իւզրէ , իւշիւնճիւ վէ տէօրտիւնճիւ կալարեալարտաքի թասպիրլէրի սէյիլթմէեէ պաշլատը :

Հէքթօր տը Գասթէլ-Վիվանըն օթուրանողլ ալանսէն լօթունուն իսթ իւնտէքի լօթ աշըլըպ , Սէզար տը Ֆօսարօ , պուվարտա թէսասիւֆ

իտէրէք, քէնտի լօժունա տավէթ իթմիչ օլ-
տուղու տօգթօր Անթօնէն Ֆրէպօ իլէ պիրլիք-
տէ իչէրի կիրաի :

Պիրտէն պիրէ վէ շամաթա իլէ բրէնա թօ-
թօրուն լօժու գարուսու տախի աչըլըպ, ժէ-
նըվիէվ, տէգօլթէ պիր թուալէթ, վէ ատէ-
թա պիւյիւք պիր Բարլու թէաթրօսունտա պի-
րինճիլիք իւնվանընը հայիղ օլմագ թարղընտա
պիր գընաֆէթտէ պուլունարագ, իչէրի կիրաի :

Հէքթօր, մէզպուրէնին արգասընտան լօժա
կիրտիկի կիպի, քէնտի արգասընտան տախի,
տօսթլարընտան տալգավուղու օլան վիգօնթ
աը Քիւսի վէ պունուն պիր նէվի մաշուղէսի օ-
լուպ, Ֆագաթ պիւյիւք պիր էհէմմիեթի պու-
լունմաեան մատմուաղէլ Մալվինա մէզքիւր լօ-
ժա տախիլ օլտուլար :

Չէնըվիէվ, տիրսէյինէ գատար էլտիվէնլի
օլան ի.րի էլլէրինի, ավանսէնին քէնարընա վաղ
իտիպ, սալաեը սէյր իթմէք իւզըէ, տիշարը-
եա էյիլտի, վէ պու միւնասէպէթլէ, բէրլա
կիպի բարլագ օլան ումուղլարը վէ մէրմէր թաշ
կիպի պիչիմլի պուլունան պօղաղը, հաղըրու-
նուն նաղարը տիգգաթընա շարընճա, պաղը-
լարը թարաֆընտան ճիտտի, վէ տիկէրլէրի թա-
րաֆընտան տախի իսթիհզաքեարի սուրէթտէ
օլտուղու հալտէ, շիտտէթլի ալգըշլաեըշլար վու-
ղու պուլտու :

Պատէհու Չէնըվիէվ արգասընա տէօնիւպ,

— իշթէ, արգատաշլար, տէտի կիւլէրէք,
հէր եէրաէ օլտուղու կիպի, պուրատա տախի

քէնտի թէէսսիրիմի կէօսթէրմէեէ միւզ թէտիր
օլտում :

Մուախսարէն մէզպուրէ , զիքրինի իթտիկի-
միզ կէնճ գըզըն եանընտա օթուրուպ , չիչէք
պուքէթինի , եէլքաղէսինի , տիւրպիւնիւնիւ վէ
չէքէր դութուսունու անըն եանընա դօյտու :

Մալիւմիւմիւզ օլտուլու վէճճ իւզրէ , Սէզար
տը Ֆօսարօ պիրիննի դաթ ալանսէնինտէ ի-
տի , վէ ժէնըվիէվին սէսինի իչիթմէքլէ , կիւ-
լիւմնէտի :

Բրէնա թօթօր , իքի գատընլարըն արասըն-
տա օթուրուպ , քէնտիսի տախի սալաեա պիր
կէօզ կէզտիրտի : Մէրգում , լիւսիլ իլէ Բիդօ-
լէյի արաեօրտու , Ֆադաթ բէք չօդ քիմնէ-
լէր , օրքէսթրօտա աեագտա տուրուպ , ատէ-
թա էթրաֆը դարաթմըլ օլտուզլարընտան , բը-
րէնսը մէրգում , թէֆթիչի խուսուսունտա հիչ
պիր չէյէ միւֆիտ օլամատը :

Թէաթրօ բէրտէսինի գալտըրմագ իւզրէ , ի-
լաննամէտէ իչար իտիլմիչ օլան վագըթ կէչէլի ,
եիկիրմի տագըգա օլմուչ իտի :

Պինապէրին խալգտան պազը սապըրսըզլար ,
աեագլարընը եէրէ վուրմաեա պաչլաեբպ , եա-
վաչ եավաչ սու կիւրիւլթիւ չօղալտը , վէ ու-
մումի օլտու :

Թէքմիլ սալա , մէզքիւր աեագ բաթըրտըն-
տան տիթրէեօրտու , վէ ատէթա սիս կիպի պիլ
տիւման , ալիզէնին էթրաֆընտաքի զիեաեը
գարլամըլ իտի :

Հալէա մատամ տը լա թուր տիւ Բօեուն լօ-

Ժու պօշ օլուպ , պունտան տօլաեր , պարօն տը
Ֆօսարօ դիերատէսիլէ թէաճճիւպ իթմէքտէ ի-
տի , չիւնքի Լաղարին կէլմէտիկի հալտէ , պուն-
ճա էմէք վէ զահմէթլէ գուրաուղու պինանըն ,
քերաղրտան գալէ կիպի երգըլաճաղընա շիւպ-
հէ եօգ իտի :

Շէնատա , արթիսթլէր քէմալի խահիշլէ կի-
տիպ կէլմէքտէ իտիլէր :

Ֆէրնան վօնէյ , բէրտէնին տէլլիյինտէն պա-
գարագ , Սէղարըն օթուրմուշ օլտուղունու կէօր-
տիւ իսէ տէ , գըրմըղը սաչը մարքիզի կէօրէ-
մէտի , վէ թապիաթիլլէ պու հալ , մէրգումա
պայիսի հէեէճան օլմաերա պաչատը :

Պաշ միւղիգաճը , սիեահ էլպիսէ կիլինմիշ
վէ սէերաղ գրավաթ պաղլամըշ օլտուղու հալ-
տէ , գօլթուգլու սանտալէսինէ օթուրտու :
Մէրգումուն թէաթրօտան իշէրի կիրմէսինտէ ,
խալգ ումուսիեթլէ , “հուրրա” տէերու պաղըր-
տը , վէ մէրգում թարաֆընտան , բէրտէնին ա-
չըլմասը իչին , իճապ իտէն իշարէթին վէրիլմէ-
սի իւղէրինէ , օլ անէ տէկին կիթտիքճէ արթ-
մագտա օլան շամաթա , պիրտէն պիրէ գաթի-
էն քէսիլտի :

Ֆէրնան տայիմա , պօշ օլան լօԺու գօլլամագ-
տա օլուպ , աղիմ պիր մէյերուսիեթլէ , պու տէ-
լիգանիլընըն ֆիքրինի իսթիլա իթմէքտէ , վէ
Սէղար տը Ֆօսարօ տախի կէօղիւնիւ այնի նօգ-
թանա աթֆ իթմիշ օլտուղու հալտէ , քէմալի
մէյերուսիեթլէ իչինտէ պուլունմագտա իտի :

Բէրտէնին աչըլմասընտան էվլէլ ատէթտէն

օլան միւզիգա չարնարդտան սօնրա , տէրին
 պիր սուսլուգ էթրաֆը գաբլատը , վէ մուախ-
 խարէն բէրտէ աչըլարդընտա , կիւզէլ պիր մէն-
 դարէ զահիր օլտու : խալգ , պիրիննի Ֆասլա
 պիւլիւք էհէմմիւէթ վիրմէյիպ , Ֆէրնանըն բօ-
 լունա օլ տէրէճէ մէրագլա պէքլէեօրտու քի ,
 մէրգուսուն բօլունտան էփիլէլ վազը օլան բօլ-
 լար , հէր քէսէ զանէթ ուզուն վէ օսանտըրը-
 ճը զանն օլունուեօրլարտը :

Նակէհան Ֆէրնան վօլնէյ շէնաեա կէլաի :
 Մէրգում , օլ գատար եագըրդըլը պիր էլպիսէ
 կիլինմիշ , վէ եաղմուրլուղույլա գըլըճընը էօյ-
 լէ պիր պիշիմի թարղտա թագմըշ թագըշտըր-
 մըշ , վէ քէնտիսի տախի , էրքէքլիք մաղրուրիյ-
 եէթիյլէ պէրապէր , օլ մէրթէպէ նազիք վէ
 կիւզէլ պիր հալ քէսպ իյլէմիշ իտի քի , թէք-
 միլ սալատա թէաճճիւպ էսէրլէրի հասըլ օլ-
 տու , վէ ուսում թարաֆընտան ալգըշաեըշ
 վուգու պուլուպ , հիշ պիր թարաֆտան ապա
 թէշէքքի սէտասը իշիտիլմէտի :

Ֆէրնան բօլունա պաշլատը , վէ սէսի , քէն-
 տիսի կիլի ճալիպի թէվէճճիւհ կէօրինտիւ :
 Մէրգում , նայիլ օլտուղու հիւսնիւ դապուրիյ-
 եէթտէն թէշվիգ օլունարագ , հէր նէ գատար
 բօլունտա դուսուր իթմէմէք զայրէթինտէ ի-

տի իսէ տէ , տիկէր թարաֆտան , հէնուղ պօշ
օլան Լաղարինին լօժունու կէօղիւնտէն անըր-
մանօրտու :

Պասըլ հալէա տէվամ իթմէքտէ օլուպ , Ֆէր-
նան վօնէյ , սէվտիկի գատընլարտան պիրի-
սիյլէ , (մախլամ տիւր քի , մէրգում պու օեուն-
տա իւչ գատըն սէվէճէք իտի ,) եալընըղ պու-
լունուպ , մէղպուրէեէ , աչգ ու սէվտանեա տա-
յիր պազը իֆատաթ արղ ու պէեան իյլէմէք
իւղրէ , տիղ չէօքմէքտէ իտի :

Մէրգում , պու հարէքէթի , օլ գատար մէ-
հարէթ , վէ կէօղլէրինտէ օլ մէրթէպէ հէրա-
րէթ , վէ սէսինտէ օլ տէրէճէ ճաղիպէթ վէ լէ-
թաֆէթ իպաղըյլա իճրա իթտի քի , պիւթիւն
սալատա ալգըլլաերը վուգու պուլտուղունտան ,
օ արալըղ լագըրարը պիլէ գաթթ օլունտու :

Թամ պու էսնատէ , ավանսէն լօժարընըն պի-
րինճիլէրինտէն պիրի աչըլըպ , մարքիղ , բիֆա-
գաթընտա Ժիւլ Լըրու պուլունտուղու հալտէ ,
սէսսիղճէ իչէրի կիրտի :

Սէղար տը Ֆօսարօ , մէղպուրէյի կէօրիւր
կէօրմէղ , եիւղիւ կիւլտիւ :

Ժէնըվիէվ , քէնտի ճինսինտէն օլան գըղլա-
րըն էքսէրիսի կիպի , միւթէքէպպիրէ օլուպ ,
անճագ քէնտիլէրինի կէօթէրմէք իչին թէա-
թրօեա կէլէնիլէրտէն , վէ սայիրլէրի թահգիր
խտէրճէսինէ քէնտիլէրինի դանէթ չիք վէ կիւ-
ղէլ զանն իտէն մախլուգլարտան օլմաղլէ , թէա-
թրօտա պուլունանլարա ասլա պագ մանարագ ,
եալընըղ շէնատա իճրա օլունան մէնղարէեէ

նազարը տիգ գաթընը աթֆ իթմիչ օլտուղուն տան , Լազարինին կէլտիկինի ասլա կէօրմէմիչ իտի :

Մարքիզին , լօժունա կէլտիկինէ Հէքթօր տտխի տիգ գաթ իթմէտի :

Ֆէրնան վօլնէյ իսէ , խէեալ իթտիկինտէն ելուղ գաթ դիեատէ կիւղէլ օլան մէզպուրէնին ելուղիւնիւ կէօրիւննէ , տիթրէտի , վէ պու աւրաղգ ալգըլլաեըլ սէսլէրի քէսիլմիչ օլտուղուն տան , վէ գաթթ իտիլմիչ օլան Ֆասլա տէվամ իթմէք լաղըմ կէլտիկինտէն , մարքիզին կիւղէլ լիկինտէն պաշը տօլանմաղ տէրէճէսինէ կէլմիչ օլարագ , Ֆէրնան , իճրա իյէտիկի աշգ ու ալէագա բօլունա օլ տէրէճէ շիտտէթլի տէվամ իթտի բի , ատէթա պիւթիւն հաղրուն տիթրէմէեէ պաշրատը , վէ տէլիգանը , սէվտիկի գատընա խիթապէն սէօղ սէօյլէտիկի սըրատա , կէօղլէրինի , Լազարինին իւղէրինտէն աոլա աեըրմսեօրտու , վէ աթէչի սէօղլէրի տալսի մէրգ ումէեէ տօղրու խիթապ իտիլմէքտէ խիլլէր , Հաթթա սօն սէօղլէրի , օլ տէրէճէ պէլիղ վէ ճալիպ թարղտա իրատ օլունատուլար բի , իքիննի տէֆա շիտտէթլի ալգըլլաեըլլար վուգու պուլտու :

Մատամ տը լա թուր տիւ բօյ , ֆէվգէլ ատէթէանճիւպլէ վագը օլան սէօղլէրի տինլէմէքտէ իտի , վէ հէր նէ գատար քէնտիսինի , միւտտէթի մէտիտէտէն պէրու , թէաթթօ մէնաղրէլէրինտէն միւթէէսիլլէ օլմաղ դանն խտէր իտի իսէ տէ , պու ճիւմլէ ասխի , պաղէն սէրթ :

պաղէն միւլայիմ, ֆագաթ տայիմա ճալիպ սու-
րէթտէ չըգան տէլիգանլընըն սէսինտէն գիեա-
տէսլյէ միւթէէսսիրէ օլտու, վէ տէլիգանլընըն
աթէչի սուրէթտէ քէնտիսինէ պագըը, իւղէ-
րինտէ ղարիպ պիր թէէսսիր ինրա իտիպ, պուն-
տան տօլաեր հագըգաթէն տէրունի պիր հէ-
եէճան հիաս իյլէտիկինի ղանն իյլէմէքտէ իտի:

Իւք բէրտէ մուվաֆֆագըյեթէթլէ խիթամ
պուլտու, վէ քէրնան զօլնէյին իամի, ումուժ
հագըրուսուն աիլլէրինտէ կէզմէեէ պաշլատը:
Հաթթտ ծիւլ Լըրու տաթի քէնտի գըղընա,

— Նասըլ զըղըմ, բէք ֆէնա օյնտուսեօրլար,
տէյի՞ մի, տէտի:

Լազարին ճէվապ վիրէճէք եէրտէ,

— Պանա պու լուպիեաթըն պիր բրօկրամընը
պուլ, տէեու մուգապէլէ իթտի բէտէրինէ:

Ժիւլ Լըրու, առէթի վէճհ իւղրէ ղանէթ միւ-
թիւ պիր բէտէր օլտուղունտան, գըղընըն իս-
թէտիկի բրօկրամը պուլմագ իւղրէ, լօժտան
տիշարը չըգար:

Մասամ տը լա թուր տիւ րօյ, շէհիր թէա-
թ րօլալընտան օլմասան պիր թէաթրտա, տիգ-
գաթը ումուսիեէյի իւղէրինէ տավէթ իթմէք
իսթէեէն գատընլարտան օլմատըրըր ճիհէթլէ,
ղանէթ կուսթօլու, ֆագաթ սաֆի սուրէթտէ
պիր էլպիտէ կլյինմիշ իտի: Շէօյլէ քի, մէզ-
պուրէնին էլպիտէսի վէ էլտիվէնլէրի թէքմիլ
սիեաս օլուպ, աթլաստան օլան գօրսաժը իտէ,
վիճուտինին նապիքլիկինի վէ միւքէմմէլիեէ-
թինի ղահիրէ չըգարմագ տա իտի: Սիեաս էլէւշ

տէն էթրաֆը սիեա՛հ պիր թիւյ իլէ գարլը պիր շարգա , մէզպուրէնին հէր նէ գատար պաչը նը էօրթմիւշ իտի իսէ տէ , վէ լաքին գըրմըզը պագըր բէնկինէ միւշապիհ օլան բարլագ սաշլարը , պու շարգանըն իչինտէ պիւսպիւթիւն սէթր օլունամամըշլար իտի :

Ֆիսթանը իւզէրինտէ իսէ , հիչ պիր էլմաս պուլունմաեւըպ , եալընըզ դուլագլարընտա , պէհէրի օն պէշէր պին ֆրանգ տէեէրինտէ պիրէր էլմաս քիւբէ մէվճուտ իտի :

Մարքիզ , լօթունտա եալընըզ գալտըղընտա , պէօյլէ պիր գարըշըգ խալգ իչինտէ , ահպապը պուլունմաճաղընը մէմուլ իթմէեէն գատընլար կիպի , էթրաֆա կէօզ կէզտիրտի , վէ Ֆէրնան , մէրգումէնին լօթտան իչէրի կիրտիկինի կէօրտիւկիւնտէ , նա'սըլ տիթրէմիշ իտի իսէ , մարքիզ տախի պաղթէթէն էօյլէ տիթրէտի , վէ վիճուտինտէ պիր էլէթրիք թէէսսիրի կիպի պիր թէէսսիր հուսուլէ կէլտիկինի հիսա իյլէտի , զիւրա մէզպուրէ , շէնանըն բերտէսի տէլիյինտէն , քէնտի իւզէրինէ պիր կէօզ , եանի , շէնատա իճրաի վաղիֆէ իտէրքէն , քէնտիսինէ աթֆը նազար իթմէքտէ օլան տէլիգանլընըն կէօզիւ , եինէ քէնտիսինէ աթֆ իտիլմիշ օլտուզունտ կէօրմիւշ իտի :

Բէրտէ գարանըր գարանմազ , Հէքթօր , Ժէնըվիէվ իլէ Մարվինաեա խիթապէն ,

— Պիլի՛րմիսինիզ քի , ինսան պուրատա սըճադտան պօղուլմագ տէրէճէսինէ կէլիեօր , պիւնապէրին էկէրչի պու թարաֆլարտա սօնտուր-

մա վար իսէ , պիր միգտար շէյ ըսմարլամագ
իչին , էն եագըն կազինօեա կիտէճէյիմ , տէտի :

— Բէք իյի իտէրօինիզ , տէեու մուգապէլէ
իթտի ժէնըվիէվ :

Կէնճ բրէնս , Բիգօլէնին քէնտիսինէ պիր ի-
շարէթ իթտիկինի կէօրմիւշ իտի : Պինաէն ա-
լէյհ զէնօւտան տիշարը չըգտը : Սթա-Բի մէր-
գումու , օրքէսթրօնուն գօլթուգլու սանտալ-
եէլէրի գարուսունտա պէքլէմէքտէ օլտուղուն-
տան , Հէքթօր , պունուն եանընտան կէչէր-
քէն , եավաշ սէտա իլէ :

— Արգամտան կէլինիզ , տէտի :

Մալքէրթիւի իտարէխանէսի մէմուրու , աւ-
լա ճէվապ վիրմէեէրէք , բրէնսին արգասընտան
գալապալըղը եարբպ , պիրախանէնին դարու-
սունս գատար մէրգումուն արգասընտան կիթ-
տի , վէ օրատա բրէնս , ժէնըվիէվին լօթունս
տօնտուրմա կէօնտէրիլմէսինի էմր իթտիկի սը-
րատա , Սթա-Բի , մէրգում իլէ պուլուշտու :

— Շիմտի սէրպէսթիմ , գօնուշապիլիբիզ , տէ-
տի կէնճ բրէնս , Սթա-Բի իլէ սօգադտա պու-
լուշարապ :

— Ջանն իտէրիմ քի , զաթը պինիզ թէա-
թրօտա եալընըզ տէյիլսինիզ , տէյիլ մի , տէ-
եու սիւալ իթտի Բիգօլէ :

— Էսէֆ իտէրիմ քի , եալընըզ տէյիլիմ . . .
նէ՞ չարէ , շէյթան պու իչէ տէ գարըշտը . . .
պիլիմ պաշ պէլասընտան եագաեը գուրթարա-
պիլմէք իչին , չօգ չալըշտըմ իսէ տէ , պիր
տիւրլի գապիլ օլամատը :

— քէնտիսիյլէ պիլրիբտէ կէլմէքիկի ըէտտ իթմէլի իտինիզ :

— քէնտիսի եայլընըզ կէլէճէք իտի , վէ օ հալտէ պէն եինէ հիշ պիլը շէ յէ միւֆիտ օլա մանաճազ իտիմ :

— Մատմուազէլ Ղիւսիլին օրքէսթբօտա օլ տուղունու պիլիեօրմուսունուզ :

— Էվվէթ , կէօրտիւմ , վէ քէնտիսինի , իլք տէֆա կէօրտիւկիւմտէն տահա զիեատէ կիւզէլ պուլտուղումման , աշգ ու մուհապպէթիմ տէ պիթթապի արթըեօր :

— Պու ագչամ զաթը պլինիզ , մէրգումէեէ եայլընըզ հայրան օլմազլա իքթիֆա իտինիզ : Պէն , թէսթբօտան չըգըշընտա , արգասընտան կիտէր , վէ մահէլլի իդամէթինի անլարըմ :

— Ատրէսինի տէ պանա պիլտիրիրսինիզ :

— Մնանէ՞ շիւպհէ , էֆէնտիմ . . . — Անճազ նէրէեէ վէ նէ՞ վազըթ պիլտիրմէքիկիլմի արպու իտէրսինիզ :

— Լուպիաթըն խիթամընտան էվվէլ , թէքբար սիզի կէօրմէզ , վէ քէնտիսիյլէ կէօրիւշմէքիկի տէ իգպալիմ եավէր օլմազ իսէ , ետբըն սապահ պէնիմ իանէմտէ պիլտիրմէնիզ միւնասիպ օլուր :

— քէնտիսիյլէ կէօրիւշմէք մի , տէեու թէքբարլատը Սթա-թի , սագըն , էֆէնտիմ , պէօլէ պիլ թէտպիրսիզ հարէքէթտէ պուլունմա եասընըզ , զիրա , թէէմին օլունուզ քի , սիզի գօլլատան վար տըր . . . — Մաազալլահ , մահպուպէնիզ իշի պիլը ազ չադար իսէ , պաշընը-

զա պէլալար աչար, հաթթա Լիւսիլ իւզերինէ
բէք չօգ աթֆը նազար իթմէ քտէն տէ սազըն-
մալըսընըզ, եախօտ հիլ տէյիլ իսէ, քիմէ տօղ-
րու աթֆը նազար իթմէ քտէ օլտուղունուղու
պէլի իթմէմէլիսինիզ . . . — Պիր աղ սապըրը
օլուն, էֆէ նախմ . . . — Պիր աղ թէհամիւլ ի-
լէ, ազըպէթ էօլմէզսինիզ եա:

— Հազգը սընըզ, միւսիւ Բիգօլէ, լաքին
պու ազչամ իւզերիմտէ պըր ֆէնալըզ հիսս ի-
տիւօրում, վէ պանա էօյլէ կէլիւօր քի, հէր
հալտէ պիր սուի հարէքէթտէ պուլունաճաղըմ:

— Էֆէ նախմ, իւզերիսիզտէքի ֆէնալըզ հէր
նէ իսէ, թէսքին խտինիզ, վէ եարըն կէօրիւչ-
մէքիկիմիզէ մունթաղըր պուլունունուղ:

— Էվվէթ, էվվէթ, եարըն կէօրիւչիւրիւզ:
Պատէհու կէնճ բրէնս, սալաեան կիրիպ, լօ-
ժունա տախիլ օլտու քի, տօնտօրմալար քէն-
տիսինտէն էվվէլ կէլմիչէր խտի:

Հէքթօրուն զայպուպէթի զէմանընտա, ժէ-
նըվիէվ, լուպիաթըն սէյրինէ տալըչ օլմաաը-
ղընտան, վէ պարօն Սէղար տը ֆօսարօնուն
թալիմաթընը տէրխաթըր իթտիկինտէն, նաղա-
րը տիգգաթընը գարչըսընտաքի լօժա չէվիր-
տի, վէ պու քէրրէ մարքիզ տը լա թուր տիւ-
րօյու կէօրիւնճէ, ֆիքրինտէն,

— Օրատա տըր, վէ Սէղար տախի մէմուն
օլաճագ տըր, տէեու միւլահաղա իթտի:

Բրէնս թօթօր լօժունտա օթուրտուղու սը-
րատա, իքինճի բէրտէնին աչըլմաաը իչին, ա-
եազ սէյլէքի իչիտիլիւօրտու:

Պիր նիյեէթի մախսուսէ իլէ օլմանըպ, իլլա
րասթ կէլա, կէնճ բրէնսըն նազարը տիգդաթը
պիրինճի դաթ լօժունա աթֆ օլունտու, վէ
լազարինի թանըեարազ, մէրգումուն բէնկի
քիւլ կիպի սարարտը:

Բրէնս, մարքիզ իլէ գաթը ալէադա խտէլի,
հէման ալթը սէնէ օլմուչ խտի, վէ սու ուզուն
միւտտէթ հէնկեամընտա, բէք չօգ տէֆալար
մէզպուրէեէ րասթ կէլտիկինտէ, հէր տէֆա-
սընտա տէրունէն պիր հէեէճանը ազիմ վէ միւ-
քէտտէր հիսս իլլէմիչ խտի:

Կէնճլիկինտէ, իլք տէֆա հազըգի մուհապ-
պէթ վիրմիչ օլտուղու պու գատընա թէսատիւֆ
իթտիկինտէ, բրէնս թօթ օրուն ֆիքրի վէ գալ-
պի ալթիւսթ օլուրտու, վէ Լազարինի, բրէնսէս
տը Գասթէլ-Վիվան իթմէքլիկէ բէք երազաչ-
մըչ օլտուղունու ասլա ունուտամամագտա, վէ
Մարսէլ Լօժիէնին պազը տէհչէթլի վուգուսթ-
լարը դահիրէ իխրաճ իթմէսինտէ, հիսս խտէ-
կէլմիչ օլտուղու քէտտէր ու միհնէթի, պիր վէճհ
իլէ խաթրընտան չըգարամամագտա խտի:

Պու քէրրէ տախի բրէնս տը Գասթէլ-Վիվան,
մէզպուրէյի լօժունտա օթ ուրմուչ կէօրտիւ-
կիւնտէ, վիճուտինտէ պիր տիթրէմէ հասըլ օլ-
տու, վէ ֆիքրինտէ տախի մուգիրր պիր զիւ-
իւմ հուսուլէ կէլէրէք, քէնտի քէնտինէ:

— Պու գարը, պէնիմ աչգ ու մուհապպէթի-
մէ զարար վիրէճէք տիր, տէեու միւլահապա
իթտի:

Այնի վազըթտա բէրտէ աչըլըպ, Ֆէրնան, բօ-

լունս տէ՛վամ ի՛թտի , վէ ի.քինճի բերտէնին իլք
Ֆասընտա , մէրգում տէլիգանը , աչգ ու սէվ-
տա րօլունտա օլտուղու կիպի , իսթիհզա վէ
թահգիր րօլունտա տախի բէ.ք մէհարէթլի պու-
լունտուղունու իսպաթ իյլէտի :

Լաղարին , ժիւլ Լըրունուն կէթիրմիչ օլտու-
ղու բրօկրամը , աչըգ օլարագ էլինտէ թութ-
մագտա օլուպ , Յէրնանըն իսմի նէ՛ օլտուղու-
նու անլամագ իւղրէ , բրօկրամա պագտը :

Յէրնան իսէ , կէօղիւնիւ մէղպուրէտէն ա-
երրմատըղընտան , մար.քիզին նաղարը տիգգա-
թընը ճէլպ իթմիչ իտուկինի անլաեարագ ,
Ֆէվգէլ ատէ սէվինճ տույտու , վէ էսմէր եա-
նագլարը դան գըրմըղը քէսիլտի :

Մար.քիզ պու գըրմըղըղը կէօրիւպ , կիւ-
լիւմսէմէսինի թութմագ իչին , տօտագլարընը
ըսըրաը :

Նակեահ մէնղարէնին թարղը պիւսպիւթիւն
թէպտիլ օլտու : Շէօյլէ քի , թէաթրօ օեուն-
ճուսու , տիկէր պիր գատըն իլէ եէնի պիր աչգ
ու սէվտա րօլունս պաշլաեըպ , պու միւնասէ-
պէթլէ էվլէլ.քի հալինտէն օլ տէրէճէ զիեատէ
շիտտէթ կէօսթէրմէեէ պաշլատը քի , պու տէ-
ֆա սէ յիրճիլէրին նաղարը տիգգաթը , պիւս-
պիւթիւն քէնտիսինէ աթֆ օլունտու :

ժէնըվիէվ իսէ , Յէրնան վօլնէյէ հտարը
տիգգաթ իտէրէ.ք , տէրին սուսըուգ իչինտէ
պուլունսն սալատա , պիր արալըգ գահգահա-
լը կիւլիւշիւնիւ կիւճպէլա զապթ իտիեօր կիպի
կէօրիւնաիւ :

— Նէ՞ օլտունուզ , տէեու սիւալ իթտի Մալ-
վինա , զանն իտէրիմ քի , պու օեուեն բէք տէ
Ֆէնա տէ յիլ տիր

— Պէնի կիւլտիւրէն , օեուեն տէ յիլ տիր , օ-
եուենճու տուր , տէեու մուգապէլէ իթտի ժէ-
նըվիէվ :

— Նէ՞ իչին , բէք կիւղէլ պիր տէլիգանլը
տրր . . .

— Կիւղէլ օլուպ օլմատըղընա տայիր սէօղիւմ
եօգ տուր , Ֆազաթ զաեէթ թօհաֆ տրր , չիւն-
քի քէնտիսինէ ճէվապ վիրմէքտէ օլան աֆրէսէ
խիթապէն իֆատէի մէրամ իտէճէք եէրտէ ,
տիւանսէնտէ օթուրան սիեաճ էլպիսէլի վէ դըր-
մըղը սաչլը դարըեա խիթապ իտիեօր . . . Նա՞
սըլ , պու թօհաֆ տէ յի՞ մի տիր :

Հէքթօր , մահպուպէսինին դօլունա տօգու-
նարագ ,

— Սո՞ւս օլ , տէտի ամիրճէ պիր սէտա իլէ :

— Սո՞ւս մու օլաեըմ , տէեու մուգապէլէ իթ-
տի ժէնըվիէվ . . . — Էսկի մահպուպէլէրինաէն
պիրի օլտուղու իչի՞ն մի սուս օլաճաղըմ . . . Սէն
պանա իյի պագ , պէն պու դարըեը թանըրըմ
. . . — Աղի՞ղիմ , սէն վագ թիլլէ պունուն ուղ-
րունա աղլընը զայ իտրեօրտուն : Պու դատըն ,
մարքիղ ար լա թուք տիւ Բօյ տէ յի՞ մի տիր :

Պու խիմ բէք եալաչ թէլէֆֆիւզ օլունտու
խէ տէ , Ֆէրնան , թէաթրօնուն սօլ թարաֆըն-
տա , վէ ալթ գաթ լօժու եանընտա պուլուն-
տուղունտան իչիթտի , վէ արգասընա տէօնիւպ ,
հիտտէթլէ ժէնըվիէվէ ալթֆ նաղար իթտի

քի, օ տախի եիւքսէք սէսլէ, վէ արսըզ գըզ-
լար կիպի կիւլմէեէ պաշլատը :

Լազարին, միւսպահասանըն քէնտի հազգըն-
տա օլտուղունա շիւսլհէ պիլէ իթմէեէրէք, նա-
զարը տիգգաթընը Ֆէրնանա տօղրու չէվիրմիշ
խի, շու գատար քի, իշի շագմասընտան,
եիւղիւնիւն ըէնկի սօլտու, վէ արգասընա չէ-
քիկիպ, եէլքազէսիյլէ եիւղիւնիւ կիղլէտի :

— Աղի'գիմ', անլաեօ'րմուսուն նասըլ թէէս-
սիրիմ իծրա օլունտու, — տէտի ժէնըվիէվ
հէման եիւքսէք պիր սէտա իլէ, — չիւնքի տիլ-
պէր մարքիզ սիզի պիր կէօրիւշատ թանլար :

— Սանա պիր տէֆա տահա սէօյլէեօրում',
սուս օլաճա'գմըսըն, տէեու թէքրարլատը կէնճ
բրէնս :

— Խայր, սսլա սուս օլմաեաճաղըմ, վէ իս-
թէտիկիմ գատար լագըրտը իտէճէյիմ :

Օրքէսթրօտա պու արայրդ պազը շէ'ն շէ'ն
սէսլէրի իշիտիլտի :

Ֆէրնան վօլնէյ, զաթէն սէրթ թապիաթըլը
օլտուղու հալտէ, քէնտի ըօլունուն գաթթ ի-
տիլտիկիմի, վէ հարաքեաթընա սէքթէ կէթի-
րիլտիկիմի կէօրտիւկիւնտէ, թէքրար արգա-
սընա տէօնտիւ, վէ թէհալտամիզ պիր սուրէթ-
տէ, բրէնսին լօթունա աթֆը նազար իյլէտի,
ժէնըվիէվ տախի մէրգումուն գարշըսընտա իս-
թիհզաքեարի սուրէթտէ կիւլտի :

Թէաթրօ օեռնճուսու, մարքիղին եիւղիւ-
նիւն ըէնկի սօլտուղունու, վէ վէլօսունու էն-
տիրտիկիմի կէօրիւնճէ, վագը օլան հագարէ-

թի , մէզպուրէնին անլամըչ օլտուղունա շիւպ-
հէսի գալմաեարագ , պիրտէն պիրէ բիւր զա-
ղապ քէսիլտի , վէ պաշլատըղը ճիւմլէյի նա-
կեահ գաթթ իտէրէք , տիք տիք Հէքթօրա
պագտը , վէ ամիրճէ պիր սէտա իլէ ,

— Սէսինիղի քէսէճէ՞քմիսինիղ , տէտի :

— Էվվէթ , էվվէթ , սո՛ւս օլուն , տէյի թէք-
րարլատըլար օրքէսթրօտան վէ կալարեալար-
տան երւղլէրճէ սէսլէր : Կէնճ բրէնս , օլ անէ
տէկին ժէնըվիէվի հագգսըղ չըգարմագտա ի-
տի , ֆագաթ քէնտիսինին աթիգ պիր իսիմ
վէ պիւյիւք պիր իւնվան սահիպի օլտուղունու
տէրխաթըր իթտիկինտէ , մէգքիւր հագարէթ-
տէն տօլաեը , քէնտիսի տախի բիւր զաղապ քէ-
սիլտի , վէ շիտտէթլի պիր հագարէթլէ իքի
գատընլարը պիր թարաֆա չէքիպ , վէ աեագ-
տա տուրտուղու , վէ կէօղլէրինի Ֆէրնանըն
կէօղլէրինէ աթֆ իթմիչ պուլունտուղու թագ-
տիրտէ , շամաթա վէ կիւրիւլթիւ արասընտա ,

— Քի՞մսանա , պէնի սուստուրմաղա միւսաա-
տէ իթտի , տէեու սիւալ իթտի :

— Պէ՛ն , տէեու ճէվապ վիրտի Ֆէրնան :

— Սէն պիր էտէպսիզսին :

— Սէն տէ պիր ալչագսըն :

— Չա՛քդըն , թէաթրօտան սօնրա կէօրիւ-
շիւրիւղ :

— Բէ՛ք ալէա , բէ՛ք ալէա :

Պու էսնատէ , սալատա մէմուլին զայրի պիր
շամաթա տըր հասըլ օլուպ , հէր թարաֆտան
սէսլէր իշիտիլիեօրտու :

— Միւս պրննուդ , գա՛վիանդար , սուս պրննուդ - ք ակէնտիմէ լալիւ շարդ նէ շնուէ սիդէր --- ք սիսուէր նէ շնուէ սիդ :

Իրեն իրիւր , շէնտի Ենի պատկուէ ինտիլի կնուէն զուհու զա կէ թէ մէշ ինտ շամի շարդ զէ լանտի ստան մա՛ննուդ պարուդ : կնուէ պուն գուշարդ կնայի լտուն ի յնուէ նապէտիս պտու : զէ իսար , մէշու մա կէտուէ յնուէ : Եր թարածուան լա՛ւն սէտալէրի սրուա զուարդ զէ շէննան ի իրիւրայէն սալի :

— Պու՛ի --- — Կէ ինտ ի իսնիդ , սէ ինտ ի սնիդ : սէտալէրի ի իսնիտի :

Զուհու զա կէ թէ շանտի սր շանտիս սէտի սիլիէ : սիդ է ինտ գաթի ի սիլիլիլ պան մէն լարէնէ սէ ինտ պրննուդ , հիտուէ թ ո զա լապ կնի սի շնէ գապորմուդ տա պան շէննան Վսնէ , զուրնու լէշ միւ շէ մնիլ տա շէ թուէ ինրա կնի մէ շուէ իտի :

Ճարդ սիլի սի շանն սնրա , իսար շն շիտ սէ թի ի սարաւարդ իւրի թինէ , թէ շան թիլ շարդ աշարդ : զէ մար թիլ սր լա թուր սիւ թոյ : Եր թէ կնայի սրգը շարդ պնուա : շէննան , մէշ պուրէնէ սապու է շիլ սիլ թէ ի սարու իլէ սարար թի : աշո ու սէ ինտ միւ շէտի մէ սնուէ ի

րատ օլունան հիչ պիր թապիր, մէզքիւր պա-
գըշ գատար թէէսսիրլի օլամազ իտի:

Ալթ գաթ ավանսէնինտէն արթըգ հիչ պիր
սէս չըգամաեօրտու: Բօլիս գօմիսէրի իսէ, ա-
գըիլ վէ թէճրիւպէքեար պիր քիմսէ օլտու-
ղունտան, միւճէտտէտէն իշէ միւտախէլէ իթ-
մէքլէ, եէնիտէն պիր ըէզպէթէ սէպէպ օլ-
մագլըղը, վէ հօվարտաեը թէաթրօտան տիշա-
րը չըգարմագլըղը պիւսպիւթիւն լիւղունուզ
ատտ իթտի, դիրա զաթէն մէրգում տէլիգան-
լը, եանի բրէնս Հէքթօր, գօմիսէրին զիւլ-
միւնճէ միւսթահագգ օլտուղու թէրպիեէյի
լաեըգըյլա կէօրմիւշ իտի:

Սթանիսլաս Բիգօլէ, վուգուաթը մէզքիւրէ-
յի կէօրմիւշ, վէ իշիթմիշ իտի իսէ տէ, հիչ
պիր շէյ անլաեամամըշ իտի, վէ տէլիգանլը
բրէնս իլէ թէաթրօ օեունճուսու արասընտա
վուգու պուլան հատիսէեէ պիր վէճհ իլէ մա-
նէա վիրէմէմէքաէ իտի:

Նասըլքի կէօրիւլմէքաէ տիր, իշլէր, պարօն
տը Ֆօսարօնուն միւրատընա թէվֆիգ սուրէթ-
տէ ճէրէեան իթմէքտէ իտիլէր:

Մէրգում, պու հալտէն մէմնուն օլարագ,
թէաթրօտան տիշարը չըգտը, վէ օեունճուլա-
րըն տայիրէսի գարուսունա տօղրու իլէրլէտի:

Հէքթօր, ավանսէնին պիր քէօշէսինտէ, եիւ-
ղիւնիւն ըէնկի սօլմուշ, վէ պաշընը աշաղը էյր
միշ, վէ մարքիզ տը լա թուր տիւ Բօյուն գար-
չըսընտա կէօրտիւկիւ հագարէթտէն տօլաեը
Ֆէվգէլ ատէ հիտաէթ ու զաղաս պիլինտէ պու-

լունմուշ օլտուղու հալտէ, օթուրմուշ օլուպ, խըրսընտան ավուճլարընը սըգ մագտա վէ եալվաշ պիր սէտա իլէ շու լաֆզլարը ոէօյլէմէ քտէ իտի .

— Շու շարգըն . . . շու պիր ատի թէաթրօ օեուճուսու . . . վէ պէօյլէ պիր րէզի'լ . . . պա- նա' . . . հագարէթ իթսի'ն . . . ալի'մ Ալլահ, գու- լագլարընը գ օբարաճա'ղըմ . . . քէնտիսինի թէ- լէ'ֆ իտէճէ յիմ :

— Սահի'հ մի սէօյլէ եօրսունուզ, ազի'ղիմ . . . տէեու ճէվապ վիրմէ քտէ իտի վիգ օնթ աը ֆիւ- սի : — Լաքին պէօյլէ պիր ատի հէրիֆ իլէ տի- ղին տուէլլօ իթմէնիզ միւմ քիւն տէ յիլ աիր, շիւն քի բէրտէ գարանըր գարանմազ, մէրգ ու- մուն գըչ իրինի շէօզէճէկի շիւպհէսիզ տիր . . .

— Պու կիպիլէր եալընըզ շէնա իւզէրինտէ, վէ օ տախի թէնէ քէ իլէ տուէլլօ իտէպիլիբլէր . . . — Պու միսիլուլէրէ էհէմիլեթ վիրմէ ք, վէ ատէմ սըրասընտա թու թմագ, այնի խէթա աըր :

— Խա'յր, վի'գ օնթ, պու պապտէ սիզ եանը- լը եօրսունուզ, տէտի ժէնըվիէվ գաթի պիր սէտա իլէ, հէմ, պիզզաթ քէնտիսիզէ պէօյլէ պիր հալ վագը օլտուղունտա, իճրասընա շի- թապ իտէճէկինիզ պիր հարէ քէթ խիլաֆընտա, նի'շին Հէ քթօրա նասիհաթ վիրի եօրսունուզ :

— Պէնճէ, պիր հագարէթ, նէ' գատար էսնա պիր քիմաէ թարաֆընտան վտգը օլսա, բրէնս, միւթէճասըրընը պիլա թէէտիպ պրագամազ :

— Յնա նէ' շիւպհէ, տէեու մուգապէլէ իթ- տի կէնճ բրէնս շէտիտէն . . . — Էվվէթ, օ ալ- չաղը, լաեըզ օլտուղու սուրէթ տէ թէէտիպ ի-

տէճէ յիմ . . . Պատթօնումու ու մուղլարընտա
գըրաճաղըմ , վէ հազգըմ օլտուղունու թէպիմ
իթմէ քլիկէ քէնտիսինիմէճպուր իթտիրէճէ յիմ :

— Տիմէք տիր քի , պիր տուէլլօ իտէճէքսինիզ
— Էլպէթթէ :

— Լաքին սիզին անընլա տուէլլօ իթմէնիզ ,
քէնտիսի իչին պիր շէրէֆ տիր :

— Մատտէ , քէնտի հազգընտա օլմաերպ ,
պէնիմ հազգըմտա տըր . . . — Օ էտէպսիզ հէ-
րիֆ , պէնի , եանի բրէնս տը Գատթէլ-վիլանը
— Էլպէ ատեու թէսմիեէ իթմիշ տիր : — Պուլու-
ղէթ , անճագ Գան իլէ թէմիղէնէպիլիր , իմ-
տի պէն տէ իճապընա պագաճաղըմ :

— Ազիղիմ , պու պապտէ էֆքերարընը քեա-
միլէն թահսին իտէրիմ , տէտի ժէնըվիէվ . . . —
Սէնին ըիւթպէնտէ պուլունան պիր ատէմ ,
քէնտիսինէ հիւրմէթ իթտիրմէքլիկի պիլմէլի
տիր , ֆագաթ իշի տուէլլօ տէրէճէսինէ գա-
տար վարտըրմագլըղա տա հաճէթ եօգ տուր
. . . — Մէրգում թէաթրօ օեունճուսունն ,
սէնտէն աֆվլըգ տիլէեէճէ յինի մէմուլ իտէրիմ :

— Օրասը պանա այիա տիր , տէեու մուգա-
պէլէ իթտի Հէքթօր : — վիզօնթ , թէաթրօ
տան սօնրա , պէնտէն այրըլմաերն . . . — Պու
գատընլար պիրլիքտէ կիտէպիլիրէր :

— Էմրինիզէ միւնթաղըրըմ , ազիղիմ բրէնս ,
Լազարին , ալթ գաթ ալանսէնինի նազարը
տիզգաթընտան անըրմաերպ , վէ վագը օլան
հատիսէնին աշիքեար սէպէպլէրինի տախի ան-
լաեարագ , քէնտի թարաֆընը իլթիզամ իթմիշ

օլմասընտան տօլաեր Ֆէրնանա միւթէշէքքիւ-
րէ պուլունմագտա իտի :

— Աճաշիպ , տէտի ժիւլ Լըրու , մէրագ ի-
չինտէ դանն օլունարագ , էկէր եանըմաեօր ի-
սէմ , պու բաթըրտը վէ կիւրիւլթիւեէ սէպէպ ,
սապըգ կէնճ Պէկուրտ տուր , տէտի :

— Էվվէթ , տէեու ճէվապ վիրտի մարքիդ ,
մուխթասար պիր թարզտա :

— Աճապա նէ՞ վագը օլտու :

— Պիւմէմ , վէ պիւմէեէ տէ ասլա մէրագ
իթմէմ :

Ժիւլ Լըրու , թէրէտտիւտանէ պիր հալտէ
պաշընը դաշըերպ , պաշգա պիր շէյսօրմատը ,

Նասըլ քի պէեան իթտիք , Սէզար տը Ֆօսա-
րօ , օեուճուլարըն դարուսունա կիթտի : Գա-
բուճու մէրգուճու կէօրտիւկիւնտէ ,

— Էֆէ՛նտի , նէ՞րէեէ կիտիեօսունուդ , տի-
եէրէք տուրտուրտու :

— Մ. Ֆէրնան վօլնէյի իզհարը իլթիֆաթ
իթմէեէ կիտիեօրում , տէեու ճէվապ վիրտի
Սէզար :

— Բէ՛ք իյի , էֆէ՛նտիմ , էօյլէ իտէ կէչինիդ :

Պարօն շէնաեա չըգտը , վէ շէնանըն թէզեի-
նաթընը թէպտիլ իթմէքիէ մէշղուլ օլան մա-
քինիսթլէրին արասընտա պուլունտու :

Թէաթրօ օեուճուլարընըն միւտիրի , էճնէպի
պիր քիմսէ կէօրտիւկիւնտէ , եանընա կէլիպ ,

— Մի՛ւսիւ , քիմի՞ իսթէեօրսունուդ , տէեու
սիւալ իթտի :

— Մ. Ֆէրնան վօլնէյի իսթէրիմ ,

— Սաղ թարափտա , թա ուճտա տըր . . . —

Պու եօլ օրաեա չըգարըր :

Սէզար , ալտըղը թարիֆ իւզըէ եիւրիւեիւպ ,
Ֆէրնան վօլնէ յի , պիր թագըմ օեուճուլար
արասընտա ուզուն ուզատիեէ լագըրտը իթ-
մէքտէ օլտուզու հալտէ կէօրտիւ :

Ֆէրնան , Սէզարը կէօրիւր կէօրմէղ , սէօ-
զիւնիւ գաթթ իթտի , վէ տօսթուճունն էլինի
սըգըպ :

— Միւսիւ պարօն , էկէր թէնէզղիւլ իտէր-
սէնիզ , պէնիմ տայիրէմէ կէլինիզ , տէտի :

Պու իքի տօսթլար , տար վէ ալչագ , վէ կազ
ըչըղընտան պօղուլմագ տէրէճէսինտէ պիր հա-
րարէթ հուսուլէ կէլմիչ պուլունան պիր օտա-
եա կիրտիքլէրինտէ , Ֆօսարօ , շէնատա վագը
օլան հալտէն ասլա խապէրտար տէ յիլ տիր , վէ
եախօտ նէ՛ օլտուզունու անլաեամամըլ տըր կի-
պի կէօրիւնէրէք :

— Լաքին , աղի՛ղիմ «ընէ»ն , եախօտ տահա
տօղըրուսու , աղի՛ղիմ պիւյիւք «ընէ»ն , տէտի :

— Ղիրա պու ագ շամտան իթ իպարէն , սիզ պիւ-
յիւք պիր «ընէ»ն տէնիլմէեէ շայէսթէսինիզ , —
շէնանըն իւզէրինտէ նէ՞ վագը օլտու , վէ զու-
հուրա կէլէն միւճատէլէնին սէպէպի նէ՞ իտի :

— Նէ՛ օլտուզունու անլաեամատընըզ մը , տէ-
եու մուգապէլէ իթտի Ֆէրնան :

— Ասլա պիր շէյ անլաեամատըմ :

— Բէ՛ք ատի շէյ տիր . . . շէօյլէ քի , պէն
սիզին իթթարլարընըզա սիւլիւք իթմէքտէ ի-
տիմ . . . :

— Պէնիմ իսթարլարըմա՞ մը :

— Էվիլէթ , հաթթա զանն իտէրիմ քի , մարքիդ տը լա թուր տիւ Բոյուն նազարը տիգգաթընա , վէ պէլքի տէ թէվէճճիւհիւնէ մաղհար օլտում :

— Հալէա նէ՛ տիմէք իսթէտիկինիդի անլաեամանօրում :

— Սիզին լօժունուղուն թա ալթընտաքի լօժտա , պիր հօվարտա տէլիգանլը իլէ իքի տէ ատի մագուլէսինտէն գատընլար օթուրմուչլար տըր . . .

— Էվիլէթ , մէրգում հօվարտա տէլիգանլը , պէնիմ աղիդ տօսթում տուր :

— Իշթէ , տէտի Ֆէրնան վօլնէյ կիւլէրէք , օ սիզին աղիդ տօսթունուղ , միւքէմմէլ պիր զէվլէկ տիր քի , շիւպհէսիզ քէնտի սէպէպիլլէ , քէնտիսի մարքիդ տը լա թուր տիւ Բոյուն թահթը հիմանէսինէ վաղ իթմէեէ մուվաֆֆադ օլապիլէճէյիմ :

Ֆէրնան վօլնէյ , Քէրէս լուղէթինի իսթիմալէ ճէսարէթ իտէմէտիկինտէն , պալէաաէքի թապիրի իսթիմալ իթմիշ իտի :

— Ֆադաթ նասըլ :

— Իշթէ սիզին լօժունուղուն ալթընտաքի լօժտա օթուրանլար , մարքիզէ աչըգտան աչըղա հագարէթ իթմէքտէ իտիլէր :

— Քի՞մ իտի հագարէթ իտէն , հօվարտա տէտիկինի՞դ մի :

— Թա՛ քէնտիսի , եախօտ րիֆադաթընտա պուլունան գատընլար . . . — Չիւնքի հէր հալ-

տէ օ գատընլարըն հադարէթ իթմէլէրինէ քէն-
տիսի միւսաատէ իտիեօրտու . . . Անըն իչին պէն
տէ օ էֆէնտիեէ պաղը սէօղ սէօյլէտիմ, վէ
ատէթա սուս օլմասընը էմը իթտիմ :

— Հադդընըղ վար տըր , վէ մարքիղ տախի
սիղէ թէչէքքիւր իթմէլի տիր , չիւնքի դաթէն
քէնտիսի , օ կէնճ բրէնսի թահգիր իտէր :

— Բրէնս մի , տէ յի թէքրարլատը Ֆէրնան ,
մէրգում տէլիգանը բրէնս մի տիր :

— Էվվէթ . . . — Բրէնս Հէքթօր տը Գասթէլ-
վիվան տըր . . . Եանի Ֆրանսանըն էն աթիգ ի-
սիմէրինտէն պիրի , վէ օն իքի օն պէչ միլիօն
Ֆրանգ սահիպի տիր :

Ֆէրնան պու սէօղլէրտէն քէսպի դուրուրի-
եթ իյլէտի , չիւնքի քէնտիսինին պիր բրէնս
իլէ միւնաղաատա պուլունմուչ օլմասը , վէ օ
բրէնսին , քէնտիսինի տուէլլօտա տալէթ իթ-
մէսի իհթիմալտէն պուլունմասը , պիթթապի
քէնտի էհէմմիեթիինի , քէնտի նաղարընտա
արթըրմագտա իտի :

Սէղար , լադըրտըսընա շու եօլտա տէվամ
իթտի :

— Պու կէնճ բրէնս տը Գասթէլ-վիվան , վաղ-
թիյլէ մարքիղէ ֆէվգէլ ատէ տիլտատէ օլմուչ
օլտուղունտան , անընլա էվլէնմէք իսթէմիչ տիր ,
Ֆադաթ պանա նամալիւմ օլան պաղը սէպէպ-
լէր հասէպիյլէ , մէրգումուն թէքլիֆի գաթիէն
րէտա օլունմասը իւղէրինէ , մուհասպպէթի շէ-
տիտէսի , ատալէթ վէ դրտտիեթէ թահգլլ օլ-
մուչ տուր , իլթէ օնտան պէրի տիր քի , տիւ-

պէր գատընը ինճիթմէք իշին , հիշ պիր ֆուր-
սաթը գայրմաղ , վէ պու պապաէ էն աթի ա-
տէմլէրէ մախսուս պիր ինատըլըգլա միւթթա-
սըֆ պուլունմագտա տըր :

— Տահա իյի եա՛ , աիմէք օլուր քի , քէնաի-
սինէ իսապէթ իթտիրէճէկիմ գըլըճ տարպէսի-
նին , իքի սէպէպլէ վուգուի , միւճէրրէտ լա-
զըմէտէն աիր :

Յօսարօ , կիւեա հայրէթ ալէամէթի իպրա-
ղիլէ ,

— Տուէլլօ՞ մու իտէճէքսինիզ , տէաի :

— Հէր հալտէ պիր տուէլլօ իճրասը լազըմ
տըր : — Թէաթրօնուն խիթամընտա , խասմիմի
պէքլէեէճէ յիմ :

— Լաքին կէնճ բրէնս տուէլլօտա բէք մա-
հիր տիր :

— Մահիր օլմասըյլա , պանա նէ՞ եարապի-
լիր տէեու զանն իթմէքտէսինիզ :

— Յագաթ արանըղըն պուլունմասը գապիլ
օլա՞մաղ մը :

— Պէն քէնտիսինէ ալէ իսմինի վիրմիշ օլ-
տուղում հալտէ , էկէրչի քէնտիսի գօրգագ պիր
քիմսէ տէյիլ իսէ , արամըղըն պուլունմասը նա՞-
սըլ գապիլ օլապիլիր :

— Յիրվագը մէգքիւր քէլիմէնին հաղմ իտիլ-
մէսի միւշքիւլ տիւր , վէ հէր հալտէ տուէլլօ-
նուն վուգու պուլաճաղը պանա տախի մուհագ-
գագ կէօրիւնմէքտէ իսէ տէ , եալընըլ պիր շէյ-
տէն վէսվէսէ իթմէքտէ յիմ :

— Նէտէ՞ն :

— Հէքթօր , տօթլարըմտան պիրի օլտու-
ղունտան , շիւպհէսիզ քէնտի շահիտլէրինտէն
պիրի օլմագլըղըմը թէքլիֆի իտէճէք տիր :

— Օ հալտէ . . .

— Օ հալտէ , պիզզարուր սիզի կիւճէնտիրէ-
ճէյիմ :

— Խա'յր , միւսի'ւ պարօն , պէնտէնիզ պուն-
տան տօլայը ասլա կիւճէճմէյիպ , պիլաքս մէմ-
նուն տախի օլուրում . . . — Սիզ շահիտ օլմագ-
լըղը գապուլ իտինիզ , կէօրէճէքսինիզ քի , շէ-
նա իւղէրինտէ նէ' գատար մահիր իսէմ , շէնա-
նըն խարիճինտէ տախի օլ տէրէճէ , վէ պէլքի
պիր ազ տախի դիտատէ մահիրիմ :

— Սիզին պու միւնազաանըղըն սէպէպինի ,
մարքիզին անլամըջ օլտուղունու զանն իտէ'ր-
միսինիզ :

— Սնլամըջ օլտուղունու մուհագգագ պիլի-
րիմ , դիրա օ կէնճ պէյին Ֆէրէ'է , բարմաղըլլա
քէնտիսինի իմա իթտիկինի կէօրտիւկիւնտէ ,
եիւղիւ սօլմուշ իտի , վէ բէրտէ գարանտըղըն-
տա տախի , քէնտիսինէ հագարէթ իտէնլէրի
սուստուրտուղըմտան նաշի , կէօղլէրլլէ պանա
պիր նէվի իզհարը թէշէքքիւր կլլէտի :

— Պու պէօյլէ օլտուղու հալտէ , ազի'զիմ
արթիսթ , տէեու տէվամ իթտի Ֆօսարօ , մա-
տամ տըլա թուր տիւ Բօյ նէզտինտէ շիմաի-
տէն կիւղէլ պիր մէվզը իհրազ իթմիշ օլտու-
ղունուղու անլաեօրում , վէ էկէր մէզպուրէնին
թահգիր իթմէքտէ օլտուղու գասթէլ-վիվանը
էօլտիւրմէքլիք իգպալինէ տախի եսվէր օլուր

խենիզ, մէրգումէ ատէթա սիզէ ֆէտաի ճան
խտէճէք տիր :

— Ա՛հ, տէտի Ֆէրնան վօլնէյ հէեէճան իւ
լէ, եա պէն օնու էօլտիւրէճէյիմ, վէ եախօա
օ պէնի էօլտիւրէճէք տիր :

Տէօրաիւնճիւ բէրտէնին աչրլաճազը վագթը
խապէր վէրիլաիկինտէն, թէաթրօ օեռունճուսու
իլէ պարօնուն մուհավէրէսի գաթթ օլունտու :
Ֆօսարօ, կիթմէք իւզրէ աեաղա գալգաըղըն-
տա, Ֆէրնան, մէրգումա խիթապէն,

— Լուպիաթըն խիթամընտա սիղի կէօրէ-
ճէ՞քմիլիմ, տէտի :

— Պիլմէմ, շիմօի պէն բրէնս իլէ կէօրիւշմէ-
նէ կիտիեօրում :

— Բէճա խտէրիմ, իշի սուլճ իթմէկէ շալըշ-
մաերն :

— Օլ պապտէ արղունուղ վէճհ իւզրէ հարէ-
քէթ խտէճէկիմի սիզէ վատ խտէրիմ :

— Վէ էկէր հօվարտա տելիգանլը սիղին շա-
հիա օլմանըղը իսթէր իսէ, գապուլ խտինիզ :

— Բէ՛ք իյի, ֆադաթ շու շարթ իլէ քի, սիզ
տէ տուէլլօ էսնասընտա, պէնի թանըմաեօր կի-
պի կէօրիւնիւնիւզ, դիրա պէն զաեէթ միւս-
թէգիմանէ պիր մէսլէք իթթիխապ իթմէք իս-
թէրիմ :

— Բէ՛ք ալէա :

Օեռունճուլարըն միւտիրի, Ֆէրնանըն տայի-
րէսի գարուսունու աչըպ :

— Ֆէրնան, շէնաեա սիզ չըգաճագսընըլ,
մալիւմիւնիւզ օլտուն, տէտի :

— Կէլիճօրում, տէրու ճէվապ վիրտի տէլի-
գանլը օեունճու, վէ Սէզար իլէ թօգալաշտըգ-
տան սօնրա, շէնաեա չըգտը :

Մ. տը Ծօսարօ տախի սալաեա ավտէթ իթ-
տի, լաքին քէնտի լօթունա ավտէթ իտէճէք
եէրտէ, ալթ գաթ ավանսէնի գարուսունու
չալտը :

Վիգօնթ գարուեու աշտը, վէ Հէքթօր, Սէ.
զարը կէօրտիւկիւնտէ, եավաչ սէտա իլէ,

— Իյի վագըթտա կէլտինիզ, պա'րօն, տէ-
տի, պէն տէ սիզի արաեաճագտըմ :

— Պանա պիր տէեէճէկինի՞զ մի վար տըր :

— Պանա իքինճի շահիտ օլմանըզը, սիզէ բէ-
ճա իտէճէյիմ :

— Իքինճի շահի՞տ մի, տէեու թէքրարլատը
Ծօսարօ թէաճճիւպանէ, էվլէնէճէ՞քմիսինիզ :

— Խա'յր, տուէլլօ իտէճէյիմ :

— Սիւպհա՞ն Սլահ, նէ՞ իշին :

— Պունտան էվլէլքի բէրտէտէ հազը՞ր մը
իտինիզ :

— Էվլէթ, հազըր իտիմ, հաթթա պիր թէա-
թրօ օեունճուսունուն պիէտէպանէ սիզէ հա-
գարէթ իթտիկինի տէ իշիթտիմ, Ֆագաթ մէ-
մուլ իթմէմ քի, սիզ էօյլէ պիր ալչագ քիմնէ
իլէ տուէլլօ իթմէեէ թէնէզզիւլ իտէսինիզ :

— Խա'յր, թէնէզզիւլ իտէճէյիմ . . . — Լա-
քին պուրատան չըգալըմ, տիշարտա տահա սէր-
պէսթճէ կէօրիւչէպիլիլիզ, հէմ շիմտիտէն օր-
քէսթրօտա սէսլէր չըգմաեա պաշլատը :

Պէօյլէճէ իւշ էրքէքլէր տիշարը չըգտըլար :

Հէքթօր , հէր շէյի , պէլքի քէնտիսինտէն տահա միւքէմմէլ սուրէթտէ պիլմէքտէ օլան պարօնա , թափսիլաթըյլա հիքեանէ իթտի , վէ սօնրա շու վէճհ իլէ իլավէի մէգալ իյլէտի .

— Պէնիմ վէ անըն արասընտաքի սընըֆճա օլան ֆէրգ պէհանէսիլլէ , պիր տուէլլօտան պէնի ֆէրաղաթ կէթիրմէեէ չալըչմաեընըղ . . .

— Եիւղիւմէ գարշը , պանա -ւաթ թապիրինի իսթիմալ իթմիշ օլան շախս , հէր քիմ տախի օլսա , ճէղասընը կէօրմէլի տիր , վէ պէն տախի , էկէր միւգթէտիր օլուր իսէմ , պու ճէղաեը շիտտէթլի սուրէթտէ քէնտիսինէ վիրէճէյիմ . . .

— Իմտի , իլէրտէքի ֆասըլ արասընտա , կիտիպ օ միւսիւյիւ պուլուն , վէ մէսէլէյի քէնտիսիլլէ սըրաեա գօեուեն . . . — Եարըն տէյիլ , օլ պիր կիւն իշին պուլուչաճագ մահէլլի գարարլաշտըրըն : Քէնտիսի հէր նէրէյի , վէ հանկը սաաթը թէնսիպ իտէր իսէ , գապուլ իտէրիմ , հաթթա իսթիմալ իտիլէճէք սիլահը տա , քէնտի իսթիեարընա պրաղըրըմ . . . — Չանն իտէրիմ քի , պու հարէքէթիմ պիւյիւք պիր ալիճէնասպըգ տըր , տէյիլ մի :

Սէզար վէ վիգօնթ պու լագըրտըրլարա մուգապէլէթէն , մուվաֆիֆագաթ թարղը կէօսթէրտիլէր : Սօնրա Հէքթօր , Սէզարա խիթապէն ,

— Տօգթէօր Անթօնէն Ֆրէպօ , պուրատա սիղին իլէ պիրիլքտէ տիր , տէյիլ մի , տէտի :

— Էվլէթ :

— Պէնիմ քէնտիսինէ , հէր թապիպտէն դիւեատէ էմնիյեթիմ վար տըր : Պունտան գա

Թինազար, մէրգում պիր տօսթ տուր . . . —
Մատամ՝ քի իշինն նէ՛ նէթիճէ քէսպ իտէճէկի
պիլինէմէզ իսէ, մէրգումա տախի, տուէլլօ,
մուզտա հազրր պուլունմասընը բէճա իտինիզ:
— Բէ՛ք իյի, էֆէ՛նտիմ՝:

Պու էսնատէ խալզ, բէրտէ գարանմըջ օլտու-
ղունտան, սալատան ախարը չրգ մագտա իտի:

— Պիր ազտան վազիֆէմիդի իֆա իտէրիզ,
տէեու տէվամ իթտի ֆօսարօ, վէ վիգօնթ իլէ
պիրլիքտէ, արթիսթլէրին տայիրէսինէ կիթտի:

Սէզար, շէնանըն իւզէրինտէ, կիւեա քիմնէ-
յի թանըմաեօր կիպի կէօրիւնէրէք, օեուճու-
լարըն պիրինտէն, ֆէրնան վօլնէյին տայիրէ-
սինին թարիֆինի ալար, վէ մէրգումուն գա-
բուսունու եավաշճա չայլպ, իչէրտէն, տէյի-
գանլը թէաթրօ օեուճուսու,

— կի՛րլինիզ, տէեու ճէվապ վիրտի, վէ ֆօ-
սարօեու, ավանսէնտէքի տէլիգանլը բրէնսին
բէֆիգիլլէ կէօրիւր կէօրմէզ, իշի անլաեարագ,
չայեանը թէհայեիւր պիր հէյեթլէ,

— Աճապա էֆէնտիլէր քիմլէ՞ր աիրլէր, վէ
պէնտէննէ՞ իսթէեօրլար, տէեու սիւալ իթտի:

— Միւսիւ վօլնէյ, տէեու քէլամա պաչլա-
տը Սէզար, պու միւսիւ, վիգօնթ տը ֆիւսի
տիր, պէնտէնիզ տախի, պարօն տը ֆօսարօ-
եում . . . — Պիր ազ էվվէլ սիզ, զաեթթ ազրր
պիր սուրէթտէ, տօսթումուզ բրէնս տը գաս-
թէլ-վիվանա հագարէթ իթտինիզ . . .

— Եանի, տէտի ֆէրնան, Սէզարըն սէօղիւ-
նիւ քէսէրէք, օ բրէնսին, — մատամ՝ քի բրէնս

իմիչ, — պաննա իթ աիկի հադարէթի, աչրդ տան
աչրդա եիւղիւնէ վուրտոււմ . . . — էյ սօնրա՞ :

— Մ. տը Գ.ասթէլ-վ իվան, աֆիլլըգ տիլէմէ-
նիղի սիզտէն թալէպ իտիեօր :

— Ա.ֆիլլըգ մը տիլէմէ.ք . . . — Ա.հ, բէճա իտէ-
րիւմ, էֆէնտիլէր, օլ պապտէ լադըրտը իթմէ-
եէլիւմ, տէտի ֆէրնան, մէրգոււմանըն սէօղլէ-
րինի դաթթ իտէրէ.ք :

— Եօգսա պիր տուէլլօ թէքլիֆ իտիեօր,
տէեու իլալէ իթաի Սէզար :

— Բէ.ք ալէա, օնա հազըրըմ, հաթթա օ ճի-
հէթ պէնիւմ տախի իչիմէ կէլիր, շիւն.քի նիհա-
եէթ պէն տէ պիր ինսանըմ :

— Պու հալտէ, քրէնսին շահիտլէրի օլտուղու-
մուղ ճիհէթլէ, պիղէ իշար իթմէնիղի բէճա իյ-
լէտիկիւմ շահիտլէրինիղ իլէ, տուէլլօնուն շարթ-
լարընը թայեին իթմէքլիկիմիղ լաղըմ կէլիր :

61

— Բէ.ք էյի, էֆէնտիւմ, տէտի ֆէրնան վօլ-
նէյ, պիրիսի աթիգ ասքէր օլուպ, առքէրի
միտալէասը պուլունան իքի նէֆէր թէաթրօ
արդասաշարըմ, հիչ շիւպհէմ եօգ աուր քի,
քէմալի հիւսնի բիղա իլէ, պէնիւմ թարաֆըմ-
տան շահիտ օլնաղլըղա մուվաֆիֆադաթ իտէ-
ճէքլէր տիր, լաքին քէնտիլէրինէ վուգուի հա-
լի պիլտիրմէքլիկիւմ իչին, պիր աղ վադըթ պա-

նա միևսաստէ իթմէլիսինիզ, հալ պու քի պէշ տագըգանա գատար բէրտէ աշըլաճագ օլտու զունտան, շու էսնատէ քէնտիլէրինէ պիր շէյ սէօյլէեէմէմ: — Էկէրչի սօն բէրտէտէն սօնրա, թէքրար պուրանա կէլմէքլիք զահմէթինի տէր- իւհտէ իտէրսէնիզ, շահիտլէրիմ օլաճագ զէ- վաթը պուրատա պուլուրսունուզ, վէ տուէլլօ- նուն շարթլարընը անինտէ թայեին իտէրսի- նիզ, օլտը մու էֆէնտիլէր:

— Օլուր, կէլիրիզ, տէեու ճէվապ վիրտի ֆօսարօ:

Պէօյլէճէ իքի շախպար, թէաթրօ օեունճու սույլա սէլամլաշըպ կիթտիլէր:

Ֆէրնանըն տայիրէսինտէ պու մուհավէրէ վա- գը օլտուղու սրրատա, թօթօր իլէ Բիգօլէ ա- րասընտա տախի շու հալ վագը օլմագ տա իտի:

Բիգօլէ, բրէնսին թէքրար լօժունտան աի- շարը չըգարընը կէօրտիւկիւնտէ, քէնտիսի տէ տիշարը չըգար, վէ էֆէնտիսինի թէաթրօնուն խարիճինտէ պէքլէմէք իւղրէ պուլունտու:

Հէքթօր, բիֆագաթընտա ֆօսարօ իլէ վի- գօնթ պուլունտուղու հալտէ, Բիգօլէնին էօ- նիւնտէն կէշտի, վէ անլէր իլէ կէօրիւշմէք իւղ- րէ, թէաթրօտան օն ատըմ ուղագ տա տուրտու:

Ֆէրնանը պուլմագ իւղրէ, Սէզար վէ Մ. տը ֆիւսի, տէլիգանը բրէնսին եանընտան մու- ֆարագաթ իթտիքլէրինտէ, Սթա-բի բրէնսին եանընա եագլաշտը:

— Օ, սիզ պուրատա՞ մը իմիշսինիզ, պէն ի- սէ, շիմտի սիղի արանաճագ իտիմ, տէտի բրէնս:

— Զաթը ալինիդին պէնտէնիդէ վիրէճէք եէնի էմբլէրի՞ մի վար տըր :

— Էվվէթ : — Լիւսիլին մահէլլի իգամէթինի եարըն տէյիլ, իլլա պու կիճէ պիլմէք իսթէրիմ, անլատընը՞լ մը, պու կիճէ :

— Բէ՛ք իյի, էֆէ՛նտիմ, պու կիճէ անլարսընըլ . . . — Պագաթ մէղպուրէնին մահէլլի իգամէթինի սիդէ նէրէտէ պիլտիրէճէյիմ :

— Պիրինճի Ֆրանսուա սօգաղընտա, քէնտի էվիմտէ . . . — Էվէ կիթտիկիմտէ, էմր վիրէճէյիմ քի, հէր նէ վագըթ կէլիրսէնիդ, սիդի պէնիմ տայիրէմէ կիրտիրսինլէր :

— Բէ՛ք իյի, էֆէ՛նտիմ :

— Պու կիճէ Լիւսիլին ֆամիլեաճա իսմինի տախի էօյրէնէ՞մէզմիսինիդ :

— Իշթէ օրասը կիւճ, եախօտ տահա տօղրուսու միւմքիւնսիւղ տիւր . . . — Սիդին կիպի, պէն տէ, մէղպուրէնին, քէնտի էվինտէ Պէլլէտէեու թէսմիեէ օլունտուղունու պիլիրիմ, ֆագաթ շուրաեը տախի միւլահաղա իտինիդ քի, թէաթրօ, եարը կիճէտէն շօգ սօնրա պիթէճէք տիր . . . — Տիմէք իսթէրիմ քի, դաբուճուլար ոյգուտա օլտուղլարը հալտէ, քիմտէ՞ն մալիւմաթ ալապիլիրիմ :

— Էօյլէ տիր . . . — Իմտի, շիմտիքի հալտէ, սալթ մահէլլի իգամէթինի էօյրէնմէքլէ իքթիֆա իտէլիմ :

— Հէմ է՛ն մագուլ թարիդ տէ պու տուր . . . — Միւսաատէնիդլէ, դաթը ալինիդէ շունու պէեան իտէրիմ քի, քէնտինիդի կէնճ գըզտան

կիզէ եւ մէկեւ ճէ քսինիզ , դիրա օլ արսըզ թէա-
րօ օեռնն ճուսու սիզին իլէ միւճատէլէ իթտի-
կի սըրատա , սայիրլէր կիպի , Լիւսիլին տախի
նազարը տիզգաթը , զաթը ալինիզին լօժունա
աթֆ օլունմուչ իտի :

— Օ ճիհէթ , պէնճէ մուճիպի իզթիրապ տէ-
յիլ տիր , տէեռ ճէվապ վիրաի Հէքթօր կիւլէ-
րէք , զաթէն պէն , քիմ' օլաուղումու կիզէ-
մէք , վէ քէնտիմի հէքիմլիք թահսիլ իտէն
թալէպէտէն , վէ եախօտ Լուվր մազազալարը
րէյիպէրինտէն պիրի կէօսթէրմէք էֆքեարըն-
տա տէյիլիմ' . . . — Շիմտի պու կիպի զէվզէկ-
լիքլէրին մօտառը կէչմիչ տիր . . . — Լիւսիլ ի-
չին , սիզ , պիւյիւքլիւկիւ սէվէր տիեօրտունուզ :
— Օ հալտէ եալընըզ իւնվանըմ' , պէնի միւրատ
վէ մազսէտիմէ իրտիրէճէք տիր :

— Հագզընըզ վար տըր , էֆէ'նտիմ' :

Սէզարըն վէ վիզօնթուն ալտէթլէրի իւզէ-
րինէ , պունյարըն մուհավէրէսի գաթթ օլուն-
տու , վէ մէրգուման իւչ քիչի , գօնուչարագ ,
թէաթրօնն էնինէ պօեռնա տօլաչտըզլարը
սըրատա , Սթա-թի սալաեա կիրտի :

Լուպիաթա , քէմալ մուվաֆֆազըյեթթլէ
տէվամ' օլունմազտա իտի : Ալթընճը բէրտէնին ,
եանի օգուեանլարըմըզա , բրօվա իտիլիրքէն ի-
րաեթ իթմիչ օլաուղումուզ ֆասլըն բէրտէսի
տախի գարանտը : Պու ֆասլըն թէէսսիրի ֆէվզ-
էլ ատէ օլտու , վէ նիհանէթիմտէ , քեաֆֆէ-
յի արթիսթլէր թէքրար շէնաեա ճէլըզ իտիլտի :
Եալընըզ Ֆէրնան , արա արտա իքի տէֆա շէ-

նաեա չաղըըտը : Պաղը սէյիընի գատընլար ,
մէրգում տէլիգանլը հագգընտա ագըլլարընը
զայ խտէրճէսինէ հայրէթ տէ գալտըղլարընտան ,
պուքէթլէր աթտըլար :

Ժէնըվիէվ , պու սըրատա ֆէվգէլ ատէ պիր
մէսէրրէթ հիսս իթմէքտէ օլուպ ,

— Պու տէրէճէ մահիրանէ գըլըճ իսթիմալ
խտէն պիր հայլապ , տիմէքտէ իտի քէնտի քէն-
տինէ , Հէքթօրու պիր վուրուչտա էօլտիւրէ-
ճէք տիր . . . — Պինաէն ալէյճ գըրգ սէքիզ
սաաթա գատար պէն միրասա գօնաճաղըմ . . .

— Լաքին շու Ֆէրնան տէնիլէն տէլիգանլը , պէ-
նիմ տէ ագըմը չէլիտօր . . . — Պէն , տահա
պէօյլէ կիւղէլ տէլիգանլը կէօրմէմիչիմ տիր . . .

— Էկէրչի քէնտիմի թէհիքէեէ տիւչար իթ-
մէքլիքտէն գօրգմասա իտիմ , մէրգումու շէ-
տիտէն ալգըլար իտիմ : Մէրգում , հէր նէ
վազըթ թօթօրուն վիճուտինի օրթատան գալ-
տըրըր իտէ , շիւքրանիյեէթիմի քէնտիսինէ հէր
վէճճ իլէ իսպաթ իտէճէյիմ :

Կէնճ բրէնս , սիլահ մէնզարէսինտէ , սօնու-
նա գատար թէաթրօտա պուլունմատըղընտան ,
խասմինին ֆէվգէլ ատէ մէհարէթինտէն շիւպ-
հէ պիլէ իթմէմէքտէ իտի :

Պիրինճի գաթ ալանսէնինտէ տախի , մար-
չիզ տը լա թուր տիւ Բօյ , շու միւլահաղատա
պուլունուտօրու .

— Պու կիւնքի կիւն տիւչմէնիմ օլան Հէք-
թօր տը Գասթէլ-վիվան , վազթիլլէ պէնի Մար-
սէլ Լօթիտէն գուրթարամատը : — Լաքին եա-

ըրն Ֆէրնան վօլնէյ, պէնի Հէ.թթօրտան գուր-
թարաճագ տըր, վէ շիւպհէսիզ պէն տէ քէն-
տիսինէ նան.քէօր օլմաեաճաղըմ: — Ֆագաթ
չու Ֆէրնան տէնիլէն տէլիգանլը, նէ՞ գատար
տա կիւզէլ տիր . . . — Հաթթա թէ.քէպպիւր,
շիրինլի.ք վէ գուվվէթ, հէրսի տէ քէնտիսինտէ
մէվճուտ տուր, վէ ատէթա ինսան տէնիլմէեէ
չայէսթէ տիր:

Լուպիաթըն սօն ի.քի Ֆասըլլարը, մուխթա-
սար վէ իճրասը գօլայ մէնզարէլէր օլտուղուն-
տան, չօգ վաղըթ իմթիտատ իթմէտի, վէ բէր-
տէ, «ը-ձէ՞ սէտալարը արասընտա վէ սապա-
հըն սաաթ պիրինտէ գարանտը:

Մուախսարէն Ֆէրնան վօլնէյ շէնաեա կէ-
լիպ, թէաթրօ լուպիաթընը թէէլիֆ իտէն զա-
թըն իսմինի վիրտիկինտէ, մէգ.քիւր իսիմ, շէ-
տիտէն ալգըշլանտը:

Պատէհու խալգ, պիլճիւմէ օեունճուլարը
շէնաեա չաղըրտըղընտան, արթիսթլէր շէնաեա
կէլէրէ.ք, խալգա պէեանը թէվաղու իլլէտիլէր:

Սօն տէֆա օլարագ բէրտէ գարանտըղը էս-
նատէ, Ֆէրնան, կէօղլէրինի մար.քիզ տը լա
թուր տիւ Բօյ իւզէրինէ շէվիրմիշ օլտուղու հալ-
տէ, աշըգ վէ մաշուգլարա մախսուս օլմագ
իւզրէ, էլինի քէնտի տօտագլարը իւզէրինէ
վաղ իլլէտի: Լաղարին հէր նէ գատար պու-
հարէ.քէթին մանէասընը անլատը իօէ տէ, թէա-
թրօ օեունճուսունուն մէգ.քիւր քիւսթախճա
հարէ.քէթինտէն տօլայը ապլա իզհարը հիտտէթ
կլլէմէտի:

Մէզպուրէ, զարիպ պիր տույղու հիսս իթմէքտէ, եանի գալպինտէ պիր նէվի աշգ աթէչի մէվճուա պուլունմագտա իտի իսէ տէ, պու աթէչ, հէնուզ քէնտիսինի սիւզան իթմէեօրտու : Պու ճիւմէ իլէ Լազարինին եիւզիւ շէտիտ պիր գըրմըզըլըգլա իհատա օլունմուշ օլուպ, մէզպուրէ վէլօսունու եիւզիւնէ էնտիրտի, վէ բէտէրինին գօլթուղունա կիրիպ, Պէլվիլ սօգաղընտա քէնտիսինէ պէքլէմէքտէ օլան արապտարնա կիրտի :

Ժէնըվիէվ իլէ Մալփինա տախի, Հէքթօրուն արղուսունա թէվփիգ հարէքթ իթմիշ օլմագ իւղրէ, բէրտէ գարանմագտան աղ էվվէլ, թէաթրօտան կիթտիլէր :

Թէքմիլ խալգ, թէաթրօ սայսարնտան չըգտըգտան սօնրա, Հէքթօր տախի պարօն տը Ֆօսարօ վէ վիգօնթ տը Քիւսի իլէ պիրլիքաէ լօթլարընտան տիշարը չըգտըլար, վէ կէնճ բըքէնս, էլինտէ պիր սիկարա օլտուղու հալտէ, խալի վէ գարանլըգ պիր մահէլտէ պէքլէտիկի սըրատա, տիկէր բէփիգլէրի, թէաթրօ օեունճուլարընըն տայիրէլէրինէ կիթտիլէր :

Պու արալըգ, Ֆէրնան վօլնէյին օտասընտա խընճախընճ ատէմօլուպ, թէաթրօ օեունունուն միւէլիփի, վէ թէաթրօ տիրէքթօրլարը, կէնճ օեունճուեու թահսին իթմէքտէ, վէ վագը օլան մէհարէթինտէն տօլաեը քէնտիսինէ պէեանը թէչէքքիւր իլէմէքտէ իտիլէր : — Ժագ Սիւրօ տախի, մէրգումուն էլլէրինի սըզըպ, գուլաղընտան աշաղըեա, — “Մալլա սան, շէ-

բազմապիսիս զիւր զբնիւնն օլումսբանն , վէ հեր ըւրաֆորան սե-
վեկեհեւնն , տէտի : — Տիկէր բէք չօդ քիմսէլէր
տախի մէրգումա իլթիֆաթ կէօսթէրմէքտէ ի-
տիլէր :

Հէր քէս , իշպու իլթիֆաթ վէ իհթիրամաթը
իթտիկի զէմանն , Ֆէրնանըն իւզէրինտէ պիր
նէվի հէեհէճան միւշահէտէ օլունուեօրաու , վէ
պու հալի միւշահէտէ իտէնլէր , մէգքիւր հէ-
եհէճանը , մէրգումունն մուվաֆֆազըյեհէթինէ
խնատ իթմէքտէ իտիլէր : Հալ պու քի հագը-
գաթտէ , մէգքիւր հէեհէճանն , իւշ սէպէպէ ,
եանի կէրէք թէաթրօճա մուվաֆֆազըյեհէթի-
նէ , կէրէք Լազարինէ , վէ կէրէք պիր գաշ տա-
գըգաեա գատար շարթլարը թայեին իտիլէճէք
օլան տուէլլօեա մէպնի իտի :

Ֆէրնանն , ֆէվգէլ ատէ եօրկունն օլմասընը
պէհանէ իտէրէք , քէնտիսինի թալթիֆէ կէլ-
միշ օլան զէվաթը պէր թագրիպ եօլա դօյաու :
Շէօյլէ քի , Սէզար տը Ֆօսարօ իլէ վիգօնթ տը
Քիւսի , մէրգումունն օտասընա կէլտիքլէրինտէ ,
քէնտիսինի , հէնուզ թէաթրօ էլպիսէլէրինի չը-
գարմըջ օլմաեան իքի շահիտլէրիլլէ պիրլիքտէ
եալընըզ պուլտուլար :

Պու շահիտլէր , օլտուդճա միւսինն վէ նա-
մուպու քիմսէլէր օլուպ , իսիմլէրի , Լօմպար վէ
Բարօ իտի :

Ֆէրնանն , շահիտլէրինի թագտիմ իթտիքտէն
վէ թարաֆէյն թաաթիյի սէլամ բէսմի իճրա
օլունտուգտան սօնրա , Ֆօսարօ , շու եօլտա քէ-
լամա իպթիտար իլլէտի :

— Էֆէնտիլէր, Մ. տը Գասթէլ-Վիվան, քէն-տիսինի, Մ. Վօլնէյ գատար, վէ պէլքի տա-հա զիեատէ հագարէթ կէօրմիւշ ատտ իթմէ-եէ հագգլը օլտուղունտան, տուէլլօ իշին, իխ-թիեար օլունաճագ սիլահ խուսուսունտա պէ-եանը էֆքեար վէ իթիրազ իտէպիլիը իսէ տէ, պունունլա պէրապէր, խասմի հէր նէ սիլահ գապուլ իտէր իսէ, քէնտիսինին տախի գա-պուլէ հաղլը օլտուղունու, բրէնս թարաֆրն-տան մէմուր պուլունմագտաեղ :

— Էօյլէ օլտուղու հալտէ, պէն, տուէլլօտա գըլըճ իսթիմալինի իխթիեար իտէրիմ, տէեու ճէվապ վիրտի Ֆէրնան :

— Բէ՛ք ալէա, — տէտի Սէզար, — Ֆադաթ տուէլլօնուն հա՞նկը կիւն վագը օլմասը բէյին-տէսինիդ :

— Եարըն, զիրա շիմտի սաաթ սապահըն պիր պուշուղու տուր, վէ ալէսասպահ տուէլլօ մա-հէլլինէ կիթմէք իշին, պիւթիւն կիճէյի ույ-գուսուղ կէշիրմէմիդ լագըմ կէլիր :

— Տուէլլօ մահէլլի նէ՞րէսի օլաճագ տըր, տէեու տէվամ իթտի Ֆօսարօ :

— Էֆէնտիլէր, մալիւմիւնիւղ օլմագ կէրէք տիր քի, պէնտէնիդ Բարիստէն եիրագլանա-մամ . . . — Հաթթա պախթըմ եավէր օլուպ տա, հաեաթտա գալըր իսէմ, տուէլլօ ագշա-մլօր տախի թէաթբօտա բօլումու իճրաեէ մէճ-պուրում :

— Հէր նէ իսէ, սիղ պիր մահէլլ ինթիխապ իտինիդ, պիլմիշ օլունուղ քի, տիկէր շարթլա-

ըրնրզը նա'սրլ գապուլ իթաիք իսէ , սլու շար-
թընրզը տախի գապուլ իտէճէյիլ :

— Քիմսէ պիզի պիհուզուր իթմէսին իչին ,
չօզլուգ մալիւմ' օլմաեան պիր մահէլլ թէք-
լիֆ իտէճէյիմ' , շէօյլէ քի , Քի գարիեէսի եա-
գընլարընտա վէ Գրէթէյլ օրմանը իւօթիւն-
տէն իքի եիւզ մէթրօ ուզագլլըգտա վագը Մարն
օրմանը միւնասիպ տիր զանն իյլէրիմ' :

Փօսարօ , ճէպինտէն պիր տէֆիթէր չըգա-
րըպ , մահէլլի մէզըբիւրու իշար իթաի , վէ պա-
տէհու ,

— Օլ ճիհէթլէ տէ ուզլաշարգ . . . — Փա-
գաթ սաաթ գաշտա' պուլուշուլաճագ տըր ,
տէեու տէվամ իթաի :

— Էկէր սիզին թարաֆընըղտան իթիրազ օ-
լունմազ իսէ , պէն վէ շահիտլէրիմ' , թամ սա-
աթ սէքիզտէ մահէլլի մուայեէնէ կէլիրիլ :

— Խա'յր , պիզիմ' թարաֆըմըղտան իթիրազ
իտէճէք հիչ պիր սէպէպ եօգ սուր :

— Տուէլլօմուզ տախի , տէտի թէաթրօ օ-
եունճուսու թարիֆ օլունմազ պիր ատալէթլէ ,
իքի խասիմլէրտէն պիրիսինին իշէ եարամազ
հալէ կէլինճէեէ գատար տէվամ իտէճէք տիր :

— Չաթէն բրէնս աախի էօյլէ օլմասընը ար-
զու իտիեօր . . . — Խմտի , էֆէ'նտիլէր , հէր
ճիհէթլէ ուզլաշարչ օլտուլումուզ թագտիրտէ ,
արթըգ նէզտինիզտէն մուֆարագաթ իյլէրիլ :

Սէզար իլէ վիգօնթ , վէրիլէն գարարը թէպ-
լիլ իյլէմէք իւզրէ , Հէթթօր իլէ պուլուշաուլար :

— Չարհ'դ էլպիսէլէրինիզի թէպաիլ իաին ,

տօ՛սթլարըմ, տէտի թէաթրօ օեռւնճուտու շա-
հիալէրինէ, թէաթրօնուն պիրախանէսինտէ,
սիղէ հաչլանմըշ լահանա իլէ պիրա իքրամ իթ-
մէք իսթէրիմ . . . — Ֆադաթ, տուէլլօ հագ-
գընտա քիմսէեէ հիշ պիր սէօղ սէօյլէմէմէնիղի
տէ բէճա իյլէրիմ: — Պիղիմ թէաթրօ տիրէք-
թօրլարը, մալիւմ եա, աճայիպ թապիաթլը
ատամլար տըրլար, մէրադ իթմէեէ պաչլարլար:

Թէաթրօնուն գաթիէն գարանմասընտան սօն-
րա, Սթանիօլաս Բիգօլէ, թէաթրօնուն խա-
րիճինտէ Լիւսիլի գօլլամանեա պաչլատը, վէ
մէզպուրէնին, դալապալըգ արասընտա, մա-
տամ վէրտիէնին գօլթուղունա կիրէրէք, տի-
շարը չըգ տըղընը կէօրտիւկիւնտէ, քէնտիտի տէ
արդալարընտան կիթմէք իւզրէ օլտու, վէ Ֆիք-
րինտէն, “Օն տաղըգանեա գատար մադ սէտի-
մէ իրէճէյիմ” տէեռ միւլահաղա իտէքքէն,
հակեահ մատամ վէրտիէ, եօլտա տուրուպ:

— Պէնիմ քիւչիւճէք ատա թապչանըմ,
տէտի, թէաթրօնուն իչէրիսի բէք սըճադ ի-
տի, վէ պէն տախի, թօզ թօրրադ եռթմադ-
տան պիր տաղըգա խալի օլամատըմ . . . — Պի-
րախանէ իսէ, աչըգ տըր, վէ մատամ քի թէա-
թրօ պիլէթիմին իւճրէթինի սիզ վիրտինիպ ի-
սէ, պէն տէ սիղէ պիր շէյ իքրամ իթմէք իս-
թէրիմ:

— Մամէմնունիյեէ գապուլ իտէրիմ, մատամ
վէրտիէ, զիրա զաթէն պէն տէ ոուսուլլուգ-
տան էօլիւեօրում, տէեռ ճէվապ վիրտի Լիւսիլ:
Պէօյլէճէ Պիւլպիւլ իլէ բէՖիգէսի, պիրա-

խանէտէ քիւչիւք պիր մասսա եանընտա օթու-
րուպ, իքի դատէն իլէ պիր շիշէ Սէլց սուեու
վէ ֆրէնք իւզիւմիւ շէրպէթի կէթիրթտիլէր :

Սթա-բի պու թէէխիսիւրտէն զաեթ ճանը
որգըլարագ, քէնտիսի տախի պիրախանէեէ
կիրտի, վէ միւմքիւն մէրթէպէ Լիւսիլ իլէ, եա-
նընտաքի մաշուչլաշմըչ գարըեա եադըն օթու-
րուպ, պէլըի ֆայտէլի պիր մայիւմաթ ալըր
մէմուլիլէ, լազըրարըլարընա գուլագ վէրտի :

Ֆագաթ մուհալէրէ, թէաթրօ լուպիաթը-
նըն թէֆէրրուաթըլա, Ֆէրնան վօլնէլին մէ-
հարէթի իւզէրինէ ճէրէեան իտիեօրտու :

— Պու տէլիգանլը չօգ իլէրի կիտէճէք տիր,
տիեօրտու մատամ վէրտիէ : — Էկէրչի պէն սի-
ղին սիննինիգտէ պուլունտա իտիմ, պիր ազ
տիւշիւնիւրտիւմ . . .

— Նէ՞ շէյ հագգընտա տիւշիւնիւրտիւնիւզ,
տէեու ճէվապ վիրտի Լիւսիլ թէպէսսիւմ ի-
տէրէք :

— Կէլէն կիւն սիղէ սէօյլէտիկիմ մատտէ իւ-
զէրինէ . . . — Ֆէրնան իլի պիր զէվճ օլապիլիր :

— Մատամ, պէնիմ միւլահագաթըմ, հէմ
բէք տօղրու տուր, հէմ տախի գաթի սուրէթ-
տէ տիրլէր . . . — Տիմէք իաթէրիմ քի, պէն պիր
թէաթրօ օեուճուսու իլէ էվլէնմէմ, զիրա էօյ-
լէ պիր զէվճ, եալընըզ պէնիմ զէվճիմ օլմա-
հըպ, քեաֆֆէյի գատընլարըն զէվճի օլաճա-
ղը տէրքեար տըր, հալ պու քի, պէն քէնտի
զէվճիմին, եալընըզ պէնիմ օլմասը իտասասըն-
տաեըմ :

— Միւթէվէֆա սէվկիւլիւ զէվճիմ տախի ,
քէնտի զէվճէփնին եալընըզ քէնտիսինին օլ-
մասը իտտասընտա իտի ամմա . . . հէր նէ ի-
սէ , օթալարը լազըմ տէյիլ ա՛ : — Լաքին պի-
շարէ Պիւլպիւլ , պէն սիզին միւսթազպէլինիզի
կի կէօրէմէեօրում :

Լիւսիլ , պու սէօզ իւզէրինէ էվվէլա քէտէր
իթտի իսէ տէ , սօնրատան գահգահա իլէ կիւ-
լէրէք :

— Պէն էվլէնմէեէճէյիմ վէսսէլամ , տէտի :
իշպու մուհամլէրէ արասընտա , մատամ վէր-
տիէ իլէ սարը գըզ պիրախանէտէն չըգտըլար :
Սթա-Բի , իշտիկի պիրանըն բարասընը բէշինէն
վիրմիշ օլտուղունտան , քէնտիսի տախի մէր-
գումլէրին արգասընտան տիշարը չըգտը :

Պէշ տագըզա գատար եիւրիւտիւ քտէն սօն-
րա , իքի գատընլար , քիւչիւք պիր գարունուն
էօնիւնտէ տուրտուլար , վէ Լիւսիլ , պիր խայլի
տէֆա շիտտէթլէ գարունուն չանընը չէքտի :

Գարու աչըլըպ , թէքրար գարանար , վէ Բի-
գօլէ , գալտըրըմըն իւզէրինտէ եալընըզ գալըն-
ճա , քէնտիսի տախի էվլէ տօղրու եազլաշտը ,
վէ գարչըսընտա պուլունան կազ բչըղըյլա , նիւ-
մէրօսունու օդուեուպ , Ֆիքրինտէ պէլլէտի :
Պատէհու սօգաղըն քէօչէսինէ կիտիպ , սօգա-
ղըն իսմինի իմա իտէն եաֆթա իւզէրինտէ ,
“Ժէ-լէն Լաֆրուս յօրըն” իսմինի օդուտու :

Մուախխարէն , “Պու կիճէ պունտան զիեա-
տէ մալիւմաթ ալմագ միւմքիւն տէյիլ տիր”
տէեու միւլահազա իտէրէք , պիր արապա պուլ-

մագ նիյեէթէյլէ , պուլտար կարաֆրնա սիւ-
րաթլէ էնտի , վէ օրատա բէշիւէն օն ֆրանգ
վէրիւյ , կիւնպէլա պուլտուղու պիր արապաեա
րաքիպէն , պիրիննի ֆրանսօա սօգադրնա ,
Հէքթօրուն գօնադրնա կիթտի :

Մէրգում բրէնա , աթլարընըն սիւրաթլէ հա-
րէքէթի սաեէսինտէ , չօգտան պէրու խանէ ,
սինէ ավտէթ իթմիշ օլուպ , սապլըսըղըղլա
Սթա-Բիէ պէքլէմէքտէ իտի :

Հէքթօր , եագընտա վուզուի մուհագգագ
օլան սուէլլօ հագգընտա չօգլուգ տիւշիւնմէ-
յիւյ , ազլ ու ֆիքրի լիւսիլտէ իտի , վէ միւ-
թագպէլ իշին , վէ լիւսիլտէն տօլաեը պին
տիւրլիւ կիւզէլ թասավվուրաթտա պուլունու
եօրտու :

Վէլհասըլ մէրգում բրէնա , տէհլիզին չանը
չալընտըղընը իշիթտի , վէ պիր գաշ սանիյեէ
սօնրա , Բիգօլէ , քէնտի տայիրէսինէ կիրտի :

Պաշք պօզուգ բօլիպիկի իտէն մէրգում շախ-
սըն տիեէնէք չօգ իֆատէսի պուլունմատըղըն-
տան , մուհավէրէ ուզուն սիւրմէտի : Հէքթօր ,
սէվիննինտէն էրի աթլըրէմէքտէ օլտուղու հալ-
տէ , սարը գըղըն աարէսինի եագտը , վէ Բի-
գօլէ տախի , էլլի ատէտ լուի ալթունու միւ-
քեաֆաթ ալըպ , մէօրուրէն Հէքթօրուն նէգ-
տինտէն մուֆարագաթ իյլէտի : Մէրգում ,
միւտտէթի էօմիւրէնտէ եէլլէֆ ֆրանգըն միւհթա-
նը իքէն , նակէհան քէնտի քէնտիսինի սէրմա-
եէտար հալինտէ կէօրալիկիւնտէ , խէեալաթ
իշինտէ պուլունտուղու զաննընտա իտի :

Սապահըն սաաթ իւշիւ վուրտու :

Կէնճ բրէնս , եաթաճադ եէրտէ , քէնտի իշ
 ստասընա կիրտի , վէ ֆիլ տիշի դարլը օլան
 ապանօղ սիւրօեու աչլայ , պունուճն պիւր չէ.բ.
 մէճէսինտէն , պարօն սը Ֆօսարօնուճն պիւր հի-
 ճապ քէսպի մալիւմաթ իթմիշ օլտուղունու
 կէօրտիւկիւմիւղ վասիւեէթնամէ.ի ալտը :

ԽԻԹԱՄԸ ՃԻԼՏԻ ՍԱՆԻ

ՎԵ

ԳԸՍՄԸ ԷՎՎԷԼ

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0653726

